

Vantaa

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2022

KAUPUNGINVALTUUSTO 22.5.2023

VANTAAN KAUPUNKI
TILINPÄÄTÖS 2022

Kansikuva: Vantaan kaupungin aineistopankki, Korson Ankkapuisto
Kansi: Markku Lappalainen, Viestintä
Taitto: Tuuli Portin, Talouspalvelut

VANTAAN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2022

Sisällysluettelo

1	TOIMINTAKERTOMUS.....	1
1.1	OLENNAISET TAPAHTUMAT TOIMINNASSA JA TALOUDESSA.....	1
1.1.1	<i>Kaupunginjohtajan katsaus</i>	<i>1</i>
1.1.2	<i>Vantaan kaupungin hallinto</i>	<i>3</i>
1.1.3	<i>Kansantalouden ja aluetalouden kehitys</i>	<i>7</i>
1.1.4	<i>Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys.....</i>	<i>9</i>
1.1.5	<i>Vantaan kaupungin henkilöstö</i>	<i>26</i>
1.1.6	<i>Ympäristötekijät</i>	<i>29</i>
1.1.7	<i>Muut ei-taloudelliset asiat.....</i>	<i>30</i>
1.1.8	<i>Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä.....</i>	<i>31</i>
1.2	SELONTEKO SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTÄMISESTÄ	37
1.3	TILIKAUDEN TULOKSEN MUODOSTUMINEN JA TOIMINNAN RAHOITUS	42
1.3.1	<i>Tilikauden tuloksen muodostuminen</i>	<i>42</i>
1.3.2	<i>Toiminnan rahoitus</i>	<i>44</i>
1.4	RAHOITUSASEMA JA SEN MUUTOKSET	46
1.5	KOKONAISTULOT JA MENOT	51
1.6	KUNTAKONSERNIN TOIMINTA JA TALOUS	53
1.6.1	<i>Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt.....</i>	<i>53</i>
1.6.2	<i>Konsernin toiminnan ohjaus.....</i>	<i>54</i>
1.6.3	<i>Olennot konsernia koskevat tapahtumat</i>	<i>55</i>
1.6.4	<i>Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen.....</i>	<i>56</i>
1.6.5	<i>Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen.....</i>	<i>69</i>
1.6.6	<i>Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....</i>	<i>71</i>
1.6.7	<i>Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä</i>	<i>72</i>
1.6.8	<i>Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....</i>	<i>74</i>
1.7	TILIKAUDEN TULOKSEN KÄSITTELY	78
2	TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	79
2.1	TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	79
2.2	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMINEN.....	92
2.2.1	<i>Käyttötalouden toteutuminen.....</i>	<i>92</i>
2.2.2	<i>Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2022.....</i>	<i>171</i>
2.2.3	<i>Investointien toteutuminen</i>	<i>174</i>
2.2.4	<i>Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia)</i>	<i>182</i>
2.2.5	<i>Yhteenvedo määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....</i>	<i>183</i>
3	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	184
3.1	VANTAAN KAUPUNGIN TULOSLASKELMA	184
3.2	VANTAAN KAUPUNGIN RAHOITUSLASKELMA	185
3.3	VANTAAN KAUPUNGIN TASE	186
3.4	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITULOSLASKELMA.....	188
3.5	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNIRAHOTUSLASKELMA	189
3.6	VANTAAN KAUPUNGIN KONSERNITASE	190
4	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT.....	192
4.1	TILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	192
4.1.1	<i>Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....</i>	<i>192</i>
4.1.2	<i>Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....</i>	<i>194</i>
4.2	TULOSLASKELMAA KOSKEVAT LIITETIEDOT	196
4.3	TASETTA KOSKEVAT LIITETIEDOT	201
4.3.1	<i>Taseen vastaavia koskevat liitetiedot</i>	<i>201</i>
4.3.2	<i>Taseen vastattavia koskevat liitetiedot</i>	<i>207</i>
4.4	VAKUUKSIA JA VASTUUSITOUMUKSIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	212
4.5	YMPÄRISTÖTILINPITOJA KOSKEVAT LIITETIEDOT	221
4.6	HENKILÖSTÖÄ, TILINTARKASTAJAN PALKKIOITA JA INTRESSITAPAHTUMIA KOSKEVAT LIITETIEDOT	227

5	ERIYTETTYT TILINPÄÄTÖKSET	231
5.1	KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	231
5.1.1	<i>Toimintakertomus</i>	231
5.1.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu.....</i>	234
5.1.3	<i>Tilinpäättöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	235
5.1.4	<i>Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot.....</i>	238
5.1.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....</i>	243
5.2	SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOKSEN TILINPÄÄTÖS	244
5.2.1	<i>Toimintakertomus</i>	244
5.2.2	<i>Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu.....</i>	250
5.2.3	<i>Tilinpäättöslaskelmat ja tunnusluvut</i>	251
5.2.4	<i>Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot.....</i>	254
5.2.5	<i>Tilinpäätöksen allekirjoitukset.....</i>	257
5.3	LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TALOUTEEN.....	258
5.4	MUIDEN ERIYTETTYJEN YKSIKÖIDEN TILINPÄÄTÖKSET	260
5.4.1	<i>Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäättöslaskelmat</i>	260
5.4.2	<i>Sosiaalisen luotituksen rahaston tilinpäättöslaskelmat.....</i>	261
5.4.3	<i>Vahinkorahaston tilinpäättöslaskelmat</i>	262
5.5	MUUT ERIYTETTYT LASKELMAT	264
6	LUETTELOT JA SELVITYKSET.....	266
6.1	KÄYTETYT KIRJANPITOKIRJAT JA SELVITYS KIRJANPIDON SÄILYTYKSESTÄ	266
6.2	LUETTELO TOSITELAJEISTA	267
6.3	TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT.....	269
7	ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	271

1 Toimintakertomus

1.1 Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1.1 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuosi 2022 oli jälleen kerran hyvin poikkeuksellinen Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaan. Suomi teki tämän seurauksena suuren turvallisuuspoliittisen ratkaisun hakiessaan Nato-jäsenyyttä. Venäjälle asetettujen talouspakotteiden seuraukset heijastuivat koko kansainväliseen talouteen näkyen mm. energian ja ruuan hinnan nousuna sekä laajemmin mm. inflaation kiihtymisenä ja korkotason nousuna. Sähkön tuotannosta ja sen riittävydestä keskusteltiin Suomessakin ennätyksellisen paljon.

Ukrainasta tuli Suomeen vuoden aikana tilapäistä suojelua tarvitsevia noin 50 000 henkeä. Osa heistä oleskelee Vantaalla, mikä on lisännyt palveluntarvetta mm. varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Ukrainan sotaa paenneet voivat hakea kotikuntaa, kun he ovat oleskelleet Suomessa vuoden - ensimmäiset jo 1.3.2023 alkaen. Kuntalaisina tilapäistä suojelua saavat ovat oikeutettuja laajempiin palveluihin kuin vastaanottokeskuksessa, mikä lisää kaupungin palvelujen kysyntää jatkossa.

Vuoden 2022 aikana koronapandemia helpottui Suomessa ja vuoden alun jälkeen rajoituksista voitiin luopua. Koronataartuntojen määrä oli edelleen suuri, mutta hyvän rokote kattavuuden takia vakavampien tautimuotojen määrän lasku vähensi terveydenhuoltoon kohdistuvaa palvelutarvetta edellisestä vuodesta.

Valtio kompensoi kunnille koronapandemian aiheuttamat suorat menot täysimääräisesti myöntämällä kertaluontoisia koronatukia 770 milj. euroa, joka oli kolmasosa edellisen vuoden tasosta. Vantaa teki vuosina 2020–2022 yhteensä noin 80 miljoonan euron oman talouden tasapainotuksen, joka osaltaan auttoi siinä, etteivät koronan ja suuren työttömyyden aiheuttamat uhkakuvat kaupungin talouteen toteutuneet. Tilastokeskuksen tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli vuonna 2022 noin 1,3 miljardia euroa positiivinen. Omaisuuden myyntivoitot paransivat tilikauden tulosta lähes 900 milj. euroa. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 5,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta kasvoi ollen vuoden 2022 lopussa noin 24,4 miljardia euroa, kasvua edelliseen vuoteen 230 milj. euroa.

Vuonna 2022 jatkui kaupungin taloutta tasapainottavan tuottavuus- ja kasvuohjelman toteuttaminen. Sosiaali- ja terveydenhuollon menokehitys oli huomattavasti ennakoitua suurempaa mm. palvelutarpeen kasvun ja työvoiman saatavuushaasteiden takia. Valtio kompensoi myös Vantaan osalta koronapandemian aiheuttamat suorat kustannukset täysimääräisesti. Koronapandemiasta toipumiseen laadittua suunnitelmaa toteutettiin yli 11 milj. eurolla. Rakentaminen hidastui niin valtakunnallisesti kuin Vantaallakin erityisesti loppuvuotta kohti. Tämä näkyi kaupungin tulojen vähentymisenä mm. maanmyyntitulojen ja sopimuskorvausten kautta.

Kaupungin verotulot kasvoivat vuonna 2022 edelliseen vuoteen nähden 6,4 prosenttia. Talousarvion alkuperäinen verotuloarvio ylittyi lähes 43 milj. eurolla. Erityisesti yhteisöveron kertymä oli erittäin positiivinen Vantaalla, kuten koko kuntakentällä. Verovuoden 2021 yhteisöverokertymät kasvoivat ennakoitua enemmän ja myös vuosien 2022 ja 2023 ennakkoerot kehittyivät positiivisesti. Kunnallisverot kasvoivat 5,5 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna koko maan kasvun ollessa 4,8 prosenttia. Myös kiinteistöverot kasvoivat hyvin, 8,3 prosenttia. Osittain nousua selittää kiinteistöverojen ajoitusmuutos, joka pienensi vuoden 2021 tilityksiä ja kasvatti niitä vuonna 2022. Vuonna 2022 kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 12,7 prosenttia edellisvuotta enemmän.

Vantaan kaupungin vuoden 2022 tilinpäätös osoittaa 12,1 milj. euron tilikauden ylijäämää. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen bruttoinvestointimenot olivat 140,0 milj. euroa ja investointien omarahoitusosuus 131,3 milj. euroa. Vuosikatteen ollessa 123,6 milj. euroa investointien tulorahoitusprosentiksi tuli 94,1. Vuonna 2022 kaupungin ulkoinen lainakanta pieneni 71,7 milj. eurolla, jolloin vuoden lopussa

kaupungilla oli ulkoista lainaa 777 milj. euroa. Vantaa on seitsemän vuoden aikana kyennyt lyhentämään pitkäaikaisia lainoja yhteensä 301 milj. euroa ja asukaskohtainen lainakanta on nyt alle valtakunnallisen keskiarvon.

Vuonna 2022 Vantaan kaupungin kasvu kaksinkertaistui edellisestä vuodesta. Vuoden aikana kaupungin väkiluku kasvoi noin 3 600 hengellä erityisesti maahanmuuton myötä. Maan sisäinen muuttoliike oli Vantaan kannalta edelleen negatiivinen, vaikkakin puolet vähemmän kuin edellisenä vuotena. Työllisyyden kehitys jatkui positiivisena, mutta koronaa edeltävään työttömyyden tasoon on vielä matkaa. Erityisesti pitkäaikaistyöttömyyden taso on edelleen korkealla. Uusia asuntoja valmistui noin 3 300. Aloitettujen asuntojen määrä laski edellisestä vuodesta erityisesti loppuvuotta kohti, joka ennakoii asuntotuotannon määrän laskevan lähivuosina.

Vuosi 2022 oli historiallisesti viimeinen, kun kaupunki toimi vielä entisessä laajuudessaan. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta, jolloin myös lähes 4 000 kaupungin työntekijää siirtyi Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen palvelukseen. Vuoden 2022 aikana kaupungin toimintojen eriyttämisprojekti eteni suunnitelman mukaisesti. Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala valmisteli turvallista siirtymää yhteistyössä hyvinvointialueen valmisteluorganisaation sekä alueen kaupunkien kanssa. Hyvinvoinnin edistäminen jää edelleen kaupungin tehtäväksi ja sen rooli vahvistuu jatkossa. Sitä toteutetaan yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Uusi valtuustokauden kaupunkistrategia Innovaatioiden Vantaa 2022–2025 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2022 ja sen toteuttaminen käynnistyi kaupungissa ja sen toimialoilla. Helsingin hallinto-oikeus päätti kesällä 2022 hylätä valtaosan Vantaan uuteen yleiskaavaan kohdistuneista valituksista ja kaavan voimaantuloa päästiin valmistelemaan vuoden 2023 alkuun. Yleiskaava viitoittaa Vantaan kestävästä kasvusta tuleville vuosikymmenille. Vantaan ratikan suunnittelua jatkettiin suunnitellusti. Syksyllä 2022 aloitettiin myös TE2024 hankkeen valmistelu. Vantaan kaupunki laati omat tavoitteensa eduskuntavaalien jälkeen muodostettavan hallituksen hallitusohjelmalla varten. Lisäksi kaupunki osallistui eri verkostojen hallitusohjelmataavoitteiden laadintaan.

Vantaan kunnallisveroprosentti vuodelle 2023 laskee hyvinvointialueuudistukseen liittyvän lainsäädännön mukaisesti 19,00 prosentista 6,36 prosenttiin ja yhteisöverosta leikkaantuu kolmasosa. Kokonaisuutena kaupungin tulot ml. verotulot puolittuvat vuonna 2023 vuoteen 2022 nähden, mutta vastaavasti myös kaupungin menot puolittuvat. Vuoden 2023 aikana kuntien vuoden 2022 tilinpäätösten valmistuttua saadaan uudistukseen liittyvät siirtolaskelmat valmiiksi, jonka jälkeen lopulliset uudistuksen aiheuttamat muutokset kuntien valtionosuuksiin ja kuntien talouden tasapainoon vuodesta 2024 eteenpäin selviävät.

Vantaan tulevaa kehitystä edesauttaa se, että kaupungin talous on saatu terveeksi ja tasapainoon. Kaupungin tase on vahvistunut ja lainataso on alempi kuin yli kymmeneen vuoteen, mikä on kohoavien korkokustannustenkin takia positiivista. Viime vuosien aikana on voitu lisätä investointimäärärahoja mahdollistaen uusien päiväkotien ja koulujen rakentamisen - vuoden 2022 aikana oli rakenteilla 8 uutta päiväkotia sekä useita koulujen laajennus- ja peruskorjaushankkeita. Lisäksi Vantaa on käynnistänyt suurten vetovoimahankkeiden kuten ratikan ja Tikkurilan oppimiskampuksen suunnittelun sekä Kuusijärven ja Hakunilan kartanoalueen kehittämisen. Myös Vantaan kaupungin imago ja vetovoima ovat parantuneet.

Vuoden 2023 alusta Vantaata kehitetään kaupungin uuden roolin mukaisesti koulutuksellisenä, sivistyksellisenä, kulttuurisena ja elinvoimaisena kaupunkina. Kansainvälisen toimintaympäristön ml. talouden epävakaus ja vaikea ennakoitavuus asettavat haasteita kaupungin toiminnalle ja kehittämiselle. Viime vuosien kriisit ovat kuitenkin osoittaneet, että Vantaan kaupunki pystyy toimimaan menestyksekkäästi myös nopeasti muuttuvissa tilanteissa ja olosuhteissa.

Ritva Viljanen, Kaupunginjohtaja

1.1.2 Vantaan kaupungin hallinto

Kaupunginvaltuusto

Kansallinen kokoomus

Ahokas Siri
Aura Anssi
Hakala Heli
Iivarinen Oskari
Kaiju Susanna
Kanerva Sami
Kasonen Mika
Kivimäki Otso
Lehmuskallio Paula
Multala Sari
Norres Lasse
Orlando Carita
Orpana Anitta
Phull Manav
Raja-aho Maarit
Rokkanen Sakari
Siniketo-Pietilä Katja

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
al-Tae Hussein
Eklund Tarja
el Issaoui Naima
Hall Anu
Kaukola Ulla
Kiljunen Kimmo
Kähärä Sirkka-Liisa
Letto Pirkko
Räsänen Minna
Sainio Jari
Stirkkinen Matilda
Särkelä Jussi
Tahvanainen Säde
Tamminen Ida

Perussuomalaiset

Aidanjuuri Tanja
Hartikainen Janne
Järä Juha
Karhu Suvi
Kärki Niilo
Lundell Kai-Ari
Niikko Mika
Saimen Tuukka
Suoniemi Juha
Weckman Markku

Vihreä liitto

Friman Reija
Kaimio Tuire
Kauppinen Sirpa
Norrena Vaula
Rautavaara Maija
Rämö Eve
Tawasoli Eva
Valtanen Hanna
Viilo Mikko

Vasemmistoliitto

Demiri Funda
Eerola Antero
Saramo Jussi
Sillanpää Minttu

Suomen Keskusta

Luukkala Pirjo
Tikkanen Eeva

Suomen Kristillisdemokraatit

Jääskeläinen Jouko
Tuomela Tiina

Liike Nyt

Nummela Nina
Vacker Marjo

Suomen ruotsalainen kansanpuolue

Karlsson Patrik
Åstrand Stefan

Muut

Dehghan Milad

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajat

Puheenjohtaja	Lindtman Antti (SDP)
I varapuheenjohtaja	Kaira Lauri (Kok.)
II varapuheenjohtaja	Veltheim Erika (PS.)

Kaupunginhallitus

Kansallinen kokoomus

Kasonen Mika
Orpana Anitta
Rokkanen Sakari

Suomen Sosiaalidemokraattinen Puolue

Abdi Faysal
Kaukola Ulla
Tammi Visa

Perussuomalaiset

Lundell Kai-Ari
Saimen Tuukka

Vihreä liitto

Norrena Vaula
Valtanen Hanna

Vasemmistoliitto

Karinen Ville

Suomen Keskusta

Luukkala Pirjo

Kaupunginhallituksen puheenjohtajat:

Puheenjohtaja	Multala Sari (Kok.)
I varapuheenjohtaja	Tahvanainen Säde (SDP)
II varapuheenjohtaja	Niikko Mika (PS)

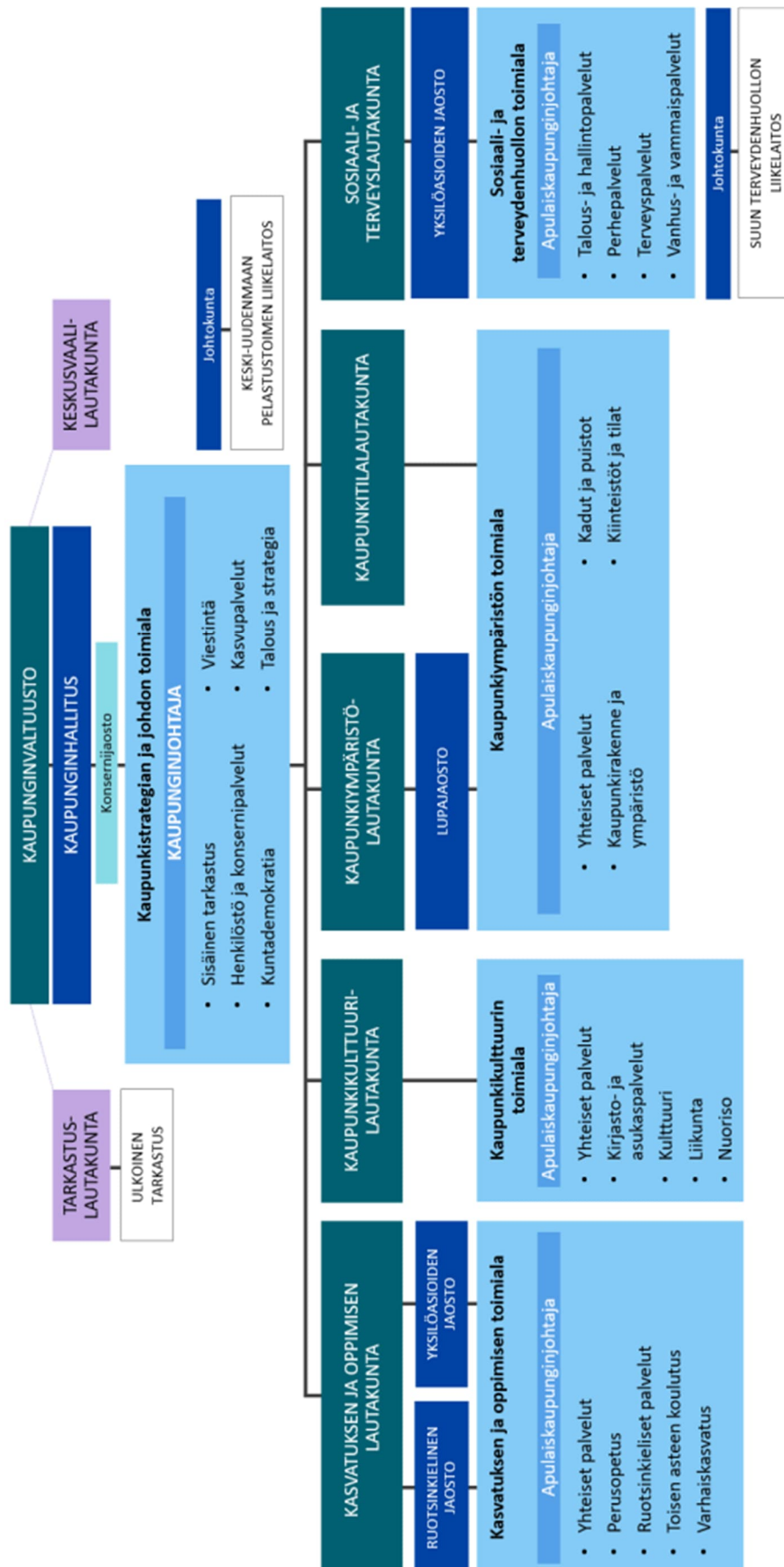
Esittelijä (31.12.2022)

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen

Tilivelvolliset (31.12.2022)

Kaupunginjohtaja Ritva Viljanen
Apulaiskaupunginjohtaja Timo Aronkytö
Apulaiskaupunginjohtaja Katri Kalske
Apulaiskaupunginjohtaja Tero Anttila
Apulaiskaupunginjohtaja Riikka Åstrand

Vantaan kaupungin organisaatio 2022

1.1.3 Kansantalouden ja aluetalouden kehitys

Yleinen taloudellinen kehitys

Vuosi 2022 oli taloudellisen kehityksen osalta kaksijakoinen. Vuonna 2021 alkanut myönteinen talouskehitys jatkui, talous kasvoi ja työllisyys parani. Vuoden talousnäkymiä himmensi kuitenkin helmikuussa Venäjän Ukrainassa aloittama hyökkäyssota. Tämä synnytti varovaisuutta markkinoilla ja epävarmuutta mm. energian ja joidenkin muiden raaka-aineiden saatavuudesta. Tilanne sysäsi pitkästä aikaa euroalueen inflaation huomattavaan nousuun, mikä veti perässään myös korot nousuun päätäten pitkän nollakorkojen ajan. Tämä luo epävarmuutta suotuisan talouskehityksen jatkumiseen vuonna 2023.

Tilastokeskuksen mukaan myönteisen talouskehityksen pysähtyminen näkyy jo vuoden 2022 marraskuun kasvuluvuissa. Marraskuussa 2022 työpäiväkorjattu tuotanto laski 0,4 prosenttia vuodentakaisesta. Vastaavasti marraskuun kausitasoitettu tuotanto laski 0,4 prosenttia edelliseen kuukauteen verrattuna. Tuotantoa veti laskuun sekä jalostus (laskua 1,6 prosenttia) että palvelut (laskua 0,2 prosenttia). Alkutuotanto kasvoi 5,5 prosenttia.

Vuoteen 2021 verrattuna bkt kasvoi jokaisena vuoden 2022 kuukautena marraskuuhun asti. Vuoden ensimmäisellä puoliskolla kasvu oli nopeaa ylittäen parhaimmillaan 4 prosenttiin maaliskuussa. Heinäkuusta lähtien kasvuprosentit alkoivat hiipua vuodentakaiseen verrattuna.

Talouden ennuste vuodelle 2023 on varovainen valtionvarainministeriön ennustaessa Suomen talouden supistuvan 0,2 prosenttia. Vuonna 2024 talous palaisi ennusteen mukaan taas 1,2 prosentin kasvuun. Vuodelle 2025 ennustetaan 1,4 prosentin kasvua. Talouden supistumiseen vaikuttaa etenkin se, että nopea inflaatio leikkaa yksityistä kulutusta ja heikentää palkansaajien ostovoimaa. Euroalueen uskotaan välttävän taantumaa ja kasvavan 0,2 prosenttia vuonna 2023.

Talousennusteiden keskeinen haaste liittyykin juuri inflaatioon ja korkotasoon. Joulukuussa 2022 Suomen inflaatio oli 9,1 prosenttia koko vuoden 2022 keskimääräinen inflaation ollessa 7,1 prosenttia. Suomen inflaatio on ollut alle euroalueen keskitason. Yhdenmukaistetun kuluttajahintaindeksin (YKHI) mukaan joulukuussa 2022 inflaatio oli euroalueella 9,2 prosenttia ja Suomessa 8,8 prosenttia. Valtiovarainministeriö ennustaa vuoden 2023 kuluttajahintojen nousuksi 4 prosenttia ja 2 prosentin nousua vuosille 2024 ja 2025.

Suomen talouden kehityksen vahvuutena on ollut viime vuosien positiivinen työllisyyskehitys. Työllisyysaste vuonna 2022 oli 73,8 prosenttia, mikä on historiallisen korkea taso. Työllisyysaste nousi 1,6 prosenttiyksikköä vuodesta 2021. Työllisten määrä kasvoi 65 000 ja työttömiä oli 22 000 vähemmän. Työttömyysaste laski 6,8 prosenttiin. Työllisyyden hyvän kehityksen oletetaan kuitenkin pysähtyvän talouskasvun pysähtyessä vuonna 2023. Valtiovarainministeriö ennustaa työttömyyden nousevan 7 prosenttiin ja työllisten määrän laskevan noin 12 000 henkilöllä. Vuonna 2024 työllisyyden ennustetaan jälleen vahvistuvan.

Julkinen talous

Valtiontalous oli vuonna 2022 vahvasti alijäämäinen. Alijäämään vaikuttivat erityisesti Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan, sitä seurannut energiakriisi, korkea inflaatio, korkojen nopea nousu sekä keskuspankkien rahapolitiikan muutos. Valtiokonttorin mukaan lisää velkaa nostettiin noin 12,7 miljardia euroa, jolloin valtion velka vuoden 2022 päättyessä oli 141,6 miljardia euroa. Valtion velan arvioidaan olevan vuoden 2022 lopun tilanteessa noin 51,6 prosenttia bruttokansantuotteesta, mikä on noin 0,4 prosenttiyksikköä edellisvuotta suurempi.

Kuntien yhteenlasketut kunnallisverotuotot kasvoivat 5,0 prosenttia vuonna 2022. 16 kuntaa nosti ja 12 kuntaa laski tuloveroprosenttiaan vuodelle 2022. Yhteisöverotulot kasvoivat 6,6 prosenttia. Huomioitavaa on, että vuosina 2020 ja 2021 koronatukitoimena kuntien yhteisöveron jako-osuutta nostettiin kertaluonteisesti 10 prosenttiyksiköllä, jonka vaikutus poistui vuodelta 2022. Tämä huomioiden yhteisöverokehitys oli vahvaa. Kiinteistöverotulot kasvoivat 6,3 prosenttia. Kuntien kiinteistöveroprosenttien korotukset kasvattivat hieman kiinteistöverojen tilityksiä. Valtionosuudet kasvoivat vuonna 2022 7,0 prosenttia eli noin 700 milj. euroa. Kuntien saamien valtionosuuksien määrää kasvattivat mm. indeksikorotus, kustannustenjaon tarkistus, verotulomenetysten kompensatioiden kasvu sekä kuntien tehtävien laajennukset.

Tilastokeskuksen tekemien tilinpäätösarvioiden mukaan Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,3 miljardia euroa positiivinen vuonna 2022. Omaisuuden myyntivoitot paransivat tilikauden tulosta lähes 900 milj. euroa. Kuntien koronatukea maksettiin yhteensä noin 770 milj. euroa. Toimintatuotot laskivat 1,9 prosenttia erityisesti edellistä vuotta pienempien koronatukien vuoksi. Toimintakulut kasvoivat 5,0 sisältäen kuntien välittömät koronakustannukset. Yhteenlaskettu toimintakatteen muutos oli 7,4 prosenttia negatiivinen ja vuosikate heikkeni 11,6 prosenttia. Tilinpäätösarvioiden tilikauden tulos muodostui negatiiviseksi 90 kunnassa, kun se vuonna 2021 oli negatiivinen 61 kunnassa. Kunnissa ja kuntayhtymissä tehtiin investointeja 5,8 miljardilla eurolla. Manner-Suomen kuntien ja kuntayhtymien lainakanta jatkoi kasvuaan ja oli vuoden 2022 lopussa noin 24,4 miljardia euroa, kasvua edelliseen vuoteen 230 milj. euroa.

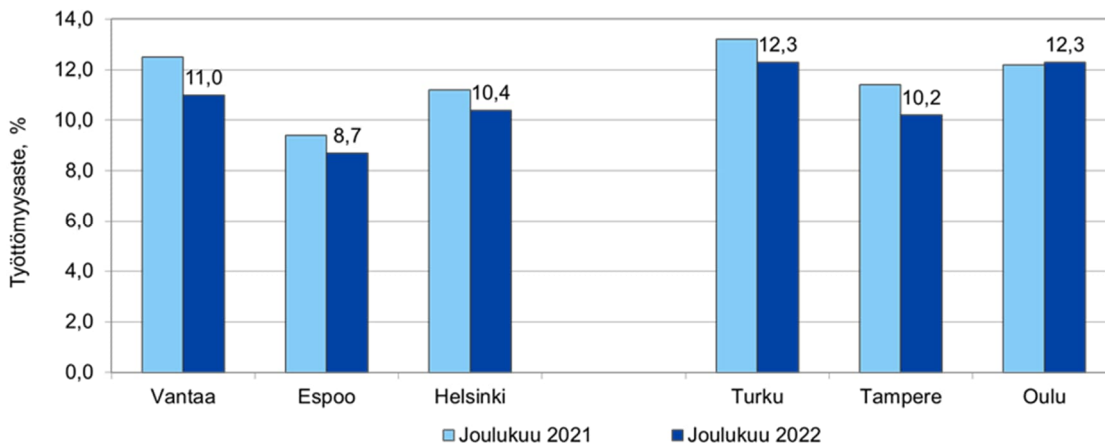
Uudenmaan ja Helsingin seudun kehitys

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Uudellamaalla asui vuoden 2022 joulukuun lopussa 1 733 892 henkilöä. Väestö kasvoi yhteensä noin 19 000 henkilöllä vuonna 2022. Uudenmaan väestönkasvu on ollut absoluuttisesti Suomessa nopeinta tammi-syyskuussa 2022. Suhteellisesti Uusimaa ja Pirkanmaa kasvoivat yhtä nopeasti ja molempien väestönkasvu oli 7,3 promillea.

Muuttoliikkeen suunta on kääntynyt takaisin Uudellemaalle. Vuonna 2021 Uusimaa menetti kuntien välisessä nettomuutossa väestöä muualle maahan, mutta vuoden 2022 aikana Uusimaa on saanut muita maakuntia enemmän muuttovoittoa. Yhteensä muuttovoittoa kertyi 10 623 henkeä. Suhteellisesti Pirkanmaa sai kuitenkin enemmän muuttovoittoa, 8,8 promillea. Uudenmaan suhteellinen muuttovoitto jäi 6,2 promilleen. Muuttoliikkeestä voidaan päätellä, että vuosina 2020 ja 2021 havaittu muuttotappio Uudellamaalla näyttäisi pitkälti olevan koronapandemian aiheuttama. Nyt ollaan palaamassa pandemiaa edeltäneeseen tilanteeseen.

Työllisyys on kehittynyt hyvin Uudellamaalla. Joulukuusta 2021 joulukuuhun 2022 työttömyys on nousut vain Järvenpäässä, missä nousua oli 0,4 prosenttia. Vihdissä työttömyys on samalla tasolla kuin vuotta aikaisemmin. Uudenmaan matalin työttömyys on Siuntiossa, 5,4 prosenttia ja korkein Vantaalla 11 prosenttia.

Työttömyyden lasku näkyy myös kuudessa suurimmassa kaupungissa. Työttömyys on kasvanut joulukuusta 2022 vuodentakaisesta vain Oulussa. Muissa suurissa kaupungeissa työttömyys on laskenut. Matalin työttömyys oli Espoossa, 8,7 prosenttia. Turussa ja Oulussa molemmissa työttömyys oli 12,3 prosenttia.

Kuvio 1: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa 2021 ja 2022

Lähde: TEM, päivitetty 27.1.2023

1.1.4 Vantaan kaupungin toimintaympäristö ja talouden kehitys

Väestönkasvu kaksinkertaistui

Vantaan väestökehitys on alkanut toipua koronapandemiaa seuranneesta hidastumisesta. Kun väestö kasvoi vuonna 2021 vain 0,8 prosenttia, oli kasvu noussut 1,6 prosenttiin vuonna 2022. Tämä tarkoitti noin 3 700 uutta asukasta Vantaalle.

Vantaalla syntyi vuonna 2022 lähes 2 500 vauvaa, joka oli vähemmän kuin ennätysvuonna 2021, mutta samalla tasolla kuin vuosina 2019–2020. Kuolleita oli kuitenkin vuonna 2022 enemmän kuin kertaa-kaan aiemmin, lähes 1 800 henkeä. Kuolleiden korkea määrä yhdistettynä matalaan syntyvyyteen sai luonnollisen väestönkasvun jäämään ennätysmatalaksi (+719). Tilastokeskuksen ennakkotietojen perusteella Vantaan väestönkasvusta ainoastaan 19 prosenttia tuli luonnollisesta väestönkasvusta.

Vantaan väestönkasvun taustalla on maahanmuutto, josta Vantaa sai ennätysuuden muuttovoiton, lähes 3 600 henkeä. Ulkomailta tuli muuttovoittoa 1 400 henkeä enemmän kuin edellisenä vuonna. Tulomuuttajien määrä ulkomailta Vantaalle kasvoi selvästi, mutta lähtömuuttajien määrä pysyi ennallaan. Ulkomaan muuttovoitto koostui pelkästään ulkomaan kansalaisista, koska Suomen kansalaisten nettomuutto ulkomaiden kanssa jäi 81 hengen verran miinukselle.

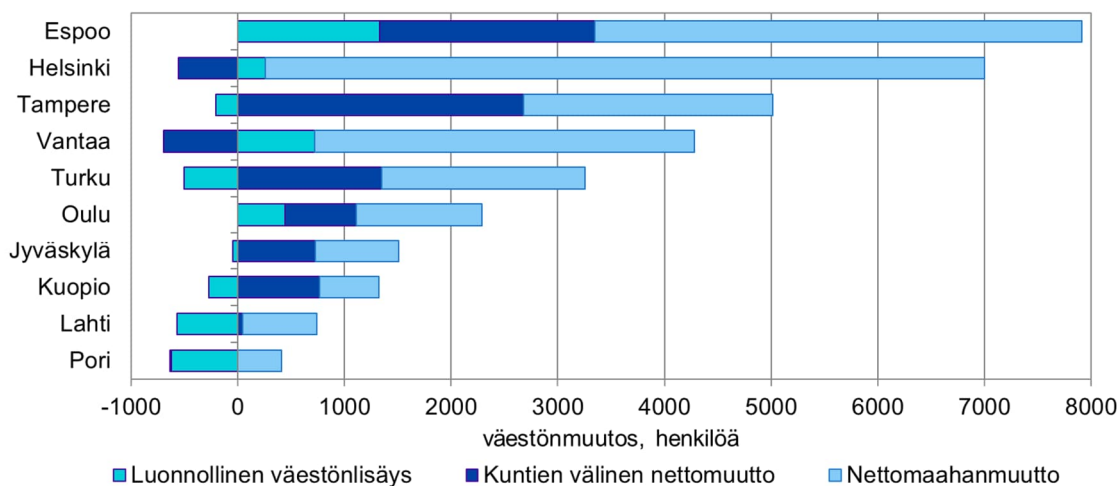
Kotimaan nettomuutto jäi edelleen negatiiviseksi 700 hengen verran, mutta se oli silti puolet vähemmän kuin edellisenä vuonna. Muualta Suomesta Vantaalle muuttavien määrä väheni, mutta myös Vantaalta poismuuttavien määrä väheni. Kotimaan muuttotappio pieneni, koska Vantaalta poismuuttavien määrä väheni enemmän kuin tulomuuttajien määrä.

Kymmenen suurimman kaupungin väestöt kehittyivät hyvin eri tavoilla. Vahvinta kasvu on ollut Espoossa. Ainoana kymmenestä suurimmasta kaupungista Espoo on saanut kasvua kaikista kolmesta väestökehityksen osa-alueesta; luontaisesta väestönlisäyksestä, kuntien välisestä nettomuutosta sekä nettomaahanmuutosta. Espoon väestönkasvu nousikin vuonna 2022 lähes 8 000 henkeen.

Toiseksi nopein kasvaja oli Helsinki. Helsingin väestönkasvu oli samankaltaista kuin Vantaalla. Helsingin osalta nettomaahanmuutto korostui kuitenkin vielä Vantaata enemmän luontaisen väestönlisäyksen jäädessä pienemmäksi. Myös Helsinki menetti väestöä kuntien välisessä nettomuutossa.

Huomattavaa on, että nettomaahanmuutto oli positiivinen kaikissa kymmenessä suurimmassa kaupungissa. Vain neljässä suurimmista kaupungeista luontainen väestönlisäys on ollut positiivinen. Kokonaisuudessaan Porin väkiluku oli laskeva.

Kuvio 2: Väestönmuutosten ennakkotiedot kymmenessä suurimmassa kaupungissa tammi-joulukuussa 2022

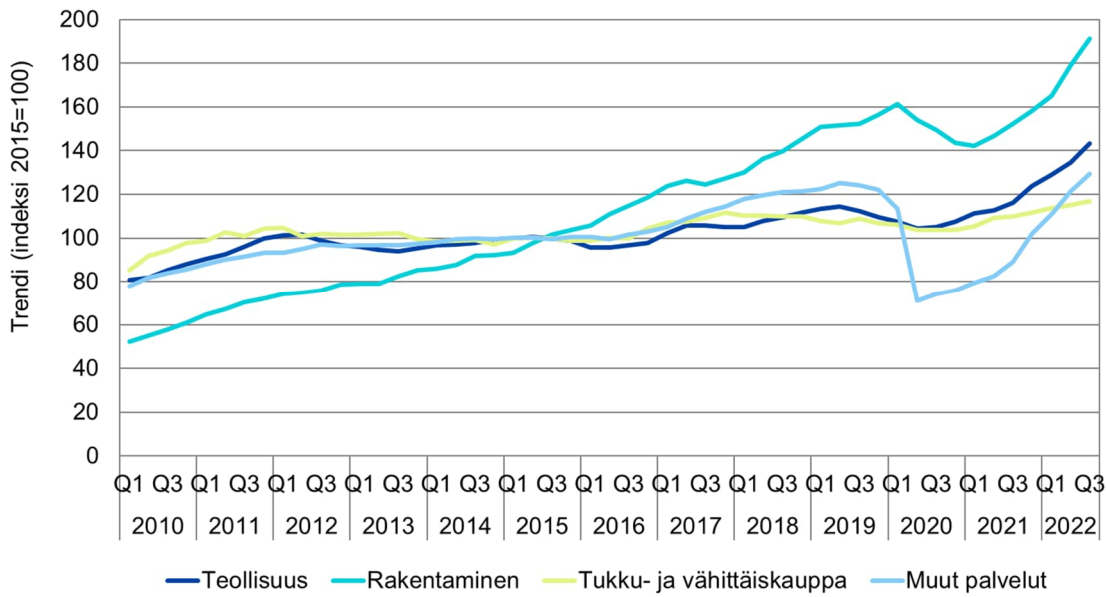

Lähde: Tilastokeskus, päivitetty 26.1.2023

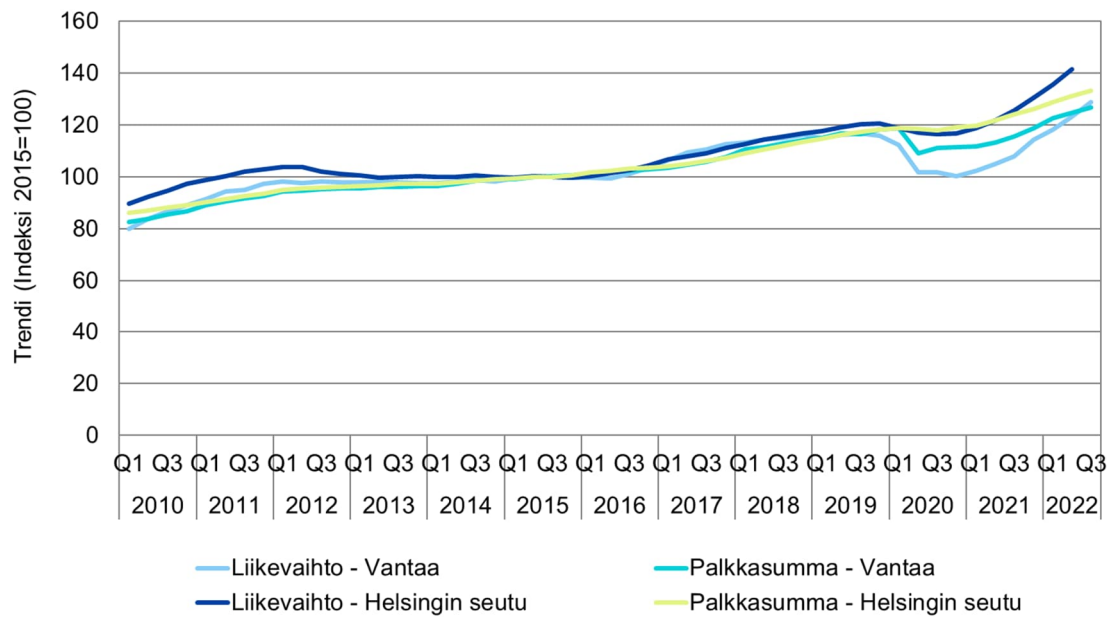
Yritystalouden kehitys on ollut positiivista

Koronapandemian aiheuttama talouden taantuma vaikutti vuonna 2020 Vantaaseen muuta maata tai Helsingin seutua enemmän. Vaikutus oli suuri etenkin palveluissa. Toipuminen on ollut kuitenkin nopeaa laajalla rintamalla vuodesta 2020 lähtien ja suotuinen kehitys jatkui vuonna 2022. Kaikkien päätoimialojen liikevaihto on ylittänyt koronapandemiaa edeltäneen tason vuonna 2020. Pandemia aiheutti laskua etenkin rakentamisessa ja palveluissa. Näissä myös toipuminen on ollut nopeaa. Teollisuuteen pandemia ei vaikuttanut yhtä paljon, mutta sen kasvu on ollut kuitenkin huomattavaa vuonna 2022. Tukku- ja vähittäiskaupassa kehitys on ollut tasaisempaa.

Verrattuna Helsingin seutuun Vantaa ei ole kuitenkaan toipunut yhtä hyvin. Sekä liikevaihto- että palkkasummakuvaajat laskivat koronapandemian seurauksena Vantaalla enemmän kuin koko Helsingin seutukunnassa. Tähän vaikutti useampi tekijä. Vantaan kannalta oleellista on huomioida lentokentän suuri merkitys kaupungille. Jo koronapandemia vaikutti vahvasti lentoliikenteeseen, mutta lentokentän elpymiseen on vaikuttanut huomattavasti myös helmikuussa alkanut Venäjän hyökkäyssota Ukrainassa. Tätä seuranneiden pakotteiden ja vastapakotteiden seurauksena Venäjä kielsi eurooppalaisten lentoyhtiöiden ml. Finnair ylilennot, mikä vähensi oleellisesti Finnairille aikaisemmin tärkeää Aasian liikennettä.

Kuvio 3: Yritysten liikevaihdon kehitys päätoimialoilla Vantaalla vuodesta 2010 (2015=100)

Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 17.1.2023

Kuvio 4: Yritysten liikevaihdon ja palkkasumman kehitys Vantaalla ja Helsingin seudulla vuodesta 2010 (2015=100)

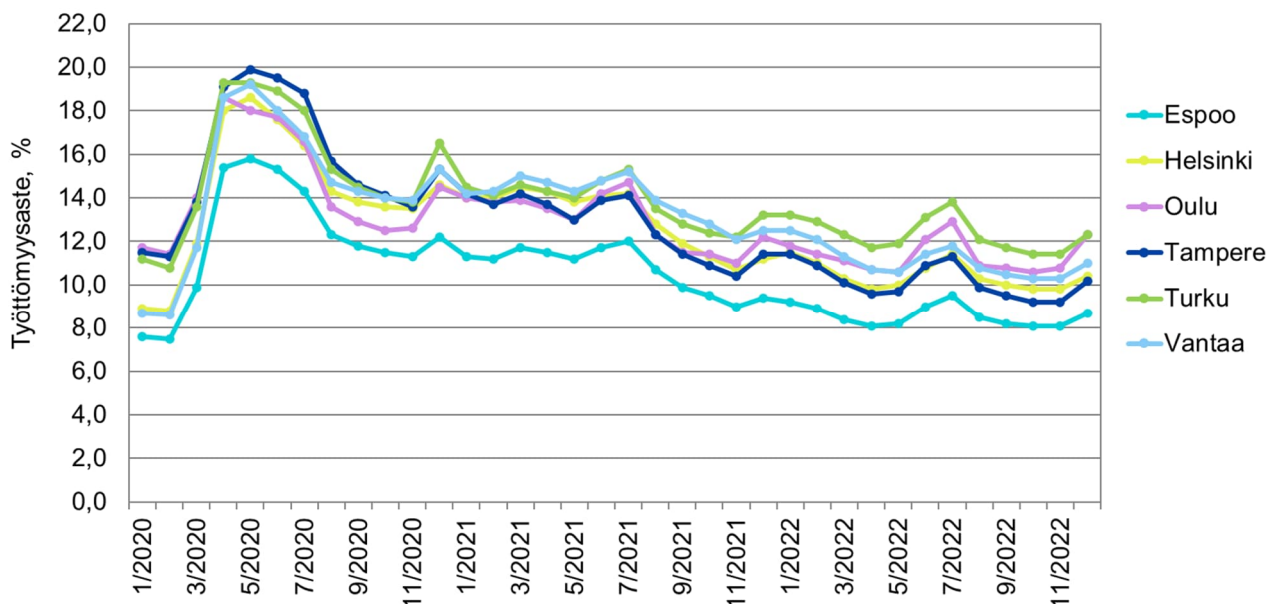
Lähde: Tilastokeskus, asiakaskohtainen suhdannepalvelu 17.1.2023

Työllisyyskehitys on jatkunut positiivisena

Työllisyyden kehitys on jatkunut positiivisena vuonna 2022. Suomessa työllisyysaste on historiallisen korkealla. Vantaalla työttömyyden trendi on ollut laskeva siitä lähtien, kun koronarajoituksia poistettiin kesällä 2020. Huomattavaa kuitenkin on, että koronaa edeltävään työttömyyden tasoon on vielä matkaa. Tammikuussa 2020 juuri ennen koronapandemian alkua Vantaan työttömyys oli 8,7 prosenttia ja joulukuussa 2022 se oli 11 prosenttia.

Vantaan työttömyyden trendi on ollut jokseenkin samansuuntainen kuin muilla kuudella suurella kaupungilla. Hetkellisesti Vantaan työttömyys kuitenkin nousi kuuden kaupungin korkeimmaksi, mutta nyt se on painunut kuuden suurimman kaupungin vertailussa keskikastiin. Heikentyneiden talousennusteiden perusteella on olemassa riski, että työllisyyden parantuminen hidastuu vuonna 2023 ja työttömyys saattaa kääntyä jopa nousuun.

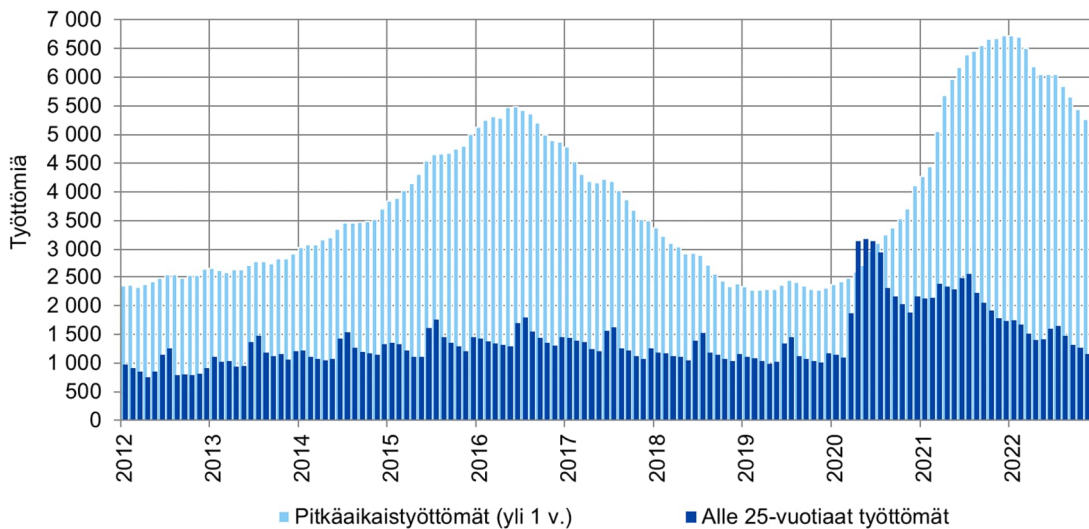
Kuvio 5: Työttömyysaste (%) Vantaalla ja muissa suurissa kaupungeissa vuoden 2020 tammikuusta lähtien

Lähde: TEM, päivitetty 27.1.2023

Pitkäaikaistyöttömyys on edelleen korkealla tasolla. Pitkäaikaistyöttömyys lähti nousuun heti pandemian alettua ja se alkoi laskea muuta työttömyyttä hitaammin. Pitkäaikaistyöttömyys on selvässä laskussa, mutta sen taso on kuitenkin huomattavasti korkeammalla kuin ennen pandemiaa. Alkuvuodesta 2020 Vantaalla oli vähän alle 2 400 pitkäaikaistyötöntä. Loppuvuodesta 2022 pitkäaikaistyöttömiä oli vielä vähän alle 5 300, joka on yli kaksi kertaa enemmän kuin ennen pandemiaa. Enimmillään pitkäaikaistyöttömiä oli kuitenkin yli 6 700, joten laskua on vuodenvaihteen 2021/2022 tilanteesta noin 1 500 henkeä.

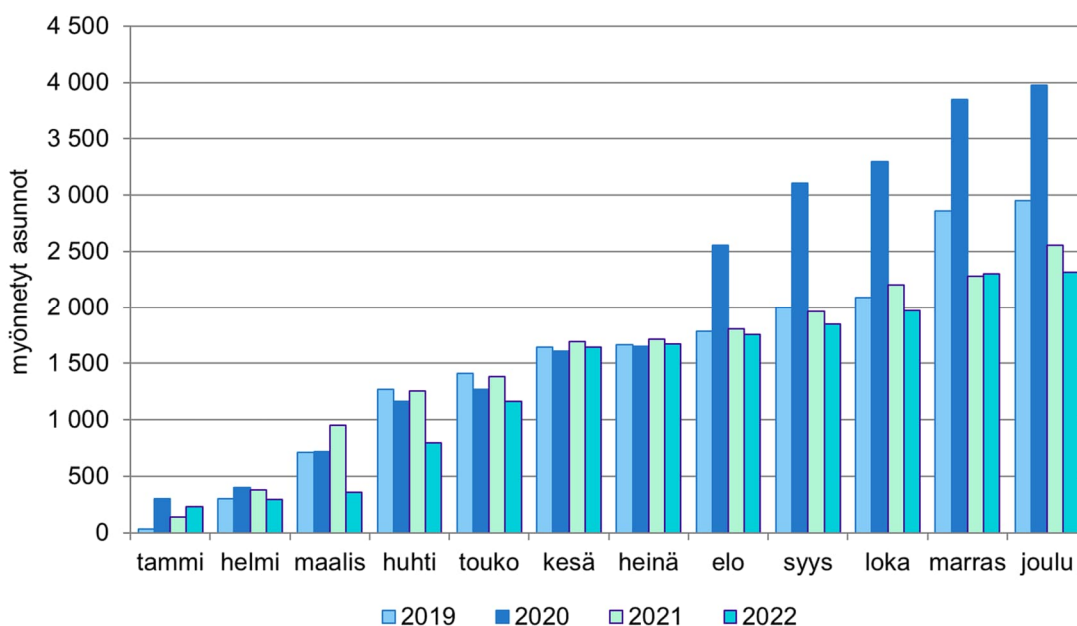
Myös nuorisotyöttömyys alkaa olla pandemiaa edeltävällä tasolla. Nuorisotyöttömyys nousi nopeasti pandemian alettua, mutta se myös laski nopeasti. Nuorisotyöttömyydelle tyypillistä on voimakas kausivaihtelu. Joulukuussa 2019 Vantaalla oli 1 143 nuorta työtöntä ja joulukuussa 2022 työttömiä nuoria oli 1 264. Näin ollen kuukausitasolla työttömyys ei ole painunut vielä pandemiaa edeltävälle tasolle, mutta lähellä ollaan.

Kuvio 6: Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien määrät Vantaalla vuoden 2012 tammikuusta lähtien

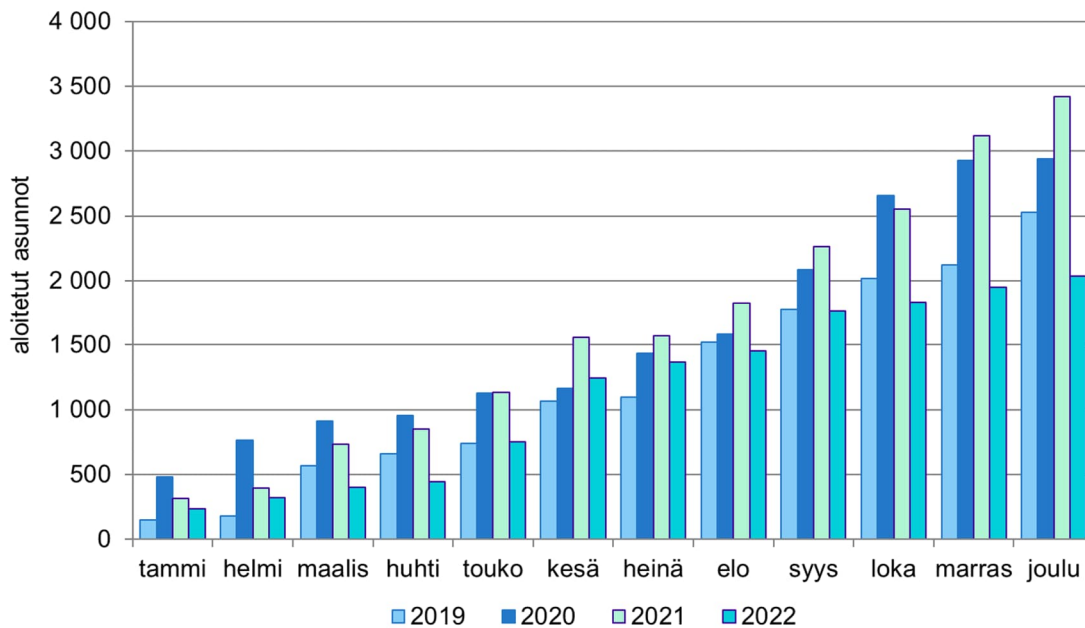
Lähde: TEM, päivitetty 27.1.2023

Rakentaminen hidastumassa Vantaalla

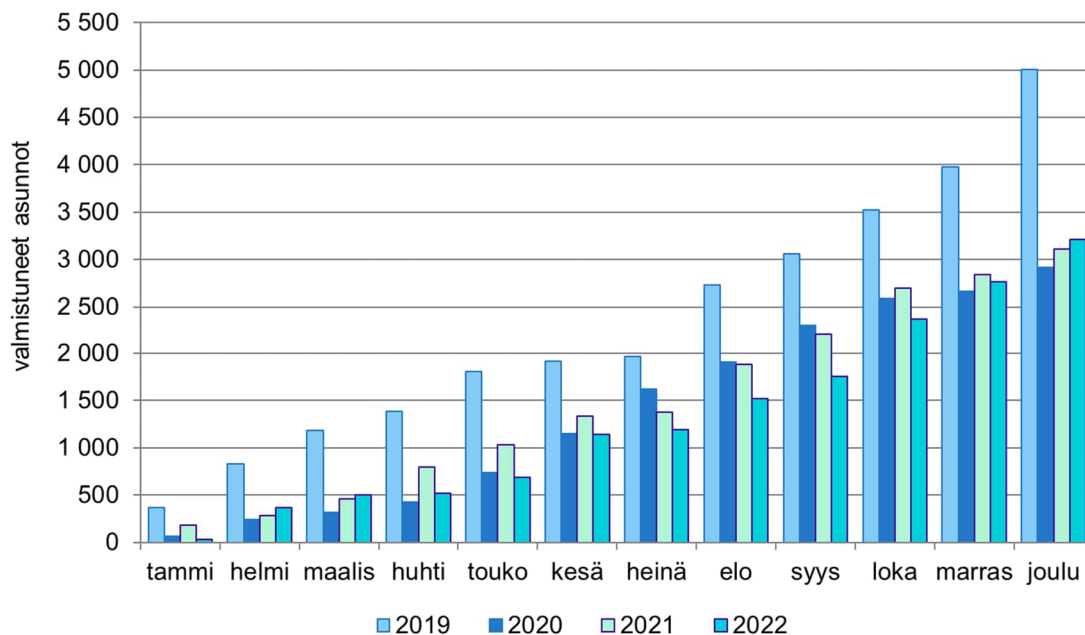
Vuonna 2022 Vantaalla valmistui 3 211 asuntoa. Valmistuneiden asuntojen määrä kasvoi kolmatta vuotta peräkkäin. Vuonna 2021 asuntoja valmistui 3 108. Valmistuneiden asuntojen määrä jää kuitenkin edelleen huippuvuodesta 2019, jolloin Vantaalle valmistui peräti 5 010 asuntoa. Uusien asuntojen tuotanto on kuitenkin selvästi hidastumassa. Uusia asuntoja aloitettiin 2 037 vuonna 2022. Edellisenä vuonna uusia asuntoja aloitettiin 3 420. Vuonna 2022 rakennuslupia myönnettiin 2 319. Vuotta aikaisemmin vastaava luku oli 2 558. Rakentamisen hiljentymiseen vaikuttanee kiihtynyt inflaatio ja sen nostama korkotaso. Merkittävää on myös se, että talouden ja näin ollen myös työllisyyden näkymät ovat hieman heikentyneet.

Kuvio 7: Vantaalla myönnettyjen asuntorakentamislupien (asuntoja, ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2019–2022

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2023

Kuvio 8: Vantaalla aloitettujen asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2019–2022

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2023

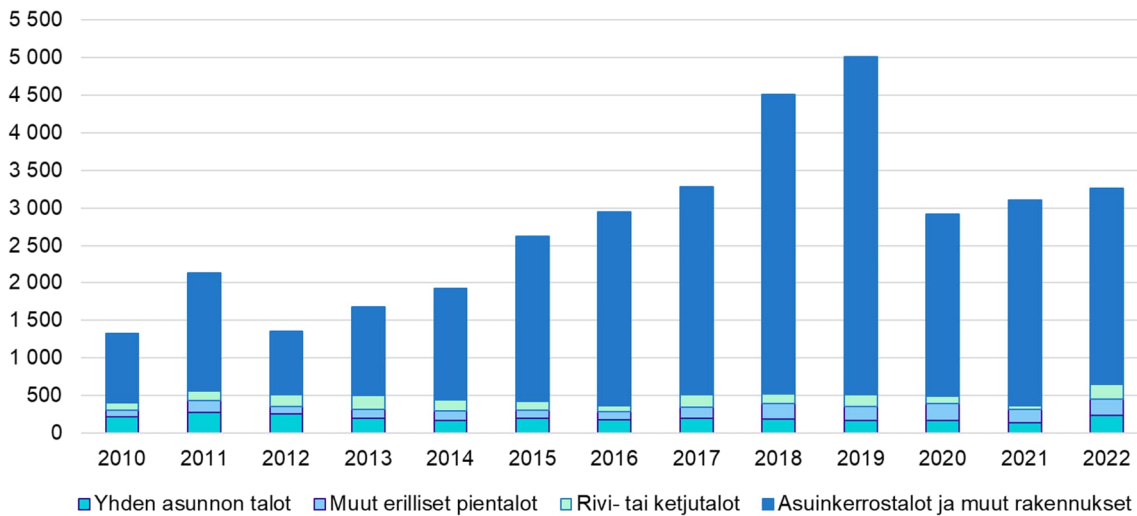
Kuvio 9: Vantaalla valmistuneiden asuntojen (ennakkotieto) kuukausikertymät vuosina 2019–2022

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä, päivitetty 17.1.2023

Uusista asunnoista oli kerrostaloissa 2 610. Tämä on noin 80 prosenttia uusista asunnoista. Yhden asunnon taloja valmistui 240, muista erillisistä pientaloja 211 ja rivi- tai ketjutaloja 202. Pientalojen suhteellinen osuus on kasvanut edellisistä vuosista. Vuonna 2021 kerrostaloasuntojen osuus oli 88 prosenttia.

Asunnoista 28 prosenttia oli yksiöitä, 33 prosenttia kaksioita, 23 prosenttia kolmioita, 11 prosenttia neljän huoneen asuntoja ja 4 prosenttia yli neljän huoneen asuntoja.

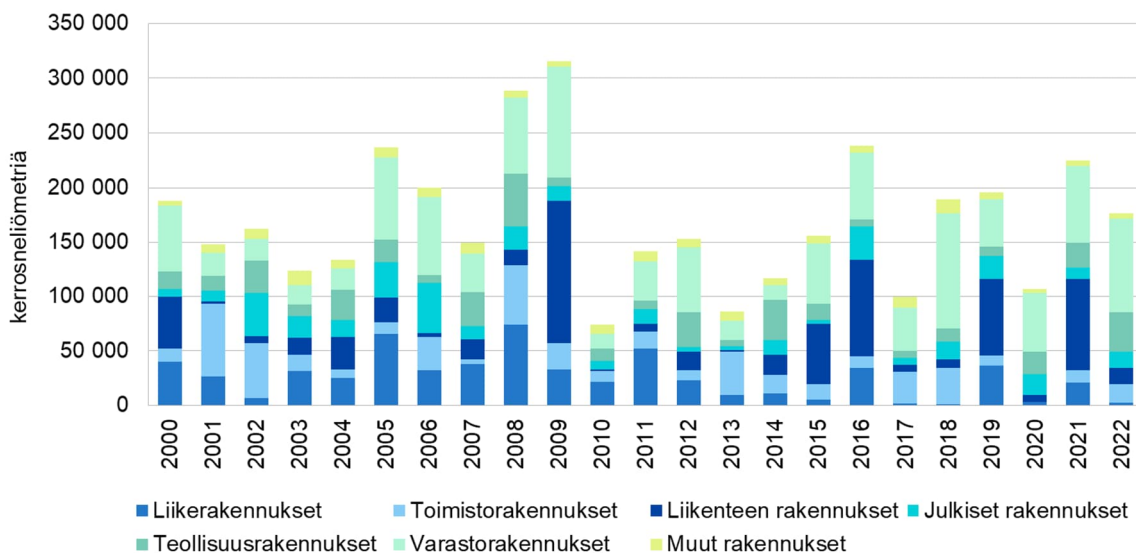
Kuvio 10: Uusien Asuntojen määrä rakennustyyppittäin vuosina 2010–2022

Lähde: Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Muiden kuin asuinrakennusten kerrosneliömäärä on vähentynyt vuodesta 2021. Muita kuin asuinrakennuksia valmistui vuonna 2022 yhteensä 176 370 kerrosneliötä. Näistä suurin osa, noin 86 000 kerrosneliötä, oli varastorakennuksia. Edellisiin vuosiin verrattuna teollisuusrakennuksia rakennettiin paljon, yhteensä 36 000 kerrosneliötä. Edellisen kerran teollisuuskiinteistöjä on rakennettu enemmän vuonna 2014.

Kuvio 11: Muu kuin asuinrakentaminen vuosina 2000–2022

Lähde: Facta-kuntarekisteri ja MATTI-tietojärjestelmä

Verotulot

Vantaan kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 203,7 milj. euroa vuonna 2022. Verotulot kasvoivat 72,0 milj. euroa eli 6,4 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna. Talousarvion alkuperäinen verotuloarvio ylittyi yhteensä 42,7 milj. eurolla ja muutetun talousarvion 1,7 milj. eurolla. Verotuloarvion toteumapro-sentiksi muodostui 100,1 prosenttia muutettuun talousarvioon nähden. Muutettu talousarvio perustui Kuntaliiton veroennustekehikkoon. Kaikkiin verolajeihin tehtiin vuoden 2022 aikana talousarviomuutos ja toteumat olivat lähellä muutettua talousarviota. Suurin poikkeama oli yhteisöverossa, jossa alkupe-räinen talousarvio ylittyi 52,8 milj. eurolla ja muutettu talousarvio alittui 0,2 milj. eurolla. Yhteisöveron kertymä oli erittäin positiivinen koko kuntakentällä. Verovuoden 2021 kertymät kasvoivat ennakoitua enemmän ja myös vuosien 2022 ja 2023 ennakkoverot kehittyivät positiivisesti.

Kunnallisveroja Vantaan kaupunki sai vuonna 2022 yhteensä 957,4 milj. euroa, mikä on 49,9 milj. euroa ja 5,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2021. Alkuperäinen talousarvio alittui kunnallisverojen osalta 16,6 milj. eurolla. Kunnallisveroon tehtiin määrärahamuutos, jossa tuloarviota laskettiin 17 milj. eurolla, jolloin muutettu talousarvio ylittyi 0,4 milj. eurolla. Talousarvion toteumapro-sentiksi muodostui 100,0 prosenttia. Koko maassa kuntien kunnallisverotilitykset kasvoivat 4,8 prosenttia edellisvuodesta, joka on huomattavasti ennakoitua parempi tulos. Tulokseen vaikuttaa talouden ja työllisyyden myön-teinen kehitys, erityisesti palkkasumman kehitys. Palkkasumman positiivinen kehitys näkyy osittain viiveellä verotulokehityksessä.

Verovuoden 2022 kunnallisveron ennakoita kertyi kaupungille yhteensä 885,1 milj. euroa. Vantaalais-ten ansiotulot yhteensä vuonna 2021 kasvoivat 4,1 prosentilla, mikä oli 0,5 prosenttiyksikköä koko maan kehitystä korkeampi kasvutaso. Vuoden 2022 vantaalaisten ansiotulojen kasvuksi ennakoitaan 5,1 prosenttia ja koko maan kasvuksi 4,3 prosenttia. Vantaan kunnallisveron jako-osuus laski vuonna 2022 0,03 prosenttiyksikköä 4,45 prosenttiin. Koko maassa kaikkiaan 12 kuntaa laski ja 16 kuntaa nosti kunnallisveropro-senttiaan vuodelle 2022. Käytännössä keskimääräinen kunnallisveropro-sentti ei muuttunut lainkaan vuodesta 2021, ollen 20,01 vuonna 2022.

Yhteisöveroja kaupunki sai vuonna 2022 yhteensä 137,8 milj. euroa. Kaupungin saamat yhteisöverot kasvoivat edellisvuodesta 13,8 milj. eurolla eli 11,1 prosenttia. Alkuperäinen talousarvio ylittyi yhteisö-verojen osalta 52,8 milj. eurolla ja muutettu talousarvio alittui 0,2 milj. eurolla. Muutetun talousarvion toteumapro-sentti asettui 99,9 prosenttiin. Vantaan kuntakohtainen jako-osuus nousi edellisestä vuo-desta 0,25 prosenttiyksikköä 4,62 prosenttiin. Vuosina 2020 ja 2021 valtio korotti määräaikaaisesti yh-teisöveron kuntien jako-osuutta 10 prosenttiyksiköllä korvamaan koronapandemian aiheuttamia vero-menetyksiä. Tämä määräaikainen korotus loppui vuoden 2022 alussa. Vuonna 2022 koko kuntaryh-män jako-osuus yhteisöveroista laski edellisestä vuodesta 10,6 prosenttiyksikköä 33,76 prosenttiin. Koko kuntakentän kasvu oli 6,7 prosenttia edelliseen vuoteen verrattuna, mikä on huomattavasti alku-peräistä arviota parempi. Alun perin arvioitiin, että yhteisöverojen tilitykset laskisivat kuntakentällä 10,1 prosenttia. Yleinen taloustilanne ja sitä myötä yritysten talous kehittyi ennakoitua paremmin vuonna 2022. Positiiviseen yhteisöverokertymään selitys löytyy yritysten ennakoitua suurempina maksamista yhteisöveron toteumista ja ennakoista.

Kaupunki sai kiinteistöverotuloja 108,5 milj. euroa vuonna 2022, nousua edellisvuoteen 8,3 milj. euroa eli 8,3 prosenttia. Vuoden 2022 alkuperäisen talousarvion verrattuna kiinteistöverotuloarvio ylittyi 6,5 milj. eurolla ja muutettuun talousarvioon verrattuna 1,5 milj. eurolla. Toteumapro-sentti oli 101,4 prosenttia. Koko maassa kuntien saamien kiinteistöverotilitysten nousu edellisvuoteen nähden oli 7,0 prosenttia. Osittain nousua selittää kiinteistöverojen ajoitusmuutos, joka pienensi vuoden 2021 tilityk-siä ja kasvatti niitä vuonna 2022.

Vantaalla yleinen kiinteistövero oli 1,28 prosenttia, vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 0,41 prosenttia, muun kuin vakituisen asuinrakennuksen kiinteistövero 1,25 prosenttia, voimalaitoksen kiin-teistövero 3,1 prosenttia ja rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistövero 6,00 prosenttia vuonna 2022. Verohallinnon tietojen mukaan kiinteistöveroa olisi maksuunpantu 107,1 milj. euroa vuonna 2022 eli toteuma on enemmän kuin maksuunpantu vero. Osa vuonna 2021 maksuunpannuista veroista siir-tyi vuonna 2022 maksettaviksi. Maksuunpannuista kiinteistöveroista noin 22,7 milj. euroa kertyi vaki-

tuisista asuinrakennuksista ja 40,7 milj. euroa yleisen kiinteistöveroprosentin perusteella muista rakennuksista. Muun kuin vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin perusteella kiinteistöveroa kertyi ai-noastaan noin 0,1 milj. euroa. Maapohjien kiinteistöverot yhteensä olivat 42,8 milj. euroa, josta rakentamattoman rakennuspaikan korotetun kiinteistöveron osuus oli noin 2,9 milj. euroa.

Taulukko 1: Kaupungin verotulot vuonna 2022

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Verotulot	1 161 000	41 000	1 202 000	1 203 661	1 661
Kunnan tulovero	974 000	-17 000	957 000	957 370	370
Kiinteistövero	102 000	5 000	107 000	108 450	1 450
Osuus yhteisöveron tuotosta	85 000	53 000	138 000	137 840	-160

Taulukko 2: Kaupungin tuloveron määräytymisperusteet

	Tuloveroprosentti	Verotettava ansio-tulo milj. euroa	Muutos- %
2013	19,00	4 210,3	3,0
2014	19,00	4 276,7	1,5
2015	19,00	4 352,7	1,8
2016	19,00	4 461,2	2,5
2017	19,00	4 530,1	1,5
2018	19,00	4 721,9	4,2
2019	19,00	4 970,1	5,3
2020	19,00	5 082,1	2,3
2021	19,00	5 315,1	4,6
2022	19,00	*	

* Vuoden 2022 verotus valmistuu syksyllä 2023

Taulukko 3: Kaupungin kiinteistöveron määräytymisperusteet

Kiinteistöveroprosentit	
Yleinen	1,28
Vakituinen asuinrakennus	0,41
Muu kuin vakituinen asuinrakennus	1,25
Voimalaitos	3,10
Rakentamaton rakennuspaikka	6,00

Valtionosuudet

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia 287,6 milj. euroa vuonna 2022, kun vuonna 2021 valtionosuuksia kertyi yhteensä 255,3 milj. euroa. Peruspalvelujen valtionosuuksia kertyi vuonna 2022 yhteensä 167,7 milj. euroa, opetus- ja kulttuuritoimen muita valtionosuuksia 24,8 milj. euroa ja verotulomenetysten kompensaatia saatiin 95,1 milj. euroa. Talousarvio ylittyi valtionosuuksien budjetoidun kokonaismäärän osalta 5,6 milj. euroa. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuonna 2022.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuus määräytyy nykyisen valtionosuusjärjestelmän mukaan valtionosuustehtävien laskennallisista kustannuksista sekä lisäosista. Laskennallisten kustannusten määräytymisperusteita ovat ikärakenne, sairastavuus, työttömyysaste, kaksikielisyys, vieraskielisyys, asukastiheys, saaristaisuus ja koulutustausta. Peruspalvelujen valtionosuusprosentti vuonna 2022 oli 23,59 prosenttia ja kunnan omarahoitusosuus oli 4 291,05 euroa/asukas.

Laskennallisia kustannuksia Vantaalle kertyi vuoden 2022 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa yhteensä 1 243,3 milj. euroa. Lisäosien määräytymisperusteita valtionosuusjärjestelmässä ovat syrjäisyys, työpaikkaomavaraisuus sekä saamelaisten kotiseutualue. Lisäosia kertyi Vantaalle vuoden 2022 peruspalvelujen valtionosuuslaskennassa 10,9 milj. euroa. Kunnan omarahoitusosuus oli 1 018,0 milj. euroa. Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus vähensi -37,3 milj. euroa kaupungin vuoden 2022 valtionosuuksia (v. 2021: -36,6 milj. euroa).

Talousarviossa opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksia kaupungin arvioitiin saavan alustavan laskelman mukaisesti 23,4 milj. euroa vuonna 2022. Lopullisen tarkistuspäätöksen mukainen Vantaan opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuuksien määrä vuonna 2022 oli 24,8 milj. euroa. Laskennallisista kustannuksista suurimmat erät kohdistuvat lukiokoulutukseen ja ammatilliseen peruskoulutukseen.

Valtionosuuslaskelmien yhteydessä esitettävät ja kuukausittaisiin valtionosuustilityksiin sisältyvät kotikuntakorvaustulot ja -menot on kirjattu kirjanpito-ohjeiden mukaisesti erillisille, omille tileilleen kasvatuksen ja oppimisen toimialan käyttötalouden toimintatuloihin ja -menoihin. Kotikuntakorvaukset eivät sisälly tilinpäätöksen valtionosuuslukuun.

Taulukko 4: Kaupungin käyttötalouden valtionosuudet vuonna 2022

1000 euroa	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio-muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Valtionosuudet	282 000	0	282 000	287 597	5 597
Peruspalvelujen valtionosuus	166 870	0	166 870	167 709	839
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	23 430	0	23 430	24 813	1 383
Verotulomenetysten kompensatio	91 700	0	91 700	95 076	3 376

Vuoden 2022 talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 13.12.2021 talousarvion vuodelle 2022 ja taloussuunnitelman vuosille 2022–2025. Vuoden 2022 alkuperäinen valtuuston hyväksymä talousarvio päättyi -22,9 milj. euron tilikauden tulokseen ja -20,6 milj. euron tilikauden alijäämään sekä yhteensä 156,9 milj. euron bruttointevestointitasoon.

Kaupunginvaltuusto päätti muutoksista vuoden 2022 talousarvioon toimialojen esitysten perusteella vuoden 2022 aikana. Talousarviomuutoksista suurimmat olivat sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan tulotavoitteen korottaminen 17,7 milj. eurolla ja menomäärärahan korottaminen 57,1 milj. eurolla. Muutokset johtuivat koronapandemian aiheuttamista kuluista ja valtion niihin myöntämistä avustuksista sekä palvelutuotannon ylitysuista mm. vanhusten tehostetussa palveluasumisessa ja Kau-

nialan sairaalan ostoissa. Kasvatuksen ja oppimisen tuloarviota korotettiin 5,2 milj. eurolla ja määrärahaa 7,3 milj. eurolla. Nämä muutokset johtuivat pääosin työvoiman vuokrauksen arvioitua suuremmasta tarpeesta, uusien ryhmien perustamisesta vammaisopetukseen sekä ukrainalaisten pakolaisten valmistavan opetuksen ryhmiin ja useiden projektien käynnistymisestä. Myös koronapandemia nosti edelleen kuluja mm. tehostetun siivouksen takia. Kaupunkiympäristön tuloarviota laskettiin 19,1 milj. eurolla ja määrärahoja korotettiin 5,5 milj. eurolla. Tuloarvion lasku johtuu maankäyttökorvausten, maanmyyntivoittojen ja kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myynnin arvioitua pienemmistä tulokertymistä ja määrärahakorotus kunnossapidon kustannuksista mm. runsaslumisen alkuvuoden johdosta. Kaupunkikulttuurin määrärahoja korotettiin 0,6 milj. eurolla ja tuloarviota laskettiin 0,3 milj. eurolla. Kasvupalveluiden määrärahaa korotettiin 1,2 milj. eurolla työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuja varten. Lisäksi kaupunkistrategian ja johdon toimialalle budjetoitua yleistä varausta kunta-alan palkkaratkaisua varten jaettiin toimialoille yhteensä 6,2 milj. euroa ja verotuloennustetta korotettiin 41 milj. eurolla erityisesti positiivisen yhteisöverokertymän vuoksi. Alkuvuodesta 2022 määrärahaa lisättiin myös Ukrainan avustamiseen 0,15 milj. eurolla ja tuloarviota korotettiin Nouseva eurooppalainen innovaatiokaupunki -palkintosummalla 0,5 milj. euroa. Talousarviomuutosten jälkeen talousarvion tilikauden tulokseksi muodostui -50,0 milj. euroa.

Vuoden 2022 tilinpäätös päättyy 13,0 milj. euron tilikauden tulokseen ja 12,1 milj. euron tilikauden ylijäämään. Tilikauden tulos on 35,0 milj. euroa parempi kuin alkuperäinen talousarvio ja 62,0 milj. euroa parempi kuin muutettu talousarvio.

Talousarvion käyttötalousosan ja tuloslaskelmaosan toteutuminen

Käyttötaloudessa suurimpia poikkeamia vuoden 2022 muutettuun talousarvioon nähden olivat kaupunkitasolla:

- Toimintatuottojen ylittyminen 32,7 milj. eurolla
- Toimintakulujen alittuminen 19,0 milj. eurolla
- Verotulojen ylittyminen 1,7 milj. eurolla
- Valtionosuuksien ylittyminen 5,6 milj. eurolla
- Korkotuottojen ylittyminen 1,1 milj. eurolla
- Muiden rahoitustuottojen ylittyminen 1,8 milj. eurolla

Vuoden 2022 muutetussa talousarviossa kaupungin käyttötalouden toimintatuotot olivat 478,6 milj. euroa. Vuoden 2022 aikana toteutuneet toimintatuotot olivat 511,3 milj. euroa ylittäen muutetun talousarvion 32,7 milj. eurolla. Toimintatuotot toteutuivat 107-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden, mutta ne laskivat 8,0 prosenttia vuoden 2021 tilinpäätökseen nähden. Vuonna 2022 valtio korvasi edelleen koronapandemiasta aiheutuvia menoja kunnille, mutta koska kustannukset ovat selvästi laskeneet vuoteen 2021 nähden, on korvaussumma myös edellisvuotta pienempi ja tästä syystä kaupungin toimintatuotot ovat laskeneet edellisvuoteen verrattuna. Valtion asetusluonnoksen mukaan koronakorvausten määrä Vantaalle olisi ollut noin 13,5 milj. euroa, joka huomioitiin määrärahamuutosesityksessä. Valtio kuitenkin korvasi kustannuksia alkuperäistä asetusta huomattavasti paremmin ja Vantaan sosiaali- ja terveydenhuollon koronakorvaus oli 19,8 milj. euroa. Lisäksi valtio korvasi myös pandemian aiheuttamat lentokenttään liittyvät kustannukset 3,6 milj. euroa täysimääräisesti. Vantaan työterveys Oy:n myynnistä syntyi myyntivoittoa noin 14,3 milj. euroa. Kaupunkiympäristön toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 9,4 milj. euroa. Maanlajitysmaksutuotot sekä lumen vastaanottomaksut toteutuivat poikkeuksellisen suurina ollen noin 3,9 milj. talousarviota paremmat. Maan myyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia on toteutunut yhteensä noin 44,8 milj. euroa muutetun talousarvion ollessa 43,2 milj. euroa. Myös varikon vuokratuotot sekä pysäköintimaksut ovat toteutuneet talousarviota parempina. Myyntituotot sisältävät 5,7 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelutuottoja.

Kaupungin toimintakulut olivat muutetussa talousarviossa 1 924,3 milj. euroa. Vuoden 2022 aikana toteutuneet toimintakulut olivat 1 905,3 milj. euroa. Toimintakulut alittuivat 19,0 milj. eurolla ja ne toteutuivat 99-prosenttisesti muutettuun talousarvioon nähden. Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintakulut alittivat muutetun talousarvion 18,0 milj. eurolla, yleishallinnon toimialan toimintakulut 1,9 milj. eurolla ja kaupunkikulttuurin toimialan toimintakulut 1,4 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 1,3 milj. eurolla, kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintakulut 1,0 milj. eurolla ja kaupunkiympäristön toimintakulut 0,5 milj. eurolla. Sosiaali- ja terveydenhuollon oman toiminnan toimintakulut ylittivät alkuperäisen talousarvion 53,1 milj. eurolla ja erikoissairaanhoidon toimintakulut 7,5 milj. eurolla. Kaupunkistrategian ja johdon toimialalle tehtiin talousarviossa 2022 keskitetty määrärahavaraus kunta-alan palkkaratkaisua varten. Määrärahaa jaettiin eri toimialoille toteutuneen ratkaisun mukaisesti, mutta koska palkkaratkaisu syntyi oletettua myöhemmin, se oli hieman arvioitua pienempi ja määrärahasta jäi osa jakamatta. Myös henkilöstö- ja konsernipalveluiden sekä kasvupalveluiden toimintakulut toteutuivat muutettua talousarviota pienempinä. Henkilöstökulut alittivat talousarvion noin 39,9 milj. eurolla, mitä selittää palkkaratkaisun toteumaa suurempi määrärahavaraus sekä työvoiman vuokraus, joka nosti vuokrauskustannuksia noin 17 milj. euroa talousarviota korkeammaksi. Työvoiman vuokraus kirjataan palvelujen ostokuluiksi, jotka ylittivätkin talousarvion noin 20,8 milj. eurolla. Palveluiden ostoissa ylittivät myös rakennusten ja alueiden kunnossapitokustannukset sekä asiakaspalveluiden ostot sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kaupunkiympäristön toimialoilla. Aineet, tarvikkeet ja tavarat ylittivät muutetun talousarvion noin 1,9 milj. eurolla ja avustukset noin 1,1 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät 5,7 milj. euroa Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY) myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulut kasvoivat 5,7 prosenttia vuoden 2021 tilinpäätökseen nähden.

Talousarvion toteumavertailuosiossa esitetään talousarvion toteutuminen toimialojen, liikelaitosten ja rahastojen osalta valtuuston päättämien sitovuustasojen mukaisesti.

Vuoden 2022 verotulot ylittivät muutetun talousarvion 1,7 milj. eurolla. Muutettuun talousarvioon nähden kunnallisveroarvion toteuma oli 100,0 prosenttia, kiinteistöveron toteuma 101,4 prosenttia, yhteisöveron toteuma 99,9 prosenttia ja valtionosuuksien toteuma 102,0 prosenttia. Kaikkiaan verorahoitus yhteensä (verot ja valtionosuudet) toteutui 100,5-prosenttisesti suhteessa muutettuun talousarvioon ja se kasvoi 7,5 prosenttia vuoden 2021 tilinpäätökseen nähden. Verotulot toteutuivat erittäin lähelle muutettua talousarviota. Verotuloihin tehtiin syksyllä 2022 lisätalousarvioesitys, jossa kunnallisverototeuman arviota laskettiin 17 milj. eurolla, kiinteistöveroarviota nostettiin 5 milj. eurolla ja yhteisöverotuoton arviota nostettiin 53 milj. eurolla erittäin positiivisen yhteisöverokertymän vuoksi. Yhteisöverokertymä oli positiivinen koko Suomessa. Kunnallisverot ylittivät muutetun talousarvion 0,4 milj. eurolla ja kiinteistövero ylittyi 1,5 milj. eurolla, kun taas yhteisöverot alittivat sen 0,2 milj. eurolla. Valtionosuudet toteutuivat 5,6 milj. alkuperäistä talousarviota positiivisempina ja niihin ei tehty määrärahamuutosesitystä vuonna 2022.

Rahoitustuottoja ja -kuluja toteutui vuonna 2022 yhteensä 26,4 milj. euroa, talousarviossa yhteenlasketuiksi rahoitustuotoiksi ja -kuluiksi oli arvioitu 23,2 milj. euroa. Vaikka korkotaso lähti vuonna 2022 todella kovaan nousuun, se ei näkynyt korkomenoissa, koska lainasalkun suojausaste on ollut poikkeuksellisen korkea. Kaupungin lainasalkun korkokulut toteutuivat 2,3 milj. euron tasolla. Kaikki kaupungin korkokulut yhteensä alittivat talousarvion 0,1 milj. eurolla.

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2022 noin 110,6 milj. euroa, joka oli 0,8 prosenttia ja 0,9 milj. euroa talousarviossa arvioitua vähemmän.

Kaupungin vuosikatteenä vuoden 2022 tilinpäätöksessä muodostui 123,6 milj. euroa, tilikauden tulokseksi 13,0 milj. euroa ja tilikauden ylijäämäksi 12,1 milj. euroa.

Investointiosan ja rahoitusosan toteutuminen

Vuoden 2022 alkuperäisen talousarvion investointiosan tulot olivat (liikelaitokset ja rahastot mukaan lukien) noin 6,9 milj. euroa, menot noin 156,9 milj. euroa ja investointiosan netto noin 150,1 milj. euroa. Vuonna 2022 määrärahoihin ei tehty muutoksia. Investoinneille on osoitettu Myönteisen erityiskohtelun määrärahoja noin 0,2 milj. euroa.

Vuoden 2022 toteutuneet bruttoinvestointimenot olivat yhteensä 140,0 milj. euroa. Talousarvion mukaiset investointimäärärahat alittuivat kaikissa muissa hankeryhmissä paitsi julkisessa käyttöomaisuudessa. Suurin alitus oli rakentamishankkeissa, 17,7 milj. euroa. Määrärahat alittuivat erityisesti rakentamisen toteutusajankohtien siirtymisen sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden talousarvioalitusten vuoksi. Julkisen käyttöomaisuuden osalta talousarvio ylittyi 5,3 milj. eurolla, mutta myös tulot ylittivät talousarvion 4,2 milj. eurolla johtuen erilaisista valtionavustuksista. Kiinteän omaisuuden määrärahat toteutuivat talousarvion mukaisina. Aineettoman omaisuuden osalta talousarvio alittui 0,7 milj. eurolla, irtaimen omaisuuden osalta 3,0 milj. eurolla sekä osakkeiden ja osuuksien osalta 1,0 milj. eurolla talousarvioon verrattuna.

Investointituloja toteutui 24,5 milj. euroa, noin 17,6 milj. euroa yli talousarvion, erityisesti maanmyynnin ansiosta. Vuoden 2022 investointiosan nettomenoksi muodostui yhteensä 115,5 milj. euroa, joka alitti talousarvion 34,7 milj. eurolla.

Vuonna 2022 kaupungin pitkäaikaista lainaa lyhennettiin maksuohjelman mukaisesti noin 72 milj. eurolla. Vuonna 2022 kaupunki ei nostonut lainkaan uutta pitkäaikaista lainaa, ensimmäistä kertaa 2000-luvulla, jolloin pitkäaikainen lainasalkku (ilman konserniyhtiöiden konsernitilin saldoja) laski noin 777 milj. euroon vuoden 2022 lopussa. Alkuperäisessä talousarviossa 2022 varauduttiin talousarvion käyttötalousosan ja investointiosan perusteella 63,3 milj. euron nettolainanottoon.

Tuottavuusmittarit

		TP 2021	TP 2022
Vertailukelpoinen menokehitys	Vertailukelpoinen toimintakatteen kehitys	-0,8 %	7,3 %
Suhteutettu menokehitys	Asukaskohtainen toimintakatteen muutos	-2,1 %	6,2 %
Sairauspoissaoloprosentti	Terveysperusteiset poissaolot / työpäivä	4,40 %	5,02 %
Tilatehokkuus	Toimitilaneliöt / asukasmäärä	3,67	3,72
Energiatehokkuus (kWh/rm ³)	* Energian kulutus / tilavuus	69,0	69,0

* TP 2022 arviotieto.

Vertailukelpoisen toimintakatteen kehitys sekä asukaskohtaisen toimintakatteen muutos on suhteutettu myös hintatason muutokseen (Peruspalvelujen hintaindeksi, Lähde: Tilastokeskus, ennusteet VM). Toteutuneet mittarit lasketaan kerran vuodessa tilinpäätöstietojen valmistuttua.

Sairauspoissaoloprosentin mittari kuvaa sitä kuinka suuri osuus kokonaistyöajasta on kulunut terveysperusteisiin poissaoloihin. Terveysperusteisia poissaoloja ovat omasta sairaudesta johtuvat poissaolot sekä työtapaturmista, työmatkatapaturmista ja ammattitauodeista johtuvat poissaolot.

Tilatehokkuus -mittarilla toimitilaneliöt on suhteutettu asukasmäärään. Mittarin suhdeluvun avulla voidaan vertailla kuntien palvelutuotantoon käytössä olevan toimitilan määrää suhteessa palvelujen kysyntään.

Energiatehokkuus -mittarilla energiankulutus suhteutetaan rakennustilavuuteen. Mittari kuvaa kaupungin omistaman rakennuskannan vuotuista energian ominaiskulutusta. Mittarin tunnusluku raportoidaan kerran vuodessa, edellisen vuoden energiankäyttötilastojen valmistuttua.

Olennot muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa sekä arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Vuosi 2022 oli jälleen kerran hyvin poikkeuksellinen Venäjän aloitettua hyökkäyssodan Ukrainaan. Suomi on tämän seurauksena tehnyt suuren turvallisuuspoliittisen ratkaisun hakiessaan Nato-jäsenyyttä. Venäjälle asetettujen talouspakotteiden seuraukset ovat heijastuneet koko kansainväliseen talouteen näkyen mm. energian ja ruuan hinnan nousuna sekä laajemmin mm. inflaation kiihtymisenä ja korkotason nousuna. Sähkön tuotannosta ja sen riittävydestä on Suomessakin keskusteltu ennätysellisen paljon. Ukrainasta tuli Suomeen vuoden aikana tilapäistä suojelua tarvitsevia noin 50 000 henkilöä. Osa heistä oleskelee Vantaalla, joka on lisännyt palveluntarvetta mm. varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa.

Vuoden 2022 aikana koronapandemia helpottui Suomessa ja vuoden alun jälkeen rajoituksista on voitu luopua. Koronataartuntojen määrä oli edelleen suuri, mutta hyvän rokotekattavuuden takia vakavampien tautimuotojen määrän lasku vähensi terveydenhuoltoon kohdistuvaa palvelutarvetta edellisestä vuodesta. Kaupungin johtamisen tueksi vuonna 2020 käynnistetty häiriötilannejohtoryhmä jatkoi toimintaansa vuoden 2022 syksyyn asti. Koronaepidemiasta palautumisen ja palveluvelan hoitamiseksi vuonna 2021 laadittua toipumissuunnitelmaa toteutettiin. Vuonna 2022 siihen käytettiin yhteensä noin 11 milj. euroa. Suunnitelman toteuttaminen jatkuu vielä vuonna 2023. Luottamushenkilökokouksissa palattiin läsnäkokouksiin. Selostustilaisuudet ja iltakoulut järjestettiin ns. hybridikokousmallilla.

Työllisyyden kehitys jatkui positiivisena vuonna 2022. Vantaalla työttömyyden trendi on ollut laskeva siitä lähtien, kun koronarajoituksia poistettiin kesällä 2020, mutta koronaa edeltävään työttömyyden tasoon on vielä matkaa. Pitkäaikaistyöttömyys on edelleen korkealla tasolla, vaikkakin laskusuunnassa. Korkea pitkäaikaistyöttömyyden taso on pitänyt kaupungin vastuulla olevan työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun suurena. Rakentaminen hidastui niin valtakunnallisesti kuin Vantaallakin erityisesti loppuvuotta kohti. Tämä näkyi kaupungin tulojen vähentymisenä mm. maanmyyntitulojen ja sopimuskorvausten kautta.

Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit ja aloitettiin vuoden 2023 eduskuntavaalien valmistelut.

Uusi valtuustokauden Kaupunkistrategia hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa tammikuussa 2022 ja sen toteuttaminen käynnistyi kaupungissa ja sen toimialoilla.

Vuoden 2023 talousarvion ja 2023–2026 taloussuunnitelman valmisteluun vaikuttivat muun muassa hyvinvointialueuudistukseen valmistautuminen, koronapandemia sekä Venäjän aloittama hyökkäyssota Ukrainassa. Talousarviossa huomioitiin kuntakentän suuri rakenteellinen muutos, kun sosiaali- ja terveystoimi, pelastustoimi ja muutamat yksittäiset kaupungille aiemmin kuuluneet tehtävät siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta alkaen. Samassa yhteydessä myös erillisinä Vantaan kaupungin taseyksikköinä toimineet Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos, Suun terveydenhuollon liikelaitos sekä Sosiaalisen luototuksen rahasto lakkautetaan. Koronapandemiasta toipumiseen laadittu suunnitelma kohdistui pääosin vuoden 2022 talouteen, mutta ohjelma jatkuu vielä vuoden 2023 ajan. Talousarvion laadinnassa noudatettiin Vantaan tuottavuus- ja kasvuohjelmaa 2021–2025.

Kaupunkitasoinen Palveluverkkosuunnitelma vuosille 2022–2031 valmisteltiin pääosin vuoden 2022 aikana ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2022. Palveluverkkosuunnitelmassa on kuvattu palveluiden tarvetta seuraaville 10 vuodelle ja investointisuunnitelmat perustuvat tähän suunnitelmaan.

Toimialojen hr-palveluissa valmisteltiin ja toteutettiin kaksi hr-järjestelmämuutosta vuoden 2022 aikana. Keväällä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palkanlaskenta- ja järjestelmäpalvelut siirtyivät liikkeenluovutuksella HUS Asviaan. Lokakuussa muu kaupunki siirtyi puolestaan käyttämään Herttaa aiemman hr-järjestelmän (eHijat) ylläpidon päättymisen

vuoksi. Hr-järjestelmämuutokset olivat merkittäviä toimintatapamuutoksia ja edellyttivätkin kaikilta toimijoilta (esihenkilöt, työntekijät ja hr-ammattilaiset) uusien käytäntöjen oppimista.

Vantaan Työterveys Oy:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n myynnit toteutettiin kevään 2022 aikana. Konserniohjauksessa valmisteltiin alkuvuoden 2022 aikana konserniomistusten kokonaisuudesta kokonaissuunnitelma, jonka konsernijaosto hyväksyi kesä-/syyskuussa 2022 noudatettavaksi ohjeellisesti konserniomistuksiin liittyvässä valmistelussa.

Kasvu- ja elinvoimaohjelma valmisteltiin ja se hyväksyttiin joulukuussa 2022. Ohjelma toteuttaa Osaava- ja elinvoimainen Vantaa -strategiateemaa. Kaupunkiin perustettiin uusi toiminto kansainvälisten investointien houkuttelemiseksi Vantaalle. Lisäksi kehitettiin poikkihallinnollisesti kaupungin sijoituspäätöksien kokonaisuutta yritysten ja investointien houkuttelun vahvistamiseksi.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilua on jatkettu kehittämällä asiakaspalvelun prosesseja. Pohjoismainen työvoiman palvelumallia koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 2.5.2022. Syksyllä 2022 aloitettiin TE2024 hankkeen (eli työllisyyden hoidon pysyvän kuntiin siirron) valmistelu. Valmistelua toteutetaan yhdessä toimialojen sekä sidosryhmien kuten oppilaitosten ja yritysten edustajien kanssa. Valmistelua varten perustettiin yhteinen valmisteluryhmä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Hyvinvointialueuudistuksessa kaupungin toimintojen eriyttämisprojekti eteni suunnitelman mukaisesti ja päättyi vuoden 2022 lopussa. Vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala valmisteli turvallista siirtymää yhteistyössä hyvinvointialueen valmisteluorganisaation sekä alueen kaupunkien kanssa. Ns. fuusiotyöryhmissä valmisteltiin Vantaan ja Keravan sote-toimintojen yhteen liittämistä sekä uuden organisaation perustamista. Henkilöstön ja sopimusten siirtymistä kaupungeilta hyvinvointialueelle edistettiin systemaattisesti. Siirtymävaiheen suurimpiin haasteisiin, ICT-ratkaisujen toimivuuteen sekä palkanmaksun ja palvelutuotannon moitteettomaan sujumiseen, valmistauduttiin fuusioitavissa organisaatioissa tehdyllä määrätietoisella muutosjohtamisella, riskienhallinnalla, systemaattisella sisäisellä ja ulkoisella viestinnällä sekä hyvällä yhteistyöllä kaupunkien kanssa.

Pitkittynyt koronaepidemia on kuormittanut sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstöä pian kolmen vuoden ajan samalla kun hoito- ja palveluvelka on kasvanut. Erityisesti vanhus- ja vammaispalveluissa jouduttiin alkuvuoden aikana supistamaan palvelutoimintaa, ja toimialan henkilöstöä siirrettiin turvaamaan kriittisiä toimintoja. Sairaalahoitoa vaativa tautitilanne helpotti kesää kohden, mutta loppuvuodesta hoidossa olleiden potilaiden määrä nousi uudelleen huippulukemiin. Rokotustoimintaa jatkettiin kansallisten suositusten mukaisesti. Lentokentällä tapahtuva rajojen terveysturvallisuustoiminta päättyi lainsäädännön mukaisesti 30.6.2022. Valtio kompensoi edelleen kuntien taloutta korvaamalla täysimääräisesti koronaepidemian aiheuttamat suorat kustannukset kunnille haettavina avustuksina. Sosiaali- ja terveydenhuollon menokehitys oli huomattavasti ennakoitua suurempaa mm. palvelutarpeen kasvun ja työvoiman saatavuushaasteiden takia.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpano käynnistettiin. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportauksuuden toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän käyttöönotto ei ole edennyt suunnitelmien mukaan. VaSan suunnittelu- ja käyttöönotto on edennyt noin puoliväliin. Alun perin järjestelmän oli tarkoitus olla kokonaisuudessaan valmis jo 03/2021, mutta järjestelmätoimittajasta johtuvista syistä valmistuminen on viivästynyt.

Perusopetuksessa huhtikuussa aloitti 13 uutta valmistavan opetuksen ryhmää, jotka jatkavat lukuvuoden 2022–2023 täydellä oppilasmäärällä. Ukrainasta tulevien oppilaiden lisäksi valmistavaan opetukseen saapui oppilaita useista muista maista. Digione-hanke edistyi aikataulussa ja pilottikoulut valittiin.

Kaupunkikulttuurin toimialan vuotta 2022 sävyttivät vielä alkuvuodesta koronapandemian mukanaan tuomat rajoitukset sekä Ukrainan sodan vaikutuksesta syntynyt epävarmuus ja energiakriisi. Tuottavuus- ja kasvuohjelman toimenpiteet toteutuivat tulonlisäyksiä lukuun ottamatta. Palveluverkon kehittämishankkeista merkittävimmät olivat Kuusijärven ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon kärkihankkeet, Elmon uimahallin suunnittelu sekä Kivistön palvelukeskittymän, Mosaikin, rakentaminen. Vernissan ja Tikkurilan kirjastotalon peruskorjaushankkeiden suunnittelu käynnistyivät.

Ukrainan kriisin johdannaista, kuten rakennuskustannusten, energian hinnan ja korkojen nousu vaikuttivat vuonna 2022 rakentamisen volyymiin ja kaupunkikehityshankkeiden etenemiseen myös Vantaalla. Materiaalien saatavuushaasteet hidastivat rakennushankkeiden etenemistä.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä etenkin kerrostalorakentamisen kohdalla hidastui, mutta vasta vuoden jälkipuoliskolla. Vantaan onnistui ylittää sille MAL-sopimuksessa asetettu 2640 asunnon vuotuinen asuntotuotantotavoite selvästi: kaupunkiin valmistui noin 3300 uutta asuntoa. Myös pientaloasuntojen valmistuminen oli vilkasta: pientaloasuntoja, eli omakoti-, pari- ja rivitaloasuntoja valmistui jopa 643 kappaletta. MAL-sopimuksen uuden asuntokerrosalan 240 000 kerrosneliömetrin tavoitteesta toteutui hieman yli puolet, noin 142 000 kerrosneliömetriä. Kaavoitusta viivästytti yleisen heikkenevän rakentamisen suhdanteen lisäksi muun muassa luontoarvoihin liittyvät lisäselvitykset ja sopimusneuvotteluiden pitkittyminen.

Helsingin hallinto-oikeus päätti kesällä hylätä valtaosan Vantaan uuteen yleiskaavaan kohdistuneista valituksista, ja kaavan voimaantuloa päästiin valmistelemaan vuoden 2023 alkuun. Uusi yleiskaava viitoittaa Vantaan kestävästä kasvusta tuleville vuosikymmenille.

Vantaan ratikan suunnittelu eteni kaikilla kolmella suunnittelun tasolla: ratikasta valmistui hyväksymiskäsittelyyn sen kaupunkikehityksen potentiaalia kuvaava kaavarunko, lukuisia ratikalle tilaa katuverkolta varaavia asemakaavamuuotosuhteita sekä katusuunnitelmaehdotuksia. Ratikan vaikutusten arviointia tehtiin aktiivisesti. Hankkeesta valmistui useita selvityksiä, mm. ratikan kiinteistötaloudellisista vaikutuksista ja ratikan vaikutuksista meluun, tärinään ja muuhun liikenteeseen. Hankkeen suunnittelu on pysynyt aikataulussa, ja vuonna 2022 ratikka alitti sille myönnetyn suunnittelumäärärahan. Ratikan rakentaminen tuodaan päätöksentekoon vuoden 2023 aikana.

Vantaata kohti vuoden 2030 hiilineutraaliutta viitoittavan resurssiviisauden tiekartan päivitys hyväksyttiin valtuustossa keväällä 2022. Päivityksessä vahvistettiin etenkin monimuotoiseen luontoon liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä.

Kaupunkiympäristön toimialan johdolla Vantaalla ryhdyttiin loppuvuoden kiristyvässä energiansaataavuustilanteessa uusiin energiansäästötoimenpiteisiin, kuten toimitilojen sisälämpötilojen laskeminen ja ulkovalaistuksen vähentäminen. Myös pidemmän aikavälin energiansäästötoimia on suunnitelmallisesti viety eteenpäin.

Toimitilainvestoinneista valmistuivat muun muassa Jokiniemen alakoulun ja Kilterin koulun mittavat remontit. Useita uusia päiväkotia valmistui ja niitä on edelleen rakenteilla. Monia päiväkotia myös remontoitiin. Aviapolis X -tapahtumatila valmistui Aviapoliksen juna-aseman tuntumaan.

Vantaan kaupungin vuoden 2022 tuloksesta muodostui selvästi talousarviota positiivisempi. Tähän vaikutti erityisesti hyvä yhteisöverotulokehitys. Kaupungin nettolainanotto vuonna 2022 oli noin -72 milj. euroa johtuen ennakoitua paremmasta vuosikatteen kehityksestä, ennakoitua pienemmästä investointitasosta sekä hyvästä kassatilanteesta. Pitkäaikainen velka/asukas laski noin 349 euroa/asukas ja pitkäaikainen lainakanta oli vuoden lopussa noin 777 milj. euroa.

Vantaan kaupunginvaltuuston marraskuussa 2022 hyväksymä talousarvio vuodelle 2023 perustuu 48 milj. euron positiiviseen tilikauden tulokseen sekä -2 milj. euron nettolainanottoon. Vuosi 2023 on taloudellisesti vahva koko kuntakentälle hyvinvointialueuudistukseen liittyvien ns. verohäntien takia, jolloin vuonna 2023 tilitetään vielä osa verotuloista vuoden 2022 suurempien veroprosenttien ja jakosuukien mukaisesti. Verorahoituksen ennusteet näyttävät vuodelle 2023 talousarviota suurempaa kasvua, minkä arvioidaan parantavan vuoden 2023 tilikauden tulosta talousarvioon verrattuna. Toisaalta yleisen talouskehityksen epävarmuus ja sen vaikutukset työllisyystilanteeseen voivat kääntää ennusteet laskuun vuoden mittaan.

Vantaan kunnallisveroprosentti vuodelle 2023 laski hyvinvointialueuudistukseen liittyvän lainsäädännön mukaisesti 19,00 prosentista 6,36 prosenttiin ja yhteisöverosta leikkaantui kolmasosa. Kokonaisuutena kaupungin tulot ml. verotulot puolittuvat vuonna 2023 edelliseen vuoteen nähden, mutta vastaavasti myös kaupungin menot puolittuvat. Vuoden 2023 aikana kuntien vuoden 2022 tilinpäätösten valmistuttua saadaan uudistukseen liittyvät siirtolaskelmat valmiiksi, jonka jälkeen lopulliset uudistuksen aiheuttamat muutokset kuntien valtionosuuksiin ja kuntien talouden tasapainoon vuodesta 2024 eteenpäin selviävät.

Hyvinvointialueuudistus muutti kaupungin roolia sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyessä kokonaisuudessaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen. Samassa yhteydessä myös kuntouttava työtoiminta siirtyi hyvinvointialueelle. Hyvinvoinnin edistäminen jäi edelleen kaupungin tehtäväksi ja sen rooli vahvistuu jatkossa. Sitä toteutetaan yhteistyössä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Kymmenet tuhannet Ukrainan sotaa paenneet voivat hakea kotikuntaa tänä vuonna, kun he ovat olleet Suomessa vuoden. Ensimmäiset heistä voivat hakea kotikuntaa jo 1.3.2023 alkaen. Kuntalaisina tilapäistä suojelua saavat ovat oikeutettuja laajempiin palveluihin kuin vastaanottokeskuksessa, joka vaikuttanee palvelutarpeen kasvuun myös Vantaalla.

Vuoden 2025 alusta voimaan tulevan TE2024 uudistuksen vaikutukset otetaan huomioon seuraavaa talousarviota ja taloussuunnitelmaa valmisteltaessa. Samoin valmistelussa huomioidaan tarvittavilta osin kaupunginvaltuuston Vantaan ratikkaa koskevat päätökset.

1.1.5 Vantaan kaupungin henkilöstö

Henkilöstömäärä

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos 2022 vs. 2021	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	382	411	150	172	532	582	-50	-9 %
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	455	432	81	82	536	514	22	4 %
Kaupunkikulttuuri	552	543	180	301	732	845	-113	-13 %
Kasvatus ja oppiminen	4 117	4 312	1 578	1 343	5 695	5 655	40	1 %
Sosiaali- ja terveystoimi	2 497	2 460	785	629	3 282	3 089	193	6 %
Suun terveydenhuollon liikelaitos	256	247	50	36	306	283	23	8 %
Kaupunkiympäristö	574	570	46	53	620	623	-3	-1 %
Yhteensä	8 833	8 975	2 870	2 616	11 703	11 591	112	1 %

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt.

Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Henkilöstömäärän ja palkkamenojen kehitys

Henkilöstömäärä kokonaisuudessaan kasvoi reilulla 100 henkilöllä edelliseen vuoteen verrattuna. Vuoden 2021 tilinpäätöksessä esitetyssä henkilöstömäärässä työllistettyjen lukumäärä näkyy omana eränä. Vuosien 2021 ja 2022 raportointitavan ero johtuu siitä, että uusi hr-järjestelmä ei toistaiseksi tuota raporttia henkilöstömäärästä, joka ei sisältäisi myös työllistettyjä.

Palkkamenot olivat 575,8 miljoonaa euroa, joka on 17,4 milj. euroa ja 3,12 prosenttia enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajankohtana. Palkkoja on nostanut 1.6. alkaen keskimäärin 2 prosentin ja 1.10. keskimäärin 0,5 prosentin yleiskorotukset ja/tai muut sopimuskohtaiset erät. Vuonna 2022 työehtosopimusratkaisun kustannukset nostivat palkkamenoja keskimäärin 1,76 prosenttia. Loput noususta selittyy henkilöstömäärän kasvulla. Henkilöstömäärä kasvoi erityisesti Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtyvissä toiminnoissa eli sosiaali- ja terveystoimessa ja pelastustoimessa.

Saatavuus

Vantaan kaupungilla jatkettiin laaja-alaisesti työtä saatavuuden parantamiseksi. Syksyllä valmistuneessa Työvoiman saatavuusohjelmassa vuosille 2022–2024 näkökulma on laaja-alaisempi ja se koskee kaikkia 1.1.2023 kaupungilla olevia työntekijä- tai viranhaltijaryhmiä. Ohjelman ajatuksena on kehittää ensisijaisesti pitovoimaa, koska se osaltaan tukee myös vetovoimaa. Keskeisintä on, että saatavuutta tullaan vahvistamaan laaja-alaisin toimenpitein. Tämä on tavoitteena myös esimerkiksi varhaiskasvatuksen omassa saatavuusryhmässä.

Koronapandemian jälkeen järjestetään taas myös eri alojen rekrytointitapahtumia, joissa sekä keskitehty rekrytoinnin, mutta ennen kaikkea työyhteisöjen omien ammattilaisten ja esihenkilöiden läsnäolo on ehdottoman tärkeää, koska vain oman ammattialan edustaja pystyy vastaamaan oman ammattialansa työn sisältöön liittyviin kysymyksiin.

Henkilöstön ja johtamisen kehittäminen

Toimialoilla ja palvelualueilla on toteutettu koulutussuunnitelmien mukaisia koulutuksia ja osaamisen kehittämistä. Koulutussuunnitelman mukaisia oppimispäiviä toteutui vuonna 2022 yhteensä 26 380 päivää. Työntekijää kohti oppimispäiviä toteutui 2,9 päivää. Koulutusmäärät ovat lisääntyneet, joskin aivan samalle tasolle ei koulutuspäivien määrässä päästä kuin ennen koronaa. Erityisesti lyhyemmät verkkokoulutukset ovat viime vuosina lisääntyneet. Vantaan kaupungin ammatillisen lisä- ja täydennyskoulutuksen/ henkilöstökoulutuspalvelun tuottajana toimii Metropolia ammattikorkeakoulu. Yhteistyö Metropolian kanssa on jo vakiintunut toimintamuoto, joka perustuu vuosikellopohjaiseen systemaattiseen osaamisen johtamisen malliin. Metropolia tuotti vuonna 2022 yhteensä 169 yksittäistä koulutustapahtumaa, joihin osallistui yhteensä 2 371 työntekijäämme. Työssä oppimisen mallin ”Opi arjessa” pilotointi ja jalkauttaminen toteutui. Vantaan uusi strategia ja erityisesti painopiste Merkityksellistä työtä vaikuttavalla johtamisella on näkynyt johtamisosaamisen kehittämisessä tänä vuonna.

Osaamisen kehittämisen vuosikellot ja työryhmät toimivat toimialoilla suunnitelmien mukaisesti ja joillakin toimialoilla on tarkasteltu osaamisen kehittämistä pidemmällä aikaperspektiivillä. Kasvatus ja oppiminen toimialalla on määritelty toimialan strategiset osaamiset. Osaamisen kehittäminen keskittyy koko toimialalla strategisten osaamisten kehittämiseen sen lisäksi, että varmistetaan jatkossakin henkilöstön vahva ammatillinen osaaminen.

Esihenkilöille on toteutettu avoimena erilaisia johtamisen kehittämisen valmennuksia. Näitä ovat mm. Esimiehenä Vantaalla -valmennus sekä erilaiset lyhyemmät esimiesten työpajat, luennot tai ryhmäcoaching-ohjelmat. Valmennuksissa on tullut ns. uudeksi normaaliksi hybridimalli, jossa osa valmennuksesta toteutetaan lähitapaamisissa, osa etänä. Tuotannossa on ollut myös kaksi tutkintoon johtavaa esihenkilöiden koulutusohjelmaa Johtamisen ja yritysjohtamisen erikoisammattitutkintokoulutus, jossa osallistujat suorittivat erikoisammattitutkinnon. Lisäksi toteutettiin Lähiesimiestyön ammattitutkintokoulutus. Uuteen valtuustokauden strategiaan liittyen on luotu uusi strateginen valmennusohjelma palvelualueiden johtoryhmille, jonka pilotti käynnistyi syksyllä.

Vantaalla on jo vakiintunut käyttöön verkko-oppimisympäristö Oppiva, jonka käyttö on laajentunut entisestään vuonna 2022, ja nyt verkko-oppimisympäristöä käytetään monissa kaupunkitasoisissa koko henkilöstölle suunnatuissa koulutuksissa. Vantaalla kerättiin lähtöpalautetta ja vastanneista henkilöistä Vantaalle olisi valmiita palaamaan töihin 75 prosenttia.

Työhyvinvoinnin tukea, arviointia ja tuloksia

Syksyn ja loppuvuoden 2022 aikana mielen hyvinvoinnin palveluita ja tuotteita on kohdistettu työntekijöiden ohella myös esihenkilöihin. Heille on tarjottu mahdollisuuksia osallistua mielenterveyttä tukevan lähijohtamisen luennoille. Vuoden 2022 sitovasta tavoitteesta palautumisesta on pidetty koulutus esihenkilöille, jossa aihetta käsiteltiin niin heidän oman kuin työyhteisönkin näkökulmista.

Vantaa on saanut Kevan rahoitusta Kestävä työkyky -hankkeelle, jonka tarkoituksena on kokeilujen ja niiden arviointien kautta löytää vaikuttavia mielenterveyttä tukevia tuotteita, joita voidaan jatkossa hyödyntää varhaisen vaiheen mielen hyvinvoinnin tukemisen työkaluina. Kestävä työkyky -hankkeen nimissä tehtiin myös päätös kouluttaa vuoden 2023 alussa kaupungin työsuojeluryhmän jäsenet mielenterveyden ensiavun osaajiksi. Tällä vahvistamme työyhteisöihin tehtävää työsuojelutyötä myös mielenterveyden näkökulmasta ja lisäämme varhaisen vaiheen reagointikykyä ja eteenpäin ohjaamiskykyä henkilöillä, jotka runsaasti kohtaavat työyhteisöjä erilaisissa merkeissä.

Korvattuja työ- ja työmatkatapaturmia sekä ammattitauteja oli Vantaalla vuonna 2022 hieman enemmän kuin edellisenä vuonna (yhteensä 652 kpl). 70 prosenttia työtapaturmista oli tapahtunut työssä, 30 prosenttia matkalla kotoa työhön tai työstä kotiin. Työturvallisuusilmoituksia tehtiin vuonna 2022 työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan lähes 6 400 kpl, lisäystä edelliseen vuoteen 11 prosenttia. Suurin lisäys liittyi ammattitautiepäilyihin eli covid19 altistumistilanteisiin. Uhka tai väkivaltailmoitusten määrä oli lähes sama kuin edellisenä vuonna muodostaen edelleen yli puolet (55 %) tehdyistä ilmoituksista. Lisäys uhka- tai väkivaltailmoituksista oli varhaiskasvatuksen tulosalueella. Yleisin uhka- tai väkivaltatilanteen vaaratyyppi oli raapiminen, pureminen, sylkeminen, ruhjominen tai lyöminen (60 %). Solvaamisesta, nimittelystä, sanallisesta uhkaamisesta, huutamisesta tai metelöinnistä ilmoituksia oli 10 prosenttia.

Syksyn 2022 aikana työstettiin uusi päihdeohjelma – Piilottelusta puheeksi. Uudessa päihdeohjelmassa korostetaan varhaista vaihetta ottaa päihde-epäily puheeksi osana niin työhyvinvointia kuin työturvallisuutta, eri toimijoiden roolia ja toimintaa eri tilanteissa – myös etätyöskentelyssä sekä yhdenvertaista ja tasapuolista kohtelua huumetestauksessa.

Sairauspoissaolot ja työterveyshuolto

Vuoden 2022 sairauspoissaolot ovat lisääntyneet edelliseen vuoteen verrattuna runsaasti. Vuonna 2022 sairauspoissaoloprosentti oli 5,02, kun se vuonna 2021 oli vain 4,38. Sairauspoissaolopäivien kokonaismäärä verrattuna vuoteen 2021 on noussut 26 463 sairauspoissaolopäivällä. Jo vuoden 2022 alkuvuosi näytti siltä, että mielenterveysperusteiset poissaolot nousivat kaupunkitasoisesti. Sama suunta on jatkunut myös 2022 syksyn aikana.

Esihenkilön luvalla sairauspoissaolopäiviä on myönnetty enemmän kuin vuonna 2021. Tämä oli odotettavissa, sillä joulukuussa 2021 esihenkilön luvalla olevien poissaolopäivien sallittua maksimimäärää korotettiin viidestä seitsemään.

Vuoden aikana kilpailutettiin työterveyshuollon palvelut Kaupunkiympäristön toimialalle ja Varhaiskasvatuksen palvelualueelle. Palveluntuottajaksi vuoden 2023 alusta valikoitui Lääkärikeskus Aava.

Henkilöstökertomus

Vantaan kaupunki laatii vuoden 2022 osalta erillisen henkilöstökertomuksen. Kertomus sisältää tiedon vuoden 2022 merkittävistä tapahtumista sekä henkilöstöön liittyvistä tunnusluvuista.

1.1.6 Ympäristötekijät

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävän kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Vuonna 2022 Vantaalla ympäristötuottoja oli noin 2,8 miljoonaa euroa. Eniten tuottoja tuli ilmastonsuojelun hankeavustuksista ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

Ympäristökulut vuonna 2022 olivat yhteensä 33,8 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien tapaan kuluista valtaosa oli ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kuluja, kuten ympäristötyöhön liittyviä henkilöstökuluja.

Ympäristöinvestoinnit olivat runsaat 8 miljoonaa euroa, joista valtaosa käytettiin ilmastonsuojeluun, etenkin Vantaan ratikan suunnitteluun ja Led-valaistuksen lisäämiseen.

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut sekä ympäristön pilaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksotettu ympäristötulo.

Vuonna 2022 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 2,8 miljoonaa euroa. Ne kattoivat 1,0 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 11,7 euroa asukasta kohden.

Ympäristökulujen kokonaissumma muodostuu tilikaudelle jaksotetuista ympäristömenoista ja ympäristöinvestoinneista tehdyistä poistoista tilikauden aikana. Ympäristömeno määritellään ympäristönsuojelutoimenpiteistä aiheutuneeksi menoksi. Ympäristömeno puolestaan aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka parantaa tulevaa luonnonsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestävää käyttöä.

Ympäristönsuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvin osin.

Vuonna 2022 Vantaalla valtaosa kaikkiaan 33,8 miljoonan euron ympäristökuluista kertyi aiempien vuosien tapaan ryhmistä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet, Jätehuollon ja alueiden puhtaanapito sekä Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät. Ympäristökulut olivat 1,9 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Ympäristökuluja kertyi 139,1 euroa asukasta kohden.

Ympäristöinvestoinnit ovat menoja, jotka syntyvät hyödykkeiden tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelutason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävän käytön edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Lisäksi investointien odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- ja palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan. Ympäristöinvestointien hankintamenosta vähennetään investointien tekemiseksi saadut rahoitusosuudet ja avustukset.

Vantaalla tehtiin ympäristöinvestointeja 8,1 miljoonalla eurolla. Eniten investoitiin ilmastonsuojeluun liittyviin toimenpiteisiin sekä maaperän ja pohjaveden suojeluun. Ympäristöinvestoinnit olivat 5,8 prosenttia kaupungin kaikista investoinneista. Ympäristöinvestointeja tehtiin 33,4 euroa asukasta kohden.

1.1.7 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruption ja lahjonnan torjunta

Vantaan kaupunginhallituksen (15.6.2021 § 10) hyväksymässä edustusohjeessa on todettu, missä tilanteissa ja minkälaisia ulkopuolisten tarjoamia etuja kunnan henkilöstö voi ottaa vastaan. Edustusohjetta sovelletaan yhtä lailla kunnan koko henkilöstöön eli kunnan viranhaltijoihin, työntekijöihin ja luottamushenkilöihin, ellei toisin ole erikseen mainittu.

Edustusohjeessa viitataan kunnallisesta viranhaltijasta säädettyyn lakiin sekä rikoslakiin, joiden mukaan kunnan viranhaltija ei saa pyytää, ottaa vastaan tai hyväksyä sellaista etua, jolla vaikutetaan tai pyritään vaikuttamaan taikka joka on omiaan vaikuttamaan hänen toimintaansa palvelussuhteessa tai heikentämään luottamusta viranomaisen toiminnan tasapuolisuuteen.

Kappaleessa 1.2 on tehty tarkemmin selkoa sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Vantaan kaupungin www-sivuilla on julkistettu kuntalain edellyttämä rekisteri tiettyjen kunnan luottamushenkilöiden ja viranhaltijoiden sidonnaisuuksista. Tilinpäätöksen liitetietona on lisäksi esitetty tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista.

Ihmisoikeusasiat

Tällä hetkellä kaikissa hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa sopimuksissa ja myös yleisessä sopimus pohjassa edellytetään alla olevien Kansainvälisen työjärjestön (ILO) yleissopimusten noudattamista.

Kansainvälisen työjärjestön (ILO) seuraavat yleissopimukset:

- Nro 29: Pakollinen työ (1930)
- Nro 87: Ammatillinen järjestäytymisvapaus ja ammatillisen järjestäytymisoikeuden suojeleminen (1948)
- Nro 98: Järjestäytymisoikeuden ja kollektiivisen neuvotteluoikeuden periaatteiden soveltaminen (1949)
- Nro 100: Samanarvoisesta työstä miehille ja naisille maksettava sama palkka (1951)
- Nro 105: Pakkotyön poistaminen (1957)
- Nro 111: Työmarkkinoilla ja ammatin harjoittamisen yhteydessä tapahtuva syrjintä (1958)
- Nro 138: Työhön pääsemiseksi vaadittava vähimmäisikä (1973)
- Nro 182: Lapsityön pahimpien muotojen kieltäminen ja välittömät toimet niiden poistamiseksi (1999)

Kansallisen julkisten hankintojen strategian täytäntöönpanotoimenpiteenä on laadittu kansallinen Code of Conduct – Vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet -malli, joka on otettu käyttöön myös Vantaan hankinnoissa. Vantaan kaupunkikonsernin sopimustoimittajien tulee tulevaisuudessa sitoutua noudattamaan sitä ja varmistaa, että tässä asetetut vähimmäisvaatimukset täyttyvät heidän omassa toiminnassaan ja toimitusketjussaan. Nämä sosiaalisen vastuullisuuden vähimmäisvelvoitteet on tarkoitettu tilanteisiin, joissa on tarve varmistaa ihmisoikeuksien ja työelämän perusoikeuksien turvaaminen, kun kyse on hankinnoista ns. riskimaista ja riskitoimialasta.

Lisäksi hankinnoissa kiinnitetään huomiota työperäisen hyväksikäytön ja ihmiskaupan torjumiseen erityisesti riskialoilla, kuten siivous-, rakennus-, ja ravintola-aloilla.

Kaikissa Hankinnan palveluyksikön kilpailuttamissa hankinnoissa arvioidaan jo hankinnan valmisteluvaiheessa, miten työllistämisehto, tietosuoja ja tietoturva sekä ympäristövaatimukset voidaan kussakin hankinnassa ottaa huomioon.

1.1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Vantaan kaupunkikonsernissa riskeillä tarkoitetaan epävarmuustekijöitä, tapahtumia tai tapahtumaketjuja, joiden toteutuessa konserni ei saavuta sille asetettuja tavoitteita ja/tai kokee menetyksiä.

Tilinpäätöksessä esitettävä arvio Vantaan kaupungin merkittävimmistä riskeistä perustuu kaupunkiorganisaation laatimiin riskienhallintasuunnitelmiin ja niiden laatimisen yhteydessä tunnistettujen riskien arviointeihin. Kaupunkitasoiset riskit on arvioitu riskienhallinnan ohjausryhmän toimesta. Arvioinneissa riskit on luokiteltu strategisiin, operatiivisiin, taloudellisiin ja vahinkoriskeihin. Luokittelu perustuu riskien vaikutusten ensisijaisiin painopistealueisiin, mutta tunnistettujen riskien välilliset vaikutukset ylittävät usein nämä luokittelurajat, jolloin esimerkiksi vahinkoriskillä voi olla vaikutuksia niin toiminnan operatiiviseen kuin taloudelliseenkin tasoon. Toisaalta strategisen tason riski vaikuttaa toteutuessaan yhtä lailla kaupungin taloudelliseen ja operatiiviseen toimintakykyyn.

Strategisten ja taloudellisten riskien painopiste on kaupungin pitkän aikavälin toimintakyvyssä, kun taas vahinkoriskit ja operatiiviset riskit liittyvät pääosin kaupungin päivittäiseen palvelukykyyn. Merkittävimpiä riskejä ja epävarmuustekijöitä tarkastellaan riskiluokittelun lisäksi myös paikallisen turvallisuussuunnittelun, häiriötilanteisiin varautumisen ja valmiussuunnittelun sekä toteutuneiden oikeudenkäyntien ja kunnallisvalitusten lähtökohdista.

Sota Ukrainassa alkoi välittömästi koronapandemian helpottaessa vuoden 2022 alussa aiheuttaen globaalin turvallisuusympäristön radikaalin muutoksen. Muuttunut tilanne vaikutti voimakkaasti myös kuntasektorin riskiprofiiliin. Sodan keskeisimmät välittömät vaikutukset Vantaan kaupunkikonsernin riskiprofiiliin liittyvät kriittiseen infrastruktuuriin, digitaaliseen toimintaympäristöön ja informaatiovaikuttamiseen. Näiden osalta riskien uudelleen arviointia ja hallintatoimenpiteitä toteutettiin aktiivisesti vuoden 2022 aikana. Myös väestönsuojeluun liittyvät valmiudet ovat vaatineet tarkennuksia. Pidemmän aikavälin vaikutukset liittyvät sodan aiheuttamiin voimakkaisiin negatiivisiin vaikutuksiin erityisesti Suomen ja Euroopan talouskehitykselle. Myös yleiseen kriisinsietokykyyn ja huoltovarmuuteen liittyvät riskit on arvioitava uudelleen kokonaisturvallisuuden mallin mukaisesti.

Strategiset riskit

Strategiset riskit kohdistuvat kaupungin pitkän aikavälin tavoitteisiin sekä tavoitteiden toteutumista tukeviin kriittisiin menestystekijöihin. Strategisia riskejä arvioidaan säännöllisesti kaupungin kaikilla organisaatiotasoilla osana toiminnan ja talouden suunnittelua ja seurantaa. Strategisissa riskeissä ei tapahtunut merkittäviä muutoksia edelliseen vuoteen verrattuna. Merkittävimmäksi strategiseksi riskiksi vuonna 2022 tunnistettiin vuodenvaihteeseen ajoittuneeseen hyvinvointialueuudistukseen liittyvät epävarmuudet. Erityisesti siirtymävaiheeseen liittyi korkea riski useille yllättäville ja samanaikaisille ongelmille.

Siirtymävaiheen hallinta sitoi merkittävästi kaupungin resursseja, ja vastuunjaon sekä käytänteiden yhteensovittaminen vei aikaa, mutta suurimmilta ongelmilta vältyttiin riskien tehokkaan tunnistamisen ja oikein valittujen ja mitoitettujen hallintakeinojen avulla. Historiallisen uudistuksen vaikutus tulevaisuuden strategisten riskien hallintaan on merkittävä. Vuoden 2023 alusta Vantaan talous ja investointien rahoitus on verotulojen radikaalin leikkauksen jälkeen huomattavasti riippuvaisempi valtionosuuksista, joiden tasoon kaupunki ei itse omilla toimillaan voi suoraan vaikuttaa.

Pandemian jälkiseuraamusten käsittely ml. hyvinvointi ja hoitovaje sekä sen taloudelliset vaikutukset etenkin lentokentän talousalueelle aiheuttavat edelleen strategista epävarmuutta tulevaisuudelle.

Eriarvoistumisen kasvu Vantaan väestöpohjassa säilyi merkittävyydeltään erittäin korkeassa riskiluokassa riskiarvon pysyessä edellisen vuoden tasolla. Tulo- ja varallisuuserojen sekä hyvinvointi-, oppimis- ja osaamiserojen kasvulla on pitkälle ulottuvia negatiivisia vaikutuksia kaupungin kehitykselle ja vetovoimaisuudelle.

Vantaan tulee jatkossa panostaa kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin kehittämiseen tiiviissä yhteistyössä hyvinvointialueen kanssa. Eriarvoistumisen kasvun torjunta ja hyvinvoinnin kehittämisen asiakaslähtöinen toteuttaminen edellyttävät välitöntä yhteistyötä kaupungin ja hyvinvointialueen välillä. Yhteistyön onnistumisen mahdollistamiseksi tarvitaan yhteisesti määriteltyä tahtotilaa ja tavoitteita, yhteisesti sovittuja menettelytapoja sekä toimivaa tiedonkulkua.

Strategisiksi riskeiksi on tunnistettu edellisen vuoden tapaan digisyrjäytyminen ja kuntalaisten palvelutarpeen ennakoitua suurempi kasvu. Kuntalaisten digiosaaminen on vaarassa jäädä jälkeen yleisessä nopeassa digitaalisessa siirtymässä, millä on osaltaan vaikutuksia myös yleisten osaamiserojen kasvamiseen. Erilaisen kielitaito- ja koulutustaustan omaavien henkilöiden palvelutarpeisiin vastaaminen edellyttää merkittävää resursointia, mille kaupungin tiukka taloudellinen liikkumavara asettaa haasteen. Kaupungin jatkaessa kasvuaan palvelutarpeen ja väestömuutosten seuranta ja ennakointi on ensiarvoisen tärkeää.

Muita strategisen tason riskejä ovat poliittiset riskit ja kaupunkia koskeva negatiivinen uutisointi. Lisäksi riskinä nähdään esimerkiksi se, että kaupungin toimintaa on sopeutettava nopeasti ulkopuolelta tuleviin muutoksiin, jolloin valmistelu jää aikataulullisten syitten takia puutteelliseksi. Toteutuessaan riski voi muuttaa kaupungin lakisääteisten tehtävien ja toiminnan painopistealueita. Hyvinvointialueuudistuksen toteuduttua riskiarvo on kuitenkin laskenut edellisestä vuodesta. Kaikessa strategisen tason riskien hallinnassa korostuu kaupungin aktiivinen edunvalvonta ja vuoropuhelu valtion eri organisaatioiden, valtuutettujen ja kaupungin johdon kanssa. Tulevia muutoksia ennakoidaan hyvissä ajoin ja samalla varaudutaan tarvittavin sopeuttamis- ja viestintätoimin.

Uutena strategisen tasoisena riskinä on tunnistettu vakavan rikollisuuden kasvukehitys ja erityisesti jengiytymisilmiö ja ryöstörikosten määrän lisääntyminen. Ilmiön voimistumisella voi olla kaupungin mai-neeseen liittyviä merkittäviä negatiivisia vaikutuksia. Riskiin tulee varautua ennakoivalla ja avoimella viestinnällä ja tiiviillä yhteistyöllä erityisesti poliisin, hyvinvointialueen ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

Operatiiviset riskit

Operatiiviset riskit ovat kaupungin organisaation päivittäisen toiminnan jatkuvuutta, prosesseja ja järjestelmiä uhkaavia riskejä. Vantaan kaupungissa keskeisiksi operatiivisiksi eli toiminnallisiksi riskeiksi on arvioitu muun muassa henkilöstön saatavuus, pysyvyys ja osaamisen turvaaminen etenkin tietyissä kriittisissä ammattiryhmissä, sekä avainhenkilöihin, työhyvinvointiin ja henkilöstön työkykyyn liittyvät riskit. Näiden riskien toteutumisen välittömiä seurauksia ovat esimerkiksi palvelutason heikkeneminen, osaamisen ja hiljaisen tiedon menettäminen sekä muut kielteiset vaikutukset työyhteisön toimintaan.

Henkilöstön jatkuva suuri vaihtuvuus kuormittaa organisaatiota rekrytointien sekä perehdytyksen myötä, mikä korostaa avainhenkilöriskiä. Työmarkkinatilanteen jatkuessa suotuisana riskin voidaan olettaa edelleen kasvavan muun muassa Vantaan kaupungin kannalta haasteellisen palkkakilpailun vuoksi. Riskin hallitsemiseksi on panostettava mm. ennakoivaan rekrytointiin ja työnantajamaineen kehittämiseen. Lisäksi Vantaalla tulee jatkaa työtä erityisesti hyvän johtamisen ja työyhteisötaitojen vahvistamiseksi.

Operatiivisiksi riskeiksi on tunnistettu myös tietojärjestelmäriskit, kybertoimintaympäristön riskit ja tietosuojariskit. Riskien seurauksia ovat muun muassa toiminnalle kriittisten tietojärjestelmien toimimattomuus, palveluysiköiden prosessien häiriintyminen, hidastuminen tai jopa keskeytyminen sekä erilaiset tietosuojaloukkausten seurannaisvaikutukset kuten mahdolliset taloudelliset korvaukset ja mainehaitat. Operatiivisena riskinä nähdään myös tilanne, jossa tiedolla johtaminen ei perustu ajantasaiseen ja kattavaan tietoon, mikä tekee toiminnan kehittämisestä ja johtamisesta vaikeaa.

Tietojärjestelmien toimintahäiriöihin on Vantaan kaupungissa varauduttu erillisessä ICT-valmiussuunnitelmassa sekä Vantaan valmiussuunnitelmassa määritetyin toimenpitein tunnistamalla keskinäisriippuvuuksia, ylläpitämällä vaihtoehtoisia toimintatapoja ja testaamalla merkittävimpien ICT-palveluita tuottavien yritysten kykyä toimia häiriötilanteissa.

Taloudelliset riskit

Kaupungin toimintaan vaikuttavista taloudellisista riskeistä merkittävin on sen verotulojen määrässä tapahtuvat negatiiviset muutokset etenkin yhdistettynä menojen budjetoitua suurempaan kasvuun.

Merkittävin yksittäinen taloudellinen riski kaupungille on vuoden 2023 alussa käynnistyvä hyvinvointialueuudistus, joka merkitsee kaupungille huomattavaa verotulojen laskua, lisääntyneitä riippuvuutta valtiosta valtionosuuksien kautta sekä kaupungin suhteellisen velkaantuneisuuden merkittävää kasvua, kun uudistuksessa kaupungin omaisuutta siirtyy korvauksetta hyvinvointialueelle, mutta lainat jäävät kunnille. Toisaalta sote -menot poistuvat kunnilta, mutta uudistus merkitsee joka tapauksessa kaupungin taloudellisen itsenäisyyden ja liikkumavaran kapenemista.

Koska kaupunki voi omalla toiminnallaan vaikuttaa tulopohjaansa vain rajallisesti, taloudellisia riskejä voidaan jatkossa hallinnoida parhaiten hillitsemällä sekä käyttötalouden menojen kasvua että käyttämällä investoinneissa tiukkaa tarpeellisuusharkintaa ja hajauttamalla niitä ajallisesti. Jatkossa aktiivisen edunvalvonnan merkitys valtion suuntaan korostuu.

Vantaan kaupunginhallituksen hyväksymän yleisohjeen mukaisesti kaupungin rahoitus- ja korkoriskien hallinnan tavoitteena on suojata Vantaan kaupunkikonsernia rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta. Lainanoton kustannuksiin ja niiden vaihteluihin vaikuttavat ensisijaisesti euroalueen yleinen korkotaso ja sen muutokset. Kustannuksiin vaikutetaan pääasiassa toteuttamalla kaupunkikonsernin lainanotto mahdollisimman kustannustehokkaasti sekä hallitsemalla velan korkoriskiasemaa. Rahoitusriskiä hallinnoidaan välttämällä jälleen rahoitettavaksi tulevien lainojen liiallista keskittymistä ajallisesti ja varainhankintalähteittäin sekä sijoitetun ylimääräisen likviditeetin avulla.

Kaupungin nettolainanotto vuonna 2022 oli lähes 72 milj. euroa negatiivinen ja lainakanta (ilman konsernitilin saldoa) supistui edelleen ollen vuoden lopussa n. 777 milj. euroa. Lainakanta /asukas laski edelleen ja sen ennustetaan olevan n. 3 200 euroa. Suhdeluku oli korkeimmillaan vuosina 2014–2015, jolloin kaupungin lainakanta oli yli 5 000 euroa /asukas. Vantaa on siten pystynyt lyhentämään pitkäaikaista velkaansa n. 300 milj. eurolla samalla, kun kaupunki on kasvanut vahvasti, mikä auttaa rahoitus- ja korkoriskien hallinnassa nousevassa korkoympäristössä. Kaupunki ei nostanut lainkaan pitkäaikaista lainaa vuonna 2022.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty Rahoituksen ja riskien hallinnan yksikköön Talous ja strategia -palvelualueelle. Euroopan keskuspankki aloitti aggressiiviset koronnostot kesällä 2022 vastauksena Venäjän hyökkäyssodan kärjistämään inflaation jyrkkään nousuun. Kaupungin lainasalkun lainoista kaikki ne lainat, jotka oli mahdollista konvertoida kiinteäkorkoiseksi, oli konvertoitu viimeistään vuonna 2021, joten lainasalkun keskikorko nousi ainoastaan maltillisesti edellisvuodesta ollen 0,27 %. Kaupungin korkomenot olivat hieman alle 2,3 milj. euroa. Vuonna 2023 nostettavat lainat nousevat kuitenkin markkinahintaan, joten korkomenot tulevat kasvamaan merkittävästi totutusta tulevina vuosina.

Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssi- tai johdannaisopimuksiin liittyviä riskejä.

Vahinkoriskit

Vahinkoriskillä tarkoitetaan riskiä, joka aiheuttaa toteutuessaan taloudellisia menetyksiä, henkilövahinkoja tai haittaa ympäristölle. Vahinkoriski kohdistuu tyypillisesti tiettyyn kohteeseen ja on usein seurauksiltaan välitön. Vahinkoriskeihin kuuluvat työtapaturmat, organisaation omaisuuden vaurioituminen, tuhoutuminen tai häviäminen esimerkiksi rikoksen tai muun vahingollisen tapahtuman seurauksesta.

Vantaan kaupungin merkittävimmäksi vahinkoriskiksi on arvioitu työturvallisuuteen liittyvät riskit, erityisesti henkilöstöön kohdistuvat uhka- ja väkivaltatilanteet. Riskiarvo näiden osalta on noussut kasvatuksen ja oppisen sekä sosiaali- ja terveystoimen toimialoilla. Vuoden 2022 aikana työturvallisuusjärjestelmä Tutkaan tehtiin lähes 6400 työturvallisuusilmoitusta. Ilmoitusmäärä kasvoi edellisvuodesta noin 11 %. Eniten kasvua esiintyi ammattitautiepäilyjen osalta, jossa selittävänä tekijänä on covid19 altistumistilanteet.

Uhka- ja väkivaltatilanteiden kokonaismäärä säilyi edellisen vuoden tasolla. Suurin lisäys ilmoitusten osalta havaittiin varhaiskasvatuksen tulosalueella, jossa lisäys oli 6,6 %. Huolestuttavaa kehitystä tukee myös työsuojeluhenkilöstöltä saatu palaute. Yleisin uhka- ja väkivaltatilanteen vaaratyyppi oli raapiminen, pureminen, sylkeminen, ruhjominen tai lyöminen, joita ilmoitettiin vuoden 2022 aikana kaikkiaan 1870 kpl.

Toimitilojen sisäilmaongelmien osalta riskiarvo kääntyi vuoden 2022 aika laskuun. Sisäilmaongelmiin liittyvien riskienhallinnassa on edelleen kehitetty ennakoivaa yhteistyötä tilakeskuksen kanssa. Vantaan kaupunki otti käyttöön sisäilma-asioissa avoimen toimintatavan. Kaupungin toimitiloissa tehtävistä sisäilmatutkimuksista, tutkimustuloksista ja ongelmien korjaamisesta kerrotaan aina kirjallisesti. On arvioitu, että näiden toimenpiteiden takia luottamus siihen, että sisäilma-asioihin suhtaudutaan vakavasti, on kasvanut.

Keskeisiksi vahinkoriskeiksi on tunnistettu kaupungin kiinteistöihin ja omaisuuteen kohdistuvat vahingot, varkaudet ja vahingonteot sekä luonnonilmiöiden aiheuttamat onnettomuudet. Lisäksi vahinkoihin liittyvät vastuuriskit koetaan seurauksiltaan merkittäviksi.

Vahinkoriskejä hallinnoidaan mm. erittäin laajoilla ja kattavilla omaisuusvakuutuksilla sekä toiminnan vastuuvakuutuksilla, liukkaudentorjunnalla, lumenaurauksella ja valaistuksen parantamisella julkisessa kaupunkitilassa sekä kaupungin kiinteistöjen piha-alueilla.

Yksittäiset vahinkoriskitapahtumat eivät aiheuttaneet merkittäviä taloudellisia seurauksia vuoden 2022 aikana. Kaupungin vahinkorahastosta korvattiin kaupungin kiinteistöihin ja muuhun omaisuuteen kohdistuneista vahingonteoista, kuten töhryistä, lasien rikkomisista ym. omaisuuden vahingoittamisesta noin 220 000 euroa. Kaupunkiorganisaation ulkopuolisista tapahtumista, joissa katsottiin kaupungin olevan vastuussa, korvattiin yhteensä n. 54 000 euroa.

Paikallinen turvallisuussuunnittelu

Turvallinen kaupunki on asukkaiden hyvän elämän perusta. Turvallisuussuunnittelun tavoitteena on vähentää rikosten, häiriöiden ja onnettomuuksien määrää ja niistä aiheutuvia vahinkoja sekä ylläpitää turvallisuutta ja turvallisuuden tunnetta. Turvallisuussuunnittelu on suoraan kytköksissä hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseen. Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on laadittu kaupunginjohtajan asettamassa turvallisuussuunnittelun ohjausryhmässä ja se on hyväksytty kaupunginhallituksessa 1.11.2021 ja esitelty kaupunginvaltuustolle iltakoulussa 17.2.2022.

Turvallisuussuunnitelmaan on nostettu kaksi koko turvallisuussuunnitelman läpileikkaavaa päämäärää, hyvä turvallisuusjohtaminen ja sukupuolitietoisuus. Lisäksi Vantaan kaupungin turvallisuussuunnitelma on rajattu neljään pääteemaan: lähisuhdeväkivalta, päihteet, nuoriso ja liikkumisen turvallisuus. Rajausta perustuu toimintaympäristön arvioon, johon on käytetty kaupungin, poliisin ja pelastuslaitoksen tilastoja, turvallisuuskyselyn ja muiden hyvinvointiin liittyvien kyselyiden tuloksia, mutta myös kaupungin toimijoiden hiljaista tietoa ja havaintoja turvallisuustilanteen muutoksista. Arviossa tunnistettujen turvallisuusteemojen ongelmiin tai haasteisiin vastaamiseksi on valittu painopistealueet, joihin on laadittu toimenpiteet. Toimenpiteitä toteutetaan ja seurataan normaalien johtamisrakenteiden kautta ja vastuu toimenpiteiden edistämisestä on kaupungin toimialoilla ja palvelualueilla.

Vuoden 2022 pääteemaksi valittiin nuoriso, koska koronavuodet aiheuttivat epäsuhtaisuutta nuorten hyvinvoinnissa. Erityisesti huonosti voivien nuorten pahoinvointi kasvoi ja osa rajalla olevista nuorista alkoi oireilemaan. Tämä pahoinvointi näkyi kaupungin eri palvelualoilla selkeästi. Nuorten kasvavaan avun tarpeeseen haluttiin kiinnittää huomiota ja pohtia sopivia toimenpiteitä.

Turvallisuussuunnitelman nuoriin kohdistuvissa toimenpiteissä on vuonna 2022 panostettu kouluissa ja oppilaitoksissa ennaltaehkäisevään, yhteisölliseen työhön ja se jatkuu painopisteenä myös vuonna 2023. Oppilaiden sekä opiskelijoiden osallisuutta sekä vaikutusmahdollisuuksia omaan arkeen on kehitetty. Kulttuuripalveluissa on panostettu kulttuuriseen nuorisotyöhön tarjoamalla nuorille tekemistä, ohjelmaa ja osallistumista. Yhteistyörakenne nuorisopalveluiden ja perusopetuksen välillä on toimiva kaikilla tasoilla. Jalkautuva nuorisotyö on jatkuvasti vahvasti alueellisen nuorisotyön toimintaohjelmassa.

Muiden teemojen toimenpiteitä on myös edistetty laajasti kaupunkiorganisaatiossa. Kaikkia toimenpiteitä ei kuitenkaan edistetty, koska turvallisuussuunnitelma on laadittu vuosille 2022–2025, eikä kaikkia toimenpiteitä ole ajoitettu heti ensimmäiselle vuodelle.

Häiriötilanteisiin varautuminen ja valmiussuunnittelu

Häiriötilanteisiin varautumisen perusajatus on, että myös häiriötilanteessa toimitaan mahdollisimman pitkälle normaalia lainsäädäntöä noudattaen, julkisen vallan normaaleilla organisaatorakenteilla ja demokraattisen päätöksenteon periaatteiden mukaisesti. Häiriötilanteen niin edellyttäessä voidaan ylimmän valtion johdon päätöksellä ottaa käyttöön erityisesti poikkeusolojen varalta säädettyjen lakien sallimia toimivaltuuksia. Kaupungin asukkaille ja yhteistyökumppaneille tärkeiden toimintojen jatkuvuus merkittävien riskien toteutuessa varmistetaan valmiussuunnitelmin sekä muilla toiminnan jatkuvuuteen pyrkivillä etukäteen tehtävillä varautumisjärjestelyillä.

Nykypäivän verkostomainen toiminta edellyttää säännöllistä yhteyttä, yhteistä suunnittelua ja sopimista sekä harjoituksia ja häiriötilanteen aikaisen tiedonkulun varmistamista keskeisten toimijoiden välillä. Yhteys kriittisestä infrastruktuurista ja palveluista vastaavien välillä tulee perustua jo normaaliaikana luotuihin ja sovittuihin järjestelyihin.

Vantaan kaupunki osallistui Respa 2022-valmiusharjoitukseen, joka oli Huoltovarmuuskeskuksen järjestämä pääkaupunkiseudun kunnille ja viranomaisille suunnattu harjoitus. Harjoituksen teemana oli yhteistoiminta laajamittaisessa vakavassa sähkönjakeluhäiriössä. Vantaan kaupungilta osallistujia oli johtoryhmästä myöden laajasti koko kaupunkiorganisaatiosta.

Vantaan ja Keravan alueelle perustetun hyvinvointialueen valmius- ja kriisivarautuminen tullaan toteuttamaan yhteistyössä Vantaan ja Keravan kaupunkien sekä hyvinvointialueen (ml. Keski-Uudenmaan pelastuslaitos) välisenä yhteistyönä. Toimijoiden kesken muodostuu monia uusia rajapintoja ja vastuualueita, jotka vaativat moniulotteista selvittämistä valmiussuunnittelun ja kriisivarautumisen näkökulmasta. Siirtymää varten kartoitettiin Vantaan ja Keravan kaupunkien valmiussuunnitelmien nykytila, selvitettiin valmiussuunnittelun vastuut hyvinvointialueuudistuksen astuttua voimaan sekä tunnistettiin rajapinnat hyvinvointialueelle siirtyvien toimintojen ja kaupungeille jäävien vastualueiden välillä. Valmiussuunnittelun ja varautumisen näkökulmasta saatiin sovittua tärkeimmät rajapinnat ja yhteistyömallit, jotta sosiaali- ja terveystoimen siirtyminen hyvinvointialueelle tapahtui onnistuneesti. Yhteistyö kriisivarautumisen osalta jatkuu tiiviinä Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen kanssa.

Koronapandemian aiheuttaman poikkeustilanteen johtamista varten perustettu häiriötilannejohtoryhmä ja johtokeskus jatkoivat toimintaansa syyskuuhun 2022 asti. Häiriötilannejohtoryhmä kokoontui säännöllisesti ja johtokeskus laati Vantaan koronatilanteesta tilannekatsauksen viikoittain. Häiriötilannejohtoryhmä otti vastuulleen myös kaupunkitasoisen johtamisen ja toimenpiteet Ukrainan tapahtumien vuoksi. Vantaan kaupunki varautui viranomaisyhteistyöllä, ylläpitämällä tilannekuvaa ja toimenpiteillä turvapaikanhakijoiden laajamittaisen maahantulon varalta. Vantaalle jääneiden tilapäisen suojelun saaneiden ukrainalaisten määrä jäi kuitenkin odotettua pienemmäksi.

Oikeudenkäynnit sekä kunnallisvalitukset vuonna 2022

Vantaan kaupunki ja VAV-Yhtymä Oy ovat nostaneet n. 3 000 000 euron suuruisen vahingonkorvauskanteen entistä tilintarkastusyhtiötä BDO Oy:tä kohtaan virheellisen veroneuvonnan vuoksi. Lisäksi kaupunki vaatii noin 60 000 euroa vahingonkorvausta siitä, että kaupunki on joutunut vaihtamaan tilintarkastajaa kesken tilikauden. Käräjäoikeus on antanut asiassa tuomion. Vantaan kaupunki ja VAV-Yhtymä Oy hävisivät asian. Päätöksestä valitetaan hovioikeudelle.

Helsingin hallinto-oikeus antoi 16 yleiskaavavalitusta koskevan ratkaisun 28.6.2022. Kolmen valituksen osalta hallinto-oikeus kumosi yleiskaavaa koskevan päätöksen. Korkein hallinto-oikeus hylkäsi kaikki yleiskaavaa koskeneet valituslupahakemukset. Yleiskaava 2020 tuli voimaan kuulutuksella 11.1.2023.

Vantaan Golfpuisto Oy:n maanvuokrasopimusta koskeva riita-asia on vireillä hovioikeudessa. Vantaan kaupungin vaatimus siitä, että maanvuokrasopimus vahvistetaan päättyneeksi, menestyi käräjäoikeudessa.

Muita merkittäviä kiinteistöjä koskevia riita-asioita ovat olleet Aurinkokiven koulun laajennusta koskeva riita-asia, joka on vireillä käräjäoikeudessa, sekä sopimussakon perimistä koskeva riita-asia, joka on vireillä hovioikeudessa. Ensimmäisen asian intressi on noin 400 000 euroa ja jälkimmäisen noin 125 000 euroa.

1.2 Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta ovat oleellinen osa Vantaan kaupungin lakisääteistä toimintaa. Kuntalain (410/2015) 14 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaan valtuusto päättää kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteista. Kaupunginhallituksen tehtävänä on Kuntalain 39 §:n mukaan huolehtia kaupungin sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä. Liikelaitoksissa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä vastaavat kuntalain 67 §:n nojalla johtokunnat.

Sisäinen valvonta on osa Vantaan kaupungin johtamisjärjestelmää ja kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä. Sisäisen valvonnan selonteko pohjautuu kaupungin toimialojen ja palvelualueiden sekä kaupunkikonserniin kuuluvien liikelaitosten ja konserniyhtiöiden kuvauksiin ja itsearviointeihin kaupungin hallintosäännön mukaisesti delegoidun toimivallan ja vastuiden noudattamisesta sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä. Lisäksi selonteko perustuu sisäisen tarkastuksen toimintavuoden aikana tekemiin tarkastuksiin ja arviointeihin.

Riskienhallinta on kiinteä osa sisäistä valvontaa. Konsernijohdon tehtävä on varmistaa konsernivalvonnan avulla, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta on hoidettu asiaankuuluvalla tavalla. Konserniyhteisöissä sisäinen valvonta ja riskienhallinta kuuluvat konsernin yhteisöjen hallitusten ja toimitusjohtajien vastuulle.

Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä esitetään kappaleessa 1.6.7.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tavoitteet, toimintaperiaatteet ja vastuut on määritetty Vantaan kaupunginvaltuuston 2.3.2015 hyväksymässä Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteet Vantaan kaupunkikonsernissa -ohjeessa. Ohjeen ajantasaisuus tarkastetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa.

Sisäisellä valvonnalla ja riskienhallinnalla tarkoitetaan Vantaan kaupunkikonsernin sisäisiä menettelyjä ja toimintatapoja, joilla pyritään varmistamaan toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus sekä turvaamaan resurssit, omaisuus ja toiminnan jatkuvuus. Sisäisen valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskienhallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteena on edistää kaupunkikonsernin taloudellisuutta ja tehokkuutta, varmistaa toiminnan ja talouden raportoinnin oikeellisuus ja tietojen luotettavuus sekä huolehtia lakien, päätösten, sääntöjen ja johdon ohjeiden noudattamisesta. Riskienhallinnalla pyritään osaltaan varmistumaan myös siitä, että johtaminen, toiminnan suunnittelu ja päätöksenteko perustuvat oikeaan, riittävään ja ajantasaiseen tietoon.

Sisäinen valvonta on kaupungin johdon ja hallinnon työväline, jonka avulla arvioidaan asetettujen tavoitteiden toteutumista, toimintaprosesseja ja riskejä ja se kohdistuu organisaation kaikkeen toimintaan. Valvonnan tarkoituksena on edistää organisaation tehokasta johtamista, riskien hallintaa ja toiminnan tuloksellisuuden arviointia. Merkittävä osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Hallinto- ja johtamistapa

Vantaan kaupungin päätöksentekoa, omaisuuden hallintaa ja sopimustoimintaa säätelee lakien ja asetusten lisäksi mm. hallintosääntö sekä eri toimialojen ja palvelualueiden vastuulla olevien toimintojen osalta palvelualueittain ja -yksiköittäin laaditut ohjeet. Vantaan kaupungin hallintosääntö päivitettiin viikoksi 14.11.2022 ja päivitetty sääntö astui voimaan 1.1.2023. Hallintosäännön 18. luvun 1 §:ssä todetaan, että riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestäminen sekä toiminnan kehittäminen ovat kaupunkikonsernin jokaisen organisaation vastuulla olevia tehtäviä. Lisäksi hallintosääntö määrittää riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan kohdistuvat erityiset vastuut muun muassa kaupunginvaltuuston ja kaupunginhallituksen, kaupunginjohtajan sekä liikelaitosten johtajien osalta. Riskienhallintaa ja sisäistä valvontaa toteutetaan kaikilla organisaatiotasoilla sekä eri toiminnoissa ja prosesseissa ja palveluntuottajille ulkoistetuissa palveluissa. Riskienhallintapäällikön tehtäväksi hallintosäännön 18. luvun 5 § määrittää riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan suunnittelun, koordinoinnin ja kehittämisen kaupunkikonsernin tasolla.

Hallintosääntö edellyttää, että kaupungissa noudatetaan hyvää johtamis- ja hallintotapaa. Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat ja palvelualuejohtajat vastaavat kaupunki-, toimiala- ja palvelualueella hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä, toteuttamisesta ja toimivuuden varmistamisesta kaupunginhallituksen päättämien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti sekä seuraavat raportointia alaisensa toiminnan johtamis- ja hallintojärjestelmän, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan tilasta. Liikelaitoksissa vastuu on liikelaitoksen johtajalla. Esihenkilöt ja yksiköiden päälliköt vastaavat siitä, että johtamassaan organisaatiossa henkilöstö toimii hyväksytyjen hyvään johtamis- ja hallintotapaan, riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvien periaatteiden ja menettelytapojen mukaisesti. Esihenkilö vastaa johtamansa yksikön osalta siitä, että henkilöstön toimivalta ja vastuut on määritetty ja että henkilöstöllä on ajantasaiset tehtäväkuvaukset.

Riskienhallinnan järjestäminen

Kokonaisvaltaisella riskienhallinnalla tarkoitetaan kaikkia niitä tekijöitä, jotka yhdessä mahdollistavat kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteuttamisen, seurannan sekä kehittämisen. Viitekehys rakentuu riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan perusteista ja periaatteista, asetetuista tavoitteista sekä riskienhallintaan sitoutumisesta. Kokonaisuuteen kuuluvat olennaisesti myös organisatoriset järjestelyt kuten suunnitelmat, vastuut, resurssit, prosessit ja toimintatavat. Toimiva riskienhallinta edellyttää järjestelmällistä ja ennakoivaa tapaa tunnistaa, analysoida sekä hallita toimintaan liittyviä uhkia ja mahdollisuuksia. Riskienhallinnan kokonaisuuteen kuuluvat keskeisesti myös vakuutukset, menettelyt toteutettujen riskienhallintatoimenpiteiden seurantaan sekä riskeistä raportointiin.

Vantaan kaupunkikonsernin riskienhallinnan periaatteet on määritetty ISO 31000-standardin periaatteiden mukaisesti. Riskien arviointia ja hallintaa toteutetaan organisaation kaikilla tasoilla määritettyjen vastuiden mukaisesti. Strategiатыn yhteydessä arvioidaan strategian toteutumista uhkaavat riskit ja määritetään niille hallintatoimenpiteet sekä vastuutahot. Lisäksi riskien arviointia toteutetaan tietosuojaa koskevien vaikutustenarviointien, projektien, toimintasuunnitelmien, toimintaympäristöanalyysien sekä varsinaisten riskienhallintasuunnitelmien laadintатыn yhteydessä.

Riskienhallintasuunnitelmat laaditaan TargetorPro-järjestelmään kaupungin kaikilla palvelualueilla, toimiala- ja liikelaitostasoisesti sekä kaupunkikonserniin kuuluvissa merkittävässä yhteisöissä. Palvelualueet raportoivat tunnistamistaan ja arvioimistaan riskeistä toimialansa johdolle. Toimialan johto käsittelee ja arvioi sekä laatii näiden tietojen perusteella arvion toimialaan kohdistuvista merkittävimmistä riskeistä. Lisäksi riskienhallintasuunnitelmat on ohjeistettu laadittaviksi merkittäviin projekteihin sekä hankkeisiin, kuten esimerkiksi Vantaan Ratikka-hankkeeseen tai hyvinvointialueuudistuksen valmisteluun. Vantaan Ratikka-hankkeen riskienhallintasuunnitelma toteutetaan tosin Thinking Portfolion Riskisalkku-ohjelmiston avulla.

Riskienhallintasuunnitelmien päivittäminen on muodostunut luontevaksi osaksi toimialojen vuosikellon mukaista toimintaa. Riskienhallintasuunnitelmaan kootaan sekä riskitieto että riskien hallitsemiseksi määritetyt vastuut ja toimenpiteet organisaation toiminnan kannalta merkittävimmiksi arvioituista riskeistä. Riskienhallintasuunnitelmat tarkastetaan ja päivitetään sekä niiden avulla raportoidaan organisaation riskienhallinnasta kaksi kertaa vuodessa. Vuoden toista päivitystä täydennetään lisäksi selonteolla kuluvan vuoden riskienhallinnassa sekä sisäisessä valvonnassa onnistumisesta. Tällä menettelyllä on pyritty saavuttamaan varmuus siitä, että riskienhallintaa toteutetaan kaupunkikonsernissa riittävässä laajuudessa ja että riskitieto on ajantasaista.

Vantaan kaupungin riskienhallinnan johtoryhmänä toimii kaupungin johtoryhmä. Johtoryhmän valmisteluelimenä toimii kaupunginjohtajan nimeämä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä, joka vastaa riskienhallinnasta kokonaisuutena. Ohjausryhmä suunnittelee, koordinoi ja kehittää riskienhallintaa kaupunkikonsernin tasolla. Se mm. valvoo, että riskienhallinta toteutuu tehtyjen päätösten ja kaupunkitasoisten suuntaviivojen mukaisesti, tiedottaa organisaatiolle riskienhallinnasta ja valmistelee kaupunkitasoisen riskienhallintasuunnitelman. Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii kaupungin rahoitusjohtaja ja sihteerinä riskienhallintapäällikkö. Lisäksi ryhmässä on edustettuna riskienhallinnan yhteyshenkilöt kaikilta kaupungin toimialoilta ja liikelaitoksilta. Ohjausryhmän jäsenet toimivat edustamansa organisaation yhteyshenkilöinä riskienhallintaan ja sisäiseen valvontaan liittyvissä kysymyksissä.

Kaupungin vakuuttamista ohjaa kaupunginvaltuuston vuonna 2018 hyväksymä vakuutuspolitiikka. Eri-tyisesti vahinko- ja vastuuriskien seurauksia pyritään rajaamaan vakuuttamalla. Kaupungille lakisääteisiä vakuutuksia ovat tapaturmavakuutus ja liikennevakuutus, minkä lisäksi kaupungilla on voimassa ryhmähenkivakuutus. Lakisääteiset ja muut pakolliset vakuutukset otetaan vähintään sen mukaisina, mitä lainsäädäntö ja muut määräykset edellyttävät. Lakisääteisten vakuutusten lisäksi tavoitteena on, että kaupungilla, sen liikelaitoksilla ja tytäryhteisöillä on riskiperusteisesti arvioiden riittävän kattava, mutta kustannustehokas vakuutusturva omaisuuden ja toiminnan keskeytymisen sekä toiminnan ja hallinnon vastuiden osalta. Lisäksi kaupunki voi hyödyntää vakuutusyhtiöiden tarjoamia riskienhallinta ja vahinkojen torjuntapalveluja.

Sisäisen tarkastuksen järjestäminen

Sisäisen tarkastuksen palveluyksikkö toimii kaupunginjohtajan suorassa alaisuudessa ja yksikön tehtävät on määritelty hallintosäännössä. Tarkastustyö perustuu kalenterivuoden kattavaan kaupunginjohtajan hyväksymään vuosisuunnitelmaan, joka yhteensovitetään ulkoisen tarkastuksen työohjelman kanssa.

Tarkastusraportit toimitetaan niiden valmistuttua kaupunginhallituksen puheenjohtajille, kaupunginjohtajalle ja koko kaupunkia tai tiettyä toimialaa koskevissa tapauksissa toimialan apulaiskaupunginjohtajalle ja asianosaisille esihenkilöille sekä toimialaa merkittävästi koskevissa tapauksissa lautakunnan/johtokunnan puheenjohtajalle. Sen lisäksi, että kaupunginjohtaja saa raportit välittömästi niiden valmistuttua niiden tuloksia käydään läpi tarkastusjohtajan ja kaupunginjohtajan tapaamisissa tarpeen mukaan. Kaupunginhallitukselle tuloksista raportoidaan maaliskuussa. Tytäryhteisöä koskevissa tarkastuksissa tarkastusraportit toimitetaan myös ko. yhtiöön ja konsernijaostoon.

Vuonna 2022 sisäinen tarkastus on tehnyt 13 varsinaista tarkastusta ja 8 jälkitarkastusta. Tarkastuksia tehtiin kaikille toimialoille ja ne kohdistuivat mm. yleishallintoon, henkilöstöhallintoon, avustuksiin, omaisuuden hallintaan, tavaroiden ja palveluiden hankintaan, taloushallintoon, tietohallintoon sekä sopimuksiin. Tarkastuksista neljä kohdistui kaupungin tytäryhtiöihin. Tulosalueella työskenteli neljä henkilöä.

Tarkastukset eivät tuoneet esiin sellaisia laajempia asiakokonaisuuksia, joissa olisi merkittävässä määrin sisäisen valvonnan tai riskienhallinnan tehostamistarpeita lukuun ottamatta kaupunkiympäristön toimialan hankintatoimintaa. Tarkastettujen toimintojen osalta sisäisen valvonnan voidaan arvioida olevan keskimäärin hyvällä tasolla.

Johdon ja esihenkilöiden valvontatoimenpiteet

Valvontatoimenpiteiden tarkoituksena on varmistaa, että lainsäädäntöä sekä Vantaan kaupungin arvoja, ohjeita ja toimintaperiaatteita noudatetaan kaupungin toimialoilla ja kaikilla organisaation tasoilla. Kaupunkikonsernin sisäisestä valvonnasta vastaavat kaikki tilivelvolliset ja esihenkilöt. Sisäinen tarkastus avustaa kaupunginjohtajaa ja kaupunginhallitusta arvioimalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan riittävyyttä ja toimivuutta. Kaupungin ulkoista valvontaa toteuttavat tilintarkastaja sekä tarkastuslautakunta.

Suuri osa sisäisestä valvonnasta toteutuu organisaation prosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Säännölliseen valvontaan kuuluvat muun muassa johdolle ja luottamuselimille laadittavat raportit, toiminnan ja erityisesti poikkeamien seuranta, talousarvion toteutumisen seuranta, säädösten ja ohjeiden noudattamisen valvonta, hyväksymis- ja valtuutusmenettelyt sekä fyysiset valvontatoimenpiteet.

Vantaan kaupunkikonsernissa ei sallita väärinkäytöksiä. Johdon velvollisuutena on huolehtia riittävästä sisäisestä valvonnasta väärinkäytösten ehkäisemiseksi ja havaitsemiseksi sekä puuttua havaittuihin väärinkäytöksiin. Sisäinen tarkastus voi kaupungin johdon harkinnan mukaan avustaa tutkimuksen teossa tai tutkia väärinkäytösepäilyjä. Lähtökohtaisesti sisäisen tarkastuksen laatimat tarkastusraportit käsitellään johtoryhmätasoisesti ja niiden suosituksia noudatetaan.

Väärinkäytösten mahdollisuutta on pyritty minimoimaan laadunvarmistusprosesseilla, joissa muun muassa asioiden käsittely tapahtuu useamman henkilön toimesta. Niin sanottuihin vaarallisiin työyhteiselmiin kiinnitetään huomiota, jotta niiden syntyminen estetään ennalta. Rekrytointitilanteessa noudatetaan kaupunkitasoista ohjetta luottotietojen tarkastamisesta rekrytoitaessa henkilöitä tehtäviin, jotka edellyttävät erityistä luotettavuutta. Tietyissä tehtävissä edellytetään lisäksi suojelupoliisin tekemää turvallisuus selvitystä henkilön soveltuvuuden arvioimiseksi kyseiseen tehtävään.

Toimialoilla tehdään lisäksi erilaisia auditointeja, ja ne kohdistuvat joko omaan tai ulkoistettuun toimintaan. Sisäistä valvontaa toteutetaan myös muun muassa kaupunginjohtajan säännöllisissä toimialojen navigointitilaisuuksissa sekä konserniohjauksen yksikön toimesta konserniyhteisöissä järjestettävissä navigoinneissa.

Viestintä ja raportointi

Kaupunkitasoinen riskienhallintasuunnitelma toimii kaupunkikonsernissa riskienhallinnan raportoinnin välineenä. Raportoinnin kautta toimialojen, liikelaitosten ja nimettyjen yhtiöiden johtoryhmillä, luottamuselimillä sekä riskienhallinnan asiantuntijalla (9.11.2022 alkaen riskienhallintapäälliköllä) yhdessä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmän kanssa on ollut mahdollisuus todentaa kaupunkikonsernin riskienhallinnan toteutuminen.

Strategisten tavoitteiden toteutumista seurataan johtoryhmissä ja niistä raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä lautakunnille sekä kaupunginhallitukselle. Kaupunkitasoisista, valtuuston hyväksymistä sitovista tavoitteista raportoidaan vuosittain kaupunginvaltuustolle. Taloudellisten riskien hallitsemiseksi toimialojen budjettivastuulliset esihenkilöt raportoivat säännöllisesti talouden toteutumisesta, budjetin ylitys- ja alitusuhista sekä tarvittavista toimenpiteistä. Käyttösuunnitelman toteumaennusteita laaditaan kuukausittain palvelualueitasolla. Talouden toteutumisesta raportoidaan osavuosikatsausten yhteydessä kaupunginhallitukselle sekä toimintaa ohjaaville lautakunnille. Konserniyhteisöjen osalta toimintaa ohjaavana tahona toimii kaupunginhallituksen yleisjaosto.

Toimialoilla pyritään hyödyntämään merkittävässä päätöksissä vaikutusten ennakkoarviointia. Tämän menettelyn avulla tavoitteena on ennakoida mahdollisen päätöksen vaikutukset kohderyhmään sekä minimoida ennakoitavissa olevat riskit. Hankintapäätösten perustelujen parantamisella ja yhteydenpidolla toimittajiin on pyritty ehkäisemään potentiaalisia valituksia markkinaoikeuteen. Merkittävien kuntalaisiin vaikuttavien muutosten osalta arviointi liitetään osaksi toimintaa ohjaavaan lautakuntaan vietävää päätösesitystä.

Vantaan kaupungin kaikissa tulosyksiköissä tehdään työturvallisuuslain mukaisesti vuosittainen työn vaarojen ja haittojen arviointi. Vuonna 2018 käyttöön otettu Tutka-järjestelmä mahdollistaa turvallisuuspoikkeamien, kuten uhka- ja väkivaltilanteiden seurannan ja systemaattisemman puuttumisen poikkeamiin. Sosiaali- ja terveystoimen kaikkien yksiköiden potilasturvallisuussuunnitelmat tai omavalvontasuunnitelmat on laadittu lakien edellyttämällä tavalla. Tietoturvapoikkeamista on lähes reaaliaikaista seuranta, ja niistä laaditaan kuukausittaiset raportit.

Seuranta

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista ja kehittämistä seurataan Vantaan kaupunkikonsernissa monella eri tasolla. Esihenkilöiden on seurattava vastuullaan olevia toimintoja ja ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin, mikäli hyvän johtamis- ja hallintotavan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastaista toimintaa havaitaan. Jokaiselta kaupungin toimialalta, liikelaitokselta ja määrätyiltä konserniyhteisöiltä pyydetään vuosittain kirjallinen selvitys organisaatiossa käytössä olevista sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyistä, niiden onnistumisesta sekä organisaatioon kohdistuneista merkittävimmistä riskeistä kuluneen vuoden aikana. Samassa yhteydessä kartoitetaan, onko menettelyillä onnistuttu tukemaan asetettujen tavoitteiden täyttymistä ja onko riskienhallinnalla ja sisäisellä valvonnalla kyetty ennaltaehkäisemään toiminnassa esiintyviä poikkeamia. Lisäksi organisaatioita pyydetään tunnistamaan kehittämiskohteita riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan prosesseissaan.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä tarkastelee kokouksissaan muun muassa kaupunkitasoista riskienhallintasuunnitelmaa, tilintarkastajien huomioita edellisen vuoden riskienhallinnasta, edellisen vuoden arviointikertomusta ja merkittävimpiä toteutuneita riskejä, riskienhallintatyön kehittämistä sekä muita vastuualueensa ajankohtaisia asioita. Lisäksi turvallisuusyhteistyön johtoryhmän kokouksissa käydään läpi riskienhallintaan liittyvät ajankohtaiset asiat neljä kertaa vuodessa.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteutumista seurataan myös tarkastuslautakunnan toimesta. Tarkastuslautakunta on kaupunginvaltuuston alainen lakisääteinen toimielin, jonka tehtävänä on huolehtia Vantaan kaupungin ja kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden tarkastuksen järjestämisestä ja kuntalain mukaisen tavoite-, tuloksellisuus- ja tarkoituksenmukaisuusarvioinnin suorittamisesta.

Keskeiset johtopäätökset ja sisäisen valvonnan kehittäminen taloussuunnittelukaudella

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan ohjausryhmä kokoontui vuoden 2022 aikana neljä kertaa. Ennalta aikataulutettujen erityisteemojen lisäksi kokousten pääpaino oli kaupunkitasoisessa riskienhallintasuunnitelmassa sekä riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan yleisissä kehittämistarpeissa.

Yhtenä sisäisen valvonnan kehittämishankkeena toteutettiin sisäisen valvonnan kysely. Kaupunkitasoisen kyselyn suunnittelu tehtiin yhteistyössä sisäisen tarkastuksen kanssa. Kyselyn laadinta perustui vuoden 2019 tilintarkastusraporttiin, jossa suositeltiin Vantaan kaupungin sisäisen valvonnan tilan arvioimista palvelualueille kohdennetun kyselyn avulla. Loppuvuodesta 2021 toteutetun kyselyn tulosten käsittely ja toimenpiteiden suunnittelu toteutettiin vuoden 2022 alussa. Kyselyyn osallistuivat kaikki kaupunkiorganisaation palvelualueet, liikelaitokset sekä toimialojen yhteisten palveluiden palveluyksiköt. Itsearviointiin perustuvan kyselyn tavoitteena oli kartoittaa sisäisen valvonnan kehittämiskohteita sekä herättää aktiivista keskustelua sisäisen valvonnan järjestelyistä Vantaan kaupunkikonsernissa. Kyselystä saadut vastaukset täydensivät toimialueiden antamaa vuosittaista selontekoa sisäisestä valvonnasta. Saatujen vastausten perusteella Vantaan kaupunkiorganisaation sisäiseen valvontaan liittyvän valvontaympäristön, valvontatoimenpiteiden, viestinnän ja seurannan koettiin olevan hyvällä tasolla. Yleisinä kehittämiskohteina nähtiin vuodelle 2022 suunniteltu prosessikuvausten ja tehtävien vastuualueiden päivitystyöt sekä erillinen sisäisen valvonnan toimintaohje. Myös tarve sisäisen valvonnan koulutuksen järjestämiselle sekä sisäisen valvonnan ohjeen käsittelylle erityisesti uusien esihenkilöiden perehdytyksen yhteydessä oli tunnistettu, mutta henkilövaihdojen takia toimenpiteet siirtyvät vuodelle 2023.

1.3 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Vuoden 2022 tilikauden tulos oli 13,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Tilinpäätössiirtojen jälkeen tilikauden ylijäämä oli 12,1 miljoonaa euroa. Tilikauden tulos laski 48,3 miljoonalla eurolla edelliseen vuoteen verrattuna. Toimintatuottojen, verotulojen ja valtionosuuksien yhteenlaskettu kasvu vuoteen 2021 verrattuna oli 55,9 miljoonaa euroa. Toimintakulut nousivat vuonna 2022 99,5 miljoonaa euroa edelliseen vuoteen verrattuna. Näiden erien negatiivinen tulosvaikutus on yhteensä 43,6 miljoonaa euroa. Rahoitustuotot vähennettynä rahoituskuluilla nousivat 0,6 miljoonaa euroa. Poistot ja arvonalentumiset kasvoivat 5,4 miljoonaa euroa.

Tuloslaskelma	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
Toimintatuotot	285,8	334,2	236,9
Toimintakulut	- 1 679,8	- 1 580,3	- 1 463,2
Toimintakate	- 1 394,0	- 1 246,1	- 1 226,3
Verotulot	1 203,7	1 131,6	1 073,0
Valtionosuudet	287,6	255,3	293,0
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	13,8	13,7	13,7
Muut rahoitustuotot	15,2	14,0	15,3
Korkokulut	- 2,5	- 1,6	- 1,9
Muut rahoituskulut	- 0,1	- 0,3	- 0,1
Vuosikate	123,6	166,6	166,8
Poistot ja arvonalentumiset	- 110,6	- 105,2	- 111,8
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,1
Tilikauden tulos	13,0	61,3	55,1
Tilinpäätössiirrot	- 0,9	0,1	- 0,4
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12,1	61,4	54,6

Kunnan tuloslaskelma osoittaa, riittääkö tuottoina kertynyt tulorahoitus palvelujen tuottamisesta aiheutuneiden kulujen kattamiseen. Tässä yhteydessä esitetty tuloslaskelma sisältää kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen ulkoiset tuotot ja kulut.

Tuotot

Vantaan kaupungin kokonaistuotot vuonna 2022 olivat 1 806,1 miljoonaa euroa. Kasvua edelliseen vuoteen verrattuna oli 57,3 miljoonaa euroa eli 3,3 prosenttia. Toimintatuotot laskivat edellisestä vuodesta 48,4 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi yhteensä 1 203,7 miljoonaa euroa. Vuoteen 2021 verrattuna kasvua oli 72,0 miljoonaa euroa (6,4 prosenttia). Valtionosuuksia kertyi vuonna 2022 yhteensä 287,6 miljoonaa euroa. Ne kasvoivat edellisestä vuodesta 32,3 miljoonaa euroa (12,6 prosenttia).

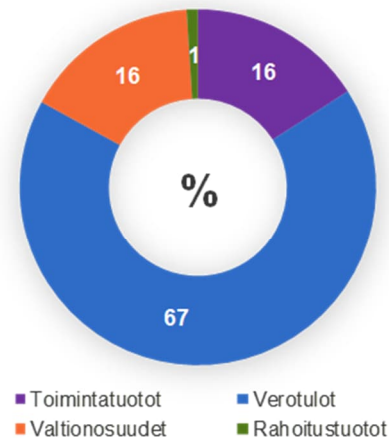
Kulut

Vantaan kaupungin kulujen kokonaismäärä vuonna 2022 oli 1 793,1 miljoonaa euroa. Lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna oli 105,7 miljoonaa (6,3 prosenttia). Toimintakulut nousivat 99,5 miljoonaa euroa vuodesta 2021. Palvelujen ostot kasvoivat 72,7 miljoonaa euroa (8,9 prosenttia) edelliseen vuoteen verrattuna.

Taulukko. Tuotot v. 2022 – 2021

Tuotot	2022 milli. €	2021 milli. €
Toimintatuotot	285,8	334,2
Verotulot	1 203,7	1 131,6
Valtionosuudet	287,6	255,3
Rahoitustuotot	29,0	27,7
Yhteensä	1 806,1	1 748,8

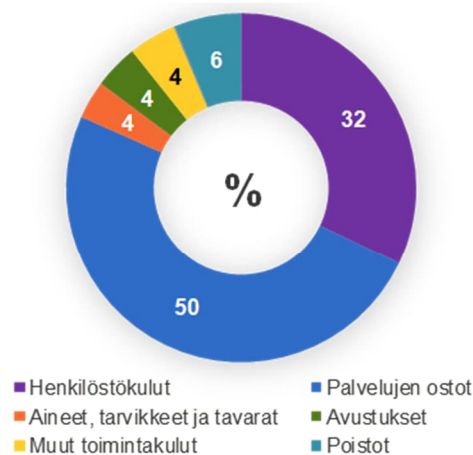
Kuvio. Vuoden 2022 tuottojen jakautuminen

Taulukko. Kulut v. 2022 – 2021

Kulut	2022 milli. €	2021 milli. €
Henkilöstökulut	575,8	558,4
Palvelujen ostot	888,7	816,0
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	63,3	61,0
Avustukset	73,4	73,8
Muut toimintakulut	78,6	71,2
Rahoituskulut	2,7	1,9
Poistot	110,6	105,2
Yhteensä	1 793,1	1 687,4

Kuvio. Vuoden 2022 kulujen jakautuminen

Toiminta- ja vuosikate

Toimintakulujen ja toimintatuottojen erotuksena muodostuva kaupungin toimintakate osoittaa, kuinka paljon käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. Vuoden 2022 toimintakate oli -1 394,0 miljoonaa euroa. Se heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna 147,9 miljoonaa euroa.

Toimintatuottojen osuus toimintakuluista on laskenut edelliseen tilikauteen verrattuna. Toimintatuotot kattoivat vuonna 2022 toimintakuluista 17,0 prosenttia (21,1 prosenttia vuonna 2021).

Tuloslaskelman tunnusluvut	2022	2021	2020
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	17,0	21,1	16,2
Vuosikate/ poistot, %	111,7	158,3	149,1
Vuosikate, euroa/ asukas	508,9	696,5	702,9
Asukasmäärä	242 819	239 206	237 231

Vuosikate kuvaa kokonaistulorahoituksen riittävyyttä. Kaupungin vuosikate laski edellisestä vuodesta 25,8 prosenttia ollen 123,6 miljoonaa euroa. Kaupungin tulorahoitus vuosikatteella mitattuna on ylijäämäinen.

Asukaskohtainen vuosikate on laskenut vuoden 2021 tasosta 187,52 euroa, ollen 508,9 euroa/ asukas vuonna 2022. Vantaan kaupungin tavoitearvo saadaan jakamalla keskimääräinen vuotuinen investointitaso (135,0 miljoonaa euroa) asukasmäärällä, jolloin arvoksi muodostuu 556,0 euroa/ asukas.

Tilikauden tulos ja yli-/ alijäämä

Kun vuosikatteesta vähennetään poistot ja arvonalentumiset sekä satunnaiset erät, saadaan tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus eli tilikauden tulos. Poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan. Poistot ja arvonalentumiset olivat yhteensä 110,6 miljoonaa euroa vuonna 2022. Vuonna 2022 satunnaisia erä kertyi alle 50 000 euroa.

Tilikauden tulos pienentyi edellisestä vuodesta 48,3 miljoonaa euroa, ollen 13,0 miljoonaa euroa ylijäämäinen vuonna 2022. Tilikauden ylijäämä poistoeron ja varausten muutosten sekä rahastosiirtojen jälkeen oli 12,1 miljoonaa euroa.

1.3.2 Toiminnan rahoitus

Tilinpäätöksen rahoituslaskelma koostuu kaupungin ja liikelaitosten eli Suun terveydenhuollon, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen, sekä rahastojen varsinaisen toiminnan ja investointien sekä rahoitus-toiminnan rahavirtojen muutoksista. Rahoituslaskelma johdetaan tilinpäätöksen tuloslaskelmasta ja ta-seesta.

Toiminnan ja investointien rahavirta

Toiminnan ja investointien rahavirta vuonna 2022 oli 8,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Vuonna 2022 investointimenot olivat 140,0 miljoonaa euroa. Investointien omahankintameno, eli investointimenojen ja investointien rahoitusosuuksien erotus, oli 131,3 miljoonaa euroa. Omahankintameno kasvoi edellisvuoteen verrattuna 14,7 miljoonaa euroa (12,6 prosenttia).

Rahoituksen rahavirta

Rahoituksen rahavirta puolestaan oli 17,9 miljoonaa euroa alijäämäinen. Kaupunki ei ottanut uutta pitkäaikaista lainaa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennettiin 71,7 miljoonalla eurolla. Pitkäaikaisten lainojen nettovähennykseksi muodostui siten 71,7 miljoonaa euroa, kun se edellisvuonna oli 9,5 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisten lainojen vähennys, 11,2 miljoonaa euroa, koostuu tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutoksesta. Konsernitilisaamisten vähennys 1,3 miljoonaa euroa sisältyy lainasaamisten erään.

Rahavarojen muutos

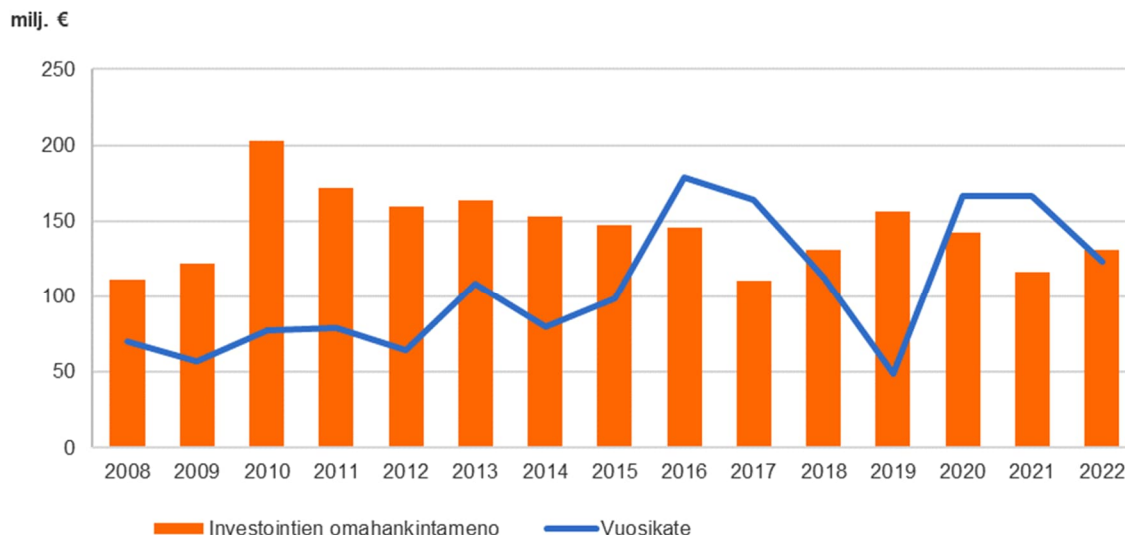
Rahavarojen muutos muodostuu rahoitustoiminnan muutosten nettomäärän sekä tulorahoituksen ja investointien nettomäärän erotuksena. Rahavarat olivat vuoden 2022 lopussa 133,1 miljoonaa euroa sisältäen tytäryhteisöjen konsernitilin saldon. Tytäryhteisöjen konsernitilin saldo pieneni 9,9 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana. Rahavarat kokonaisuudessaan vähenivät 9,7 miljoonaa euroa vuoden 2022 aikana.

Rahoituslaskelma	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	123,6	166,6	166,8
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,1
Tulorahoituksen korjauserät	- 46,4	- 57,4	- 31,4
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 140,0	- 120,6	- 144,9
Rahoitusosuudet investointeihin	8,7	4,0	2,1
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	62,2	75,9	40,0
Toiminnan ja investointien rahavirta	8,2	68,6	32,6
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 0,1	- 34,3	0,0
Antolainasaamisten vähennys	6,3	8,2	8,0
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	70,0	120,0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 71,7	- 79,5	- 159,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 11,2	- 6,7	- 9,5
Oman pääoman muutokset	0,0	0,9	- 0,1
Muut maksuvalmiuden muutokset	59,0	- 12,7	11,6
Rahoituksen rahavirta	- 17,9	- 54,0	- 29,1
Rahavarojen muutos	- 9,7	14,6	3,5
Rahavarat 31.12.	133,1	142,8	128,2
Rahavarat 1.1.	142,8	128,2	124,7
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	22,8	78,0	64,6
Investointien tulorahoitus, %	94,1	142,9	116,7
Lainanhoitokate	1,7	2,1	1,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,2	1,5	1,5
Kassan riittävyys, pv	25,6	28,7	26,4
Asukasmäärä	242 819	239 206	237 231

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Investointien tulorahoituksen tunnusluku oli 94,1 prosenttia vuonna 2022 eli investoinnit pystyttiin kattamaan kokonaisuudessaan tulorahoituksella. Vuonna 2021 tulorahoitus riitti kattamaan investoinnit 142,9 prosenttisesti ja vuonna 2020 116,7 prosenttisesti.

Vuosikatteen ja investointien omahankintamenon kehitystä vuosina 2008 - 2022 havainnollistetaan alla olevassa kuvassa.

Kuvio. Vuosikate ja investointien omahankintameno 2008 – 2022

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Vantaan kaupungilla lainanhoitokate oli 1,7 vuonna 2022 eli tulorahoitus riittää lainojen hoitoon. Hyvänä lainanhoitokykyä voidaan pitää silloin, kun tunnusluvun arvo on yli 2. Kunnan maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Vantaan kaupungin vuoden 2022 lopun rahavaroilla olisi voitu kattaa 25,6 päivän maksut kassasta.

1.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Tase käsittää sekä kaupungin että liikelaitosten, eli Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Suun terveydenhuollon, sekä Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston, Sosiaalisen luototuksen rahaston ja Vahinkorahaston taseyksiköiden taseet yhdisteltyinä. Sisäiset erät, kuten keskinäiset saatavat ja velat, eivät sisälly taseeseen.

Vastaavaa

Pysyviin vastaaviin sisällytetään aineettomat ja aineelliset hyödykkeet, jotka vaikuttavat tuotannontekijöinä useana tilikautena sekä toimialasijoittamisen osakkeet, osuudet ja muut sijoitukset. Pysyvät vastaavat on arvostettu hankintahintaan ja poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman perusteella. Poistosuunnitelmat ja pysyvien vastaavien muutokset on esitetty liitetiedoissa. Pysyvien vastaavien arvo taseessa oli vuoden 2022 lopussa 1 890,4 miljoonaa euroa. Pysyvien vastaavien suurin erä on aineelliset hyödykkeet, joita oli 1 293,0 miljoonaa euroa vuoden 2022 lopussa (61,9 prosenttia taseen loppusummasta). Sijoituksia, eli osakkeita ja osuuksia sekä muita saamisia oli vuoden 2022 lopussa 573,9 miljoonaa euroa (27,5 prosenttia taseen loppusummasta).

Toimeksiantojen varat koostuivat pääosin välitetyistä valtion asuntolainoista. Toimeksiantojen varat olivat vuoden 2022 lopussa 0,8 miljoonaa.

Vaihtuviin vastaaviin luetaan vaihto-omaisuus, pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset, rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset. Vaihtuvia vastaavia oli vuoden lopussa yhteensä 196,4 miljoonaa euroa (9,4 prosenttia taseen loppusummasta). Vaihto-omaisuuden arvo oli vuoden 2022 lopussa 0,8 miljoonaa euroa. Vaihto-omaisuus koostui pääosin hoitotarvike- ja varaosavarastoista.

Saamisia oli vuoden lopussa yhteensä 62,3 miljoonaa euroa. Näistä pitkäaikaisia saamisia oli 0,3 miljoonaa euroa. Lyhytaikaisia myyntisaamisia oli 25,9 miljoonaa euroa ja lainasaamisia 0,2 miljoonaa euroa. Muita saamisia oli 20,8 miljoonaa euroa ja siirtosaamisia 15,4 miljoonaa euroa. Rahat ja pankkisaamiset olivat vuoden lopussa 133,0 miljoonaa euroa, eli ne olivat vähentyneet 9,7 miljoonaa euroa vuoden 2021 lopun tilanteeseen verrattuna.

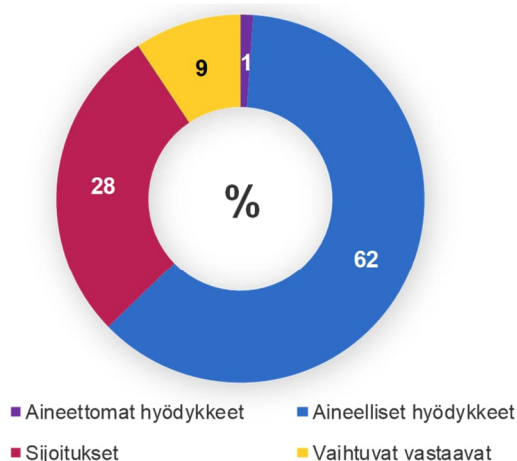
Vastattavaa

Oma pääoma oli vuoden lopussa 1 011,7 miljoonaa euroa (48,5 prosenttia taseen loppusummasta). Oma pääoma koostui peruspääomasta 349,1 miljoonaa, muiden omien rahastojen pääomasta 110,0 miljoonaa sekä edellisten tilikausien ylijäämistä 540,5 miljoonaa ja tilikauden ylijäämästä 12,1 miljoonaa euroa. Muita omia rahastoja ovat Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto.

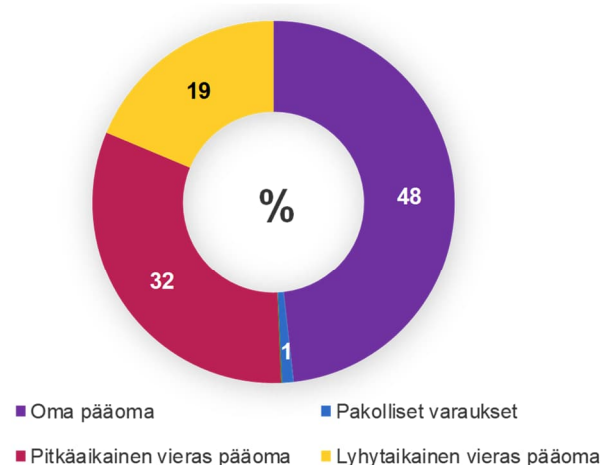
Vapaaehtoisia varauksia ei ollut vuoden 2022 lopussa. Investointivarausten käytöstä hankintamenoa kattamaan syntyi vuonna 2022 poistoeron vähennystä 0,3 miljoonaa euroa. Pakollisissa varauksissa oli 0,1 miljoonan euron varaus KuEL:n ulkopuolella tehtyjä eläkesitoumuksia varten ja muita pakollisia varauksia 9,6 miljoonaa euroa. Toimeksiantojen pääomista oli välitettyjä valtion asuntolainoja 0,8 miljoonaa ja lahjoitusrahastojen pääomia 1,4 miljoonaa euroa.

Vieras pääoma oli vuoden lopussa yhteensä 1 062,9 miljoonaa euroa. Kaupungin lainakanta pieneni vuoden aikana 83,0 miljoonaa euroa ja oli vuoden lopussa yhteensä 807,2 miljoonaa euroa. Laskusta 11,2 miljoonaa euroa selittyy tytäryhteisöjen konsernitilin saldon muutoksesta. Muihin lyhytaikaisiin velkoihin kuului siirtovelkoina lomapalkka- ja korkojaksotuksia ja muita tilinpäätösjaksotuksia yhteensä 70,8 miljoonaa, ostovelkoja 115,8 miljoonaa, saatuja ennakoita 33,8 miljoonaa sekä muita velkoja 35,3 miljoonaa euroa.

Kuvio. Taseen vastaavaa

Kuvio. Taseen vastattavaa

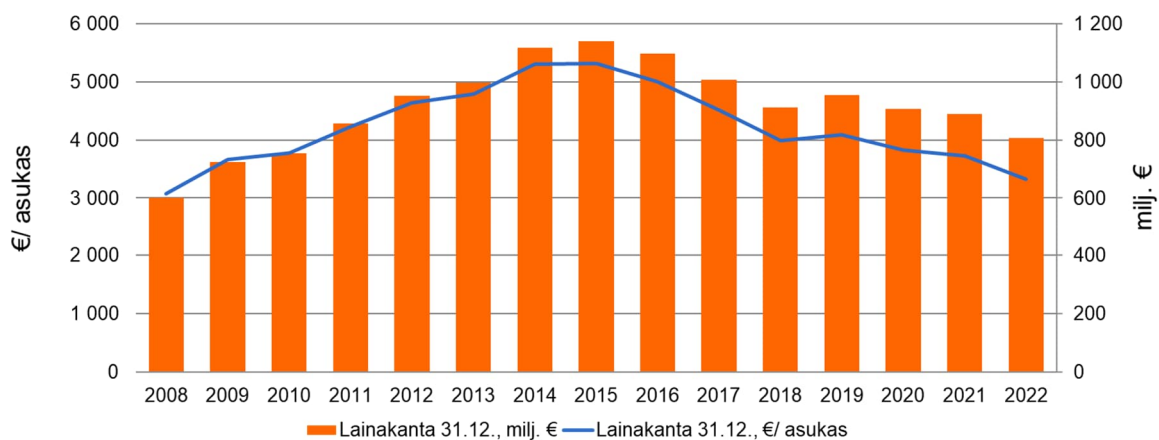
Tase	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	1 890,4	1 891,6	1 874,1
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	23,5	25,0	15,3
Aineettomat oikeudet	0,1	0,2	0,0
Muut pitkävaikutteiset menot	23,4	24,8	15,3
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	1 293,0	1 284,9	1 301,4
Maa- ja vesialueet	318,6	318,2	311,7
Rakennukset	610,0	585,2	609,9
Kiinteät rakenteet ja laitteet	311,0	319,6	317,8
Koneet ja kalusto	19,7	18,8	20,5
Muut aineelliset hyödykkeet	0,3	0,3	0,3
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	33,2	42,9	41,2
<i>Sijoitukset</i>	573,9	581,8	557,4
Osakkeet ja osuudet	280,0	281,8	283,5
Muut lainasaamiset	292,8	299,0	273,1
Muut saamiset	1,1	1,0	0,9
Toimeksiantojen varat	0,8	0,9	1,1
Valtion toimeksiannot	0,8	0,9	1,1
Vaihtuvat vastaavat	196,4	226,0	178,9
<i>Vaihto-omaisuus</i>	0,8	0,8	0,6
Aineet ja tarvikkeet	0,7	0,8	0,6
Muu vaihto-omaisuus	0,0	0,1	0,0
<i>Saamiset</i>			
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	0,3	0,2	0,2
Lainasaamiset	0,3	0,2	0,2
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	62,3	82,1	49,9
Myyntisaamiset	25,9	18,6	16,8
Lainasaamiset	0,2	1,5	6,8
Muut saamiset	20,8	21,1	16,9
Siirtosaamiset	15,4	40,9	9,4
<i>Rahoitusarvopaperit</i>	0,1	0,1	0,1
Osakkeet ja osuudet	0,1	0,1	0,1
Rahat ja pankkisaamiset	133,0	142,7	128,1
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 087,6	2 118,6	2 054,1

Tase	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	1 011,7	998,5	935,9
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Muut omat rahastot	110,0	127,7	127,5
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	540,5	460,2	404,7
Tilikauden yli-/alijäämä	12,1	61,4	54,6
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	1,0	1,3	1,6
Poistoero	1,0	1,3	1,6
Pakolliset varaukset	9,8	9,8	11,1
Eläkevaraukset	0,1	0,1	0,1
Muut pakolliset varaukset	9,6	9,6	11,0
Toimeksiantojen pääomat	2,2	3,6	2,9
Valtion toimeksiannot	0,8	2,0	1,1
Lahjoitusrahastojen pääomat	1,4	1,6	1,8
Vieras pääoma	1 062,9	1 105,5	1 102,7
<i>Pitkäaikainen vieras pääoma</i>	<i>670,4</i>	<i>777,2</i>	<i>782,9</i>
Joukkovelkakirjalainat	131,4	137,2	142,9
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	539,0	640,0	635,9
Siirtovelat	0,0	0,1	4,1
<i>Lyhytaikainen vieras pääoma</i>	<i>392,5</i>	<i>328,3</i>	<i>319,8</i>
Joukkovelkakirjalainat	5,7	5,7	45,7
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	101,0	66,0	33,7
Lainat muilta luotonantajilta	30,1	41,3	48,0
Saadut ennakot	33,8	31,3	24,9
Ostovelat	115,8	82,2	68,0
Muut velat	35,3	27,6	28,4
Siirtovelat	70,8	74,1	71,0
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 087,6	2 118,6	2 054,1

Taseen tunnusluvut	2022	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	49,3	47,9	46,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	57,9	62,4	67,2
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	552,6	521,6	459,3
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	2 275,9	2 180,7	1 936,0
Lainakanta 31.12., milj. €	807,2	890,2	906,3
Lainakanta 31.12., €/ asukas	3 324,3	3 721,3	3 820,4
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	1 456,9	1 547,2	1 461,5
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	6 000,1	6 467,9	6 160,6
Lainasaamiset 31.12., milj. €	292,8	299,0	273,1
Asukasmäärä	242 819	239 206	237 231

Omavaraisuusasteella mitataan kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä aikavälillä. Vantaan kaupungin omavaraisuusaste oli vuoden 2022 lopussa 49,3 prosenttia, mikä tarkoittaa, että Vantaan kaupungilla on merkittävän suuri velkarasite kannettavanaan. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo, että Vantaan kaupungin käyttötuloista olisi vuonna 2022 tarvittu 57,9 prosenttia vieraan pääoman takaisinmaksuun. Vantaan kaupungin lainakanta oli 807,2 miljoonaa euroa (890,2 miljoonaa euroa vuonna 2021) eli 3 324,3 euroa asukasta kohti. Lainakanta sisältää tytäryhteisöjen konsernitilin saldoa 30,1 miljoonaa euroa (41,3 miljoonaa euroa vuonna 2021). Kun lainoihin lisätään kaupungin vuokravastuut, vastuita on 1 456,9 miljoonaa euroa eli 6 000,1 euroa/ asukas.

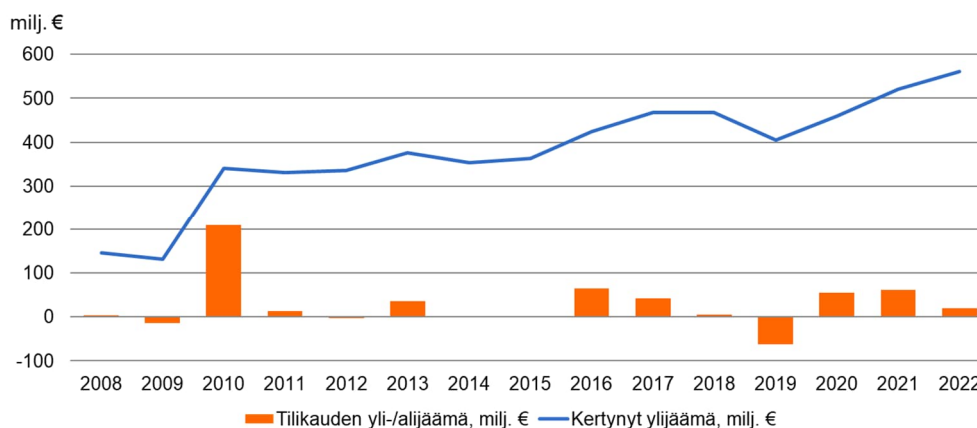
Kuvio. Lainamäärän kehitys 2008 - 2022

Vantaan kaupungin ylijäämän kehitystä on kuvattu alla olevassa kuviossa. Kaupungin kertyneeseen ylijäämään on vaikuttanut merkittävästi vuoden 2010 tilinpäätöksen ylijäämä (209,2 miljoonaa euroa), joka muodostui erityisesti Vantaan Vesi -liikelaitoksen toimintojen luovuttamisesta perustetulle HSY-kuntayhtymälle. Vuoden 2016 tilikauden ylijäämästä 30 miljoonaa euroa ja vuoden 2017 ylijäämästä 12,4 miljoonaa euroa selittyi Kivistön alueen sopimuskorvauksena saatujen maa-alueiden yhdyskuntarakentamisen tuotoista.

Vuosina 2020 ja 2021 kaupungin ylijäämään vaikuttivat erityisesti valtion myöntämät koronatuet. Vuonna 2020 toteutui noin 90 miljoonan euron suora koronatuki, joka korotti kaupungin saamia valtionosuuksia ja yhteisöverotuloja. Vuonna 2021 valtio myönsi koronatukea yhteensä noin 107 miljoonaa euroa koronakustannusten korvaamiseen myönnettynä tukena sekä yhteisöveron ja valtionosuuksien kautta. Kaupungille kertyi myyntivoittoja vuonna 2021 hoivakiinteistöjen mynnistä VAV Oy:lle ja A-Tulkkaus Oy:n osakkeiden mynnistä (yhteensä n.18,7 milj. euroa) sekä vuonna 2022 Vantaan Työterveys Oy:n osakkeiden mynnistä (n. 15,1 milj. euroa). Lisäksi vuoden 2022 kertyneeseen tilikauden ylijäämään vaikuttaa Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston lakkauttamisen myötä edellisten tilikausien ylijäämään palautunut 18,9 miljoonaa euroa.

Kuvio. Vantaan kaupungin yli-/alijäämä sekä kertyneen ylijäämän kehitys 2008 – 2022

1.5 Kokonaistulot ja menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma muodostetaan kaupungin ja liikelaitosten, Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen ja Suun Terveysterveystuon tulos- ja rahoituslaskelmista. Siinä otetaan huomioon vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat. Myös Vantaan kaupungin Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto, Sosiaalisen luototuksen rahasto sekä Vahinkorahasto on yhdistelty laskelmiin.

Kaupungin kokonaistulot vuonna 2022 olivat 1 836,5 miljoonaa euroa ja kokonaismenot 1 905,2 miljoonaa euroa. Tulojen ja menojen erotukseksi muodostui -68,7 miljoonaa euroa. Kun tähän lukuun lisätään rahoituslaskelmasta Muut maksuvalmiuden muutokset (59,0 miljoonaa euroa), saadaan kassavarojen muutokseksi -9,7 miljoonaa euroa. Se vastaa rahoituslaskelman kassavarojen vähennystä vuoden 2022 aikana.

Kokonaistulot ja menot	2022 milj. €	2022 %	2021 milj. €	2021 %
Tulot				
Toiminta				
Toimintatuotot	285,8	15,6	334,2	18,0
Verotulot	1 203,7	65,5	1 131,6	61,1
Valtionosuudet	287,6	15,7	255,3	13,8
Korkotuotot	13,8	0,8	13,7	0,7
Muut rahoitustuotot	15,2	0,8	14,0	0,8
Tulorahoituksen korjauserät				
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot	- 46,7	- 2,5	- 56,1	- 3,0
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8,7	0,5	4,0	0,2
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	62,2	3,4	75,9	4,1
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	6,3	0,3	8,2	0,4
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,0	0,0	70,0	3,8
Oman pääoman lisäys	0,0	0,0	0,9	0,1
Kokonaistulot yhteensä	1 836,5	100,0	1 851,8	100,0
Menot				
Toiminta				
Toimintakulut	1 679,8	88,2	1 580,3	86,6
Korkokulut	2,5	0,1	1,6	0,1
Muut rahoituskulut	0,1	0,0	0,3	0,0
Tulorahoituksen korjauserät				
Pakollisten varausten muutos				
- Pakollisten varausten lisäys (-), vähennys (+)	0,0	0,0	1,4	0,1
- Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustappiot	- 0,4	0,0	0,0	0,0
Investoinnit				
Investointimenot	140,0	7,3	120,6	6,6
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäykset	0,1	0,0	34,3	1,9
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	71,7	3,8	79,5	4,4
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	11,2	0,6	6,7	0,4
Kokonaismenot yhteensä	1 905,2	100,0	1 824,5	100,0

Vähennyserinä tuloissa ovat käyttöomaisuuden myyntivoitot ja käyttöomaisuuden myyntitappiot sekä pakollisten varausten muutos silloin, kun varausten määrä on tilikauden aikana muuttunut.

1.6 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.6.1 Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt

Kuntakonsernilla tarkoitetaan kunnan sekä yhden tai useamman juridisesti itsenäisen yhteisön muodostamaa taloudellista kokonaisuutta, jossa kunnalla yksin tai yhdessä muiden kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen kanssa on määräämisvalta yhdessä tai useammassa yhteisössä (tytäryhteisö). Määräämisvaltasuhde voi perustua myös siihen, että tytäryhteisöllä yksin tai yhdessä muiden tytäryhteisöjen kanssa on määräämisvalta toisessa yhteisössä.

Konserniyhteisöt

Kuntakonsernin emoyhteisö on konsernitilinpäätöksen laatimiseen velvoitettu yhteisö.

Tytäryhteisöksi nimitetään niitä yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on määräämisvalta. Kunnalla on määräämisvalta yhteisössä silloin, kun sillä on:

- yli puolet yhteisön kaikkien osakkeiden tai osuuksien tuottamasta äänimäärästä tai
- yhtiöjärjestyksen, yhtiösopimuksen tai niihin verrattavan sääntöjen nojalla oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksen tai vastaavan elimen jäsenistä tai
- sopimuksen perusteella edellä selostettua vastaava äänivalta.

Yhdistys tai säätiö on kunnan tytäryhteisö, jos:

- kunnalla on oikeus nimittää enemmistö yhteisön hallituksesta tai vastaavasta elimestä tai
- sääntöjen mukaan yhdistyksen tai säätiön nettovarallisuus siirtyy purkautuessa kokonaisuudessaan kunnalle tai kuntakonserniin kuuluvalla yhteisöllä.

Osakkuusyhteisöksi nimitetään yhteisöjä, joissa emoyhteisöllä on joko yksin tai yhdessä muiden konserniyhteisöjen kanssa samanaikaisesti huomattava vaikutusvalta ja merkittävä omistusosuus yhteisössä. Huomattava vaikutusvalta tarkoittaa 20 - 50 prosentin omistusta yhteisön äänimäärästä ja merkittävä omistusosuus vähintään 20 prosentin omistusta osakkuusyhteisön omasta pääomasta. Osakkuusyhteisöt on yhdistelty ensimmäistä kertaa vuonna 2008.

Kuntayhtymä yhdistellään kunnan konsernitaseeseen siitä riippumatta, mikä on kunnan osuus kuntayhtymän varoista ja velvoitteista. Yhdistely tehdään omistusosuuden mukaisesti.

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät yhteisöt	Yhdistely konsernitilinpäätökseen	
	Yhdistelty (kpl)	Ei yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	22	-
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt	10	2
Muut yhtiöt	1	-
Kuntayhtymät	8	-
Kuntayhtymien tytäryhteisöt	13	-
Osakkuusyhteisöt	31	7
Yhteensä	85	9

1.6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvat kaupunki ja ne osakeyhtiöt, säätiöt, yhdistykset ja muut yhteisöt, joissa kaupungilla yksin tai tytäryhteisöjen kanssa on määräysvalta.

Kaupungin tytäryhteisön strategista suunnittelua ohjaavat valtuustokauden strategia sekä osana strategiaa Vantaan kaupungin yleiset omistajapolitiittiset linjaukset. Kaupungin kannalta merkittävien yhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista päättää kaupunginvaltuusto. Merkittäviä yhtiöitä ovat Vantaan Energia Oy, VAV Yhtymä Oy ja Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy. Vantaan Energia Oy:n omistajapolitiittiset linjaukset hyväksyttiin 25.1.2021 sekä VAV Yhtymä Oy:n omistajapolitiittiset linjaukset hyväksyttiin 8.3.2021. Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaiset omistajapolitiittiset linjaukset Kaupunginvaltuusto hyväksyi 14.11.2022. Lisäksi valtaosalle yhteisöjä kaupunginhallitus on hyväksynyt vuoden 2020 aikana yhteisökohtaiset omistajapolitiittiset linjaukset, joissa määritetään yhteisön asema kaupungin palvelutuotannon järjestämisessä sekä yhteisön tarkoitus kaupunkikonsernin näkökulmasta. 1.2.2022 voimaan tulleen hallintosäännön 9 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päätti kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konsernityhteisöt. Konsernijaosto täsmensi 24.10.2022 Mercuria kauppaoppilaitos Oy:n yhteisökohtaisia omistajapolitiittisia linjauksia sekä päivitti 12.12.2022 Tikkuparkki Oy:n yhteisökohtaisia omistajapolitiittisia linjauksia. 1.1.2023 voimaan tulleen hallintosäännön 8 luvun 4 §:n mukaan konsernijaosto päättää kaupungin tytäryhteisöjen yhteisökohtaisista omistajapolitiittisista linjauksista, pois lukien konserniohjeessa määritellyt merkittävät konsernityhteisöt. Näiden konsernityhteisöjen osalta päätösvalta on kaupunginvaltuustolla.

Strategisten tavoitteiden toteuttamisen ensisijainen väline on kaupungin talousarvio, jossa kaupunginvaltuusto asettaa tytäryhteisöille toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita. Talousarviossa asetettujen tavoitteiden pohjalta tytäryhteisö laatii vuosittain toiminta- ja taloussuunnitelman sekä rahoitus- ja investointisuunnitelman. Yhtiön ei tarvitse laatia rahoitus- ja investointisuunnitelmaa tai pitkän tähtäimen suunnitelmaa, mikäli ne ovat yhtiön toiminnan kannalta tarpeettomia esimerkiksi toiminnan vähäisyyden vuoksi.

Omistajaohjauksen toteuttamiseksi Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen tulee noudattaa 1.10.2020 voimaan tullutta konserniohjetta sekä muuta konserniohjauksen ohjeistusta. Konserniohjeella ja muulla omistajaohjauksella luodaan puitteet Vantaan kaupunkikonserniin kuuluvien tytäryhteisöjen sekä soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin asettamien tavoitteiden tehokkaaksi toteuttamiseksi.

Lisäksi tytäryhtiöiden johdon toimintaa ohjataan yhtiöjärjestyksen avulla. Tytäryhtiöiden yhtiöjärjestykset on valtaosin yhdenmukaistettu konsernijaoston 18.1.2021 § 6 hyväksymiin malliyhtiöjärjestyksiin perustuen. Malliyhtiöjärjestyksistä poiketaan tarvittaessa niissä yhteisöissä, joissa tulee huomioida mm. muiden osakkaiden oikeudet ja äänivalta tai muita yhtiöön liittyviä erityispiirteitä.

Konserniohjauksen tavoitteena on, että kukin yhtiö ottaa toiminnassaan huomioon omistajan tahdon ja tavoitteet, konsernin kokonaisedun sekä asemansa osana kaupunkikonsernia. Kunkin yhtiön toiminnallisen strategian ja tavoitteet määrittelee yhtiön hallitus ottaen kuitenkin huomioon kaupunginhallituksen yhtiölle asettaman yhtiökohtaisen omistajapolitiittisen linjauksen ja kaupungin talousarviossa yhtiölle asetetut tavoitteet. Konserniohjeessa määritellään myös ne asiat, joita varten yhteisön on hankittava kaupungin näkemys asiaan ennen omaa päätöksentekoaan. Ennakkosuostumuksen antaa kaupunginhallituksen alaisuudessa toimiva konsernijaosto.

Kuntalain mukaan konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjauksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä. Hallintosäännön mukaan konsernijohtoon kuuluvat kaupunginhallitus ja sen konsernijaosto, kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat sekä konsernityhteisöjä koskevia asioita hallintosäännön määräysten nojalla esittelevät, päättävät ja toimeenpanevat viranhaltijat. Tällaisia viranhaltijoita ovat henkilöstö- ja konsernijohtaja sekä rahoitusjohtaja.

Omistajaohjausta on toteutettu tytäryhteisöille asetettujen tavoitteiden välityksellä, konserniohjeistuksella sekä näiden lisäksi aktiivisella kaupungin ja tytäryhteisöjen välisen keskustelun kautta. Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy, Mercuria kauppaoppilaitos Oy, VAV Yhtymä Oy, VTK Kiinteistöt Oy, Vantaan Energia Oy, Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiriin -kuntayhtymä, Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä sekä Laurea-ammattikorkeakoulu Oy ovat olleet konsernijaoston kokouksissa selostamassa yhteisön toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamista, mikäli Vantaan kaupunki oli sellaisia asettanut. Lisäksi jokaisen tytäryhtiön kanssa on käyty omistajaohjauskeskustelu kaupungin strategisten tavoitteiden välittymisen varmistumiseksi tytäryhteisössä.

1.6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Ukrainan sodan vaikutukset markkinoihin ovat alkaneet näkyä laajasti Vantaan konserniyhtiöiden toiminnassa. Monissa yhtiöissä raaka-aineiden, tarvikkeiden ja palveluiden saatavuuteen liittyvät riskit ovat nousseet selkeästi ja hintataso noussut yleisesti, mikä on vaikuttanut erityisesti hankkeiden toteutuksiin konserniyhtiöissä ja myös johtanut joidenkin hankkeiden keskeytymiseen. Odotettavissa on, että energiakriisi ja yleinen hintatason nousu kasvattaa kauttaaltaan yhtiöiden menoja. Vantaa konserniin kuuluvien suurimpien yhtiöiden osalta yhtiökohtaisesti toimintaympäristön muutoksista ja tavoitteiden saavuttamiseen liittyvistä riskeistä sekä tulevaisuuden näkymistä kerrotaan yhtiökohtaisesti luvussa 1.6.4. Vantaan kaupungin tytäryhtiöiden osalta taloudellisessa mielessä Venäjän hyökkäyssodan olennaisimpia vaikutuksia oli mm. Fennovoiman Hanhikivihankkeen toimitussopimuksen päättäminen keväällä 2022, jossa Vantaan Energia on mukana Voimaosakeyhtiö SF:n kautta.

Konsernirakenteen tarkasteluun ja selkeyttämiseen liittyvät toimet sekä kaupungin tuottavuus- ja kasvuohjelman toteuttaminen jatkuivat tilikauden 2022 aikana. Konsernijaosto hyväksyi konserniohjauksen ja -valvonnan yksikön laatiman konserniomistusten kokonaisuutta tarkastelevan suunnitelman noudatettavaksi ohjeellisena toimenpidesuunnitelmana. Suunnitelman valmistelussa on huomioitu vuonna 2021 laadittu ja hyväksytty tuottavuus- ja kasvuohjelma vuosille 2021–2025, minkä tavoitteena on parantaa kaupungin taloustilannetta siten, että vuonna 2023 käyttötalous olisi tasapainossa ja tilikausi ylijäämäinen. Ohjelmassa ennakoidaan myyntivoittoja konserniyhtiöiden myynneistä myös lähivuosille. Konserniomistusten kokonaissuunnitelman valmistelussa on huomioitu erityisesti hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset. Suunnitelma on luonteeltaan kokonaistarkastelu konsernin omistuksista ja sen tarkoituksena on ohjata jatkovalmistelua. Suunnitelman mukaiset yhtiöjärjestelyjä koskevat päätökset tuodaan yhtiökohtaisesti hallintosäännön osoittamien toimielinten päätettäväksi.

Hyvinvointialueuudistukseen liittyvät konsernijärjestelyt pantiin täytäntöön vuoden 2023 alussa, kun kaupunki luopui Puro Tekstiilihuolto Oy:n, Ab Det finlandssvenska kompetenscentret inom det sociala området:n omistuksistaan myymällä ne Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Vantaan kaupungin omistus Oy Apotti Ab:n osakkeista siirtyi lain nojalla hyvinvointialueelle. Lisäksi kaupunki myi osan Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakkeista.

Kaupunginhallitus päätti 30.11.2021 myydä kokonaan omistamansa Vantaan Työterveys Oy:n osakekannan Terveystalo Healthcare Oy:lle 15,4 milj. euron peruskauppahintaan. Osakekannan myynti oli osa järjestelyä, jossa ostetaan jatkossa palveluhankintana osan kaupunkikonsernin työntekijöiden työterveyspalvelut. Järjestelyn toimeenpano tapahtui helmikuussa 2022. Kauppahinnan tarkistuspyytäkirja allekirjoitettiin ja kauppahinnan tarkistuserä maksettiin kaupungille keväällä 2022.

Päätös Kaunialan Sairaala Oy:n ja sairaalakiinteistön myynnistä tehtiin helmikuussa 2022 ja kauppakirja allekirjoitettiin huhtikuussa 2022. Kauppa pantiin täytäntöön kesäkuussa 2022.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välinen liiketoimintakauppa astui voimaan vuoden 2023 alussa ateria- ja puhtauspalveluiden osalta. Liiketoimintakaupan myötä henkilöstö siirtyi liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti vanhoina työntekijöinä hyvinvointialueelle ja edelleen sen kilpailuttamalle palveluntuottajalle.

Tilikauden aikana keväällä 2022 purkautui kaksi kaupungin omistamaa kiinteistöosakeyhtiötä; Koy Ulrikanpuiston päiväkotit sekä Koy Tikkurilan Keskustapysäköinti. Lisäksi Kiinteistö Oy Pakkalankuja 11:n selvitystila jatkui tilikauden päätyessä.

Muut olennaiset tapahtumat konserniyhteisöissä raportoidaan yhteisökohtaisesti luvussa 1.6.4.

1.6.4 Vantaan kaupungin suurimpien tytäryhtiöiden vuosikooste ja tavoitteiden toteutuminen

Vantaan Energia Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vantaan Energian tavoitteena on olla hiilinegatiivinen kiertotalousenergiayhtiö vuonna 2030, ja välitavoitteena on luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä mahdollisimman nopeasti. Toukokuussa 2022 käyttöön otettu, kaupan ja teollisuuden jätettä hyödyntävä jätevoimalan laajennus mahdollisti kivihiilen käytön lopettamisen normaalissa energiantuotannossa. Venäjän hyökkäyssotaa Ukrainaan seuranneet polttoaineiden- ja energiakaupan rajoitukset johtivat haasteisiin energiantuotannon polttoaineiden saatavuuksissa, mikä on aiheuttanut voimakkaan hintojen nousun. Vantaan Energia jätti Martinlaakson hiilivoimalan toistaiseksi huoltovarmuuskäyttöön lämmön ja sähköntuotannon riittävyyden varmistamiseksi poikkeuksellisissa olosuhteissa.

Vantaan Energia teki investointipäätöksen korkealämpötilalaitoksen rakentamisesta jätevoimala-alueelle ja suunnittelee uusia hiilinegatiivisuuteen tähtääviä investointeja. Geotermisen energian tuotantolaitos on valmistumassa Varistoon ja asiakkaiden hukkalämpöjen hyödyntäminen kasvaa. Korkealämpötilalaitoshanke sekä vuoden 2023 aikana investointipäätös vaiheeseen etenevät lämmön kausivarasto sekä sähköpolttoainelaitos ovat yhtiölle erityisen tärkeitä investointeja, sillä ne mahdollistavat sekä maakaasun käytön lopettamisen että pääkaupunkiseudun edullisen lämmön myös tulevaisuudessa. Yhtiön tuulivoiman tuotantokapasiteetti kasvaa ja yhtiö on mukana kehittämässä teollisen mittakaavan aurinkosähkön tuotantoa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Tuloskehitys pysyy yhtiössä ennusteiden mukaan vakaana ja hyvällä tasolla. Lähivuosien investointitaso on merkittävä pyrittäessä kohti hiilinegatiivista energiantuotantoa. Investoinnit ovat noin 100 - 200 M€ vuodessa. Vuoden 2022 tilikauden tulosta laskee Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeiden alaskirjaus. Sähkön johdannaisvastuiden kasvaminen näkyy taseen suuremmassa arvossa.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	TP 2022
Liikevaihto	270 531	300 238
Liikevoitto	61 518	56 842
Tilikauden tulos	45 382	4 362
Taseen loppusumma	796 451	912 612
Henkilöstön lkm	332	326
Bruttoinvestoinnit	110 336	90 200
Quick ratio	1,7	0,9
Omavaraisuusaste	45 %	35 %
Pitkäaikainen vieras pääoma	361 918	307 569
Leasingvastuut	116 974	191 319

Tavoitteiden saavuttamiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Konsernin toimintaan kohdistuu riskejä, joista tärkeimmät on määritetty avainriskeiksi ja niille on laadittu hallintasuunnitelmat.

Venäjän hyökättyä Ukrainaankon konsernin riskienhallintaa on edelleen tehostettu tunnistettujen riskien osalta. Konsernin Venäjään liittyvät riskikokonaisuudet ovat erityisesti polttoaineiden saatavuuteen ja hintatasoon liittyvät riskit, raaka-aineisiin, tarvikkeisiin ja palveluihin kohdistuvat hinta- ja saatavuusriskit, tietoturvariskit sekä muut taloudelliset riskit. Projektitoimittajan toteutusvaikeuksien vuoksi Fennovoima irtisanoi ydinvoimahankkeen laitostoimitussopimuksen keväällä 2022. Vantaan Energia kirjasi alas osuutensa hankkeesta loppuvuonna 2022. Venäjän ja Ukrainan välisen sodan aiheuttamiin häiriötilanteisiin polttoaineiden ja energian saatavuudessa sekä voimakkaisiin hintamuutoksiin on varauduttu myös maksuvalmiutta parantamalla.

Monipuolinen ja kustannustehokas energiantuotantorakenne on Vantaan Energian vahvuus. Venäjän hyökkäys Ukrainaankon ja siitä seuranneet vaikutukset polttoainemarkkinaan nostavat energiantuotannon riskitasoa. Tulevaan ja sitä seuraaviin lämmityskausiin liittyen voimalaitosten käytettävyyttä varmistetaan hankkimalla riittävästi niin varsinaisia kuin varapolttoaineita sekä kriittisiä varaosia. Muutokset palvelujen, tarvikkeiden ja materiaalien hinnoissa ja saatavuuksissa saattavat vaikuttaa investointien etenemiseen ja kehityshankkeisiin. Kyberturvallisuuden parannustoimia sekä järjestelmien turvallisuustestauksia tehdään aktiivisesti.

Konsernin avainriskeihin kuuluu myös poliittisiin päätöksiin ja uuteen sääntelyyn liittyvä riski. Alaan onkin energiamarkkinan nopean muutoksen vuoksi kohdistunut nopealla aikataululla valmisteltua sääntelyä, joiden vaikutusanalysit ovat saattaneet jäädä puutteellisiksi.

Konsernissa tai toimialalla yleisesti voi toteutua myös riski suuresta häiriöstä energian tuotannossa tai toimituksessa asiakkaille. Häiriöiden juurisyynä voi olla esim. luonnontapahtuma, konerikko, suuronnettomuus tai inhimillinen virhe. Riskien hallinnan keinoina ovat tehokkaat kunnossapito-ohjelmat ja varautumissuunnittelu, sekä erilaisten kriisitilanteiden harjoittelu. Sähköpolariski oli todellinen tällä lämmityskaudella, mutta suotuisa energiasää ja asiakkaiden säästötoimet ovat parantaneet tilannetta.

Vantaan Energia on kiertotalousenergiayhtiö, joka pyrkii omilla toimillaan vauhdittamaan vihreää siirtymää. Tuotannolliset kehityshankkeet ovat tässä avainasemassa ja huoltovarmuus on erittäin tärkeää. Menestyäkseen energiamarkkinan suuressa murroksessa Vantaan Energian on oltava innovatiivinen, rohkea ja ketterä. Tulevaisuuden osaamistarpeisiin vastataan niin nykyisen henkilöstön osaamista kehittämällä kuin uusien osaajien rekrytoinneilla. Menestymiseen tarvitaan myös vahva kumppaniverkosto.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Vantaan Energia -konsernille asetettavien tavoitteiden päämääränä on myös tukea kaupunkistrategian painopistealueita erityisesti hiilineutraaliustavoitteiden osalta. Omistajana kaupunki odottaa Vantaan Energia -konsernilta energian fossiilittomiin tuotantotapoihin tähtääviä toimia sekä muun energiainfrastruktuurin ylläpitoa ja kehittämistä.

Vuosi 2022 oli energia-alalle hyvin poikkeuksellinen. Venäjän hyökkäys Ukrainaankon aiheutti merkittävän häiriön energiamarkkinalla ja Vantaan Energia on panostanut merkittävästi huoltovarmuustoimenpiteisiin lämmön ja sähkön toimitusten varmistamiseksi. Konserni on varautunut poikkeuksellisiin olosuhteisiin muun muassa varmistamalla energiantuotannon polttoaineiden saatavuutta lisäostoin, hankkimalla varapolttoaineita, ottamalla purettavaksi suunnitellun Martinlaakson hiilivoimalan uudelleen käyttöön, parantamalla maksuvalmiutta sekä valmistautumalla poikkeustilanteisiin mm. valmiusharjoituksin sekä viestimällä aktiivisesti mahdollisiin kiertäviin sähkökatkoksiin varautumisesta.

Hiilidioksidipäästöjä vähentävien investointiprojektien toteutukset sekä tulevien hankkeiden kehitys ovat edenneet suunnitellusti poikkeuksellisesta toimintaympäristöstä huolimatta. Vantaan Energian tavoitteena on edelleen luopua fossiilisten polttoaineiden käytöstä mahdollisimman nopeasti ja edetä hiilinegatiiviseksi vuonna 2030.

Huoltovarmuuden turvaamiseksi tehdyt toimenpiteet, kuten hiilen ja turpeen käytön jatkaminen, ovat johtaneet suunniteltua korkeampiin energiantuotannon ominaispäästöihin. Korotettua huoltovarmuustasoa pidetään yllä siihen saakka, kunnes sotatoimien ja toimintaympäristön poikkeustilan voidaan todeta normalisoituneen riittävästi.

Toteutettujen kiertotalousenergiainvestointien mahdollistaman kustannustehokkuuden, ennakoiden polttoainehankintojen sekä henkilöstön vahvan osaamisen ja sitoutumisen avulla konsernin taloudellinen suorituskyky kyettiin pitämään hyvällä tasolla poikkeuksellisista olosuhteista huolimatta.

Jätevoimalan laajennuksen myötä kasvanut materiaali kierrätykseen kelpaamattoman jätteen energiahyötykäyttö ja uusiutuvan bioenergian hyödyntäminen energiantuotannossa näkyvät yhtiön asiakkaille pääkaupunkiseudun edullisimpana lämpönä. Jo toteutetut sekä suunnitellut energiantuotannon kehityshankkeet mahdollistavat edullisen lämmön ja hintavakauden myös jatkossa.

Vantaan Energia Sähköverkot Oy:n sähkötoimituksen laatu toteutui 2022 erinomaisella tasolla.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tuloksellisuus: Konsernin liikevoitto M€	48,1M€	44,9 M€	56,8 M€	Toteutuu täysin
	Pääomatehokkuus: Konsernin ROIC	7,5 %	5,4%	5,6 %	
	Osingonjakotavoite: %-osuus tilikauden tuloksesta	50 %	50%	18,0 MEUR (sama kuin edellisenä vuotena) vastaa 65 % VE Oy:n tilikauden tuloksesta, josta Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeiden alaskirjaus (41,7 MEUR) poistettu.	
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet					
Työturvallisuus	Tapaturmia miljoonaa työtuntia kohti	7,1	7,8	3,3	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Kysely, asteikko 1-5	3,8	3,8	3,9	Toteutuu täysin
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet					
Ilmastomuutoksen hillintä	Tuotannon ja hankinnan ominaispäästöt hiilidioksidin osalta , g/ kWh Fossiilisista polttoaineista luopuminen vuoteen 2025 mennessä.	133	107 Kivihiilen käytön lopettaminen	132 Huoltovarmuustilanteen vuoksi sekä kivihiili että turve on otettu uudelleen käyttöön varmuuspolttoaineina	Toteutuu osittain

Fossiilisten luopumisen aikataulu on vuoteen 2026. Aikataulutavoite on yhä voimassa, kivihiihi ja turve on toistaiseksi palautettu varmuuskäyttöön Venäjän aloittamien sotatoimien ja energiamarkkinahäiriöiden vuoksi.

VAV Yhtymä Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Uusi toimitusjohtaja Mirka Saarholma aloitti tehtävässä 1.6.2022.

Perintötie 9 kohde valmistui aikataulun mukaisesti kesällä 2022. Myös Koisoitie 6 eteni suunnitellun aikataulun mukaisesti valmistuen vuoden lopussa. Lipstikkakujan urakkasopimus purettiin 21.1.2022 urakoitsijan vastuulla olevien rakennesuunnittelussa havaittujen vakavien virheiden ja puutteiden takia. VAV Asunnot Oy:llä on konkurssipesän pesäluettelon mukaan vahvistettuja saatavia 2,36 milj. euroa. Yhtiö selvittää jatkotoimenpiteitä asiassa. Konsernijaosto on 14.2.2023 todennut, että VAV Asunnot Oy:n on syytä jatkossa varmistaa, että yhtiön toteuttamat hankkeet toteutetaan julkisista hankinnoista annetun lain säännöksiä noudattaen. Lisäksi VAV-konsernissa tulee kehittää hankintakäytäntöjä ja vahvistaa edelleen hankintaosaamista. Erityisesti on syytä kiinnittää huomiota toimittajan kelpoisuutta kuvaaviin kriteereihin, joilla voidaan varmistaa riittävä toimittajan suorituskyky ja taloudellisten riskien kantokyky.

Vuonna 2020 VAV ja kaupunki nostivat yhdessä kanteen yritysjärjestelyissä virheellistä veroneuvontaa antanutta asiantuntijaorganisaatiota vastaan. Kyseisessä riita-asiassa saatiin käräjäoikeudesta VAV:n kannalta kielteinen päätös 1.12.2022. Yhtiössä valmistellaan asian viemistä hovioikeuteen. Poistojen verotuskäsittelystä tehtiin lisäksi oikaisuvaatimus Verohallintoon, josta saatiin hylkäävä päätös keväällä 2022. VAV jätti valituksen Verohallinnon päätöksestä hallinto-oikeuteen, josta saatiin hylkäävä päätös tammikuussa 2023.

Tuloskehitys ja investoinnit

Kohteen Peltolantie 42 rakennustyöt ovat käynnistyneet kevään 2022 aikana ja kohteeseen tulee valmistumaan 115 asuntoa vuoden 2023 loppuun mennessä. Retiisikuja 2 uudishankkeen suunnittelu on edennyt ja rakennustyöt alkanevat keväällä 2023. Myös Tikkurilan vanhustenkeskuksen suunnittelu-työt ovat edenneet tilikauden 2022 aikana. Myyrmäentie 2 hankkeen korkean rakentamisen kustannukset tuovat haasteita ARA-päätöksen saamiselle.

Tuloskehitys on toteutunut alkuvuonna budjetoidun mukaisesti. Korkea vuokrausaste 99 % takaa tasaisen vuokratuottokertymän, jolla katetaan yhtiön kiinteistöjen ylläpidon, korjausten ja vieraan pääoman kulut. Toiminta on tilikauden 2022 aikana toteutunut suunnitellusti lukuun ottamatta uustuotantoa, jonka tavoitteet eivät täyttyneet Lipstikkakujan urakkasopimuksen purusta johtuen. Korjaustoiminta toteutui suunnitellusti ja aikaisemmalta vuodelta siirtyneet työt saatiin toteutettua tilikauden aikana.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	TP 2022
Liikevaihto	103 000	103 200
Liikevoitto	13 000	14 400
Tilikauden tulos	500	8 160
Taseen loppusumma	756 000	736 900
Henkilöstön lkm	54	53
Bruttoinvestoinnit	40 000	38 800
Quick ratio	1,2	1,3
Omavaraisuusaste	20	32,6
Pitkäaikainen vieras pääoma	495 000	495 200
Leasingvastuut	0	0

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Aikaisempia suunniteltuja investointeja on jouduttu lykkäämään eteen päin johtuen yleisen kustannustason noususta sekä rakentamisen materiaalipulasta. Kustannustason nousu on vaikeuttanut nimenomaan ARA-kohteiden hyväksyntää. Samat riskit nähdään edelleen vuoden 2023 suunnitelmien osalta. Kuitenkin rahoitukselliset asemat uusiin investointeihin ovat yhtiössä hyvät.

Yleinen kustannustason nousu sekä korkojen nousupaineet aiheuttavat riskiä vuoden 2023 budjetissa pysymiseen, vaikkakin näitä on parhaan mukaan pyritty ennakoimaan.

Yhtiössä on saatu hyvin täydennettyä tilikaudella 2022 ollutta henkilöstövajetta. Kuitenkin edelleen on havaittu haasteita ammattitaitoisen henkilöstön saatavuudessa.

Asiakastyytyväisyyden tavoitteista on jääty merkittävästi johtuen asukkaiden tyytymättömyydessä kiinteistöhuollon toimintaan. Tilikauden 2022 loppupuolella VAV-konserni sai kiinteistönhoidon uudelleenjärjestelyn valmiiksi ja uskoo sen myötä saavansa aikaan suunnanmuutoksen asiakastyytyväisyyden osalta.

Omistajapolitiittisten linjausten toteutumisen arviointi

Omistajan VAV:lle asettamat tavoitteet ja linjaukset ovat toteutuneet melko hyvin. Tavoitteesta jäätin asuntotuotannossa (350 asunnon vuotuinen tavoite ei toteutunut, vaan asuntoja ARA-kantaamme valmistui 187 kpl) sekä asukastyytyväisyydessä (NPS-tavoite oli 37,5, mutta se toteutui vain arvolla 25,2). Asuntotuotannon tavoitejättämään vaikutti esim. hankala markkinatilanne, ARA-tuotannolle verrattain korkea kustannustaso, tonttien niukkuus ja VAV:n rakennuttamisen henkilöstövaje. Asiakastyytyväisyyden heikkenemiseen on reagoitu muun muassa uudelleenjärjestelemällä kiinteistönhoidon kokonaisuus.

Vastuullisuuslinjausten osalta vuonna 2022 edistettiin pitkäaikaisten tavoitteiden toteutumista niin taloudellisen-, sosiaalisen kuin ympäristövastuunkin saralla. VAV:n asukkaiden asumismenojen kehitys on ollut jo pitkään vakaata ja ero markkinavuokriin on edelleen selkeä. Vaikeassa ja epävarmassakin taloustilanteessa onnistuimme pitämään vuokrantarkistuspaiteet vuodelle 2023 maltillisina. Asunnotomuutta ehkäisimme tehokkaasti asumisneuvonnalla ja häätöjen määrä vuonna 2022 oli vain 31 kpl. Ympäristötyössämme olemme edistäneet pääosin suunnitellusti pitkän tähtäimen suunnitelmiamme. Loppuvuonna 2022 aloitimme lisäksi omistajaohjauksen mukaisesti energiasäästöön tähtääviä lisätoimia mahdollisen energiakriisin varalta. Resurssiviisauden tiekartan toteutumisarvionne on 80 %. Tavoitteet ovat ylivuotisia ja arvioimme, että tällä hetkellä tavoitteiden toteutumisessa emme ole kaikilta osin aikataulussa.

Yhtenä linjausten toteutuneena tavoitteena mainittakoon VAV Palvelukotien aseman turvaaminen uudella hyvinvointialueella, joka varmistettiin sopimusten siirtyessä.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Verotettava tulos (€)		0	0	Toteutuu täysin
	VAV Yhtymä Oy		0	0	
	Verotettava tulos min. (€)		0	0	
	VAV Asunnot Oy		0	0 (pitkän aikavälin toteuma korjausjak-sotukset huomioi-den)	
	Verotettava tulos (€)				
	VAV Palvelukodit Oy				
	Verotettava tulos (€)				
	VAV Hoiva-asunnot Oy				
Asuntotuotanto	Asuntotuotanto (320 as./v)	220	241	187	Ei toteudu lainkaan
Ylläpidon hoitokulujen muutos	Kiinteistöjen ylläpidon kustannusindeksi (2015 =100)	Kiinteistön ylläpidon kustannusten nousu on pienempi kuin indeksin nousu.	Maks. indeksin nousua vastaava kustannustason nousu	Kiinteistön ylläpidon kustannusten nousu on pienempi kuin indeksin nousu	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Asuntokannan arvon ja vuokrattavuuden säilyminen	Korjaustoiminnan PTS, M€	11,0	15,9	18,8	Toteutuu täysin
Asiakastyytyväisyys	NPS (Net Promote Score)	32,4	37,5	25,2	Ei toteudu lainkaan
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Työtyytyväisyys	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailuaineiston ka:n.	Yli vertailuaineiston keskiarvon (Työeläkevakuuttajan tutkimus)	Yli vertailun keskiarvon	Toteutuu täysin
Terveysperusteiset pois-saolot	%:a henkilöstöstä/v	2,9	3,5	3,1	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteet tukeminen	Aurinkoenergiajärjestelmällä tuotettu kiinteistösähkö %-osuus/v (uudet kiinteistöt)		20	14,2	Toteutuu osittain
	Yhtiön resurssiviisauden tiekartan mukaisten toimenpiteiden toteuttamistas, % (tehdyt toimenpiteet / tarkasteluvuodelle suunniteltujen toimenpiteiden kokonaislukumäärä)		100	80	

VTK Kiinteistöt Oy (konserni)

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Yhtiön vuokraustoiminnassa ei ole toteutunut merkittäviä poikkeamia. Jokiuoman päiväkodin rakennuttaminen aloitettiin 10/2022 ja rakennus valmistuu suunnitelmien mukaan keväällä 2023. Hanke toteutetaan projektinjohtourakkana. Päiväkoti korvaa valmistuessaan nykyiset Jokiuoman ja Metsikköpolun päiväkodit. Vuonna 2022 jatkettiin Vantaan ammattiopisto Varian Vehkalan kampuksen suunnittelua ja 12/2022 julkaistiin urakkaa koskeva hankintailmoitus. Rakennus valmistuu syksyllä 2025. Kielotie 13 -hanke keskeytettiin ja sopimusosapuolet sopivat hankkeeseen kertyneiden kustannusten korvaamisesta.

Tuloskehitys ja investoinnit

Konsernin alustava tulos 3,2 milj. euroa on toteutunut n. 0,8 milj. euroa budjetoitua parempana. Kiinteistön hoitokulut ovat toteutuneet n. 0,3 milj. euroa alle budjetoidun. Korjauskustannukset toteutuivat n. 1,5 milj. euroa alle budjetoidun johtuen mm. Karsikkokuja 15:n ja 17:n vuokralaismuutosten (hammashoitolan siirto ja 3. kerroksen tilamuutokset perheneuvolalle) sekä Pointin oppilasmäärän kasvusta johtuvien muutostöiden toteutuksen siirtymisestä seuraavalle vuodelle (työt osin aloitettu vuonna 2022). Muiden hoitokulujen nousu johtui Suomen heikentyneestä taloustilanteesta (vuoden keskim. inflaatio oli 7,1 %).

Tilikauden aikana toteutuneet investoinnit olivat n. 8,3 milj. euroa, joista merkittävimmät valmistuneet investoinnit ovat Kolohongan liikekeskuksen laajennus sekä Karsikkokuja 17:n ja Hosantie 2:n katto- ja korjaukset, joiden tilikauden 2022 kustannukset olivat yht. n. 0,9 milj. euroa sekä Tikkurilan ja Myyrmäen urheilupuistojen peruskorjaukset yht. n. 0,6 milj. euroa. Keskenäisistä hankkeista merkittävimmät ovat Jokiuoman uusi päiväkotirakennushanke (hankkeen arvo n. 11 milj. euroa, 2022 toteuma n. 2,7 milj. euroa) ja Varia Vehkalan Kampuksen rakennushankkeen suunnittelukustannukset (hankkeen arvo n. 85 milj. euroa, 2022 toteuma n. 1,3 milj. euroa). Kivistön Putkijäte Oy:n investoinnit olivat 0,8 milj. euroa. Yhtiö rahoittaa Jokiuoman päiväkotihankkeen sekä Varia Vehkala Kampushankkeen alkuvaiheen konsernitilin limiitillä (70 milj. euroa). Hankkeille kilpailutetaan lainat vuoden 2024 alusta.

Avainluvut (Kons.) 1000 €	TA 2022	TP 2022
Liikevaihto	28 193	29 032
Liikevoitto	1 036	5 378
Tilikauden tulos	2 292	3 271
Taseen loppusumma	157 823	147 825
Henkilöstön lkm	9	8
Bruttoinvestoinnit	21 272	6 044
Quick ratio	0,6	0,8
Omavaraisuusaste, sis. leasingvastuut	33	35
Pitkäaikainen vieras pääoma	92 935	78 310
Leasingvastuut	31 305	31 486

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

VTK Kiinteistöt Oy:n peruskorjaukset ja energiakatselmuksen mukaiset toimenpiteet painottuvat kesälle ja syksyille. Energiansäästö Co2 - % -tavoite tullaan ylittämään, sillä Myyrmäen urheilupuistoissa syksyllä 2021 käyttöön otettu lauhdelämmön hyödyntäminen jäähalleissa ja jalkapallohallissa tuottavat jatkossa merkittävät energiansäästöt.

Vantaan kaupungin yhtiölle asettamien omistajapoliittisten linjausten mukaisesti VTK rakennuttaa toisen asteen koulutilat ja liikuntahallit (pl. uimahallit). Tulevia toisen asteen kouluhankkeita ovat mm. Jokiniemen kampushanke, Aviapoliksen lukio ja Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt. VTK rakennuttaa myös Koillis-Vantaan palloiluhallin. Yhtiön vanha kiinteistökanta on jo saavuttanut yli 20 vuoden iän, jonka vuoksi tulevina vuosina on varauduttava merkittäviin korjausinvestointeihin, jotta erityisesti tavanomaisten toimitilakohteiden arvot kyetään säilyttämään. Uudishankkeiden osalta riskinä on Ukrainan sotatilanteen mahdolliset vaikutukset rakennuskustannuksiin.

Toisen asteen kouluhankkeiden ja rakennusten ikääntyminen nostaa merkittävästi yhtiön lainakantaa. Lainojen korkotasoa muodostaa rahoitusriskin, sillä lähivuodet voivat muodostua rahoituksellisesti haasteelliseksi.

Kiinteistö Oy Myyrinselkä on hakenut yhteistyössä Vantaan kaupungin kanssa asemakaavan muutosta ja tontinluovutuskilpailu toteutuu vuoden 2023 aikana. Kivistön Putkijäte Oy:n koonta-aseman laajennus n. 6 milj. eur on siirtynyt tuleville vuosille.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Yhtiön johto arvioi, että yhtiön toiminta on omistajapoliittisten linjausten mukaista ja että yhtiölle asetetut tavoitteet ovat toteutuneet.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen tilinpito	Omavaraisuusaste %	31,7	yli 20	35	Toteutuu täysin
	Tulos, milj. eur	3,0	2,0	4,8	
	Ulkoisten vuokrakohteiden vuokrausaste (%)		93	95	
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Terveelliset, turvalliset ja viihtyisät toimitilat (sisältäen sisäilmaparannukset)	Liikevaihdosta vähintään n. 10 % käytetään peruskorjauksiin, milj. eur	10	10	9	Toteutuu osittain
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Energiansäästö Co2 -päästöistä % (2018 vertailukelpoinen lähtötaso 9 305 tCo2/a) Energiakatselmusten suositusten mukaisten toimenpiteiden toteuttaminen vuosina 2021-2025, toteuttamisaste %/vuosi (seurantajakso yhteensä 100%)	-2,5	-3,0 28	-17 28	Toteutuu täysin

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Yhtiön toiminta on edennyt suunnitellulla tavalla.

Vantin yhtiökohtaiset omistajapoliittiset linjaukset hyväksyttiin Vantaan Kaupungin valtuustossa 14.11.2022. Linjauksellaan yhtiön omistaja määrittelee Vantin aseman in-house toimijana suhteessa Vantaan kaupunkiin. Omistajapoliittisissa linjauksissa omistaja edellyttää Vantilta kustannustehokkuutta, laatua ja asiakastytytyvääisyyttä.

Vantin ja Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen välillä toteutettiin 2023 alussa liiketoimintakauppa sosiaali- ja terveystoimelle aiemmin tuotetun ateria- ja puhtauspalveluiden liiketoiminnan osalta. Kaupan yhteydessä henkilöstö yhteensä 105 henkilöä siirtyi liikkeenluovutuksen periaatteiden mukaisesti vanhoina työntekijöinä hyvinvointialueelle, josta he siirtyvät hyvinvointialueen valitsemien palvelutoimittajien palvelukseen. Vartiointipalvelujen tuottamista hyvinvointialueelle jatketaan Vantin toimesta, kunnes hyvinvointialue saa kilpailutetuksi palvelujen hankinnan, kuitenkin viimeistään vuoden 2023 loppuun mennessä. Tavoitteena on, että Vantin vartijat voisivat siirtyä hyvinvointialueen kilpailutuksen voittaneen yrityksen palvelukseen. Sosterin käytössä olleet kuljetus- ja mobiilivartiointipalvelujen liiketoiminnat eivät siirry hyvinvointialueelle.

Ateriakomponenttikilpailutus julkaistiin maaliskuun lopussa. Yhteistyö uuden toimittajan Feelian kanssa alkoi elokuun alussa.

Oppilasruokailun laskutus Vantaan kaupungilta muuttui arvonlisäverolliseksi vuoden 2022 alusta. Muutoksen seurauksena Vantti on voinut vähentää oppilasruokailuun liittyvistä ostolaskuistaan arvonlisäveron kokonaisuudessaan. Muutos alv-käytäntöön perustuu ennakkoratkaisuun, jonka keskusverolautakunta (KVL) antoi 28.4.2021 oppilasateriapalvelujen arvonlisäverokohtelusta.

Yhtiö jätti palveluiden hinnoitteluesitykset vuodelle 2023 Vantaan kaupungin toimialoille elokuun alussa.

Tuloskehitys ja investoinnit

Vantin tilikauden tulos oli 853 t€. Yhtiön kassan määrä 31.12.2022 oli noin 6,1 m€ (31.12.2021 4,0 m€).

Vantin merkittävimmät investoinnit liittyvät yhtiön tietojärjestelmiin. Yhtiö on varautunut keskipitkän aikavälin investointisuunnitelmassaan vuoteen 2023 mennessä seuraaviin ICT-investointeihin (arvioitu kokonaiskustannus suluissa): Puhtauspalveluiden toiminnanohjausjärjestelmä (150–300 t€). Vuodelle 2022 investoinnit olivat yhteensä 344 t€.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	TP 2022
Liikevaihto	52 343	53 695
Liikevoitto	641	753
Tilikauden tulos	538	853
Taseen loppusumma	12 400	13 541
Henkilöstön lkm	1 000	957
Bruttoinvestoinnit	670	344
Quick ratio	1,18	1,24
Omavaraisuusaste	25,0	27,7
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	800	843

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Vantti ylitti taloudellisen tavoitteensa vuonna 2022. Tilikauden tulos oli 1,59 % liikevaihdosta. Merkittäviä tulokseen vaikuttaneita tekijöitä olivat liiketoimintakaupan yhteydessä sovitun erän (kustannusten korvaus) kirjautuminen vuodelle 2022 sekä vuonna 2021 tehdyistä alv-oikaisista johtuvien sanktioiden palauttaminen yhtiölle 2022. Edelliset erät kompensoivat voimakasta raaka-aineiden hinnannousua, joka näkyy erityisesti ateriapalvelujen tuloksessa. Raaka-aineiden hinnannousun odotetaan jatkuvan vuonna 2023.

Vuonna 2022 henkilöstötyytyväisyystutkimuksen tulos oli 4,0. Kyselyyn vastasi n. 500 (950) henkilöä. Vantin arvioidaan edelleen kuuluvan Suomen Innostavampien työntekijöiden joukkoon. Sairauspoissaolojen määrä oli 6,0 %. Tavoitetaso ylittyi loppuvuoden poikkeuksellisen kovan sairastamisen vuoksi.

Asiakastytytyväisyystutkimuksessa vastaajat olivat arvioineet Vanttia asteikolla 1–5 ja antaneet yhteistyön arvoksi 3,3 ja palvelujen laatu oli arvioitu tasolle 3,2. Vuonna 2022 asiakastutkimuksen suositte-lutulos oli huomattavasti tavoitetasoa matalammalla. Suositte-luindeksi oli pudonnut tasolle -62, joten pisteluvun muutos oli -25. Aikaisemmasta poiketen vastaajien määrä vaihteli merkittävästi toimialoit-tain. Vuonna 2022 vastauksista 81 % tuli Kasvatuksen ja Oppimisen toimialalta, kun sen osuus edelli-senä vuotena oli 33 %. Uudella toimintamallilla toimivien kohteiden asiakastytytyväisyys oli tutkimuksen mukaan hyvä. Yhtiön kehittämisohjelman osana syntyy ohjelma myös asiakastytytyväisyyden paranta-miseen.

Ympäristövastuun osalta tavoitteeksi asetettu biojättemäärän vähentäminen ruokailijaa kohden toteutui tasolla 50,1 grammaa/ruokailija. Hiilijalanjäljen seuranta liitetään osaksi yhtiön vuonna 2023 valmistu-vaa vastuullisuusohjelmaa. Jatkossa aterioiden hiilijalanjälkeä tullaan seuraamaan mm. Hiilidiili merkin saaneiden aterioiden osuudella koko ruokalistasta. Yhtiö ottaa käyttöön Luken hiilijalanjälkimittarin heti sen valmistuttua.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Tilikauden tulos vähintään 1 % liikevaihdosta	0,57	1,00	1,59	Toteutuu täysin
Toiminnan laatuun liittyvät tavoitteet					
Asiakastyytyväisyyden parantaminen (NPS)	Pisteluvun muutos	+19	+ 20	-25	Ei toteudu lainkaan
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstötyytyväisyys	Numeerinen 1-5	4,0	4,10	4,00	Toteutuu täysin
Sairauspoissaolot %	%	5,40	5,80	6,00	Toteutuu osittain
Ympäristövastuuseen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Kokonaisbiojätteen määrä grammaa/ruokailija Ateriapalvelujen hiilijalanjalan pienentäminen	50,5	45 Hiilijalanjälkilaskurin käyttöönotto	50,1 Yhtiö päätnyt uuden hiilijalanjälkilaskurin luomisen sijaan Vantissa päädyttiin seuraamaan Hiilidiili-merkin saaneiden aterioiden osuutta kaikista tuotetuista ateriovaihtoehdoista.	Ei toteudu lainkaan

Mercuria kauppaoppilaitos Oy

Toiminta ja merkittävimmät tapahtumat

Vuosi 2022 alkoi lähiopetuksessa, vaikka pandemia vielä jylläsikin alkuvuonna. Paluu normaaliin on ollut helpotus sekä henkilöstölle että erityisesti opiskelijoille. Vuosi 2022 oli vilkasta aikaa kansainvälisyyden osalta. Erasmus+-hanke "Creative Minds" päättyi, ja loppuseminaari järjestettiin Mercuriassa. Tässä hankkeessa Mercurian opiskelijat loivat startup-yritykset yhdessä hollantilaisten, saksalaisten ja espanjalaisten opiskelijoiden kanssa.

Yhtiön voimassa oleva strategiakausi lähestyy loppuaan. Strategian päivitystyö on käynnistetty yhteistyössä hallituksen, johtoryhmän, henkilöstön ja sidosryhmien kanssa. Nykyistä strategiaa on tarkoitettu kirkastaa ja päivittää mm. digitalisuuden, vastuullisuuden ja monikulttuurisuuden osalta. Nämä muutokset näkyvät myös käynnissä olevissa kansallisissa hankkeissa.

Mercuria kauppaoppilaitos Oy sai EU:n komissiolta Innovative Teaching Award 2022 -tunnustuksen lokakuussa 2022, kun ensimmäinen Mercurian itse koordinoima Erasmus-hanke, Young Talents, palkittiin parhaana kaikista Suomessa toteutetuista Erasmus-hankkeista.

Vuosi 2022 oli monella tapaa onnistunut. Vaikeat koronavuodet 2020-2021 hidastivat opiskelijoiden opintojen etenemistä, mutta tilanne parani vuonna 2022, kun liiketoiminnan perustutkinnon opintoja suoritettiin lähes 10 % enemmän kuin edellisenä vuonna ja opiskelijoita valmistui lähes 20 % enemmän (2021: 45 767 osaamispistettä, 218 tutkintoa -> 2022: 49 889 osaamispistettä, 270 tutkintoa).

Tuloskehitys ja investoinnit

Yhtiön taloudellinen tulos säilyi merkittävästi ylijäämäisenä edellisen vuoden tavoin. Liikevaihto kääntyi jälleen selvään nousuun erityisesti lisääntyneen valtionosuusrahoituksen takia. Liikevaihdon kasvua vauhditti myös lisääntyneet vuokratulot. Martinlaakson lukion vuokraamiin tiloihin lisättiin tilikauden aikana yksi luokkatila ja kaksi pienempää työhuonetilaa. Tilikauden 1.1.2022-31.12.2022 tulos oli 928 115 euroa. Talousarviossa tuloksen ennakoitiin jäävän noin 580 000 euron tasolle. Pääosa vuodelle suunnitelluista investoinneista toteutettiin tilikaudella, mutta suurin yksittäinen investointi (aurinkosähköprojekti) siirtyy toteutettavaksi seuraavalle vuodelle. Yhtiön maksuvalmiuden ja omavaraisuuden tunnusluvuissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia. Leasingvastuut ovat jatkaneet kasvua johtuen oppivelvollisuuden laajentamiseen liittyvistä laitehankinnoista.

Avainluvut (K) 1000 €	TA 2022	TP 2022
Liikevaihto	8 031	8 211
Liikevoitto	530	1 040
Tilikauden tulos	579	928
Taseen loppusumma	20 800	21 265
Henkilöstön lkm	55	59
Bruttoinvestoinnit	525	256
Quick ratio	8	10
Omavaraisuusaste	95	95
Pitkäaikainen vieras pääoma	0	0
Leasingvastuut	250	323

Tavoitteiden toteutumiseen ja muuhun toimintaan liittyvät riskit ja tulevaisuuden näkymät

Lisääntynyt nuorten pahoinvointi ja päihteiden käyttö ja myynti myös koulun tiloissa vaatii erityistä seurantaan. Tilanteeseen varaudutaan lisäämällä kodin ja koulun välistä yhteydenpitoa sekä vartiointia ja valvontaa koulun tiloissa. Lisäksi huolehditaan opiskelijahuollon riittävydestä. Mittavista tukitoimista huolimatta opiskelijoiden hyvinvointivaje on suuri ja opinnot ovat osalla viivästyneet.

Koulutusorganisaationa yhtiön tärkein voimavara on sitoutunut ja osaava henkilöstö. Oikeanlaisen osaamisen saaminen ja pitäminen yhtiössä vaatii toimenpiteitä, johon Mercurian tulee jatkossakin keskittyä. Lainsäädännössä tapahtuvat jatkuvat muutokset edellyttävät henkilöstöltä sopeutumiskykyä ja muutosmyönteisyyttä.

Omistajapoliittisten linjausten toteutumisen arviointi

Oppivelvollisuuden laajentaminen on sujunut yhtiössä hyvin. Muutokset ovat jääneet odotettua vähäisemmiksi ja kustannusten nousu on ollut suunnitelmien mukaista. Tiivis yritysyhteistyö ja avainkumppanuuksien solmiminen ovat kehittäneet Mercuria aikuiskoulutustoimintaa. Mercuria seuraa Vantaan kärkihankkeisiin kuuluvan oppimiskampanian etenemistä ja on aktiivisesti mukana suunnittelussa.

Tavoite	Mittari	Toteuma 2021	Tavoitetaso 2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tila
Talouteen liittyvät tavoitteet					
Kestävä ja vastuullinen taloudenpito	Nettotulos, Euroa Tulokseen vaikuttavat valtionrahoituksen mahdolliset maksupereusteiden muutokset ja maksuaikataulu	769 564	150 000	928 115	Toteutuu täysin
Rakennuksen PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla huomioiden rakennuksen tuleva käyttöikä	Toteutusaste %	100	100	100	Toteutuu täysin
Toiminnallisuuteen ja laatuun liittyvät tavoitteet					
Tavoitteelliset opiskelijavuodet	kpl	800 + 12 lisäsuoritepäätöksellä	805	850 + 7 lisäsuoritepäätöksellä	Toteutuu täysin
Opiskelijapalaute (amis-palaute, päätöksely)	nps-indeksi	58	57	69	Toteutuu täysin
Työelämäpalaute (amis-palaute)	Tyytyväisyys 1-5	Tietoa ei saatavilla.	4	4,4	Toteutuu täysin
Henkilöstöön liittyvät tavoitteet					
Henkilöstön työfiilis	Tyytyväisyys 1-5	4,3	4,1	4,2	Toteutuu täysin
Vastuullisuuteen liittyvät tavoitteet					
Kaupungin hiilineutraalisuustavoitteen tukeminen	Uusiutuvan energian osuus kiinteistön käytämästä energiasta (%)	100	100	100	Toteutuu täysin
Vastuullisuuskampanjat / tapahtumat	kpl/vuosi	4	6	6	Toteutuu täysin

1.6.5 Kiinteistöyhtiöiden tavoitteiden toteutuminen

Kiinteistöyhtiöille asetettiin tavoitteiksi kiinteistöjen ylläpitokustannusten hillitseminen siten, että ylläpitokustannusten suhteellinen nousu on pienempi kuin Tilastokeskuksen julkaiseman Kiinteistön ylläpidon kustannusten vertailuindeksin muutos. Tutkimuksen mukaan kiinteistön ylläpidon kustannukset nousivat 11,5 % vuoden 2022 kolmannella neljänneksellä vuoden 2021 vastaavasta ajanjaksosta. Kiinteistön ylläpidon kulueristä eniten kasvoivat sähkön kustannukset, 44,1 %. Veden ja jäteveden kustannukset kasvoivat 3,3 %. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen kiinteistön ylläpidon kustannusindeksistä 2015=100. Raportointihetkellä ei ollut vielä tiedossa indeksin kehitystä koko vuoden osalta, mikä lisää raportoinnin epävarmuutta erityisesti korkean inflaation aikana. Verratessa kiinteistöyhtiöiden ylläpitokustannusten kehitystä viimeisimpään julkistettuun tietoon kuudessa kiinteistöyhtiössä ei saavutettu tavoitetta eli ylläpidon kustannukset nousivat indeksiä enemmän.

Toiseksi kiinteistöyhtiöiden yhteiseksi tavoitteeksi asetettiin PTS:n mukaisten vuosittaisten toimenpiteiden toteuttaminen hiilineutraalilla ja resurssiviisaalla tavalla sekä rakennuksen käyttöiän huomioiminen PTS:ssa. Neljää yhtiötä lukuun ottamatta kaikki yhtiöt saavuttivat kyseisen tavoitteen.

Kolmantena tavoitteena oli uusiutuvan energian käyttö siten, että uusiutuvan energian osuus kulutusta sähköstä olisi 100 %. Kaikissa yhtiöissä oli käytössä sähkösopimus uusiutuvasta energiasta. Neljässä yhtiössä ei ollut täsmällistä tietoa lämpösopimusten sisällöstä.

Tavoitteiden toteutumisen	Ylläpidon kustannusten hallitseminen	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen	Uusiutuvan energian käyttö	Selite
K Oy Kehäsuora 100 % (Tuupakka/Hakunila)	Ei asetettu.	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenhoidon tilikauden tulos ilman poistoja positiivinen toteutuu täysin.
K Oy Tiedepuisto 100 %	Ei asetettu.	Toteutuu täysin 	Ei asetettu.	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenhoidon tilikauden tulos ilman poistoja positiivinen toteutuu täysin.
K Oy Tikurilan Terveystalo 62,2/73,8 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu osittain 	Toteutuu täysin 	PTS:n mukaiset kuluvan vuoden toimenpiteet suunnitteluvaiheessa. (Ikäkorjaukset ja automaatiokorjaukset)
Ratakujan Pysäköinti Oy 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu osittain 	Ei tietoa 	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenhoidon tilikauden tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä: Toteutuu täysin. Yhtiön tilikauden 2021 tulos oli tappiollinen 50 878,94 euroa. Yhtiön tilikauden 2022 tulos oli tappiollinen edelleen 63 411,22 euroa. Tilikaudella yhtiön tappio kasvoi 24,63 %. Yhtiön tuloksen odotetaan parantuvan tilikaudella 2023, koska yhtiö on tehnyt palveluiden hintoihin korotuksia ja niiden vaikutus näkyy täysimääräisesti vasta ensi vuonna. Ennustetusti myös yhtiön kulut tulevat pienentymään tilikaudella 2023. Yhtiö ostaa sähköä emoyhtiön kilpailuttamalta toimittajalta eikä voi itse aktiivisesti vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen.
K Oy Korson Toimistokeskus 77,1 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	
K Oy Lehdokkitien Virastotalo 85/100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	
As Oy Vant. Sepänpuisto 100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu osittain 	Ei tietoa 	Yhtiön sähkösopimus on uusiutuvan energian sopimus, mutta lämmön täsmällinen alkuperä tuntematon.
As Oy Vant. Katriinanrinne 100 %	Toteutuu täysin 	Ei toteudu lainkaan 	Ei tietoa 	Lämmön tasapainotusta ei toteutettu. Yhtiön sähkösopimus on uusiutuvan energian sopimus, mutta lämmön täsmällinen alkuperä tuntematon.
Korson Pienteollisuustalo Oy 83,1 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Lumityö- sekä lämmityskustannukset kasvoivat edelliseen vuoteen nähden verrattain paljon.

Tavoitteiden toteutuminen	Ylläpidon kustannusten hallitseminen	PTS:n mukaisen vuosittaisen toimenpiteiden toteuttaminen	Uusiutuvan energian käyttö	Selite
Tikkuparkki Oy 100 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ei tietoa ☐	Muut tavoitteet: Kestävä ja vastuullinen taloudenpito: Voitollisen tuloksen saavuttaminen viimeistään suunnitelmakauden loppuun mennessä: Toteutuu osittain . Yhtiön tilikauden 2021 tulos oli tappiollinen 70 205,40 euroa. Sen sijaan yhtiön tilikauden 2022 tulos oli tappiollinen enää vain 53 575,94 euroa. Tilikaudella yhtiön tulos parani 23,68 %, mutta se on edelleen tappiollinen. Yhtiön tuloksen odotetaan parantuvan tilikaudella 2023, koska yhtiö on tehnyt palveluiden hintoihin korotuksia ja niiden vaikutus näkyy täysimääräisesti vasta ensi vuonna. Yhtiö ostaa sähköä emoyhtiön kilpailuttamalta toimittajalta eikä voi itse aktiivisesti vaikuttaa tavoitteen toteutumiseen.
K Oy Vantaan Helikopteritukikohta 100 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Alustavan tiedon mukaan ylläpito-kustannukset nousivat 14,9 % johtuen erityisesti sähkön hinnan noususta.
K Oy Vantaan Maakotkantie 10 33,1/88,3 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy 52,4 %	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	
Ruukkukujan Autopaikat Oy 87,2/88,3 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Ylläpidon kustannukset nousivat vuoden aikana 19 %.
Hakopolun Liikekiinteistö Oy 57 %	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Tavoite ei toteudu johtuen kasva- neista hallinnon kustannuksista ja energiakustannuksista sekä korjauskustannuksista.
K Oy Hakucenter	Ei toteudu lainkaan 	Toteutuu täysin 	Toteutuu täysin 	Tavoite ei toteudu johtuen yleisestä kustannusten noususta ja energia-kustannuksista sekä korjauskustannuksista. Ylläpidon kustannukset nousivat 12,8 %.

1.6.6 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Hyvinvointialueuudistus vaikutti merkittävästi konserniomistusten kokonaisuuteen. Kaupungin strategian mukaan omistusten kokonaisuutta arvioidaan jatkossa siten, että se on kaupungin jäljellejäävää palvelutuotantoa tukeva. Yhteisökohtaiset vaikutukset kartoitettiin tarkemmin kevään 2022 aikana laatimalla suunnitelma konserniomistusten kokonaisuudesta ja toimenpiteistä kuhunkin konserniyhtiöön liittyen. Suunnitelma ohjaa ohjeellisesti konsernirakenteen kehittämistä ja sen mukaiset toimenpiteet toteutetaan strategiakauden aikana.

Kaupungin hyväksymä tuottavuus- ja kasvuohjelma käsittää myös konserniyhteisöjen toiminnan. Ohjelman toimenpiteiden valmistelu käynnistyi tilikaudella kaupungin ja konserniyhteisöjen yhteistyönä ja varsinaisista toimenpiteistä on päätetty ohjelman edetessä vuosina 2021–2023.

Vantaan kaupunkikonsernin rakenteen tarkastelua ja organisointia tullaan edelleenkin jatkamaan. Tavoitteena on toimintojen keskittämisen myötä tytäryhtiöiden lukumäärän vähentäminen. Uusia yhtiöitä perustetaan vain, jos perustettavan yhtiön toimintaa ei voida keskittää jo olemassa oleviin yhtiöihin tai on jokin muu perusteltu syy yhtiön perustamiselle tai jakamiselle.

1.6.7 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnalla tarkoitetaan konsernijohtoon vastuulla olevaa tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointia ja raportointia. Lisäksi konsernivalvonnalla tarkoitetaan konserniohjeen noudattamisen sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimivuuden seuranta.

Ohjeiden anto kunnan edustajille kaupunkikonsernin yhtiöissä

Konsernijaosto antoi vuonna 2022 menettelyohjeita kaupunkikonsernin yhtiöiden ja muiden yhteisöjen yhtiökokouksissa sekä kuntayhtymien ylimmissä päättävissä toimitelmissä päätettävistä asioista. Lisäksi kaupunginjohtaja ja henkilöstö- ja konsernijohtaja tai hänen määräämänsä päättivät kiireellisissä tapauksissa menettelyohjeen antamisesta ja kaupungin edustajan määräämisestä yhteisöjen kokouksiin, joissa kaupungin etua on valvottava ja sen mielipidettä kuultava.

Menettelyohjeita annettiin mm. yhtiöjärjestysten ja toimintasääntöjen muuttamisesta, yhtiö- ja omistusjärjestelyistä, taloussuunnitelmien hyväksymisestä, tilinpäätösten vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä, osakassopimuksen noudattamisesta ja lainanottovaltuuksista sekä yhtiövastikkeista, edustajavalinnoista, palkkioista ja konserniohjeistuksen noudattamisesta.

Lisäksi konsernijaosto antoi tilikauden aikana viisi konserniohjeen mukaista ennakosuostumusta tytäryhtiöilleen. Ennakosuostumus annettiin VTK Kiinteistöt Oy:n konsernin sisäiselle lainajärjestelylle, Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:lle liiketoiminnan luovutukseen, Mercuria kauppaoppilaitokselle henkilöstöetuus- ja palkitsemisjärjestelmän käyttämisestä, Vantaan Energia Oy:lle poiketa Vantaan kaupungin henkilöstöpolitiikasta ja henkilöstöeduista sekä VTK Kiinteistöt Oy:lle yhtiöjärjestelyjä koskien K Oy Korallin sulautuminen. Mikäli toimenpide on hyväksytty kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen tai konsernijaoston jo tekemällä päätöksellä, ei konserninyhtiön tarvitse hyväksyä erillistä ennakosuostumusta.

Kaupunginhallitus teki vuonna 2022 konserninyhtiöihin liittyviä päätöksiä koskien mm. osakekauppoja ja yhtiön purkautumista. Lisäksi kaupunginhallitus antoi lausuntoja kuntayhtymien taloussuunnitelma-luonnoksista sekä antoi kehotuksen Vantaan Energia Oy:lle irrottautumisesta Fennovoiman Hanhikivi 1-hankkeesta. Kaupunginvaltuusto päätti Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n yhteisökohtaisista omistajapoliittisista linjauksista 14.11.2022 § 7.

Tytäryhteisöjen toiminnan ohjeistus ja taloudellisen aseman seuranta

Tytäryhteisöjen seuranta toteutettiin vuonna 2022 siten, että yhteisöt raportoivat toiminnastaan, taloudestaan ja tavoitteiden toteutumisen näkymistään vuosikolmansittain sekä antoivat kaksi kertaa selonteon sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta. Palvelualue työsti osavuosiraportoinnin perusteella konserniraportin konsernijaostolle.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan osalta konserninyhtiöiden selonteot toimitettiin kaupungin riskienhallinnan asiantuntijalle edelleen analysoitavaksi. Vantaan kaupungin konsernijaosto päätti 7.12.2021 § 4 konsernijaoston ja konserniohjauksen toiminnan kehittämistä. Yksi päätetyistä kehittämiskohteista on konserninyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kokonaisuudesta raportointi konsernijaostolle. Yhtiöille toimitetulla itsearviointikyselyllä selvitettiin ensimmäistä kertaa vuonna 2022 Vantaan konserninyhteisöjen sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tilaa. Kyselyn perusteella tytäryhteisöjä ohjataan kehittämään sisäisen valvonnan järjestämistä.

Kunkin tytäryhteisön kanssa käytiin omistajaohjauskeskustelu, jolla varmistettiin omistajanäkökulman välittyminen tytäryhteisön toimintaan osana konserniohjausta ja -valvontaa. Omistajaohjauskeskustelujen tavoitteena on myös saavuttaa luottamuksellinen ja keskusteleva yhteys kaupungin ja tytäryhteisön välillä. Merkittävimmät yhteisöt saapuivat kutsusta myös konsernijaoston kokouksiin selostamaan yhteisöjen toimintaa, taloutta ja tavoitteiden saavuttamisen tilannetta.

Tytäryhteisöille tiedotettiin ajankohtaisista konserniohjaukseen liittyvistä asioista säännöllisin väliajoin ja lisäksi niille pidettiin tilikauden aikana kaksi webinaarikoulutusta, joiden aiheina olivat sisäinen valvonta ja vastuullisuuden kehittäminen.

Keskitettyjen konsernipalveluiden käyttö

Vantaan kaupunki tuottaa tytäryhtiöilleen tukipalveluita pääasiassa hankintoihin, tietohallintoon ja talouspalveluihin liittyen. Vuoden 2022 aikana tukipalveluiden sopimuskokonaisuutta päivitettiin siten, että jokaisella yhtiöllä on yksi tukipalvelusopimus kaupungin kanssa, joka kattaa kaikki kaupungin yhtiölle tarjoamat tukipalvelut. Kaupungissa on käytössä konsernitilijärjestelmä, johon tytäryhteisöjä voidaan konsernijaoston päätöksellä liittää.

Riskienhallintajärjestelmien ja sisäisen valvonnan toimivuus tytäryhteisöissä

Hallintosäännön 3 luvun 1 § mukaan kaupunkistrategian ja johdon toimiala huolehtii konserniohjauksesta ja valvonnasta. Vantaan kaupungin ja tytäryhteisöjen riskienhallinta järjestetään noudattaen yhtiönäistä riskienhallintapolitiikkaa. Toimialat, liikelaitokset ja tytäryhteisöt raportoivat merkittävistä riskeistään ja riskienhallinnan järjestelyistään osana talouden seuranta ja raportointia noudattaen Vantaan kaupunginvaltuuston hyväksymää (2.3.2015) ohjetta riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisen periaatteista Vantaan kaupunkikonsernissa.

Kaupunginhallitus hyväksyi 22.1.2018 § 15 kaupunkikonsernin vakuutuspolitiikan, joka astui voimaan 1.2.2018. Vakuutuspolitiikan tavoitteena on ohjata vakuuttamista keskitetysti ja varmistaa, että vakuuttaminen toimii kassavirtaa ja tulosta tasoittavana keinona vahingon tapahduttua. Vantaan kaupunki käyttää vakuutusmeklaria vakuutusten kilpailuttamisessa, hankinnassa ja hoidossa. Vakuutusmeklari toimii vakuutusyhtiöstä riippumattomana asiakkaan valtuuttamana edustajana vakuutus- ja vahinkoasioissa ja asiakasta avustavana asiantuntijana. Vuoden 2018 aikana kaupungin ja tytäryhteisöjen vakuutusturva kilpailutettiin rahoituksen tulosalueen johdolla vuosille 2019 – 2022, jonka jälkeen hankintayksiköillä on oikeus jatkaa sopimusta toistaiseksi voimassa olevana. Vakuutusyhtiöt ja niiden tarjoamat vakuutuslajit päätettiin yleisjaoston kokouksessa 13.3.2018 § 7. Vakuutukset astuivat voimaan 1.1.2019. Kaupunkikonsernin vakuutusmeklaripalvelut kilpailutettiin 2019 ja vakuutusmeklaripalveluiden toimittajana toimii Rewenda Oy (Konsernijaosto 10.2.2020 § 11).

Sisäinen valvonta on osa hyvän johtamisen ja hallinnon periaatetta. Yhteisön hallituksen tehtävänä on järjestää yhteisön sisäinen valvonta tarkoituksenmukaisella ja toimivalla tavalla. Tytäryhtiöissä sisäisestä valvonnasta vastaavat yhtiön hallitus ja toimitusjohtaja. Kaupungin sisäisellä tarkastuksella on oikeus kaupunginjohtajan toimeksiannon mukaisesti tarkastaa tytäryhteisöjen toimintaa. Sisäinen tarkastus suorittaa työohjelmansa tai erillispäätöksen mukaisia tarkastuksia sekä raportoi havainnoista ja johtopäätöksistä konsernijohtolle. Tarkastusta varten tytäryhteisöjen tulee antaa tarpeelliset tiedot ja avustaa tietojen saamisessa.

1.6.8 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
Toimintatuotot	1 195,6	1 199,7	1 032,6
Toimintakulut	- 2 389,7	- 2 255,3	- 2 042,6
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	9,5	- 7,3	0,7
Toimintakate	- 1 184,5	- 1 062,9	- 1 009,4
Verotulot	1 199,2	1 131,6	1 073,0
Valtionosuudet	295,0	261,6	299,3
Rahoitustuotot ja -kulut			
Korkotuotot	10,5	10,0	10,1
Muut rahoitustuotot	5,1	3,4	2,6
Korkokulut	- 20,2	- 17,1	- 17,8
Muut rahoituskulut	- 46,5	- 5,1	1,4
Vuosikate	258,6	321,6	359,3
Poistot ja arvonalentumiset			
Suunnitelman mukaiset poistot	- 218,9	- 213,8	- 215,1
Omistuksen eliminointierot	0,0	- 1,2	- 4,0
Arvonalentumiset	- 2,0	- 4,2	- 4,2
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,1
Tilikauden tulos	37,7	102,4	136,1
Tilinpäätössiirrot	- 1,2	- 0,2	- 0,8
Tilikauden verot	- 8,7	- 12,1	- 9,2
Laskennalliset verot	- 3,7	- 2,8	- 6,7
Vähemmistöosuudet	- 0,2	- 11,6	- 18,8
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	23,9	75,6	100,7

Konsernituloslaskelman tunnusluvut	2022	2021	2020
Toimintatuotot/ toimintakulut, %	50,0	53,2	50,6
Vuosikate/ poistot, %	117,0	147,5	163,9
Vuosikate, euroa/ asukas	1 064,9	1 344,3	1 514,7
Asukasmäärä	242 819	239 206	237 231

Konsernin rahoituslaskelma	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	258,6	321,6	359,3
Satunnaiset erät	0,0	0,0	0,1
Tilikauden verot	- 8,7	- 12,1	- 9,2
Tulorahoituksen korjauserät	- 11,4	- 25,8	- 33,3
Investointien rahavirta			
Investointimenot	- 428,2	- 410,0	- 452,1
Rahoitusosuudet investointimenoihin	7,1	3,0	3,7
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	203,1	160,0	96,2
Toiminnan ja investointien rahavirta	20,5	36,6	- 35,2
Rahoituksen rahavirta			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäys	- 0,3	- 0,4	- 2,4
Antolainasaamisten vähennys	2,6	2,7	4,7
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	78,3	160,7	221,8
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 159,8	- 133,7	- 233,4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	194,1	- 18,5	- 29,7
Oman pääoman muutokset	- 7,7	- 7,9	- 20,1
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Toimeksiant. varojen ja pääomien muutokset	- 1,2	0,9	0,1
Vaihto-omaisuuden muutos	- 17,9	7,4	- 3,7
Saamisten muutokset	- 99,6	- 102,0	44,3
Korottomien velkojen muutos	20,8	79,3	47,4
Rahoituksen rahavirta	9,2	- 11,4	29,1
Rahavarojen muutos	29,7	25,1	- 6,1
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.	280,4	250,7	225,6
Rahavarat 1.1.	250,7	225,6	231,7

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021	2020
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v. milj. €	- 84,9	- 30,0	- 0,3
Investointien tulorahoitus, %	61,4	79,0	80,1
Lainanhoitokate	1,5	2,2	1,5
Laskennallinen lainanhoitokate	1,0	1,3	1,4
Kassan riittävyys, pv	33,5	32,3	29,9

Konsernitase	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
VASTAAVAA			
Pysyvät vastaavat	3 689,7	3 681,7	3 623,3
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	<i>55,0</i>	<i>47,2</i>	<i>37,8</i>
Aineettomat oikeudet	6,1	7,2	7,4
Muut pitkävaikutteiset menot	47,6	38,9	29,7
Ennakkomaksut	1,2	1,1	0,7
 <i>Aineelliset hyödykkeet</i>	 <i>3 224,5</i>	 <i>3 189,9</i>	 <i>3 137,9</i>
Maa- ja vesialueet	431,4	425,6	416,7
Rakennukset	1 531,6	1 466,7	1 465,5
Kiinteät rakenteet ja laitteet	970,7	872,7	837,5
Koneet ja kalusto	111,9	119,2	131,7
Muut aineelliset hyödykkeet	8,1	8,4	6,8
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	170,7	297,3	279,7
 <i>Sijoitukset</i>	 <i>410,2</i>	 <i>444,5</i>	 <i>447,6</i>
Osakkuusyhteisöosuudet	108,8	101,9	110,6
Muut osakkeet ja osuudet	111,6	150,6	142,8
Muut lainasaamiset	184,2	186,6	189,1
Muut saamiset	5,5	5,4	5,0
 Toimeksiantojen varat	 2,9	 3,3	 3,5
 Vaihtuvat vastaavat	 653,7	 511,9	 392,0
Vaihto-omaisuus	38,4	20,6	28,0
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset	15,1	5,1	5,5
Lyhytaikaiset saamiset	319,7	235,5	133,0
 Rahoitusarvopaperit	 37,9	 31,6	 21,2
 Rahat ja pankkisaamiset	 242,5	 219,2	 204,4
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 346,3	4 196,9	4 018,8

Konsernitase	2022 milj. €	2021 milj. €	2020 milj. €
VASTATTAVAA			
Oma pääoma	1 380,6	1 356,2	1 280,3
Peruspääoma	349,1	349,1	349,1
Muut omat rahastot	160,2	178,9	180,8
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	847,4	752,5	649,7
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	23,9	75,6	100,7
Vähemmistöosuudet	143,2	149,5	143,1
Pakolliset varaukset	30,3	29,5	24,9
Eläkevaraukset	0,2	0,2	0,2
Muut pakolliset varaukset	30,1	29,3	24,7
Toimeksiantojen pääomat	4,3	6,0	5,3
Vieras pääoma	2 787,8	2 655,8	2 565,2
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	1 717,0	1 827,5	1 809,2
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	211,9	203,6	197,8
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	371,3	148,2	157,9
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	487,6	476,5	400,2
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 346,3	4 196,9	4 018,8

Konsernitaseen tunnusluvut	2022	2021	2020
Omavaraisuusaste, %	35,4	36,2	35,7
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	101,9	100,8	105,2
Kertynyt yli-/ alijäämä, milj. €	871,3	828,1	750,4
Kertynyt yli-/ alijäämä, €/ asukas	3 588,4	3 462,1	3 163,2
Konsernin lainakanta 31.12., milj. €	2 088,3	1 975,7	1 967,2
Konsernin lainakanta 31.12., €/ asukas	8 600,2	8 259,4	8 292,2
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., milj. €	2 514,1	2 413,9	2 362,9
Lainat ja vuokravastuut, €/ asukas	10 353,8	10 091,4	9 960,4
Konsernin lainasaamiset 31.12., milj. €	184,2	186,6	189,1
Asukasmäärä	242 819	239 206	237 231

1.7 Tilikauden tuloksen käsittely

Vantaan kaupungin tilikauden 2022 tulos ennen poistoeron, varausten ja rahastojen muutosta on 13 000 691,36 euroa ylijäämäinen. Tulokseen sisältyvät kaupungin liikelaitosten ja rahastojen tulokset, jotka käsitellään kirjanpitosäännösten mukaisesti niiden omissa kirjanpidoissa.

Kaupunginhallitus esittää tilikauden 2022 tuloksen käsittelystä seuraavaa:

- Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksessa kirjataan poistoeron vähennykseksi investointivaroilla hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 302 804,45 euroa.
- Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston ylijäämä 1 554 271,73 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Sosiaalisen luototuksen rahaston ylijäämä 11 290,31 euroa kirjataan rahaston lisäykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.
- Vahinkorahaston alijäämä 335 411,80 euroa kirjataan rahaston vähennykseksi ja yhdistellään kaupungin tilinpäätökseen rahaston sääntöjen mukaisesti.

Tilikauden tuloksen käsittelyn jälkeen:

- Kaupunginhallitus esittää, että Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilikauden alijäämä 193 131,19 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.
- Kaupunginhallitus esittää, että Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilikauden ylijäämä 271 120,30 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.
- Vantaan kaupungin tilikauden ylijäämä 12 093 345,57 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

Kaupunginhallitus esittää lisäksi, että tilikauden 2023 kirjanpidossa:

- Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen sekä Sosiaalisen luototuksen rahaston taseet yhdistellään Vantaan kaupungin taseeseen. Vantaan kaupunginvaltuusto on 19.12.2022 (§9-11) päättänyt lakkauttaa Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen, Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen sekä Sosiaalisen luototuksen rahaston 31.12.2022.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Tavoitteiden toteutuminen

Vuodelle 2022 valtuusto asetti sitovia tavoitteita yhteensä 38 kappaletta. Tavoitteista 12 toteutui täysin, 15 osittain ja 11 ei lainkaan.

Käyttötalousmenojen kasvu edellisvuodesta oli 6,3 prosenttia sosiaali- ja terveydenhuollon ylitettyä alkuperäisen talousarvionsa mm. koronaepidemian takia. Tuottavuus- ja kasvuohjelman toteutus eteni suunnitellusti. Vuoden 2022 toimenpiteitä toteutettiin osana käyttösuunnitelmaa. Ohjelma toimi vuoden 2023 talousarviovalmistelun sekä 2023–2026 taloussuunnitelman pohjana.

Maanmyyntivoittoja, maanvuokraustuloja ja sopimuskorvauksia kertyi vuonna 2022 44,8 miljoonaa euroa (2021: n. 53,6 milj. euroa). Maa- ja asuntopoliittisten linjausten päivitystyö valmistui kesäkuussa ja kaupunginvaltuusto hyväksyi uudet maa- ja asuntopoliittiset linjaukset kokouksessaan 10.10.2022. Kaupunki loi edellytykset laadukkaalle ja monipuoliselle asuntotuotannolle. Vuonna 2022 Vantaalle asuntoja valmistui yhteensä 3 304 (v. 2021: 3 121). Valmistuneista asunnoista 2 610 oli kerrostaloissa. Uusia pientaloasuntoja (omakoti-, erillis-, pari- ja rivitaloja) valmistui yhteensä 652, näistä rivitaloissa 202.

Vantaan resurssiviisauden tiekartta on päivitetty ja sisältää uutena kaistana luonnon monimuotoisuuden. Kaistalle on määritelty toimia monimuotoisen luonnon edistämiseksi Vantaalla. Tavoitteena on hiilineutraali kaupunki vuonna 2030. Vuoden 2021 päästötietojen mukaan kokonaispäästöt eivät vähentyneet (0 %) ja asukaskohtaiset vähenivät 1 prosentin. Asetettua 7 prosentin vähennystavoitetta ei saavutettu. Päästöt ovat olleet laskusuunnassa, mutta prosentuaalinen tavoite ei toteudu.

Kestävien liikkumismuotojen osuus ei kasvanut tavoitteen mukaisesti. Joukkoliikenteen nousijamäärä oli 126 126. Se on 9 prosenttia matalampi vuoden 2019 huippuluvuista. Vantaan joukkoliikenne on toipunut koronaepidemian vaikutuksista huomattavasti HSL:n keskiarvoa nopeammin. Ratikkakaupungin suunnittelua on edistetty. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään. Vantaan keskustojen kokonaiselinvoimaluku on lähtenyt taas nousuun. Vuoden 2021 laskennan tulos on 3,0 (2020: 2,9).

Sekä pitkäaikaistyöttömien että alle 30-vuotiaiden työttömien määrä väheni verrattuna vuoden 2021 lopun tilanteeseen nähden. Pitkäaikaistyöttömien määrä vuoden lopussa oli 5 237 (2021: 6 724). Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä oli vuoden lopussa 2 852 (2021: 3 476).

Perusopetuksen oppilaiden lukutaitoa arvioitiin Lukuseula-testillä: Tavoitteena oli, että kaikista 2. luokan oppilaista suoritustasoltaan alimpaan 20 prosenttiin kuuluvien joukko vähenee. Suomi äidinkielenä -oppimäärää opiskelevien tulos ei parantunut, mutta suomi toisena kielenä -opiskelevien tulos parani. Perusopetuksen päättäneistä 16 jäi ilman opiskelupaikkaa, minkä lisäksi asuinkuntailmoituksia on tehty n. 200. Kaikkiin ilman toisen asteen koulutuspaikkaa oleviin ollaan yhteydessä ja osoitetaan koulutuspaikat. Keskeyttäneiden määrä ammatillisessa koulutuksessa väheni edelliseen vuoteen verrattuna, vaikka tavoitetasoja ei aivan saavutettu. Alle 20-vuotiaiden keskeyttämisprosentti oli 8,8 (v. 2021: 13,7 %). Keskeyttämisprosentti kaikista opiskelijoista oli 11,3 (v. 2021: 19,3 %).

Entistä suurempi osa ikääntyneistä pystyy asumaan kotona. Vantaalla omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asuvien 75 vuotta täyttäneiden osuus oli vuoden 2022 lopussa 93,6 prosenttia (v. 2021: 93,4).

Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta paranee -tavoitetta seurattiin mm. Kunta10-mittareilla: Koko kaupungin tuloksissa 36,9 prosenttia arvioi palautuvansa hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (2020: 40,7 %).

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuushenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
Taloudellisesti kestävä ja elinvoimainen kaupunki							
1. Hallittu käyttötalouden menokehitys	Toimintamenojen kasvu-%	4,0 %	Talousarvion 2022 mukainen	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Matti Ruusula	Valtuutuskauden strategian, talousarvion 2022 sekä tuottavuus- ja kasvutoiminnan mukaiset kehittämis-toimenpiteet	Talousarviossa ennakoitiin 3,1 prosentin vuotuisia menokasvua vuoden 2021 talousarvion toteumaan nähden. Käyttötalouden kasvu edellisvuodesta oli 6,3 prosenttia sosiaali- ja terveydenhuollon ylitettyä alkuperäisen talousarvionsa mm. koronapandemian takia.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
2. Tuottavuus- ja kasvutoiminnan toteutuu suunnitelman mukaisesti	Tuottavuus- ja kasvutoiminnan toteutuminen	Ohjelma valmistunut v. 2021 helmikuussa	Tuottavuus- ja kasvutoiminnan vuoden 2022 toimenpiteet toteutuvat. Tulevien vuosien talouden suunnittelussa edetään tuottavuus- ja kasvutoiminnan mukaisesti.	Kaupunginjohtaja, apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Matti Ruusula	Vuoden 2022 toimenpiteet toteutettiin osana käyttösunnitelmaa. Ohjelma toimi vuoden 2023 talousarvion sekä 2023–2026 taloussuunnitelman pohjana.	Tuottavuus- ja kasvutoiminnan toteutus etenee suunnitellusti.	Tavoite toteutui täysin.
3. Kaupunki saa maanmyyntivoittoa, maanvuokrauloja ja sopimuskonvauksia yhteensä 45 milj. euroa	Maanluovutuksen ja maankäytösopimusten tulot (netto), milj. euroa = maanmyyntivoitot (kauppahinta vähennettynä hankintahinnalla ja tonttien luovutuskuntoon saattamisen kustannuksilla) + maanvuokratulot + maankäytösopimuskonvaukset (vähennettynä maanhankintamenoilla)	59,4 milj. euroa	45 milj. euroa	Tero Anttila	Yritystontteja on myyty 8 kpl ja yksi teollisuustontti on vuokrattu osto-optiolla. Asuinrakennustontteja on myyty kolme kappaleita ja vuokrattu yksi. Rivitalo- ja yhtiömuotoisia erillistalontteja on myyty kaksi. Yksi tontti on vuokrattu erityisryhmien asumiskäyttöön.	Vuoden loppuun mennessä maan myyntivoittoja, maanvuokrauloja ja sopimuskonvauksia on toteutunut yhteensä noin 44,8 milj. euroa. Mittarin raportointitapaa on muutettu strategassa vähentämällä tunnuslukuja maanhankinnan menot. Strategian mukainen vuositavoite olisi ollut 37,5 milj. e ja toteuma 35,4 milj. euroa.	Tavoite toteutui osittain.
4. Vantaan maa- ja asuntopolitiittinen ohjelma päivitetään	Ohjelman valmistelu käynnistetään.	Nykyiset maa- ja asuntopolitiittiset linjaukset on hyväksytty vuonna 2018 ja ensimmäinen seuranta-raportti valmistui vuonna 2020.	Ohjelma on valmis kesäkuuhun mennessä.	Tero Anttila	Maa- ja asuntopolitiittisten linjausten päivitystyö valmistui kesäkuussa 2022 ja kaupunginvaltuusto hyväksyi uudet maa- ja asuntopolitiittiset linjaukset kokouksessaan 10.10.2022.	Valmistunut	Tavoite toteutui täysin.
5. Varmistetaan, että kaupunkikonsernin omistusten kokonaisuus on tarkoituksenmukainen ja kaupungin palvelutuotantoa tukeva	Tehdään kokonaistar-kastelu ja suunnitelma konserniyhtiöiden omistusten kokonaisuudesta ja strategiset valinnat tulisi omistaa ja mistä omistuksista luopua sekä toteutussuunnitelma luopumisille. Suunnitelma sisältää linjaukset ja aikataulun.	Kokonaisvaltainen suunnitelma puuttuu. Jokaisella yhtiöllä omistajapolitiittinen linjaus, joka valmistunut tavalla 2020-2021.	Tarkastelu ja suunnitelma tehty sekä niihin liittyvät periaatelinjaukset hyväksyty päätöksenteossa. Suunnitelman vuosien 2022 toteutus tehty.	Kirsi-Maria Lievonon	Konsernijaosto on hyväksynyt ohjelman kokonaisuudessaan.	Konsernijaosto on hyväksynyt ohjelman kokonaisuudessaan.	Tavoite toteutui täysin.
6. Työmarkkinatuen kunnat-laskuun kuntakokeilun myötä	Työmarkkinatuen kunnat-osuus	21,9 milj. euroa	23 milj. euroa	Susanna Taipale-Vuorinen	Uusi asiakaspalvelumalli, kohdennettuna toimenpiteenä vaikuttavuuspilotti. Palveluohjauksen kehittäminen jatkava seuranta. Pitkäaikaisen työttömiin kohdistuneet erityistoimenpiteet	Toteuma 2022: 27,06 milj. euroa. Pitkäaikaisrytymys on kääntynyt laskuun. Työmarkkinatuen kunnat-osuus on lähtenyt laskuun Covidin aikana noussesta summasta.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
7. Asiakkaiden työttömyysjaksojen lyheneminen kuntakokouksissa	Työttömyysjakson keskimääräinen kesto	Työhaun keskimääräinen kesto 10/2020: 39 viikkoa	35 viikkoa	Susanna Taipale-Vuorinen	Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	70 viikkoa	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
8. Työttömyys vähenee	Pitkäaikaistyöttömien määrä	4 115 pitkäaikaistyöttömää 12/2020	4 115	Susanna Taipale-Vuorinen	Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	5 237	Tavoite toteutui osittain.
	Alle 30-vuotiaiden työttömien määrä	4 388 alle 30-vuotiaasta työttömää 12/2020	3 600		Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	2 852	
	Vieraskielisten työttömien määrä	6 294 vieraskielistä työttömää 12/2020	6 000		Palveluohjausta, omavalmentajien rekrytointia ja perehdytystä on merkittävästi tehostettu.	5 885	
9. Vantaa on vetovoimainen yritysympäristö	Vantaan työpaikkojen määrä kehittyvä positiivisesti.	Työpaikkoja: 122 871 (2019)	+1%	Susanna Taipale-Vuorinen	Vantaan yritysklusterien toiminnan kehittäminen. Kasvu- ja elinvoimajohtamisen ja toteuttaminen. Investoin -toimintojen käynnistäminen. Pk-yritysten osaamisen kehittäminen.	Vantaalla oli 118 546 työpaikkaa vuoden 2021 lopussa. Uudempaa lukua ei ole saatavilla.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
10. Vantaalaisen työelämän vaatimuksiin vastaava ammatillinen koulutus	Valmistuvien sijoittuminen työelämään	Työelämän ulkopuolelle jääneet, (opiskelijoiden päätöskyselyn tieto – työttömien) 6 %.	Työttömänä 4 %	Katri Kalske	Kiinnitetty erityistä huomiota joustaviin henkilökohtaisiin opiskelusuunnitelmiin ja valmistumiseen.	4 %	Tavoite toteutui täysin.
11. Suunnitelma IB-jatkumoon toteuttamiseksi osana oppimiskampusta	Suunnitelma laadittu	Suunnittelua ei aloitettu	Suunnitelma hyväksytty	Katri Kalske	IB Career Related -ohjelman haku on edennyt suunnittelusta ja IBOLle on jätetty "Application for Candidacy" -hakemus.	Suunnitelma tehty IB CP-ohjelman osalta ja suunnittelu aloitettu IB-jatkumon osalta.	Tavoite toteutui osittain.
12. Vantaan maine ja vetovoima paranee	Kuntien mainetutkimus	Maine: 3.25 Vetovoima: 3.42	Maine: 3.35 (+0.1) Vetovoima: 3.52 (+0.1)	Mari Kalmari	Mittarina T-median kaupunkien maine & vetovoima -tutkimus. Tutkimus tilatti 25.4.2022. Tulosten tarkempi arviointi tehdään tutkimustulosten valmistuttua helmikuussa 2023.	Potentiaaliset asukkaat: Maine: 2.94 Vetovoima: 3.09 Asukkaat: Maine: 3.10 Vetovoima: 3.48	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
Hyvät asukaslähtöiset palvelut							
13. Terveystieteiden vastaantule pääsy nopeutuu	Odottusajan terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk)	46 vrk	14 vrk	Timo Aronkyrö	Vuoden aikana terveysasemilla on varmistettu, että kiireettömiä lääkäreitä on varattavissa mm. luomalla vakioitunut aikatauluohjelma lääkäreille. Loppuvuodesta hyvinvointialueelle siirtymiseen varautuen alanvarausohjelmat eivät kuitenkaan ole olleet soveltuksella auki kolmea kuukautta. Vuoden aikana lääkärinresurssi on vahvistettu. T3-luvussa on terveysasema-kohtaisia vaihtelua ja raportointia kehitetään edelleen vastaamaan todellista toimintaa.	87 vrk	Tavoite ei toteutunut lainkaan.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
14. Korona asuvin ikääntyneiden osuus pysyy saavutetulla tasolla hyvinvoinnin tasoa ylläpitäen	Omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asuvin 75 vuotta täyttäneiden osuus	93,4 %	93,4 %	Timo Aronkyö	Kuntoutustoiminnan kehittämistä vanhuspalveluissa jatkettiin kotikuntoutuksen, arviointitiimin sekä kotihoidon kanssa. Kotihoidon etäpalvelujen pilotointi käynnistettiin kesäkuussa osana kotihoidon palveluvalikon monipuolistamista ja toiminnan piirissä on jo yli 50 asiakasta. Kotiin tuotettavien lääkäripalvelujen kehittämissuunnitelmaa osana hyvinvointialueen kehittämistyötä. Erityisasumisessa on avattu Myyrinkodin kuntoutus- ja arviointiyksikkö heinäkuussa 2022 tukemaan omaishoitajien työtä. Omaishoidon tuen ohje päivitettiin ja hoitoryhmä 3 otettiin käyttöön 1.5.2022.	93,60 %	Tavoite toteutui täysin.
15. Asiakas pääsee suun-terveydenhuollon palveluihin paremmin ja tarpeen mukaisesti	Odotus aika hampaidenlääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille T3, mediaani, vrk)	120 vrk	90 vrk	Helena Salusjärvi-Juopperi / Timo Aronkyö	Tavoitteen saavuttamiseksi keskeistä on ollut hoitovelkaan vastaaminen. Hoitotakuujonon purkua tehtiin henkilökunnan tekemänä lisätyönä. Kevään pandemiatilanne rajoitti toimintavaihtoehtoja. Palveluseteli otettiin käyttöön 1.6.2022 alkaen ja yksityinen toimija on purkanut hoitotakuujonon 1.9.2022 alkaen. Hoitotakuujono saadaan purettua helmiukuun 2023 loppuun mennessä.	150 vrk	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
16. Laajennetaan lapsille ja nuorille suunnattua harrastustarjontaa ja parannetaan harrastusten saavutettavuutta	Harrastaa jokin vähintään kerran viikossa, % (kouluterveyskyselyn osio kohdennetuille alueille)	4. ja 5. -luokkalaisten 88 % (2019), 83,7 % (2021, koko Vantaa) 8. ja 9. -luokkalaisten 95,2 % (2019), 93,8 % (2021, koko Vantaa)	4. ja 5. -luokkalaisten kohdealueella 90 % (kysely 2022) 8. ja 9. -luokkalaisten kohdealueella 95 % (kysely 2022)	Riikka Åstrand (raportointivastuu) ja Katri Kalske	KAKU-KASO -yhteistyöryhmä on koossa ja kokoontuu säännöllisesti. Toimintasuunnitelma on laadittu ja toimenpiteet etenevät suunnitellun mukaisesti. Painopiste keväällä koulutettujen toiminnan käynnistämiseksi sekä harrastustarjonnan ja viestimän työkalujen kehittämiseksi. Syyskaudella toteutettiin kohdealueella kysely kaikille oppilaille, jolla seurataan tavoitteen saavuttamista.	Syksyn 2022 kyselyn tulokset kohdennetuilla (vertailu kouluterveyskyselyn mittaukseen): -4.-5.-luokkalaista 56 prosenttia käy ohjatussa harrastuksessa vähintään kerran viikossa (ktk 2019 tulos oli 83,3 % ja vuonna 2021 tulos oli 75 %). -8.-9.-luokkalaista 43 prosenttia käy ohjatussa harrastuksessa vähintään kerran viikossa (ktk 2019 tulos oli 93,1 % ja vuonna 2021 tulos oli 89,1 %). Kohdennetun kyselyn tulokset eivät ole sellaisenaan täysin vertailukelpoisia, koska kouluterveyskyselyn mittaukseen sisältyi myös omatoimiset harrastukset ilman ohjaustoimintaa.	Tavoite toteutui osittain.
	Harrastusten Vantaa -hankkeeseen osallistuneet, jolle kysessä on ainoa harrastus ikm (kysely osallistuvien perheille)	Hankkeeseen osallistuneista lapsista/nuorista ilmoitti tämän olevan ainoa harrastus: 32 % (pilotihankkeen kysely keväät 2021)	Hankkeeseen osallistuneista lapsista/nuorista ilmoitti tämän olevan ainoa harrastus: >32 % (kysely syysk 2022)		Harrastusryhmiin osallistuneilta oppilailta kysyttiin palautekyselyn yhteydessä keväällä 2022 ja ilmoittautumisten yhteydessä syysk 2022: Onko harrastus lapsen tai nuoren ainoa ohjattu harrastus.	Kevään 2022 palautekyselyn vastanneista 34 % ilmoitti harrastuksen olevan lapsen ainoa ohjattu harrastus. Syksyllä 2022 ilmoittautumisten yhteydessä kerätyn tiedon pohjalta Harrastusten Vantaan harrastus on ainoa ohjattu harrastus 34 % oppilaista. Etsivän harrastustoiminnan kohdalla kaudella 2021–2022 oppilaista 100 % ilmoitti harrastuksen olevan heidän ainoa ohjattu harrastus.	Tavoite toteutui osittain.

83

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
20. Tiedään digitaalisen siirtymän kokonaisvaltaisen toimenpideohjelman toimenpiteet toteutuneet	1. Digitaalisen siirtymän toimenpideohjelman on valmis ja vuoden 2022 toimenpiteet toteutuneet	Kokonaisvaltaista tarkastelua ei ole tehty. Lisäksi vaatii näkemyksen myös läsnä tapahtuvista asiakkaiden neuvontapalveluista sekä kuntalaisten osaamisen varmistamisen.	Asiakaspalvelu-2030 -visio on valmis ja toimenpideohjelman vuosille 2022-2025 laadittu.	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Kirsi-Maria Lievenen (1) ja Ulla Virtanen (2)	1. Digitaalisen siirtymän suunnitelma on hyväksytty 12/2022 kaupungin johtoryhmässä. Toteutus aloitettu jo vuoden 2022 aikana. 2. Asiakaspalvelu 2030 -ohjelmayön toteuttamissuunnitelma on valmis. Seuraavassa vaiheessa osallistetaan laaja-alaisesti sidosryhmiä.	1. Digitaalisen siirtymän ohjelma on valmis. 2. Asiakaspalvelun vision ohjelmayö on valmis.	Tavoite toteutui täysin.
21. Vantaalaiset kokevat osallisuutta ja yhteisöllisyyttä, yksinäiseksi itsensä kokevien osuus vähenee	Tuntee itsensä usein terveyskyselyn osio kohdennetulle alueelle)	4. ja 5. -luokkalaista 3,9 % (2019), 5 % (2021, koko Vantaa) 8. ja 9. -luokkalaista 12 % (2019), 15,9 % (2021, koko Vantaa)	4. ja 5. -luokkalaista kohdealueella 2 % (kysely 2022) 8. ja 9. -luokkalaista kohdealueella 10 % (kysely 2022)	Riikka Åstrand	KAKU-KASO -yhteistyöryhmä koossa ja kokoontuu säännöllisesti. Toimintasuunnitelma laadittu ja toimenpiteet etenevät suunnitelman mukaisesti. Painopiste keväällä kentsäparitoidun käynnistämässä sekä harrastusjärjestyksen ja viestinnän työkalujen kehittämisessä. Syyskaudella toteutettiin kohdealueella kysely kaikille oppilaille, jota seurataan tavoitetilan saavuttamista.	Kysely toteutettiin syksyllä 2022 kohdekoulun 4.-5.- ja 8.-9.-luokkalaisten kysely toteutettiin oppitunneilla ja siihen vastasi 253 oppilasta, mikä on noin 56 % kohderyhmästä. (vertailu kouluterveyskyselyn mittaukset): - 4.-5. -luokkalaista: n. 1 % tuntee olevansa yksinäinen aina, 11 % tuntee olevansa yksinäinen usein. (kkk 2019 tulos oli 4,6 % ja vuonna 2021 tulos oli 7,4 %). - 8.-9. -luokkalaista: n. 1 % tuntee olevansa yksinäinen aina, 15 % tuntee olevansa yksinäinen usein. (kkk 2019 tulos oli 13,9 % ja vuonna 2021 tulos oli 12,6 %) Kouluterveyskyselyn tuloksissa on huomioitu "melko usein" ja "jatkuvasti" itsensä yksinäiseksi kokevien määrä.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
	Osallisuusindikaattori (osallisuuskysele)	Osallisuusindikaattori 77 (ka. 2020 ja 2021)	Osallisuusindikaattori 80 (osallisuuskysele 2022)		Osallistuva Vantaa -ohjelma hyväksytty. Osallisuuden koordinaattorin toiminta käynnistetty ja Osallistuva Vantaa -ohjelman toimenpiteitä toteutettu.	Osallisuuskysele 2022A (kerätty vuoden 2022 alussa) tuloksissa osallisuusindikaattori oli 78,4. Osallisuuskysele 2022B (kerätty vuoden 2022 lopussa) tuloksissa osallisuusindikaattori oli 74,9. Tuloksista ei ole vielä ehditty analysoida mahdollisia syitä laskulle.	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilöt	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
22. Nuorten mielenterveyttä tuetaan nopeuttamalla palvelujen piiriin pääsyä ja kehittämällä palveluita	Odotusaika opiskelu- huollon kuraattorien ja psykologien sekä nuortenkeskus Nupin palveluihin pääsyyn	Yksilökohtaisen työn lakisääteiset määrääjät koulukäisten ja toisen asteen psykologien osalta 22,5 % asiakkaista ei ole saanut palvelua määräajassa. Nuortenkeskus Nuppi: 43 vrk (keskimääräinen odotusaika)	Opiskeluhuolto: 7 koulun työpäivää Nuortenkeskus Nuppi: keskimääräinen odotusaika palveluun enintään 10 vrk	Katri Kalske ja Timo Aronkyrö	Opiskeluhuollon palveluissa (psykologi, kuraattori ja terveydenhoitaja) on pilotoitu tiimityömallia, jonka tavoitteena on nopeuttaa palveluun pääsyä. Psykologien suuret rekrytointivaikeudet eivät mahdollista psykologipalvelun tarjoamista oppilas- ja opiskelijahuoltolain mukaisesti. Perusopetuksessa psykologiyö kohdennettiin elokuussa 2022 siten, että olemassa oleva psykologiresurssi jaettiin tasaisesti kaikille kouluille priorisoiden akuutteja eniten tukea tarvitsevia oppilasioita. Oletettiin käyttöön resurssipsykologitoimintaa toteuttamaan psykologipalvelun saatavuutta. Säästynneillä psykologien palkk-rahoilla palkattiin perusopetukseen 7 ja toiselle asteelle 3 resurssikuraattoria vahvistamaan opiskeluhuollon palveluita. Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihde- palveluja tarjoavan Nuortenkeskus Nupin Länsi-Vantaan uusi toimipiste avattiin Myyrmäen Virtatoloon, vakanssit täytettiin ja keskus on toiminut lokakuusta 2022 alkaen täydellä voymillä. Uusien asiakkaiden määrä kasvoi edellisvuoden marraskuusta 20 % samalla kuin odotusaika lyheni merkittävästi. Nuorten mielenterveys- palveluja vahvistettiin toimialalla myös mm. jatkamalla IPC interventiotoja ja avaamalla koului- ja opiskeluterveydenhuollon Chat kesällä 2022.	Perusopetuksessa 25,5 % oppilaista ei saanut aikaa psykologille 7 koulun seuraavan työpäivän kuluessa. Vastaa- va luku toisella asteella oli 18,9 %. Lisäksi useammalta koululta ja toisen asteen oppilaitoksesta puuttui psyko- login palvelut kokonaan rekrytointi- ongelmien takia. Psykologipalvelua ei siinä pystytty järjestämään eikä palveluun pääsyyn ajankohtaa pystytty laskemaan. Kuraattorien asiakasieto- järjestelmä apotti ei mahdollista palveluun pääsyn ajankohdan tilastoin- tia. Kuraattorien osalta on toteutettu manuaalinen seurantaajaksi, jonka mukaan 18,4 % perusopetuksen op- pilaista ei saanut kuraattoripalvelua 7 seuraavan koulupäivän aikana. Vas- taava luku toisen asteen kuraattori- palvelun osalta oli 2,1 %. Nuortenkeskus Nuppi: odotusajan keskiarvo vuoden 2022 lopussa oli 24 vrk.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
Nuorten antama palaute palvelusta (esim. NPS)		Palaute ei ole kerätty.	Palaute kerätään ja nuorten tyytyväisyys palveluihin kasvaa.		Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraat- tori-ön asiakaspalautekysely valmistui ja palautetta kerättiin syyslukukauden aikana. Asiakaspalauteissa opiskelu- huollon psykologien ja kuraattorien palveluun oliin erittäin tyytyväisiä (keski- arvo kyselyssä oli 4,4, vastausvaihtoeh- tojen ollessa asteikolla 1-5). Asiakaspalauteita kerättiin siihen kehitetyllä lomak- keella ensimmäistä kertaa eikä vertailua aiempaan voitu siksi vielä toteuttaa.	Opiskeluhuollon psykologi- ja kuraat- tori-ön asiakaspalautekysely otettiin käyttöön ja palautetta kerättiin syyslukukauden aikana. Asiakaspalauteissa opiskelu- huollon psykologien ja kuraattorien palveluun oliin erittäin tyytyväisiä (keski- arvo kyselyssä oli 4,4, vastausvaihtoeh- tojen ollessa asteikolla 1-5). Asiakaspalauteita kerättiin siihen kehitetyllä lomak- keella ensimmäistä kertaa eikä vertailua aiempaan voitu siksi vielä toteuttaa.	
Koulupsykologien tehtävien täyttöaste		81,4	100		Psykologiyöstä on tehty rekryvideo, hakijoille on tarjottu rekrytoinnin yhteydessä ammatillisia täydennyskoulutusta ja esitellyt opiskeluhuollon psykologin työtä psykologian opiskelijoille. Työssä on mahdollistettu työaikajoustoja ja työn ositaista räätälöimistä hakijan erityisen osaamisen ja mielenkiinnon mukaan. Kaksi psykologiharjoittelijaa palkattiin syyskuu 2022 tavoitellen heidän jämistä Vantaalle töihin valmistuttuaan. Opiskeluhuollon psykologien rekrytointivaikeuksien ratkaisemiseksi on perustettu yhteinen saatavuusryhmä henkilötoimikunnan kanssa.	Nuortenkeskus Nupin anonyymi asiakaspalautekysely otettiin käyttöön 31.12.2022 psykologien täyttöaste oli 52,9 %.	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
23. Lapsia ja lapsiperheitä tuetaan laadukkaalla palvelutarpeen arvioinnilla ja varhaisemman tuen palveluilla lastensuojelutarpeen vähentämiseksi	Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista	2,2 % (joulukuu 2020)	Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärä kuukaudessa, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista enintään 2,6 % (koronapandemian tilannetta heikentävä vaikutus huomioidu tavoitetasossa).	Timo Aronkytö	Asiakasmäärät niin sosiaalihuoltolain mukaisessa sosiaalityössä kuin lastensuojelun avohuollossa kasvoivat merkittävästi vuoden 2021 keväästä lähtien ja tasoituvat vuoden 2022 aikana koronapandemian edeltänyttä aikaa korkeammalle tasolle. Lastensuojelun virka-aikaisessa pätyvyydessä kehitettiin kiireellisyysloukutukset asiakkaiden ohjautumisen ja palvelutarpeen arviointiprosessin tehostamiseksi. Avohuoltoon rekrytoitiin lisää erityissosiaali-ohjaajia ruuhkautuneen asiakasliikenteen helpottamiseksi.	2,6 % (12/22)	Tavoite toteutui täysin.
24. Alueellista eriarvoisuutta ehkäistään laajentamalla myönteisen erityiskohtelun ohjelmaa	MEK-ohjelman tavoitteet vuosille 2023-25 määritetty ja hyväksytty (kyllä/ei)	MEK-ohjelman tavoitteita vuosille 2023-25 ei ole määritelty	Ohjelma on rakennettu ja hyväksytty toimeenpanoa varten.	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu: Riikka Åstrand	MEK-ohjelmajärjestelmä on kokonaisuutena, kuultu asiantuntijoita sekä rakennettu ohjelmaluonnosta. Ohjelmaluonnosta on esitelty kaupunginhallitukselle ilakoulussa sekä kaupunginjohtajalle. MEK-ohjelma vuosille 2023-2025 hyväksytty ja täytäntöönpanossa.	MEK-ohjelma vuosille 2023-2025 on hyväksytty ja täytäntöönpanossa.	Tavoite toteutui täysin.
25. Syrjäytymisen ja koulupudokkuuden vähentäminen	Varian keskeyttämisprosentti kaikki Varian keskeyttämisprosentti alle 20-vuotiaat	Toteuma 2020: 20,6 % Toteuma (alle 20 v.): 13,6 %	Keskeyttämisprosentti on enintään 10 %. Keskeyttämisprosentti (alle 20 v.) on enintään 8 %.	Katri Kalske	Keskeyttämisestä kohtaan -hankkeessa kehitettyjä toimintatapoja on otettu käyttöön. Annie-järjestelmän käyttöä on laajennettu. Keskeyttämisestä kohtaan -hankkeessa kehitettyjä toimintatapoja on otettu käyttöön. Annie-järjestelmän käyttöä on laajennettu. Tehostetaan joustavaa ryhmäitelyä äidinkielen opetuksessa. S2-opettajien ja luokanopettajien yhteistyön lisääminen. Koulukohtaisia tuen rakenteita on kehitetty.	11,3 % 8,8 % Kevät 2022/ 2 lk Suomi äidinkielenä oppimäärä 24 % oppilaita kuuluu suoritusasteeseen alimpaan 20 %. Suomi toisena kielenä oppimäärä 61 % oppilaita kuuluu suoritusasteeseen alimpaan 20 %. Suomi äidinkielenä oppimäärää opiskelevien tulos ei parantunut, mutta suomi toisena kielenä opiskelevien tulos parani.	Tavoite toteutui osittain.
	Lukuseula, 2 luokat vakioituna S2-oppilaiden mukaan	Lukutaidon arviointi Lukuseula-testillä: 2. lk lähtöarvo -Suomi äidinkielenä oppimäärä 23 % oppilaita kuuluu suoritusasteeseen alimpaan 20 % -Suomi toisena kielenä oppimäärä 69 % oppilaita kuuluu suoritusasteeseen alimpaan 20 %	Kaikkissa 2. luokan oppilaita suoritusasteeseen alimpaan 20 % kuuluvien joukko vähenee.				
	School day -sovelluksen tuottama data oppilaiden hyvinvoinnista	Lähtötasoa ei ole. Koulukiisaamista koskeva mittaus lisätään sovellukseen tammikuussa 2022.	Tavoitteena on, että kokemus kiisaamisesta vähenee vuoden 2022 aikana. 4. lk oppilaiden kokemus kiisaamisesta vähenee 7. lk kokemus kiisaamisesta vähenee vuoden 2022 aikana		Koulut ovat aloittaneet systemaattisesti käyttämään School day -mittausta.	Tulokset 6/2022 Kiisaamiseen puuttuminen 4. lk 82 % 7. lk 66 % En ole nähnyt kiisaamista 4. lk 72 % 7. lk 65 % School day -mittauksista on saatu lähtötasotiedot.	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
Resurssiviisas ja hiilineutraali Vantaa							
26. Edistetään päästövähennystoimia hiilineutraalisuuden saavuttamiseksi viimeistään vuonna 2030 (Hiilineutraali Vantaa 2030)	Kasvihuonekaasut vähenevät. Laskennassa huomioidaan lämmön, sähkön, liikenteen, teollisuuden ja työkalu- ja jätteiden käsittelyn sekä maatalouden päästöt.	Kokonaispäästöt 883 ja asukaskohtaiset päästöt 3,7 (kt CO2-ekv.)	7 %:n vähennys vuosittain (vuosittainen päästövähennys, jolla päätavoite eli hiilineutraali kaupunki vuonna 2030 saavutetaan).	Tero Anttila	Resurssivisauden tielartta pävitetty uudelle valtuustokaudelle. Tielartta sisältää toimenpiteitä päästöjen vähentämiseksi. Vuoden 2021 päätösläusemat valmisteuivat keväällä 2022 (HSY tuottaa laskelmat).	Vuoden 2021 päätösläusemat mukaan kokonaispäästöt eivät vähentyneet (0 %) ja asukaskohtaiset vähentyivät 1 %. Asetettua 7 % tavoitetta ei saavuteta. Päästöt ovat olleet laskusunnassa, mutta prosentuaalinen tavoite ei toteudu. Vuoden 2022 päätösläusemat saadaan keväällä 2023.	Tavoite toteutui osittain.
	Elinkeinoelämän ja kaupungin välinen ilmastoyhteistyö on käynnistynyt (ilmastokumppanuus)	Vantaalla ei ole systemaattista tapaa tehdä ilmastoyhteistyötä elinkeinoelämän kanssa.	Vähintään 10 kaupunkikonsertin ulkopuolista yritystä ja yhteisöä mukana ilmastokumppanuustyössä		Ilmastokumppanuus -hanke käynnistyi vuonna 2021. Hankkeessa kehitetään Vantaan, Keravan ja Järvenpään kaupunkien ilmastoyhteistyötä yritysten suuntaan.	Hanke päättyi 30.6.2022; toimintamallikirjastoon on koottu yhteistyömallit kaikkien kuntien käyttöön, joista on Vantaalle valittu ensi vaiheen toimintatavat (11 kpl).	
	Luonnon monimuotoisuus lisätään uudeksi onnaksi kaistaksi resurssivisauden tielarttaan.	Resurssivisauden tielarttassa ei luonnon monimuotoisuudelle onnnaa kaistaa	Kaista laadittu ja lisätty 2022		Resurssivisauden tielartta pävitetty ja sisältää uutena kaistana luonnon monimuotoisuuden. Kaistalle on määrätty toiminta monimuotoisen luonnon edistämiseksi Vantaalla.	Monimuotoinen luonto -kaista lisätty pävitettyyn resurssivisauden tielarttaan.	
	Ilmastobudjetoinnin käyttöönotto selvitetään	Ilmastobudjetointi ei käytössä	Ilmastobudjetoinnin käyttöönotton selvitäminen aloitettu		Resurssivisauden tielartta on pävitetty. Tielarttan Vastuullinen Vantaa -kaistalle on lisätty toimenpiteeksi, että ilmastobudjetoinnin eri malleja ja niiden soveltuvuutta Vantaalle selvitetään.	Asia lisätty resurssivisauden tielarttaan. Selvitysö on alkanut benchmarkaamalla muita kaupunkia.	
27. Kestävien liikkumismuotojen osuus kasvaa	Joukkoliikenteen matkustajamäärät palaavat lähes koronaa edeltävälle tasolle ja pyöräilijöiden määrä kasvaa keskimäärin 4 % vuodessa (2020 indeksitavoite = 1.093).	Joukkoliikenteessä 90 000 nousua arkuuorokaudessa, pyöräilyindeksi: 1.266	Joukkoliikenteen matkustajamäärä 130 000 arkuuorokaudessa, pyöräilyindeksi: 1.136	Tero Anttila	Joukkoliikenteen olosuhteiden kehittäminen. Runkolinjojen 30, 300, 400, 520 ja 530 toimenpiteet toteutettu. Luhtitie avattiin joukkoliikenteelle. Runkolinja 570 siirtyi syksyn 2022 aikana uuteen sähköbussikalustoon. Pyöräliikenteen edistämissuunnitelma menee poliittiseen päätöksentekoon keväällä 2023. Pyöräliikenteen olosuhteita parannetaan tavoiteverkon mukaisesti.	Joukkoliikenteen nousujamäärä oli 126 126. Luku on -9 % vuoden 2019 huippuluvuista. Vantaan joukkoliikenne on toipunut huomattavasti HSL:n keskiarvoa nopeammin. Pyöräilyindeksi oli 964. Tämä on Luhtitien urakan vuoksi jouduttu johtamaan puutteellisen laskentaverkon pohjalta. Tarkemmin pyöräilyn kehitystä voidaan arvioida vuonna 2023 valmistuvien HSL:n ja valtakunnallisten liikkumistutkimusten pohjalta.	Tavoite toteutui osittain.

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
28. Kiertotaloutta edistettään	Kiertotalous sisällytetty maakäytön ja rakennuttamisen ohjaamiseen sekä hankintojen kriteereihin	Ei systemaattista tapaa huomioida kiertotalous	Kiertotalouden huomioimiseksi on luotu malli, joka ohjaa kaupungin omaa toimintaa.	Tero Anttila	Kaupunki osallistuu valtakunnalliseen kaupunkien ja yritysten yhteiseen UUMA4, 'Uusiomaarakentaminen osana kiertotaloutta' -ohjelmaan, ohjelma tuottaa uusia ohjeita ja toimintamalleja. Aviapoliksen osalta pilotoidaan ilmastovaikutukset ja resurssiväisäus kaavoituksessa ja tontinluovutuksessa. Jokaisen alueen kaavan yhteydessä laaditaan selvitys, jonka pohjalta määritellään toimenpiteet hiilineutraaliuden edistämiseksi yhteistyössä kaupungin ja kaavanhakijan kanssa.	Kaupunki on osallistunut Uuma4 hankkeeseen täysin määrällisesti. Kaavakohtaisesti määritelty tavoitetasot ja päästövähenemyskeinot (vasta Aviapoliksen osalta). Aviapoliksen asemakaavoituksen osalta on tehty hiilineutraalisuuden prosessimalli osana Lentokenttäkaupungin suunnitteluperiaatteita. Sitä on sovellettu käytön jo muuttaman vuoden ajan. Jokaisen kaavan yhteydessä tehdään hiilineutraalisuus selvitys.	Tavoite toteutui täysin.
Kukoistavat kaupunkikeskukset							
29. Kaupunkikeskustoja ja vanhoja lähiöitä kehitetään	Keskustojen poikkihallinnollisten kehittämissuunnitelmien valmistelun ja toteuttamisen edistyminen	Kehittämissuunnitteet ja avainhankkeet on määritelty suuruusluokan poikkihallinnollisissa alueellaisissa.	Suuruusluokan pääkeskusten kehittämissuunnitelmat avainhankkeineen on saatavilla poikkihallinnollisena yhteistyönä.	Tero Anttila	Poikkihallinnollisen toiminnan järjestämisestä on valmisteltu. Kaupungin hallitus on perustanut keskustojen kehittämissuunnitelmien seurantaryhmät 19.12.2022. Vuoden 2022 laskennan tulos julkistetaan toukokuussa 2023. Laskenta tehdään kerran vuodessa, jolloin tulos päivitetään vuosittain osavuosikatsauksen alkusyksystä, tässä tapauksessa syyskuulla 2023. Hakunilan valaistusta ei ole vielä aloitettu eikä toteutettavaksi osaa päätetty. Koko hankkeen kustannusarvio on noin 200 000 euroa, mutta vain osa kuluista sisällytetään MEK ohjelmaan.	Uudet projektihoitajat ovat aloittaneet työssään 8/2022 ja kehittämissuunnitelmien laadinta on käynnissä.	Tavoite toteutui osittain.
	Keskustojen elinvoimallaskenta	Vantaan keskustojen elinvoimallaskenta (Vantaa 1) on 2.9.	Keskustojen elinvoimallaskenta osoittaa myönteistä kehitystä.		Vuoden 2021 laskennan tulos on 3,0. Vantaan keskustojen kokonaiselinvoimallaskenta on lähtenyt taas nousuun edellisvuoden (2,9) notkahduksen jälkeen.		
	Vantaan lähiöohjelman toteutuminen	Vantaan lähiöohjelman hankkeet hyväksytty, ja vuodelle 2021 avustusrausta on 780 000 euroa.	Vantaan lähiöohjelman hankkeet ovat toteutuneet tai toteutuksessa.		Kohteiden, myös lähiöohjelmasta avustusta saavien vuoden 2022 MEK-hankkeiden, toteutus painottuu kesä- ja syyskauteen. Kohteet (26.1.2023): - Kyröpuiston koulun pihan pristäminen (valmis 9.9.2022) - Hakunilan valaistuksen parantaminen (ei toteutettu) - Katuvalaistuksen laatuolosuhteiden ylläpito, kunnossuoritus ja uudet pienet katuvälit - MEK-alueella (toteutus Street Art Vantaa) - Koivutorin kunnostus (valmis, vain osa kuluista sisällytetään MEK ohjelmaan) - Osallisuuskoordinaattorin palkkaus (toteutunut 60 %) - Osallisuuskoordinaattori on siirtynyt eri toimialalle - Osallistuvan budjetoinnin toteutus (valmis, investointien arvioituja toteutusajankohdista löytyy vuodelta 2023)		

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoite taso 2022	Vastuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
30. MAL-tavoitteet toteutuvat	Asuntotuotanto asunto/vuosi sekä asemakaavatuotanto asunto-k-m2/vuosi, valtion pitkän korkotuen vuokra-asuminen asunto/vuosi	Hyväksyttyä uutta asumisen kerrosalaa 239 146 k-m2. Vuonna 2020 valmistui 2893 asuntoa, joista erillispienentaloihin 395, rivi- ja keijutaloihin 90 ja kerrostaloihin ja muihin 2408 asuntoa. Vuonna 2020 valmistui 7 valtion pitkän korkotuen asuntoa.	Asuntotuotanto 2 640 asuntoa vuodessa ja asemakaavatuotanto 240 000 k-m2 uutta asuntokerrosalaa vuodessa. Valtion tukeman pitkän korkotuen tuottoa 528 asuntoa vuodessa.	Tero Anttila	Valmistuneet asunnot ja hyväksytyt asemakaavat. Uutta asuntokerrosalaa tuottivat eniten Lumikvarsin ja Kvarsikulman asemakaavat Kivistössä, Neikkatie 17 asemakaava Tikkurilassa sekä Backaksen tapahtumakeskuksen asemakaava.	Uusia asuntoja valmistunut 3304 kpl. Näistä kerrostaloissa 2610 kpl ja omakoti-, erillis-, pari- ja rivitaloissa 652 kpl. Valtion pitkän korkotuen vuokra-asuntoja valmistui 480 kpl. Valtuustossa on hyväksytty 24 asemakaavaa, joissa yhteensä 141 821 k-m2 uutta asumista.	Tavoite toteutui osittain.
31. Valmistuvien pienalojen määrä nousee 450 asuntoon	Valmistuvien pienalojen määrän määrä	Onakotitaloja valmistui 170 ja muita erillisiä pienotaloja 220	Pientaloasuntoja 450 kpl /vuosi Kaupunki toteuttaa toimintasuunnitelmaa pientalotuotannon lisäämiseksi.	Tero Anttila	Valmistuneet pientaloasunnot.	Uusia pientaloasunto- ja (omakoti-, erillis-, pari- ja rivitaloja) valmistunut yhteensä 652 kpl. Näistä rivitaloissa 202 kpl.	Tavoite toteutui täysin.
32. Vantaan ratikka-kaupungin suunnittelu etenee kokonaisvaltaisesti kaupunginvaltuuston hyväksymien reunaehtojen mukaisesti.	Katu- ja puistosuunnittelun valmistumisprosessi, ratikkakatu- ja asemakaavojen lautekuntakäsittelyt (prosentit), kaavarunkoehdotus valmis päätöksentekoon	Ratikan yksityiskohtainen suunnittelu eri suunnitteluvaiheilla on saatu käyntiin: katu- ja infrasuunnittelun yksityiskohtainen suunnittelu on käynnistynyt marras- ja joulukuun aikana koko ratikan reitillä. Ratikkakatu- ja asemakaavojen valmistelu on aloitettu ja ratikan osallistumis- ja arviointisuunnitelma on valmistunut marraskuussa 2020.	Katu- ja puistosuunnittelusta valmiina 90 %, ratikkakatu- ja asemakaavoista yli puolet käynnissä lautekuntakäsittelyssä, kaavarunkoluonnos nähtävillä	Tero Anttila	Katu- ja puistosuunnittelun luonnosten esittely ja ehdotusten nähtävilläolo, ratikkakatu- ja asemakaavojen vuorovaikutussuunnittelun esittely sekä nähtävilläolo, kaavarunkoluonnoksen nähtävilläolo ja viimeistely hyväksyttäväksi saatua palauteen ja vaikutusarvioinnin pohjalta.	Katu- ja puistosuunnittelmis-ta nähtävillä on valmistunut noin 39 %. Ratikan kaualeuen asemakaavaehdotuksia on käsitelty kaupunkiympäristölautakunnassa 10/21 kpl eli 48 %. Ratikan kaavarunkoluonnos oli nähtävillä kesäkuussa. Kaavarunkoehdotus on valmistunut päätöksentekoa varten.	Tavoite toteutui osittain.
33. Tapahtumien määrä Vantaalla lisääntyy	Suurien tapahtumien lukumäärä	Suuret kulttuuritapahtumat (2019): 28 Suuret liikuntatapahtumat (2019): 27	Suuret kulttuuritapahtumat 30 Suuret liikuntatapahtumat 30	Riikka Åstrand	Kulttuuri: Tapahtumia tuotettiin suunnitelman mukaisesti. Liikunta: 30 toteutunutta suurta tapahtumaa suunnitelmien mukaisesti.	Suuret kulttuuritapahtumat: 30 toteutunutta Suuret liikuntatapahtumat: 30 toteutunutta	Tavoite toteutui täysin.
	Ilmoitusten lukumäärä Vantaan tapahtumakalenterissa	Ilmoitusten määrä Vantaan tapahtumakalenteri - sivustolla 969 kpl (2020)	Ilmoitusten määrä Vantaan tapahtumakalenteri - sivustolla 1 300 kpl (2022)		Tapahtumanjärjestäjille on laadittu ohjeita tapahtumakalenterin käyttöön tapahtumavies-tinnässä ja -markkinoinnissa. Tapahtumamarkki-nointi on otettu laajemmin käyttöön myös tapahtumamarkkinoinnin laskeutumisaustana markkinoinnissa. Tapahtumakalenteria kehitetty osana tapahtumien ilmoittautumisen, varaami-nen ja maksaminen -projektia. Kalenterin pääkäyttäjäsiirretty kaupunkistrategia ja johto -toimialalta kaupunkikulttuurin ja hyvinvoinnin toimialalle omistuneesti.	Tapahtumia tapahtumakalenterissa 22.12. otetun tiedon mukaan 1 600 kpl.	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
Merkitsevästi työtä vaikuttavalla johtamisella							
34. Tikkurilan toimilahan-ke etenee aikataulussa.	1) rakennustyöt alkavat 2) osallistava suunnittelu ja muutostoimittelu etenee suunnitelman mukaan.	Urakkatarjousvaihe menossa.	Rakennustyöt käynnissä ja hankkeen muutostuki etenee suunnitelman mukaan.	Tero Anttila (1) ja Kirsi-Maria Lievenon (2)	1) Pysäköintilaitoksen ja toimilahan rakennuslupapäätökset on annettu 18.3.2022. 2) Osallistavan suunnittelun työpajat 3-4 toteutettu ja kommentoitu suunnitelmia työpajoissa kerätyn palautteen mukaan. Urakoitsija Lehto Tilat Oy on vetäytynyt toimilahanhankkeesta 4/2022. Kaupungin hallitus on hyväksynyt neuvotellun sovintosopimuksen. Hanketta koskevat sopimukset on päätetty sovintosopimuksen allekirjoittamalla.	Toimitilahanke on keskeytynyt toistaiseksi.	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
35. Henkilöstön työhyvinvointi ja palautuminen työpäivän aiheuttamasta rasituksesta parane	Palautuu hyvin työpäivän aiheuttamasta rasituksesta (Kunta 10).	Koko kaupunki: 40,7 % Käjo: 49,9 % Pela: 53,8 % Kaku: 45,2 % Kaso: 38,3 % Kato: 55,3 % Soster: 36,3 % (Vastausvaihtoehdot: 0 = en ollenkaan - 10 = täysin. Tulos esitetään vaihtoehdon 8, 9, tai 10 valinneiden prosentiosuutena.)	Koko kaupunki: 42,6 % Käjo: 55,0 % Pela: 59,6 % Kaku: 49,6 % Kaso: 40,0 % Kato: 59,9 % Soster: 38,4 % (tilastollisesti merkitsevä muutos)	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu Kirsi-Maria Lievenon	Ennakoitodotuksia toteutettu, Kunta10 -kysely toteutettu.	Koko kaupunki: 36,9 % Käjo: 40,8 % Pela: 53,4 % Kaku: 43,8 % Kaso: 32 % Kato: 51,3 % Soster: 36,2 %	Tavoite toteutui osittain.
	Työyhteisö on tavoitteellinen (Kunta 10)	Koko kaupunki: 3,92 (max 5) Käjo: 3,9 Pela: 3,74 Kaku: 4,01 Kaso: 4,02 Kato: 3,76 Soster: 3,8.	Koko kaupunki: 3,93 Käjo: 3,95 Pela: 3,79 Kaku: 4,05 Kaso: 4,03 Kato: 3,8 Soster: 3,81.		Systemaattinen esimiesyö, tuloskorttien ja toimintasuunnitelmien hyödyntäminen, tulos- ja kehityskeskustelut / Vaikuttavaa työtä keskustelut yksilö- ja ryhmätasolla. Uuden strategian mukaisen esimiehen strategiatyökalut tuotettu esihenkilöiden käyttöön kaupunkitasoisesti.	Koko kaupunki: 3,9 Käjo: 3,79 Pela: 3,48 Kaku: 4,05 Kaso: 3,94 Kato: 3,83 Soster: 3,87	
	Mielenterveysperusteiset sairauspoissaolot vähenevät (mielenterveysperusteinen sairauspoissaoloprocentti)	1,53 %	1,43 %		Esimiesvalmennukset - esimiesosaamisen lisääminen, kestävä työkyky -hankkeessa kokeilujen avulla kehitetään varhaisen tuen palveluja. Työkyky- ja työsuojelustantutijoiden yksilölläsoinen työ esimiesten ja johtajien kanssa.	Mielenterveysperusteisten sairauspoissaolosten prosenttiosuus laskennallista työpäivästä. Laskentakaava muutunut, alkuperäinen luku vuonna 2020: 0,94 % vuonna 2021: 1,13 %, vuoden 2022 luku: 1,42 %	

Sitova tavoite vuodelle 2022	Mittari	Lähtötaso v:n 2020 loppu	Tavoitetaso 2022	Vastuuhenkilö(t)	Keskeiset toimenpiteet 1.1. - 31.12.2022	Mittarien tilanne 1.1. - 31.12.2022	Tavoitteen toteutuminen
36. Esimiesten valmentavan johtamisen laatu paranee	Valmentava johtaminen: Lähiesimies vahvistaa työntekijöiden kyvykkyyttä (Kunta 10)	74,8 % (Vastausvaihtoehdot: 1=tyysin samaa mieltä, 2=melko samaa mieltä, 3=en samaa enkä eri mieltä, 4=melko eri mieltä, 5=tyysin eri mieltä. Tulkinta: Tulokset esitetään vaihtoehdon 1 ja 2 valinnoiden prosenttiosuutena. Mitä suurempi prosenttiosuus sitä useampi kokee, että esimies vahvistaa työntekijöidensä kyvykkyyttä.)	75,8 % (tilastollisesti merkitsevä muutos)	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu Kirsi-Marja Lievonon	Esimiesvalmennukset valmentavan johtamisen osaamisen kehittämiseksi tutuut. Toimialoilla valmentavan johtamisen kehittämisen prosesseja.	74,8 %	Tavoite ei toteutunut lainkaan.
37. Työyhteisöt ovat pito- ja vetovoimaisia	Kunta 10 kokonaissijoitus kaupunki- ja toimialatasoin.	Kaupunkitaso: 58,0 Kajo: 56 Pela: 44 Kaso: 66 Kaku: 62 Kato: 54 Soster: 45	Kaupunkitaso: 60,0 Kajo: 61 Pela: 50 Kaso: 68 Kaku: 67 Kato: 59 Soster: 48	Apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu Kirsi-Marja Lievonon	Esimiesvalmennukset, työyhteisöjen kehittämistoimet, rekrytoinnin tukipalvelut.	Kaupunkitaso: 55 Kajo: 55 Pela: 26 Kaso: 59 Kaku: 68 Kato: 62 Soster: 48 (100 paras)	Tavoite toteutui osittain.
38. Hallitu siirtymä hyvinvointialueelle	Kunta 10 -tulokset säilyvät vähintään vuoden 2020 tasolla. Ei vaikutusmahdollisuuksia muutoksiin töissä (kys. 12)	Sote: 46,6 Pela: 61,3 (Vaikutusmahdollisuuksia töissä tapahtuneisiin muutoksiin kysyttiin seuraavalla väittämällä: Voiko olla mukana, kun työtesi koskeva muutoksia suunnitellaan Vastausvaihtoehdot ovat 1=voin vaikuttaa muutoksiin hyvin paljon, 2=voin vaikuttaa jonkin verran, 3=muutokset tulevat yleensä yllättäen, ilman mahdollisuuttani vaikuttaa niihin. Tulkinta: Tulokset esitetään vaihtoehdon 3 valinnoiden prosenttiosuutena. Mitä suurempi prosenttiosuus sitä useampi on kokenut muutosten tuleen yllättäen ilman vaikutusmahdollisuuksia.)	Sote: 46,6 Pela: 61,3 (Huom. Mitä korkeampi luku, sitä heikompi vaikutusmahdollisuus.)	Kaupunginjohtaja ja apulaiskaupunginjohtajat, raportointivastuu Kirsi-Marja Lievonon	Soten puolella: Muutosjohtamisen tuki osana hyvinvointialueen hr-valmistelun osakokonaisuutta. Muutosjohtamista ja henkilöstöviestintää toteutettu monipuolisesti: rakennettu valmennuksia esihenkilöiden yhteistoiminnan osallistamisen ja muutosjohtamisen tueksi. Keskeisten työkyky- ja työsuojeluprosessien kokoaminen, alkutalutus ja priorisointi toteutettu, esihenkilöiden ja työpaikkatasoinen tuki ja työkykyprosessien saattaminen päätökseen sekä muutostuen ja koulutuksen tarjoaminen johdolle ja lähihenkilöille työkyky- ja työturvallisuuksien moista.	Sote: 45,9 % Pela: 74,8 %	Tavoite toteutui osittain.

2.2 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

2.2.1 Käyttötalouden toteutuminen

10

Yleishallinto

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 165	500	4 665	18 730	-14 065
Menot	-34 018	2 241	-31 777	-29 842	-1 935
Toimintakate	-29 853	2 741	-27 112	-11 113	-16 000

Toiminta ja keskeiset muutokset 2022

Yleishallinnon talousarvio koostuu mm. kunnallisen päätöksentekojärjestelmän ja muiden yleisluonteisten toimintojen ja erien kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen 2022

Yleishallinnon toimintatuotot toteutuivat 402 prosenttisesti ja toimintakulut 94 prosenttisesti. Tuottojen toteumaan sisältyy Vantaan Työterveys Oy:n myynnistä kirjattu myyntivoitto 14,3 milj. euroa. Yleishallinnon toimintakate toteutui kokonaisuudessaan noin 16 milj. euroa talousarviota parempana.

10 10

Keskusvaalilautakunta

Vastuuhenkilö: Nelli Jääskeläinen

Puheenjohtaja: Niilo Kärki

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	350	0	350	513	-163
Menot	-678	0	-678	-477	-201
Toimintakate	-328	0	-328	36	-364

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keskusvaalilautakunnan tehtävänä on toimittaa kuntavaalit, aluevaalit, eduskuntavaalit, tasavallan presidentin vaali ja europarlamenttivaalit. Keskusvaalilautakuntaan kuuluu kaupunginvaltuuston 23.8.2021 § 10 toimikautekseen 2021–2025 valitsevat viisi jäsentä ja 11 varajäsentä. Vuonna 2022 järjestettiin aluevaalit ja aloitettiin vuoden 2023 eduskuntavaalien valmistelut. Keskusvaalilautakunta kokoontui yhteensä kuusi kertaa.

Vaalien järjestämisestä huolehti keskusvaalilautakunnan apuna vaalitoimiston päällikön johdolla vaalitoimisto. Vaalien järjestämisen aikana vaalitoimistossa työskenteli 4–6 henkilöä eri pituisissa työsuhteissa ja ennakkoäänestystoimitsijoita työskenteli noin 60 henkilöä. Vantaalla on äänestysalueita 68 (KV 18.5.2020 § 3).

Aluevaaleissa äänioikeutettuja oli Vantaalla yhteensä 188 689 henkilöä. Ennakkoäänestyksessä käytti äänioikeuttaan 34 848 henkilöä ja äänestysprosentti oli 18,5. Vaalipäivän äänestyksessä äänioikeuttaan käytti 36 968 henkilöä ja äänestysprosentti oli 19,6. Äänestäneitä yhteensä oli 71 816 henkilöä ja äänestysprosentti oli 38,1. Koska aluevaalien äänestysprosentti oli maan alhaisin, äänestysaktiivisuuden syistä ja sen nostamisen keinoista teetätettiin ulkopuolinen tutkimus.

Talousarvion toteutuminen

Aluevaaleissa valtio korvasi vaalien järjestämisestä aiheutuvia kuluja kertakorvauksena 2,7 euroa jokaiselta äänioikeutetulta kunnan asukkaalta. Korvaus oli 509 460 euroa ja se kattaa aluevaalien vuoden 2022 kustannukset. Kuntakorvaus oli kuntavaaleja 2021 huomattavasti suurempi (kuntavaalit 2021; 1,4 euroa per äänioikeutettu). Aluevaalit järjestettiin tammikuussa, minkä takia osa kustannuksista ajoitui vuodelle 2021.

Keskusvaalilautakunnan toimintatuotot toteutuivat 147 prosenttisesti ja toimintakulut 70 prosenttisesti.

10 20

Kaupunginvaltuusto

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Antti Lindtman

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-1 609	0	-1 609	-1 255	-353
Toimintakate	-1 609	0	-1 609	-1 255	-353

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginvaltuuston kokouksissa palattiin läsnäkokouksiin. Selostustilaisuudet ja iltakoulut järjestettiin ns. hybridikokousmallilla, jossa valtaosa osallistujista on kokouksessa etäyhteyden avulla.

Kaupunginvaltuustolla oli vuonna 2022 yhteensä 11 kokousta, 11 selostustilaisuutta sekä 4 iltakoulua. Valtuustovaliokunta kokoontui 6 kertaa. Kaupunginvaltuuston kaksipäiväinen seminaari järjestettiin Tampereella 12.-13.5.2022 ja syksyn yksipäiväinen seminaari Vantaan kaupungintalolla 25.8.2022. Lisäksi kaupunginvaltuustolle järjestettiin syyskuussa ratikkareittiin tutustuminen.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginvaltuuston toimintakulut toteutuivat 78 prosenttisesti.

10 30

Tarkastuslautakunta ja ulkoinen tarkastus

Vastuuhenkilö: Sari Hännikäinen

Puheenjohtaja: Tuire Kaimio

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-641	-4	-645	-562	-83
Toimintakate	-641	-4	-645	-562	-83

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Tarkastuslautakunta toimii kuntalain 410/2015 luvun 14 mukaan määräytyvien tehtävien sekä toiminta- ja arviointisuunnitelmansa mukaisesti. Tarkastuslautakunnan kokouksia oli vuoden aikana 17. Arviointikertomus vuodelta 2021 hyväksyttiin lautakunnassa 4.5.2022.

Lautakunta käsittelee tilintarkastussuunnitelmaa yhteistyössä tilintarkastajan kanssa. Päävastuullinen tilintarkastaja raportoi tarkastuksista lautakunnalle touko- ja joulukuussa. Tilintarkastustoiminnassa ei ollut lisätoimeksiantoja vuoden aikana.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu valtuustokaudella 2021–2025 yhteensä 13 jäsentä. Lautakunta ei ole jakautunut työryhmiin.

Talousarvion toteutuminen

Tarkastuslautakunnan toimintakulut toteutuivat 87 prosenttisesti.

10 40

Kaupunginhallitus

Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen

Puheenjohtaja: Sari Multala

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 757	500	4 257	18 160	-13 903
Menot	-15 154	2 245	-12 909	-11 665	-1 244
Toimintakate	-11 397	2 745	-8 652	6 495	-15 147

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunginhallituksen kokoukset järjestettiin kaupungintalolla läsnäkokouksina. Iltakoulut järjestetään pysyvästi hybriditilaisuuksiksi.

Kaupunginhallituksen kokouksia oli yhteensä 21, minkä lisäksi 31.10.2022 järjestettiin kaupunginhallituksen talousarvioneuvottelut. Iltakouluja järjestettiin yhdeksän. Kaupunginhallitus teki opintomatkan 2.-5.11.2022 Norjaan Bergeniin. Kaupunginhallituksen konsernijaosto kokoontui 10 kertaa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunginhallituksen toimintatuotot toteutuivat 427 prosenttisesti ja toimintakulut toteutuivat 90 prosenttisesti. Toimintatuottoihin on kirjattu mm. Vantaan Työterveys Oy:n myynnistä syntynyt myyntivoitto 14,3 milj. euroa.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelmalle oli talousarviossa varattu 2 milj. euroa. Summasta on maksettu yhteisötalotoimintaan 0,20 milj. euroa. Toimialoille on jaettu 1,58 milj. euroa käytön suhteessa seuraavasti: kaupunkistrategia ja johto 0,18 milj. euroa, kasvatus ja oppiminen 0,25 milj. euroa, kaupunkiympäristö 0,14 milj. euroa, kaupunkikulttuuri 0,69 milj. euroa sekä sosiaali- ja terveydenhuolto ja suun terveydenhuolto 0,32 milj. euroa.

Kaupunginhallituksen käyttövarauksissa opiskelijoiden ja koululaisten kesätyörahaan oli talousarviossa varattu 0,84 milj. euroa ja sivukulut. Määrärahaa on siirretty toimialoille käytön suhteessa 0,80 milj. euroa ja sivukulut.

10 50**Yhteistoimintaosuudet ja -avustukset****Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen****Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	57	0	57	56	1
Menot	-15 936	0	-15 936	-15 883	-53
Toimintakate	-15 879	0	-15 879	-15 826	-53

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Määrärahasta on maksettu kaupungin sopimusten mukaisesti avustus Tiedekeskussäätiölle ja vuotuisen käyttöavustus Suomen kansallisoopperalle. Määrärahasta on maksettu HRI-hankkeen, kaupunkitalous-professorin, kaupunkitutkimusinstituutin ja kaupunkiakatemian kustannukset. Lisäksi määrärahasta on maksettu Vantaan kaupungin maksuosuus aluepelastuslaitoksen kustannuksista.

Talousarvion toteutuminen

Toimintatuotot toteutuivat 98 prosenttisesti ja toimintakulut 100 prosenttisesti.

11**Kaupunkistrategia ja johto****Vastuuhenkilö: Ritva Viljanen****Toimielin: Kaupunginhallitus**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	12 265	0	12 265	12 978	-712
Menot	-150 668	4 671	-145 997	-128 000	-17 996
Toimintakate	-138 403	4 671	-133 731	-115 022	-18 709

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Kaupunkistrategian ja johdon toimiala koostuu yleisjohdosta, talouden ja strategian, henkilöstön ja konsernipalveluiden, kasvupalveluiden ja kuntademokratian palvelualueista sekä viestinnän ja sisäisen tarkastuksen palveluyksiköistä. Toimialaan kuuluu lisäksi Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos vielä vuoden 2022 ajan, jonka jälkeen pelastustoimi siirtyy Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Talousarvion toteutuminen 2022

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan toimintatuotot toteutuivat 106 prosenttisesti ja toimintamenot toteutuivat 88 prosenttisesti.

11 10**Yleisjohto**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	42	-42
Menot	-17 787	6 531	-11 257	-1 072	-10 185
Toimintakate	-17 787	6 531	-11 257	-1 030	-10 227

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yleisjohto sisältää kaupunginjohtajan ja toimialan yhteiset sekä kehitysprojektien toimintakulut.

Talousarvion toteutuminen

Yleisjohdon toimintakulut toteutuivat vain 10 prosenttisesti. Talousarviossa 2022 yleisjohtoon tehtiin keskitetty määrärahavaraus kunta-alan palkkaratkaisun kattamiseksi. Keskitetystä varauksesta jaettiin toimialoille 6,2 milj. euroa kaupunginvaltuuston päätöksellä määrärahamuutoksena (KV 10.10.2023 § 6). Määrärahavaraus ylitti palkkaratkaisun toteuman, joten yleisjohtoon jäi käyttämätöntä määräraha-varausta.

11 40**Talous ja strategia**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	584	0	584	627	-43
Menot	-6 723	-71	-6 794	-6 251	-543
Toimintakate	-6 139	-71	-6 210	-5 624	-586

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talousohjauksen johdolla kehitettiin taloussuunnitteluprosessia. Vuonna 2022 taloussuunnitteluun vaikutti muun muassa hyvinvointialueuudistukseen valmistautuminen, koronapandemia sekä Venäjän helmikuussa 2022 aloittama hyökkäyssota Ukrainassa. Talousarviossa 2023 ja taloussuunnitelmassa 2023–2026 otettiin huomioon kuntakentän suuri rakenteellinen muutos, kun sosiaali- ja terveystoimi, pelastustoimi ja muutamat yksittäiset kaupungille aiemmin kuuluneet tehtävät siirtyvät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle vuoden 2023 alusta alkaen. Koronapandemiasta toipumiseen laadittu suunnitelma kohdistui pääosin vuoden 2022 talouteen, mutta ohjelma jatkuu vielä vuoden 2023 ajan. Vuonna 2021 hyväksytty Vantaan talouden tasapainottamissuunnitelma on voimassa vuoteen 2025 saakka ja suunnitelman toteuttaminen tehtiin onnistuneesti vuoden 2022 osalta. Erityisen voimakkaasti kaupungin tulevien vuosien talouteen vaikuttaa hyvinvointialueuudistus sekä valmisteilla oleva TE2024 -uudistus. Talousarvio 2023 ja taloussuunnitelma 2023–2026 hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa marraskuussa 2022.

Vuonna 2021 käyttöön otetun taloussuunnittelun ja raportoinnin SAP BW/4Hana -ohjelman kehittäminen jatkui. Uudistuksen myötä luovuttiin Kompassi raportointijärjestelmästä ja tilalle otettiin Power BI -pohjainen Kirstu -raportointijärjestelmä. Vuoden 2022 aikana Kirstuun tuotettiin talouden raportit ja järjestelmää kehitettiin. Kaupunkitasoinen Palveluverkkosuunnitelma vuosille 2022–2031 valmisteltiin pääosin vuoden 2022 aikana ja se hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa joulukuussa 2022. Palveluverkkosuunnitelmassa on kuvattu palveluiden tarvetta seuraaville 10 vuodelle ja investointisuunnitelmat perustuvat tähän suunnitelmaan.

Talouspalveluissa on vuoden 2022 aikana valmistauduttu Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen aloitukseen. Organisaatorakennetta uudistettiin muodostamalla hyvinvointialueelle siirtyvistä henkilöistä oma tiimi. Syksyn aikana panostettiin siihen, että aloittavalle hyvinvointialueelle pystyttiin varmistamaan toimivat talouden järjestelmät. Vuodenvaihteessa 14 henkilöä siirtyi Talouspalveluista Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Myös tulevan työllisyyden hoidon palvelujen siirron (TE2024-uudistus) valmistelu on aloitettu vuoden 2022 aikana.

Konsernin talousjärjestelmien yhtenäistäminen eteni, kun neljän konserniyhtiön taloushallinto siirrettiin SAP-järjestelmään vuoden 2022 alusta lähtien. Lakisääteisen kuntatalousraportoinnin uudistaminen ja siihen liittyvä järjestelmämuutos saatiin valmiiksi syksyllä 2022. Prosessien automatisointia jatkettiin ja vuoden 2022 aikana otettiin käyttöön ohjelmistorobotiikkaa tositedatan keräämiseen ja tuotannon raportointiin.

Ensimmäistä kertaa 2000-luvulla kaupunki ei nostanut lainkaan pitkäaikaista lainaa kassatilanteen säilyessä edellisvuosien tasolla. Kaupungin nettolainanotto vuonna 2022 oli negatiivinen lähes 72 milj. euroa, mikä merkitsi sitä, että kaupungin lainakanta on laskenut huipustaan noin 300 milj. euroa, mikä on voimakkaasti kasvavalle kaupungille historiallinen saavutus etenkin, kun huomioidaan viime vuosien pandemiakriisi sekä Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan ja niiden vaikutukset talouteen. Pitkäaikainen lainakanta vuoden 2022 lopussa on noin 777 milj. euroa ja velka/asukas ennustetaan olleen vuoden lopussa kohtuullinen noin 3 200 euroa, joka alittaa valtakunnallisen keskiarvon.

Euroopan keskuspankin täyskäännös rahapolitiikassa kesällä 2022 ja muutoksesta johtunut raju korkojen pystysuora nousu merkitsi lainasalkun keskikoron maltillista nousua edellisvuoden 0,18 prosentista 0,27 prosenttiin. Kaupungin lainasalkun lainoista kaikki ne lainat, jotka oli mahdollista konvertoida kiinteäkorkoiseksi, oli konvertoitu viimeistään vuonna 2021, joten lainasalkun suojausaste on ollut poikkeuksellisen korkea. Kaupungin korkomenot olivat hieman alle 2,3 milj. euroa. Vuonna 2023 nostettavat lainat nousevat kuitenkin markkinahintaan, joten korkomenot tulevat kasvamaan merkittävästi totutusta tulevina vuosina.

Riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan kehittämistä on jatkettu uudelleen organisoidun riskienhallinnan, turvallisuuden ja valmiuden kokonaisuuden mukaisilla linjauksilla, mutta henkilövaihdojen vuoksi osa toimenpiteistä siirtyy vuodelle 2023.

Strategiatyössä panostettiin uuden strategian jalkautukseen. Strategia hyväksyttiin tammikuussa 2022 ja kevään aikana organisoitiin mm. strategiaa toteuttavat teemaryhmät sekä tuettiin strategisten ohjelmien laadinnan käynnistymistä. Strategiatiimi toteutti myös yleiset, vuosittaiset strategian toteutumista tukevat toimenpiteet, kuten vuositavoitteiden koordinoinnin ja toimintaympäristökatsausten laadinnan.

Tutkimuksessa otettiin käyttöön uusi väestöennustemalli. Mallin käyttöönotto viivästyi hieman ja väestöennuste saatiin valmiiksi vasta syksyllä. Tutkimuksessa edistettiin myös tiedolla johtamista. Tiedolla johtamisen työkaluksi valikoitui Kuntamaisema -palvelu. Rakentamistilastoja kehitettiin edelleen.

Edunvalvontatyössä huomio kiinnittyi hyvinvointialueuudistuksen loppuun saattamiseen. Edunvalvontatiimi koordinoi myös Vantaan kaupungin hallitusohjelmataavoitteiden laatimista sekä osallistui eri verkostojen hallitusohjelmataavoitteiden laadintaan.

Talousarvion toteutuminen

Talouden ja strategian palvelualueen toimintatuottojen toteuma oli noin 0,6 milj. euroa ja toimintatuotot toteutuivat 107 prosenttisesti talousarvioon nähden. Toimintakulujen toteuma oli noin 6,3 milj. euroa ja toimintakulut toteutuivat 92 prosenttisesti.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – palvelukeskus	44 888	38 672	47 528
Käsitellyt ostolaskut, kpl/htv – koko kaupunki	8 441	7 125	9 383
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – palvelukeskus	37 415	52 018	52 727
Käsitellyt myyntilaskut, kpl/htv – koko kaupunki	25 673	28 812	28 832
Kirjanpito tehtäviin sitoutuneet htv:t – koko kaupunki	10,1	11,5	9,55

11 50

Henkilöstö ja konsernipalvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	4 331	0	4 331	6 158	-1 827
Menot	-71 038	-130	-71 168	-67 820	-3 349
Toimintakate	-66 707	-130	-66 837	-61 661	-5 176

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialojen hr-palveluissa valmisteltiin ja toteutettiin kaksi hr-järjestelmämuutosta vuoden 2022 aikana. Keväällä sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan ja Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen palkanlaskenta- ja järjestelmäpalvelut siirtyivät liikkeenluovutuksella HUS Asviaan. Lokakuussa muu kaupunki siirtyi puolestaan käyttämään Herttaa aiemman hr-järjestelmän (eHijat) ylläpidon päättymisen vuoksi. Hr-järjestelmämuutokset olivat merkittäviä toimintatapamuutoksia ja edellyttivätkin kaikilta toimijoilta (esihenkilöt, työntekijät ja hr-ammattilaiset) uusien käytäntöjen oppimista. Toimialoja osallistettiin toimintatapamuutokseen eri tavoin. Osallistamisilaisuuksia järjestettiin 120 kpl projektiin liittyvien valmistelutapaamisten lisäksi. Hr laati lukuisia ohjeita käyttöönoton tukemiseksi. Lisäksi järjestettiin esihenkilöille klinikoita ja teams-tietoiskuja uuden oppimisen tueksi. Tietoiskuihin voi myös palata myöhemmin videolinkkien avulla. Koska uusien työ sopimusten sisällön oikeellisuus oli merkittävää palkanmaksun onnistumiseksi, keskitetyssä hr-asiakaspalvelussa käynnistettiin uusi työ sopimusten ja viranhoidon määräysten tarkistuspalvelu esihenkilöiden tueksi.

Hankintojen tiedolla johtamisen projektin toteutus käynnistyi toukokuussa. Hankinnan palveluyksikössä on Cloudian sähköisen hankintajärjestelmän moduulit otettu tehokkaaseen käyttöön, määritelty tarvittavat raportit ja tehty tarvittavia järjestelmäintegraatioita raportoinnin toteuttamiseksi. Järjestelmän käyttö laajennetaan toimialoille vuoden 2023 alkupuolella.

Henkilöstöruokailussa on siirrytty mobiilimaksamiseen.

Tietohallinnon toiminnan uudistuksia ovat olleet Vantaan tietoliikenneverkon tietoturvan kehittäminen edistämällä tietoliikenneverkon segmentointia, lankaverkon pääsynhallintaa ja laitteiden tunnistusta. Vantaan työterveys irrotettiin Vantaan kaupungin IT palveluista ja alkuvuonna toteutettiin Vantaan valmiusliittymien vaihto, jolla saavutettiin kustannussäästöjä. Tietohallinto otti kokonaisvaltaisemmin vas-

tuun Vantaan mobiililaittehallinnasta uuden matkapuhelinten käyttöönottoprosessin myötä. Lisäksi tietohallinto osallistui suunnitteluun ja toimeenpani Sosiaali- ja terveydenhuollon IT-palvelujen siirtoa hyvinvointialueelle.

Konserniohjauksessa valmisteltiin alkuvuoden 2022 aikana konserniomistusten kokonaisuudesta kokonaissuunnitelma, jonka konsernijaosto hyväksyi kesä-/syyskuussa 2022 noudatettavaksi ohjeellisesti konserniomistuksiin liittyvässä valmistelussa. Suunnitelmassa on käyty läpi kaupungin konserniomistusten salkku, eritelty hyvinvointialueuudistuksen vaikutukset ja esitetty kaupungin omistusten kannalta olennaisimmat toimenpiteet sekä niiden toteutusaikataulu vuosille 2022–2026.

Hallituksen jäsenten osaamisen kehittämiseksi kilpailutettu Vantaan kaupungin oma hallitusosaajakoulutus jatkui vuoden 2022 aikana siten, että kaksi valmennusryhmää sai valmennuskokonaisuuden valmiiksi. Yhteensä hallitusosaajavalmennukseen on osallistunut lähes 90 Vantaan kaupungin nimeä hallituksen jäsentä ja konserniyhtiön toimitusjohtajaa.

Vantaan Työterveys Oy:n ja Kaunialan Sairaala Oy:n kaupat pantiin täytäntöön kevään 2022 aikana. Hyvinvointialueen kanssa sovittiin, että kaupunki myy hyvinvointialueelle palvelukäytön mukaisen osan kaupungin omistamista Seure Henkilöstöpalvelut Oy:n osakkeista. Lisäksi muut vähäisemmät sosiaali- ja terveydenhuolto -toimintaan liittyneet osakeomistukset sovittiin myytäväksi vuoden 2023 alussa hyvinvointialueelle. Kaupunki myös päätti jäsenyytensä niissä yhdistyksissä, jotka liittyivät pelkästään sosiaali- ja terveydenhuolto- tai pelastuslaitos toimintaan.

Talousarvion toteutuminen

Henkilöstö- ja konsernipalveluiden toimintatuotot olivat vuonna 2022 noin 6,2 milj. euroa ja toimintakulut noin 67,8 milj. euroa. Talousarvioon nähden tuotot ylittyivät noin 1,8 milj. eurolla. Kulut puolestaan alittivat talousarvion noin 3,3 milj. euroa.

Toimintatuottojen suuri ylitys talousarvioon nähden johtuu hyvinvointialueelle myydyistä palveluista.

Toimintakulujen alitus johtuu useasta tekijästä. Keskeisimpiä olivat talousarvion suunnitteluajankohtana epävarmuus hyvinvointialueuudistuksen vaatimista muutoksista IT palveluihin sekä tietokoneiden tilaus ja toimitusongelmat. Lisäksi tietohallinto sai hankittua toiminnan vaatimia tietokoneita ja niiden asennuksen merkittävästi suunniteltua edullisemmin ja kaupungin valmiusliittymiä vaihdettiin edullisemmaksi. Edellä mainittujen lisäksi toimintakulut alittuivat merkittävästi henkilöstöetujen, logistiikkapalveluiden sekä henkilöstöruokailujen osalta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Henkilöstöhallinto			
Kaupunkistrategia ja johto toimialan prosenttiosuus koko kaupungin henkilöstöstä (poislukien työllisyyspalvelut ja Kupela)	3,5 %	3,5 %	3,1 %
Työterveyshuollon kustannukset, euroa / työntekijä	326	345	299
Palkkalaskelman hinta			
Muut sopimusalat (KVTES)	11,7	12,9	13,4
Kunnallinen opetushenkilöstön virka- ja työehtosopimus (OVTES)	17,4	18,8	14,7
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	5 913*	6 568	8 882

* Sote tullut mukaan vuonna 2021. Vuoden 2021 toteuma ilman sotea 3 333 kpl.

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Tietohallinto			
Työasemamäärä hallinto			
- kannettavat ja työasemat, kpl	7 189	8 200	7 339
Työasemamäärä opetus			
- kannettavat ja työasemat, kpl	27 009	26 300**	33 263
Asiakastyytyväisyys			
- ServiceDesk (1–5)	7,9***	8,7	8,7
Tikettimäärä			
- keskimäärin kuukaudessa	6 144***	7 000	6 226
IT-investointien onnistunut läpivienti			
- budjettitoteuma	64 %****	100 %	86 %

** Chromebookit laskettu mukaan.

*** Tiedonlähde ja määrittely vaihtuneet Vantaa ITSM järjestelmään.

**** Investointimenoja alensi DigiOne-hankkeen vuosien 2019–2021 kulujen (noin 2,0 milj. euroa) siirto kesken-eräisestä käyttöomaisuudesta vaihto-omaisuuteen.

11 60

Kasvupalvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	7 206	0	7 206	5 756	1 450
Menot	-49 110	-1 580	-50 690	-46 816	-3 874
Toimintakate	-41 904	-1 580	-43 484	-41 060	-2 424

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkitasoisesti palveleva hanketoimisto rakentaa hankkeilla tapahtuvaa kaupunkikehittämistä edistämällä EU-rahoitteisten hankkeiden käynnistymistä. Hanketoimisto vahvistaa sisäisiä verkostoja ja sisäistä yhteistyötä sekä tukee kehittämisessä keskeisen tiedon avointa kulkemista toimialojen ja kaupungin ulkopuolisten sidosryhmien välillä.

Kaupunkitasoista Jokiniemen kampus -hanketta edistettiin yhteistyössä toimialojen ja sidosryhmien kesken kolmen valmistelulinjansa mukaisesti. Yhteiskehittämisen kohteena olivat mm. koulutusyhteistyöhön liittyvä Oppimistalo –konsepti, elinvoimatorin suunnittelun aloitus, alueen asemakaavan valmistelu, yritysverkoston rakentaminen sekä alueen kehittämisen yleiset periaatteet.

Kasvupalvelut koordinoi Kasvu- ja elinvoimaohjelman valmistelua ja se hyväksyttiin joulukuussa 2022. Ohjelma toteuttaa Osaava- ja elinvoimainen Vantaa strategiateemaa. Kasvupalvelut koordinoi merkittävää osaa ohjelman toimenpiteistä.

Elinkeinopalveluissa käynnistettiin uusi toiminto kansainvälisten investointien houkuttelemiseksi Vantaalle. Lisäksi kehitettiin poikkihallinnollisesti kaupungin sijoittumispalvelukokonaisuutta yritysten ja investointien houkuttelun vahvistamiseksi.

Kotouttamisen tueksi syksyllä 2022 valmistauduttiin kotouttamislain uudistukseen toimeenpanemalla kaksi TEM-rahoitteista hanketta (Neuvonnan ja ohjauksen sekä Kotoutumisen johdantojakson kehittäminen). Aloitettiin uuden kotouttamisohjelman (2023–2026) valmistelu. Syksyllä valmisteltiin uusi innovatiivinen kotoutumisen kehittämishanke Smile (2023–2024) ja rahoituspäätös saatiin Euroopan neuvoston kehittämispankilta.

Työllisyyden edistämisen kuntakokeilua on jatkettu kehittämällä asiakaspalvelun prosesseja. Pohjoismainen työvoiman palvelumallia koskeva lainsäädäntö tuli voimaan 2.5.2022. Tämän vuoksi työllisyyspalveluiden henkilömäärä on kasvanut. Samalla on rakennettu henkilöstölle uusi perehtymisen toimintamalli. Asiakas tulee lain mukaisesti kohdata uudessa pohjoismaisessa työvoiman palvelumallissa työttömyyden alkuvaiheessa joka toinen viikko. Mallin tavoitteena on asiakkaan yksilöllinen kohtaaminen ja tukeminen työttömyyden kolmen ensimmäisen kuukauden aikana. Tämän lisäksi yhdessä kumppaneiden kanssa on kehitetty malleja, joilla voidaan vähentää koronan seurauksena kasvanutta vantaalaista pitkäaikaistyöttömyyttä.

Syksyllä 2022 aloitettiin TE2024 hankkeen (eli työllisyyden hoidon pysyvän kuntiin siirron) valmistelu. Valmistelua toteutetaan yhdessä toimialojen sekä sidosryhmien kuten oppilaitosten ja yritysten edustajien kanssa. Valmistelua varten perustettiin yhteinen valmisteluryhmä. Tavoitteena on varmistaa, että työllisyyden toimintamallit tukevat kohtaannon edistämistä Vantaalla. Pysyvää siirtoa koskeva lainsäädännön odotetaan tulevan eduskunnasta kevään 2023 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Kasvupalveluiden toimintatuotot vuonna 2022 olivat noin 5,8 milj. euroa eli 80 prosenttia talousarviosta ja toimintakulut noin 46,8 milj. euroa eli 92 prosenttia talousarviosta. Työmarkkinatuen kuntaosuus laski noin 1,0 milj. euroa edelliseen vuoteen verrattuna pitkäaikaistyöttömyyden laskiessa. Kokonaisuudessaan talousarvio alitettiin noin 2,4 milj. eurolla johtuen henkilöstökuluissa, palveluiden ostoissa ja tukityöllistämässä tehdyistä säästöistä.

Kasvupalveluiden hallinnon toimintatuotot olivat noin 251 000 euroa (76 % talousarvioon nähden) ja toimintakulut noin 1,4 milj. euroa (76 % talousarvioon nähden). Talousarvio alitettiin, koska hankkeet eivät päässeet alkamaan ajoissa tietojärjestelmän käyttöönoton viivästymisen vuoksi.

Elinkeinopalveluiden kumulatiiviset toimintatuotot vuonna 2022 olivat noin 1,2 milj. euroa (68 % talousarviosta) ja toimintakulut noin 2,5 milj. euroa (60 % talousarviosta). Talousarvion alittaminen johtui pitkälti siitä, ettei hankkeita päästy toteuttamaan suunnitellulla tavalla EU-hankejärjestelmän viivästymisen vuoksi ja sen myötä ostopalveluja on käytetty ja avustuksia on saatu vähemmän.

Työllisyyspalveluiden kumulatiiviset toimintatuotot vuonna 2022 olivat noin 4,3 milj. euroa (85 % talousarviosta) ja toimintakulut noin 42,9 milj. euroa (96 % talousarviosta). Toimintatuotot laskivat pitkälti valtionavustusten vähäisemmän määrän vuoksi, johtuen tukityöllistämisen vähentymisestä työllisyyden kuntakokeilun alkuvaiheen asiakaspalveluresurssivajauksen ja sen myötä palveluohjauksen hidastumisen vuoksi.

Toimintakulut alitettiin 1,8 milj. eurolla työmarkkinatuen kuntaosuuden arvioitua suuremmasta kustannuksesta huolimatta henkilöstökuluissa ja ostopalveluissa saavutettujen säästöjen myötä. Tukityöllistämisen osalta jäi käyttämättä noin 2,0 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Elinkeinopalvelut			
YritysVantaan kautta perustetut yritykset	565	550	560
Yritysneuvonnan asiakaskäynnit	2 161	2 000	2 077
Työllisyyspalvelut			
Ohjaukset kuntouttavaan työtoimintaan (uudet asiakkaat)	653	1 700	724
Työttömien aktivointiaste	24 %	27 %	28 %
Virta yli kolmen kuukauden työttömyyteen (kaikki työttömät) *	48 %	38 %	56 %
Pitkäaikaistyöttömyys	6 724	4 115	5 236
Vieraskielisten työttömyys *	6 230	6 000	5 885

* Vuoden 2021 lukuihin korjattu tai täydennetty puuttuvia tietoja.

11 80

Kuntademokratia

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	69	0	69	388	-318
Menot	-3 206	-45	-3 252	-3 527	275
Toimintakate	-3 137	-45	-3 182	-3 139	-43

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Lakiasioiden ja päätösvalmistelun palveluyksikössä jatkettiin valtionvarainministeriön rahoittamaa kuntien digitalisaation yhteishanketta Nurmijärven ja Sipoon kuntien kanssa lokakuuhun 2022 saakka. Kohteena oli luottamushenkilöiden sähköisten palveluiden kehittäminen. Kehittämishanke ei johtanut jatko-toimiiin järjestelmätekniikan ja tietoturvasyiden vuoksi. Kehittämishanke näkyy tilinpäätöksessä ennakoitua suurempina toiminnan tuottoina ja palveluiden ostoina, joita ei ollut vuoden 2022 talousarviossa.

Vantaan kaupungin luottamushenkilötoiminnan eettiset periaatteet hyväksyttiin ja jalkautettiin. Myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma hyväksyttiin kaupunginvaltuustossa.

Tiedonhallintalain edellyttämän sähköisen arkiston käyttöönottoa jatkettiin kaupunginarkiston ja tiedonhallinnan tiimien yhteistyönä. Pitkän aikavälin tavoitteena on siirtyä sähköiseen pysyväisarkistoon nykyisen paperisen arkistoinnin sijasta. Sähköisen arkiston käyttöönotto siirtyi vuodelle 2023 järjestelmätoimittajasta johtuen.

Kaupunkiturvallisuuden tiimissä pandemia hoitoon ja Ukrainan tilanteeseen liittyvän johtokeskuksen ja häiriötilannejohtoryhmän toiminta sekä viranomaisyhteistyö veivät edelleen resursseja. Häiriötilannejohtoryhmä ja johtokeskus jatkoivat työskentelyä syyskuuhun 2022 asti. Tätä varten oli palkattu talousarvion ulkopuolelta häiriötilannekoordinaattori vuodeksi 2022. Kaupunkiturvallisuuden kokonaistilanteen arviointia varten rakennettiin uusi tilannekuvajärjestelmä. Kaupunki osallistui laajamittaisesti ylintä johtoa myöten huoltovarmuuskeskuksen järjestämään Respa 2022 –valmiusharjoitukseen.

Toimialatasoisen PR- ja assistenttitiimin toiminnasta laadittiin tarkempi palvelukuvaus.

Kuntademokratian palvelualueella toimii kaupungin vaalitoimisto, josta käsin johdetaan noin 850 henkilön valtakunnallisten vaalien projektit. Vuoden 2022 aluevaalien järjestelyissä jouduttiin kuntavaalien 2021 tapaan ottamaan huomioon koronan aiheuttamat turvallisuushaasteet. Vaalijärjestelyt sujuivat kuitenkin erittäin hyvin. Aluevaalien jälkeen aloitettiin huhtikuussa 2023 pidettävien eduskuntavaalien järjestelyt.

Hyvinvointialueuudistuksessa kaupungin toimintojen eriyttämisprojekti eteni suunnitelman mukaisesti ja päättyi vuoden 2022 lopussa.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 0,4 milj. eurolla toteuman ollessa 558 prosenttia. Toimintakulut ylittivät talousarvion noin 0,28 milj. eurolla ja toteuma oli 108 prosenttia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettävien koulutusten lukumäärä	32	16	24
Osallistujamäärä luottamushenkilöille ja työntekijöille järjestettäviin koulutuksiin	-	300	1 409*
Käännöstyöt	3 490	3 100	4 005

*) Osa koulutuksista siirtyi sähköiseen Oppiva-portaaliin itseopiskeluna suoritettavaksi.

11 70

Viestintä

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	75	0	75	7	68
Menot	-2 397	-29	-2 426	-2 193	-233
Toimintakate	-2 322	-29	-2 351	-2 187	-165

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupungin viestinnän toimintatapojen uudistaminen ja saavutettavuuden parantaminen jatkuivat vuonna 2022 muun muassa kehittämällä monikielistä, monikanavaista ja digitaalista viestintää. Kaupungin uudet kotisivut julkaistiin maaliskuussa 2022 ja sivuston tekninen ja sisällön kehittäminen jatkui läpi vuoden. Kaupungin asukaslehdessä julkaistiin joulukuussa digiversio, joka mahdollistaa jatkossa myös kieliversioiden julkaisemisen.

Viestinnässä varauduttiin monenlaisiin kriisi- ja häiriötilanteisiin. Korona, työmarkkinataistelut ja Ukrainan tilanne olivat viestinnän painopisteenä alkuvuonna. Loppuvuonna valmistauduttiin mahdolliseen sähköpulaan ja energiansäästöön sekä päivitettiin kaupungin kriisi- ja häiriöviestintäsuunnitelma. Vuoden aikana uudistettiin myös viestinnän johtamisjärjestelmä ja kaupungin keskitetyn viestinnän uusi organisaatio astui voimaan 1.1.2023 alkaen.

Kaupunkimarkkinoinnissa jatkoimme Vantaudu aitoudelle -kampanjaa, jota laajennettiin muun muassa rekrytointimarkkinointiin ja aluemarkkinointiin. Aluemarkkinoinnissa keskityimme kaupunkistrategian mukaisesti kukoistaviin kaupunkikeskuksiin. Kaupungin kansainväliseen markkinointiin kehitettiin Invest In Vantaa -markkinointikonsepti.

Talousarvion toteutuminen

Viestinnän toimintamenot alittivat talousarvion 0,2 milj. eurolla, ollen noin 90 prosenttia talousarviosta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Viestinnän ja markkinoinnin nettokustannukset €/ asukas	7,5	9,5 *	9,0 *

* Uusi tunnusluku sisältää viestinnän, aluemarkkinoinnin ja matkailun menot ja tulot.

11 30

Sisäinen tarkastus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-406	-3	-410	-322	-88
Toimintakate	-406	-3	-410	-322	-88

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Sisäinen tarkastus avusti kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä suorittamalla kaupungin organisaation hallinnon, talouden ja toimintojen tarkastusta sekä tarjoamalla konsultointipalveluja. Vuosisuunnitelma toteutui lähes suunnitellusti.

Toiminnassa ei tapahtunut olennaisia muutoksia.

Talousarvion toteutuminen

Sisäisen tarkastuksen toimintakulut alittivat talousarvion noin 88 000 eurolla ja toteuma oli 78 prosenttia.

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos

Tuloslaskelma

1 000 €	Talousarvio 2022	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/ alitus
Liikevaihto	41 893	0	41 893	41 603	289
Liiketoiminnan muut tulot	0	0	0	592	-592
Materiaalit ja palvelut	-5 743	0	-5 743	-6 963	1 220
Henkilöstömenot	-28 163	-333	-28 496	-28 164	-332
Poistot ja arvonalentumiset	-1 705	0	-1 705	-1 633	-72
Liiketoiminnan muut menot	-6 281	0	-6 281	-5 932	-349
Liikelylijäämä (-alijäämä)	0	-333	-333	-497	164
Muut rahoitustulot	0	0	0	3	-3
Muille maksetut korkomenot	0	0	0	-3	3
Muut rahoitusmenot	0	0	0	0	0
Rahoitustulot ja -menot	0	0	0	1	-1
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	0	-333	-333	-496	163
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	303	-303
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0	-333	-333	-193	-140

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on kyennyt saavuttamaan seurantajaksolla toiminnan minimitalvoitteet. Organisaation työ määrä on säilynyt edelleen suurena koronapandemian ja Ukrainan kriisin vaatimien suunnitelmien päivitysten ja muiden käynnissä olevien muutosten takia. Hyvinvointialuevalmistelu on jatkunut kiivaana ja uusia tietojärjestelmiä on otettu käyttöön loppuvuodesta 2022. Keväällä käytönotetussa palkkajärjestelmässä on ollut haasteita. Lisäksi organisaatiossa tapahtuneiden muutosten ja avainhenkilöiden pois siirtymisen takia on tehtäviä jouduttu jakamaan uudelleen. Tämän takia osa tunnistetuista kehittämiskohteista on edennyt hitaasti.

Tärkeä saavutus oli kahden hyvinvointialueen yhteistoimintasopimus, jolla turvataan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen jatkaminen yhtenä laitoksena. Yhteistoimintasopimus hyväksyttiin molempien hyvinvointialueiden valtuustoissa ja allekirjoitettiin kesäkuussa. Myös uuden pelastuslautakunnan jäsenet on valittu ja ensimmäinen kokous pidettiin elokuussa ja syksyn aikana päätettiin hyvinvointialueen ensimmäinen talousarvioesitys sekä investointisuunnitelmaesitys aluehallitukselle.

Pelastuslaitoksen johtokunnan viimeinen kokous pidettiin joulukuussa ja siinä merkittiin tiedoksi Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen lakkauttaminen 31.12.2022. Vantaan kaupunki huolehtii yhdessä muiden kuntien kanssa tarvittavat toimet kuntien yhteistoimintasopimuksen lopettamiseksi vuoden 2023 aikana.

Koronapandemian helpottaessa olemme siirtyneet normaaliin toimintaan. Seurantajakson alkupuolella pelastuslaitos on kuitenkin edelleen jatkanut asiakirjavalvonnan sekä etäkoulutusten toteuttamista. Pelastustoiminnassa henkilöstöresurssihaasteet ovat kerryttäneet ylitöitä ja heijastuneet myös ensihoidon puolelle, jota kuormittaa erityisesti kiireettömien tehtävien kasvu.

Pelastuslaitos on kehittänyt työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta laitoksen toiminnassa esimerkiksi otamalla vahvasti kantaa häirinnän ja syrjinnän nollatoleranssiin. Ratkaisuksi Mäntsälän paloaseman sisäilmaongelmiin otettiin elokuussa käyttöön väistötila, jota laajennetaan yhdellä uudella paviljonki-osalla kevään 2023 aikana.

Talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio jakaantuu kahdelle eri toiminnalle, pelastustoi-
melle ja ensihoidolle. Talousarviossa oli alun perin Vantaan valtuuston asettamana talousarvion sito-
vana tavoitteena liikeylijäämä 0 euroa. Vuonna 2022 pelastuslaitoksen liikealijäämä oli yhteensä
-496 589,95 euroa. Lopulliseksi tilikauden ylijäämäksi muodostui poistoerokirjausten jälkeen
-193 131,19 euroa. Liikealijäämään vaikutti muun muassa inflaatio, polttoaineiden hinnan nousu ja va-
rautuminen Ukrainan tilanteen takia.

Vantaan kaupunginvaltuustossa 10.10.2022 § 6 hyväksyttiin lisäys talousarvioon henkilöstökuluihin
TES-palkankorotusten vaikutuksena 332 900 euroa, tuottotavoitetta ei lisätty. Palkankorotusten takia
muutetussa talousarviossa tavoiteliikealijäämäksi muodostuu -332 900 euroa. Huomioiden muutokset,
pelastuslaitoksen liikealijäämä toteutui kokonaisuudessaan -163 689,88 euroa muutettua talousarviota
huonompana.

Pelastustoimen liikevaihto oli 30,1 milj. euroa (30,4 milj. euroa vuonna 2021). Liikevaihto ylitti talousar-
vion 0,1 milj. euroa. Toimintakulut olivat 29,3 milj. euroa (28,1 milj. euroa vuonna 2021). Pelastustoimen
liikealijäämä oli -506 035,76 euroa.

Ensihoidon osalta liikevaihto oli 11,5 milj. euroa (11,3 milj. euroa vuonna 2021). Ensihoidossa kuljetus-
tuloja kertyi tilikaudella 3,6 milj. euroa (3,7 milj. euroa vuonna 2021). Hyvinkään sairaanhoitoalueen
osalta tulokertymä oli 1,8 milj. euroa (1,9 milj. euroa vuonna 2021). HYKS-Peijaksen sairaanhoitoal-
ueen osalta tulokertymä oli 1,7 milj. euroa (1,8 milj. euroa vuonna 2021). Ensihoidon toimintakulut olivat
11,8 milj. euroa (11,3 milj. euroa vuonna 2021). Ensihoidon toimintakulut ylittivät talousarvion 0,1 milj.
euroa. Ensihoidon tuloksen henkilöstökuluissa näkyy koronan takia ensihoitajille maksettava kertakor-
vaus.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2022	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien raha- virta	-1 128	661	-1 789
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-245	245
Rahavarojen muutos	-1 128	417	-1 544

Investoinnit

1 000 €	Talousarvio 2022	Toteutuma	Ylitys/alitus
Pelastus- ja sammutusyksiköt, muu ajoneuvokalusto	-2 090	-547	-1 543
Muu pelastus- ja huoltokalusto	-100	0	-100
Asemakalusto	-120	0	-120
Johtokeskukset	-100	0	-100
Väestönsuojelujärjestelmät	-40	0	-40
Tietojärjestelmät	-50	0	-50
Investoinnit yhteensä	-2 500	-547	-1 953
Valtionosuudet ja luovutustulot	0	71	-71
Investoinnit netto	-2 500	-475	-2 025

Vantaan valtuuston asettama sitova tavoite pelastuslaitoksen investoinneille vuodelle 2022 on 2,5 milj. euroa. Kaupunginjohtajan ja pelastusjohtajan 8.4.2022 käymien neuvotteluiden perusteella vuoden 2022 investoinneista toteutetaan investointirahoituksella vain kesken olleet ajoneuvohankkeet ja muut hankkeet toteutetaan leasingrahoituksella. Investointirahoituksella toteutettavat hankkeet ovat valmistuneet ja niihin on käytetty noin 547 000 euroa. Leasingrahoituksella toteutettiin pelastustoimen ajoneuvohankkeita 1 593 000 eurolla. Kustannukset kohdentuvat vuosille 2023–2030.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Valvontakäynnit ja paloturvallisuuden itsearvioinnit	6 525	6 800	5 063
Turvallisuusviestintä (henk.)	26 280	60 000	53 650
Pelastustoimen tehtävät	7 876	8 000	7 998
Ensihoitotehtävät	40 901	39 000	42 830
Menot € / asukas	85,44	88,44	88,26

12

Sosiaali- ja terveydenhuolto

Vastuuhenkilö: Timo Aronkytö

Toimielin: Sosiaali- ja terveyslautakunta
Puheenjohtaja: Pirkko Letto

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Sosiaali- ja terveydenhuolto yhteensä					
Tulot	46 503	17 700	64 203	71 964	-7 761
Menot	-771 022	-59 338	-830 360	-831 645	1 285
Toimintakate	-724 520	-41 638	-766 158	-759 681	-6 476
Sosiaali- ja terveydenhuolto ilman erikoissairaanhoitoa					
Tulot	45 203	17 700	62 903	68 754	-5 851
Menot	-489 240	-59 338	-548 578	-542 341	-6 237
Toimintakate	-444 038	-41 638	-485 676	-473 587	-12 089

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen palvelujen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueille vuoden 2023 alusta. Vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala valmisti turvallista siirtymää yhteistyössä hyvinvointialueen valmisteluorganisaation sekä alueen kaupunkien kanssa. Ns. fuusio-työryhmissä valmisteltiin Vantaan ja Keravan sote-toimintojen yhteen liittämistä sekä uuden organisaation perustamista. Henkilöstön ja sopimusten siirtymistä kaupungeilta hyvinvointialueelle edistettiin systemaattisesti. Siirtymävaiheen suurimpiin haasteisiin, ICT-ratkaisujen toimivuuteen sekä palkanmaksun ja palvelutuotannon moitteettomaan sujumiseen, valmistauduttiin fuusioitavissa organisaatioissa tehdyllä määrätietoisella muutosjohtamisella, riskienhallinnalla, systemaattisella sisäisellä ja ulkoisella viestinnällä sekä hyvällä yhteistyöllä kaupunkien kanssa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala vastasi palvelutehtävästään haastavassa toimintaympäristössä. Henkilöstöpula vaikeutui vuoden 2022 aikana entisestään, koronapandemia jatkui aaltoillen ja Ukrainan sota seurauksineen heijastui yhteiskunnan eri tasoille. Keväällä kiristynyt työmarkkinatilanne lisäsi epävarmuutta ja rauhattomuutta henkilöstön keskuudessa. Lainsäädännön kiristyvät velvoitteet ja niiden ennakointi aiheuttivat osaltaan haasteita velvoitteiden täyttämiseen mm. hoiva-asumisen osalta.

Vantaan väestö ja ikääntyneiden määrä jatkoi kasvuaan ja hoidon ja palvelun tarpeet lisääntyivät ennustetusti. Toimiala uudisti toimintaansa vastatakseen kasvaneeseen palvelujen kysyntään, mutta joutui useisiin palveluihin pysyvään liian pitkään. Asukkaiden palvelut pystyttiin tuottamaan turvallisella tasolla.

Pitkittynyt koronaepidemia on kuormittanut henkilöstöä pian kolmen vuoden ajan samalla kun hoito- ja palveluvelka on kasvanut. Erityisesti vanhus- ja vammaispalveluissa jouduttiin alkuvuoden aikana supistamaan palvelutoimintaa ja toimialan henkilöstöä siirrettiin turvaamaan kriittisiä toimintoja. Sairaalahoitoa vaativa tautitilanne helpotti kesää kohden, mutta loppuvuodesta hoidossa olleiden potilaiden määrä nousi uudelleen huippulukemiin. Rokotustoimintaa jatkettiin kansallisten suositusten mukaisesti. Lentokentällä tapahtuva rajojen terveysturvallisuustoiminta päättyi lainsäädännön mukaisesti 30.6.2022. Koronan toipumissuunnitelman sekä valtuuston talousarviokäsittelyn yhteydessä myöntämät hoito- ja palveluvelan kattamiseen kohdennetut lisäavainsit perustettiin ja rekrytoinnit toteutettiin.

Lääkärien vastaanotolle pääsyä kiireettömässä asiassa jouduttiin edelleen odottamaan liian kauan; odotusaikojen kolmannen vapaan ajan mediaani (T3) oli vuoden lopussa 64 vrk. Kiireettömään hoitoon pääsi marraskuussa 59 prosenttia asiakkaita 14 vrk sisällä. Puhelinpalvelun odotusaika oli keskimäärin 14 minuuttia, takaisinsoittojen reilut 4 tuntia. Puolet potilaista hoidetaan heti ensikontaktissa. Sähköinen asiointi lisääntyi edellisvuodesta 7 prosenttia. Neuvolan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon terveystarkastukset toteutuivat suunnitellusti; leikki-ikäisten kiireettömien lääkärintarkastusten jonotilanne saatiin syksyn aikana purettua. Suun terveydenhuollon liikelaitos jatkoi toimia palveluvelan purkamiseksi ja palveluja hankittiin palvelusetelillä aikaisempaa enemmän täydentämään palvelutuotantoa.

Vantaan erikoissairaanhoidon palvelut tuottaa lähes kokonaisuudessaan HUS-kuntayhtymä. Marraskuun lopussa vantaalaisia potilaita oli vuodeosasto- ja poliklinikkajonoissa yhteensä 4 121; heistä 31 prosenttia oli jonottanut yli hoitotakuuajan. HUSin omistus siirtyy Uudenmaan neljälle hyvinvointialueelle ja Helsingin kaupungille vuoden 2023 alusta. HUS-kuntayhtymän korvaava HUS-yhtymä perustettiin kaikkien Uudenmaan hyvinvointialueiden ja Helsingin kaupunginvaltuuston hyväksyttyä HUS-perussopimuksen kokouksissaan huhtikuussa 2022. HYKS-järjestämissuunnitelman tilalle valmisteltiin järjestämissopimusta alueellisena yhteistyönä ja sen on suunniteltu tulevan voimaan helmi-maalikuussa 2023.

Perhe- ja sosiaalipalveluissa asukkaiden palvelutarpeet ja asiakasmäärän kasvu jatkui vuoden 2022 aikana.

Palveluihin pääsyn nopeuttamiseksi kehitettiin asiakastyötä nopeuttavia prosesseja, esimerkkinä palveluaikojen laajentaminen ja ryhmämuotoisten toiminnan lisääminen. Ostopalveluilla täydennettiin omaa palvelutuotantoa.

Lastensuojelun asiakkuuksien määrän kasvu on asettunut koronaepidemiaa edeltänyttä aikaa korkeammalle tasolle. Lastensuojelun avohuollon asiakkaiden osuus Vantaan 0–17 -vuotiaista oli vuoden lopussa 2,6 prosenttia ollen tavoitteen mukainen. Lastensuojeluilmoituksia tehtiin tammi-maaliskuussa 5,1 prosenttia edellisvuoden vastaavaa ajankohtaa enemmän.

Matalan kynnyksen mielenterveys- ja päihdepalveluja tarjoavan Nuortenkeskus Nupin Länsi-Vantaan uusi toimipiste avattiin Myyrmäen Virtataloon ja se on toiminut täydellä volyyymilla lokakuusta alkaen. Vuoden lopulla odotusaika Nuppiin oli 24 vrk, kun se vielä kesällä oli 51 vrk.

Vantaan 75 vuotta täyttäneistä asui omassa kodissa ilman palvelutarvetta tai kotona asumista tukevien palvelujen turvin asui tavoitteen mukaisesti 93,4 prosenttia ikäluokasta; kotihoito pystyi vastaamaan asiakkaiden palvelutarpeisiin. Henkilöstövaje ja vapaiden hoivakotipaikkojen puute heikensivät hoito- ja palveluketjujen sujuvuutta erityisesti tehostetussa palveluasumisessa ja vammaisten asumispalveluissa. Vanhuspalveluissa jouduttiin vaikean henkilöstötilanteen vuoksi supistamaan vuodeosaston hoitopaikkoja potilas- ja työturvallisuuden turvaamiseksi. Henkilöstövajeen vuoksi myös hoiva-asumisen paikkoja oli täyttämättä sekä omassa että ostopalveluissa. Henkilöstön riittämättömyys ruuhkautti koko hoitoketjua erikoissairaanhoidosta asumispalveluihin. Toimenpiteitä jonojen purkamiseksi toteutettiin yhteistyössä sisäisten ja ulkoisten toimijoiden kanssa. Kotisairaala ja Liikkuva Sairaala pystyivät kuitenkin tukemaan hoitoketjun toimintaa tuottamalla palvelua huomattavasti suunniteltua enemmän. Myös kotihoidon kuntoutusosaamista vahvistettiin.

Henkilöstön saatavuus ja pysyvyys on kriittistä palveluvelvoitteiden täyttämisessä. Henkilöstöpula laajeni vuoden aikana lähes kaikkiin sote-toimialan ammattiryhmiin. Henkilöstövuokrauksella pyrittiin paikkaamaan henkilöstövajetta, mutta myös vuokrahenkilöstön saatavuus alueella oli vaikeaa. Kehittämistoimia henkilöstön pito- ja vetovoiman parantamiseksi jatkettiin ja perehdytystä sekä palkitsemista kehitettiin. Tiedolla johtamisen tuella pyritään tasoittamaan työtaakkaa kohdentamalla henkilöstöresursseja tarkoituksenmukaisesti. Tiivistä oppilaitosyhteistyötä jatkettiin ja käyttöön otetun CLES-opiskelijapalautekyselyn avulla kartoitettiin harjoittelujaksoa suorittavien opiskelijoiden kokemuksia ja tyytyväisyyttä harjoittelujakson osalta.

Tulevaisuuden sote-keskus -hankkeessa jatkettiin palvelujen kehittämistä asiakastarpeisiin vastaimiseksi ja strategisten hyvinvointitavoitteiden saavuttamiseksi Vantaan ja Keravan yhteistyönä. Vuonna 2023 hanke siirtyy Vantaa ja Keravan hyvinvointialueen hallinnoimaksi jatkaen aloitettuja kehittämistoimenpiteitä ja pilotteja. Työkyvyn tuen palveluja ja työmenetelmiä Vantaan ja Keravan kaupunkien sosiaali-, terveys- ja työllisyyspalveluiden yhteistyönä kehittänyt TEOT-hanke päättyi joulukuussa 2022. Suomen kestävän kasvun ohjelman mukaista hankerahoitusta saava VaKeHyva - Hyvät palvelut -hankkeessa lähdettiin vuoden 2022 aikana kehittämään haavoittuvassa asemassa olevan asiakasryhmän palveluja kolmen kehittämiskärjen kautta: HyväTerveyskeskus, HyväPerhekeskus ja HyväHyte. Lisäksi hankkeessa kehitetään digitaalisia palveluja ja ratkaisuja niin haavoittuvien ryhmien tarpeisiin kuin koko väestöä palvelemaan. Hankkeen ensimmäinen rahoitushakukausi päättyi vuoden 2022 lopussa. Hyvinvointialueelle myönnettiin joulukuussa rahoitusta myös toiselle rahoituskaudelle, minkä turvin hanketta jatketaan Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella vuosina 2023–2025.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimiala jatkoi myönteisen erityiskohtelun (MEK) toimintaohjelman toimenpiteitä. Etsivän vanhustyön MEK-projektia jatkettiin panostaen erityisesti prosessin sujuvoittamiseen, verkostotyön vahvistamiseen sekä yksilöohjaukseen. Suun terveydenhuolto integroitui projektin aikana vahvasti avoimiin kohtaamispaikkoihin ja muihin matalan kynnyksen toimintoihin. Ehkäisevässä terveydenhuollossa jatkettiin Moniku-hanketta monikulttuuristen perheiden tukemiseksi. Lapsiperheiden kotipalveluna tarjotaan kaikille vauvaperheille kolme maksutonta kotikäyntiä, toiminta laajentui keväällä kahdesta alueesta neljälle alueelle. Avoimissa kohtaamispaikoissa järjestetään iltapäivätoimintaa monialaisena yhteistyönä.

Talousarvion toteutuminen 2022

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimialan menot vuonna 2022 olivat 831,6 milj. euroa ja tulot 72,0 milj. euroa. Sosiaali- ja terveydenhuollon oman palvelutuotannon menot vuonna 2022 olivat 542,3 milj. euroa ja tulot 68,8 milj. euroa. Kaupunginvaltuusto korotti 10.10.2022 toimialan menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 57,1 milj. eurolla ja tulomäärärahaa korotettiin 17,7 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui elokuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen. Samassa yhteydessä kaupunginvaltuusto kohdisti toimialalle määrärahat vuoden 2022 palkankorotuksiin, 1,8 milj. euroa. Lisäksi määrärahaa siirrettiin toteutumien mukaan myönteisen erityiskohtelun toimenpiteille 0,3 milj. euroa sekä harjoittelijoiden palkkaukseen 0,1 milj. euroa.

Toimialan alkuperäiseen talousarvioon nähden toiminnan menot ylittyivät 60,6 milj. eurolla ja tulot 25,4 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden toiminnan menot ylittyivät 1,3 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 7,8 milj. eurolla. Menoylityksestä suuri osa kertyi pandemiamentoista yhteensä 20,8 milj. euroa. Tulojen osalta valtio korvasi pandemiamentot kokonaisuudessaan. Toimialan alkuperäinen talousarvio ei sisältänyt pandemia- eikä lentokenttätoiminnan menoja. Lentokenttätoiminnan menoja toteutui 2,7 milj. euroa ja muita pandemiamentoja 18,1 milj. euroa. Muita merkittäviä määrärahan ylityksiä syntyi vanhusten tehostetun palveluasumisen ostoissa, jotka ylittivät lisämäärärahallisen talousarvion 1,7 milj. euroa (ylitys alkuperäiseen talousarvioon 11,7 milj. euroa), lastensuojelun, varhaisen tuen ja aikuisten ja nuorten palvelujen ostopalveluista 6,5 milj. euroa sekä hallinto-oikeuden päätöksistä, joilla Vantaa veloitettiin maksamaan muille kunnille lastensuojelun ja jälkihuollon korvauksia yht. 1,1 milj. euroa. Vammaisten henkilökohtainen apu ylitti asiakaspalvelujen ostot 0,9 milj. eurolla. Lisäksi Ostopalveluissa vammaisten kotiin vietävät palvelut ylittyivät 1,4 milj. euroa ja vammaisten asumisen ostot 1,2 milj. euroa. Kaunialan sairaalan ostopalvelut alittivat lopullisen määrärahan 1,5 milj. eurolla (3,5 milj. euroa ylitystä alkuperäiseen talousarvioon) ja erikoissairaanhoidon menomäärärahat ylittyivät 7,5 milj. eurolla.

12 10**Talous- ja hallintopalvelut**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	300	2 700	3 000	4 133	-1 133
Menot	-27 313	-3 109	-30 422	-30 928	506
Toimintakate	-27 014	-409	-27 423	-26 795	-627

Taulukko sisältää talous- ja hallintopalvelujen sekä sosiaali- ja terveystalouden määrärahat ja toteuman.

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Talous- ja hallintopalvelujen kaikki palveluyksiköt osallistuivat hyvinvointialueen valmistelutehtäviin. Yhteisvalmistelua tehtiin niin talouden ja hallinnon järjestelmien kuin esim. hyte- ja osallisuusohjaus- rakenteen, kehittämisspalveluiden, asiakas- ja potilasturvallisuuden, toimitila-asioiden ja HUS-järjestämissopimuksen valmistelujen osalta.

Kehittämisyksikkö osallistui toimialatasoisen kehittämisen rinnalla myös kaupunkitasoiseen strategia-työhön sekä ohjelmien ja yhteisten kehittämistavoitteiden edistämiseen. Näistä keskeisimpiä olivat myönteisen erityiskohtelun hankkeet, Lapsiystävällinen kunta -toiminta sekä hyte-, osallisuus- ja ympäristötyöryhmät. Alkuvuodesta järjestettiin sukupuolitietoiseen budjetointiin liittyvä koulutus- ja työpaja. Ympäristötyön osalta konkreettisia toimenpiteitä koottiin osaksi toimialan resurssiviisauden tiekarttaa. Kehittämisyksiköstä koordinoitiin toimialan osavuositarkastusten laadinta, tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen vastaaminen sekä riskienhallintasuunnitelman päivitykset.

Potilas- ja asiakasturvallisuuden edistämiseksi päivitettiin lääkehoidon koulutusmateriaalia ja laadittiin opiskelijoiden lääkelupamalli. Lisäksi kuluvan vuoden aikana otettiin käyttöön pääkaupunkitasoinen lääkehoitomalli nimikesuojattuja terveydenhuollon ammattihenkilöitä koskien. Toimitila- ja palveluverkkoasioissa kehittämisyksiköstä osallistuttiin uusien toimitilahankkeiden hanke- ja päätösvalmisteluun sekä Vantaan palveluverkkosuunnitelman laatimiseen. Toimialatasoisen koronatyön osalta osallistuttiin tilastointi- ja raportointitehtäviin sekä siirtyvälle henkilöstölle suunnatun perehdytysmateriaalin laatimiseen.

Toimialalla toteutettiin alkuvuodesta laaja asiakastytyväisyyskysely, jonka tulokset toimitettiin lautakunnalle tiedoksi toukokuussa. Tämänvuotisten tulosten lisäksi keväällä koottiin useamman vuoden aikasarjatarkastelu, joka vietiin tiedoksi lautakunnalle syyskuussa 2022. Poikkeusoloista huolimatta asiakastytyväisyys pysyi kyselytutkimusten mukaan kokonaisuudessaan hyvällä tai jopa kiitettävällä tasolla. Tutkimus- ja tietolupien sekä pääkaupunkiseudun ammattikorkeakouluyhteistyöhön liittyvää kehitystyötä jatkettiin. Tutkimus- ja tietolupien lainsäädäntömuutosten todettiin lisänneen valmistelutyötä edellisvuoteen nähden.

Talous- ja hallintopalvelujen kokonaisuuteen kuului useita kansallista rahoitusta saavia yhteistyöhankkeita koordinoiva hanketoimisto. Laajoja kokonaisuuksia olivat Tulevaisuuden sote-keskus -ohjelman mukainen Vantaa-Kerava-sote - Asumaan asialla -hanke sekä Keväällä 2022 käynnistyi Suomen keskeisen kasvun ohjelman mukainen hanke: VaKeHyva - Hyvät palvelut -hanke.

Talousarvion toteutuminen

Talous- ja hallintopalvelujen alkuperäisen talousarvioon nähden menot ylittyivät 3,7 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 3,8 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden palvelualueen menot ylittyivät 0,5 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 1,1 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä käyttösuunnitelmaa 0,2 milj. euroa parempi ja muutettua käyttösuunnitelmaa 0,6 milj. euroa parempi.

Muilta osin poikkeamat johtuvat merkittävin osin palvelualueen lisämäärärahaan sisällytetystä hankkeiden rahoituksesta, joiden tulot ja kulut lisämäärätalousarviossa olivat molemmat 2,7 milj. euroa sekä MEK-hankkeista, joille saatiin määrärahasiirto 0,3 milj. euroa. Lisäksi talous- ja hallintopalvelujen menomäärärahassa oli varauduttu toimialan yhteisiin menoihin, kuten toimialan koulutusmenoihin. Toimialan yhteisten tulojen ja menojen nettotulos oli 1,0 milj. euroa alle käyttösuunnitelman.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022 *
Toimialan henkilöstömäärä **	3 207	2 977	-
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstömäärä ***	76	88	-
Talous- ja hallintopalvelujen henkilöstö / toimialan henkilöstö	2,4 %	3,0 %	-

* Vertailukelpoisia tietoja ei käytettävissä hr-järjestelmämuutosten vuoksi.

** Sis. suun terveydenhuollon liikelaitoksen.

*** Ei sisällä Vantaa-Keravan hanketoimiston hankkeiden määräaikaista työntekijöitä.

12 20

Erikoissairaanhoido

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 300	0	1 300	3 210	-1 910
Menot	-281 782	0	-281 782	-289 304	7 522
Toimintakate	-280 482	0	-280 482	-286 094	5 612

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Marraskuun lopussa Vantaan potilaita oli vuodeosasto- ja poliklinikkajonoissa yhteensä 4 121, joista 31 prosenttia oli jonottanut yli hoitotakuuajan. Kesään verrattuna jonottajien määrä väheni, mutta jonotusaika kasvoi. Eniten hoitotakuun ylittäneitä jonottajia oli silmätautien erikoisalalle. 30.11.2022 lasten psykiatrian hoitotakuujonossa oli yksi yli 90 vrk odottanut vantaalainen, nuorten psykiatrian hoitotakuujonossa ei ollut yli hoitotakuun odottaneita.

Erikoissairaanhoidon päivystyskäyntien määrä väheni 2,8 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna. DRG-tuotteiden lukumäärä väheni 3,3 prosenttia vuoteen 2021 verrattuna. Elektiivisiä läheteitä oli marraskuuhun mennessä 39 576, mikä on 1,2 prosenttia enemmän kuin viime vuonna vastaavaan aikaan (sisältää sekä avoterveydenhuollon että yksityisten palveluntuottajien läheteet).

Lääkärikonsultaatiotoiminta jatkui perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon välillä aikaisemman suunnitelman mukaisesti.

Talousarvion toteutuminen

Erikoissairaanhoidon kokonaiskustannukset vuonna 2022 olivat 289,3 milj. euroa.

Erikoissairaanhoidon menomäärärahat ylittyivät 7,5 milj. eurolla ja tulomääräraha ylittyi 1,9 milj. eurolla talousarvioon verrattuna. Tulos (nettotoimintamenot) oli talousarviota 5,6 milj. euroa huonompi.

Vantaan kaupungin talousarviossa vuoden 2022 palvelusopimuksen menoihin oli varattu 270,8 milj. euroa. HUS:n palvelusopimuksen menot Vantaalle vuonna 2022 olivat 277,0 milj. euroa. HUS toteutti palvelujen käytön mukaisen laskutuksen lisäksi HUS:n 2022 tilikauden alijäämän veloituksen, joka Vantaan osalta oli yhteensä 16,7 milj. euroa. Siirtoviivehoitopäivien veloitukset olivat yhteensä 2,9 milj. euroa. Tehtäväalueen määräraha sisältää HUS-palvelusopimuksen lisäksi kiireellisen sairaankuljetuksen ja ensihoidon järjestämisen, e-arkiston ja e-reseptin tietojärjestelmämenot ja myrkytystietokeskuksen, terveysasemien erikoissairaanhoidon menot sekä HUS-eläkevastuut.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Tuotteistettut hoitokokonaisuudet	92 065	99 156	97 031
Poliklinikkakäynnit	262 664	299 778	277 008
Vuodeosastohoitopäivät	33 629	32 865	41 576
Kaikki jonossa olevat	2 841	2 300	2 293
Laskutetut siirtoviivepäivät /milj. eur.	1	0	2,8
Erikoissairaanhoidon palvelusopimuksen arvo/ milj. eur. *	260,9	270,8	277,0
Euroa/asukas	1 077	1 125	1 150
Euroa/hoitokokonaisuus (hinnoiteltu tuote)	..	1 635	..

* Vantaan talousarviossa HUS-palvelusopimuksen menoihin varattu määräraha. Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (HUS) ja Vantaan kaupunki neuvottelevat erikoissairaanhoidon tuotekokonaisuuksien määrästä ja kokonaiskustannusarviosta vuosittain. Palvelusopimuksen arvo päivitettiin käyttösuunnitelman laadinnan yhteydessä HUSin kapitaatioperusteisissa veloituksissa tehtyjen muutosten seurauksena.

12 30

Terveyspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 119	15 000	20 119	24 971	-4 852
Menot	-94 384	-31 256	-125 640	-117 693	-7 948
Toimintakate	-89 265	-16 256	-105 521	-92 722	-12 800

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Terveysasemapalvelujen asiakastyytyvyyteen panostettiin keskittymällä erityisesti saatavuuden parantamiseen. Hoidon painopiste on kevyemmissä kontaktimuodoissa, ensikontaktissa hoidetaan 50 prosenttia potilaista. Sähköinen asiointi lisääntyi edellisvuoteen verrattuna 7 prosenttia. Puhelinpalvelujen jonotusajat pysyivät edellisvuoden kaltaisina. Ajanvarauksellisia käyntejä ja korvaavia kontakteja oli vähemmän kuin vuonna 2021. Päiväpoliklinikoiden walk-in-asiointi puolestaan lisääntyi 34,9 prosenttia muuttuneen Covid-19-epidemiatilanteen myötä. Henkilöstöresursoinnissa oli haasteita, mikä näkyi palvelutuotannossa.

Ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa tuettiin lasten ja perheiden mielenterveyttä. Moniku- ja Voimaperheet toimintamalleja jatkettiin koko vuoden. Nuorten mielenterveyspalveluita vahvistettiin yhdellä psykiatrisella sairaanhoitajalla kouluterveydenhuollossa. Neuvolan terveydenhoitajien terveystarkastuksiin pääsy toteutui lakisääteisesti, samoin koulu- ja opiskeluterveydenhuollon palvelut. Kiireettömät leikki-ikäisten lasten lääkärintarkastukset uhkasivat jonoutua, mutta tilannetta saatiin purettua syksyn aikana (jonossa 6/2022: 1 088, 11/2022: 80). Terveydenhoitajien saatavuudessa on ollut haasteita, mutta kouluterveydenhuollon osalta tilanne parantui marraskuussa.

Päihde- ja mielenterveyspalvelujen saatavuutta parannettiin kehittämällä digitaalisia- ja puhelinpalveluita. Ryhmätoiminnan määrä yli kaksinkertaistui vuodessa (+135 %, 1 950). Vuoteen 2019 verrattuna henkilöstön lähtövaihtuvuus lähes puolittui ja täyttöaste parantui. Päihdehuollon vaikuttavuutta ja kustannustehokkuutta parannettiin lisäämällä korvaushoitopaikkoja omissa palveluissa ja vähentämällä vieroituspalvelujen ostoja. Akuutissa päihdevieroitushoidon tarpeessa olevista potilaista 99,8 prosenttia pääsi kolmen vuorokauden sisällä hoitoon. Ehkäisevän päihdetyön yksikön koulutuksellinen rooli vahvistui ja kohdentui päihdenäkökulman lisäksi vahvemmin myös mielenterveyden alueelle. Siltapalvelu vakiintui osaksi asiakastyötä ja Terapiat etulinjaan -toimintamallia otettiin käyttöön.

Kuntoutuspalveluissa kehitettiin etävastaanottoja ja puhelinpalveluja, ja palvelumäärät lisääntyivät. Fyysioterapian resurssitilanne oli hyvä läpi vuoden ja suoravastaanotot toteutuivat 1–3 vuorokaudessa. Ravitsemusterapian vakanssit saatiin täytettyä loppuvuodesta. Puhe- ja toimintaterapian henkilöstötilannetta heikensi rekrytointiongelmien ja/tai siirtyminen hanketehtäviin, mikä osaltaan vaikutti palvelujen saatavuuteen. Apuvälinepalvelutarve lisääntyi merkittävästi suhteessa resurssiin.

Keskeiset toteutetut tai aloitetut uudistukset ja muutokset

Mielenterveyshäiriöiden psykososiaalisten hoitojen saatavuutta ja vaikuttavuutta parannettiin ottamalla käyttöön Terapiat etulinjaan -toimintamalli ja sähköinen oirekysely Terapianavigaattori. Nuorten mielenterveyspalveluja vahvistettiin jatkamalla IPC interventioita ja avaamalla koulu- ja opiskeluterveydenhuollon Chat kesällä 2022.

Ensimmäiset rajatun lääkkeenmääräämisoikeuden saaneet hoitajat aloittivat vastaanottotoiminnan, yli 600 käyntiä toteutui. Myös työttömien terveystarkastukset käynnistyivät; tavoite 50 toteutuneesta terveystarkastuksesta täyttyi. Kotiin vietävien lääkäripalvelujen kehittämistyö käynnistettiin. Kuulovammaisten Chat avattiin maaliskuussa 2022. Synnytysten jälkitarkastusten pilotointi terveydenhoitajien tekemänä käynnistettiin kesäkuussa.

Tärkeimmät koronan hoitoon liittyvät toimet ja vaikutukset

Pandemian vaikutus näkyi edelleen palveluvelan kasvuna, lisääntyneenä palvelun kysyntänä rajoitusten purkamisen myötä sekä henkilöstön kuormittumisena. Alkuvuodesta henkilöstöä siirrettiin pandemiatyöhön ja turvaamaan vanhuspalveluiden toimintaa. Rokotustoiminta jatkui kansallisten suositusten mukaisesti, 1.1.-25.11.2022 tilastoitiin yli 111 000 annettua rokotetta. Tartunnanjäljitystä jatkettiin keskittyen vakavan koronataudin riskiryhmiin. Erilliset infektiovastaanotot lopetettiin maaliskuussa 2022.

Palvelualueen valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen

Terveyspalveluissa jatkettiin hyvinvointialueuudistukseen valmistautumista osallistumalla hanke- ja fuusiotyöhön. Fuusiotyö on vaatinut paljon yhteistyötä ja uusien toimintamallien sopimista etenkin kuntoutuspalveluissa ja ennaltaehkäisevässä terveydenhuollossa. Perhekeskushankkeessa edettiin toimipistesuunnitteluun.

Ukrainan vaikutus palvelualueen toimintaan

Huhti-marraskuun 2022 aikana Vantaalla yksityismajoituksessa olevien ukrainalaisten määrä oli 1 133. Terveyspalveluissa raportoitiin kyseisenä aikana yhteensä 238 asiakaskäyntiä. Yli puolet käynneistä (20–40/kk) tilastoitiin neuvolapalveluissa. Toiseksi eniten käyntejä oli terveysasemien vastaanotoilla ja yksittäisiä kuukausitason käyntejä kuntoutuspalvelujen apuvälineyksikössä.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen menot vuonna 2022 olivat 117,7 milj. euroa ja tulot 25,0 milj. euroa.

Toimialan pandemiamentojen seuranta toteutettiin keskitetysti terveyspalvelujen palvelualueella. Terveyspalvelujen menot vuonna 2022 ilman toimialan pandemiamentoja ja lentokentällä toteutetun raja-terveysvalvonnan (terveysturvallisuuden edistämistoiminta) mentoja olivat 96,9 milj. euroa ja tulot 4,6 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto korotti 10.10.2022 palvelualueen määrärahoja toimialan esityksen mukaisesti pandemiamentojen osalta 25,4 milj. euroa ja lentokenttämentojen osalta 2,7 milj. euroa. Palvelualueen omassa toiminnassa menomäärärahaa lisättiin yhteensä 3,1 milj. euroa diabeteksen hoidon ja hoitotarvikejakelun, ulkokuntalaskutuksen, maksusitoumusten ja päivystystoiminnan menoihin sekä työvoiman vuokraukseen. Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten palvelualueen määrärahaan lisättiin 0,05 milj. euroa. Määrärahamuutos sisältää 0,5 milj. euron korotuksen palkankorotuksia varten. Tulomäärärahaa korotettiin pandemiamentojen perusteella 15,0 milj. eurolla.

Palvelualueen alkuperäiseen talousarvioon nähden toiminnan menot ilman pandemia- ja lentokenttätoiminnan mentoja ylittyivät 2,6 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,5 milj. eurolla. Menoylitys syntyi diabetesyksikön hoitotarvikejakelun, ulkokuntalaskutuksen, maksusitoumus- ja päivystyskäyntien, vainajapalveluiden sekä työvoiman vuokrauksen menoista. Tulkkipalveluiden ostojen osalta talousarvio ylittyi 0,1 milj. euroa. Lopulliseen määrärahaan nähden tulot ylittyivät 0,7 milj. eurolla ja menot alittuivat 0,6 milj. eurolla. Toiminnan elpyessä asiakasmaksutuottoja kertyi 0,5 milj. euroa odotettua enemmän.

Pandemiamentot

Palvelualueen alkuperäinen talousarvio ei sisältänyt pandemia- eikä lentokenttätoiminnan mentoja. Lentokenttätoiminnan mentoja toteutui 2,7 milj. euroa ja muita pandemiamentoja 18,1 milj. euroa. Lentokenttätoiminta päättyi kesäkuun lopussa.

Pandemiamentojen osalta lopulliseen määrärahaan nähden menot alittuivat 7,4 milj. eurolla ja lentokenttätoiminnan menot toteutuivat lisämäärärahan mukaisesti. Lentokenttätoiminnan menot toteutuivat 2,7 milj. euron suuruisina. Pandemiamentojen osalta suurimmat menoerat olivat testaustoiminta 11,3 milj. euroa, koronarokotustoiminta 3,3 milj. euroa ja tartunnanjäljitys 0,8 milj. euroa. Pandemiasta aiheutuneiden kustannusten kattamiseksi saatiin valtionkorvausta 19,8 milj. euroa sisältäen korvaukset testaustoiminnasta, rokotustoiminnasta sekä Vantaan väestömäärään perustuvan yleiskorvauksen muihin koronasta aiheutuneisiin välittömiin kustannuksiin. Loppuvuoden osalta valtio korvasi pandemiamentoja tekemäänsä arvioon perustuen. Tartunnanjäljitystä valtio ei tänä vuonna korvannut lainkaan. Lentokenttätoiminnan tammi-kesäkuun osalta valtio korvasi menot 2,7 milj. euroa kokonaisuudessaan. Korona-avustusta kohdennettiin muille palvelualueille toteutuneiden mentojen osalta mm. erikoissairaanhoidon 0,9 milj. euroa ja vanhus- ja vammaispalvelujen sairaalapalveluihin 1,4 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun suorien puhelujen odotusaika (min, ka)	9	≤5	15
Terveysasemien keskitetyn puhelinpalvelun takaisinsoittajien odotusaika (min, ka)	267	≤60	519
Odotusaika terveysaseman lääkärin vastaanotolle kiireettömässä asiassa (3. vapaa aika lääkärille, vrk, mediaani) *	87	≤14	87
Terveysasemien vastaanottokäynnit ja käyntejä korvaavat kontaktit yhteensä **	219 832	275 927	200 943
joista lääkärillä	148 402	168 656	142 318
joista sairaan- ja terveydenhoitajilla sekä lähihoitajilla	71 430	107 271	95 966
Terveysasemien sähköiset kontaktit yhteensä	106 785	78 749	105 992
joista lääkärillä	-	11 740	21 846
joista sähköiset hoidontarpeen arviot	-	35 601	31 175
joista sairaan- ja terveydenhoitajilla sekä lähihoitajilla	-	31 407	84 146
Terveysasemien hoitohenkilöstön puhelut	304 095	275 155	262 765
Äitiys- ja lastenneuvolan käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä ***	119 881	125 900	94 423
Koulu- ja opiskeluterveydenhuollon käyntien ja käyntejä korvaavien kontaktien lukumäärä ***	69 270	78 500	57 464
Mielenterveyspalvelujen käyntejä ja käyntejä korvaavia kontakteja/asukas	0,036	0,035	0,041
Terapiapalvelut, etäkontaktien suhde vastaanottokäynteihin (%) ****	22 %	≥20 %	17 %
Perumattomat poisjäännit, suhde toteutuneisiin käynteihin (%) *****	3,6 %	≤2,0 %	3,30 %

* Mediaani on järjestetyn tulospöytäkirjan keskimäinen luku. Parillisessa tulospöytäkirjassa kahden keskimäisen luvun keskiarvo.

** Sisältää hoitajien ja lääkäreiden vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, ryhmätilaisuudet, kotikäynnit sekä käyntejä korvaavat puhelut. Tavoitteena on hoitaa potilaan asia ensikontaktissa (puhelimitse/ sähköisen asioinnin kautta), jolloin vastaanottokäynnille ei välttämättä ole tarvetta.

*** Sisältää hoitajien ja lääkäreiden vastaanottokäynnit, ryhmäkäynnit, ryhmätilaisuudet, kotikäynnit, käyntejä korvaavat puhelut ja sähköiset kontaktit.

**** Fysioterapia, toimintaterapia, puheterapia, ravitsemusterapia.

***** Terveysasemapalvelut, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, kuntoutuspalvelut.

12 40**Perhe- ja sosiaalipalvelut**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	13 939	0	13 939	13 264	675
Menot	-133 633	-5 762	-139 395	-141 226	1 831
Toimintakate	-119 694	-5 762	-125 456	-127 962	2 506

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perhe- ja sosiaalipalveluissa asukkaiden palvelutarpeen ja asiakasmäärän kasvu jatkui vuoden 2022 aikana. Palvelutarpeen kasvuun vaikuttivat muun muassa nuorten mielenterveysongelmien kasvu, perheiden haasteiden heijastuminen lasten lisäksi vanhempien lisääntyneeseen tuen tarpeeseen, varhaisen tuen palveluiden ruuhkautuminen sekä erityisesti päihde- ja mielenterveyspalveluiden palveluvelka. Aikuisten asumispalveluissa puolestaan näkyy asunnottomien määrän yleinen lisääntyminen Vantaalla.

Palveluun pääsyn nopeuttamiseksi tehostettiin asiakasprosesseja, tiivistettiin edelleen monitoimijaista yhteistyötä sidosryhmien kanssa ja luotiin uusia toimintamalleja perheiden tueksi. Neuvonnan ja ohjauksen kehittämistyöhön panostettiin. Palveluihin pääsyn nopeuttamiseksi perustettiin myös uusia vakansseja. Rekrytointi oli kuitenkin erityisesti sosiaalityöntekijöiden, psykologien ja lääkäreiden ammattiryhmissä haastavaa eikä kaikkia vakansseja saatu täytettyä. Omaa palvelutuotantoa täydennettiin tarpeen mukaan ostopalvelutuotannolla. Pito- ja vetovoimaa pyrittiin lisäämään mm. työnantajaimagoa kehittämällä, perehdytystä vahvistamalla, työn prosesseja ja johtamisen rakenteita kehittämällä sekä palkitsemisen kulttuuria vahvistamalla.

Lapsiperheiden palvelutarpeen arviointi oli edelleen kuormittunut ja lakisääteiset määräajat ylittyivät joissain tapauksissa palvelutarpeen arviointien valmistumisen osalta. Palvelutarpeen arvioinnissa ja perhesosiaalityössä oli henkilöstövajetta ja -vaihtuvuutta, mikä vaikutti palvelun toimivuuteen.

Sekä sosiaalihuoltolain mukaisen perhesosiaalityön että lastensuojelun asiakasmäärät kasvoivat kevästä 2021 lähtien. Lastensuojelun asiakkuuksien määrän kasvu on tällä hetkellä asettunut koronapandemiaa edeltänyttä aikaa korkeammalle tasolle. Asiakasmäärien kasvu johti myös perheille tarjottavien tukitoimien volyymin kasvuun. Sen sijaan huostaanottojen määrä ei kasvanut.

Lastensuojelulain sitova asiakasmitoitus astui voimaan 1.1.2022. Mitoituksessa säädetään lastensuojelun sosiaalityöntekijän asiakasmääräksi korkeintaan 35 asiakaslasta sosiaalityöntekijää kohden (vuodesta 2024 lukien 30 asiakaslasta). Vakanssimäärää kasvatettiin vuoden 2022 alusta lukien vastaamaan mitoitusta, mutta sosiaalityöntekijöiden saatavuudessa oli haasteita ja useita vakansseja oli täyttämättä. Kuluneen vuoden aikana asiakaslasten määrä sosiaalityöntekijää kohden ylitti mitoituksen edellä mainitusta syystä. Tilanne oli erityisen haastava lastensuojelun avohuollossa.

Nuorten palveluun pääsyä parannettiin ja toimintamalleja kehitettiin tavoitteiden mukaisesti prosessien sujuvoittamiseksi. Uusien asiakkaiden määrä kasvoi 20 prosenttia marraskuusta 2021 marraskuuhun 2022. Palveluun pääsyn odotusaika lyheni kuitenkin merkittävästi, ollen marraskuussa 2022 keskimäärin 24 vuorokautta (51 vrk heinäkuussa 2022).

Aikuisten ja nuorten sosiaalipalveluissa pystyttiin vastaamaan asetettuihin tavoitteisiin palveluun pääsyyn ja oikea-aikaisuuteen liittyen. Ohjauksen ja neuvonnan osuutta ennen varsinaista palvelutarpeen arviota tai asiakkuutta pyritään edelleen kasvattamaan. Hankeyhteistyössä kehitettiin muun muassa asiakassegmentointia, jalkautuvia palveluja, digitaalisia palveluja, työkyvyn tukea (TEOT-hanke) sekä sosiaalista kuntoutusta omana toimintana (Noste - moniammatillinen tavoitevalmennusryhmä). Näillä keinoilla pyritään kohdentamaan palveluja mahdollisimman oikea-aikaisesti ja tarkoituksenmukaisesti.

Laatu-, osto- ja valvontayksikön toiminta rakennettiin palvelualueelle. Pilottikauden aikana tunnistettiin ostopalvelutoimintaan ja laatuun liittyviä rakenteita ja kokonaisuuksia, joita on kehitettävä edelleen. Laadunvalvonnan ja järjestämisen tuen keskittäminen hyvinvointialueella konsernihallintoon varmistui ja vastuiden siirtyminen hyvinvointialueorganisaatioon valmisteltiin.

Palvelualueen keskeisimpien uudistusten ja muutosten eteneminen

Perhe- ja sosiaalipalveluissa kehitettiin asiakastyötä sujuvoittavia prosesseja, jotta palveluun pääsyä voitaisiin nopeuttaa, esimerkkinä palveluaikojen laajentaminen sekä alkuarviointien ja ensiyhteydenottojen sujuvoittaminen. Useissa yksikössä lisättiin myös ryhmämuotoista toimintaa. Perhekeskustoimintamallin kehittämisen osalta lukuisat hankekokonaisuuden tavoitteet valmistuivat ja RRP-hankkeen HyväPerhekeskus-osuus käynnistettiin. Lapsiperheiden keskitetyn neuvonnan ja ohjauksen yksikön valmistelu eteni tavoitteiden mukaisesti osana hyvinvointialuevalmistelua ja perhekeskustoimintamallin kehittämistä.

Työn sujuvuutta parannettiin myös tiivistämällä moniammatillista yhteistyötä. Tästä esimerkkinä varhaisen tuen asiakasohjausrakenteet, sosiaali- ja kriisipäivystyksen ja virka-aikaisen lastensuojelupäivystyksen yhteistyörakenteet, lääkäripalvelujen konsultaatorakenteet sekä HUS nuorisopsykiatrian kanssa käynnistynyt yhteistyö. Yksiköissä kehitettiin myös kiireellisyysluokittelua asiakkaiden palvelutarpeen arviointiin ja palveluihin ohjautumisen tehostamiseksi.

Asiakastyötä kehitettiin yhteistyössä eri hankkeiden kanssa (Asukkaan asialla -hanke, Asunnottomuuden ehkäisyhanke, TEOT-osatyökykyisten hanke, RIO Rikoksilla oireilevat nuoret -hanke). Noste - sosiaalinen kuntoutus omana toimintana osoittautui vaikuttavaksi toiminnaksi.

Lisääntyneeseen palvelutarpeeseen vastattiin käynnistämällä uusia palveluyksiköitä eri toiminnoissa. Nuortenkeskus Nupin Länsi-Vantaan alueen uusi toimipiste avattiin Myyrmäen Virtataloon, vakanssit täytettiin ja keskus on toiminut lokakuusta 2022 alkaen täydellä volyymilla. Koisoniityn palvelukeskuksen kokonaisuuden rakentaminen eteni suunnitelman mukaisesti ja aikataulussa; Koisoniitty tuottaa tuetun asumisen palveluja sekä tehostettua palveluasumista aikuisväestölle. Palvelukeskuksen henkilökunta aloitti työnsä 7.12. ja asukkaat tulevat yksikköön tammikuusta 2023 alkaen. Lastensuojelun omia laitospaikkoja lisättiin perustamalla 6-paikkainen erityistason osasto Tammirinteen vastaanottokodin yhteyteen. Osasto käynnistää toimintansa vuoden 2023 alussa.

Tärkeimmät koronan hoitoon liittyvät toimet ja vaikutukset

Koronaepidemia näyttäytyi erityisesti mielenterveysongelmien ja jaksamisen haasteiden kasvuna, jotka lisäsivät palvelujen tarvetta ja palvelutuotannon ruuhkautumista. Eristäytymisellä ja erilaisilla rajoituksilla on ollut vaikutuksia sosiaaliseen hyvinvointiin ja niin nuorten kuin aikuistenkin psyykinen pahoinvointi ja oireilu lisääntyivät. Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden määrä kasvoi, jolloin myös asumisen tuen palveluita on tarvittu yhä enemmän.

Palvelualueen valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen

Palvelualue osallistui aktiivisesti hyvinvointialueen fuusiotyöskentelyyn ja organisaation rakenteiden sekä asiakastyön kehittämiseen. Kaikki kehittämistyö nivottiin hyvinvointialuevalmisteluun. Esimerkiksi perhekeskustoimintamallin kehittämisen osaksi liitettiin lasten, nuorten ja perheiden neuvonnan ja ohjauksen kokonaisuus sekä lasten ja nuorten mielenterveyspalvelujen kehittäminen. Laatu-, osto- ja valvontayksikkö oli mukana käynnistyneessä hyvinvointialuevalmistelussa järjestämisen tuen ja tuotajaohjauksen osa-alueella.

Ukrainan vaikutus palvelualueen toimintaan

Ukrainan tilanne työllisti sosiaali- ja kriisipäivystystä helmikuussa 2022, mutta alkuviikkojen jälkeen työskentelyn painopiste siirtyi muihin palveluihin. Maahanmuuttajapalvelujen henkilöstö osallistui Ukrainasta pakenevien tuen järjestämiseen ja organisointiin lentokentällä. Kaupunkitasoisen tilanteen koordinoitiin palkattiin kevään ajaksi projektipäällikkö. Ukrainasta paenneet pakolaiset saavat tällä hetkellä tilapäistä suojelua ja ovat olleet vuoden 2022 ajan vastaanottojärjestelmän piirissä. Maaliskuussa 2023 Ukrainasta paenneet saavat oikeuden kotikuntaan, jolloin tarpeet kotouttavaan sosiaalihooltoon kasvavat voimakkaasti. Vantaan alueella on tällä hetkellä noin 1 000 yksityismajoituksessa asuvaa, jotka siirtyvät keväällä 2023 julkisten sote-palvelujen piiriin. Ukrainan sodasta ja taloudellisen toimintaympäristön muuttuminen haastavaksi näkyi asiakasperheiden taloudessa. Täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen hakemusten määrä kasvoi; suuri osa hakemuksista koski vuokravelka-asioita.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen menot vuonna 2022 olivat 141,2 milj. euroa ja tulot 13,3 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto korotti 10.10.2022 palvelualueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 5,2 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui elokuun lopun tilanteen toteutumisennusteseen ja koostui pääosin asiakaspalvelujen ostoista. Samalla palkankorotuksia varten palvelualueen määrärahaa korotettiin 0,5 milj. eurolla. Opiskelijoiden ja koululaisten palkkaamista varten palvelualueen määrärahaan lisättiin 0,1 milj. euroa.

Palvelualueen alkuperäiseen talousarvioon nähden menot ylittyivät 7,6 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,7 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden palvelualueen menot ylittyivät 1,8 milj. eurolla ja tulot alittuivat 0,7 milj. eurolla. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä talousarviota 8,3 milj. euroa ja lopullista talousarviota 2,5 milj. euroa heikompi.

Määrärahan ylitykset syntyivät lastensuojelun, varhaisen tuen ja aikuisten ja nuorten palvelujen ostopalveluista 6,5 milj. euroa, hallinto-oikeuden päätöksistä, joilla Vantaa veloitettiin maksamaan muille kunnille lastensuojelun ja jälkihuollon korvauksia yht. 1,1 milj. euroa, työvoiman vuokrauskustannuksista 0,5 milj. euroa ja tulkkipalveluista 0,4 milj. euroa. Henkilöstökulut alittuivat 0,9 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Nuortenkeskus Nuppiin odotusaika palveluihin pääsyyn (keskiarvo vrk), poikkileikkaus raportointikauden viimeinen kk, jonossa olevat	50	≤ 10	24
Lapsiperheiden kotipalvelua saavien asiakkaiden määrä	688	1 000	762
Lastensuojelun ja erityistä tukea tarvitsevan lapsen palvelutarpeen arvioinnit valmistuvat 3 kk määräajassa (THL raportointi)	84,6 %	100 %	91 %
Ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen hakemukset käsitellään 7 päivässä (THL raportointi)	99,7 %	100 %	99 %
Lastensuojelun avohuollon asiakasmäärän kuukausikeskiarvo, osuus Vantaan 0–17-vuotiaista	2,7 %	2,6 %	2,6 %
Huostaanottojen tarve väestön 0–17-vuotiaissa	0,22 %	0,22 %	0,16 %
Lastensuojelun asiakasmäärä, lasta/sosiaalityöntekijä	47	35	42
Aikuisten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	4,2	4,2	- *
Nuorten sosiaalityön yksikön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,1	3,7	- *
Maahanmuuttajapalvelujen kotouttamistyön asiakaskontaktit/työpanos/työpäivä	3,9	4,2	- *

* Tietoja ei käytettävissä hr-järjestelmämuutosten vuoksi.

12 60

Vanhus- ja vammaispalvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	25 845	0	25 845	26 386	-541
Menot	-233 910	-19 211	-253 121	-252 495	-627
Toimintakate	-208 065	-19 211	-227 276	-226 109	-1 168

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelutuotantoa haastoivat henkilöstövaje, koronapandemia, hoitoketjun ruuhkautuminen, ammattiliittojen antama vuoronvaihto- ja ylityökielto sekä julkisten alojen lakko. Pandemiatilanne lisäsi tehostetun palveluasumisen tarvetta ja kasvatti jonoa palveluun. Vapaiden hoivakotipaikkojen puutteesta sekä henkilöstövajauksen takia lakisääteisiä palvelujen järjestämisen määräaikoja ei pystytty kaikilta osin noudattamaan. Palveluketjujen sujuvuuksissa oli haasteita niin kotiin vietävissä kuin asumisen palveluissa. Laadunvalvontaa toteutettiin vuosikellon mukaisesti sekä omassa palvelutuotannossa että ostopalveluissa. Lisäksi toteutettiin ennalta ilmoittamatta reaktiivista valvontaa saatujen palautteiden pohjalta.

Vanhus- ja vammaispalveluissa tehtiin vuoden 2022 aikana lukuisia toimenpiteitä sujuvien hoito- ja palveluketjujen varmistamiseksi. Palvelujen järjestämisessä ja hoitoketjun sujuvuudessa oli haasteita erityisesti vanhusten tehostetun palveluasumisen ja vammaisten asumispalvelujen osalta. Oma palvelutuotanto ja ostopalvelutarjonta oli palvelutarpeeseen nähden riittämätöntä, ja henkilöstön saatavuuden vaikeudet haastoivat tilannetta entisestään. Hoiva-asumisen omia yksiköitä ei saatu käynnistettyä suunnitellussa aikataulussa, eikä koko kilpailutettua kapasiteettia saatu käyttöön. Paikkoja oli täyttämättä omassa ja ostopalveluissa hoitajavajeen vuoksi.

Pandemia-aikana muodostunutta päivätoiminnan jonoa saatiin purettua lisätilojen sekä määräaikaisen henkilöstöresurssin myötä. Etäpalvelujen kehittämishankkeen toimesta käynnistettiin kesäkuussa Länsi-Vantaalla etäkotihoiton palvelu ja syksyn kuluessa toimintaa laajennettiin kaikille kotihoidon alueille. Etäkotihoiton palvelun lisäksi pilotoitiin erilaisia etäryhmätoimintoja kuten ruokailuryhmiä.

Koko vuoden jatkuneesta haastavasta henkilöstötilanteesta sekä koronapandemiasta huolimatta kotihoito pystyi vastaamaan asiakkaiden hoidon- ja palvelutarpeisiin. Palvelutarpeen ja toimintakyvyn arvioinnissa hyödynnettiin RAI-järjestelmää. Kotona asuvien yli 75-vuotiaiden osuus ylitti tavoitetason ja oli 93,6 prosenttia. Yli 75-vuotiaiden omaishoidon tuen asiakkaiden määrä oli marraskuun lopussa 1 110 asiakasta, peittävyys 2,2 prosenttia.

Vuoden 2022 alusta voimaan tulleen tehostetun palveluasumisen lakisääteisen henkilöstömitoituksen (0,6) toteutumisen varmistamiseksi hoivakoteihin saatiin 30 uutta vakanssia. Näistä 15 oli "mitoitusvakanseja", joita ei perustettaessa sidottu nimettyyn tehtävänimikkeeseen, vaan vakansseja voitiin käyttää neljään erikseen määriteltyyn nimikkeeseen (fysioterapeutti, toimintaterapeutti, sairaanhoitaja tai sosiaaliohjaaja), sen mukaan mitä palvelutuotannon turvaaminen ja osaavan henkilöstön saatavuus rekrytointitilanteissa mahdollistivat.

Vantaan sairaalassa jouduttiin supistamaan vuodeosastojen hoitopaikkoja hankalan henkilöstötilanteen vuoksi, jotta potilas- ja työturvallisuus voitiin turvata. Supistusten vuoksi hoitajaksoja toteutui suunniteltua vähemmän. Kotisairaala ja Liikkuva Sairaala pystyivät kuitenkin tukemaan hoitoketjun toimintaa tuottamalla palvelua huomattavasti suunniteltua enemmän. Oman palvelutuotannon lisäksi sairaanhoito- ja kuntoutuspalveluja ostettiin Kaunialasta, Herttoniemen koronasairaalaan ja Terhokodista. Geriatrisen vastaanoton alkuvuonna ollut, koronasta johtunut, sulkua ja kasvaneet lähetemäärät ruuhkauttivat toimintaa, mutta alkusyksystä yksikössä tehty suunnitelma vastaanotolle pääsyn nopeuttamiseksi tuotti loppuvuoden aikana tulosta. Hoitoketjun sujuvuuden eteen tehtiin paljon työtä yhdessä erikoissairaanhoidon ja palvelualueen muiden palveluyksiköiden kanssa. Päivystyksen toiminnan turvaaminen priorisoitiin hoitoketjussa tärkeimmäksi ja siinä onnistuttiin. Siirtoviivemaksuilta ei kuitenkaan välttytty ja ne olivat ennätysellisen suuret hoitoketjun muun toimimattomuuden vuoksi. Pääsyy hoitoketjun toimimattomuuteen oli hoitajapula ja siitä johtuvat paikkojen sulut.

Vanhus- ja vammaispalvelujen palvelualueella oli merkittävä työvoimavaje useissa toimintayksiköissä. Haasteita oli erityisesti sairaanhoitajien, lähihoitajien, lääkäreiden, ohjaajien ja sosiaaliohjaajien rekrytoinnissa. Marraskuun lopussa palvelualueen vakanssien täyttöaste oli noin 89 prosenttia.

Keskeiset toteutetut tai aloitetut uudistukset ja muutokset

Päivitetyt iäkkäiden palvelujen myöntämisen perusteet otettiin käyttöön 1.1.2022. Päivitetyt omaishoidon tuen myöntämisen perusteet ja kolmannen hoitoryhmän palkkio otettiin käyttöön 1.5.2022 alkaen. Henkilöstölle järjestettiin koulutusta muutosten jalkauttamiseksi.

Asiakasosallisuuden parantamiseksi asiakasohjauksessa laadittiin malli asiakaspalautteen keräämiseen sekä valmisteltiin asiakasraatien perustamista. Vanhusten asiakasraatia ollaan käynnistämässä etäpalvelujen kehittämishankkeen ja vanhusten asiakasohjauksen yhteistyönä. Vanhusten ja vammaisten päivätoiminnassa asiakkaat osallistuivat aktiivisesti viikko-ohjelman suunnitteluun ja vammaisten päivätoiminnan asiakasraadit käynnistyivät uudelleen keväällä. Kotihoidossa jatkettiin asiakaslähtöisen palvelun kehittämistä henkilöstön työpajoissa sekä vahvistamalla esihenkilöiden osaamista valmentavaan johtamiseen. Kotihoidon kuntoutusosaamista ja vanhustyön osaamista vahvistettiin henkilöstösuunnitelman mukaisesti.

Koivukylän 24-paikkainen hoivakoti siirtyi Attendolta kaupungin omaan palvelutuotantoon toukuussa. Myyrinkodin 24-paikkaisen kuntoutus- ja arviointiyksikön toiminta käynnistyi asteittain heinäkuusta alkaen. Myyrmäen vanhustenkeskuksen 1. kerroksen lyhytaikaispaikat siirtyivät em. uuteen yksikköön ja tilalle perustettiin pitkäaikaispaikkoja. Yksikön toimintaa ei kuitenkaan pystytty käynnistämään henkilökunnan rekrytointihaasteiden takia. Vanhusten lyhytaikaishoidon toiminnan muutoksen valmistelu aloitettiin. Henkilöstö- ja asiakasinfoja sekä henkilökohtaisia keskusteluja järjestettiin yksiköissä, joita muutos koskee.

Ihmislähtöisen kulttuurin valmentajakoulutus saatiin päätökseen. Yksiköiden valmentajat perehdyttivät sekä valmentavat yksiköissään uusia työntekijöitä. Myyrmäen vanhustenkeskuksen Kotihoivamalli-pilotointia valmisteltiin kevään ajan. Pilottiin valmentavat työpajat henkilökunnalle käynnistyivät toukokuussa ja pilotti käynnistettiin lokakuussa. Tavoitteena on siirtyä mallinmukaiseen toimintaan alkuvuodesta 2023. Hyvän vanhuuden osaamiskeskus -konseptin kehittäminen alkoi lokakuussa ja työntekijöiden rekrytointi uuteen yksikköön käynnistyi marraskuussa.

Erilaisia tiedolla johtamisen työkaluja hyödynnettiin. Effector-järjestelmän käyttöä laajennettiin palvelusesteleistä myös ostopalveluihin. Palveluun siirrettiin vuoden 2022 aikana kotiin vietävät palvelut, vanhusten tehostettu asumispalvelu sekä vammaisten asumisen hankinta. Muutos on vähentänyt laskuihin ja palveluiden toteutumisen seurantaan liittyvää työkuormaa ja mahdollistaa paremmin asiakkaiden palveluiden toteutumisen seurannan.

Henkilöstön pito- ja vetovoiman vahvistamiseksi tehtiin lukuisia toimenpiteitä, mm. uusien työntekijöiden palvelualueitasoiset säännölliset yleisperehdytykset käynnistettiin. Palvelualueen osaamisen kehittämisen projektiryhmä kehitti, koordinoi ja tuki koulutussuunnittelua sekä koulutusten toimeenpanoa yhdessä koulutuskumppani Metropolian kanssa. Työhyvinvointia edistettiin suunnitelman mukaisesti ja hyvästä työsuorituksesta oli mahdollista palkita aikaisempaa useampia. Oppilaitosyhteistyö jatkui tiiviinä.

Tärkeimmät koronan hoitoon liittyvät toimet ja vaikutukset

Koronaepidemia haastoi koko palvelualueen toimintaa alkuvuodesta, kun sekä asiakkaita että henkilökuntaa altistui ja sairastui aiempaa enemmän. Palveluita jouduttiin supistamaan ja henkilökuntaa siirtämään muihin tehtäviin kriittisten toimintojen turvaamiseksi. Henkilökuntaa siirtyi myös muilta palvelualueilta vahvistamaan henkilöstötilannetta asumisyksiköissä ja sairaalan osastoilla. Kevään ja kesän aikana tartunnat vähenivät, mutta eivät loppuneet kokonaan. Sairaalassa koronan vuoksi hoidossa olleiden potilaiden määrä nousi loka-marraskuussa uudelleen koko pandemian ajan huippulukemiin. Henkilökunta on työskennellyt lähes kolme vuotta epidemian aaltojen mukaan joutuen suojautumaan, rajoittamaan asiakkaiden ja potilaiden ja heidän läheistensä kohtaamisia sekä pitämään etäisyyttä työkalvereihin. Pandemia-aika vaikutti asiakkaiden toimintakykyyn heikentävästi kasvattaen palveluntarvetta ja kustannuksia.

Palvelualueen valmistautuminen hyvinvointialueuudistukseen

Palvelualueelta osallistuttiin aktiivisesti hyvinvointialuevalmisteluun. Palveluyksiköistä nimettiin edustajat hyvinvointialueuudistusta valmisteleviin fuusioalatyöryhmiin ja ryhmien työskentely jatkui kevästä alkaen. Meneillään olevia kehittämistoimenpiteitä linkitettiin osaksi hyvinvointialuevalmistelua ja niihin osallistettiin molempien kaupunkien henkilökuntaa. Palvelualueen henkilöstölle järjestettiin syyskuusta alkaen kuukausittain esihenkilö- ja henkilöstöinfot.

Ukrainan vaikutus palvelualueen toimintaan

Ukrainan tilanteella ei ole ollut suoraa vaikutusta palvelualueen toimintaan lukuun ottamatta yksittäisiä asiakasohjaukseen tulleita tiedusteluja, joiden osalta tehtiin yhteistyötä vastaanottokeskuksen kanssa. Palveluyksiköissä käytiin läpi valmiussuunnitelmaan ja varautumiseen liittyvät asiat. Syksyn aikana laadittiin toimenpiteet sähkön säästämiseksi ja suunnitelmat mahdollisia talvikauden sähkökatkoja varten.

Talousarvion toteutuminen

Palvelualueen menot vuonna 2022 olivat 252,5 milj. euroa ja tulot 26,4 milj. euroa.

Kaupunginvaltuusto korotti 10.10.2022 palvelualueen menomäärärahaa toimialan esityksen mukaisesti 18,5 milj. eurolla. Määrärahan muutosesitys perustui elokuun lopun tilanteen toteutumisennusteeseen ja koostui pääosin asiakaspalvelujen ostoista. Lisäksi palkankorotuksia varten palvelualueen määrärahaa korotettiin 0,7 milj. euroa.

Palvelualueen alkuperäisen talousarvioon nähden menot ylittyivät 18,6 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 0,5 milj. eurolla. Lopulliseen määrärahaan nähden palvelualueen menot alittuivat 0,6 milj. eurolla ja tulot ylittyivät 0,5 milj. eurolla. Merkittävimmät ylitykset toteutuivat tehostetun palveluasumisen ostoista, vammaisten henkilökohtaisessa avussa ja kotiin vietävissä palveluissa sekä Kaunialan sairaalan ostopalveluissa. Palvelualueelle kohdistui 1,4 milj. euroa valtion maksamia korvauksia koronapandemian aiheuttamista kuluista. Tulos (nettotoimintamenot) oli alkuperäistä käyttösuunnitelmaa 18 milj. euroa heikompi ja muutettua käyttösuunnitelmaa 1,2 milj. euroa parempi.

Palvelualueen tiliryhmistä henkilöstömenojen osuus sisältäen vuokratyövoiman käytön ylittyi 2 milj. euroa (henkilöstökulujen alitus 7,8 milj. euroa ja työvoiman vuokrauksen ylitys 9,9 milj. euroa). Asiakaspalveluiden ostot alittivat budjetin 1,4 milj. eurolla. Ilman talousarvion lisämäärärahaa, ylitys oli 17,1 milj. euroa.

Kotona asumisen tuen menot alittuivat 1,2 milj. eurolla, ostopalvelujen menot ylittyivät 3,2 milj. eurolla (13,2 milj. euroa ylitystä alkuperäiseen), erityisasumisen menot alittuivat 0,2 milj. eurolla ja Vantaan sairaalan menot alittuivat 2,7 milj. eurolla (2,3 milj. euroa ylitystä alkuperäiseen). Resurssikeskuksen menot toteutuivat 0,7 milj. euroa talousarviota suurempina (4,2 milj. euroa ylitystä alkuperäiseen).

Toiminnoittain tarkasteltaessa suurimmat erot budjettiin toteutuivat tehostetun palveluasumisen ostoissa, jotka ylittivät lisämäärärahallisen budjetin 1,7 milj. euroa (ylitys alkuperäiseen budjettiin 11,7 milj. euroa) Ylitykset muodostuivat hinnan korotuksista (hoitajamitoituksen nosto 0,6 ja lisäpaikat). Vammaisten henkilökohtainen apu ylitti asiakaspalvelujen ostot 0,9 milj. eurolla. Lisäksi Ostopalveluissa vammaisten kotiin vietävät palvelut ylittyivät 1,4 milj. euroa ja vammaisten asumisen ostot 1,2 milj. euroa.

Kaunialan sairaalan ostopalvelut alittivat lopullisen käyttösuunnitelman 1,5 milj. eurolla (3,5 milj. euroa ylitystä alkuperäiseen).

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä 31.12	93,4 %	93,4 %	93,60 %
Kotona asuvat 85 vuotta täyttäneet, % vastaavan ikäisestä väestöstä 31.12.	84,0 %	85,0 %	84,60 %
Omaishoidontuen peittävyys 75-v / 75+ väestö, 31.12	2,0 %	2,5 %	2,20 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75 täyttäneitä/75+ väestö 31.12	7,8 %	9,3 %	7,10 %
Välittömään asiakastyöhön osallistuvien vakanssien täyttöaste	..	95,0 %	88,2 % *
Kotihoidon välitön työaika, % työajasta, lh	38,0 %	60,0 %	40,00 %
Palvelutalojen välitön työaika, % työajasta, lh	..	70,0 %	46,00 %
Hoiva-asumisen paikat/75 vuotta täyttänyt väestö, %	6,4 %	8,6 %	8,00 %
Tuetusti ja palveluasumisessa asuvien osuus kehitysvammaisten asumispalveluissa, % asumispalvelujen piirissä olevista	38,6 %	39,0 %	38,50 %
Terveyskeskussairaalan hoitojakso/sairaansija, ka (v. 2020 yht. 211 sairaansijaa)	14,7	17,5	14,6
Terveyskeskussairaala, kotiutus -% omaan kotiin	73,6 %	75,0 %	73,20 %

* Tietoja ei saada HR-järjestelmästä, luku vanhus- ja vammaispalvelujen esihenkilöiden raportoima 31.12.2022.

12 13

Suun terveydenhuollon liikelaitos

Tuloslaskelma

1 000 €	Talousarvio 2022	Talous- arvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/ alitus
Liikevaihto	24 958	0	24 958	25 253	-295
Liiketoiminnan muut tulot	635	0	635	651	-16
Materiaalit ja palvelut	-6 092	0	-6 092	-7 503	1 411
Henkilöstömenot	-16 770	-186	-16 956	-16 040	-916
Poistot ja arvonalentumiset	0	0	0	0	0
Liiketoiminnan muut menot	-2 250	0	-2 250	-1 889	-361
Liikelylijäämä (-alijäämä)	481	-186	295	472	-177
Muut rahoitustulot	17	0	17	28	-11
Kunnalle maksetut korko- menot	-159	0	-159	-159	0
Korvaus peruspääomasta	-68	0	-68	-68	0
Muut rahoitusmenot	0	0	0	-1	1
Rahoitustulot ja -menot	-210	0	-210	-201	-9
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	271	-186	84	271	-187
Poistoeron lisäys (-) tai vä- hennys (+)	0	0	0	0	0
Vapaaeht. varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	271	-186	84	271	-187

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti.

Vuoden toiminnan kannalta keskeinen asia Suun terveydenhuollon palvelujen tarpeeseen vastaaminen asiakaslähtöisesti, taloudellisesti tasapainoisella tavalla sekä henkilöstön hyvinvoinnista huolehtien. Toimintaan heijastui edelleen koronan aiheuttaman toiminnan keskeyttämisen ja toimintavolyymien vähenemisen vuoksi muodostunut hoitotakuujono, mutta vuoden 2022 loppuun mennessä hoitotakuujono saatiin lähes kokonaan purettua. Kesäkuussa 2022 otettiin käyttöön palveluseteli. Palveluseteli voidaan antaa kiireellisen hoidon jatkohoitoon, tutkimuskäynnillä todettuun hoidontarpeeseen perustuvaan hoitoon sekä lohjenneitten hampaiden korjaamiseen. Syyskuun alusta yksityinen toimija aloitti 1 000 potilaan jononpuron Vantaan toimitiloissa. Neuvola, kouluja- ja opiskeluterveydenhuollon ase-
tuksen mukaiset määräaikaisten terveystarkastukset toteutuivat suunnitellusti.

Vuoden aikana annettiin palveluja 72 491 asiakkaalle. Asiakkaiden määrä pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna. Vantaalaisten hammaslääkäriissä käyvien osuus väestöstä nousi hieman edellisestä vuodesta. Vuonna 2022 kävijöitä oli 19,24 prosenttia väestöstä ja 2021 18,40 prosenttia. Potilaskohtaisten käyntien määrä laski edellisestä vuodesta. Vuonna 2022 määrä oli 2,59 käyntiä/potilas (vuonna 2021 2,86 käyntiä/potilas).

Suun terveydenhuollossa toteutui 119 076 hammaslääkärikäyntiä (vuonna 2021 käyntejä oli 124 869), laskua edelliseen vuoteen oli 4,9 prosenttia. Suuhygienistikäyntejä oli 44 938 (vuonna 2021 käyntejä oli 47 787), laskua edelliseen vuoteen 6,0 prosenttia. Hammashoitajakäyntejä oli 6 380 (vuonna 2021 käyntejä oli 7 579), laskua edelliseen vuoteen oli 15,8 prosenttia.

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsi saman päivän aikana. Ensiapukäyntejä oli vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2022 käyntejä oli 15 995 ja vuonna 2021 käyntejä oli 18 536.

Talousarvion toteutuminen

Liikevaihdon toteuma ylitti talousarvion 25,0 milj. euroa ollen 25,3 milj. euroa. Keskeinen tekijä oli palvelusopimukseen tehty miljoonan euron korotus. Korotuksella katettiin ostopalveluna hankittu palveluseteli, palvelujen ostot yksityiseltä palveluntuottajalta sekä alkuvuoden alhaisempi painotettujen toimenpiteiden määrän ja asiakaskäyntien negatiivinen vaikutus ulkoisiin asiakasmaksutuottoihin. Lisäksi liiketoiminnan muihin tuottoihin kirjattu 625 000 euron avustus tasapainotti vuoden 2022 taloutta.

Toiminnan materiaali- ja palvelukuluissa merkittävä ylitys talousarvioon verrattuna oli palvelujen ostoissa (ylitys 1,4 milj. euroa). Palvelujen ostoja nosti mm. palvelusetelihankinta ja palvelujen ostot yksityiseltä. Aine- ja materiaalihankinnoissa jäätiin alle viime vuoden toteuman (muutos -127 000 euroa). Henkilöstökulut olivat 16,0 milj. euroa, talousarvio oli talousarvio muutoksien jälkeen 16,96 milj. euroa. (Kaupunkistrategia ja johdon toimialalle tehtyä keskitettyä varausta kunnalliseen palkkaratkaisuun jaettiin talousarviomuutoksena liikelaitokselle.). Talousarvion alitusta selittää henkilöstövajaus ja alhaisemmat hoitohenkilökunnalle maksetut toimenpidepalkkiot.

Liiketoiminnan muissa kuluissa säästettiin 361 000 euroa. Sisäiset vuokrat vuonna 2022 olivat talousarvion mukaiset.

Suunnitelman mukaisia poistoja ei ollut vuonna 2022.

Liikelaitoksen ylijäämä oli 271 120,30 euroa (vuonna 2021 ylijäämä oli 470 068,11 euroa).

Liikelaitoksen oma pääoma vuoden 2022 lopussa oli 1 263.732,49 euroa (vuoden 2021 lopussa 992.612,19 euroa). Liikelaitoksen peruspääoman ylijäämä on 289.297,49 euroa.

Rahoituslaskelman lyhennelmä

1 000 €	Talousarvio 2022	Toteutuma	Ylitys/alitus
Toiminnan ja investointien rahavirta	84	271	-187
Rahoituksen rahavirta			
Oman pääoman muutokset	0	0	0
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	-333	333
Rahavarojen muutos	84	-61	146

Investoinnit

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit vuonna 2022 rahoitettiin leasingsopimusjärjestelyllä eikä investointeja kirjattu taseeseen, sama peruste on ollut voimassa myös edellisinä vuosina.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
asiakasmäärä kpl	72 354	83 000	72 491
käynnit yhteensä kpl	180 235	199 000	170 394
painotetut toimenpiteet kpl	379 105	456 750	355 539
painotetut toimenpiteet per käynti kpl	2,1	2,3	2,1

13

Kasvatus ja oppiminen

Vastuuhenkilö: Katri Kalske

Toimielin: Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta
Puheenjohtaja: Paula Lehmuskallio

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kasvatus ja oppiminen yhteensä					
Tulot	33 702	5 234	38 936	39 469	-533
Menot	-495 957	-10 775	-506 732	-507 760	1 028
Toimintakate	-462 255	-5 541	-467 796	-468 290	494
Kasvatus ja oppiminen bruttoyksiköt					
Tulot	31 798	5 234	37 032	38 257	-1 225
Menot	-455 546	-10 513	-466 058	-468 237	2 178
Toimintakate	-423 748	-5 279	-429 027	-429 980	954

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Perusopetuksessa huhtikuussa aloittaneet 13 uutta valmistavan opetuksen ryhmää jatkavat lukuvuoden 2022–2023 täydellä oppilasmäärällä. Ukrainasta tulevien oppilaiden lisäksi valmistavaan opetukseen on saapunut oppilaita useista muista maista. Vammaisopetuksen tarve on kasvanut muuta kasvua enemmän. Nämä kaksi merkittävää oppilasmäärälisäystä yhdessä haastavat tarkoituksenmukaisia kouluverkkoratkaisuja. Strategiaan pohjautuen on kehitetty esi- ja alkuopetuksen aiempaa tiiviimpää yhteistyötä pilotoimalla joustavia nivelratkaisuja ja yhdenmukaistamalla nivelvaiheen toimintatapoja. Valtion hankerahoituksella on vahvistettu S2- ja kielitietoista opetusta yläkoulussa.

Varhaiskasvatuksen henkilöstön saatavuus on heikentynyt vuoden aikana entisestään ja opettajan vakansseista enää 54,6 prosentissa oli kelpoinen kasvattaja. Opettajien vakansseja oli täyttämättä 426. Lastenhoitajien vakansseja oli täyttämättä 199. Sijaisten saaminen on ollut vaikeaa, eikä Seure ole pystynyt vastaamaan kaikkiin tilauksiin. Seuresta tilataan myös pitkäaikaisia sijaisia sekä hankerahoilla palkattavaa henkilöstöä. Ensimmäiset varhaiskasvatuksen sosionomit aloittivat työskentelynsä Vantaan varhaiskasvatuksessa.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen opettajien sijaisia on ollut melkein mahdotonta löytää – Håkansbölen päiväkodissa oli tästä syystä kriisi keväällä ja päiväkodin aukioloaikoja jouduttiin toistuvasti

supistamaan koko kevään aikana. Samasta syystä jouduttiin aika-ajoin supistamaan aukioloaikoja myös palvelualueen muissa päiväkodeissa keväällä. Jotta toimintaa ei jouduttu siirtämään Håkansbölen päiväkodista muihin päiväkoteihin, siirrettiin esiopetus Västersundomin skolasta Håkansbölen päiväkotiin määräaikaisesti vuodeksi.

Kaikki ruotsinkieliset vantaalaiset nuoret, jotka päättivät peruskoulun, saivat jatkoajan toisella asteella. Uuteen ruotsinkieliseen TUVA koulutukseen hakeneet kolme vantaalaista nuorta saivat sieltä opiskelupaikan.

Lukioiden uuden opetussuunnitelman käyttöönottoa jatkettiin ja lukioiden opettajia koulutettiin kieli- ja kulttuuritietoiseen toimintatapaan. Osaamiskeskuksen ryhmämuotoinen toiminta, kuten S2-opetus oli keskeytyksessä rahoittajan tekemän linjauksen vuoksi. Varian strategian 2022–2025 keskeisimpiä toimenpiteitä ovat jatkuvan haun ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen prosessien uudistaminen selkeämmiksi sekä tiimimäisen toimintamallin rakentaminen. Kehittämistoimenpiteet käynnistettiin kevään 2022 aikana. Varia tavoittelee opiskelijavuosien hallittua kasvua. Variassa aloitti elokuussa 1 349 uutta opiskelijaa, joista uudessa Tuva-koulutuksessa on 153 opiskelijaa. Tuvan opiskelijapaikkoja oli tarjolla syksyn aikana jatkuvan haun kautta. Varian opiskelijavuositavoite toteutui. Varia on mukana Vantaa-Keravan työllisyyden kuntakokeilussa ja TE2024 valmistelussa.

Kuraattorien määrää lisättiin 12 vakanssilla ja psykologien määrää 6 vakanssilla 1.1.2022 alkaen. Psykologien saatavuudessa on suuria haasteita (31.12.2022 täyttöaste oli 52,9 %) ja palvelutuotannon kannalta tilanne on kriittinen. Opiskeluhoollissa suunnattiin resurssia koulukuraattoreiden palkkaamiseen, koska psykologien virkoja jäi täyttämättä rekrytointiongelmien takia. Opiskeluhoollon yksikön päällikkö ja esimiehet olivat aktiivisesti mukana hyvinvointialueen valmistelutyössä. Yhteisöllisen opiskeluhoollotyön sisältöä ja osuutta kokonaistyöstä kartoitettiin ensimmäistä kertaa säännöllisesti. Yksilötyön tarve kuraattori- ja psykologipalveluissa lisääntyi edelleen.

Digione-hanke edistyi aikataulussa ja pilottikoulut valittiin. Toimialan osalta uuden Vantaa.fi-sivuston käyttöönotto onnistui hyvin.

Talousarvion toteutuminen 2022

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan toimintatuotot ylittivät 0,5 milj. euroa talousarvion. Toimialan bruttoyksiköissä toimintatuotot ylittivät 1,2 milj. eurolla talousarvioon nähden. Ylitys muodostuu valtion alkuvuonna myöntämästä koulutuksellisen tasa-arvon erityisavustuksesta (6,28 milj. euroa) sekä useammasta hankeavustuksesta, joista suurimpia ovat lukiokoulutuksen laatu- ja saavutettavuushanke sekä osaamiskeskushankkeen jatko, kolmiportaisen tuen hankkeen jatko sekä sitouttavan kouluyhteistyön hankkeen jatko. Toimintatuottoja pienentävät varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulojen ja valtiolta saatavien korvausten vähentyminen.

Toimialan toimintakulut ylittivät talousarvion yhteensä 1,0 milj. eurolla (0,2 %). Bruttoyksiköiden ylitys oli 2,2 milj. euroa. Toimiala sai lisämäärärahaa kahdessa lisätalousarviossa mutta esitetyt määrärahat eivät aivan riittäneet kattamaan toiminnan kustannuksia. Ylitystä muodostui vielä arvioitua enemmän sijaiskuluissa, josta suurin osa näkyy työvoiman vuokrauskustannuksina. Uusien valmistavan opetuksen ryhmien lisäys, johon myös saatiin lisätalousarviossa määrärahaa, on aiheuttanut kerrannaisvaikutuksia esimerkiksi kasvaneissa tulkkaukseluissa. Asiakaspalvelujen ostot muilta kunnilta, joihin toimiala ei pysty vaikuttamaan, olivat myös arvioitua korkeammat. Koronasta toipumiseen liittyen toimintakuluissa näkyy lisääntynyt henkilöstötilaisuuksien ja läsnäkoulutusten määrä. Kevätlukukauden koronan vuoksi toteutetut lisäsiivoukset sekä ateriapalvelutuottajien hinnankorotukset aiheuttivat kustannustennousua. Varhaiskasvatuksessa 1.8.2022 voimaantulleella lapsen tuen lakimuutoksella oli merkittävä vaikutus talousarvion lopulliseen toteumaan. Kunta-alan työehtosopimuksen mukaiset palkan korotukset nostivat henkilöstökuluja, mutta niiden määrärahat toimiala sai kaupunkistrategian ja johdon määrärahavaroista.

Valmistavaan opetukseen perustettiin 13 uutta ryhmää Ukrainasta tulevia oppilaita varten, mikä lisää toimintakuluja 0,6 milj. euroa. Toisella asteella opiskeli 10 ukrainalaista nuorta Varian aikuisten perusopetuksen S2-ryhmissä.

Ammatillisessa koulutuksen (Varia, nettoyksikkö) toimintakate alittui, joten katetavoite saavutettiin. Varia sai valtionosuutena lisäsuoritepäätöksessä 2,1 milj. euroa, joka kuitenkin kohdistuu pääasiassa vuosille 2023–2024. Aiemmista vuosista poiketen vuoden 2022 OKM:n strategiarahoitus jaettiin verkostohankkeille, joista kolmessa Varia on mukana: tietojohtamisen kehittäminen, digitaalisuuden johtaminen ja osaamisen kehittäminen sekä oppimisvalmiuksia tukevien opintojen kehittäminen. Toimintatuotot alittuvat 0,7 milj. euroa, koska useita hankkeita on päättynyt, eikä uusia hankerahoituksia saatu ennakoidun mukaisesti.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan määrärahoja korotettiin vuoden 2022 aikana valtuuston päätöksillä 10.10.2022 § 6 sekä 19.12.2022 § 8. Lisätalousarvioilla korotettiin toimialan tuloja 5,2 milj. euroa ja menoja 10,8 milj. euroa.

13 10

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunta

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-90	0	-90	-101	11
Toimintakate	-90	0	-90	-101	11

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2022 aikana kasvatuksen ja oppimisen lautakunta kokoontui 13 kertaa. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan ruotsinkielinen jaosto kokoontui 8 kertaa. Lautakunnalle ja jaostolle pidettiin yhteinen kehyssseminaari 15.6.2022 ja talousarvioseminaari 30.-31.8.2022. Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan yksilöasioiden jaosto kokoontui vuonna 2022 yhden kerran.

Talousarvion toteutuminen

Kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan toimintakulut olivat 101 143 euroa vuonna 2022, jolloin toteutusprosentti oli 112.

13 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	667	50	717	798	-81
Menot	-10 949	192	-10 757	-9 592	-1 165
Toimintakate	-10 283	242	-10 041	-8 795	-1 246

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toimialan digiohjelmaa toteutettiin suunnitellusti. DigiOne hanke eteni, samoin kuin varhaiskasvatuksen järjestelmä VASA, jälkimmäinen kuitenkin edelleen aikataulustaan myöhässä. Käynnissä oleva kouluruokailun hiilijalanjäljen pienentämiseen tähtäävä hanke saavutti tavoitteensa. Henkilöstön osallisuutta edistettiin Erätauko-dialogiosaamisen laajentamisen kautta. Koulukuljetuksen robotiikka ei pystytty edistämään suunnitellusti johtuen priorisoinnista muuhun kehittämiseen. Myös viestinnän tavoitteista jäätin henkilöstön suuren vaihtuvuuden ja siitä johtuvan vajaan resurssoinnin vuoksi.

Opiskeluhuollossa ennalta ehkäisevän yhteisöllisen opiskeluhoillon merkitystä ensisijaisena opiskeluhoillon toimintatapana korostettiin ja avattiin eri foorumeissa ja asiakirjoissa.

Opiskeluhoillon psykologi- ja kuraattorityön asiakaspalautekysely valmistui ja palautetta kerättiin syyslukukauden aikana. Asiakaspalautteessa opiskeluhoillon psykologien ja kuraattorien palveluun oltiin erittäin tyytyväisiä. Vanhemmille ja oppijoille suunnattua matalan kynnyksen ryhmämuotoista tukea vahvistettiin. Psykologien saatavuus heikkeni entisestään. Kuraattorien ja psykologien siirtymistä hyvinvointialueelle valmisteltiin sujuvan palvelun turvaamiseksi jatkossakin.

Talousarvion toteutuminen

Johdon ja yhteisten palveluiden toimintakulut olivat 9,6 milj. euroa toteumaprosentin ollessa 89. Toteuma sisältää koko toimialaa käsittävät eläkemaksukorjaukset. Talous- ja hallintopalveluiden yksikön toimintakulut olivat 2,7 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 97,7. Opiskeluhoillon toimintakulut olivat 5,2 milj. euroa ja toteumaprosentti oli 83,8.

Vuoden 2022 aikana määrärahaa korotettiin keskitetyn palkkavarauksen vuoksi 0,5 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Hallinnollisten tehtävien henkilöstömenot / toimialan menot yhteensä	0,5 %	0,6 %	- *
Esiopetuksen oppilaat / psykologit tai kuraattorit **	833	885	524/566**
Suomenkielinen perusopetus/psykologit	936	962	809
Suomenkielinen perusopetus/kuraattorit	869	898	682
Toinen aste / psykologit	826	800	913
Toinen aste / kuraattorit	864	837	741
Ruotsinkielinen esiopetus, perusopetus ja lukio/psykologit		956	943
Ruotsinkielinen esiopetus, perusopetus ja lukio/kuraattorit		797	725

* Vertailukelpoista lukua ei saada koko toimialaa koskevan palkkaaikaisun vuoksi.

** 3 htv molemmissa ammattiryhmissä. TP2022:ssa todelliset htv:t 5.4 psykologit ja 5 kuraattorit.

13 30

Perusopetus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	13 319	5 203	18 522	18 297	226
Menot	-214 766	-6 716	-221 481	-222 431	950
Toimintakate	-201 447	-1 512	-202 959	-204 135	1 175

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Perusopetuksessa huhtikuussa aloitti 13 uutta valmistavan opetuksen ryhmää, jotka jatkavat lukuvuoden 2022–2023 täydellä oppilasmäärällä. Ukrainasta tulevien oppilaiden lisäksi valmistavaan opetukseen saapui oppilaita useista muista maista.

Vammaisopetuksen suhteellinen kasvu oli muuta oppilasmäärän kasvua suurempi, millä on ollut vaikutusta kouluverkon kehittämiseen ja koulujen tilaratkaisuihin. Strategiaan pohjautuen kehitettiin esi- ja alkuopetuksen aiempaa tiiviimpää yhteistyötä nivelvaiheen yhteisillä työntekijöillä sekä seitsemässä koulussa pilotoitiin joustavan alkuopetuksen ratkaisuja.

Valtion hankerahoituksella kehitettiin ja resursoitiin perusopetuksen kehittämistoimintaa. Valtion korona- ja KOTA-rahoilla (yhteensä noin 10 milj. euroa) palkattiin opettajia, avustajia ja monikielisiä ohjaajia. Suurimmat muut avustukset kohdentuivat oppilaan tuen sekä tunne ja hyvinvointitaitojen kehittämiseen, poissaolojen ehkäisemiseen sekä S2- ja kielitietoisuuden opetuksen kehittämiseen yläkoulussa.

Perusopetuksen avustajapalveluita on koordinoitu aiemmin keskitetysti, mutta 8/2022 lähtien koulut itse suunnittelevat ja vastaavat resurssin käytöstä tarpeiden ja määriteltyjen reunaehto- jen pohjalta.

Talousarvion toteutuminen

Perusopetuksen toimintatulojen toteuma oli 18,3 milj. euroa (98,8 %) ja toimintamenot 222,4 milj. euroa (100,43 %). Ylitystä selittää kasvaneet sijaiskulut, asiakaspalvelujen ostot muilta kunnilta sekä edelleen koronasta aiheutuneet lisäkulut.

Vuoden 2022 aikana perusopetuksen tulojen määrärahaa korotettiin 5,2 milj. euroa ja menojen määrärahaa lisättiin 6,7 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Oppilasmäärä vantaalaisissa peruskouluissa	23 400	23 855	23 782
Käyttömenot euroa/oppilas	9 172	8 759	9 353
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisesta käyttömenosta	52 %	54 %	54 %
Huoneistoneuliot/oppilas	10,2	10,1	10,0
Keskimääräinen ryhmäkoko, 1–9 luokat	15,9	16,3/17,3 *	15,9
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista %	99 %	99,5 %	99,4 %
Iltapäivätoimintaan osallistuvien lasten määrä	2 615	2 432	2 650
4. vuosiluokalta alkava vapaaehtoinen A 2 -kieli, aloittaneiden määrä	39 %	38 %	37 %
Oppilaita/oppilaanohjaaja	200	210	190

* Lv 2021-2022/lv 2022-2023.

13 50

Varhaiskasvatus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	15 884	-516	15 368	16 341	-973
Menot	-187 301	-2 970	-190 271	-192 707	2 435
Toimintakate	-171 418	-3 486	-174 904	-176 366	1 462

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmän käyttöönotto ei ole edennyt suunnitelmien mukaan. Va-San suunnittelu- ja käyttöönotto työ on edennyt noin puoliväliin. Alun perin järjestelmän oli tarkoitus olla kokonaisuudessaan valmis jo 03/2021, mutta järjestelmätoimittajasta johtuvista syistä valmistuminen on viivästynyt. Tällä hetkellä järjestelmän kautta voi hakea varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen, ottaa paikan vastaan ja tehdä tuloseelvityksen. Ammatillaiset voivat tehdä paikkapäätöksiä, sijoituksia ja maksupäätöksiä. Viimeisimpänä toiminnallisuutena otettiin joulukuussa 2022 käyttöön laskutus. Järjestelmän valmistumisen viivästys on lisännyt työtä niin hallinnon kuin päiväkotienkin tasolla, kun on jouduttu tekemään monia väliaikaisia ratkaisuja esim. erityisen tuen hallintopäätökset, perhepäivähoidon kustannuskorvaukset, lasten poissaolotiedot, arkistointi ja tilastointi.

1.8.2022 voimaan tulleen lapsen tukea koskevan varhaiskasvatuslain muutoksen toimeenpano käynnistettiin. Lakiuudistus vahvistaa lapsen oikeutta tarvitsemaansa tukeen ja laajentavan tuen kolmiportauksen toteutumisen koskemaan kaikkia ikäluokkia. Lakimuutos edellyttää tuen henkilöstön lisäystä. Lakiuudistuksen myötä tuli ottaa käyttöön hallintopäätökset varhaiskasvatuksen tehostettua ja erityistä tukea sekä tukipalveluita koskien. Hallintopäätösprosessien käyttöönotto on vaatinut paljon työaikaa eri toimijoiden osalta johtuen osaltaan asiakastietojärjestelmän viivästyksestä.

Helmikuussa 2022 kieli- ja kulttuurikoordinaattorit siirtyivät perusopetuksen palvelualueelta varhaiskasvatuksen palvelualueelle ja heidän määränsä kasvoi kahdella, yhteensä viiteen.

Rinnakkain johdettujen yksiköiden määrä kasvoi vuonna 2022 yhteentoista yksikköön.

Kolme uutta kunnallista päiväkotia aloitti toimintansa, Länsimäen päiväkotia 4/2022, Koivukylän päiväkotia 9/2022 ja Lauhatien päiväkotia 10/2022. Yksi uusi yksityinen päiväkotia Pilke Pikkunuotti aloitti toimintansa 9/2022. Kotihoidon tuen kuntalisän maksatus päättyi 31.7. Valtion erityisavustuksella on paljautunut varhaiskasvatuksen lapsi- ja perheohjaajia, kehittäjäopettajia sekä lisähenkilöstöä Seuresta. Lisäksi valtion erityisavustuksella on vahvistettu henkilöstön osaamista inklusiivisen toimintakulttuurin ja varhaiskasvatuksen tuen osalta.

Talousarvion toteutuminen

Varhaiskasvatuksen toimintakulujen toteuma oli yhteensä 192,7 milj. euroa (toteumaprosentti 101,3). Seuren henkilöstövuokrausta on jouduttu käyttämään ennakoitua enemmän kasvaneiden sijaistarpeiden ja sairauspoissaolojen sekä lasten lisääntyneiden avustajatarpeiden vuoksi. Seuren henkilöstövuokrauksen kustannukset olivat 18,1 milj. euroa, kasvua edelliseen vuoteen 5 milj. euroa. Tuen lakimuutoksen takia (1.8.2022 alkaen) kustannukset ovat kasvaneet sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa.

Oman henkilöstön ja henkilöstövuokrauksen kustannukset olivat yhteensä 108 milj. euroa. Lisätalousarviosta huolimatta talousarvion toimintakulut ylittyivät 2,4 milj. euroa.

Toimintatuottojen toteuma oli yhteensä 16,3 milj. euroa (toteumaprosentti 106,3). Hoitopäivämaksuja kertyi 11,9 milj. euroa, joka oli 0,6 milj. euroa budjetoitua enemmän (toteumaprosentti 105). Asiakasmaksuihin tehtiin indeksitarkistus, joka nosti tulorajoja. Valtiolta saatua hankerahoitusta saatiin 3,3 milj. euroa ja muut tuotot olivat 1,1 milj. euroa.

Vuoden 2022 aikana varhaiskasvatuksen tulojen määrärahaa alennettiin 0,5 milj. euroa ja menojen määrärahaa lisättiin 3,0 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022 *
Lasten määrä eri varhaiskasvatuspalveluissa keskimäärin kuukaudessa:			
Kunnallinen varhaiskasvatus	10 522	10 630	10 000
Yksityinen varhaiskasvatus	2 047	2 281	2 200
Kerhotoiminta	206	260	200
Kotihoidon tuki	3 021	3 200	3 000
Varhaiskasvatuspalvelujen piirissä olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta **	79,7 %	83,5 %	83,0 %
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten osuus kaikista varhaiskasvatuksesta olevista lapsista	16,3 %	17,7 %	17,0 %
Rakenteellisten tukitoimien piirissä olevat lapset (kunnallinen varhaiskasvatus)	10,3 %	9,4 %	12,0 %
Käyttömenot €/palveluja käyttävä lapsi	11 524	11 099	11 900

* Arvio vuoden 2022 keskiarvon järjestelmävaihdoksen takia.

** Suomen- ja ruotsinkieliset lapset yhteensä.

13 90

Svenskspråkiga servicen

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	606	87	694	540	154
Menot	-13 639	-198	-13 837	-13 735	-102
Toimintakate	-13 033	-110	-13 143	-13 195	52

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen nelivuotinen strateginen toimenpideohjelma ja konkreettiset toimenpiteet yksikkötasolla valmisteltiin keväällä 2022.

Ruotsinkielisen palvelualueen johtoa vahvistettiin, kun palvelualueelle perustettiin uusi kehittämisspäälikönvirka 1.8. alkaen. Uuden kehittämisspäälikön myötä palvelualueen johtamisjärjestelmää ja johtamistapaa on uudistettu. Palvelualueen johtoryhmän kokoonpano on myös uusi. Johtoryhmä koostuu nykyään ainoastaan palvelualueen hallinnon työntekijöistä, ei kentän esihenkilöiden edustajista kuten aiemmin. Jotta palvelualueella ollaan tietoisia siitä, mitä tapahtuu suomenkielisillä palvelualueilla, palvelualueen johtaja on nykyään myös perusopetuksen palvelualueen johtoryhmän jäsen, ja palvelualueen kehittämisspäälikkö on varhaiskasvatuksen palvelualueen johtoryhmän jäsen. Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen päätösvalta oli siirretty varhaiskasvatuksen palvelualueelle heinäkuuhun 2022 asti ja elokuusta 2022 lähtien päätösvalta on ruotsinkielisen palvelualueen uudella kehittämisspääliköllä.

Ruotsinkielisen varhaiskasvatuksen opettajien sijaisia oli melkein mahdotonta löytää – Håkansbölen päiväkodissa oli kriisi keväällä, kun ei löytynyt yhtään sijaista. Päiväkodin aukioloaikoja jouduttiin supistamaan toistuvasti koko kevään aikana. Jotta toimintaa ei jouduttaisi siirtämään Håkansbölen päiväkodista toisiin päiväkoteihin, päätettiin siirtää esiopetus Västersundomin skolasta Håkansbölen päiväkotiin toimintavuodeksi määräaikaisesti.

Varhaiskasvatuslain lapsen tukeen liittyvän muutoksen takia (1.8.2022 alkaen) kustannukset ovat kasvaneet sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa. Lakimuutoksen takia ruotsinkieliseen varhaiskasvatukseen on palkattu varhaiskasvatuksen erityisopettaja sekä lastenhoitajia. Olemme päivittäneet Vantaan varhaiskasvatusta ohjaavia asiakirjoja sekä laatineet ohjeistuksia ja materiaalia työn tueksi. Esiopetuksen ja alkuopetuksen yhteistyön prosesseja ja käytänteitä on myös tarkennettu.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen kolmivuotinen pedagoginen kehityshanke Challenging Learning päättyi. Ruotsinkielisen palvelualueen varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja lukion yhteistyö ruotsin kielitason vahvistamiseksi, eli niin sanottu kielistrateginen työ, on aloitettu johtoryhmän ja eri yksiköiden edustajien toimesta. Kielistrateginen työ jatkuu osana kaikkien ruotsinkielisten kasvatuksen ja oppimisen yksiköiden toimintaa vuosina 2023–2024. S2-opetuksen aloitus siirtyi vuodelle 2023 jolloin se toteutetaan osana ruotsinkielisen palvelualueen kielistrategiaa.

Ruotsinkielinen TUVA-koulutus järjestetään Vantaan, Helsingin, Espoon, Kauniaisten ja Kirkkonummien kuntayhteistyön kautta. Ammattikoulu Practicum on vastuussa koulutuksen toteutuksesta. Practicumin ja lukioiden yhteistyö on tiivistynyt kevään 2022 aikana. Vantaalta osallistuu 3 oppilasta ruotsinkielisessä TUVA-koulutuksessa.

Kaksikielisyystyöryhmä on päivittänyt kaksikielisyysohjelman ensimmäistä kertaa vuodesta 2012. Päivitys korreloi sekä kaupunkistrategian uudistamisen että oikeusministeriön kansalliskielistrategian uudistamisen kanssa. Uusi kaksikielisyysohjelma hyväksyttiin kaupunginhallituksen kokouksessa 14.2.2022 ja kaksikielisyystyöryhmä valvoo uuden kaksikielisyysohjelman toimeenpanoa.

Kodin ja oppimisen yhteistyömalli päivitettiin 7.11.2022. Uudessa mallissa on huomioitu perusopetuksen lisäksi varhaiskasvatuksen ja toisen asteen yhteistyö kotien ja vanhempainyhdistysten kanssa. Mallin ruotsinkielinen osuus hyväksyttiin ruotsinkielisessä jaostossa 27.9.2022.

Talousarvion toteutuminen

Ruotsinkielisten palveluiden toimintatuottojen toteuma oli 0,54 milj. euroa (78 %) ja jää siten 0,15 milj. euroa budjetoidusta. Ruotsinkielisten palveluiden toimintakulujen toteuma oli 13,7 milj. euroa (99 %). Toimintakulut alittuivat 0,1 milj. euroa, mikä johtui pääosin pienemmistä menoista aineissa tarvikkeissa ja tavaroissa.

Ruotsinkielisten palveluiden määrärahoihin tehtiin vuoden 2022 aikana 0,09 milj. euron lisäys tuloihin ja menojen määrärahaa korotettiin 0,2 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Lapsia kunnallisessa varhaiskasvatuksessa *	301	300	300 **
Lapsia esiopetuksessa	80	75	64
Oppilasmäärä ruotsinkielisessä peruskoulussa	722	731	721
Käyttömenot euroa/ oppilas	10 799	11 051	11 021
Opetuksen % -osuus oppilaskohtaisista käyttömenoista/ oppilas	53 %	58 %	58 %
Huoneistoneiliöt/ oppilas	13,7	13,5	13,7
Keskimääräinen opetusryhmäkoko, 1–9 luokat	15,7	16,3	15,7
Jatkokoulutukseen lukioon, ammatilliseen koulutukseen, ammattistarttiin tai lisäopetukseen päässeiden määrä peruskoulun päättötodistuksen saaneista % -osuus	100 %	100 %	100 %
Iltapäivätoimintaan otettujen oppilaiden kokonaismäärä	125	122	128
Ruotsinkielisen lukion opiskelijat	155	150	158
Käyttömenot euroa/ opiskelija	8 410	9 207	8 337
Huoneistoneiliöt/ lukio-opiskelija	8,4	8,6	8,2

* Ruotsinkieliset lapset yksityisessä varhaiskasvatuksessa ovat osa varhaiskasvatuksen tunnuslukuja.

** Arvio vuoden 2022 keskiarvon järjestelmävaihdojen takia.

137**Toisen asteen koulutus****13 40****Lukioiden**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 323	409	1 732	2 282	-550
Menot	-28 800	-821	-29 622	-29 671	49
Toimintakate	-27 477	-412	-27 889	-27 389	-501

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Oppivelvollisuuden laajentaminen on toteutettu lukioiden ensimmäisen ja toisen vuosikurssin opiskelijoiden osalta. Opintojen edistymisen seuraamiseksi on kehitetty seurannan ja ohjauksen menetelmiä sekä otettu käyttöön ryhmäohjauksen lomake. Perusopetuksen lisäopetus ja lukiokoulutukseen valmentava koulutus päättyivät 31.7.2022 ja 1.8.2022 käynnistyi uusi tutkintokoulutukseen valmentava koulutus (TUVA). Toisen asteen koulutuksen toimenpideohjelman keskeisen strategisen tavoitteen joustavien oppimisen polkujen kehittäminen aloitettiin ja siihen kilpailutettiin kehittämiskumppani. Opettajien kieli- ja kulttuuritietoisuutta on vahvistettu ja opettajille on laadittu uuden opetussuunnitelman mukaiset pedagogiset kehityssuunnitelmat.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvio on toteutunut suunnitellusti lukiokoulutuksen toimintakulujen toteumaprosentin ollessa 100,17 ja toimintatuottojen toteumaprosentin ollessa 131,75.

Lukiokoulutukseen tehtiin vuoden 2022 aikana tuloihin 0,4 milj. euron lisäys ja menojen määrärahaa korotettiin 0,8 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijat	3 658	3 662	3 712
Suomenkielisten päivälukioiden opiskelijamäärä/lukio, keskiarvo	732	732	742
Aikuis- ja etälukion tutkintotavoitteiset opiskelijat	242	290	237
Keskeyttäneet % opiskelijamäärästä (päivälukiot)	2,18 %	4,5 %	6,8 %
Kolmessa vuodessa päättötodistuksen saaneet kaikista valmistuneista (päivälukiot)	83,1 %	85,0 %	88,0 %
Kaikki tunnit/vvt/opiskelija (päivälukiot)	1,35	1,36	1,34
Käyttömenot euroa/opiskelija (päivälukiot)	7 086	7 456	7 615
Huoneistoneuliot/opiskelija (päivälukiot)	7,5	7,5	7,3

13 70

Ammatillinen koulutus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 904	0	1 904	1 213	692
Menot	-40 412	-262	-40 674	-39 523	-1 151
Toimintakate	-38 507	-262	-38 770	-38 310	-459

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronavuosien jälkeen opetus ja opiskelu palautuivat normaaliin työjärjestykseen.

Varian vuoden 2022 keskeisimpiä kehittämistoimenpiteitä olivat jatkuvan haun ja henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen (HOKS) prosessien uudistaminen selkeämmiksi sekä tiimimäisen toimintamallin rakentaminen. Henkilöstö osallistui jatkuvan haun kehittämiseen, jonka tuloksena tehtiin päätös hakijapalvelut -tiimin perustamisesta Variaan. HOKSin laatimiseen liittyvät prosessit ja ohjeet sekä tiimien pedagogiset kehityssuunnitelmat päivitettiin.

Variassa aloitti tutkinnon tai sen osan suorittamisen noin 3 200 uutta opiskelijaa ja opiskelijoiden kokonaismäärä (virtaumluku) oli koko vuoden ajalta melkein 6 000. Varia ylitti hieman OKM:n tavoitteellisen opiskelijavuosimäärän. Opiskelun keskeytti 11,3 prosenttia kaikista Varian opiskelijoista. Keskeyttämisen vähentämiseksi laajennettiin Annie – järjestelmän käyttöä.

Tutkintoon valmentavan Tuva- koulutuksen käynnistyminen syksyllä 2022 sujui suunnitellusti. Opiskelijoiden määrä oli siinä hieman odotettua pienempi. Vuoden aikana lisättiin lähihoitajakoulutusta helpottamaan alan työvoimapulaa. Lähihoitajakoulutuksen järjestämisessä kokeiltiin uusia toteutustapoja.

Uusien tilojen suunnittelu eteni vuoden aikana. Varia valmistautuu samalla uusien tilojen mahdollistamiin toiminnalliseen muutokseen.

Varia osallistui Vantaa-Keravan työllisyyden kuntakokeiluun ja TE2024 valmisteluun.

Talousarvion toteutuminen

Toimintakate oli yhteensä noin 38,3 milj. euroa, joka on 98,82 prosenttia talousarvion mukaisesta toimintakatteesta. Tuloja kertyi 1,2 milj. euroa ja menoja 39,5 milj. euroa. Vuoden 2022 aikana Varian määrärahaa korotettiin keskitetyn palkkavarauksen vuoksi 0,26 milj. euroa.

Varia sai OKM:stä vuoden 2022 ensimmäisellä lisäsuoritepäätöksellä opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen 2 119 534 euroa, jonka käyttö voi jakautua vuosille 2022–2024.

Toisella lisäsuoritepäätöksellä Varia sai vuodelle 2022 rahoituksen lisäystä yhteensä 810 433 euroa, josta opiskelijavuosina 97 ja koronavirustilanteen takia tarvittaviin tukitoimiin 152 000 euroa. OKM:n strategiarahoitus jaettiin verkostohankkeina, joista Varia on mukana kolmessa: Digitalisaation johtaminen ja osaamisen kehittäminen, Tietojohtamisen kehittäminen sekä Oppimisvalmiuksia tukevien opintojen kehittäminen.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Yhteishaussa olevat tutkintotavoitteiset aloituspaikat peruskoulun päättävästä ikäluokasta %	37 %	38 %	35 %
Ministeriön päättämän tavoiteopiskelijavuosien käyttöaste	100 %	100 %	100 %
Käyttömenot euroa/opiskelijavuosi (ammattillinen koulutus yhteensä)	10 425	11 163	11 540
Huoneistoneuliot/opiskelijavuosi	13,5	13,5	13,8

16

Kaupunkikulttuuri

Vastuhenkilö: Riikka Åstrand

Toimielin: Kaupunkikulttuurilautakunta
Puheenjohtaja: Sirkka-Liisa Kähärä

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkikulttuuri yhteensä					
Tulot	11 383	-300	11 083	10 638	444
Menot	-73 860	-2 025	-75 884	-74 437	-1 447
Toimintakate	-62 477	-2 325	-64 802	-63 799	-1 003
Kaupunkikulttuuri bruttoyksiköt					
Tulot	10 015	-258	9 756	9 306	450
Menot	-68 562	-1 806	-70 368	-68 992	-1 376
Toimintakate	-58 547	-2 064	-60 611	-59 686	-926

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Kaupunkikulttuurin toimialan vuotta 2022 sävyttivät vielä alkuvuodesta koronapandemian mukanaan tuomat rajoitukset sekä Ukrainan sodan vaikutuksesta syntynyt epävarmuus ja energiakriisi. Edellisvuoden kokemusten myötä nopeasti muuttuneisiin tilanteisiin pystyttiin vastaamaan hallitusti ja parantamaan valmiutta uusiin kriisitilanteisiin. Toimintojen kehittämistyötä päästiin käynnistämään aiempia vuosia paremmin, mutta palveluiden normaaleja käyttöasteita tai kysyntää ei voida vielä kuluneen vuoden perusteella tarkemmin arvioida.

Koronaviruspandemian aiheuttamat säästöpainheet kaupungin talouteen näyttäytyivät kaupunkikulttuurin toimialalla mm. toimitilaverkoston karsintana ja palveluaikojen supistamisena. Tuottavuus- ja kasvuhjelman velvoite toimialalle oli yhteensä noin 1,1 milj. euroa, joista noin 0,4 milj. euroa oli tulonsäystä ja noin 0,7 milj. euroa menojen karsintaa. Suunnitellut toimenpiteet toteutuivat tulonlisäyksiä lukuun ottamatta.

Poikkeusajat ovat olleet monella tapaa niin henkilöstölle kuin kuntalaisillekin poikkeuksellisen kuormittavia. Palveluiden sulkeutuminen on aiheuttanut palveluvelkaa ja pahoinvoinnin kasautumista tietyille väestöryhmille. Tämä näkyi mm. kohtaamisissa jalkautuvassa nuorisotyössä sekä kirjastojen ja Vantaa-infojen asiointipisteissä. Erityisesti näiden henkilöstöryhmien kuormitus heijastui yhä sairauspoissaoloissa.

Vuoden 2022 keskeisimpiä uusia avauksia olivat yhdellä kohdekouluilla pilotoitu kaupunkikulttuurin palveluiden painottaminen sekä digitaalisen siirtymän edistäminen tapahtumakalenteri ja verkkokauppa-hankkeiden myötä. Palveluverkon kehittämishankkeista merkittävimmät olivat Kuusijärven ja Myyrmäen kaupunkikulttuuritalon kärkihankkeet, Elmon uimahallin suunnittelu sekä Kivistön palvelukesittymän, Mosaiikin, rakentaminen. Vernissan ja Tikkurilan kirjastotalon peruskorjaushankkeiden suunnittelu käynnistyivät.

Viime vuonna laadittiin toimialan strategia pohjautuen valtuustokauden strategiaan sekä voimassa oleviin ohjelma-asiakirjoihin. Strategian ytimenä toimivat neljä valittua pidemmän aikavälin vaikuttavuustavoitetta: NEET-nuorten aktivointi, fyysisen aktiivisuuden lisääminen, asuinalueiden vetovoiman lisääminen sekä tapahtumien lisääminen.

Talousarvion toteutuminen 2022

Vuonna 2022 toimialan talousarvioon tehtiin muutoksia kolmeen otteeseen. Syksyllä talousarvioon lisättiin määrärahaa kaupungin keskitetystä palkkavarauksesta kesäkuussa voimaan tulleen palkkaratkaisun johdosta 372 000 euroa sekä kesätyörahojen johdosta 412 000 euroa. Loppuvuodesta tehtiin talousarviomuutos lokakuun ennusteeseen perustuen, jolloin bruttoyksiköiden toimintatuottoja pienennettiin 258 000 eurolla ja toimintakuluja kasvatettiin 378 000 eurolla. Muutos kohdistui lautakuntaan, kirjasto- ja asukaspalveluihin, kulttuuripalveluihin, liikuntapalveluihin ja nuorisopalveluihin. Määrärahamuutosten tarve liittyi mm. muutoksiin hanketoiminnassa, muutoksiin sisäisissä vuokrissa sekä pandemia- ja peruskorjaussulkujen vaikutuksista toimintaan. Nettoyksiköiden toimintakatteen alijäämää kasvatettiin 194 000 eurolla. Nettoyksiköiden lisämäärärahatarve liittyi alhaisempina toteutuviin luku-kausimaksuihin sekä korkeampana toteutuviin vuokriin. Lopullisissa talousarvioluvuissa näkyy myös myönteisen erikoiskohtelun määrärahasiirrot toimialalle. MEK-toimenpiteiden menot toimialalle olivat vuonna 2023 yhteensä 699 000 euroa.

Toimialan talouden ennustamista vaikeutti loppuvuonna merkittävästi henkilöstöjärjestelmän käyttöönotosta johtuvat palkkojen kohdistusvirheet kirjanpidossa sekä virheelliset lomapalkkakirjaukset. Etenkin hankkeiden menojen ja tulojen jaksottumista oli vaikea arvioida, mikä aiheutti haastetta kokonaiskuvan muodostamiselle.

Kaupunkikulttuurin bruttoyksiköissä toimintatuotot alittivat talousarvion 444 000 euroa (toteumaprosentti 95). Tulojen alitus oli seurausta pandemian vaikutuksista toimintaan ja tapahtumiin alkuvuonna sekä muutoksissa hanketoiminnassa.

Bruttoyksiköiden toimintamenot alittivat lopulta talousarvion 1 447 000 euroa (toteumaprosentti 98). Menoissa syntyi säästöä koronan vuoksi, kun toiminnot ja tilat olivat alkuvuonna rajoitetusti auki sekä tapahtumien vähäisemmän määrän johdosta. Menot alittuivat myös henkilöstön saatavuushaasteiden ja rekrytointiprosessien viivästymisen vuoksi sekä projekteissa ja hankkeissa tapahtuneiden muutosten vuoksi.

Nettoyksiköissä tulot toteutuvat talousarvion mukaisesti, mutta menojen hienoisen alituksen seurauksena toimintakate alittui 77 000 euroa (toteumaprosentti 98).

Palvelualueiden talousarvion toteutuminen on raportoitu tarkemmin palvelualueita koskevissa kappaleissa.

16 10

Kaupunkikulttuurilautakunta

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-69	-10	-79	-64	-16
Toimintakate	-69	-10	-79	-64	-16

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2022 aikana kaupunkikulttuurilautakunta (ent. vapaa-ajan lautakunta) kokoontui 11 kertaa. Valtaosa kokouksista toteutettiin lähikokouksina, tammi- ja helmikuun kokoukset toteutettiin hybridimallilla koronan aiheuttamia kokoontumisrajoituksia noudattaen. Kaupunkikulttuurilautakunta kokoontui keväällä 14.6. puolipäiväiseen kehysinfoon Vantaan Koivukylässä ja syksyllä 1.–2.9. järjestettiin kaksipäiväinen talousarvioseminaarimatka Turkuun. Kaupungin hallinnoimien järjestöjen omassa käytössä olevien toimitilojen tukimallin uudistamistyö aloitettiin syksyn aikana ja se jatkuu seuraavalle vuodelle. Lisäksi lautakunnan jäsenistä nimettiin poliittinen ohjausryhmä Vantaan liikkumisohjelman valmistelua varten. Lautakunta myös päätti hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen sekä paikallisen kansalaistoiminnan avustuslajikohtaisten myöntämisperiaatteiden päivittämisestä.

Talousarvion toteutuminen

Lautakunnan määrärahat alittuivat 16 000 euroa. Lautakunta kokoontui pääsääntöisesti kaupungintalolla, minkä johdosta kokousten kulut toteutuivat suunniteltua pienempinä. Myös työryhmätyöskentelyä toteutui suunniteltua vähemmän mikä näkyi toteutuneissa palkkiomenoissa.

16 21**Yhteiset palvelut**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	745	0	745	693	52
Menot	-3 622	-727	-4 349	-4 201	-149
Toimintakate	-2 877	-727	-3 605	-3 508	-97

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkikulttuurin yhteisissä palveluissa toimintavuosi oli koko toimialan tapaan kriisin hallinnan sävyttämä. Toimialan vastuutehtäviin lisättiin kahden strategiateeman Hyvinvointia rakentava Vantaa sekä Sosiaalisesti kestävä Vantaa johtaminen ja koordinaatio. Kuluneen vuoden aikana työssä painotui toimialan strategiatyö, hyvinvointialueuudistuksen valmistelu sekä kaupunkitasoisten tehtävien ja toimialan hankkeiden edistäminen.

Henkilöstön vaihtuvuus on ollut kohtuullisen suurta, mikä on hidastanut hallinnollisten prosessien hioutumista sekä luontevien yhteistyörakenteiden muodostumista palvelualueiden kanssa. Toimialan yhteistyöfoorumien kokonaisuutta päivitettiin ja laajennetun johtoryhmän työskentelyä tiivistettiin.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyö on käynnistynyt Hyvinvointia rakentava Vantaa –strategiateematyöskentelyn avulla. Organisoituminen sujui hyvin ja syksyn aikana tuotettiin lakisääteisen hyvinvointiraportoinnin osa hyvinvointikatsaus. Katsauksen teemaa pohdittiin tutkitun tiedon ja asiantuntijapohdintojen avulla niistä ilmiöistä, joten hyvinvoinnin ja terveyden näkökulmasta huolestuttaa. Hyvinvointikatsauksen teemaksi valikoitui koettu hyvinvointi ja osallisuus. Yhteistyö hyvinvointialueen ja Keravan kaupungin kanssa sujuu hyvin. Yhdyspintoja kartoitettiin laajalti kaupunginlaajuisesti.

Myönteisen erityiskohtelun toimintaohjelman (2019–2022) toimenpiteet etenivät vuonna 2022 pääosin suunnitellusti, joitakin rekrytointi- ja muita haasteita lukuun ottamatta. Ensimmäisessä kokonaisuudessa (A. Koulutus ja lapsiperheiden hyvinvointi) toteutettiin laajasti kehuttua ja palkittua varhaiskasvatuksen kuraattori ja psykologi työparitoimintaa, lapsiperheiden kotipalvelua sekä Moniku-mallia yhteistyössä neuvoloiden kanssa. Perusasteen sekä toisen asteen kouluja tuettiin ohjelmassa muun muassa vahvalla panostuksella nuorisotyöhön, Tempo-orkesteri-toiminnalla sekä investoinneilla koulujen piha-alueiden kunnostukseen. Toisessa kokonaisuudessa (B. Kaupunkiympäristö) kaupunkiympäristöä parannettiin ja kehitettiin muun muassa lähiökeskustan kunnostustoimilla, taiteella, tukemalla asukas- ja yhteisötalotoimintaa sekä edistämällä asukasosallisuutta ja kaupunginosien kehittämistä osallistuvalla budjetoinnilla. Kolmannessa kokonaisuudessa (C. vaikeasti tavoitettavien ryhmien tukipalvelut) pyrittiin vahvistamaan haastavimmassa asemassa olevien palveluita. Toimilla vahvistettiin kotoutumisprosesseja (erityisesti suomen kielen opetus pitkäaikaistyöttömille, vanhemmat mukaan kouluun ja työelämään -hanke), kohdattiin ja ohjattiin palveluihin suunterveyden huoltoa tarvitsevia sekä kohdattiin vanhuksia etsivän vanhustyön -projektissa.

Uusi Sosiaalisesti kestävä Vantaa -ohjelma on hyväksytty ja valmiina täytäntöönpanoon vuosille 2023–2025, johon sisältyy myös MEK-toimenpideohjelma. Ohjelmaa valmistellut johtoryhmä on vakuuttunut siitä, että työtä hyvinvointierojen kaventamiseksi ja asuinalueiden eriytymisen ehkäisemiseksi on syytä jatkaa ja vahvistaa. Erityisesti nykyiset kokemamme kriisit korostavat sosiaalisesti kestävä ja tasa-arvoisen kaupungin rakentamista.

Viestintä- ja markkinointityössä näkyi vahvasti palvelujen avaaminen koronapandemian jälkeen. Resurssit todettiin riittämättömiksi normaalitilanteen viestinnän ja markkinoinnin hoitamiseksi. Kaupunkikulttuurin palvelujen sisältöjä tuotettiin tasaisesti kaupungin eri kanaviin ympäri vuoden. Vantaa.fi-verkkosivu-uudistuksessa saatiin onnistuneesti luotua sisällöt uuteen verkkopalveluun.

Asukasosallisuuden järjestämisessä päästiin hyödyntämään edellisiä vuosia enemmän kasvokkaisia menetelmiä. Etänä ja virtuaalisesti osallistumisen mahdollisuudet ovat kuitenkin tuoneet uusia asukasryhmiä mukaan, joten esimerkiksi asukasfooromit Ylästössä ja Korsossa järjestettiin hybridinä. Korson asukasfoorumi järjestettiin uutta mallia hyödyntien tiiviisti Korson kyläneuvoston kanssa yhteistyössä - hyvin tuloksin. Keväällä valmistui koko edellistä strategia kautta koskeva osallisuuskatsaus, jossa iloisena tuloksena oli pandemiasta huolimatta osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien määrän runsas kasvu, missä virtuaaliset työkalut kuten OsallistuvaVantaa.fi ovat olleet merkittävä helpotus.

Huhtikuussa 2022 hyväksyttiin Osallistuva Vantaa –ohjelma vuosille 2022–2025. Ohjelman valmistelussa olivat mukana laajasti henkilöstö, luottamustoimijat ja asukkaat. Ohjelman valmistumisen jälkeenkäynnistettiin osallisuuden koordinaatioryhmä, joka vastaa ohjelman toteuttamisesta ja raportoinnista sekä osallisuuden edistämisestä. OsallistuvaVantaa.fi sähköiseen osallisuusympäristöön tuotuja osallistuvan budjetoinnin toimintoja testattiin Myyrmäen osallistuvassa budjetoinnissa. Syksyllä aloitettiin kaupungin laajuisen osallistuvan budjetoinnin valmistelu ja tehtiin päätökset mm. henkilöstöresursista ja investointisummasta. Asukasvuorovaikutuksen ja osallisuuden toteuttamiseen järjestettiin säännöllisesti koulutusta, josta erityisen suosittuja olivat vuorovaikutteisten hybriditilaisuuksien koulutukset. Vuorovaikutteisten hybridi- ja virtuaalitalaisuuksien tueksi julkaistiin myös opas. Kivistön kaupunkikulttuurikeskuksen nimettiin asukkaiden kanssa Mosaiikiksi. Nimiehdotuksia saatiin yli 500 ja lopullisesta nimestä äänesti yli 1 100 kivistöläistä ja Kivistön ystävää.

Toimialalta käsin koordinoitujen vaikuttamistoimielinten, vanhusneuvoston, vammaisneuvoston, monikulttuurisuusasiain neuvottelukunnan ja nuorisovaltuuston viime vuoteen mahtui myös muutoksia. Vaikuttamistoimielimet antoivat panoksensa hyvinvointialueen vaikuttamistoimielinten muodostamiseen ja tehtäviin yhteisellä kannanotolla, jossa vaadittiin toimielinten ja niiden edustamien asukasryhmien osallisuuden huomioimista. Hyvinvointialueen toimielinten jäseniksi valittiin aluehallituksen päätöksellä jäsenet isolta osin jo olemassa olevista kunnallisista toimielimistä. Siten asukasryhmien äänen kuuleminen laajemmin jo kokoonpanon kautta ei toteutunut. Hyvinvointialueen ja kunnan toimielinten edellytetään tekevän yhteistyötä keskenään, joten se muokkaa toimintaa ja työnjakoa.

Kuusijärven kärkihankkeelle luotiin graafinen ilme ja verkkosivusto. Nimi Kuusijärven ulkoilualue muutettiin Vantaan Kuusijärvi, luonto- ja virkistysalue. Nuku yö ulkona –tapahtuma houkutteli 100 retkeilijää yöpymään rannalle. Sipoonkorpi Hop-On Hop-Off liikennöi kansallispuistoon ja tehtyjen matkojen määrä nousi 80 prosenttia edellisestä vuodesta. Kävijämääräseurannan pilotti ulkoalueella toteutui. Kahvila- ja kokoustila kalustettiin uudelleen. Uudisrakennusten tarvesuunnitelma valmistui ja hankesuunnittelu käynnistyi. Voimistuva saunakulttuuritrendi ja koronavuosien rajoitukset näkyivät Kuusijärven saunakävijämäärissä vuonna 2022. Kun vuonna 2018 saunojia oli kuukaudessa keskimäärin 7 000, vuonna 2022 määrä kasvoi noin 12 000 saunojaan kuukaudessa. Kysyntää sauna- ja talviuintipalveluille olisi enemmän kuin nykyisellä tilakapasiteetilla pystytään tarjoamaan. Pysäköintialueen laajennusosa avattiin käyttöön marraskuussa ja vanhan pysäköintialueen rakentaminen käynnistyi. Esteettömän tulentekopaikan rakentaminen jatkui.

Vuonna 2022 Harrastusten Vantaan harrastuksia tarjottiin kaikille Vantaan peruskoululaisille yli 70:ssä eri tilassa. Hankekausi seuraa kouluvuoden sykliä, joten vuoteen 2022 mahtuu puolet kahden eri toimikauden tilastoista. Yhteensä harrastustoimintaan vuonna 2022 sekä kevät, että syyskausina on osallistunut noin 6 000 peruskoululaista. Harrastusryhmiin osallistuneista lapsista ja nuorista 34 prosenttia kertoi Harrastusten Vantaa harrastuksen olevan heidän ainoa ohjattu harrastus. Keväällä 2022 toteutettiin laaja lasten ja nuorten kuuleminen Harrastustoivekyselyn kautta, johon vastasi 10 prosenttia vantaalaisista peruskoululaisista. Harrastusten Vantaan ohjausryhmäksi nimettiin kaikista Kaupunkikulttuurin palvelualueista edustajat sekä Kasvatuksen ja oppimisen sekä Nuorisovaltuuston edustus. Ohjausryhmä ajaa myös harrastustakuu työryhmän toimintaa vuoden 2022 loppuun saakka. Toimintakaudelle (01.08.2022-31.07.2023) myönnettiin valtion avustusta (AVI) 600 000 euroa. Harrastusten Vantaa antoi lausunnon Opetus- ja kulttuuriministeriön asettamasta Harrastamisen Suomen mallin ehdotuksesta kirjata toiminta nuorisolakiin lakisääteisenä asiana. Harrastamisen Suomen malli kirjautuu osaksi Nuorisolakia 1.1.2023.

Vantaa hyväksyttiin mukaan ympäristöministeriön koordinoimaan lähiöohjelmaan 1.7.2020-31.12.2022. Vantaan hankekokonaisuus ”Raidekaupunkia rakentamassa” koostuu kolmesta hankkeesta: 1. Radanvarren keskukset, Ratikanvarren keskukset ja Länsimäen energiatehokas kaupunki-uudistus. Asuinalueiden kehittämiseen ja alueellisten hyvinvointierojen kaventamiseen tähtääviä hankkeita koordinoidaan kaupunkikulttuurin toimialalta käsin. Lähiöohjelman toteutus on edennyt jossain määrin suunnitellusti, mutta rajoitustoimenpiteet ovat vaikeuttaneet mm. asukasosallisuuden kehittämistä. Lisäksi suuri osa investointiohjelmassa olevista hankkeista on jouduttu siirtämään aloitettavaksi myöhemmin. Lähiöohjelmaan kuuluvien kaupunkien, kuntien ja tutkimusryhmien kanssa olemme kuitenkin käyneet useita erittäin hyödyllisiä keskusteluja lähiöiden kehittämiseksi ja yhteistyön edistämiseksi.

Yhteisten palvelujen työpanosta on kuluneen vuoden aikana käytetty laajalti uuden toimialan strategian laadintaan sekä yhteistyörakenteiden ylläpitämiseen. Huolimatta olosuhteista Yhteiset palvelut ovat onnistuneet perustehtävässään toimialan tukipalveluina hyvin.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden muutettuun talousarvioon sisältyy myönteisen erityiskohtelun määrärahasiirto kaupunginhallituksen määrärahoista (699 000 euroa).

Yhteisten palveluiden tulot alittivat budjetoidun 52 000 euroa johtuen hanketoiminnan jaksottumisesta. Yhteisten palveluiden oman toiminnan menot alittuivat yhteensä 149 000 euroa, mikä oli seurausta projektien siirtymisestä.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kaupunkikulttuurin yhteisten palvelujen henkilöstö/ toimialan henkilöstö %	3,4	3,4	3,4
Koettu tyytyväisyys kunnan osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin (ka väliltä 1–5) *	3,2		
Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksiin tyytyväisten osuus **	-	35	38

* Tunnusluku raportoidaan vuoden 2021 loppuun saakka.

** Kuntalaiskyselyn tuloksista saatava uusi tunnusluku 1.1.2022 (korvaa edellisen).

16 37

Kirjasto- ja asukaspalvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 256	258	2 514	2 079	435
Menot	-20 735	-89	-20 824	-19 923	-901
Toimintakate	-18 478	169	-18 309	-17 844	-465

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Aikuisopiston toiminnasta suurin osa toteutettiin vielä alkuvuonna 2022 etänä. Alkuvuoden koronarajoitukset näkyivät opiston toiminnassa asiakasmäärän ja kurssimaksutulojen vähenemisenä. Vuoden

jälkipuoliskolla toiminnan normalisoituminen näkyi kysynnän lisääntymisenä. Aikuisten perusopetuksen kehittämistä jatkettiin suunnitelman mukaisesti, mutta tilatarpeita ei edelleenkään saatu ratkaistua, joten opiskelijapaikkojen määrää ei voitu kasvattaa suunnitellusti.

Asukastilojen ja Vantaa-infon yhteistyönä toteutettu digituki vakiinnutti asemansa ja digituen koordinaattoreiden avulla kehitettiin kaupunkitasoista digituen mallia. Digitukea tarvitsevien määrä on jatkuvasti kasvanut kaupungin sähköistäessä palveluitaan, ja palveluiden saavutettavuuden varmistamiseksi digituen kaupunkitasoiseen koordinaatioon tulee jatkossakin panostaa.

Kuntalaispalvelut sekä Vantaan ja Keravan hyvinvointialue sopivat, että Kuntalaispalvelut toteuttaa asiakaspalvelun hyvinvointialueelle. Sopimus perustuu yhteispalvelulakiin.

Kaupunkitasoisen asiakaspalvelun kehittämistyöhön on osallistunut laaja-alaisesti kaupungin toimialojen edustajia sekä järjestöjen ja yhdistysten yhteistyökumppaneita. Asiakaspalvelun visio valmistuu tammikuun 2023 loppuun mennessä. Tarkemman toimintasuunnitelman valmistelu aloitetaan helmikuussa 2023 mukana olevien yksiköiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Syksyn aikana kirjastossa siirryttiin suurelta osin takaisin koulu- ja päiväkotivierailuiden sekä lähitahtumien tarjontaan. Uutena palveluna kirjasto osallistuu lasten ja nuorten Harrastusten Vantaa-kerhojen tuottamiseen neljässä kirjastossa. Uutena hankkeena aloitettiin koronasta toipumisen ohjelma-rahoituksen avulla yhteisöllinen kieltenopetus Länsimäen kirjastossa. Lisäksi kirjastolle myönnettiin rahoitus toiseen hankkeeseen lukutaidon edistämiseksi yhdessä varhaiskasvatuksen kanssa. Kirjaston lainaustapahtumat ovat nousseet koronaa edeltäneelle tasolle vuoden aikana. Kivistön uuteen kulttuurikeskukseen, Mosaiikkiin, tulevan kirjaston tiloja ja toimintaa suunniteltiin aktiivisesti.

Sosiaali- ja potilasasiamiehelle tulleissa yhteydenotoissa korostuivat vuonna 2022 sosiaali- ja terveydenhuollon henkilöstömitoitukseen sekä henkilöstön saatavuuteen ja soveltuvuuteen liittyvät kysymykset. Asiakkaat ja omaiset ovat nostaneet esiin johtamiseen ja henkilöstöön liittyviä seikkoja erityisesti hoivakodeissa ja muissa yksiköissä, joiden asiakkaat ja asukkaat eivät kykene iän tai sairauden vuoksi itse tuomaan epäkohtia esiin tai vaihtamaan palvelupaikkaa halutessaan.

Talousarvion toteutuminen

Kirjasto- ja asukaspalveluiden palvelualueen toimintatuotot alittuivat talousarvioon 435 000 euroa. Suurin tuottoerien poikkeama oli maksutuotoissa 211 000 euroa, sillä aikuisopiston järjestämien kurssien tulotavoite oli arvioitu lähtökohtaisesti liian korkeaksi. Toteutumattomien kurssien johdosta talousarviosta jäätii 209 000 euroa. Muiden toimintatuottojen osalta poikkeama oli 95 000 euroa, josta suurin osa aiheutui siitä, että HSL-myynti ei noussut koronan takia aikaisemmalle tasolle. Myyntituottojen poikkeama 64 000 euroa johtui pääosin kuntalaispalveluissa suunnitellun laskutuksen muutoksista.

Toimintamenot alittuivat talousarvioon verrattuna 901 000 euroa. Suurin kuluerien poikkeama oli henkilöstökuluissa 520 000 euroa. Henkilöstökulujen osalta haasteina olivat pitkät poissaolot ja täyttölupien saaminen. Henkilöstökulut on budjetoitu 100 prosenttisena, mutta kokoaikaisia työntekijöitä on vuoden aikana ollut osa-aikaisina. Kurssien tuntityöntekijät on budjetoitu kurssisuunnitelmien mukaisesti, mutta toteutumatta jääneet kurssit vaikuttavat suoraan henkilöstökuluihin. Palvelujen ja materiaalin ostojen toimintamenojen alitus johtui koronan vaikutuksista palvelutuotantoon, sillä osa palvelutuotannosta sopeutettiin poikkeusoloihin ja toteutettiin osittain virtuaalisesti. Koronan takia Kuntalaispalveluilla jäi käyttämättä myös kohde- ja toiminta-avustuksia.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kirjastopalvelut			
kävijät	898 882	1 900 000	1 382 313
aineistolainojen määrä	2 101 997	2 400 000	2 394 690
aineistolainaus/asukas	9	10	10
aineistomääräraha euroa/asukas	5	5	5
toimintamenot/ asukas	37,6	36,8	38,16
Aikuisopisto			
aikuisopiston opiskelijat (kursseille osallistuneet)	23 759	30 000	32 236
opetustuntien kokonaismäärä	41 768	40 000	46 435
kurssien määrä	1 727	1 800	2 035
kotouttamiskoulutuksen opiskelijat (Starttikurssit)	649	1 000	1 457
aikuisten perusopetuksen opiskelijat	126	140	170
kotoutumissuunnitelman mukaisen koulutuksen opiskelijat	93	200	116
oman maksutulon osuus budjetista %	33	31	30
Kuntalaispalvelut			
Palvelualueella avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lukumäärä	90	140	120
Sähköisen asioinnin tuen ja digituen osuus Vantaa-infon palvelukontakteista (%) *	12	7	5
Vantaa-infon asiakaskontaktien määrä *	199 200	420 000	290 100
Yhteisen pöydän verkoston kautta jaetun ruokahävikin hyötykäyttäjät viikossa	5 500	6 000	5 500

* Vuodesta 2022 lähtien mukana koko kuntalaispalveluiden asiakasmäärä.

16 33

Kulttuuri

16331 Kulttuuripalvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	365	20	385	375	10
Menot	-7 747	-187	-7 934	-8 047	113
Toimintakate	-7 382	-167	-7 549	-7 672	122

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kulunut vuoden aikana valmisteltiin organisaatiouudistusta, jossa vuoden 2023 alusta taiteen perusopetus siirtyy pois palvelualueelta uuteen perustettavaan Elinikäisen oppimisen palvelualueeseen. Kirjastopalvelut, 11 kirjastoa henkilökuntineen, siirtyy kulttuuripalveluiden palvelualueelle. Syyskauden aikana luotiin yhteinen vuoden kestävä kehittämis- ja koulutusohjelma, jonka tarkoituksena on luoda uudenlaisia yhteisiä, kuntalaisia paremmin palvelevia sisältökokonaisuuksia.

Vuosi 2022 oli ensimmäinen vuosi Kulttuurilinjausten toteuttamisessa. Yksi keskeinen toimenpide oli Vantaan kulttuurilapset -ohjelma, jonka suunnittelu ja toteutus käynnistettiin. Kaupunkistrategian sitova tavoite on "Vantaa tunnetaan tapahtumien kaupunkina". Asetettu tapahtumien määrä saavutettiin. Syksyn aikana toteutettiin laaja asukastutkimus. Selvitimme kuntalaisten käsityksiä ja toiveita kulttuuripalveluiden nykytilanteesta ja kehittämisestä. Kyselyyn vastasi verkossa lähes 1 500 henkilöä. Kyselyn perusteella saimme kattavaa tietoa tulevaisuuden toimintojen kehittämistarpeista yhdessä kirjaston kanssa.

Talousarvion toteutuminen

Kulttuuripalveluiden talous toteutui suunnitelmallisesti. Asetetut tulotavoitteet saavutettiin. Menoissa oli hienoinen ylitys 113 000 euroa (toteumaprosentti 101) palveluostoissa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kaikkien kulttuuritapahtumien yleisömäärä	216 782	260 000	458 305
Taiteen perusopetuksen oppilaat (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu)	2 465	2 465	2 465
Taiteen perusopetus euroa/oppilas	2 153	2 149	2 209
Taiteen perusopetus euroa/asukas	22,00	21,88	22,47
Kulttuuripalveluiden bruttoyksiköiden tulot (euroa) / asukas	1,04	1,51	1,55
Taiteen perusopetuksen tulot (euroa) / asukas	5,86	5,65	5,50
Avustukset, euroa/asukas	5,4	5,9	5,83
Kävijämäärä kaupunginmuseossa *	15 686	15 000	30 379
Kävijämäärä taidemuseossa + Galleria K	6 033	20 000	8 532
Käyttömenot euroa/asukas **	53,62	53,87	55,68

* Luku sisältää kaupunginmuseon pop up -näyttelyiden kävijämäärän sekä Håkansbölen kartanon päärakennuksessa opastettujen määrän.

** Kulttuuripalvelut, musiikkiopisto ja kuvataidekoulu yhteensä.

16332

Musiikkiopisto

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 047	-42	1 005	1 011	-6
Menot	-4 281	-159	-4 440	-4 371	-69
Toimintakate	-3 235	-201	-3 436	-3 361	-75

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden 2022 toimintaa leimasi muutos. Viimeiset koronarajoitukset poistuivat alkuvuoden aikana ja se mahdollisti toiminnan kaikin osin lähiopetuksena. Palautuminen niin opettajien kuin oppilaidenkin osalta pitkäkestoisesta koronajaksosta jatkuu edelleen.

OAJ:n lakon vuoksi kevään oppilasvalintatestejä ei järjestetty, ja sen vuoksi tarjosimme kaikille hakijoille oppilaspaikan lukuvuodelle 2022–2023. Pitkäaikainen rehtori siirtyi elokuun alussa pianonsoiton opettajan tehtävään. Tästä seurasi loppuvuoden kestoisia hallinnollisia prosesseja, joiden seurauksena musiikkiopiston hallinnossa toimi viransijaisina rehtori- ja apulaisrehtori. Lisäksi vakituinen apulaisrehtori irtisanoutui vuoden lopussa.

Hertan käyttöönoton myötä moni HR- ja palkanmaksun prosessi uudistui. Uudet prosessit ja haasteet ohjelman käytettävyydessä kuormittivat henkilökuntaa, etenkin rehtoreita sekä oppilashallintosihteereitä.

Toimintaa kehitettiin laatimalla kaupunkikulttuurilautakunnan ohjeistuksen mukaisesti viisikohtainen toimenpideohjelma, jolla tähdätään saavutettavuuden parantamiseen. Sen keskiössä on yleisen oppimäärän opetussuunnitelman luominen, joka aloitettiin elokuussa. Tuolloin alkoi myös koko lukuvuoden kestoinen työyhteisön valmennus- ja kehittämisprosessi ulkopuolisen työnohjaajan johdolla. Vuoden lopussa valmisteltiin uuden elinikäisen oppimisen palvelualueen toiminnan käynnistämistä ja siihen siirtymistä.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui talousarvion mukaisena.

16333

Kuvataidekoulu

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	322	0	322	322	0
Menot	-1 016	-60	-1 076	-1 074	-2
Toimintakate	-695	-60	-755	-752	-2

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vantaan kuvataidekoulu juhli 40 vuotissyntymäpäiväänsä vuonna 2022.

Aktiiviset vanhemmat perustivat Vantaan kuvataidekoulun kannatusyhdistyksen 18.5.1982. Apulaiskaupunginjohtaja Ritva Markkula nimitti keväällä 1988 työryhmän selvittämään kuvataidekoulun kunnallistamista ja tulevaa hallintomallia. Vantaan kaupungin ylläpitämäksi kuvataidekoulu siirtyi Kulttuurilautakunnan päätöksellä 8.6.1988. Kulttuurilautakunnan lausunnossa todetaan: ”Vantaan kuvataidekoulu on maamme toiseksi suurin lasten kuvataidekoulu ja sen toiminta täyttää hyvin valtionavun ehdot. Valtionapu jatkuisi, koska siinä ei erotella kunnallisia ja yksityisiä kouluja. Koulu voisi tarjota harjoittelupaikkoja tulevalle Vantaan käsi- ja taideteolliselle oppilaitokselle. Lisäksi se nostaisi Vantaan profiilia kaupunkina, joka huolehtii nuorten ja lapsiperheiden kulttuuritarpeesta.”

Vantaan kuvataidekoulu on edelleen maamme toiseksi suurin kuvataidekoulu, vaikka koronavuodet ovatkin olleet vaikeita ja vaikuttaneet hieman oppilasmäärään. Neljäkymmentävuotissyntymäpäiväänsä Vantaan kuvataidekoulu juhli asianmukaisin menoin esittelemällä toimintaansa ja järjestämällä useita näyttelyitä eri puolilla Vantaata. Näyttelyitä oli eri opetuspisteissä Myyrmäessä, Aurinkokiven

koululla, Lumon lukiossa, Kartanonkosken koululla ja tietysti pääopetuspisteessämme Kulttuurikeskus Orvokissa, jonka Orvokkialissa oli mm. oppilaiden omaehtoinen pop up-näyttely, joka toteutettiin yhden viikonlopun aikana nykytaidetyöpajassa.

Lisäksi näyttelyt olivat myös Tikkurilan kirjastossa sekä Galleria K:ssa. Galleria K:n näyttely oli kävijämäärältään gallerian kaikkien aikojen suosituin näyttely.

Kaikki näyttelyt ja 40 v. juhlinta toteutettiin ilman lisärahoitusta koulun normaalin budjetin puitteissa. Galleria K:n näyttelyrakenteiden osalta teimme jo toistamiseen hyvää yhteistyötä Vantaan ammat-
tiopiston Varian taideteollisuusalan opiskelijoiden kanssa, jotka auttoivat näyttelyrakenteiden suunnit-
telussa ja toteuttivat ne paikan päällä.

2022 aloitettiin organisaatiouudistuksen suunnittelu. Uudessa organisaatiossa Kuvataidekoulu, Musiik-
kiopisto ja Aikuisopisto muodostavat yhdessä Elinikäisen oppimisen palvelualueen.

Kuvataidekoulu osallistui myös Musiikkiopiston kanssa yhteiseen "Värinää" taideopetusta päiväkotei-
hin -hankkeeseen, Harrastusten Vantaa hankkeeseen sekä Vantaan kulttuurilapset hankkeen suun-
nitteluun.

Talousarvion toteutuminen

Talous toteutui talousarvion mukaisesti.

16 34

Liikunta

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 368	-481	4 887	4 957	-70
Menot	-26 270	-726	-26 996	-26 554	-443
Toimintakate	-20 902	-1 207	-22 109	-21 596	-512

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Toiminnallisten palveluiden kohderyhmät ovat laajentuneet entisestään vuoden 2023 aikana ja ne kat-
tavat kaikki ikäryhmät. Vakiintuneiden toimintojen ja hankkeiden avulla palveluita on tarjolla raskaus-
ajan elintapaneuvonnasta toimintakyvyltään heikentyneiden ikääntyneiden palveluihin asti. Ko-
ronapandemian vuoksi palveluita jouduttiin vielä alkuvuodesta 2022 toteuttamaan poikkeusjärjestelyin
tai supistetusti.

Olemassa olevia palveluita on kehitetty elämänkaariperiaatteen mukaisesti, jotta entistä useammalla
vantaalaisella olisi mahdollisuuksia fyysisesti aktiiviseen elämäntapaan kaikissa elämänkaaren vai-
heissa. Elämänkaariperiaate nousee vahvasti esille myös liikuntapoliittisissa linjauksissa, jotka ohjaa-
vat palvelualueen tavoitteita ja toimenpiteitä vuoteen 2030 asti. Kaupungissa aloitettiin liikkumishjel-
man laatiminen liikunnan palvelualueen koordinoimana. Ohjelmatyötä jatketaan vuonna 2023.

Liikkuva päiväkotitoiminta toteutettiin yhteistyössä varhaiskasvatuksen kanssa varhaiskasvatuksen
henkilöstölle suunnattujen työpajojen, koulutuksien sekä aktivoivien oppimisympäristöjen kehityspro-
jekteina. Toiminnan jatkokehittämistä jatkettiin Yhdessä eteenpäin -hankkeena, jossa fyysinen aktiivi-
suus pyritään saaman entistä laajemmin osaksi varhaiskasvatusympäristöjä.

Liikkuva koulu -ohjelmassa toteutettiin aktiivisia oppimisympäristöjä sekä koulujen pihalle että luokkatiloihin. Liikkuvan koulun työntekijät vastasivat oppilaiden osallistamisesta myös muissa koulutiloissa koskevilla uudistuksissa. Koulujen oppilashuollon kanssa luotua Sporttikaveri-toimintaa pystyttiin jälleen järjestämään tavalliseen tapaan. Euroopan urheiluviikon aikana järjestettiin päivittäin koululaisille suunnattuja pientapahtumia, jotka huipentuivat Myyrmäki-hallissa toteutettuun päätösiltaan.

Koululaisten maksuttomia Pelipäivätapahtumia sekä aikuisille suunnattua Kortteliliiga-toimintaa laajennettiin ja kehitettiin vuoden aikana. Alle kouluikäisten lasten perheille suunnattuja Perhepeuha -liikuntatapahtumia toteutettiin yhteistyössä Sporttia kaikille ry:n kanssa ympäri Vantaata.

Liikunnan palvelualueen ohjattu kurssitoiminta tarjosi erilaisia jumppia, vesijumppia ja ohjattuja tunteja seniori-ikäisille ja työikäisille liikkujille. Ohjattuun liikuntaan osallistuu viikoittain noin 5 000 vantaalaista. Epidemiatilanteen vuoksi ohjatun liikunnan tarjonta jouduttiin tarjoamaan tammi-helmikuun osalta vain virtuaalisena. Kaupungin elintapaneuvontaa – hyvinvointimentorointia – tarjottiin yhteistyössä sosiaali- ja terveyspalveluiden kanssa kaikilla terveysasemilla.

Liikunta- ja terveyspalveluiden yhteistyönä käynnistettiin ”Hyvinvointikertomus tutuksi & terveellinen ravitsemus tavaksi” -hanke, jonka tarkoituksena on kehittää ja luoda uusia toimintamalleja kuntalaisten elintapojen parantamiseksi. Kuntalaisten terveyden edistäminen on yksi kunnan keskeisiä tehtäviä. Hankkeessa kehitetään muun muassa aikuisten ylipainoa ehkäiseviä toimintoja ja edistetään terveellistä ravitsemusta.

Liikuntaseurojen toimintaa tuettiin avustuksin sekä jakamalla käyttövuoroja kaupungin ylläpitämiin liikuntapaikkoihin. Harrasteliikunnan ohjaajatukea kohdistettiin kahteen isompaan kokonaisuuteen, Sporttia kaikille -ryhmien toimintaan sekä yläkouluilaisten Urhea-valmennukseen.

Uudistetut liikuntatilojen käyttö- ja maksuperusteet otettiin käyttöön syksyllä. Matalan kynnyksen maksutonta tai hyvin edullista harrastustoimintaa voidaan tukea tilojen maksuttomalla käytöllä ja harrasteliikunnan ohjaajatuella.

Timmi -tilavarausjärjestelmän kehittämistä jatkettiin, mm. uusi käyttöliittymä ja Suomi.fi-tunnistautuminen. Kaupungin uutta, vuonna 2024 käyttöön otettavaa avustujajärjestelmää kehitettiin toimialatasoisesti. Palvelualue oli vahvasti mukana myös kaupungin tapahtumakalenterin kehittämisessä.

Koronavirusepidemia aiheutti laajoja käyttörajoituksia tilojen käyttöön ja harrastustoiminnan järjestämiseen alkuvuodesta. Kuntalaisten nopea rokotustoiminta mahdollistettiin tarjoamalla suuret liikuntahallit rokotustoiminnan käyttöön tammikuussa. Ulkoliikuntapaikkojen, ulkoilalueiden sekä reittien ja latujen käyttö kasvoi.

Liikuntapaikkojen kehittämistä toteutettiin liikuntapaikkasuunnitelman mukaisesti. Hakunilan urheilupuiston talviliikunnan olosuhteiden kehittäminen jatkui ja uusi huoltorakennus valmistui. Elmon urheilupuiston esirakentaminen alkoi ja Elmon uimahallin suunnittelu käynnistyi. Energia Areenalle asennettiin led-valot, Rajakylän kalliosuojassa tehtiin peruskorjaustöitä, Martinlaakson uimahallissa julkisivutöitä sekä laatoitusten uusimista. Martinlaakson, Mikkolan ja Vierumäen koulujen pihojen kehittämishankkeet valmistuivat ja Varia Koivukylän pihaan asennettiin ulkokuntoilulaitteet. Moottoriradan varikkoalue kunnostettiin. Myyrmäen urheilutalon tekonurmikentälle ja Itä-Hakkilan tekonurmikentälle asennettiin led-valot. Yksityisten liikuntapaikkojen syntyminen aktiivista edistämistä jatkettiin.

Vantaan moottoriradan maanvuokrasopimus siirtyi VTK Kiinteistöt Oy:ltä liikunnan palvelualueelle. Taavoitteena on jatkossa turvata moottoriradalla toimivan seuran olosuhteet ja toiminnan jatkuvuus.

Koronavirusepidemia vaikutti vielä keväällä merkittävästi mahdollisuuteen järjestää liikunnan ja urheilun yleisötapahtumia. Vuonna 2022 toteutuivat mm. maastohiihdon Suomen Cupin osakilpailu, kriketin MM-karsinta, motocrossin nuorten MM-kilpailut, agilityn nuorten MM-kilpailut, amerikkalaisen jalkapallon naisten MM-kilpailut, sulkapallon SM-kilpailut, käsipallon EM- ja MM-karsinta, futsalin EM-karsinta, joukkuevoimistelun Suomen Cup, Kultainen keihäs, jalkapallon nuorten EM-karsinta, Vantaa Triathlon, Vantaa Maraton.

Vuonna 2022 Vantaalla oli 13 kumppaniurheilijaa ja 4 tukimallin piirissä olevaa edustusjoukkuetta.

Talousarvion toteutuminen

Liikunnan palvelualueen toimintatuotot ylittyivät 70 000 euroa ja toimintamenot alittuivat 443 000 euroa muutettuun talousarvioon nähden. Alkuperäisiin talousarviolukuihin nähden toimintatuottojen alitus oli 411 000 euroa ja toimintamenojen ylitys 283 000 euroa.

Menojen alitus johtui pääosin koronarajoituksista johtuneista liikuntatilojen vähentyneistä henkilöstö- ja siivoukustalouksista, henkilöstön saatavuusongelmista, laskennallisista lomapalkkajaksotuksista sekä erilaisten tapahtumien vähäisestä määrästä alkuvuonna.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kokonaiskulut, euroa/as.	111,38	108,49	109,59
Toimintatuotot, euroa/as.	15,41	22,17	20,46
Avustukset, euroa/as.	5,62	5,52	5,69
– avustettava jäsenmäärä, % asukkaista	21	23	23
Uimahallikäynnin (sis. myös kuntosalikäynnit) kustannus, euroa/käynti	16,1	8	11,87
– uimahallien verorahoitusosuus, %	90	85	82
Toimitilaneliöt, m ²	89 349	91 894	91 894
Sisäliikuntatilojen varausaste, %	61	66	61

16 35

Nuoriso

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 281	-56	1 225	1 202	23
Menot	-10 119	-66	-10 185	-10 204	19
Toimintakate	-8 838	-122	-8 960	-9 002	42

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuosi 2022 lähti liikkeelle edelleen koronarajoitusten valitessa. Kevät elettiin vielä aikaa, jolloin palvelut olivat enemmän tai vähemmän kiinni ja energia meni varautuessa siihen, mitä seuraavaksi tapahtuu. Nuorisopalvelut jatkoi edelleen toiminnan mukauttamista aina jokaiseen uuteen ja erilaiseen tilanteeseen ja panostus oli vahvasti jalkautuvassa työssä. Kesän puolelle päästessä alkoi koronatilanne pikkuhiljaa hellittämään ja päästiin palaamaan peruspalveluiden pariin.

Vuosi 2022 oli vahvasti muutosten vuosi. Alkuvuotta leimasi korona, vuoden aikana otettiin kaksi uutta järjestelmää käyttöön (Aikajana ja Hertta) ja kesän jälkeen keskityttiin paljon tulevaan organisaatiouudistukseen. Tämän vuoksi tekeminen ja kehittäminen on keskittynyt vahvasti peruspalveluiden toimintakyvyn varmistamiseen sekä henkilöstön työssäjaksamiseen ja hyvinvointiin. Henkilöstön kanssa on keskusteltu tulevista muutoksista, puhuttu niiden merkitystä ja tavoitteita auki sekä purettu väärintymmärryksiä. Henkilöstön työhyvinvointiin ja jaksamiseen on kiinnitetty huomiota mahdollistamalla työyhteisöjen kehittämispäiviä, lisäämällä koko organisaation keskustelua sekä panostamalla työnohjaukseen. Nuorisopalveluissa käytiin kaikki työnohjausrakenteet läpi vuoden 2022 aikana ja varmistettiin, että jokaisen tason työnohjaustilanne on tarkoituksenmukaisella tasolla.

Hankkeiden kohdalla syksyllä 2022 on ryhdytty valmistautumaan muutamien onnistuneiden hankkeiden loppumiseen vuoden 2023 aikana. Syksyn aikana tehtiin muun muassa suunnitelma, jolla onnistunut case manager –hankkeen toiminta siirretään osaksi kaupungin etsivää nuorisotyötä. Samalla on valmistauduttu rinnalla kulkien nuorisotyöttömyys laskuun –hankkeen loppumiseen vuonna 2023. Valmistautumiseen on liittynyt hankkeen arviointia sekä vaikuttavuuden arvioinnin kilpailutus, joka toteutetaan alkuvuonna 2023.

Alueellisen nuorisotyön alkuvuosi meni koronatilanteesta johtuen pitkälti jalkautuvaan ja digitaaliseen nuorisotyöhön panostaessa. Kesän aikana palautettiin perustoiminta takaisin ennalleen sekä on kiinnitetty paljon huomiota tiimien yhteishenkeen ja toimintaan sekä työssä jaksamiseen. Alueellisessa nuorisotyössä ajankohtaiset ilmiöt nuorten rikollisuuteen ja väkivaltaisuuteen liittyen ovat aiheuttaneet paljon lisätöitä niin vaaratilanteiden kuin ilmiöön liittyvän keskustelun ympärillä. Ilmiöön liittyen käynnistettiin syksyllä 2022 pääkaupunkiseututasoinen kehittämishanke, jolla pyritään tutkimaan ilmiötä ja kehittämään lähestymistapoja ilmiön ennaltaehkäisyä edistämiseksi.

Kevään osalta tilanne on nuorten aikuisten palveluissa aika lailla sama kuin edellisenä vuonna. Korona vaikutti eniten nuorten aikuisten harrastustoimintaan, jota on jouduttu välillä toteuttamaan pelkästään etäyhteyksin. Toiminta on näyttänyt tarpeellisuutensa nuorten aikuisten ennaltaehkäisevänä ja yksinäisyyttä vähentävänä toimintana ja syksyllä resurssien näkökulmasta toimintaa ei enää pystytty skaalaamaan, koska kävijöitä olisi enemmän, kuin nykyisellä henkilökunnalla pystytään toimintaa tuottamaan. Tähän liittyen nuorisopalveluissa on menossa selvitystyö työtehtävien jakamisesta, jotta nuorten aikuisten harrastustoimintaan voitaisiin panostaa enemmän, tarpeen kasvaessa. Vuoden 2022 alusta vakinaistunut oppilaitosnuorisotyö siirtyy osaksi nuorten aikuisten palveluita organisaatiouudistuksen yhteydessä vuoden 2023 alusta alkaen.

Työpajat ja etsivä nuorisotyö toimi kevään osalta mukautetuilla tavoilla koronan takia. Työllisyyden kuntakokeilu aiheutti kesän aikana edelleen haasteita asiakkaiden ohjautumisen suhteen, mutta kehittämistyötä ja yhteistyötä tehdään aktiivisesti tilanteen korjaamiseksi.

Toiminta-avustuksia myönnettiin vuonna 2022 32 eri järjestölle yhteensä 320 450 euroa. Kohdeavustuksia myönnettiin 27 eri järjestölle yhteensä 115 365 euroa. Yhteensä 53 eri järjestöä sai toiminta- tai kohdeavustusta vuoden 2022 aikana järjestettävään toimintaan lapsille ja nuorille.

Talousarvion toteutuminen

Nuorisopalveluiden oman toiminnan tulot ylittyivät ja hanketulot alittuivat. Toimintatulojen toteumaprosentti oli 98. Hankemenot alittuivat johtuen hankehenkilökunnan rekrytointihaasteista ja avustusrahaa ylittyi. Toimintakulujen toteumaprosentti oli 100.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Kävijämäärä nuorisotiloissa (kaikki kävijät)	179 456	250 000	215 741
Kävijämäärä nuorisotiloissa (oman toiminnan kävijät)	140 081	160 000	145 595
Majoitusvuorokaudet leirialueilla (Kukkonnotko ja Palajärvi)	4 009	7 500	5 618
Nuorten työpajatoimintaan osallistuneet	260	380	258
Etsivän nuorisotyön asiakkaat	797	750	834
Avustusta saaneiden järjestöjen ja toimintaryhmien lkm	51	58	53
Käyttömenot/asukas	40,52	41,79	42,11
Avustukset/ asukas	1,85	1,95	2,00
Nuorisotyön toimintatilojen kokonaismäärä	21	21	21
Nuorisotyön toimitilojen neliöt, m ²	15 642	15 571	15 571

14**Kaupunkiympäristö**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	298 584	-19 100	279 484	288 885	-9 401
Menot	-259 364	-6 371	-265 736	-266 241	505
Toimintakate	39 220	-25 471	13 748	22 644	-8 896

Toiminta ja keskeiset muutokset vuonna 2022

Vuoteen 2022 kaupunkiympäristön toimialalla lähdettiin tuoreen valtuustostrategian innoittamina. Valtuustostrategiasta johdettiin toimialan keskeisiksi painopistealueiksi kaupunkikeskustojen kehittäminen, Vantaan ratikan suunnittelu, pientaloasumisen lisääminen, resurssiviisauden tiekartan toteuttaminen, kaupungin talouden vahvistaminen rakennetun omaisuuden hallinnalla, ja elinkeinoelämän mahdollisuuksien ja yritysten sijoittumisen tukeminen maankäytön keinoin.

Ukrainan kriisin johdannaiset, kuten rakennuskustannusten, energian hinnan ja korkojen nousu vaikuttivat vuonna 2022 rakentamisen volyymiin ja kaupunkikehityshankkeiden etenemiseen myös Vantaalla. Materiaalien saatavuushaasteet hidastivat rakennushankkeiden etenemistä.

Myönnettyjen rakennuslupien määrä etenkin kerrostalorakentamisen kohdalla hidastui, mutta vasta vuoden jälkipuoliskolla. Vantaan onnistui ylittää sille MAL-sopimuksessa asetettu 2 640 asunnon vuotuinen asuntotuotantotavoite selvästi: kaupunkiin valmistui noin 3 300 uutta asuntoa. Myös pientaloasuntojen valmistuminen oli vilkasta: pientaloasuntoja, eli omakoti-, pari- ja rivitaloasuntoja valmistui jopa 643 kappaletta.

Vantaa jatkoi kestävästä kasvuaan: viime vuonna kaavoitetusta uudesta asumisesta noin 95 prosenttia sijoittui kestävästä kasvun joukkoliikennevyöhykkeelle. Kaupungin omistamalle maalle kaavoitettiin noin 33 prosenttia kaavoitetusta maa-alasta. MAL-sopimuksen uuden asuntokerrosalan 240 000 kerrosneliömetrin tavoitteesta toteutui hieman yli puolet, noin 142 000 kerrosneliömetriä. Kaavoitusta viivästytti yleisen heikkenevän rakentamisen suhdanteen lisäksi muun muassa luontoarvoihin liittyvät lisäselvitykset ja sopimusneuvotteluiden pitkittyminen.

Helsingin hallinto-oikeus päätti kesällä hylätä valtaosan Vantaan uuteen yleiskaavaan kohdistuneista valituksista, ja kaavan voimaantuloa päästiin valmistelemaan vuoden 2023 alkuun. Uusi yleiskaava viitoittaa Vantaan kestävästä kasvusta tuleville vuosikymmenille.

Keskustojen kehittämistä luotsaavat uudet projektijohtajat aloittivat työnsä syksyllä. Vantaan jokaista keskustaa kehitetään nyt aluearkkitehti ja projektijohtaja -työparivetoisesti. Keskustojen kehittämissuunnitelmat valmistuvat vuoden 2023 aikana.

Vantaan ratikan suunnittelu eteni kaikilla kolmella suunnittelun tasolla: ratikasta valmistui hyväksymiskäsittelyyn sen kaupunkikehityksen potentiaalia kuvaava kaavarunko, lukuisia ratikalle tilaa katuverkolta varaavia asemakaavamuuosehdotuksia sekä katusuunnitelmaehdotuksia. Ratikan vaikutusten arviointia tehtiin aktiivisesti. Hankkeesta valmistui useita selvityksiä, mm. ratikan kiinteistötaloudellisista vaikutuksista ja ratikan vaikutuksista meluun, tärinään ja muuhun liikenteeseen. Hankkeen suunnittelu on pysynyt aikataulussa, ja vuonna 2022 ratikka alitti sille myönnetyn suunnittelumäärärahan. Ratikan rakentaminen tuodaan päätöksentekoon vuoden 2023 aikana.

Vantaata kohti vuoden 2030 hiilineutraaliutta viitoittavan resurssiviisauden tiekartan päivitys hyväksyttiin valtuustossa keväällä 2022. Päivityksessä vahvistettiin etenkin monimuotoiseen luontoon liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Vantaa sai A-luokituksen kaupunkien ilmastotyötä arvioivassa kansainvälisessä CDP-listauksessa. Lisäksi Ympäristöministeriö palkitsi Vantaan kolmesta sitoumuksesta, jotka koskivat päästöttömiä työmaita, päiväkotien kemikaalialtistuksen vähentämistä ja kestävästä purkamisesta. Kaupunkiympäristön toimialalle myönnettiin Ekokompassi-sertifikaatti.

Tikkurilan väritehtaan alueesta järjestettiin arkkitehtuurikilpailu kumppanuushankkeena yhdessä Tikkurila Oyj:n kanssa. Kaupungin toimitalohanke Tikkurilan Kielotie 13 keskeytyi kannattamattomana. Keskeiselle paikalle Tikkurilan keskustassa suunnitellaan nyt uutta hyvinvointikeskusta.

Useita vuosia kestänyt maankäyttö- ja rakennuslain uudistus kariutui osittain, kun vain rakentamiseen liittyvä osio eteni. Lisäksi valmisteltiin digitalisaatiota edistävää lakia. Näiden odotetaan etenevän vuoden 2023 alussa. Uusi luonnonsuojelulaki hyväksyttiin. Nämä yhdessä tuovat muutoksia toimialan työhön. Lakiuudistusten keskeisiä tavoitteita kuten ilmastoasioita, energiamuutosta, luontokadon pysäyttämistä ja digitalisaatiota ennakoidaan jo toiminnassa. Muun muassa MATTI-järjestelmää kehitetään jatkuvasti: viime vuonna MATTI-järjestelmän visiota kirkastettiin muotoon: innovatiivinen ja älykäs digikaupunki tehdään yhdessä.

Kaupunkiympäristön toimialan johdolla Vantaalla ryhdyttiin loppuvuoden kiristyvässä energiansaataavuustilanteessa uusiin energiansäästötoimenpiteisiin, kuten toimitilojen sisälämpötilojen laskeminen ja ulkovalaistuksen vähentäminen. Myös pidemmän aikavälin energiansäästötoimia on suunnitelmallisesti viety eteenpäin: viime vuonna öljylämmityksestä luovuttiin Vierumäen ja Jokivarren kouluissa ja useisiin koulu- ja päiväkotiloihin vaihdettiin led-valaistus.

Toimitilainvestoinneista valmistuivat muun muassa Jokiniemen alakoulun ja Kilterin koulun mittavat remontit. Useita uusia päiväkoteja valmistui ja on edelleen rakenteilla. Monia päiväkoteja myös remontoitiin. Aviapolis X -tapahtumatila valmistui Aviapoliksen juna-aseman tuntumaan.

Katu- ja puistohankkeista muun muassa Länsi-Vantaan bussiliikennettä sujuvoittava uusi Luhtitie avattiin liikenteelle, Kuusijärvellä rakennettiin pysäköintialuetta, pulkkamäkeä ja esteetön grillipaikka. Tikkurilan jokirannan rakentaminen jatkui ja rannan puistoalueet palkittiin Suomen Viherympäristöliiton toimesta vuoden ympäristörakenteena 2022.

Myönteisen erityiskohtelun ohjelman ja osallistuvan budjetoinnin toimenpiteinä Havukoskella, Länsimäessä ja Mikkolassa lisättiin asukkaiden toiveiden mukaisesti roska-astioita, istutettiin puita, kesäkukkia ja niittykasveja. Mikkolassa parannettiin myös valaistusta ja lisättiin penkkejä. Koivutoria kunnostettiin ja katutaidereittejä siistittiin useilla alueilla.

Vuosi 2022 oli poikkeuksellinen myös lumimäärällä mitattuna: talven 2021–2022 aikana sääolot haastoivat katujen kunnossapitoa ja katuverkolta kuljetettiin lumen vastaanottoaikoille yli 54 000 kuormalista lunta, keskimääräisen 15 000 kuorman sijaan.

Vuoden aikana valmisteltiin hyvinvointialuemuutokseen liittyviä toimitilojen ja sosiaalitoimen käytössä olevien asuntojen vuokrasopimuksia sekä niiden siirtoa. Lisäksi tehtiin hyvinvointialueelle siirtyvien kaupungin omistamien kohteiden myyntiin liittyviä valmisteluja.

Talousarvion toteutuminen 2022

Vuoden 2022 aikana toimialalla tehtiin seuraavat kaupunginvaltuuston hyväksymät talousarvionmuutokset käyttötalousosaan:

- Kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualueella rakennusvalvonnan tuottoja alennettiin 0,5 milj. euroa.
- Kadut ja puistot palvelualueella maankäyttökorvausten tuottoja alennettiin 7 milj. euroa ja katujen kunnossapidon toimintakuluja korotettiin 4 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuottoja alennettiin 6,4 milj. euroa maanmyyntivoittojen osalta, ja toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon sekä kunnossapidon toimintakuluja korotettiin 1,5 milj. euroa.
- Kiinteistöt ja tilat nettoyksiköiden tuottoja alennettiin 5,2 milj. euroa kiinteistö- ja asunto-omaisuuden myyntien osalta.
- Kaupungin ympäristön toimialalle kohdennettiin 381 400 euroa määrärahoja kattamaan vuoden 2022 palkkaratkaisun vaikutuksia.

Lisäksi kaupunkiympäristön toimialan käyttötalouteen tehtiin vuonna 2022 määrärahasiirtoja seuraavasti:

- Vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja lisättiin 242 366 euroa talousarvioon.
- Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahoja kohdennettiin 60 360 euroa kadut ja puistot palvelualueelle.

Toimialan käyttötalouden tulot ylittivät muutetun talousarvion 9,4 milj. euroa. Maanläjitysmaksutuotot ylittivät talousarvion ja lumen vastaanottomaksut olivat tavanomaista suuremmat. Lisäksi maanmyyntivoittoja ja maanvuokratuottoja toteutui muutettua talousarviota enemmän. Toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion 0,5 milj. euroa.

Kaupunkiympäristön alaisen toiminnan investointeihin tehtiin MEK-määrärahasiirtoja julkiseen käyttöomaisuuteen (Koivutorin kunnostus, katutaidekohteet ja Mikkolan valaistuksen parantaminen) 66 640 euroa ja rakentamisen investointeihin (Kytöpuiston koulun piha) 15 445 euroa.

Vuoden 2022 talousarvioon esitettiin seuraavat talousarviopoikkeamat kaupunkitilalautakunnan alaisessa toiminnassa:

- Kaupunkitilalautakunnan alaisten bruttoyksikköjen käyttötalouden toimintakulut yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät muutetun talousarvion noin 3,35 milj. euroa.
- Julkisen käyttöomaisuuden investointimenot ilman ratikkaa ylittivät talousarvion noin 6,3 milj. euroa.

Toimialan investointimenot alittivat talousarvion noin 12,7 milj. euroa. Alitus kohdistui pääosin toimitilarakentamiseen ja johtuu usean hankkeen aloituksen siirtymisestä myöhempään ajankohtaan sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden budjettien alituksesta. Hankkeita viivästyttivät erityisesti henkilöstöresurssien ja väistötilojen puute, rakentamiskelpoisten toimitilatonttien pula ja asemakaavoituksen eteneminen.

14 0**Kaupunkiympäristölautakunta yhteensä****Vastuuhenkilö: Tero Anttila****Toimielin: Kaupunkiympäristölautakunta
Puheenjohtaja: Anssi Aura**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 774	-500	5 274	5 776	-502
Menot	-14 598	-214	-14 812	-14 687	-125
Toimintakate	-8 824	-714	-9 538	-8 911	-628

Kaupunkiympäristölautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkiympäristölautakunta, yhteiset palvelut sekä kaupunkirakenne ja ympäristö.

14 10**Kaupunkiympäristölautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-107	0	-107	-145	38
Toimintakate	-107	0	-107	-145	38

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkiympäristön lautakunnan tehtäviin ei ole tullut muutoksia vuoden 2022 aikana. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunkiympäristölautakunta vastaa kaupunkirakenteen kokonaisvaltaisesta kehittämisestä, kaavoituksesta ja ympäristövastuullisuuden kehittämisestä. Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto vastaa rakennuslupa- ja valvontaviranomaisen tehtävistä sekä ympäristönsuojelun ja ympäristöterveydenhuollon kunnallisista viranomaistehtävistä.

Kaupunkiympäristölautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana yhteensä 12 kertaa käsitellen 180 asiaa (15 asiaa per kokous). Kaupunkiympäristölautakunnan lupajaosto kokoontui vuoden aikana 13 kertaa käsitellen 168 asiaa (noin 13 asiaa per kokous). Sekä lautakunnan että jaoston kokousmäärät pysyivät ennallaan suhteessa aikaisempaan, mutta kokousten keskimääräisessä asiamäärässä oli lievää nousua.

Kaupunkiympäristölautakunta käsitteli vuoden aikana useita merkittäviä kaavahankkeita sekä kaupunkiympäristöön ja kestävään kehitykseen liittyviä asioita. Kaavoituksessa Vantaan ratikkaan liittyvien kaavatöiden rooli oli merkittävä. Kaupunkiympäristölautakunta asetti alkuvuodesta 2022 nähtäville ratikan kaavarunon, minkä lisäksi lautakunta käsitteli liki jokaisessa kokouksessaan ratikan katualueisiin liittyviä asemakaavamuutoksia. Vanhoja keskustoja kehitettiin täydennysrakennushankkeiden avulla. Tikkurilan alueella hyväksyttiin mm. Neilikkatie 17 ja Suopursuntien kaavamuutokset ja Länsi-Vantaalla Laajakorvenkuja 8 ja 10 kaavamuutos. Länsimäen keskustan kaavarunko hyväksyttiin loppuvuodesta 2022. Kivistön keskusta-alue laajeni Lumikvartsin ja Kvartsikulman kaavahankkeilla. Elämyspalveluiden kaavoittaminen oli yksi vuoden teemoja. Aviapoliksessa hyväksyttiin Backaksen elämyskeskuksen, Länsi-Vantaalla Vantaankosken myllyn ja Kivistössä tapahtuma-areenan (Arena 3.3.) kaavamuutos. Työpaikkahankkeista merkittävin oli Okmeticin laajennus Piitiellä Tikkurilassa. Ympäristöasioista merkittävin kaupunkiympäristölautakunnassa vuoden aikana käsitelty asia oli resurssiviiusaiden tiekartan päivittäminen, joka tulee ohjaamaan Vantaan hiilineutraaliksi etenemistä kuluvan valtuustokauden ajan.

Kaupunkiympäristölautakunnalle järjestettiin varsinaisten kokousten lisäksi mm. Toimialan lautakuntien yhteinen iltakoulu maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivittämiseen liittyen sekä opintomatka Göteborgiin. Opintomatkan pääteemoina olivat täydennysrakentaminen ja monikeskustainen kaupunkirakenne, minkä lisäksi matkan aikana tutustuttiin mm. alueen joukkoliikennehankkeisiin, lähiöiden kaupunkikehityshankkeisiin sekä lentokenttäkaupungin kehittämiseen. Lautakunnan varsinaiset kokoukset järjestettiin pääosin hybridikokouksina eli suurin osa jäsenistä osallistui kokouksiin etäyhteydellä.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkiympäristölautakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion 38 482 euroa. Palvelujen ostoja ja henkilöstökuluja toteutui budjetoitua enemmän.

14 20

Yhteiset palvelut

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	8	-8
Menot	-2 276	-28	-2 304	-2 962	658
Toimintakate	-2 276	-28	-2 304	-2 955	650

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Yhteiset palvelut järjesti useita toimialatasoisia koulutuksia vuoden 2022 aikana sekä ostopalveluina että omin voimin. Lyhyitä koulutuksia ja tietoisuuksia järjestettiin niin toimialan henkilöstölle kuin esimiehillekin. Lisäksi toimialan omista prosesseista järjestettiin laajempi koulutuskokonaisuus. Toimialatasoisten koulutusten teemoissa korostuivat etenkin digi- ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen, työhyvinvoinnin tukeminen sekä työssä jaksaminen. Myös toimialatasoiseen perehdytykseen kiinnitettiin erityistä huomiota koulutusten järjestämisessä.

Yhteiset palvelut tukivat palvelualueita hallinnolliseen muutoksenhakuun sekä yksityisoikeudellisiin riita-asioihin liittyvissä oikeudenkäynneissä. Yhteisissä palveluissa oli hoidettavana tilikauden aikana yhteensä 17 oikeudenkäyntiä, joita käsiteltiin hallintotuomioistuimissa, yleisissä tuomioistuimissa tai erityistuomioistuimissa. Oikeudenkäynnit hoidettiin pääosin toimialan omien lakimiesten toimesta.

MATTI-järjestelmässä vuosi 2022 oli jo toinen kokonainen vuosi, kun kaikki käyttöön otetut prosessit ja tiedot ovat olleet tuotantokäytössä. Vuoden aikana toimialan operatiivisia prosesseja käynnistyi MATTI-alustalla reilu 10 000. Vuoden 2022 aikana päivitettiin MATTI-visio ja -tavoitteet valtuustokauden ajaksi 2022–2025. MATTI-vision, Innovatiivinen ja älykäs digikaupunki tehdään yhdessä, tavoitteina MATTI toimialan yhteisenä työkaluna, tiedolla johtaminen, tiedon elinkaari, sujuvat prosessit, yhteistyö ja vuorovaikutus myös kuntalaisten ja kumppanien kanssa sekä työn tehostaminen automaatioiden avulla.

Vuonna 2022 toteutettiin esimerkiksi Vantaa.fi -integraatio, jossa kaavojen verkkosivuille saadaan tietoja ja dokumentteja suoraan MATTI-järjestelmästä. Tiedolla johtamista ja yhteistyötä vahvistettiin myös luottamushenkilöiden suuntaan, kun kaupunkiympäristölautakunnalle julkaistiin kaavoituksen ja rakennusvalvonnan tilannekuvat, jotka luetaan suoraan ajan tasalla olevista MATTI-tiedoista.

Yhteisten palveluiden johdon assistenttipalvelut -tiimi on työskennellyt johdon tukena, ja kehittänyt aktiivisesti toimialan tukipalvelu- ja toimintaprosesseja, kuten johtoryhmien vuosikelloja ja ilkeilavahinkojen laskutusta. Johdon assistenttipalvelut -tiimi on vuoden 2022 aikana tarjonnut työtä myös palkkatukityöllistetyille sekä näyttötutkintoa suorittavalle harjoittelijalle.

Talousasioiden hoito muuttui uuden SAP BW-järjestelmän myötä toimialalla, taloussuunnittelun ja en-
nusteiden viemistä järjestelmään keskitettiin talous- ja hallintopalveluiden taloustiimille.

Viestintä- ja vuorovaikutustiimissä työskentelyn painopisteinä ovat olleet muun muassa Vantaan rati-
kan suunnitteluun liittyvä viestintä ja vuorovaikutus sekä resurssiviisauden teemoista viestiminen. Tiimi
koordinoi myös Vantaa.fi -sivuston uudistusta toimialan sisältöjen osalta. Uudistettu sivusto julkaistiin
keväällä 2022.

Yhteiset palvelut vastasivat myös toimialan valmiussuunnitelman päivittämisen koordinoinnista.

Talousarvion toteutuminen

Yhteisten palveluiden toimintakulut ylittivät muutetun talousarvion noin 0,7 milj. eurolla, mihin vaikutti
erityisesti Kielotie 13 hankkeesta aiheutuneet ennakoimattomat kustannukset. Yhteisiin palveluihin
kohdennettiin määrärahamuutoksia 9 905 euroa koululaisten ja opiskelijoiden kesätyömäärärahaa ja
18 500 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten.

14 40

Kaupunkirakenne ja ympäristö

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	5 774	-500	5 274	5 769	-495
Menot	-12 215	-186	-12 401	-11 579	-822
Toimintakate	-6 441	-686	-7 127	-5 811	-1 316

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Palvelualueen yhteinen tavoite on luoda kestävästä kaupunkia, jossa sen asukkailla on hyvä elää.

Vuoden 2022 aikana alettiin toteuttaa uutta valtuustostrategiaa, jonka keskeisiä ideoita on vahvistaa
kaupungissa tehtävän työn synergiaa. Sitä tukee voimakkaasti lainvoiman saanut yleiskaava 2020.
Toimintaan eniten muutoksia on tuomassa Kukoistavat kaupunkikeskustat -teema, jonka edistämiseksi
palkattiin uusia projektijohtajia Kiinteistöt ja tilat –palvelualueelle. Projektijohtajat tukevat vahvasti alue-
arkkitehtien työtä. Jo ennestään Resurssiviisauden tiekartta on ollut synergiaa edistävä ohjelma.

Ilmastokysymysten rinnalle on noussut se, miten luontokatoa voitaisiin vähentää. Luonnon kokonais-
heikentymättömyys ja luontoympäristöjen saavutettavuus ovat teemoina nousseet tärkeiksi. Niihin on
alettu kiinnittää entistä enemmän huomiota kaikessa suunnittelussa ja päätöksenteossa. Vantaa sai
A-luokituksen ilmastotyöstä CDP-listalla, jossa arvioitiin yli tuhat kaupunkia. Lisäksi Vantaa palkittiin
kolmesta vapaaehtoisesta sitoumuksesta (YM): päästöttömät työmaat, päiväkotien kemikaalialtistuk-
sen vähentäminen ja kestävän purkamisen green dealit. Kaupunkiympäristön toimialan ympäristöjär-
jestelmä Ekokompassi sai sertifikaatin. Ne ovat tuoneet paljon huomiota Vantaalla tehdyille ympäristö-
työlle.

Vuoden 2022 aikana merkittäviä kaupunkikehityshankkeita ovat olleet ratikan kaavarungon ja ratikan
raiteisiin liittyvien kaavojen valmistelu sekä ratikan varteen rakentuvat alueet. Vuoden aikana järjestet-
tiin arkkitehtuurikilpailu Tikkurilan väritehtaan alueesta kumppanuushankkeena yhdessä Tikkurila
OYJ:n kanssa. Uutena suunnittelun laatua korostavana keinona kokeillaan Aviapoliksessa sidosryh-
mien kanssa vuorovaikutuksessa tehtyjä suunnitteluperiaatteita. Luomme jatkuvasti edellytyksiä vas-
taavalle kehitykselle Vantaan muilla alueilla erilaisten ohjelmien, suunnitelmien, kaavojen ja lupien
kautta.

Palvelualueella on vakiintunut etä- ja läsnätyön vuorottelu. Koulutustilaisuuksia, opintomatkoja ja yhteisiä tapahtumia on ollut pandemiavuosia enemmän. Johtamista on edelleen kehitetty etätöhyön ja sähköiseen ympäristöön sopivaksi. Toiminta oli kaikissa palveluyksiköissä siirtynyt sähköiseksi jo pandemiaa edeltävinä vuosina ja digitalisaatiota edistettiin useilla kehittämistoimilla.

Useita vuosia kestänyt maankäyttö- ja rakennuslain uudistus kariutui osin. Ainoastaan rakentamiseen liittyvä osio eteni. Lisäksi valmisteltiin digitalisaatiota edistävää lakia. Näiden odotetaan etenevän vuoden 2023 alussa. Uusi luonnonsuojelulaki hyväksyttiin. Nämä yhdessä tuovat muutoksia koko palvelualueen sekä toimialan työhön. Lakiuudistuksen keskeisiä tavoitteita kuten ilmastoasioita, energiamuutosta, luontokadon pysäyttämistä ja digitalisaatiota ennakoidaan jo toiminnassa.

Ympäristökeskus

Resurssiviisauden tiekartan päivitys hyväksyttiin valtuustossa keväällä 2022. Päivityksen keskeisiä muutoksia oli vahvistaa monimuotoiseen luontoon liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Tiekartan ja sen toteutussuunnitelmien toimenpiteitä jatkettiin suunnitellusti. Menneen kauden toteutuneita ilmasto- ja ympäristötoimia koottiin keväällä julkaistuu ympäristövastuuraporttiin uutta Ympäristövahti-työkalua hyödyntäen. Työkalun kehitystyötä jatkettiin ja sen avulla tullaan seuraamaan ja raportoimaan ilmasto- ja resurssiviisautavoitteiden toteutumista.

Ekologisesti kestävä Vantaa –strategiateeman puitteissa johdettiin tiekartan toimeenpanoa poikkihallinnollisesti.

Ympäristökeskus toteutti kuutta ulkoisen rahoituksen hanketta, joissa kehitettiin purkamisen kiertotaloutta (CIRCuiT), kaupungin ja elinkeinoelämän ilmastokumppanuutta, yritysten kestävää liikkumista, Tuusulan kanssa Kiilan kiertotalousaluetta (Kiilan kiertola) sekä taloyhtiöiden energiatehokkuutta ja kiertotaloutta (Taloyhtiöklubi II). Lisäksi ennallistettiin Isosuota.

Ympäristöterveydenhuollon ja ympäristönsuojelun tarkastus- ja kenttäkäyntejä toteutettiin normaalisti.

Ympäristöterveydenhuollon tarkastuksia jatkettiin valvontasuunnitelman mukaisesti keskeisiin kohteisiin. Valvontasuunnitelman mukaisiin tarkastustavoitteisiin ei yletty. Tarkastuksia tehtiin yhteensä 1 490 kpl. Ympäristöterveydenhuollolle tuli ilmoituksia toiminnan aloittamisesta, muuttamisesta tai lopettamisesta 412 kpl. Lähes kaikki pystyttiin käsittelemään tavoiteaikataulussa. Kaupungin pieneläinvastaanotto toimi normaalisti koronapandemiasta huolimatta ja potilasmäärä oli 5 949 kpl.

Ympäristövalvonnan valvontaohjelma toteutui laitosvalvonnan osalta hyvin. Suunnitelmallista valvontaa kohdistettiin aiempaa enemmän haja-asutuksen jätevesijärjestelmiin ja niitä tarkastettiin 28 kpl. Eniten viranhaltijapäätöksiä tehtiin melu-ilmoituksista (57 kpl) ja poikkeamisista ympäristönsuojelumääräyksistä koskien öljysäiliöiden maahan jättämistä (31 kpl). Ympäristölupapäätöksiä valmisteltiin jaoston päätettäväksi 3 kpl. Ympäristöhaittoja koskevia toimenpidepyyntöjä oli edelleen paljon edeltäviin vuosiin verrattuna.

Yleiskaavoitus

Yleiskaava luo lähtökohdat kaupungin kehittämiselle ja kaupunkistrategian toteuttamiselle. Uusi kaupunginvaltuuston 25.1.2021 hyväksymä yleiskaava eteni vuoden aikana valitusprosessien kautta. Helsingin hallinto-oikeus päätti 28.6.2022 hylätä valtaosan jätetyistä valituksista. Hallinto-oikeus kumosi osan yhdestä merkinnästä ja kaksi pientä aluemerkinä. Päätöksestä haettiin viisi valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen, joka päätöksellään 8.12.2022 hylkäsi ne kaikki. Yleiskaava 2020 voimaantuloa päästiin valmistelemaan vuoden 2023 alkuun.

Yleiskaavan jatkotöinä laadittiin ratikan kaavarunkoa, joka oli luonnoksena nähtävillä kesäkuussa. Luonnoksen pohjalta teetettiin myös vaikutusten arvioinnit. Saadun palautteen ja arviointien pohjalta kaavarunko viimeisteltiin hyväksymiskäsittelyyn tavoitteiden mukaisesti tammikuuksi 2023.

Pientaloprojekti jatkui edelleen yhteistyössä eri tahojen kanssa. Vuonna 2022 saatiin kokoon mm. pientalorakentajien tietopaketti nettisivuille. Lisäksi yleiskaavoitus vastasi Vantaan kaupan palveluverkkoselvityksen päivätyksestä, joka valmistui syksyllä.

Viherrakenteen kehityskuvan eli Vihreä ja virtaava Vantaa – VIVA:n osana valmistui viheralueiden saavutettavuuden ja mitoituksen ohje SAAVU. SAAVU-ohjetta testattiin luonnosvaiheessa ratikan kaavarunkoon. Aviapolis-keskuspuistosta laadittiin diplomityönä ideatasoinen suunnitelma. Liito-oravan suojelusuunnitelma valmistui vuonna 2022. Työssä esitetään toimenpiteitä liito-oravan suotuisan suojelutason turvaamiseksi ja maankäytön yhteensovittamiseksi. Vantaan kokonaisheikentymättömyyden mallin laadinta käynnistyi. Kestävä kaupunki -tiimin maisema-arkkitehdit ovat olleet asemakaavatoissa viheralueverkostoja, vihertehokkuutta ja maisemallisia asioita määrittelemässä ja suunnittelemassa.

Asemakaavoitus

Asemakaavoilla luodaan edellytyksiä hyvälle kaupunkiympäristölle, asumiselle ja työnteolle. Merkittäviä asuntokaavoja valmistui Kivistöön (Lumikvartsi ja Kvartsikulma), Korsoon Maakotkantielle sekä Tikkurilaan Neilikkatie 17:än. Tärkeitä työpaikkakaavoja valmistui mm. Koivuhakaan Piitiele sekä Aviapolikseen Tietotielle ja Kalliosolantielle. Myös Backaksen elämyskeskuksen ja Kivistön tapahtuma-areenan kaavat hyväksyttiin valtuustossa. Vantaan Energian lämmön kausivaraston kaavamuu-
toksen voimaantulo oli tärkeä askel kaukolämmön hiilineutraalisuuspolulla.

Asemakaavoitusta ohjaavista yleissuunnitelmista saatiin valmiiksi Tikkurilan ja Länsimäen kaavarungot sekä Muuran kaavaluonnos. Tikkurilan väritehtaan alueelle järjestettiin kansainvälinen suunnittelukilpailu yhteistyössä maanomistajan kanssa. Kaavoitus jatkuu kilpailun voittaneiden ehdotusten pohjalta.

Vuoden aikana valtuusto on hyväksynyt 23 asemakaavaa ja kaupunkiympäristölautakunta yhden. Kaupunginhallitus on hyväksynyt yhden kaavarungon. Uusia asemakaavahankkeita on pantu vireille 23 kpl ja muita laaja-alaisia suunnitelmia kolme. Asemakaavahankkeita on ollut valmisteltavana kaikkiaan 104 kpl ja kaavarunkoja, -luonnoksia tai kehityskuvia 13 kpl. Kaavavalituksia tehtiin kolmesta kaavasta. Poikkeamispäätöksiä on tehty 63 kpl ja suunnittelutarveratkaisuja 21.

MAL-sopimukseen perustuvaa asuntokaavoituksen sitovaa tavoitetta, 240 000 k-m² uutta asuntokerrosalaa, ei saavutettu. Vuonna 2023 hyväksytyissä asemakaavoissa on uutta asuntokerrosalaa noin 142 000 k-m². Pääsyyt kaavojen viivästymiseen ovat luontoarvojen aiheuttamat ennakoimattomat lisätyöt sekä sopimusneuvottelujen pitkittyminen. Uusia asuntoja valmistui noin 3 300, mikä ylittää MAL-tavoitteen 2 640 asuntoa/ vuosi.

Vantaan ratikan asemakaavoitus on edennyt suunnitellusti. Ratikan katutilan asemakaavamuutoksista puolet on ollut lautakuntakäsittelyssä ja 2 on hyväksytty valtuustossa.

Kaavoitetusta uudesta asumisesta noin 95 prosenttia sijoittuu kestävän kasvun joukkoliikennevyöhykkeelle. Kaupungin maan osuus kaavoitetusta maa-alasta on noin 33 prosenttia.

Toimintaympäristön muutoksena on havaittu, että luontoarvot ja rakennussuojelu asettavat kaavoitukselle kasvavia vaatimuksia, mikä lisää työn määrää ja pidentää kaavahankkeiden aikatauluja. Lisäksi taloudellisen suhdanteen heikentyminen lisää epävarmuutta yksityisten hankkeiden kaavoituksessa.

Rakennusvalvonta

Ukrainan kriisi ja korkotason nousu vaikuttivat selvästi vuoden 2022 rakentamisvolyyymiin. Varsinkin kerrostaloasuntojen aloitukset pienenivät jälkimmäisellä vuosipuolikkaalla merkittävästi.

Rakennuslupahakemuksista riippuvat toimintatuotot vuonna 2022 olivat 4,29 milj. euroa. Tämä alitti vuoden alun ennusteen 0,27 milj. eurolla (6 %). Toimintakulut olivat noin 2,89 milj. euroa ja alittivat ennusteen 0,39 milj. eurolla. Alittuma johtui pääosin siitä, että kaikkia vapautuneita vakansseja ei ole pystytty täyttämään johtuen haasteellista rekrytointitilanteesta.

Vuosi 2022 oli tilastollisesti epäyhtenäinen. Myönnettyjen rakennuslupien kokonaismäärä jäi 16 prosenttia alle 10 vuoden keskiarvon. Toisaalta pientaloille myönnettiin rakennuslupia 22 prosenttia keskiarvoa enemmän (2022: 448 kpl, ja kymmenen vuoden keskiarvo 369 kpl). Rakennuslupan saaneiden asuntojen määrä pieneni edellisvuodesta noin 7 prosenttia (2022: 2 319, 2021: 2 499 kymmenen vuoden keskiarvo 3 358 kpl). Asuntoja valmistui vuonna 2022 noin 3 300. Valmistuneiden asuntojen määrä ylitti keskiarvon ja saavutti näin MAL-tavoitteen (2 640). Pientaloasuntoja valmistui poikkeuksellisen monta, 643 kappaletta.

Rakennusjärjestyksen uudistus käynnistettiin vuonna 2021. Asukastilaisuus pidettiin syyskuussa 2022. Rakennusjärjestys kytkeytyy vahvasti käynnissä olevaan uuden rakentamislain valmisteluun. Luontevaa olisi, että rakennusjärjestys tulisi voimaan yhtäikaa uuden lain kanssa. Jos lain voimaantulo lykääntyy merkittävästi alkuperäisestä arviosta (1.1.2024), joudutaan rakennusjärjestyksenkin aikataulua harkitsemaan uudestaan.

Lakiesityksen mukaan tietomallipohjaisella suunnittelulla tulee uudessa laissa olemaan merkittävä rooli. Rakennusvalvonnassa onkin sähköisen asiointipalvelun rinnalla kehitetty tietomallipohjaista lupakäsittelyä. Rakennusvalvonta on mukana Valtionvarainministeriön rahoittamassa kehityshankkeessa ”Kunnan rakennusvalvonnan sähköisen lupaprosessin edelleen kehittäminen ja prosessien automatisointi” yhdessä suurimpien kuntien sekä Kuntaliiton kanssa. Lisäksi tietomallien laajempaan käyttöön ottoon on valmistauduttu henkilökuntaa kouluttamalla.

Syksyllä 2022 asuinrakentamisen aloitukset vähenivät merkittävästi tippuen noin puoleen verrattuna kymmenen vuoden keskiarvoihin. Volyymin lasku ei valmistuvien asuntojen määrässä näy vielä vuonna 2023 vaan vasta myöhemmin. Pientalorakentaminen jatkuu vilkkaana. Kokonaisuudessaan rakentamisen volyyymi pysynee kohtuullisella tasolla kuitenkin laskien vuodesta 2022.

Tietopalvelut

Tietopalveluiden tavoitteena vuonna 2022 on ollut parantaa kuntalaisten tiedon saantia kaavoituksesta. Julkiseen karttapalveluun on lisätty voimassa olevien asemakaavojen kaavamääräysten lisäksi myös niihin liittyvät alkuperäiset asemakaavakartat ja selostukset. MATTI-järjestelmää johtamisen välineenä on kehitetty ja laajennettu mm. luottamushenkilöiden käyttöön. Vantaa.fi -sivuston sisältöä on parannettu kaavojen vaihetietojen osalta. Lisäksi on kehitetty rrs-syöte, jolla voi seurata kaavoituksen osallistumisen vaiheita.

Valmistautuminen tulevaan lakiin tietomallipohjaisesta kaavoitukseen ja valtakunnallisen rakennetun ympäristön tietojärjestelmän (RYTJ) vaatimuksiin on aloitettu. Valmistautuminen jatkuu edelleen mm. aineistojen laadun parantamisella, toimintamallien kehittämisellä sekä tietojärjestelmien kehitystyöllä.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkirakenne ja ympäristö palvelualueelle tehtiin talousarviomuutos, joka alensi rakennusvalvonnan tuottotavoitetta 0,5 milj. euroa. Talousarvioon kohdistettiin lisäksi 78 310 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 107 300 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten. Palvelualueen toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion lähes 0,5 milj. euroa. Toimintakulut alittivat muutetun talousarvion yli 0,8 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Hyväksytyt asemakaavat kpl	14	40	24
Uusi asuntokerrosala k-m ²	89 880	240 000	141 821
Poikkeamispäätökset	87	75	73
Kaikkien rakennuslupien kokonaisala, m ²	419 961	380 000	364 869
Aloitettut asunnot	3 420	2 500	2 033
Aloitettut rakennukset, kpl	396	480	543
Luvat ja ilmoitukset (ympäristöterveydenhuolto)	334	300	421
Tarkastusten määrä (ympäristöterveydenhuolto)	1 336	1 800	1 490
Eläinlääkärin potilaat	6 015	5 700	5 949
Ympäristöluvat, -ilmoitukset ja rekisteröinnit	174	130	121

14 5**Kaupunkitilalautakunta yhteensä**

Vastuuhenkilö: Tero Anttila

Toimielin: Kaupunkitilalautakunta
Puheenjohtaja: Otso Kivimäki

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Kaupunkitilalautakunta yhteensä					
Tulot	292 810	-18 600	274 210	283 108	-8 898
Menot	-244 766	-6 157	-250 923	-251 553	630
Toimintakate	48 044	-24 757	23 287	31 555	-8 268
Kaupunkitilalautakunta bruttoyksiköt					
Tulot	82 529	-13 400	69 129	77 947	-8 818
Menot	-129 188	-6 129	-135 316	-138 470	3 153
Toimintakate	-46 659	-19 529	-66 187	-60 523	-5 665

Kaupunkitilalautakunnan alaiseen toimintaan kuuluu yhteensä sitovina bruttobudjetoituina yksiköinä kaupunkitilalautakunta, kadut ja puistot palvelualue sekä kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköt. Lisäksi joukkoliikenne (Kadut ja puistot) on erikseen sitova bruttobudjetoitu yksikkö. Erikseen sitovina nettobudjetoituina yksiköinä toimivat kiinteistöt ja tilat palvelualueen nettoyksiköt sekä varikko (Kadut ja puistot).

14 60**Kaupunkitilalautakunta**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-80	0	-80	-107	27
Toimintakate	-80	0	-80	-107	27

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kaupunkitilalautakunnan tehtäviin ei tullut muutoksia vuoden 2022 aikana. Voimassa olevan hallintosäännön mukaan kaupunkitilalautakunta vastaa kaupungin kiinteistöomaisuuden hallinnasta ja kehittämisestä, julkisista toimitiloista, julkisesta kaupunkitilasta sekä liikenteen ja yhdyskuntatekniikan kehittämisestä ja ylläpidosta.

Kaupunkitilalautakunta kokoontui vuoden 2022 aikana yhteensä 12 kertaa. Lautakunnan käsittelemiä asioita oli vuoden aikana yhteensä 223 eli keskimäärin 18 asiaa kokousta kohden. Vaikka lautakunnan kokousten määrä säilyi ennallaan, niin käsiteltävien asioiden määrä kasvoi edelliseen vuoteen verrattuna. Lautakunnan varsinaisten kokousten järjestämisessä palattiin takaisin lähikokouksiin eikä kokouksia enää järjestetty pääosin hybridikokouksina vuoden 2021 tapaan.

Kaupunkitilalautakunta käsiteli vuoden 2022 aikana useita merkittäviä kaupungin kiinteistöomaisuuden hallintaan, julkisiin toimitiloihin sekä kaupunkitilan viihtyisyyteen liittyviä asioita. Alkuvuodesta 2022 lautakunta päätti vuokrata VTK Kiinteistöt Oy:n rakentamasta uudiskohteesta tilat Varia ammattiopiston Vehkalan toimipistettä varten. Vantaan ammattiopisto Varian uusi Vehkalan toimipiste tulee sijoittumaan Vehkalan juna-aseman välittömään läheisyyteen ja toimipisteeseen tulee opiskelupaikat yhteensä 2 130 opiskelijalle. Lisäksi lautakunta hyväksyi vuoden aikana uusien päiväkotien rakentamisen muun muassa Korson, Myyrmäen ja Kivistön alueille vastaamaan alueiden varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvuun. Syyskaudella lautakunta käsiteli päivitystä Vantaan maa- ja asuntopoliittiseen ohjelmaan, joka ohjaa kaupungin kasvua. Lautakunta otti myös kantaa siihen, millaista perheasuntoja Vantaalle tulisi tulevaisuudessa rakentaa. Lautakunta hyväksyi vuoden aikana useita puisto- ja katusuunnitelmia, joilla paitsi parannetaan julkisen kaupunkitilan viihtyvyyttä kuin myös parannetaan sen turvallisuutta. Merkittävin lautakunnan hyväksymä puistosuunnitelma koski Myyrmäen ja Martinlaakson kaupunginosien välissä sijaitsevaa Jokuomanpuistoa, johon rakennetaan lapsille uusi leikki- paikka, puistossa jo olevia toimintoja kunnostetaan ja puiston valaistusta sekä kalusteita parannetaan viihtyisyyden lisäämiseksi ja esteettömyyden parantamiseksi.

Kaupunkitilalautakunnalle järjestettiin varsinaisten kokousten lisäksi kaksi iltakoulua, joista toinen koski maa- ja asuntopoliittisen ohjelman päivittämistä ja toinen uusia koulu- ja päiväkotihankkeita. Maa- ja asuntopoliittista ohjelmaa koskenut iltakoulu järjestettiin yhdessä kaupunkiympäristölautakunnan kanssa ja koulu- ja päiväkotihankkeita koskenut iltakoulu yhdessä kasvatuksen ja oppimisen lautakunnan kanssa. Lisäksi lautakunta teki syyskuun alussa Tanskaan opintomatkan, jonka pääteemoina olivat kaupunkikehitys sekä kestävä liikkuminen. Matkan aikana tutustuttiin niin kaupunkikehityshankkeisiin, joukkoliikennehankkeisiin kuin innovatiivisiin kaupunkitaratkaisuihin Kööpenhaminan ja Aarhusin kaupungeissa.

Talousarvion toteutuminen

Kaupunkitilalautakunnan bruttoyksiköt yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät toimintakulut yhteensä noin 3,34 milj. euroa. Sitovan määrärahan talousarviopoikkeama esitettiin lautakunnalle tiedoksi ja edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Kaupunkitilalautakunnan toimintakulut ylittivät talousarvion 27 327 euroa. Palvelujen ostoja toteutui budjetoitua enemmän.

14 50

Kadut ja puistot

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	27 134	-7 000	20 134	25 603	-5 469
Menot	-38 330	-4 489	-42 819	-46 263	3 445
Toimintakate	-11 196	-11 489	-22 685	-20 660	-2 024

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kadut ja puistot jatkoi toimintaansa vuonna 2022 ennallaan ilman rakenteellisia muutoksia.

Taloushallinnon SAP-järjestelmän ja MATIN välille toteutettiin integraatio, jonka avulla ajantasaiset kustannusten toteumatiedot siirtyvät suoraan MATTI-hankkeille, mikä osaltaan helpottaa kustannusten seuranta ja raportointia. Kaikki olennaiset toteumatiedot voidaan jatkossa esittää tilannekuviissa ja näkymissä. Integraatio mahdollistaa myös mm. urakoiden HSY-laskutukseen liittyvien automaatioiden toteuttamisen myöhemmin.

Jatkokehitysprojektina toteutettava rakentamisprojektin hankeyhteistyöalustan ja Trimble Connectin välisen integraation muutos käynnistyi vuonna 2022 ja jatkuu testauksen sekä tuotantoon viennin osalta vuonna 2023. Aikaisemmin toteutettua integraatiota muutetaan rakentamisen projektipankin kansiorakenteen muutoksen vaatimusten mukaiseksi. Muutoksella selkiytetään tiedonhallintaa ja toteutetaan se tiedonohjaussuunnitelman vaatimusten mukaisena. Käytön aikana on tullut esiin myös muita jatkokehitystarpeita mm. Trimble Connectin hyödyntäminen tietomallien tarkastelussa jo suunnitteluvaiheessa.

Rakentamisen ohjelmoinnin toteutusta valmisteltiin rakentamisen omana työnä. Ohjelmoinnin toteutus viedään tuotantoon vuoden 2023 aikana. Työssä toteutetaan MATTI-näkömän avulla rakentamishojelman ohjelmointiin sopiva työkalu.

Suunnittelu- ja rakentamishankkeiden työnkulun automaation kehitysprojektin valmistelu käynnistettiin. Hankekokonaisuuden jatkokehitysprojekti käynnistyy mahdollisesti vuoden 2023 aikana.

MATTI-ilmoitusviestien kehitysprojekti käynnistyi vuoden 2022 lopulla ja jatkuu vuonna 2023. Projektissa kehitetään automaattista ilmoitusviestitoimintoa niin, että se palvelee paremmin käyttäjien tarpeita.

Lupien ja valvonnan palveluyksikössä MATTI-alusta on päivittäisessä käytössä, integroituna lupahakemuksien asiakasrajapintana toimivaan Lupapisteeseen. Yleisten alueiden luvanvaraiset hankkeet siirretään päätöksen antamisen jälkeen MATISTA näkyville myös kaupungin sisäisiin sekä julkisiin karttapalveluihin, helpottaen hankkeiden seuranta sekä tarjoten kuntalaisille mahdollisuuden tarkastella lähiympäristössään käynnissä olevia hankkeita. Lupahankkeita koskevan laskutuksen siirtämistä MATTI-järjestelmään tarkastellaan vuoden 2023 aikana. Luvattoman maankäytön valvontaan liittyviä prosesseja on rakennettu ja testattu vuonna 2022, ja kehitystyötä jatketaan aktiivisesti.

Kunnossapidossa täydennettiin viher- ja puurekistereitä sekä päivitettiin katurekisteriä. Lisäksi valmisteltiin Aurat kartalle -palvelua.

Osbu- ja MEK-toimenpiteitä

Havukoskella, Länsimäessä ja Mikkolassa lisättiin roska-astioita sekä istutettiin puita ja kesäkukkia. Havukoskella istutettiin myös niittykasveja sekä rakennettiin picnic-pöytäryhmä ja ajoesteitä. Länsimäessä istutettiin lisäksi niittykasveja ja siistittiin juoksuautoja. Maalinauhantien Alepan edustan siistiminen jatkuu vuonna kuluvaa vuonna. Mikkolassa parannettiin myös valaistusta ja lisättiin penkkejä. Välineiden toimitusaikatauluissa on edelleen haasteita.

MEK-toiminta mm. viimeisteltiin Koivutorin kunnostus. Katutaidereittejä ehostettiin Hakunilassa, Länsimäessä sekä Koivukylä-Havukoskella puhdistamalla ja korjausmaalaamalla töhrittyjä taideteoksia. Myös uusia teoksia tuotiin taidereittien varrelle. Käyttötalouden MEK-kustannuksia kertyi reilut 60 000 euroa ja MEK-investoinneiksi kirjattiin lähes 67 000 euroa.

Talousarvion toteutuminen

Käyttötalouden määrärahoja korotettiin 4 milj. euroa mm. runsaslumisen ja sääoloiltaan poikkeuksellisen hankalan alkutalven johdosta, mikä vaikutti suuresti katukunnossapidon palvelu- ja tavarahankintoihin sekä henkilöstökuluihin. Helmikuussa kunnossapitoa rasittivat nollan molemmin puolin vaihdellut lämpötila ja sateisuus, joka runsaslumisena talvena aiheutti mm. polanteiden syntymistä, aurauspenkojen "lossahtamista" ja paikoittaisia sulamistulvia huomattavasti normaalitalvea enemmän. Lunta jouduttiin myös kuljettamaan lumenvastaanottoapaikoille ennätysmäärä, noin 54 500 kuormaa (pitkäaikaisen keskiarvon ollessa vain noin 15 900 kuormaa). Kuormat aiheuttivat lumenvastaanottoapaikoilla paljon ylimääräisiä hoitotoimenpiteitä.

Vuodesta 2019 lähtien palvelualueelle on tullut lisävelvoitteiksi kaupunkipyörien kustannukset (noin 0,6 milj. euroa/a) sekä HSY:n hulevesimaksu (1,9 milj. euroa), joita ei ole kompensoitu palvelualueen budjettiin. Korotettu käyttötalouden budjetti ylittyi lopulta noin 4,0 milj. eurolla mm. kustannustason ennakoitua suuremman nousun sekä marras- ja joulukuun lumisateiden vuoksi.

Kadut ja puistot palvelualueelle tehtiin talousarviomuutos, joka alensi maankäyttökorvausten tuottotavoitetta 7 milj. euroa ja korotti katujen kunnossapidon toimintakuluja 4 milj. euroa. Lisäksi talousarvioon kohdistettiin 107 794 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 133 500 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kaupunkitalautakunnan bruttoyksiköt yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät toimintakulut yhteensä noin 3,34 milj. euroa. Sitovan määrärahan talousarviopoikkeama esitettiin lautakunnalle tiedoksi ja edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Toimintatuotot ylittivät muutetun budjetin noin 5,5 milj. eurolla, vaikka sopimuskorvaukset jäivät tavanomaista selvästi vähäisemmiksi (yhteensä noin 7,4 milj. euroa). Muut merkittävät tulot olivat entisellä tasolla eli maanläjitysmaksutulot noin 5,2 milj. euroa, lupamaksutulot noin 1,6 milj. euroa ja pysäköintivirhemaksutulot noin 1,9 milj. euroa. Runslumisen vuoden ansiosta lumen vastaanottomaksut olivat tavanomaista suuremmat eli lähes 1,0 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Liikenneväylien ylläpito (€/m ²)	1,90	1,90	1,91
Rakennetun katuvihreän ylläpito (€/m ²)	0,30	0,30	0,30
Rakennetun puiston (R-luokka) kunnossapito (€/m ²)	0,55	0,57	0,57
Maanläjitysalueille tuodut kuormat (kpl/a)	58 877	57 600	56 861

14 51

Joukkoliikenne

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	12 299	0	12 299	12 502	-203
Menot	-65 000	0	-65 000	-64 807	-193
Toimintakate	-52 701	0	-52 701	-52 305	-396

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Koronapandemia ja uudet työnteon mallit ovat vähentäneet joukkoliikenteen matkustajamääriä. Loppuvuonna matkustajamäärät kasvoivat ilahduttavasti, mutta elpymisaste on riippuvainen liikennemuo-
dosta ja liikennöintialueesta. Loppuvuodesta koko HSL-alueen nousut olivat loppuvuodesta noin 85 prosenttia vuoden 2019 tasosta, mutta toipumisen taso vaihtelee liikennemuotojen ja kuntien välillä. Paikatakseen pienentyneitä lipputuloja, HSL nostaa AB- ja BC-lippujen hintoja noin 10 prosenttia vuonna 2023. Lipputuotteissa erilaiset päiväliput ovat kasvattaneet suosiota. Polttoaineiden ja energian hinnan nousu näkyy liikennöintikustannuksissa. Joulukuussa Espoossa otettiin käyttöön Länsi-
metron toinen osuus, mikä aiheuttaa suurehkoja haasteita koko HSL:n talouteen.

Bussiliikenteen sähköistäminen on edistynyt hyvin, esimerkiksi syksyllä runkolinjalla 570 otettiin käyt-
töön sähköisiä nivelbusseja. Nivelbussit ovat myös parantaneet erityisryhmien mahdollisuuksia liikkua,
koska esimerkiksi lastenrattaita mahtuu kyytiin useampia kappaleita kuin tavanomaiseen linja-autoon.
Syksyllä toteutettiin myös Länsi-Vantaan ja Tuusulanväylän linjastomuutokset, joiden myötä Vantaalla
aloitti kolme uutta runkolinjaa. Matkustajien palautetta linjastouudistuksesta seurataan aktiivisesti.

Vantaan ratikan suunnittelu on edistynyt. Kaikki katusuunnitelmaluonnokset esiteltiin vuoden 2022 lop-
puun mennessä. Katusuunnitelmaehdotukset asetetaan nähtäville yhtä aikaa alueen asemakaavaeh-
dotuksen kanssa, jotta kommentoijilla olisi kokonaisvaltaisempi näkemys suunnittelusta. Ratikan suun-
nittelussa on otettu käyttöön innovatiivisia tapoja toimia. Toimintatavat ovat lisänneet kaavoituksen ja
katusuunnittelun yhteistyötä parantaen kaupunkisuunnittelun laatua ja nopeutta. Lisäksi viestinnässä
ja vuorovaikutuksessa on onnistuttu havainnollistamaan ratikan suunnittelun edistymistä. Vantaan ra-
tikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Ratikan rakentamisesta päätetään vuoden
2023 aikana. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja
laatua myös ratikkareitin varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

Sukupuolten ja alueiden tasa-arvon edistymisessä HSL on luonut raportointitietokannan. Raportointi-
työkalun kehittämisessä on kuitenkin ilmennyt teknisiä ongelmia, joten mittariston käyttöönottoaminen
ei tapahtunut vuoden 2022 aikana.

Vuoden 2022 aikana aloitettiin uuden tariffijärjestelmän ja infrasopimuksen valmistelu yhteistyössä
HSL:n ja omistajakuntien kanssa. Tariffijärjestelmä uudistuksessa suurta mielenkiintoa herätti HSL-alu-
een yhden lipun esitys. Vantaan kaupunki kuitenkin epäilee, että yhden hinnan malli nostaa useiden
HSL-kuntien kuntaosuuksia miljoonilla euroilla ja on kuntien talouksille siten epäedullinen. Vantaan
näkökulmasta Vantaan läpi ei tulisi kulkea vyöhykerajaa, koska se eriarvoistaa alueita ja lisää liityntä-
pysäköintipaikkojen käyttöä B-vyöhykkeellä. Vanha infrasopimus on hyväksytty 2011, jolloin ei osattu
täysimääräisesti varautua raideliikenteen kasvaviin investointimääriin ja uusiin liikennemuotoihin kuten
pikaraitiotieihin. Tästä syystä infrasopimus on tarkoitus päivittää vastaamaan tunnistettuja haasteita.

Talousarvion toteutuminen

Joukkoliikenteen kulujen raportointitapaan tehtiin merkittävä muutos. Jatkossa raportointi perustuu
toteutuneeseen laskutukseen. Raportointi yhdenmukaistetaan Helsingin ja Espoon kanssa tilintarkas-
tajien esityksen mukaisesti. Joukkoliikenteen kulut ovat noin 64,8 milj. euroa, joka on 0,2 milj. euroa
vähemmän kuin talousarvion 65 milj. euroa.

Vantaan vuoden ylijäämä on arvioiden mukaan noin 17,5 milj. euroa ja kertynyt ylijäämä noin 14 milj.
euroa. Ylijäämä selittyy HSL:n saamalla noin 49 milj. euron koronatuella, josta Vantaan osuus on noin
8,7 milj. euroa. Lisäksi lipuntulot toteutuivat talousarviota paremmin, joka selittää 1 miljoonan ylijää-
mästä. Kulut ovat arviolta 2,8 milj. euroa talousarviota pienemmät. Lisäksi kertynyttä alijäämää katettiin
reilulla 4,3 milj. eurolla. Muut tuet toteutuivat 0,8 milj. euroa talousarviota suurempina.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Joukkoliikenteen matkustajamäärä (nousua/arkivrk)	99 600	130 000	126 126

14 52**Varikko**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	6 242	0	6 242	7 313	-1 071
Menot	-5 340	-15	-5 355	-6 212	857
Toimintakate	902	-15	887	1 101	-214

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Varikon varsinainen toiminta jatkui pääsääntöisesti ennallaan. Resurssiviisauden tiekartan, päästöttömien Loppuvuonna Varikkoa työllisti yhteensä 118 ajoneuvojen siirto vuoden 2023 alusta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle.

Kaupungin omasta toiminnasta aiheutuvia liikenteen kasvihuonekaasu- ja hiukkaspäästöjä vähennettiin ottamalla kalustohankinnoissa huomioon työmaiden Green Deal – sopimuksen sekä lain ajoneuvo- ja liikennepalveluhankintojen ympäristö- ja energiatehokkuusvaatimuksien linjaukset, lisäämällä uusiutuvan dieselin käyttöä raskaassa ajoneuvokalustossa sekä laajentamalla kaupungin käytössä olevien sähköautojen latauspisteverkostoa. Kaupungilla on käytössä yhteensä 15 sähköautoa sekä 18 kaasuautoa. Uusiutuvan dieselin käyttöaste oli 40 prosenttia dieselin käytöstä, mikä tarkoittaa noin 474 000 kg CO₂eq päästövähennemää fossiiliseen dieseliin verrattuna.

Varikon korjaamo keskittyi pääasiassa työkone- ja raskaan kaluston akuuttikorjauksiin sekä lisälaitteiden ja sesonkikoneiden kausihuoltoon. Kaluston huolto- ja korjauskustannuksista ostopalveluiden osuus oli noin 59 prosenttia. Leasing-kaluston osuus ajoneuvoista on noin 62 prosenttia.

Vuoden 2021 alussa käyttöön otetun kalustonhallintajärjestelmän (Topil) jatkokehitystyötä jatkettiin edelleen vuonna 2022. Kansainvälinen komponenttipula jatkui edelleen ja aiheutti viivästyksiä kaluston ja varaosien toimituksiin.

Talousarvion toteutuminen

Talousarvioon kohdistettiin 7 740 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 7 600 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten. Toteutuneet toimintatuotot olivat noin 17 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat, toimintakulut puolestaan noin 16 prosenttia käyttösuunnitelmaa suuremmat. Toimintatuottoja lisäsi ajoneuvojen hyvä käyttöaste ja kaluston määrän lisääntyminen sekä poistetun kaluston myynti. Toimintakuluja nostivat mm. polttoaineiden korkea hinta, huolto- ja korjauskustannusten kallistuminen sekä kaluston pitkistä toimitusajoista johtuva tarve lunastaa ajoneuvoja rahoitusleasingsopimusten päättyessä. Varikon sitova nettotavoite saavutettiin. Toimintakate ylittyi yli 0,2 milj. euroa.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Varikko, polttoaineen kulutus (l/ajoneuvo/v)	1 441	1 440	1 382

14 30**Kiinteistöt ja tilat**

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	43 096	-6 400	36 696	39 842	-3 146
Menot	-25 778	-1 640	-27 418	-27 291	-126
Toimintakate	17 318	-8 040	9 278	12 550	-3 272

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualue vastaa mm. kaupungin maa- ja asuntopoliittikan kehittämisestä ja toteuttamisesta, kaupungin kiinteistöomaisuuden kehittämisestä ja hallinnoinnista sekä kaupunkikonsernin palvelutilojen kokonaisuuden koordinoinnista. Lisäksi palvelualue vastaa investointisuunnittelusta, kiinteistö- ja hankekehityksestä, toimitilahankkeiden valmistelusta, suunnittelusta ja rakennuttamisesta ja rakentamisen valvonnasta. Palvelualue koostuu kolmesta palveluyksiköstä: mittaus- ja geopalvelut, toimitilajohtaminen sekä kiinteistöhallinta ja asuminen. Vuoden aikana valmistui palvelualueen johtamisjärjestelmä ja Valtuusto hyväksyi 10.10.2022 päivitetyn maa- ja asuntopoliittiset linjaukset. Valtuustostrategian toteutusta edistettiin esimerkiksi rekrytoimalla kukoistavien kaupunkikeskustojen koordinoitiin uudet projektijohtajat ja saimme keskustojen kehittämissuunnitelmat tätä kautta liikkeelle. Lisäksi Aviapolis skenaariot työryhmä sai ensimmäisen osuutensa päätökseen.

Koronapandemian ja Ukrainan sodan aiheuttamat häiriöt toimintaympäristössä haastoivat toimintaa monilta osin. Korona-pandemia hellitti viimeistään loppuvuonna ja ei rajoittanut enää työskentelytapoja. Ukrainan sodasta aiheutui useita yleisiä negatiivisia vaikutuksia ensin investointien tarvitsemien materiaalien yleiseen saatavuuteen ja tätä kautta kohonneisiin kustannuksiin, jotka aiheuttivat osin hankkeiden kokonaiskustannusten kasvua. Toiminta työn osalta pysyi haasteista huolimatta yleisesti hyvällä tasolla.

Asemaavoihin ja asemakaavamuutoksiin liittyviä maankäytösopimuksia laadittiin ja saatiin päätöksentekoon 16 kpl. Yhteistyösopimuksia koskien tulevien vuosien maankäytön suunnittelua, maanhankintaa ja tulevia maankäytösopimuksia valmisteltiin ja saatiin päätöksentekoon 4 kpl.

Yritystontteja luovutettiin Petikosta, Myllymäestä/Vehkalasta (3kpl), Koivuhaasta, Metsolasta Viinikkalasta ja Nikinmäestä. Tontteja on myyty 8 kpl ja vuokrattu 1 kpl. Maanmyyntivoittoa yritystonttien luovutuksesta saatiin noin 10 milj. euroa. Luovutettavia yritystontteja on rajallinen määrä.

Tuottajamuotoisia asuntotontteja luovutettiin 9 kappaletta ja pientalotontteja omakotirakentamiseen 7 kappaletta. Pientalotonttien kysyntä oli selvästi hitaampaa kuin vuonna 2021 eikä kaikkia vuonna 2022 tarjolla olleita kaupungin pientalotontteja ei ole varattu tai myyty.

Suunnittelu- ja tontinluovutuskilpailuja järjestettiin vuonna 2022 neljä kappaletta:

- Neuvottelumenettely kehitysvammaisten palveluasumisen yksikkö, Vallinoja 88006/2
- Tarjouskilpailu kerrostalotontista, Leinelä 70111/10
- Tarjouskilpailu pientalotontteista, Keimola 22006/1 ja 2
- Tarjouskilpailu asuintontista, Nikinmäki 86044/1

Edellä mainittujen kilpailuiden lisäksi kaupunki on järjestänyt jatkuvan myynnin tonttihaun yhteensä 14 pientalotontille. Vuoden 2022 loppupuolella kaupunki sai useita lisäaikapyyntöjä lähiaikoina päättyviin tonttivarauksiin, koska asuntorakentamisen kysyntä on laskenut jyrkästi. Epävarman markkinatilanteen vuoksi tonttivarauksia on pääsääntöisesti jatkettu.

Maanmyyntitulotavoitteiden saavuttaminen vuonna 2022 on ollut vaikeaa johtuen erityisesti Ukrainan sodan aiheuttamista taloudellisista epävarmuuksista sekä asuntolainojen koronnousun takia. Niillä on ollut suuri vaikutus erityisesti asuntorakentamisen hidastumiseen, koska asuntojen kysyntä erityisesti omistusasuntojen osalta on vähentynyt vuoden aikana dramaattisesti. Yleisen epävarmuuden takia vuoden 2022 maanmyyntivoitot jäivät alkuperäisestä kokonaistavoitteesta 34,5 milj. euroa noin 3,9 milj. euroa ja olivat yhteensä noin 30,6 milj. euroa.

Matin aktiivinen kehittäminen jatkui vuonna 2022. Palvelualueen Matti-avainhenkilöt osallistuivat kehittämiseen mm. Matin jatkokehitysprojektissa, jonka alla edistettiin mm. Matti-Lupapiste integraation syventämistä, sopimushallintaa, jatkuvaa valvontaa, SAP-frends Matti-integraatiota ja henkilötietojen katselemisen lokittamista. Lisäksi vuonna 2022 vietiin tuotantoon noin 80 Matin pienkehitystyöhankeita. Matissa avattiin toimialatasolla vuonna 2022 yli 10 000 uutta prosessia, joista reilut 5 000 Mittaus- ja geopalveluiden toimesta. Matissa otettiin kiinteistötoimitusasiakirjojen ja -karttojen osalta käyttöön sähköinen allekirjoitus, joka mahdollistaa sähköiseen pysyväisarkistointiin siirtymisen.

Vantaan Ratikka- hankkeen valmisteluun liittyen osallistuimme aktiivisesti mm. Ratikan kaavatöihin ja eri seurantaryhmiin. Ratikan pitkäkestoisen maanhankinnan vaatimat inventoinnit ja maanomistajien tiedottaminen on käynnistetty asemakaavamuutos-alueittain. Ratikan maaperätutkimuksia jatkettiin suunnitelman mukaisesti. Kaupungin massojenhallinnan kehittämistä ohjattiin resurssiviisauden tiekartan mukaisesti.

Toimitilajohtamisen henkilöresurssitilanne on kehittynyt parempaan suuntaan. Vuoden aikana palkattiin yhteensä 12 uutta työntekijää, mutta edelleen viisi vakanssia oli auki vuoden lopulla. Henkilöstön suuri vaihtuvuus on osaltaan vaikuttanut hankkeiden etenemiseen ja perustehtävien hoitamiseen. Hankkeiden valmistelu ja aloitettujen kohteiden rakentaminen on sujunut hyvin, mutta puuttuvat rakentamiskelpoiset y-tontit ja asemakaavoituksen eteneminen on vaarantamassa mm. useiden päiväkotien suunnittelu- ja toteutusaikataulun. Viiveellä aloitettujen hankkeiden vuoksi investointimäärärahaa jäi jälleen käyttämättä sekä uudis- että korjausrakentamisessa, mikä heijastuu vastaavasti alkaneelle talousarviovuodelle investointi- ja aikataulupaineina. Kustannuspaineita investointiohjelmaan on kertymässä rakennuskustannustason noususta ja suhdannekorjattuja tavoitehintojakin korkeimmista urakatarjouksista.

Toimitilojen määrä on kasvanut uudisrakentamisen myötä ja energia- ja ympäristöasioita on edistetty monipuolisesti energiansäästötoimilla ja Ressun toimenpiteillä. Toimitilat ovat entistä paremmassa kunnossa ja mm. sisäilmavalituksia tulee yhä harvemmin. Vantaan sisäilmastrategian pohjalta menetelytapaohjeet on päivitetty ja kaupunkitasoinen sisäilmaryhmä järjestäytynyt uudelleen. Yhdessä Sisäilmayhdistyksen kanssa järjestetty Vantaan sisäilmapaja sai kiitosta järjestelyistä ja monipuolisesta ohjelmasta. Vantaan Greendeal-sitoumukset mukaan lukien päästöttömien työmaiden ja kestävän purkamisen sitoumukset palkittiin Vuoden 2022 parhaana kestävän kehityksen sitoumuksena. Kiinteistöjohtamisen linjaukset saatiin valmiiksi ja suunnitteluohjeistuksen päivittäminen aloitettiin.

Talousarvion toteutuminen

Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköille tehtiin talousarviomuutos, joka alensi toimintatuottojen tavoitetta 6,4 milj. euroa maanmyyntivoittojen osalta, ja korotti toimitilojen kiinteistönhoidon ja ylläpidon sekä kunnossapidon toimintakuluja 1,5 milj. euroa. Lisäksi talousarvioon kohdistettiin 38 617 euroa vantaalaisten opiskelijoiden ja koululaisten kesätyömäärärahoja ja 101 100 euroa vuoden 2022 palkankorotusvaikutuksia varten.

Kaupunkitilalautakunnan bruttoyksiköt yhteensä ilman joukkoliikennettä ylittivät toimintakulut yhteensä noin 3,34 milj. euroa. Sitovan määrärahan talousarviopoikkeama esitettiin lautakunnalle tiedoksi ja edelleen kaupunginhallitukselle ja kaupunginvaltuustolle hyväksyttäväksi. Kiinteistöt ja tilat palvelualueen bruttoyksiköiden toimintatuotot ylittivät muutetun talousarvion noin 3,1 milj. euroa. Toimintakulut pysyivät muutetussa talousarviossa vuonna 2022.

Maanmyyntivoittojen, maanvuokratulojen ja maankäytösopimuskorvausten kokonaistulotavoitetta ei saavutettu. Taloudellinen lopputulos oli noin 44,7 milj. euroa tavoitteen ollessa 45 milj. euroa.

Toimitilajohtamisen käyttötalouden toimintakulut olivat yhteensä 19,73 milj. euroa, mikä ylittää korotetun talousarvion lähes 0,5 milj. euroa. Palveluiden ostoihin käytettiin noin 0,97 milj. euroa (7,2 %) budjetoitua enemmän ja laskutusta kertyi lähinnä ulkoalueiden talvikunnossapidosta.

Loppuvuoden runsaaseen lumentuloon ei osattu varautua lisämäärärahaesitystä tehdessä. Aurausta suoritettiin kiinteän sopimuksessa olevan määrän lisäksi jo useamman kerran. Myös lumen poisajoa suoritettiin runsaasti sekä alkuvuodesta että joulukuussa mm. pysäköintialueilta sekä päiväkotien ja koulujen pihoilta turvallisuussyistä. Lumen poistoihin katoilta ei ollut tarvetta räystäiden lumenpudotuksia lukuun ottamatta.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Valmistuneet asunnot	3 124	2 640	3 304
joista valtion tukemia vuokra-asuntoja	314	528	480
Maanmyyntivoitot (t€)	36 265	34 500	30 639
Maanvuokratulot (t€)	5 915	5 500	6 627
Tonttijaon laadinnan kesto aika (vrk)	59	45	49
Uudisrakentaminen (brm ²)	4 704	8 871	7 984
Korjausvelka 75 % (t€)	45 617	50 000	-

14 32

Kiinteistöt ja tilat netto

-	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	204 039	-5 200	198 839	197 849	990
Menot	-110 238	-13	-110 251	-106 872	-3 380
Toimintakate	93 801	-5 213	88 588	90 977	-2 389

Toiminta, keskeiset muutokset ja palvelujen kehittäminen

Vuoden aikana valmisteltiin hyvinvointialuemuutokseen liittyviä toimitilojen ja sosiaalitoimen käytössä olevien asuntojen vuokrasopimuksia sekä niiden siirtoa. Lisäksi tehtiin hyvinvointialueelle siirtyvien kaupungin omistamien kohteiden myyntiin liittyviä valmisteluja.

Kaupungin tyhjen toimitilojen määrä on pysynyt likimain ennallaan noin 5 000 m²:n tasolla. Käytettävissä olevat tyhjät tilat ovat pääsääntöisesti huonokuntoisia ja sijainniltaan huonosti saavutettavissa. Vuonna 2022 purettiin 18 eri kohdetta yhteensä noin 4 000 m² mm. Vapaalan, Korson ja Latupuiston päiväkodit, joiden tilalle rakennetaan uudet päiväkodit. Uusia merkittäviä vuokrasopimuksia mm. Hakunilan kartanoalueen Pehtoorin talon kahvila ja peruskorjauksesta valmistunut iso talli vuokrattiin

Kahvila Håkansille, joka tarjoaa niin kahvila- kuin myös ison tallin juhlatilapalveluja. Lisäksi Ukrainalaisten yhdistys Suomessa ry:lle vuokrattiin Korson koulusta logistiikkatila.

Kaunialan sairaalan kiinteistö myytiin Attendo Oy:lle, muut vuodelle 2022 suunnitellut myynnit siirrettiin vuodelle 2023.

Tilahallinnasta ja asuntovuokrauksesta siirtyi kuusi vakanssia (3 kiinteistösihteeriä, 2 alueisännöitsijää ja 1 asuntoisännöitsijä) 1.1.2023 alkaen Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle. Tilahallinnassa haastavaa henkilöstöresurssitilannetta suuren vaihtuvuuden ja hyvinvointialueelle siirtymisten johdosta saatiin parannettua loppuvuonna 2022. Toimenpiteitä henkilöstötilanteen parantamiseksi jatketaan vuoden 2023 aikana mm. uusilla rekrytoinneilla.

Sähkönhankinnan asiantuntijapalvelu kilpailutettiin loppuvuodesta. Haastavassa energiatilanteessa onnistuttiin tekemään edullisia hintakiinnityksiä vuoden 2022 lisäksi myös vuodelle 2023.

Tunnusluvut

Tuottavuutta ja vaikuttavuutta kuvaavat tunnusluvut	TP 2021	TA 2022	TP 2022
Toimitilamäärä (m ²)	918 448	955 917	903 877
Konserniyhtiöiltä vuokrattuja tiloja	241 494	250 956	241 826
Konsernin ulkopuolelta vuokratut tilat	98 356	96 718	103 390
Vuokrattavissa olevat tyhjät tilat (m ²)	7 315	7 465	5 391

Rahastot

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahasto

Asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahastosta on ollut mahdollista hakea lainoja ja avustuksia sääntöjen mukaisiin asunto- ja elinkeinopoliittisesti tarkoituksenmukaisiin hankkeisiin.

Käyttösuunnitelman mukaan uusia antolainoja arvioitiin myönnettävän 8,0 milj. euroa ja avustuksia 0,4 milj. euroa.

Rahaston lainoja ja hissiavustuksia on voinut hakea ympäri vuoden. Vuoden 2022 aikana rahastosta ei myönnetty uusia lainoja.

Vuonna 2022 myönnettiin yksi uusi avustus määrältään 18.788,00 euroa.

Rahaston pääoma 31.12.2022 oli 100 223 293,61 euroa.

Sosiaalinen luototus

Sosiaalista luototusta haetaan paljon erilaisten velkojen järjestelemiseen. Kaikissa ikäryhmissä näkyy edelleen paljon vakuudettomien kulutusluottojen kanssa ongelmiin joutuneita.

Koronapandemian aiheuttamat mahdolliset velkaongelmat eivät ole näkyneet yksikössä kysynnän kasvuna.

Sosiaalinen luototus on työskennellyt aktiivisesti tietohallinnon ja talouspalveluiden yhteisessä Lainojen osakokonaisuus –hankkeessa vuodesta 2017 alkaen. Hankkeen tavoitteena on saada sosiaaliselle luototukselle ja muille kaupungin myöntämille lainoille uusi lainajärjestelmä. Hankkeeseen liittyvä kilpailutus sekä asiantuntija- ja testaustyö veivät huomattavasti aikaa yksikön perustyöstä. Hanke ei valmistunut vuoden 2022 aikana.

Sosiaalinen luototus käynnisti vuonna 2021 Talousneuvolatoiminnan Vantaalla yhdessä Ulosottolaitoksen, Talous- ja velkaneuvonnan sekä sosiaalineuvonnan kanssa. Talousneuvolaa järjestettiin vuonna 2022 Tikkurilan kirjastolla viikoittain 24.3.-9.6.2022 kolme tuntia kerrallaan. Talousneuvolatoiminnan tavoitteena on antaa matalan kynnyksen talousneuvontaa kuntalaisille.

Sosiaalisen luototuksen valtakunnallistamiseen liittyvä lakiuudistus hyväksyttiin eduskunnassa, jolloin Vantaan kaupunki lopetti sosiaalisten luottojen myöntämisen 31.12.2022. Yksikössä otettiin tämän johdosta vastaan uusia hakemuksia 15.11.2022 asti. Jatkossa uusia sosiaalisia luottoja myöntää hyvinvointialueet.

Sosiaaliseen luototukseen jätettiin 62 kirjallista uutta hakemusta. Luottopäätöksiä tehtiin 101 kappaletta. Myönteisiä päätöksiä tehtiin 36. Kielteisiä päätöksiä tehtiin kirjallisina 32 ja suullisina 33, yhteensä 65 kappaletta. Hakemusten ja päätösten eri suhde johtuu siitä, että hakuprosessit ovat jatkuvia, eivätkä ala tai pääty tasan kalenterivuositain. Suullisissa päätöksissä asiakas ei jättänyt hakemusta kuultuaan kokonaiskartoituksen jälkeen, ettei luoton myöntämiselle ole edellytyksiä. Vuoden aikana irtisanottiin lopulta kuusi luottoa. Kaikkien irtisanomisten syynä oli luoton maksuohjelman täydellinen laiminlyönti.

Luoton jo saaneille asiakkaille myönnettiin 164 lyhennysvapaata kuukautta ja noudattivat maksusuunnitelmia yhteensä 117 kuukauden ajan. Neljälle luotonsaajalle tehtiin maksuohjelman muutos.

Sosiaalisesta luotosta voidaan velalliselta periä kohtuullinen vuotuinen korko, joka kuitenkin voi olla enintään korkolain 633/1982 12 §:ssä tarkoitettu viitekorko (Laki sosiaalisesta luototuksesta § 6).

Tilinpäätöksestä 31.12.2014 alkaen on kirjattu luottotappioiksi kaikki kahta vuotta vanhemmat saatavat kaupungin yleisen käytännön mukaisesti. Luottotappiot ovat vuoden 2022 loppuun mennessä 355 931,55 euroa, eli 5,23 prosenttia kaikista myönnetyistä luotoista (6 459 418,86 euroa). Sosiaalisen luototuksen saatavat pidetään perinnässä, kunnes ne on maksettu loppuun tai velka on vanhentunut. Suorituksia saadaan siis luottotappioksi kirjaamisen jälkeenkin, jolloin summa ei jää tosiasiasa kokonaan lopulliseksi luottotappioksi.

31.12.2022 sosiaalisen luoton rahasto on suuruudeltaan 1 836 598,05 euroa.

Kun yksikkö perustettiin vuonna 2004, asetettiin sosiaalisen luototuksen luottotoiminnan tavoitteeksi luottotappioiden kokonaismäärän jääminen alle kuusi prosenttia (6 %) myönnettyjen luottojen kokonaismäärästä. Sosiaalisen luototuksen luottotoiminnalle asetettu tavoite on toteutunut.

Vahinkorahasto

Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan kaupungin ja sen liikelaitoksen lakisääteiset tapaturmavakuutukset, omaisuus- ja keskeytysvakuutukset, toiminnan ja hallinnon vastuuvakuutukset, auto- ja liikennevakuutukset, tapaturmavakuutukset sekä matkavakuutukset ovat kilpailutettu viimeksi vuonna 2018. Niiltä osin kuin kaupungin vakuutukset eivät korvaa omaisuutta kohdanneita vahinkoja, ne katetaan rahoituksen tulosalueen hallinnoimasta vahinkorahastosta noudattaen vahinkorahaston sääntöä.

2.2.2 Talousarvion tuloslaskelmaosan toteutumisvertailu 2022

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Myyntitulot	52 146	-414	51 732	55 583	-3 851
Maksutulot	72 778	-9 668	63 110	66 210	-3 099
Tuet ja avustukset	25 515	25 174	50 688	57 713	-7 024
Muut tulot	256 614	-11 058	245 556	263 674	-18 118
Tulot yhteensä	407 053	4 034	411 086	443 179	-32 092
Henkilöstömenot	-571 409	1 163	-570 246	-531 592	-38 654
Palvelujen ostot	-823 916	-73 583	-897 498	-917 468	19 969
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 887	16	-57 872	-57 964	92
Avustukset	-71 637	-1 343	-72 980	-74 026	1 045
Muut menot	-262 036	2 151	-259 885	-257 766	-2 119
Menot yhteensä	-1 786 885	-71 596	-1 858 482	-1 838 816	-19 666
Toimintakate	-1 379 833	-67 563	-1 447 395	-1 395 638	-51 758
Verotulot	1 161 000	41 000	1 202 000	1 203 661	-1 661
Valtionosuudet	282 000	0	282 000	287 597	-5 597
Korkotulot muilta	12 693	0	12 693	13 813	-1 120
Korkotulot liikelaitoksilta	159	0	159	159	0
Muut rahoitustulot muilta	13 355	0	13 355	15 168	-1 813
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	0	68	68	0
Korkomenot	-2 650	0	-2 650	-2 532	-117
Muut rahoitusmenot	-196	0	-196	-122	-74
Rahoitustulot ja -menot	23 430	0	23 430	26 553	-3 124
Vuosikate	86 597	-26 563	60 034	122 173	-62 139
Poistot ja arvonalentumiset	-109 814	0	-109 814	-108 997	-817
Satunnaiset tulot ja menot	0	0	0	50	-50
Tilikauden tulos	-23 217	-26 563	-49 780	13 226	-63 006
Varausten ja rahastojen muu- tos	2 371	0	2 371	-1 210	3 581
Tilikauden ylijäämä (ali- jäämä)	-20 846	-26 563	-47 409	12 015	-59 424

Tuloslaskelman toteutuminen

1 000 €	Kaupunki + rahastot TP 2022	Liikelaitokset TP 2022	Yhteensä TP 2022
Myyntitulot	55 583	57 397	112 980
Maksutulot	66 210	6 455	72 664
Tuet ja avustukset	57 713	3 695	61 408
Muut tulot	263 674	554	264 227
Tulot yhteensä	443 179	68 100	511 279
Henkilöstömenot	-531 592	-44 204	-575 796
Palvelujen ostot	-917 468	-9 084	-926 552
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-57 964	-5 382	-63 346
Avustukset	-74 026	-15	-74 041
Muut menot	-257 766	-7 806	-265 572
Menot yhteensä	-1 838 816	-66 491	-1 905 308
Toimintakate	-1 395 638	1 608	-1 394 029
Verotulot	1 203 661	0	1 203 661
Valtionosuudet	287 597	0	287 597
Korkotulot muilta	13 813	0	13 813
Korkotulot liikelaitoksilta	159	0	159
Muut rahoitustulot muilta	15 168	31	15 199
Korvaus peruspääomasta liikelaitoksilta	68	0	68
Korkomenot	-2 532	-162	-2 694
Muut rahoitusmenot	-122	-70	-192
Rahoitustulot ja -menot	26 553	-200	26 353
Vuosikate	122 173	1 408	123 581
Poistot ja arvonalentumiset	-108 997	-1 633	-110 630
Satunnaiset tulot ja menot	50	0	50
Tilikauden tulos	13 226	-225	13 001
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	303	303
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0	0	0
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 210	0	-1 210
Varausten ja rahastojen muutos	-1 210	303	-907
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 015	78	12 093

Toimintatuotot

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintatuotot olivat 511,3 milj. euroa, joka on 36,7 milj. euroa enemmän kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 32,7 milj. euroa enemmän kuin muutetussa talousarviossa 2022. Valtio korvasi sosiaali- ja terveydenhuollon toimialalle koronapandemiasta aiheutuvat kustannukset lähes täysimääräisesti, avustuksiin kirjattu korvaus oli noin 19,8 milj. euroa. Lisäksi valtio korvasi täysimääräisesti koronapandemian aiheuttamat kustannukset lentokenttätoimintaan liittyen, noin 3,7 milj. euroa. Koronapandemian korvauksia ei huomioitu alkuperäisessä talousarviossa, mutta syksyllä 2022 lisätalousarviossa tuloarviota korotettiin näiden vuoksi 16,2 milj. eurolla. Yleishallinnolle syntyi myyntivoittoa noin 14,3 milj. euroa Vantaan Työterveys Oy:n myynnin vuoksi. Kaupunkiympäristön tulot ylittivät muutetun talousarvion noin 9,4 milj. eurolla, mutta alittivat alkuperäisen talousarvion 9,7 milj. eurolla. Talousarviomuutos johtui pääosin epävarmasta markkina-tilanteesta, johon on vaikuttanut mm. Ukrainan sota, rakennuskustannusten ja korkojen nousu, inflaatio ja kuluttajien luottamuksen heikentyminen. Toimintatuottoihin sisältyy talousarviossa 4,0 milj. euroa ja toteumassa 5,7 milj. euroa ns. läpilaskutettavaa rakentamispalvelujen myyntiä Helsingin seudun ympäristöpalveluille (HSY). Toimintatuottojen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 107 prosenttia.

Toimintakulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut toimintakulut olivat 1 905,3 milj. euroa, joka on 53,1 milj. euroa alkuperäistä talousarviota enemmän ja 19,0 milj. euroa muutettua talousarvion vähemmän. Alkuperäisessä talousarviossa ei huomioitu koronapandemian kaupungille aiheuttamia kustannuksia. Henkilöstökulut alittivat muutetun talousarvion noin 39,9 milj. eurolla, mutta palveluiden ostoihin kirjautuva työvoiman vuokraus ylitti talousarvion 17,3 milj. eurolla. Lisäksi keskitettyä palkkava-
rausta jäi jakamatta noin 9,9 milj. euroa koska palkkaratkaisu viivästyi. Myös rekrytoinneissa oli viiveitä ja osa paikoista on täyttämättä. Palvelujen ostokulut ylittivät muutetun talousarvion noin 20,8 milj. eurolla. Palveluiden ostoihin kirjautuu työvoiman vuokraus, mutta myös rakennusten ja alueiden kunnossapitokustannukset sekä asiakaspalveluiden ostot sosiaali- ja terveydenhuollon sekä kaupunkiympäristön toimialoilla ylittivät talousarvion. Avustuskulut ylittivät muutetun talousarvion noin 1,1 milj. eurolla. Muut toimintakulut alittivat muutetun talousarvion noin 2,8 milj. eurolla. Toimintakulut sisältävät talousarviossa 4,0 milj. euroa ja toteumassa 5,7 milj. euroa HSY:lle myytyjä ns. läpilaskutettavia rakentamispalvelujen kustannuksia. Toimintakulujen toteumaprosentti muutettuun talousarvioon nähden oli 99 prosenttia.

Toimintakate

Tilinpäätöksessä 2022 kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlaskettu toimintakate on -1 394,0 milj. euroa, joka on 16,4 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi ja 51,7 milj. euroa muutettua talousarviota parempi. Kunnille ominainen negatiivinen toimintakate kasvoi edellisvuoteen nähden 147,9 milj. euroa eli 11,9 prosenttia. Toimintatuotot laskivat selvästi edelliseen vuoteen verrattuna pääasiassa vuoden 2021 suurempien koronakorvausten johdosta. Toimintakulut puolestaan kasvoivat mm. sosiaali- ja terveydenhuollon kulujen voimakkaan kasvun vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon toimintakate oli 35,2 milj. euroa alkuperäistä talousarviota heikompi.

Verotulot ja valtionosuudet

Kaupunki sai verotuloja yhteensä 1 203,7 milj. euroa vuonna 2022. Verotulot kasvoivat edellisvuoteen nähden 72,0 milj. euroa eli 6,4 prosenttia. Kaikkien verolajien toteuma oli hyvin lähellä muutettua talousarviota. Kunnallisverot ylittivät muutetun talousarvion 0,4 milj. euroa, mutta alittivat alkuperäisen talousarvion 16,6 milj. eurolla. Yhteisöverotulon kertymä oli koko maassa poikkeuksellisen hyvä. Yhteisöverot ylittivät alkuperäisen talousarvion 52,8 milj. eurolla ja alittivat muutetun talousarvion 0,2 milj. eurolla. Kiinteistöverot ylittivät muutetun talousarvion 1,5 milj. eurolla ja alkuperäisen talousarvion 6,5 milj. eurolla. Kokonaisuudessaan verotulot ylittivät alkuperäisen talousarvion 42,7 milj. eurolla ja

muutetun talousarvion 1,7 milj. eurolla. Verotulojen talousarvion toteumaprosentiksi muodostui 100,1 prosenttia. Vuoden 2022 verotuloista 957,4 milj. euroa tuli kunnallisverosta, 137,8 milj. euroa yhteisöverosta ja 108,5 milj. euroa kiinteistöverosta.

Kaupunki sai käyttötalouden valtionosuuksia vuonna 2022 yhteensä 287,6 milj. euroa, joka on 12,6 prosenttia edellisvuotta enemmän. Talousarvion 2022 valtionosuusarvio ylittyi 5,6 milj. eurolla. Valtionosuuksiin ei tehty talousarviomuutoksia vuoden 2022 aikana. Toteumaprosentti oli 102,0.

Rahoitustuotot ja -kulut

Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen yhteenlasketut rahoitustuotot ja -kulut olivat 26,4 milj. euroa, toteuma ylitti 3,1 milj. eurolla talousarvion 2022. Talousarvion ja toteuman välinen ero johtuu korkotuottojen ja muiden rahoitustuottojen talousarviota paremmasta tuloksesta. Koko kaupungin korkomenot toteutuivat 2,7 milj. euron tasolla ja olivat talousarvion mukaiset. Korkomenot sisältävät kaupungin omien liikelaitosten kaupungille maksamia korkomenoja noin 0,16 milj. euroa, jolloin ulkoiset korkomenot olivat 2,3 milj. euroa.

Vuosikate

Vuosikate saadaan lisäämällä toimintakatteeseen verotulot, valtionosuudet sekä rahoitustuotot ja -kulut. Kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen vuosikate tilinpäätöksessä 2022 oli 123,6 milj. euroa, joka on 35,0 milj. euroa parempi kuin alkuperäisessä talousarviossa ja 62,1 milj. euroa parempi kuin muutetussa talousarviossa. Vuosikate heikkeni 25,8 prosenttia vuoden 2021 vuosikatteeseen nähden.

Poistot ja arvonalentumiset

Poistoja ja arvonalentumisia toteutui vuonna 2022 yhteensä 110,6 milj. euroa, joka oli 0,9 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa, eli toteuma oli 99,2 prosenttia.

Tilikauden tulos

Tilikauden tulokseksi vuonna 2022 kaupunki, liikelaitokset ja rahastot yhdistäen muodostui 13,0 milj. euroa, joka oli 48,3 milj. euroa vuoden 2021 tulosta pienempi, 36,0 milj. euroa alkuperäistä talousarviota 2022 ja 63,0 milj. euroa muutettua talousarviota 2022 suurempi.

2.2.3 Investointien toteutuminen

91 Rakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	600	-600
Menot	-87 741	-15	-87 756	-70 097	-17 660
Netto	-87 741	-15	-87 756	-69 496	-18 260

Kaupunginvaltuuston hyväksyi 13.12.2021 vuoden 2022 toimitilainvestointeihin 87,741 milj. euron määrärahan. Lisäksi Myönteisen erityiskohtelun (MEK) määrärahaa kohdistettiin Kytöpuiston koulun pihan piristämiseksi 15 445 euroa. Toimitilainvestointeihin käytettiin vuonna 2022 yhteensä noin 70,1 milj. euroa, joka alittaa joulukuussa 2021 hyväksytyt määrärahat noin 17,7 miljoonaa euroa.

91 1 Uudisrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	196	-196
Menot	-38 751	0	-38 751	-32 794	-5 957
Netto	-38 751	0	-38 751	-32 597	-6 154

Kiinteistöt ja tilat palvelualue hankki tehtävänsä mukaisesti yhteistyössä asiakkaidensa ja yhteistyökumppaneidensa kanssa toimitiloja palvelutuotannon tarpeisiin toteuttaen lautakuntansa hyväksymää uudisrakentamisen työohjelmaa.

Uudisrakentamisen määrärahoilla valmistuivat Jokiniemen ala-astekoulun laajennus, Koivukylän I päiväkotit, Lauhatien päiväkotit, Länsimäen päiväkotit, Hakunilan urheilupuiston tekojääkentän huoltorakennus ja Aviapolis X tapahtumatila -paviljonki.

Vuoden lopulla määrärahalla toteutettavista hankkeista rakennusvaiheessa olivat 2023 valmistuvat Kelokuusen, Latupuiston ja Patotien päiväkodit ja osin kaupungin rahoituksella toteutettu Kivistön koulun alueen pysäköintilaitos sekä 2024 valmistuva Korson päiväkotit.

Suunnitteluvaiheessa olivat Karhunkierroksen ja Mårtensdals bldingsrum päiväkotitilat sekä Elmon uimahalli, Hoivatila Vuorikummun laajennus ja Vaskivuoren lukion laajennus.

Tarveselvitys- ja hankesuunnitteluvaiheessa oli määrärahoilla toteutettavista hankkeista seuraavia uudiskohteita: Kanniston koulun II vaihe, Tikkurilan alueen koulun laajennus, Aviapoliksen II päiväkotit, Kaskelan I päiväkotit, Kivistön III päiväkotit ja osa Kuusijärvi-hankkeen tulevista rakennuksista.

Konserniyhtiöiden uudishankkeista kaupungin toimitiloiksi valmistui VAV:n Koisoniittyhanke Koivuhaassa. Rakennusvaiheessa oli VTK Kiinteistöt Oy:n hanke Jokiuoman päiväkotit.

VAV:n toimesta suunnitteluvaiheessa oli Tikkurilan vanhustenkeskushanke.

VTK Kiinteistöt Oy:n toimesta suunnitteluvaiheessa olivat Varia Vehkalan uudishanke sekä Varia Hiekkaharjun laajennus- ja peruskorjaustyöt. VTK Kiinteistöt Oy:n lähes rakentamisvaiheeseen edennyt kaupungin toimitilahanke Kielotie 13:een keskeytettiin.

Toimitilajohtamisen yksikössä hankevalmistelussa olivat seuraavat konserniyhtiöiden hankkeet: Aviapoliksen uusi lukio, Oppimiskampus -kokonaisuus, johon kuuluu toiseen asteen koulutus, vapaan sivistystyön kansalaisopisto ja aikuisten perusopetus, Koillis-Vantaan liikuntahalli sekä Koivukylän terveysaseman hammashoitolan laajentaminen.

Konserniyhtiöiden ulkopuolisista uudishankkeista 2022 valmistuivat Vapaalan paviljonkipäiväkotit sekä HSL:n kuljettajien sosiaalitilat Vantaankosken asemalle ja Peijaksen sairaalan läheisyyteen. Rakenteilla oli Kivistön palvelukeskittymä, josta kaupungille on vuokrattu kirjasto-, asukas- ja nuorisotiloja sekä hyvinvointialueelle toimitiloja. Lisäksi rakennusvaiheessa oli Leasing rahoituksella KVR-urakkana toteutettava Ruusuapuun päiväkotit.

Konsernin ulkopuolelta lähivuosina vuokrattavaksi tulevien tilojen ryhmässä toimitilajohtaminen yksikössä tarveselvitys- / hankesuunnitteluvaiheessa olivat Kytöpuiston, Itä-Hakkilan ja Ilolan koulujen väistötilapaviljonki sekä Kasvupalveluiden tilat Oppimiskampuksessa.

Palveluverkkojen kehittämisen osalta laadittiin seuraavia selvityksiä: Tikkurilan päiväkotiverkkoselvitys, Myyrmäen läntisen alueen kouluverkkoselvitys, Myyrmäen alueen kaupunkikulttuurin väistötilat

selvitys sekä Myyrmäen ja Koivukylän perhekeskustoiminnan esiselvitykset. Vuoden vaihteessa valmistelussa olivat Hakunilan alueen päiväkotiverkkoselvitys, Tikkurilan kouluverkkoselvitys mukaan lukien selvitys IB-linjasta sekä Kirjasto- ja asukaspalvelujen ja nuorison toimitilaverkkoselvitys.

Uudisrakennusten investointikustannukset alittivat määrärahat noin 6,0 milj. euroa. Alitus johtuu usean hankealoituksen siirtymisestä myöhempään sekä joidenkin toteutuneiden hankkeiden budjettien alituksesta. Hankkeita viivästyttivät erityisesti henkilöstöresurssien puute, rakentamiskelpoisten toimitilatoimittien pula ja asemakaavoituksen eteneminen.

91 2 Korjausrakentaminen

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	404	-404
Menot	-46 820	-15	-46 835	-36 419	-10 416
Netto	-46 820	-15	-46 835	-36 015	-10 820

Toimitilajohtamisen yksikkö vastasi tehtävänsä mukaisesti omistuksessaan olevien rakennusten ja niiden piha-alueiden peruskorjauksista toteuttaen lautakuntansa 19.1.2022 hyväksymää korjausrakentamisen työohjelmaa.

Merkittävimpiä vuoden 2022 aikana valmistuneita/tehtyjä korjaushankkeita olivat:

- Kilterin koulun peruskorjaus
- Jokiniemen ala-astekoulun muutos- ja korjaustyöt
- Mikkolan Vega ja Vierumäen koulujen tilamuutostyöt
- Lehtikuusen Havu koulun teknisiä korjaustöitä
- Kaivoksen koulun välttämättömiä korjaustöitä
- Martinlaakson ja Vierumäen koulujen pihakorjaukset
- Ravurin päiväkodin osittaiset peruskorjaustyöt
- Kukupolun päiväkodin osittaiset peruskorjaustyöt
- Kiirunan ja Keihäspuiston päiväkotien märkätilojen korjaukset
- Simpukan ja Urheilupuiston päiväkotien pihakorjaukset
- Håkansbölen kartanon talousrakennusten korjaustyöt
- Martinlaakson uimahallin korjaustöitä
- Myyrmäen urheilutalon parkkialueen korjaus
- Rajatorpan kalliosuojan rauhanajankäyttöön liittyvät korjaustyöt
- Sandkulla Navethalian välipohjakorjaus
- Tikkurilan urheilupuiston huoltorakennuksen korjaustyöt
- Villa Grönbergin korjaustyöt
- Kaunialan sairaalan hissiryhmän uusiminen
- Myyrinkodin 3.krs saniteettitilojen perusparannustyöt
- Lehtikuusen koulun hammashoitolan korjaustyöt
- Tammirinteen vastaanottokodin lisähuoneiden rakentaminen

Vuodenvaihteessa rakennusvaiheessa olivat mm:

- Jokiniemen entisen lukion muutos- ja korjaustyöt
- Vallinojan päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Seljapolun päiväkodin osittainen peruskorjaus
- Tikkurilan nuorisotalo Tonttulan korjaustyöt
- Länsimäen hammashoitolan muutostyöt.

Sisäilmakorjauksiin varatusta määrärahasta käytettiin noin 3 milj. euroa. Suurimmat sisäilmakorjaustyöt tehtiin Kivimäen ja Sotungin koulussa, Kimokujan ja Yrttietien päiväkodissa sekä Katriinan sairaalassa.

Energiatohokkuusinvestointeja tehtiin noin yhdellä miljoonalla, josta puolet käytettiin lämmitysjärjestelmien ja puolet led-valaistus muutoksiin. Merkittävimmät hankkeet olivat Vierumäen ja Jokivarren koulujen maalämpöön siirtyminen ja Rajakylän, Vierumäen, Jokirannan ja Rekolan koulujen ja Hakunilan uimahallin sekä useiden päiväkotien led-valaistusmuutokset.

Suunnitteluvaiheessa olivat:

- Kulttuuritehdas Vernissan ja palokalustosuojan peruskorjaus,
- Kytöpuiston koulun muutos- ja korjaustyöt,
- Leppäkorven puukoulun korjaustyöt
- Mårtensdals skolan muutos- ja korjaustyöt
- Jokivarren koulun muutos- ja korjaustyöt
- Kulomäen koulun korjaustyöt
- Ylästön, Päiväkummun, Nissaksen päiväkotien korjaustyöt
- Nuorisotila Wintin talousrakennusten korjaustyöt
- Myyrmäen toimintakeskuksen peruskorjaus
- Mikkolan Lyyra koulun muutos- ja korjaustyöt
- Veromäen koulun pintaremontti
- Ristipuron ja Peltovuoren päiväkotien pihakorjaukset

Tarveselvitys- tai hankesuunnitteluvaiheessa olivat:

- Hakunilan lisäoppimistilat
- Kanniston koulun muutostyöt
- Kivimäen koulun peruskorjauksen II vaihe
- Simonkallion koulun korjaus- ja muutostyöt
- Viertolan koulun muutos- ja korjaustyöt
- Mistelin, Riihipellon, Seutulan, Peltovuoren, Jönsaksen, Ankkalammen päiväkotien osittaiset peruskorjaukset
- Håkansbölen kartanon päärakennuksen peruskorjaus
- Tikkurilan nuorisotalo Tonttulan peruskorjaus

Peruskorjaustyöohjelman mukaisten hankkeiden kustannukset alittivat määrärahavarausten noin 10,4 milj. euroa. Alitus johtuu pääosin henkilöresurssien ja väistötilojen puutteesta johtuvista hankkeiden aikatauluviiveistä.

91 3 Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-2 170	0	-2 170	-884	-1 286
Netto	-2 170	0	-2 170	-884	-1 286

Toimitilajohtamisen yksikkö vastasi tehtävänsä mukaisesti muutoksista ja korjauksista hallinnassaan olevissa vuokra- ja osaketoiloissa toteuttaen lautakuntansa 19.1.2022 hyväksymää työohjelmaa.

Suurimmat korjaus- ja muutostyöt olivat:

- Kivistön kauppakeskuksessa valmisteilla olevien Kakun ja Soten uusien toimitilojen lisä- ja muutostyöt (225 000 euroa)
- Simonkodissa kiinteistökaupan jälkeen tehty korjaukset (noin 170 000 euroa)
- Aviapolis lukion hankevalmistelut (78 000 euroa)
- Hammashoitotilojen muutostyöt (67 000 euroa)
- Sisäilmakorjaukset (31 000 euroa)

Vuokra- ja osaketilojen muutos- ja korjaustöiden investointikustannukset alittivat määrärahat noin 1,3 milj. euroa. Hankeryhmän määrärahaa käytettiin noin 0,9 milj. euroa eli noin 41 prosenttia määrärahoista. Käytetyistä määrärahoista Sote -toimitilojen muutostarpeisiin käytettiin noin 55 prosenttia, Kaupunkikulttuurin tiloihin noin 23 prosenttia ja Kasvatuksen ja opetuksen tiloihin noin 20 prosenttia.

92 Aineeton omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	1 375	0	1 375	1 831	-456
Menot	-9 200	0	-9 200	-8 538	-662
Netto	-7 825	0	-7 825	-6 707	-1 118

Aineettoman omaisuuden investointimenojen toteuma oli noin 8,5 milj. euroa. Talousarvioon nähden tulos toteutui vajaa 0,7 milj. euroa talousarviota pienempänä. Keskeisimmät syyt ovat useiden projektien, kuten Digionen viivästyminen.

Investointiohjelman rahoituksella valmistui useita projekteja, joista suurimpia ovat SAP BI ympäristön korvaus, taloustietojen raportointiratkaisu ja Matti jatkokehitysprojekti. Myös kuluvalle vuodelle jatkuvista projekteista valmistui tuotoksia vuodelle 2022 kuten DigiOne, HR 365 (Hertta) käyttöönotot, Matti jatkokehitysprojekti 2023, OmaVantaa asiointi, ServiceNow jatkokehitys, Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä, Vantaa.fi verkkojulkaisu sekä jatkuvaluonteisena tietoliikenteen kehittäminen. Hyötyjenhallinta-toimintamalli otettiin käyttöön. Sillä tavoitellaan investointiprojektien elinkaaren kattavaa hyötyjen arviointia, mittaamista ja realisoitumisen seurantaa.

93 Julkinen käyttöomaisuus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	2 000	0	2 000	6 203	-4 203
Menot	-39 000	-67	-39 067	-44 360	5 293
Kunnallistekniset työt	-32 000	-67	-32 067	-38 352	6 286
Liikennealueet	-21 620	-67	-21 687	-26 684	4 997
Urheilualueet	-2 880	0	-2 880	-2 418	-462
Virkistysalueet	-1 250	0	-1 250	-2 381	1 131
Ympäristörakentaminen	-3 990	0	-3 990	-2 766	-1 224
Yhteishankkeet	-2 260	0	-2 260	-4 104	1 844
Vantaan ratikka	-7 000	0	-7 000	-6 008	-992
Netto	-37 000	-67	-37 067	-38 157	1 090

Julkisen käyttöomaisuuden määrärahat hankeryhmissä 931–935 ylittyivät noin 6,3 milj. eurolla. Ratikkahankkeen (938) konsulttimenot puolestaan alittivat budjetin lähes 1,0 milj. eurolla.

Erilaisia avustuksia saatiin yhteensä reilut 6,2 milj. euroa, josta noin 1,9 milj. euroa ratikkaan. Vuoden 2022 hyväksytyssä talousarviossa mainitaan, että mikäli investointeihin saadaan valtionapuja, voidaan määrärahat ylittää tuen verran. Saadut valtionavustukset ylittävät talousarvion noin 4,2 milj. eurolla, joten investointien reaaliylitykseksi jää noin 2,1 milj. euroa. MEK-määrärahaa kohdistettiin Koivutorin kunnostukseen, katutaidekohteisiin ja Mikkolan valaistuksen parantamiseen yhteensä 66 640 euroa.

Ylitykset kohdistuivat pääasiassa liikennealueisiin (lähes 5 milj. euroa), mutta myös virkistysalueisiin ja yhteishankkeisiin (yht. 3 milj. euroa). Liikennealueissa Luhtitien hanke eteni ennakoitua nopeammin, ja lisä- ja muutostöiden kanssa ylitystä tuli noin 1,3 milj. euroa. Kivistön kirkon kortteleiden urakassa suunnitelmamuutoksista johtuvista lisä- ja muutostöistä aiheutui noin 0,3 milj. euron lisäkustannukset. Myös siltojen pintarakennekorjauksien urakassa tuli odottamattomia lisä- ja muutostöitä noin 0,5 milj. euron edestä. Yhteishankkeiden ylitys johtui Kehä III urakan nopeammasta etenemisestä sekä yleisestä rakennusmateriaalien hintojen noususta. Kuusijärven ulkoilualueen suunnitelmamuutokset sekä kivitöiden viivästyminen lisäsivät virkistysalueiden kustannuksia. Myös rakentamisen kustannustason nousu alkuvuodesta sekä yleisen inflaation vaikutukset näkyivät kustannusten nousussa, esimerkiksi suunnittelukonsultit nostivat veloitushintojaan keskimäärin 7 prosenttia.

Investointien määrärahojen ylitystä selittää osaltaan hankerakentamiseen kuluneet normaalia suuremmat vuosittaiset kustannukset. Ylitys aiheutui pääosin vuoden 2021 kiveysurakasta keskeneräisiksi jääneistä kiveystöistä, jotka viimeisteltiin vuonna 2022.

Urheilualueisiin ja ympäristörakentamiseen käytettiin määrärahoja puolestaan noin 1,7 milj. euroa ennakoitua vähemmän.

Vaikka Ratikan katusuunnittelu eteni suunnitelmien mukaan, niin eräillä jaksoilla ilmeni viiveitä muutuneiden lähtötietojen ja suunnitteluratkaisujen takia. Lisäksi osa tehdyistä tilauksista toteutui huomattavasti alkuperäistä arviota pienempänä, tai ne ovat jakautuneet usealle vuodelle.

Liikennealueisiin (hankeryhmät 931 ja 935) oli budjetissa varattu yhteensä 23,9 milj. euroa. Toteutuksiin käytettiin yhteensä 30,8 milj. euroa. Merkittäviä kohteita olivat Kehä III yhteishanke, Luhtitien rakentaminen, Riipiläntien 2. vaihe, Kiilan vesihuolto sekä Ruusumäenraitti. Avustuksia liikennealueisiin saatiin yhteensä 3,1 milj. euroa.

Urheilualueisiin (932) oli varattu 2,9 milj. euroa ja toteutuksiin kului 2,4 milj. euroa. Merkittävin hanke oli Hakunilan urheilupuisto. Avustuksia urheilualueisiin saatiin yhteensä 86 000 euroa.

Virkistysalueisiin (933) oli varattu 1,3 milj. euroa ja toteutuksiin kului 2,4 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Kuusijärven pysäköintialue, pulkkamäki ja esteetön grillipaikka. Avustuksia saatiin yhteensä reilut 318 000 euroa.

Ympäristörakentamisen (934) hankkeisiin oli varattu lähes 4,0 milj. euroa ja toteutuksiin kului 2,8 milj. euroa. Merkittävimmät hankkeet olivat Pääksentpellon laatukäytävä, Jokiuomanpuisto sekä Tikkurilan jokiranta. Avustuksia näihin hankkeisiin saatiin yli 835 000 euroa.

Vantaan ratikan suunnittelu edistyi. Kaikki katusuunnitelmaluonnokset esiteltiin vuoden 2022 loppuun mennessä. Katusuunnitelmaehdotukset asetetaan nähtäville yhtä aikaa alueen asemakaavaehdotuksen kanssa, jotta kommentoijilla olisi kokonaisvaltaisempi näkemys suunnittelusta. Ratikan suunnittelussa on otettu käyttöön innovatiivisia tapoja toimia. Toimintatavat ovat lisänneet kaavoituksen ja katusuunnittelun yhteistyötä parantaen kaupunkisuunnittelun laatua ja nopeutta.

Viestinnässä ja vuorovaikutuksessa onnistuttiin havainnollistamaan ratikan suunnittelun edistymistä. Vantaan ratikan suunnittelusta on sovittu MAL-sopimuksessa 2020. Ratikan rakentamisesta päätetään vuoden 2023 aikana. Toteutuessaan ratikka parantaisi olennaisesti paitsi joukkoliikenteen esteettömyyttä ja laatua, myös ratikkareitin varren kävelyn ja pyöräliikenteen olosuhteita.

94 Irtain omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	0	0
Menot	-6 999	0	-6 999	-5 968	-1 031
Kaupunkistrategia ja johto	-20	0	-20	-19	-1
Kasvatus ja oppimi- nen	-3 330	0	-3 330	-3 004	-326
Kaupunkikulttuuri	-1 730	0	-1 730	-1 614	-116
Kaupunkiympäristö	-1 919	0	-1 919	-1 331	-588
Netto	-6 999	0	-6 999	-5 968	-1 031

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan irtaimen omaisuuden investointeihin oli talousarviossa varattu 20 000 euroa. Irtaimen investointeja toteutui noin 19 000 euroa ja ne liittyvät Vernissakatu 1 tilojen kalustamiseen.

Kasvatuksen ja oppimisen toimialan irtaimen omaisuuden määräraha oli 3,33 milj. euroa. Määrärahaa käytettiin 3 milj. euroa, joten määrärahasta toteutui 90,2 prosenttia.

Perusopetuksen osalta isoimpina kohteina oli vuonna 2022 Jokiniemen koulun valkoinen talo (vaihe I) sekä Kilterin koulu. Leppäkorven puukoulun kalustaminen ei toteutunut vaan siirtyi eteenpäin. Lisäksi irtaimistoa hankittiin useaan peruskorjauskohteeseen, tilamuutoksiin ja vammaisopetuksen tiloihin.

Varhaiskasvatuksen puolella valmistui uudet Länsimäen, Lauhatien, Vapaalan ja Koivukylän päiväkodit. Lisäksi kalusteita hankittiin useisiin peruskorjaus- ja sisäilmakohteisiin. Lisäksi varhaiskasvatukseen hankittiin tvt-laitteita.

Lisäksi irtaimen omaisuuden määrärahalla hankittiin lukioden (Vaskivuori, Lumo ja Sotunki) AV-tekniikkaa sekä kalustoa Variaan.

Kaupunkikulttuurin toimialan irtaimen omaisuuteen oli varattu määrärahaa 1,7 milj. euroa. Määrärahasta toteutui 93 prosenttia. Irtaimen omaisuuden määrärahaa käytettiin palvelualueiden kaluste- ja laitehankintoihin. Myös vuonna 2022 määrärahaa jäi osin käyttämättä pandemiasta johtuen toimitus-aikojen viivästyessä.

Kaupunkiympäristön toimialan irtaimen omaisuuden investointien määrärahoja käytettiin yhteensä noin 1,3 milj. euroa vuonna 2022.

Rakentamisen palveluyksikkö hankki kolme maastotietokonetta lisää tietomallipohjaisen rakentamisen edistämiseksi. Kaiken kaikkiaan irtaimen omaisuuden hankintaan käytettiin noin 68 prosenttia koko kadut ja puistot palvelualueen määrärahoista.

Varikon irtaimen omaisuuden hankintasuunnitelma ajoneuvojen ja koneiden osalta ei toteutunut maailmanlaajuisen komponenttipulan aiheuttamista pitkistä yli vuoden toimitusajoista. Vuodelle 2022 suunnitellut kolmen kuorma-auton toimitukset siirtyivät vuodelle 2023. Yhden imulakaisukoneen hankinta pystyttiin puolestaan siirtämään vuodelta 2023 vuodelle 2022. Muutokset on huomioitu vuoden 2022 ja 2023 budjeteissa.

Toimitilajohtamiselle oli varattu yhteensä 400 000 euroa irtaimen omaisuuden hankintoihin. Määrärahaa käytettiin noin 240 000 euroa (60 %) toimitilojen kaluste- ja laitehankintoihin. Kuusijärven kahvi-

lan ja kokoustilojen kalusteet uusittiin kokonaisuutena toiminnallisuuden ja viihtyvyyden parantamiseksi osana Kuusijärven kärkihanketta. Oman toiminnan kannalta välttämätöntä laitekantaa uusittiin Asematie 10:n toimitiloissa. Määrärahoja oli varattu myös keittiölaitteiden uusimiseen varsinaisten korjausrakentamiseen tarkoitettujen investointimäärärahojen lisäksi.

Mittaus- ja geopalveluille oli varattu 101 800 euroa irtaimen omaisuuden hankintaan. Maastomittaukseen ja maatutkimukseen hankittiin mittalaitteita yhteensä 129 300 euron arvosta.

95 Kiinteä omaisuus

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	3 500	0	3 500	13 552	-10 052
Menot	-10 000	0	-10 000	-9 940	-60
Kiinteän omaisuuden osto	-7 000	0	-7 000	-9 463	2 463
Maa-alueiden kunnostus	-3 000	0	-3 000	-477	-2 523
Myytävän ja vuokr. tonttimaan kunnostus	-2 600	0	-2 600	-350	-2 250
Kaupungin pysyvään om. jäävien maa-alueiden kunnostus	-400	0	-400	-127	-273
Netto	-6 500	0	-6 500	3 612	-10 112

Maata hankittiin vapaaehtoisin kaupun, etuosto-oikeutta käyttämällä, sopimuskorvauksina ja lunastuksella yhteensä noin 91 ha alueilta, jotka suurelta osin tukevat MAL-sopimuksen ja kaupungin pitkän aikavälin strategioiden toteuttamista sekä yhdyskuntarakenteen eheyttämistä. Maata hankittiin merkittävästi yleiskaavan 2020 rakentamiseen osoitetuilta alueilta. Maanhankintamäärärahoja käytettiin hankintoihin noin 9,5 milj. euroa.

Esirakentamisen ja pilaantuneen maan puhdistamisessa ei ollut merkittäviä työmaita. Kustannukset jakautuivat pienille puhdistus- ja kunnostuskohteille. Määrärahoja käytettiin yhteensä noin 0,5 milj. euroa. Määrärahat alittuivat 2,5 milj. euroa.

Kiinteän omaisuuden hankeryhmien investointimenot yhteensä pysyivät talousarviossa. Kiinteän omaisuuden tuottoihin on kirjattu maanmyyntien hankintahintojen osuudet noin 9,5 milj. euroa, ja Kaunialan sairaalan myytyjen rakennusten hankintahintojen osuus noin 4,1 milj. euroa.

97 Osakkeet ja osuudet

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys/alitus
Tulot	0	0	0	2 263	-2 263
Menot	-1 500	0	-1 500	-546	-954
Osakkeet	-1 500	0	-1 500	-546	-954
Kaupunginhallitus / osakkeiden hankinta	-1 500	0	-1 500	-546	-954
Netto	-1 500	0	-1 500	1 717	-3 217

Tytäryhtiö- ja muita osakkeita myytiin yhteensä 2,26 milj. euroa ja osakehankintoja tehtiin yhteensä 0,54 milj. euroa. Hankinnat alittivat talousarvion noin 1 milj. eurolla.

2.2.4 Rahoitusosan toteutuminen (ilman liikelaitoksia)

Kaupunki ja rahastot

1 000 €	Talousarvio 2022	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteutuma	Ylitys / alitus
Toiminnan rahavirta	44 198	-14 963	29 235	75 995	-46 760
Vuosikate	86 597	-26 563	60 034	122 173	-62 139
Satunnaiset erät	0	0	0	50	-50
Tulorahoituksen korjauserät	-42 399	11 600	-30 799	-46 228	15 429
Investointien rahavirta	-105 166	-11 682	-116 848	-68 773	-48 075
Investointimenot	-154 440	-82	-154 522	-139 448	-15 074
Rahoitusosuudet investointimenoihin	3 375	0	3 375	8 634	-5 259
Käyttöomaisuuden myyntitulot	45 899	-11 600	34 299	62 041	-27 742
Toiminnan ja investointien rahavirta	-60 968	-26 645	-87 613	7 222	-94 835
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	-5 460	0	-5 460	6 130	-11 590
Antolainasaamisten lisäykset	-8 000	0	-8 000	-122	-7 878
Antolainasaamisten vähennykset	2 540	0	2 540	6 252	-3 712
Lainakannan muutokset	63 290	0	63 290	-82 959	146 249
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	135 000	0	135 000	0	135 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-71 710	0	-71 710	-71 714	4
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	0	0	-11 245	11 245
Oman pääoman muutokset	0	0	0	-26	-26
Ylijäämän palautus kunnalle	0	0	0	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	59 590	-59 590
Rahoituksen rahavirta	57 830	0	57 830	-17 266	75 096
Rahavarojen muutos	-3 138	-26 645	-29 783	-10 043	-19 740
Nettolainanotto	63 290	0	63 290	-82 959	146 249

2.2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

milj. euroa	Määräraha						Tuloarvio					
	Sitovuus	Talousarvio	Toteutuma	Yitys/Alitus (ylitys on - merkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Yitys/Alitus muutosten jälkeen	Talousarvio	Toteutuma	Yitys/Alitus (ylitys on - merkinen)	Talousarvio muutokset lisäys + vähennys -	Yitys/Alitus muutosten jälkeen	
KÄYTTÖTALOUSOSA												
10 Yleishallinto	B	34,0	29,8	4,2	-2,2	1,9	4,2	18,7	-14,6	0,5	-14,1	
11 Kaupunkistrategia ja johto	B	150,7	128,0	22,7	-4,7	18,0	12,3	13,0	-0,7	0,0	-0,7	
12 Sosiaali- ja terveydenhuolto	B	489,2	542,3	-53,1	59,3	6,3	45,2	68,8	-23,6	17,7	-5,9	
12 20 Erikoissairaanhoido	B	281,8	289,3	-7,5	0,0	-7,5	1,3	3,2	-1,9	0,0	-1,9	
13 Kasvatus ja oppiminen	B	455,5	468,2	-12,7	10,5	-2,1	31,8	38,3	-6,5	5,2	-1,2	
13 70 Ammatillinen koulutus	N	40,4	39,5	0,9	0,3	1,2	1,9	1,2	0,7	0,0	0,7	
16 Kaupunkikulttuuri	B	68,6	69,0	-0,4	1,8	1,4	10,0	9,3	0,7	-0,3	0,5	
16332 Musiikkiopisto	N	4,3	4,4	-0,1	0,2	0,1	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0	
16333 Kuvataidekoulu	N	1,0	1,1	-0,1	0,1	0,0	0,3	0,3	0,0	0,0	0,0	
14 0 Kaupunkiympäristölautakunta	B	14,6	14,7	-0,1	0,2	0,1	5,8	5,8	0,0	-0,5	-0,5	
14 5 Kaupunkitalalautakunta *	B	129,2	138,5	-9,3	6,1	-3,2	82,5	77,9	4,6	-13,4	-8,8	
14 51 Joukkoliikenne	B	65,0	64,8	0,2	0,0	0,2	12,3	12,5	-0,2	0,0	-0,2	
14 32 Kiinteistöt ja tilat netto	N	110,2	106,9	3,4	0,0	3,4	204,0	197,8	6,2	-5,2	1,0	
14 52 Varikko	N	5,3	6,2	-0,9	0,0	-0,9	6,2	7,3	-1,1	0,0	-1,1	
TULOSLASKELMAOSA												
Verotulot	B						1 161,0	1 203,7	-42,7	41,0	-1,7	
Valtionosuudet	B						282,0	287,6	-5,6	0,0	-5,6	
Korkotulot liikelaitoksilta	B						0,2	0,2	0,0	0,0	0,0	
Korkotulot	B						12,7	13,8	-1,1	0,0	-1,1	
Muut rahoitustulot	B						13,4	15,2	-1,8	0,0	-1,8	
Liikelaitoksen peruspääoman tuotto	B						0,1	0,1	0,0	0,0	0,0	
Korkomenot	B	2,8	2,7	0,1	0,0	0,1						
Muut rahoitusmenot	B	0,1	0,1	0,1	0,0	0,1						
INVESTOINTIOSA												
91 1 Uudisrakentaminen	B	38,8	32,8	6,0	0,0	6,0	0,0	0,2	-0,2	0,0	-0,2	
91 2 Korjausrakentaminen	B	46,8	36,4	10,4	0,0	10,4	0,0	0,4	-0,4	0,0	-0,4	
91 3 Vuokra- ja os.tilojen muutostyöt	B	2,2	0,9	1,3	0,0	1,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
92 Aineeton omaisuus	B	9,2	8,5	0,7	0,0	0,7	1,4	1,8	-0,5	0,0	-0,5	
93 Julkinen käyttöomaisuus	B	32,0	38,4	-6,4	0,1	-6,3	0,0	4,3	-4,3	0,0	-4,3	
93 8 Vantaan ratikka	B	7,0	6,0	1,0	0,0	1,0	2,0	1,9	0,1	0,0	0,1	
94 Irtain omaisuus	B	7,0	6,0	1,0	0,0	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
95 Kiinteä omaisuus	B	10,0	9,9	0,1	0,0	0,1	3,5	13,6	-10,1	0,0	-10,1	
97 Osakkeet ja osuudet	B	1,5	0,5	1,0	0,0	1,0	0,0	2,3	-2,3	0,0	-2,3	
RAHOITUSOSA												
Nettolainanotto	N	63,3	-83,0	146,2	0,0	146,2						
LIKELAITOKSET												
Keski-Uudenmaan pelastust. liikelaitos	N	40,2	41,1	-0,9	0,3	-0,5	41,9	42,2	-0,3	0,0	-0,3	
Suun terveydenhuollon liikelaitos	N	25,1	25,4	-0,3	0,2	-0,1	25,6	25,9	-0,3	0,0	-0,3	

* Sisältää joukkoliikenteen

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Vantaan kaupungin tuloslaskelma

	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toimintatuotot		
Myyntituotot	76 231 595,88	69 380 107,35
Maksutuotot	72 202 413,64	75 835 147,40
Tuet ja avustukset	60 761 067,17	105 660 165,83
Muut toimintatuotot	76 603 972,67	83 301 247,90
	285 799 049,36	334 176 668,48
Toimintakulut		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 456 760 247,51	- 444 752 230,43
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 100 846 393,16	- 95 498 710,51
Muut henkilösivukulut	- 18 189 619,19	- 18 101 996,04
	- 575 796 259,86	- 558 352 936,98
Palvelujen ostot	- 888 720 370,89	- 815 986 125,75
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 63 325 888,51	- 60 969 424,60
Avustukset	- 73 394 388,75	- 73 767 710,41
Muut toimintakulut	- 78 591 206,44	- 71 225 186,99
	- 1 679 828 114,45	- 1 580 301 384,73
Toimintakate	- 1 394 029 065,09	- 1 246 124 716,25
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	1 203 660 544,11	1 131 635 570,51
Valtionosuudet	287 596 677,00	255 322 099,00
	1 491 257 221,11	1 386 957 669,51
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	13 812 881,35	13 673 413,61
Muut rahoitustuotot	15 198 706,55	13 984 190,07
Korkokulut	- 2 534 996,14	- 1 639 853,68
Muut rahoituskulut	- 123 679,10	- 253 341,32
	26 352 912,66	25 764 408,68
Vuosikate	123 581 068,68	166 597 361,94
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 108 745 846,09	- 103 732 063,05
Arvonalentumiset	- 1 884 463,49	- 1 515 309,05
	- 110 630 309,58	- 105 247 372,10
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	49 932,26	0,00
Tilikauden tulos	13 000 691,36	61 349 989,84
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	302 804,45	302 804,45
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	- 1 210 150,24	- 247 040,32
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 093 345,57	61 405 753,97

3.2 Vantaan kaupungin rahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	123 581 068,68	166 597 361,94
Satunnaiset erät	49 932,26	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	- 46 352 786,09	- 57 401 433,35
	77 278 214,85	109 195 928,59
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 139 995 233,52	- 120 608 124,32
Rahoitusosuudet investointeihin	8 697 947,24	4 020 566,42
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	62 173 761,16	75 944 006,66
	- 69 123 525,12	- 40 643 551,24
Toiminnan ja investointien rahavirta	8 154 689,73	68 552 377,35
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 122 425,48	- 34 283 322,64
Antolainasaamisten vähennys	6 251 935,19	8 214 411,51
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	70 000 000,02
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 71 714 441,52	- 79 478 669,15
Lyhytaikaisten lainojen muutos	- 11 244 664,68	- 6 677 677,06
Oman pääoman muutokset	- 26 442,09	943 628,73
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 1 243 998,06	817 625,13
Vaihto-omaisuuden muutos	71 335,81	- 203 691,77
Saamisten muutos	19 832 007,55	- 32 286 760,24
Korottomien velkojen muutos	40 345 600,11	18 996 471,86
Rahoituksen rahavirta	- 17 851 093,17	- 53 957 983,61
Rahavarojen muutos	- 9 696 403,44	14 594 393,74
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	133 093 240,09	142 789 643,53
Rahavarat 1.1.	142 789 643,53	128 195 249,79
	- 9 696 403,44	14 594 393,74

3.3 Vantaan kaupungin tase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
Pysyvät vastaavat	1 890 357 799,22	1 891 643 207,30
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	82 728,86	178 211,28
Muut pitkävaikutteiset menot	23 370 668,36	24 804 721,39
	23 453 397,22	24 982 932,67
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	318 641 416,73	318 177 213,48
Rakennukset	610 015 014,77	585 209 273,85
Kiinteät rakenteet ja laitteet	311 026 771,51	319 551 008,97
Koneet ja kalusto	19 728 581,84	18 763 134,82
Muut aineelliset hyödykkeet	316 783,31	316 783,31
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	33 246 867,89	42 867 012,82
	1 292 975 436,05	1 284 884 427,25
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	280 040 485,58	281 757 857,30
Muut lainasaamiset	292 771 424,13	299 023 359,32
Muut saamiset	1 117 056,24	994 630,76
	573 928 965,95	581 775 847,38
Toimeksiantojen varat	819 925,91	942 129,06
Valtion toimeksiannot	819 925,91	942 129,06
Vaihtuvat vastaavat	196 390 592,49	225 990 339,29
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	710 311,99	777 334,87
Muu vaihto-omaisuus	48 975,51	53 288,44
	759 287,50	830 623,31
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	263 242,62	226 764,74
	263 242,62	226 764,74
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	25 937 817,60	18 565 616,26
Lainasaamiset	199 266,06	1 534 330,55
Muut saamiset	20 757 797,22	21 096 888,43
Siirtosaamiset	15 379 941,40	40 946 472,47
	62 274 822,28	82 143 307,71
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	120 298,59	120 298,59
Rahat ja pankkisaamiset	132 972 941,50	142 669 344,94
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 087 568 317,62	2 118 575 675,65

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma	1 011 748 401,95	998 471 348,23
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Muut omat rahastot	109 989 645,09	127 723 112,35
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	540 547 280,11	460 224 350,73
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12 093 345,57	61 405 753,97
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	975 744,72	1 278 549,17
Poistoero	975 744,72	1 278 549,17
Pakolliset varaukset	9 759 409,13	9 761 309,13
Eläkevaraukset	120 700,00	122 600,00
Muut pakolliset varaukset	9 638 709,13	9 638 709,13
Toimeksiantojen pääomat	2 185 754,12	3 551 955,33
Valtion toimeksiannot	819 925,91	1 958 372,51
Lahjoitusrahastojen pääomat	1 365 828,21	1 593 582,82
Vieras pääoma	1 062 899 007,70	1 105 512 513,79
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	131 433 333,36	137 166 666,68
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	538 975 728,97	639 950 170,49
Siirtovelat	0,00	100 009,61
	670 409 062,33	777 216 846,78
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	5 733 333,32	5 733 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	100 974 441,52	65 981 108,18
Lainat muilta luotonantajilta	30 085 853,62	41 330 518,32
Saadut ennakot	33 778 580,13	31 300 707,85
Ostovelat	115 847 844,14	82 180 163,85
Muut velat	35 288 990,03	27 623 961,03
Siirtovelat	70 780 902,61	74 145 874,46
	392 489 945,37	328 295 667,01
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 087 568 317,62	2 118 575 675,65

3.4 Vantaan kaupungin konsernituloslaskelma

	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toimintatuotot	1 195 598 826,25	1 199 727 813,62
Toimintakulut	- 2 389 681 731,88	- 2 255 336 882,80
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	9 536 316,99	- 7 286 985,31
Toimintakate	- 1 184 546 588,63	- 1 062 896 054,49
Verot ja valtionosuudet		
Verotulot	1 199 240 509,03	1 131 635 570,47
Valtionosuudet	295 026 809,36	261 576 307,00
	1 494 267 318,39	1 393 211 877,47
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	10 488 714,08	10 014 403,96
Muut rahoitustuotot	5 058 276,54	3 438 236,51
Korkokulut	- 20 205 065,75	- 17 143 191,77
Muut rahoituskulut	- 46 473 524,06	- 5 071 540,88
	- 51 131 599,18	- 8 762 092,18
Vuosikate	258 589 130,58	321 553 730,80
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 218 946 251,89	- 213 810 770,84
Omistuksen eliminointierot	2 839,29	1 158 295,05
Arvonalentumiset	- 1 995 179,82	- 4 207 826,67
	- 220 938 592,41	- 219 176 892,56
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	49 932,26	0,00
Tilikauden tulos	37 700 470,43	102 376 838,25
Tilinpäätössiirrot	- 1 210 150,24	- 190 309,95
Tilikauden verot	- 8 650 600,75	- 12 130 120,36
Laskennalliset verot	- 3 695 251,48	- 2 791 056,74
Vähemmistöosuudet	- 241 882,22	- 11 616 855,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	23 902 585,74	75 648 496,20

3.5 Vantaan kaupungin konsernirahoituslaskelma

	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	258 589 130,58	321 553 730,80
Satunnaiset erät	49 932,26	0,00
Tilikauden verot	- 8 650 600,75	- 12 130 120,36
Tulorahoituksen korjauserät	- 11 437 671,54	- 25 780 713,66
	238 550 790,55	283 642 896,78
Investointien rahavirta		
Investointimenot	- 428 243 445,54	- 410 036 415,05
Rahoitusosuudet investointeihin	7 088 355,45	2 966 120,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	203 121 784,44	159 991 857,44
	- 218 033 305,65	- 247 078 437,61
Toiminnan ja investointien rahavirta	20 517 484,90	36 564 459,17
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	- 305 012,77	- 360 021,68
Antolainasaamisten vähennys	2 619 957,25	2 682 055,28
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	78 269 923,18	160 745 860,76
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	- 159 788 795,05	- 133 740 086,62
Lyhytaikaisten lainojen muutos	194 115 204,75	- 18 463 215,19
Oman pääoman muutokset	- 7 743 978,01	- 7 861 723,04
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	- 1 247 726,81	850 294,32
Vaihto-omaisuuden muutos	- 17 874 476,06	7 408 016,24
Saamisten muutos	- 99 634 279,15	- 102 032 768,19
Korottomien velkojen muutos	20 776 526,28	79 338 724,74
Rahoituksen rahavirta	9 187 343,62	- 11 432 863,39
Rahavarojen muutos	29 704 828,52	25 131 595,78
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	280 438 731,39	250 733 902,87
Rahavarat 1.1.	250 733 902,87	225 602 307,09
	29 704 828,52	25 131 595,78

3.6 Vantaan kaupungin konsernitase

VASTAAVAA	31.12.2022	31.12.2021
Pysyvät vastaavat	3 689 665 885,17	3 681 680 326,04
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	6 132 035,23	7 223 938,60
Muut pitkävaikutteiset menot	47 621 428,12	38 894 648,69
Ennakkomaksut	1 213 494,72	1 103 917,16
	<u>54 966 958,07</u>	<u>47 222 504,45</u>
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	431 354 546,75	425 630 270,43
Rakennukset	1 531 636 943,92	1 466 724 824,42
Kiinteät rakenteet ja laitteet	970 731 748,16	872 713 780,84
Koneet ja kalusto	111 939 117,01	119 201 976,66
Muut aineelliset hyödykkeet	8 122 646,51	8 396 898,48
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	170 738 073,32	297 280 951,65
	<u>3 224 523 075,66</u>	<u>3 189 948 702,48</u>
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	108 836 574,56	101 871 426,77
Muut osakkeet ja osuudet	111 643 221,25	150 626 692,22
Muut lainasaamiset	184 229 345,13	186 641 521,91
Muut saamiset	5 466 710,50	5 369 478,23
	<u>410 175 851,44</u>	<u>444 509 119,12</u>
Toimeksiantojen varat	2 946 195,90	3 309 157,94
Valtion toimeksiannot	1 947 030,83	1 776 201,61
Lahjoitusrahastojen varat	839 951,70	909 161,45
Muut toimeksiantojen varat	159 213,38	623 794,88
Vaihtuvat vastaavat	653 656 850,92	511 906 332,43
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	38 358 250,16	20 512 009,36
Muu vaihto-omaisuus	28 598,80	56 462,57
	<u>38 386 848,97</u>	<u>20 568 471,93</u>
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	263 242,62	226 764,74
Laskennalliset verosaamiset	1 785 796,56	2 117 192,82
Muut saamiset	17 598,95	17 598,95
Siirtosaamiset	13 070 055,63	2 707 519,48
	<u>15 136 693,76</u>	<u>5 069 075,99</u>
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	100 075 917,27	94 496 179,46
Lainasaamiset	285 996,32	288 557,62
Muut saamiset	161 781 496,28	68 684 052,58
Siirtosaamiset	57 551 166,95	72 066 091,98
	<u>319 694 576,81</u>	<u>235 534 881,64</u>
Rahoitusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	147 907,18	148 059,43
Muut arvopaperit	37 790 236,00	31 415 706,19
	<u>37 938 143,18</u>	<u>31 563 765,62</u>
Rahat ja pankkisaamiset	242 500 588,22	219 170 137,25
VASTAAVAA YHTEENSÄ	4 346 268 932,01	4 196 895 816,41

VASTATTAVAA	31.12.2022	31.12.2021
Oma pääoma	1 380 625 350,77	1 356 161 759,91
Peruspääoma	349 118 131,18	349 118 131,18
Muut omat rahastot	160 164 006,96	178 895 453,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	847 440 626,88	752 499 679,52
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	23 902 585,74	75 648 496,20
Vähemmistöosuudet	143 211 608,54	149 494 779,28
Pakolliset varaukset	30 260 722,04	29 527 626,53
Eläkevaraukset	189 953,65	191 853,65
Muut pakolliset varaukset	30 070 768,39	29 335 772,88
Toimeksiantojen pääomat	4 345 954,98	5 956 643,83
Valtion toimeksiannot	1 978 219,85	2 825 671,13
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 206 414,27	2 503 804,50
Muut toimeksiantojen pääomat	161 320,86	627 168,20
Vieras pääoma	2 787 825 295,70	2 655 755 006,87
Pitkäaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	131 433 333,36	137 166 666,68
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 410 499 454,91	1 513 055 700,15
Lainat julkisyhteisöiltä	175 055 146,78	177 231 567,14
Saadut ennakot	165,23	165,23
Liittymismaksut ja muut velat	144 816 586,99	140 762 143,40
Siirtovelat	615 999,98	718 666,65
Laskennalliset verovelat	66 513 407,81	62 110 406,73
	<u>1 928 934 095,06</u>	<u>2 031 045 315,98</u>
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	21 349 333,32	23 301 333,32
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	347 754 773,15	122 728 231,35
Lainat julkisyhteisöiltä	2 202 636,80	2 214 846,80
Saadut ennakot	46 450 020,78	41 052 474,55
Ostovelat	187 308 484,02	165 397 225,09
Muut velat	109 372 529,23	127 804 157,94
Siirtovelat	142 376 240,97	139 076 986,96
Laskennalliset verovelat	2 077 182,36	3 134 434,87
	<u>858 891 200,63</u>	<u>624 709 690,89</u>
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	4 346 268 932,01	4 196 895 816,41

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Kaupungin tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Jaksotusperiaatteet

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteiden mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysajankohdan mukaisesti ao. tilikaudelle.

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Hankintamenoperiaatetta ei ole noudatettu kuitenkaan Keski-Uudenmaan pelastuslaitokselle luovutettujen pysyvien vastaavien osalta, sillä jäsenkunnat luovuttivat sen nolla-arvolla perustettavan liikelaitoksen käyttöön. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaisesti. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa 4.2 suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu vuosikuluiksi.

Poistojen alkamisperusteet

Irtaimen omaisuuden poistot aloitetaan hankintakuukautta seuraavan kuukauden alusta. Ensikertaisen kalustamisen suunnitelman mukainen poistolaskenta alkaa, kun koko kalustaminen on valmis. Rakenusten poistot alkavat valmistuspäivästä seuraavan kuukauden alusta. Kaupunkirakentamisen kiinteästä omaisuudesta kirjataan puolen vuoden suunnitelman mukainen poisto, joka lasketaan koko kuluun tilikauden kustannuksista.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryttämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Varikon varaosavarasto on arvostettu keskihintaperiaatteen mukaisesti ja hoitotarvikevarasto on merkitty taseeseen FIFO -periaatteen mukaisesti.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Vaihtuvien vastaavien saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon ja rahoitusomaisuusarvopaperit hankintahintaan tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Vantaan kaupungin lainat otetaan pääsääntöisesti vaihtuvakorkoisina. Kaupunki on aikaisemmin suojannut osan lainasalkustaan korkojohdannaisilla. Kaupungin käyttämät korkojohdannaiset ovat koronvaihtosopimuksia, korko-optioita tai näiden yhdistelmiä. Kaupungin korkoriskipolitiikan mukaisesti kaupunki käyttää korkojohdannaisia ainoastaan taseessa olevien rahoitusriskien alentamiseen tai poistamiseen. Kaupungin kaikki johdannaissopimukset on tehty joko suojaamistarkoituksessa tai rahoituskulujen alentamiseksi siten, ettei korkoriskiä kuitenkaan lisätä. Vantaan kaupungin lainasalkkuun ei sisälly valuuttakurssiriskiä.

Vantaan kaupungin koronvaihtosopimukset ovat päättyneet tilikauden 2022 aikana eikä Vantaan kaupungilla ole tilikauden päättyessä voimassa olevia johdannaissopimuksia.

Tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa

Vantaan kaupungin, liikelaitosten ja rahastojen tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja taseen esittämistapa on kirjanpitolausituksen hyvinvointialue- ja kuntajaoston yleisohjeiden mukainen.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt 15.11.2021 lakkauttaa Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston 31.12.2021. Päätöksessä todetaan, että rahaston tase yhdistellään tämän jälkeen kaupungin taseeseen. Rahaston tase on yhdistelty vuonna 2022 erä erältä kaupungin taseeseen sisäiset erät eliminoiden ja rahaston pääoma on siirretty kaupungin oman pääoman erien sisällä edellisten tilikausien ylijäämään.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Edellisten tilikausien ylijäämään on tehty 26 442,09 euron vähennys johtuen aiempina vuosina kahteen kertaan tuotoksi kirjatusta uimahallimaksuista.

4.1.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt lukuun ottamatta VAV Asunnot Oy:n osakkuusyhtiöitä Asunto oy Viljapelto, Kiinteistö Oy Myyrinsärki, Metsolan pysäköinti Oy, Martinlaakson autopaikotus Oy, Ruukkukujan autopaikat Oy ja KOy Vantaan Kaskelanparkki, joita VAV Yhtymä Oy -alakonserni ei ole tilinpäätökseensä sisällyttänyt. VTK Kiinteistöt Oy -alakonserni on yhdistellyt osakkuusyhteisönään Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkin 29,8 %:n ja Kiinteistö Oy Ruusuparkin 26,1% omistusosuudella, mutta VAV Asunnot Oy:n osuuksia 17,7 % ja 9,4% näistä yhtiöistä ei ole yhdistelty. Näiden yhdistelemättä jättämisellä on vähäinen merkitys konsernin omaan pääomaan. Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kahdeksan kuntayhtymää, joissa Vantaan kaupunki on jäsenenä. Lisäksi osakkuusyhteisöt on yhdistelty tilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä, lukuun ottamatta Yrityspuiston Autopaikat Oy:tä, josta ei ollut tietoja saatavilla.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on vähennetty. Konsernin keskinäisiä liittymismaksuja ei ole pystytty kaikilta osin selvittämään ja eliminoimaan.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuuksien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelmissä.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle. Tytäryhtiöiden muodostamissa alakonserneissa omistus on eliminoitu hankintamenomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernituloslaskelmassa konsernin yli- ja alijäämästä sekä konsernitaseessa konsernin omasta pääomasta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöt on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhtiöiden olennaiset aineellisten hyödykkeiden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhtiöiden poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi. Osakkuusyhtiöiden osalta poistot on oikaistu niiden yhtiöiden osalta, joista tarvittavat tiedot ovat olleet saatavilla ja oikaisu on ollut konsernin kannalta olennainen.

Johdannaissopimusten käsittely

Konsernitilinpäätöksen 4.4 liitetiedon johdannaisten -kohtaan on Vantaan kaupungin johdannaisten lisäksi yhdistelty Vantaan Energia Oy -al konsernin, VAV Asunnot Oy -al konsernin, Helsingin Seudun Ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY), Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymä (HUS) sekä ETEVA-kuntayhtymän tilinpäätöksissään ilmoittamat johdannaisten.

Johdannaissopimukset on käsitelty perustuen Kirjanpitolautakunnan kuntajaoston lausuntoon 116/21.3.2017, jossa lähtökohtana on bruttoperiaate ja erillisarvostus. Tällöin voimassa olevat sopimukset arvostetaan sopimuskohtaisesti tilinpäätöspäivän arvoon ja sopimuksen tekohetken arvon ja tilinpäätöshetken arvon välinen erotus kirjataan rahoituskuluksi ja pakolliseksi varaukseksi. KPL 3:2:1 §:ssä tarkoitetun oikean ja riittävän kuvan antamiseksi konserniyhteisöissä on poikettu tästä periaatteesta niiden sopimusten osalta, joissa sopimuksen nimellismäärä ja juoksuaika vastaavat taseeseen merkityn erillislainan määrää ja juoksuaikaa. Näiden sopimusten käyvät arvot on esitetty liitetietona sekä konserniyhteisöjen omissa että kuntakonsernin tilinpäätöksessä.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Vantaan kaupunginvaltuusto on päättänyt 15.11.2021 lakkauttaa Marja-Vantaan ja keskustojen kehittämisrahaston 31.12.2021. Päätöksessä todetaan, että rahaston tase yhdistellään tämän jälkeen kaupungin taseeseen. Rahaston pääoma on siirretty oman pääoman erien sisällä edellisten tilikausien ylijäämään.

Luvun 4.4. liitetietoa omaisuusvakuudellisista veloista on oikaistu vertailuvuoden 2021 osalta. VAV-alakonsernin lainat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä, on oikaistu rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta saaduiksi lainoiksi julkisyhteisöjen sijaan.

Aikaisempiin tilikausiin kohdistuvat tuotot ja kulut sekä virheiden korjaukset

Konsernin vertailuvuoden 2021 tasetta on oikaistu muiden omien rahastojen sekä edellisten tilikausien ylijäämän osalta. Vuonna 2020 alaskirjauksen yhteydessä oli virheellisesti korotettu rahaston arvoa sen alaskirjaamisen sijaan. Virheen vaikutus on 1 167 422,59 euroa. Muutos on oman pääoman erien välinen ja pienentää muiden rahastojen arvoa sekä kasvattaa edellisten tilikausien ylijäämää.

Konsernitilinpäätöksessä edellisten tilikausien ylijäämään kohdistuvina merkittävinä oikaisuinä näkyvät seuraavat erät:

- VAV:lle vuonna 2021 myytyjen hoivakiinteistöjen sisäisen katteen eliminoinnin yhteydessä omaisuuteen liittyvä poisto-oikaisu oli tehty vääränmerkkisenä. Edellisten tilikausien ylijäämän lisäksi Vantaan konsernitilinpäätöksessä on 1 567 758,70 euroa.
- HSY-kuntayhtymä oli tehnyt edellisten tilikausien ylijäämäänsä 6 244 503,88 euron vähennyksen. Tästä aiheutuu Vantaan konsernitilinpäätökseen 1 218 927,16 euron vähennys.

4.2 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot

Toimintatuotot tehtäväalueittain				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Yleishallinto	399 108	359 351	16 981	2 214
Kaupunkistrategia ja johto	11 416	7 501	12 992	9 519
Kaupunkikulttuuri	9 792	8 421	9 906	8 554
Sosiaali- ja terveystoimi	399 688	456 804	71 378	117 709
Kasvatus ja oppiminen	37 361	36 170	37 552	36 415
Kaupunkiympäristö	302 809	295 625	100 546	123 074
Liikelaithokset ja rahastot				
Keski-Uudenmaan Pelastuslaitos	29 692	30 139	30 709	30 970
Suun Terveystenhoito	5 733	5 716	5 735	5 720
Sosiaalinen luotoitus	1	0	1	0
Asuntolainarahasto	0	0	1	1
Toimintatuotot yhteensä	1 195 599	1 199 728	285 799	334 177

Verotulot

Verotulojen erittely		
1 000 €	2022	2021
Kunnan tulovero	957 370	907 442
Osuus yhteisöveron tuotosta	137 840	124 032
Kiinteistövero	108 450	100 162
Verotulot yhteensä	1 203 661	1 131 636

Valtionosuudet

Valtionosuuksien ja verotulomenetysten korvausten erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus (ilman tasauksia)	199 309	187 939	199 309	187 939
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	-31 601	-36 582	-31 601	-36 582
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	32 243	30 054	24 813	23 800
Verotulomenetysten korvaus	95 076	80 165	95 076	80 165
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	295 027	261 576	287 597	255 322

Palvelujen ostot

Palvelujen ostojen erittely		
1 000 €	2022	2021
Asiakaspalvelujen ostot	561 587	494 631
Muiden palvelujen ostot	327 134	321 355
Kaupungin palvelujen ostot yhteensä	888 720	815 986

Valtuustoryhmille annetut tuet

Valtuustoryhmille annetut tuet		
1 000 €	2022	2021
Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä	4	-4
Keskustan valtuustoryhmä	4	3
Vihreä valtuustoryhmä	29	0
Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä	32	34
Vasemmistoliiton valtuustoryhmä	6	16
Kokoomuksen valtuustoryhmä	15	40
Perussuomalaisten valtuustoryhmä	19	15
RKP:n valtuustoryhmä	2	1
Liike Nyt	2	0
Valtuustoryhmille annetut tuet yhteensä	113	105

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Seudullisten yhteishankkeiden käyttöoikeudet			
Liikenneväylät	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Raideliikenne	Tasapoisto	15 vuotta	5 vuotta
Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Liikearvo	Tasapoisto	5 vuotta	2 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot			
ATK-ohjelmistot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Kehittämismenot	Tasapoisto	3 - 5 vuotta	2 vuotta
Vuokra- ja osaketilojen muutostyöt	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Muut	Tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa		
Rakennukset ja rakennelmat			
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	30 vuotta	20 vuotta
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta	20 vuotta
Asuinrakennukset	Tasapoisto	50 vuotta	30 vuotta
Kiinteät rakenteet ja laitteet			
Kadut, tiet, torit ja puistot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Sillat, laiturit ja uimalat	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut maa- ja vesirakenteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Ulkovalaistuslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Muut putki- ja kaapeliverkot	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Vesi-, yms. laitosten laitokset ja laitteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Liikenteen ohjauslaitteet	Tasapoisto	15 vuotta	10 vuotta
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Koneet ja kalusto			
Rautaiset alukset	Tasapoisto	15 vuotta	15 vuotta
Puiset alukset ja muut uivat työkonet	Tasapoisto	8 vuotta	8 vuotta
Muut kuljetusvälineet	Tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut liikkuvat työkonet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut raskaat koneet	Tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Sairaala-, terveydenhuolto-, yms. laitteet	Tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Atk-laitteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	Tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Muut aineelliset hyödykkeet			
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto		
Arvo- ja taide-esineet	Ei poistoa	-	-
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	-	-

Tuottoihin ja kuluihin sisältyvien pakollisten varausten muutokset

Pakollisten varausten muutokset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Eläkevastuu 1.1.	192	228	123	130
Vähennykset	-2	-36	-2	-7
Eläkevastuu 31.12.	190	192	121	123
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 1.1.	16 770	17 931	9 639	10 987
Lisäykset	3 297	723	0	0
Vähennykset	-1 098	-1 884	0	-1 348
Ympäristövelvoitteista johtuva varaus 31.12.	18 970	16 770	9 639	9 639
Muut pakolliset varaukset 1.1.	12 566	6 750	0	0
Lisäykset	2 766	6 638	0	0
Vähennykset	-4 230	-823	0	0
Muut pakolliset varaukset 31.12.	11 101	12 566	0	0

Olennaiset myyntivoitot ja tappiot

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden luovutusvoitot	31 635	37 421	30 639	36 265
Osakkeiden luovutusvoitot	17 159	2 200	15 930	2 200
Irtaimen omaisuuden luovutusvoitot	160	137	159	395
Muut luovutusvoitot	0	0	0	17 234
Luovutusvoitot yhteensä	48 953	39 758	46 728	56 095
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden luovutustappiot	-59	-10	0	-46
Osakkeiden luovutustappiot	-1 021	0	-377	0
Muut luovutustappiot	-23	-47	0	-3
Luovutustappiot yhteensä	-1 103	-56	-377	-49

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely

Satunnaisten tuottojen ja kulujen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Satunnaiset tuotot				
Vahingonkorvaus, Helsingin käräjäoikeuden tuomio nro 13/64927 VLT Trading Oy konkurssipesä	50	0	50	0
Satunnaiset tuotot yhteensä	50	0	50	0

Osinkotuotot ja peruspääoman korot

Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely		
1 000 €	2022	2021
Osinkotuotot muista yhteisöistä	11 437	10 798
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	1 894	1 893
Yhteensä	13 331	12 691

Poistoeron muutokset

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	-303	-303
Poistoeron muutokset yhteensä	-303	-303

4.3 Tasetta koskevat liitetiedot

4.3.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Pysyvät vastaavat							
Aineettomat hyödykkeet							
1 000 €	Aineettomat oikeudet	Muut pitkävaikutteiset menot	Yhteensä				
Poistamaton hankintameno 1.1.	178	24 805	24 983				
Lisäykset tilikauden aikana	0	8 986	8 986				
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-9	-9				
Siirrot erien välillä	0	2 640	2 640				
Tilikauden poisto	-95	-13 051	-13 146				
Poistamaton hankintameno 31.12.	83	23 371	23 453				
Aineelliset hyödykkeet							
1 000 €	Maa- ja vesi-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	318 177	585 209	319 551	18 763	317	42 867	1 284 884
Lisäykset tilikauden aikana	9 940	48 258	40 363	6 515	0	25 388	130 463
Rahoitusosuudet tilikaudella	0	-554	-6 140	-184	0	-1 810	-8 689
Vähennykset tilikauden aikana	-9 476	-4 052	-25	-7	0	0	-13 560
Siirrot erien välillä	0	28 555	28	1 975	0	-33 198	-2 640
Arvonlennukset	0	-1 884	0	0	0	0	-1 884
Tilikauden poisto	0	-45 516	-42 750	-7 334	0	0	-95 599
Poistamaton hankintameno 31.12.	318 641	610 015	311 027	19 729	317	33 247	1 292 975

Vantaan kaupunki on aktivoinut aineettomien hyödykkeiden muihin pitkävaikutteisiin menoihin kehittämismenoja. Suurimpina kohteina vuonna 2022 ovat HR 365 käyttöönotto (1 570 929,71 euroa), Service Now I (609 726,67 euroa), Hankinnasta maksuun (507 415,63 euroa) sekä VaSa-Varhaiskasvatuksen ohjausjärjestelmä 2022 (472 574,52 euroa). Poistamatta olevat kehittämismenot vuoden lopussa olivat yhteensä 11 170 586,65 euroa. Kehittämismenojen poistotapana on tasapoisto ja poistoaikana on 1.1.2013 lähtien kaksi vuotta ja sitä vanhemmissa viisi vuotta.

Osakkeet ja osuudet					
1 000 €	Osakkeet konserni- yhtiöt	Osakkeet omistusyht- yhteisöt	Kunta- yhtymä- osuudet	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	98 266	7 502	148 042	27 949	281 758
Lisäykset tilikauden aikana	163	85	0	297	546
Vähennykset tilikauden aikana	-2 199	0	0	-64	-2 263
Poistamaton hankintameno 31.12.	96 230	7 587	148 042	28 182	280 040
Jvk-, muut laina- ja muut saamiset					
1 000 €	Saamiset konserni- yhtiöt	Saamiset kunta- yhtymät	Saamiset muut yhteisöt	Yhteensä	
Poistamaton hankintameno 1.1.		70 101	226 635	3 282	300 018
Lisäykset tilikauden aikana		122	0	0	122
Vähennykset tilikauden aikana		-3 311	-2 716	-225	-6 252
Poistamaton hankintameno 31.12.		66 912	223 919	3 057	293 888

Maa- ja vesialueet erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Maa- ja vesialueet				
Kiinteistöjen liittymismaksut	1 132	1 132	410	410
Muut maa- ja vesialueet	430 223	424 499	318 232	317 767
Maa- ja vesialueet yhteensä	431 355	425 630	318 641	318 177

Omistukset tytäryhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2022							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/alijäämästä
Tytärtyhtiöt							
As Oy Vantaan Katriinanrinne	0800899-8	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1436	265	0
As Oy Vantaan Keltasafiiri	2753279-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	915	1	-24
As Oy Vantaan Sepänpuisto	0124944-9	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 473	10	-8
Kiint Oy Kehäsuora	0490129-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	3 740	11 936	38
Kiint Oy Pakkalankuja 11	2770150-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	1 411	1	-6
Kiint Oy Tiedepuisto	0625800-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	11 692	5 717	186
Kiint Oy Vantaan Helikopteritukikohta	2220755-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 055	19	-8
Ratakujan Pysäköinti Oy	2229254-2	Vantaa	100,0 %	100,0 %	2 394	37	-60
Tikkuparkki Oy	2295003-1	Vantaa	100,0 %	100,0 %	9 557	45	-55
Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy	2440395-5	Vantaa	100,0 %	100,0 %	3 746	9 776	853
VAV Yhtymä Oy -konserni	0640915-7	Vantaa	100,0 %	100,0 %	167 674	569 057	8 160
VAV Asunnot Oy	2903526-6	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Hoiva-asunnot Oy	3215910-4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VAV Palvelukodit Oy	2696057-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
VTK Kiinteistöt Oy -konserni	0517745-4	Vantaa	100,0 %	100,0 %	50 213	84 659	3 278
Kiint Oy Myyrinselkä	0124186-9	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Jönsaksentie 4	1570742-0	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Vantaan Peltolantie 5	0675170-2	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kivistön Putkijäte Oy	2584472-8	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Myyrmäen Urheilupuisto Oy	2076179-8	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Korallin Pysäköinti	3200989-4	Vantaa	0,0 %	100,0 %			
Kiint Oy Lehdokkien Virastotalo	0467821-4	Vantaa	84,6 %	100,0 %	1 490	24	-377
Mercuria Kauppaoppilaitos Oy	0503417-0	Vantaa	95,5 %	95,5 %	19 261	1 046	886
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	87,2 %	88,3 %	615	218	-45
Kiint Oy Vantaan Maakotkantie 10	0801033-4	Vantaa	37,1 %	86,3 %	927	6	-56
Korson Pienteollisuustalo Oy	0197004-1	Vantaa	83,1 %	83,1 %	363	20	-15
Kiint Oy Korson Toimistokeskus	0800906-9	Vantaa	77,1 %	77,1 %	4 622	27	-30
Kiint Oy Tikkurilan Terveysasema	0197065-8	Vantaa	62,2 %	73,8 %	4 390	1 013	-18
Hakopolun Liikekiinteistö Oy	0362198-8	Vantaa	64,5 %	64,5 %	1 622	18	6
Vantaan Energia Oy	0124461-3	Vantaa	60,0 %	60,0 %	188 574	356 297	1 370
Vantaan Energia Sähköverkot Oy	2038408-0	Vantaa	0,0 %	60,0 %			
Kiint Oy Hakucenter	0581220-0	Vantaa	35,3 %	53,4 %	2 656	17	-4
Pallastunturintien Liikekiinteistö Oy	0124220-4	Vantaa	52,4 %	52,4 %	726	59	0

Omistukset kuntayhtymissä ja yhteisyyhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2022							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus-%	Konsernin omistus-%	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/alijäämästä
Kuntayhtymät							
Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä	2274241-9	Helsinki	19,5 %	19,5 %	126 097	404 232	2 054
Pääkaupunkiseudun Vesi Oy	0113062-4	Helsinki	0,0 %	15,8 %	6 737	513	-230
Uudenmaan Voima Oy	2657337-6	Helsinki	0,0 %	15,6 %	585	48	397
HSY Holding Oy	0574067-3	Helsinki	0,0 %	19,5 %	12	-	0
Helsingin seudun liikenne - kuntayhtymä	3033603-1	Helsinki	17,2 %	17,2 %	13 756	26 871	10 674
Uudenmaan Päihdehuollon kuntayhtymä	0125920-9	Hyvinkää	17,5 %	17,5 %	783	65	349
Uudenmaan liitto	0201296-1	Helsinki	15,4 %	15,4 %	260	448	-29
ETEVA	0203300-9	Mäntsälä	12,2 %	12,2 %	1 959	5 815	-134
Uudenmaan Vammaispalvelut Oy	1765939-7	Mäntsälä	0,0 %	12,2 %	1 425	3 869	17
Kiint Oy Hämeenlinnan Virvelinranta	2125780-9	Hämeenlinna	0,0 %	4,5 %	1 363	284	16
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. kuntayhtymä	1567535-0	Helsinki	11,9 %	11,9 %	46 316	182 658	-626
HUS-kiinteistöt Oy	0821653-5	Helsinki	0,0 %	11,9 %	260	11 127	4
Kiint Oy HUS-Asunnot	0946130-5	Helsinki	0,0 %	11,9 %	355	3 632	0
Asunto Oy Pilvenmäki	0126150-1	Hyvinkää	0,0 %	11,9 %	30	2	0
Asunto Oy Porvoon Joukahaisentie 5	0220345-0	Porvoo	0,0 %	8,4 %	26	1	0
Hyks-instituutti	0872967-2	Helsinki	0,0 %	11,9 %	415	2 261	33
Puro Tekstiilihuoltopalvelu Oy	3172148-4	Turku	0,0 %	6,0 %	26	604	-40
Orton Oy	2280979-1	Helsinki	0,0 %	11,9 %	-162	749	2
Västra-Nylands folkhögskola -kuntayhtymä	0203394-9	Raasepori	3,1 %	3,1 %	32	7	-2
Fastighetsaktiebolaget Karis Elevbostäder	0299463-5	Raasepori	0,0 %	3,1 %			
Kårkulla kommunalförbund för omsorger kuntayht.	0204197-3	Parainen	2,5 %	2,5 %	220	931	0
Osakkuusyhteisöt							
As Oy Vantaan Näätäkuja 3	0467293-9	Vantaa	41,5 %	41,5 %	2 028	11	-3
Hakunilan Keskus Oy	0367513-4	Vantaa	40,4 %	40,4 %	2 003	22	-36
Kiint Oy Tikkurilan Raha-asema	0288276-4	Vantaa	40,0 %	40,0 %	296	5	0
Kiint Oy Vantaan Säästötal	0486335-6	Vantaa	39,6 %	39,6 %	1 423	1 730	1
Kiint Oy Korsontie 2	0524374-9	Vantaa	34,0 %	34,0 %	357	1	2
Laurea Ammattikorkeakoulu Oy	1046216-1	Vantaa	32,4 %	32,4 %	19 825	5 810	-1 771
As Oy Tikkurilan Koivutie 10	0234800-0	Vantaa	30,5 %	30,5 %	73	28	0
Metropolia Ammattikorkeakoulu Oy	2094551-1	Vantaa	26,0 %	26,0 %	14 372	7 697	53
As Oy Korsonpiha	0633769-1	Vantaa	24,1 %	24,1 %	572	5	13
As Oy Hirvitie 39	0687162-4	Vantaa	21,7 %	21,7 %	240	25	-1
Pääkaupunkiseudun Junakalusto Oy	1874314-4	Helsinki	27,5 %	27,5 %	58	1 670	0
Vantaan Energia Oy (alakonserni)	0124461-3	Vantaa					
Svartisen Holding As	985943265	Trondheim	0,0 %	29,8 %	20 938	0	4 006
Kolsin Voima Oy	2592000-6	Kotka	0,0 %	13,5 %	4 777	0	-219
Oomi Palvelut Oy	1703296-5	Vantaa	0,0 %	17,0 %	13 298	0	3 653
VTK Kiinteistöt Oy	0517745-4	Vantaa					
Kiint Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	29,8 %	468	0	0
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	26,1 %	762	0	0
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä	3033603-1						
Kiint Oy Asemapäällikönkatu 5	0354148-6	Helsinki	0,0 %	12,0 %			
TVV Lippu- ja maksujärjestelmä Oy	2560184-9	Tampere	0,0 %	2,4 %			
Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä	2274241-9						
Pääkaupunkiseudun Kierrätyskeskus Oy	0809814-5	Helsinki	0,0 %	5,0 %	199	158	61
Oy Asemapäällikönhovi	0117395-8	Helsinki	0,0 %	2,8 %	105	9	1
Keski-Uudenmaan Vesiensuojelun liikelaitoskuntayhtymä	0202691-7	Tuusula	0,0 %	6,4 %	1 570	284	6

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt 31.12.2022							
Kuntakonsernin osuus, 1 000 €							
Konserniyhteisön nimi	Y-tunnus	Koti-paikka	Kunnan omistus- %	Konsernin omistus- %	Omasta pää-omasta	Vieraasta pää-omasta	Tilikauden yli-/ alijäämästä
Osakkuusyhteisöt							
ETEVA	0203300-9						
Kiint Oy Järvenpääntie 640 Y	2158494-9		0,0 %	5,2 %	40	184	1
Kiint Oy Mäntsälän toimistotalo	2417203-4		0,0 %	6,0 %	26	205	3
Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitop. kuntayht.	1567535-0						
Kiint Oy Hyvinkään sairaalanmäki	1608696-1	Hyvinkää	0,0 %	4,1 %	130	2 357	0
Kiint Oy Biomedicum Helsinki	1076730-1	Helsinki	0,0 %	3,0 %	2 014	587	17
As Oy Paciuksenkatu 4	0805856-5	Helsinki	0,0 %	2,6 %	47	4	0
Hyvinkään Ravitsemispalvelut Oy	2546735-2	Hyvinkää	0,0 %	4,8 %	44	42	7
Apotti Oy Ab	2699989-5	Helsinki	12,2 %	17,4 %	4 807	49 235	0
Suomen keskinäinen potilasvakuutusyhtiö	3146137-9	Helsinki	0,0 %	4,0 %	1 142	3 219	-264
Kiinteistöosakeyhtiö Laakson yhteissairaala	3202258-9	Helsinki	0,0 %	6,0 %	694	1 659	-118
Suomen Sairaalaitepalvelu Oy	3220361-1	Helsinki	0,0 %	4,8 %	165	414	-10
Yhdistelemättömät							
Yrityspuiston Autopaikat Oy	0747928-8	Vantaa	31,0 %	31,0 %			
VAV Yhtymä Oy (alakonserni)	0640915-7	Vantaa					
Metsolan Pysäköinti Oy	1730762-3	Vantaa	0,0 %	35,5 %			
Kiinteistö Oy Myrinsärki Autopaikoitus	0725475-9	Vantaa	0,0 %	33,3 %			
Asunto Oy Viljapelto	2532456-2	Vantaa	0,0 %	23,3 %			
Kiinteistö Oy Vantaan Rubiiniparkki	2629630-5	Vantaa	0,0 %	17,7 %			
Kiint Oy Ruusuparkki	2636359-8	Vantaa	0,0 %	9,4 %			
Martinlaakson Autopaikoitus Oy	0197015-6	Vantaa	0,0 %	11,8 %			
Ruukkukujan Autopaikat Oy	0362841-8	Vantaa	0,0 %	1,1 %			
Koy Vantaan Kaskelanparkki	2782754-2	Vantaa	0,0 %	16,2 %			

Pitkä- ja lyhytaikaiset saamiset konserniyhteisöiltä

Saamisten erittely				
1 000 €	2022		2021	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	388	0	463
Lainasaamiset	0	0	0	1 328
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä				
Myyntisaamiset	0	3 186	0	3 405
Saamiset osakkuus- sekä muilta omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset	0	44	0	62
Saamiset yhteensä	0	3 618	0	5 258

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Muut tulojäämät	13 070	2 708	0	0
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Verosaamiset	2 837	94	15	16
Jaksotetut korot	200	148	10	0
Jaksotetut asuntolainojen korot	0	0	127	131
Valtionapu- ja EU-tukisaamiset	1 210	41	1 073	378
Kelan korvaukset työterveyshuollosta	2 834	7 768	1 898	2 069
Sosiaali- ja terveydenhuollon siirtosaamiset	0	0	5 426	33 124
Muut tulojäämät	50 399	64 015	6 831	5 228
Siirtosaamiset yhteensä	70 550	74 774	15 380	40 946

Rahoitusarvopapereiden erittely

Rahoitusarvopaperit		
1 000 €	2022	2021
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	15 390	17 977
Kirjanpitoarvo	120	120
Erotus	15 270	17 857

4.3.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

Oman pääoman erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Peruspääoma				
Peruspääoma 1.1.	349 118	349 118	349 118	349 118
Peruspääoma 31.12.	349 118	349 118	349 118	349 118
Muut omat rahastot				
Asuntolainarahasto				
Peruspääoma 1.1.			98 650	97 156
Lisäykset			1 554	1 494
Peruspääoma 31.12.			100 204	98 650
Marja-Vantaa -rahasto				
Peruspääoma 1.1.			18 944	20 097
Siirrot erien välillä			-18 944	0
Vähennykset			0	-1 153
Peruspääoma 31.12.			0	18 944
Sosiaalisen luotuksen rahasto				
Peruspääoma 1.1.			1 825	1 805
Lisäykset			33	27
Vähennykset			-22	-7
Peruspääoma 31.12.			1 837	1 825
Vahinkorahasto				
Peruspääoma 1.1.			8 304	8 417
Vähennykset			-355	-113
Peruspääoma 31.12.			7 949	8 304
Muut omat rahastot				
Peruspääoma 1.1.	178 895	179 613		
Siirrot erien välillä	-18 944			
Lisäykset	1 621	237		
Vähennykset	-1 409	-955		
Peruspääoma 31.12.	160 164	178 895		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	828 148	751 581	521 630	459 281
Siirrot erien välillä	18 944	0	18 944	0
Vähennykset	0	-25	0	0
Oikaisu edelliseen tilikauteen	349	944	-26	944
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	847 441	752 500	540 548	460 224
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	23 903	75 648	12 093	61 406
Oma pääoma yhteensä	1 380 625	1 356 162	1 011 749	998 471

Poistoero

Erittely poistoerosta		
1 000 €	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	976	1 279
Poistoero yhteensä	976	1 279

Myöhemmin kuin viiden vuoden kuluttua erääntyvät pitkäaikaiset velat

Pitkäaikaiset velat		
1 000 €	2022	2021
Joukkovelkakirjalainat	38 500	44 233
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	399 339	434 895
Pitkäaikaiset velat yhteensä	437 839	479 128

Liikkeeseen lasketut joukkovelkakirjalainat

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2022	2021
Pitkäaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	7 200	8 000
- korko %: 6 kk euribor marg. - 0,05		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-800	-800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	6 400	7 200
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	12 800	14 400
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,025		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 600	-1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	11 200	12 800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	15 166	16 333
- korko %: 6 kk euribor/ marg. + 0,0075		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	13 999	15 166
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	7 000	7 500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. + 0,02		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-500	-500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	6 500	7 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	25 000	26 666
- korko %: 6 kk euribor/ ei marg.		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	-1 667	-1 666
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	23 333	25 000
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 70.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	70 000	70 000
- korko %: kiint. 0,00		
- Siirto lyhytaikaisiin joukkovelkakirjalainoihin	0	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	70 000	70 000
Pitkäaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	131 433	137 166

Joukkovelkakirjalainat		
1 000 €	2022	2021
Lyhytaikaiset		
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 120548-11-2		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 20.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	800	800
- korko %: 6 kk euribor/ marg. - 0,005		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 400.000,-	-800	-800
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	800	800
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	800	800
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5428576010		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 600	1 600
- korko %: 12 euribor/ marg. + 0,025		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-1 600	-1 600
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 600	1 600
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 600	1 600
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5432569011		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 35.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 167	1 167
- korko %: 6 kk euribor/ marg. +0,0075		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 583.333,33	-1 167	-1 167
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 167	-1 167
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 167	1 167
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5436652017		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 15.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	500	500
- korko %: 12 kk euribor/ marg. +0,02		
- lyhennys: lyhenteinen 1- kertaa vuodessa	-500	-500
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	500	500
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	500	500
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina 5451344019		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 50.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	1 667	1 667
- korko %: 6 kk euribor, ei marg.		
- lyhennys: lyhenteinen 2- kertaa vuodessa á 833.333,33	-1 667	-1 667
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	1 667	1 667
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	1 667	1 667
Vantaan kaupungin joukkovelkakirjalaina JVK 1/2016		
- Lainan nimellisarvo/ liikkeellelasku: 40.000.000,00		
- Jäljellä oleva pääoma 1.1.	0	40 000
- korko %: kiint. +0,155		
- lyhennys: kertalyhenteinen	0	-40 000
- Siirto pitkäaikaisista joukkovelkakirjalainoista	0	0
- Jäljellä oleva pääoma 31.12.	0	0
Lyhytaikaiset joukkovelkakirjalainat yhteensä	5 733	5 733
Joukkovelkakirjalainat yhteensä	137 166	142 900

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Muut pakolliset varaukset				
Eläkevaraukset	190	192	121	123
Ympäristövastuut	18 970	16 770	9 639	9 639
Potilasvahinkomaksut	4 901	4 597	0	0
Muut pakolliset varaukset	6 201	7 969	0	0
Muut pakolliset varaukset yhteensä	30 261	29 528	9 759	9 761

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat konserniyhteisöille

Vieras pääoma				
1 000 €	2022		2021	
	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen	Pitkä-aikainen	Lyhyt-aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Lainat	0	30 086	0	41 331
Ostovelat	0	11 331	0	10 211
Yhteensä	0	41 417	0	51 542
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä				
Ostovelat	0	22 742	0	509
Siirtovelat	0	0	100	4 252
Yhteensä	0	22 742	100	4 761
Velat osakkuus- ja muille omistusyhteisyyksille				
Ostovelat	0	160	0	96
Yhteensä	0	160	0	96
Vieras pääoma yhteensä	0	64 319	100	56 399

Liittymismaksut ja muut velat

Liittymismaksujen ja muiden velkojen erittely				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Liittymismaksut ja muut velat (pitkäaikaiset)				
Liittymismaksut	144 817	140 762	0	0
Liittymismaksut ja muut velat yhteensä	144 817	140 762	0	0

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Pikäaikaiset siirtovelat				
HSL kuntaosuuden alijäämä	0	0	0	100
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Verovelat	1 064	1 469	0	0
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	116 006	111 283	67 925	67 480
Korkojaksotukset	2 532	387	755	228
HSL kuntaosuuden alijäämä	0	0	0	4 252
Muut siirtovelat	19 209	25 460	2 102	2 186
Siirtovelat yhteensä	138 811	138 600	70 781	74 246

4.4 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Omaisuuksivakuudelliset velat

Velat, joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	447 830	462 956		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset	722 094	720 322	0	0
Annetut kiinnitykset yhteensä	722 094	720 322	0	0

Muiden omien sitoumusten ja konserniyhteisön puolesta annetut vakuudet

Vakuudet				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Omasta puolesta annetut vakuudet				
Muut omasta puolesta annetut vakuudet	7 521	13 115	193	193
Vakuudet yhteensä	7 521	13 115	193	193

Vuokravastuut

Vuokravastuut				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Vuokravastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	32 015	30 024	55 014	51 359
Myöhemmin maksettavat	134 841	159 561	567 079	572 711
Vuokravastuut yhteensä	166 857	189 585	622 093	624 070
Leasingvastuut				
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	41 420	31 041	10 768	12 061
Myöhemmin maksettavat	217 531	217 588	16 882	20 863
Leasingvastuut yhteensä	258 952	248 629	27 651	32 924
Vuokravastuut yhteensä	425 808	438 214	649 743	656 994

Vuokravastuut ilmoitettuu ilman arvonlisäveroa.

Kaupungilla ei ole PPP-hankkeita (public-private partnerships).

Annetut vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen lainojen ja leasingvastuiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma			456 050	471 910
Jäljellä oleva pääoma			269 823	301 152
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma	173 492	118 592	45 038	45 038
Jäljellä oleva pääoma	106 607	102 215	28 977	33 338

Muut vastuusitoumukset

Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista		
1 000 €	2022	2021
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.	1 810 937	1 677 275
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12.	1 047	1 099

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Sopimusvastuut				
Urakkasopimukset	240 427	132 650	57 891	60 701
Maankäyttösopimukset	750	772	750	772
Muut sopimukset	104 511	86 665	20 873	24 139
Sopimusvastuut yhteensä	345 688	220 087	79 515	85 612
Arvonlisäveron palautusvastuu	61 773	56 117	0	0
Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt yhteensä	407 461	276 204	79 515	85 612

Johdannaiset

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Korkojohdannaiset				
Vantaan kaupunki				
Koronvaihtosopimus (nk. basis swap)				
Koronvaihtosopimus on tehty korkoriskin suojaamiseksi. Kaupunki maksaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1175 % p.a. marginaalilla ja vastaanottaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimuksen alkamispäivä 14.11.2012 ja päättymispäivä 14.11.2022. Sopimus on kertalyhenteinen.				
Pääomaa vastaava nimellisarvo	0	20 000	0	20 000
Koronvaihtosopimus (nk. basis swap)				
Koronvaihtosopimus on tehty korkoriskin suojaamiseksi. Kaupunki kaupunki vastaanottaa Euribor 6kk:n korkoa korjattuna -0,1175 % p.a. marginaalilla ja maksaa Euribor 3kk:n korkoa. Sopimuksen tekopäivä 1.2.2017, alkamispäivä 14.11.2016 ja päättymispäivä 14.11.2022. Sopimus on				
Pääomaa vastaava nimellisarvo	0	20 000	0	20 000
Nimellisarvot yhteensä	0	40 000	0	40 000
Markkina-arvo (basis swapit kumoavat toisensa, jolloin positio on suljettu)	0	0	0	0

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 5.6.2017 - 5.6.2023.				
Nimellisarvo	10 000	10 000		
Käypä arvo	64	-240		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2016 - 16.12.2026.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	932	-1 142		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 2.1.2017 - 11.12.2026.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	1 527	-1 142		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 7.7.2015 - 7.7.2025.				
Nimellisarvo	15 000	15 000		
Käypä arvo	665	-838		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 1.6.2017 - 1.6.2023.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	129	-481		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 18.5.2018 - 19.5.2025.				
Nimellisarvo	7 000	7 000		
Käypä arvo	431	-195		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 4.6.2018 - 3.6.2025.				
Nimellisarvo	14 000	14 000		
Käypä arvo	886	-346		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 19.6.2019 - 19.6.2029.				
Nimellisarvo	10 500	10 500		
Käypä arvo	-55	-55		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Korkojohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 16.12.2020 - 16.6.2025.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	1 834	-859		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 17.12.2020 - 17.6.2025.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	1 217	-573		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 7.10.2020 - 7.7.2023.				
Nimellisarvo	10 000	10 000		
Käypä arvo	110	-201		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.12.2020 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	20 000	20 000		
Käypä arvo	3 920	-2 087		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (3 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 5.6.2023 - 3.12.2037.				
Nimellisarvo	34 000	34 000		
Käypä arvo	3 924	-1 823		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty tulevan lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 10.6.2025 - 11.6.2035.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	3 747	-2 566		
Koronvaihtosopimus (forward start)				
Koronvaihtosopimus on tehty taseen ulkopuolisen rahoituksen (leasing)				
korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko				
(6 kk euribor) kiinteäksi. Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	30 000	30 000		
Käypä arvo	5 963	461		
Koronvaihtosopimus				
Koronvaihtosopimus on tehty pankkilainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimuskausi on 14.12.2022 - 14.12.2032.				
Nimellisarvo	25 000	0		
Käypä arvo	3 631	0		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Korkojohdannaiset				
VAV-konserni				
Koronvaihtosopimukset 1-4				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (12 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	18 697	18 939		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	949	-830		
Koronvaihtosopimukset 5-10				
Koronvaihtosopimukset on tehty korkotukilainojen korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko (6 kk euribor) kiinteäksi.				
Sopimukset noudattavat lainojen ehtoja. Sopimukset erääntyvät 2025.				
Sopimuksen lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	23 713	24 390		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	1 453	-966		
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 1029580ST/R050				
Koronvaihtosopimus on purettu vastakaupalla; sopimus 20671916SA.				
Sopimus erääntynyt 31.10.2022.				
Sopimuksen nimellisarvo	0	2 928		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-295		
Koronvaihtosopimus 1198312ST/R055				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi välille 0-6%.				
Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan.				
Sopimus erääntyy 9.1.2023.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	98	293		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-25	-32		
Koronvaihtosopimus 35177409ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntynyt 2.1.2022.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	3 904		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-1		
Koronvaihtosopimus 281053/40493218ST				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 088	3 321		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	372	-205		
Koronvaihtosopimus 20671916SA				
Koronvaihtosopimuksella on purettu sopimus 1029580ST/R050. Sopimus erääntynyt 31.10.2022				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	0	2 928		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	186		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Korkojohdannaiset				
Helsingin seudun ympäristöpalvelut kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 1595524/2202015				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 3.3.2036.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	3 088	3 321		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	354	-227		
Koronvaihtosopimus 1488390/2033453				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 15.6.2023.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	4 880	4 880		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	46	-81		
Koron- ja valuutanvaihtosopimus 1012761/1275143				
Koron- ja valuutanvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Sopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi ja SEK-määräinen laina EUR-lainaksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 6.7.2026.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	99	124		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	-17	-13		
Koronvaihtosopimus 2031031/3539700				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 25.7.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 430	5 643		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	633	-292		
Koronvaihtosopimus 2031033/3539706				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja koronvaihtosopimuksen pääoma ja ehdot vastaavat toisiaan. Sopimus erääntyy 18.6.2029.				
Lainan pääomaa vastaava nimellisarvo	5 180	5 406		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	593	-262		
HUS kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 1				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi. Koronvaihtosopimuksella muutettu vaihtuvat korot kiinteiksi 15.9.2022 asti. Osa lainan pääomasta on suojattu. Koronmaksupäivät vastaavat puolivuositain lainasopimusta suojausajanjaksolla. Lainan korkokausi on 6 kk, suojauksen korkokausi on 3 kk. Korkoherkkyys: korkotason nousu yhdellä korkopisteellä vähentäisi negatiivista markkina-arvoa 1784,03 euroa. Negatiivisten kassavirtojen suoritukset ajoittuvat vuodelle 2022.				
Nimellisarvo	0	1 193		
Käypä arvo	0	-17		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Korkojohdannaiset				
Eteva kuntayhtymä				
Koronvaihtosopimus 1161642/1512514				
Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.				
Koronvaihtosopimuksella on muutettu vaihtuva korko kiinteäksi. Lainan ja				
koronvaihtosopimuksen pääoma, eräpäivä sekä koronmaksupäivät vastaavat				
toisiaan. Sopimus erääntynyt 7.11.2022				
Lainapääomaa vastaava nimellisarvo	0	336		
Käypä arvo (pankin ilmoituksen mukaan)	0	-11		
Korkojohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä	374 774	403 106	0	40 000
Markkina-arvot yhteensä	33 283	-15 132	0	0
Valuuttajohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Valuuttajohdannaisilla suojaudutaan dollarin arvonmuutoksilta.				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (tUSD)	3 000	1 160		
Käypä arvo (tEUR)	-14	19		
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (tUSD)	-7 529	0		
Käypä arvo (tEUR)	233	0		
Valuuttajohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tUSD)	-4 529	1 160	0	0
Markkina-arvot yhteensä (tEUR)	219	19	0	0
Sähköjohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Yhtiön avoinna oleva sähköjohdannaisopimukset ovat Nasdaq Commodities				
-pörssissä noteerattuja sähköfutuureita ja -termiinisopimuksia.				
Sähköjohdannaisilla on suojattu tulevien erittäin todennäköisen sähkön spot-				
hintaisen myynnin hintariskiä. Sähköjohdannaisien avoinna oleva				
nettovolyyymi on johdannaisien juoksuaikana alempi kuin ennustettu erittäin				
todennäköinen spot-hintaisen myynnin määrä.				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	1 193	1 226		
Käypä arvo (EUR)	-50 107	32 068		
Myyntijohdannaiset				
Nimellismäärä (GWh)	-2 314	-2 852		
Käypä arvo (EUR)	-11 547	-66 603		

Johdannaiset				
1 000 €	Konserni		Kaupunki	
	2022	2021	2022	2021
Sähköjohdannaiset				
HUS-kuntayhtymä				
Sähköjohdannaiset hankitaan suojaamistarkoituksessa. Sähköjohdannaisilla suojaudutaan fyysisen sähkönhankinnan hintavaihteluita vastaan. Sopimuksia on 31 kpl ja ne on tehty kalenterivuosille 2023, 2024, 2025 ja				
Ostettu (GWh)	42	40		
Käypä arvo	2 106	612		
Sähköjohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (GWh)	-1 079	-1 586	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	-59 548	-33 923	0	0
Muut hyödykejohdannaiset				
Vantaan Energia -konserni				
Hiilijohdannaiset				
Polttoainejohdannaisilla on suojattu polttoaineiden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (tonnia)	44 000	9 000		
Käypä arvo (EUR)	2 229	86		
Päästöoikeusjohdannaiset				
Päästöoikeusjohdannaisilla on suojattu päästöoikeuden hintariskin vaikutusta yhtiön tulokseen				
Ostojohdannaiset				
Nimellismäärä (tonnia)	80 000	45 000		
Käypä arvo (EUR)	482	506		
Muut hyödykejohdannaiset yhteensä				
Nimellisarvot yhteensä (tonnia)	124 000	54 000	0	0
Markkina-arvot yhteensä (EUR)	2 711	592	0	0

Päästökauppajärjestelmän alaiset päästöoikeudet

Päästöoikeudet				
	2022		2021	
	tCO ₂	1 000 €	tCO ₂	1 000 €
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 1.1.	-37 087	-2 766	7 927	245
Päästöoikeuksien ostot	221 000		207 249	
Toteutuneiden päästöjen määrä	-241 040		-297 813	
Päästöoikeuksien myynnit	0		0	
Myönnettyjen päästöoikeuksien muutos	44 466		45 550	
Käytettävissä olevien päästöoikeuksien määrä 31.12.	-12 661	-944	-37 087	-2 766

4.5 Ympäristötilinpitoa koskevat liitetiedot

Ympäristötilinpito Vantaalla

Kuntien ympäristötilinpidon laatimisen lähtökohtana on kauppa- ja teollisuusministeriön kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohje ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan tai kuntayhtymän tilinpidossa. Vantaalla seurattavat ympäristötilinpidon tulot, kulut ja investoinnit on määritelty kuutoskaupunkien kestävä kehityksen raportoinnin kehittämistyön yhteydessä.

Ympäristötilinpidossa on kaupungin ja liikelaitosten lisäksi tytäryhteisöistä mukana Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy sekä VTK Kiinteistöt Oy. Vertailuvuoden 2021 luvut eivät sisällä VTK Kiinteistöt Oy:n tietoja.

Vantaan ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit toiminnoittain

Vuonna 2022 Vantaalla ympäristötuottoja oli noin 2,8 miljoonaa euroa. Eniten tuottoja tuli ilmastonsuojelun hankeavustuksista ja ympäristönsuojelun viranomaistehtävistä.

Ympäristökulut vuonna 2022 olivat yhteensä 33,8 miljoonaa euroa. Edellisten vuosien tapaan kuluista valtaosa oli ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kuluja, kuten ympäristötyöhön liittyviä henkilökuluja.

Ympäristöinvestoinnit olivat runsaat 8 miljoonaa euroa, joista valtaosa käytettiin ilmastonsuojeluun, etenkin Vantaan ratikan suunnitteluun ja Led-valaistuksen lisäämiseen.

Ympäristötuotot, -kulut ja -investoinnit						
1 000 €	Tuotot	Kulut		Investoinnit		
	2022	2021	2022	2021	2022	2021
Luonnonsuojelu ja maisemanhoito	40	0	177	211	71	110
Ulkoilmansuojelu	14	5	1 913	2 772	0	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	0	0	1 003	821	103	0
Jätehuolto ja alueiden puhtaanapito	0	0	6 079	4 478	14	110
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	0	290	52	406	2 234
Melun ja värinän torjunta	0	0	98	49	34	0
Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät	36	79	3 883	285	0	0
Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet	0	0	14 196	17 055	33	0
Ilmastonsuojelu	2 751	2 467	3 708	3 908	7 457	6 608
Ympäristötoiminta yhteensä	2 840	2 551	31 347	29 631	8 119	9 062
Verot, Investointien poistot	0	0	2 438	2 721	0	0
Kaikki yhteensä	2 840	2 551	33 786	32 352	8 119	9 062

Ympäristotaloudelliset tunnusluvut

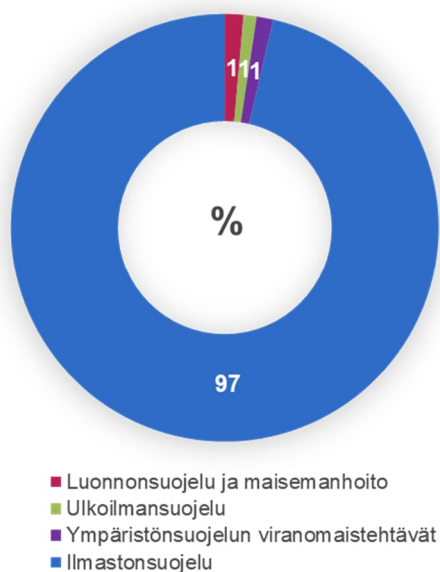
Ympäristotaloudelliset tunnusluvut		
	2022	2021
Tuotot		
Ympäristötuotot / toimintatuotot	1,0 %	0,8 %
Ympäristötuotot / asukas	11,7 €	10,7 €
Kulut		
Ympäristökulut + poistot / toimintakulut + poistot	1,9 %	1,9 %
Ympäristökulut + poistot / asukas	139,1 €	135,2 €
Investoinnit		
Ympäristöinvestoinnit / kokonaisinvestoinnit	5,8 %	7,5 %
Ympäristöinvestoinnit / asukas	33,4 €	37,9 €

Ympäristötuotot

Ympäristötuotoilla tarkoitetaan kuntaorganisaation toiminnasta saatuja tuloja, jotka liittyvät ympäristönsuojeluun. Niitä ovat esimerkiksi jätehuoltomaksut sekä ympäristön pilaaajilta perityt kunnan suorittamien tai teettämien kunnostustöiden ja siivousten korvaukset sekä energiansäästöillä saadut toimenpiteet. Ympäristötuotto on tilikaudelle jaksettu ympäristötulo.

Vuonna 2022 Vantaan kaupunkiorganisaation ympäristötuotot olivat 2,8 miljoonaa euroa. Ne kattoivat 1,0 prosenttia kaupungin kaikista toimintatuotoista. Ympäristötuottoja kertyi 11,7 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristötuottojen jakauma

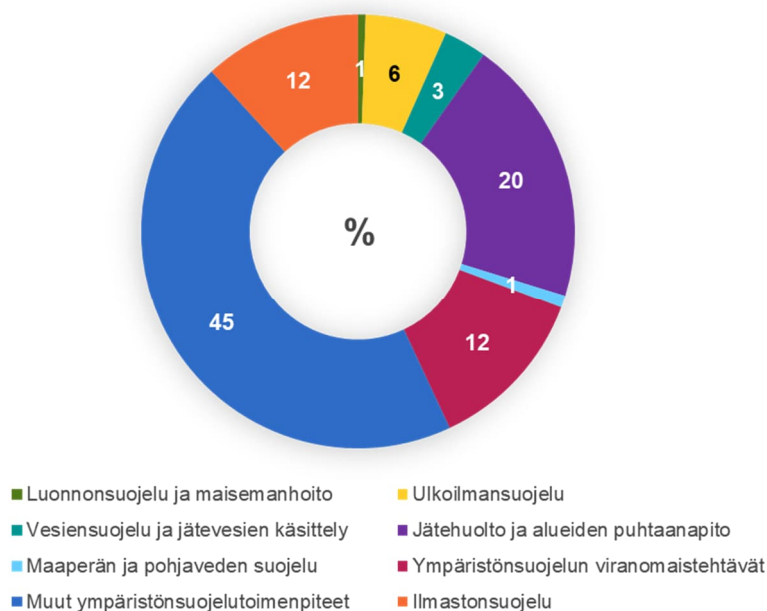
Ympäristökulut

Ympäristökulujen kokonaissumma muodostuu tilikaudelle jaksotetuista ympäristömenoista ja ympäristöinvestoinneista tehdyistä poistoista tilikauden aikana. Ympäristömeno määritellään ympäristönsuojelutoimenpiteistä aiheutuneeksi menoksi. Ympäristömeno puolestaan aiheutuu toiminnasta, jonka tarkoituksena on tuottaa ympäristöhyötyjä tai ennaltaehkäistä, vähentää taikka parantaa tulevaa luonnonsuojelun tasoa ja edistää luonnonvarojen kestäväää käyttöä.

Ympäristönsuojelutoiminnan kulut esitetään yleiseurooppalaisen ympäristönsuojelutoimenpiteiden tilastoluokituksen mukaisesti soveltuvin osin.

Vuonna 2022 Vantaalla valtaosa kaikkiaan 33,8 miljoonan euron ympäristökuluista kertyi aiempien vuosien tapaan ryhmistä Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet, Jätehuollon ja alueiden puhtaanapito sekä Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät. Ympäristökulut olivat 1,9 prosenttia kaupungin kaikista toimintakuluista. Ympäristökuluja kertyi 139,1 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristökulujen jakauma ilman veroja ja investointien poistoja

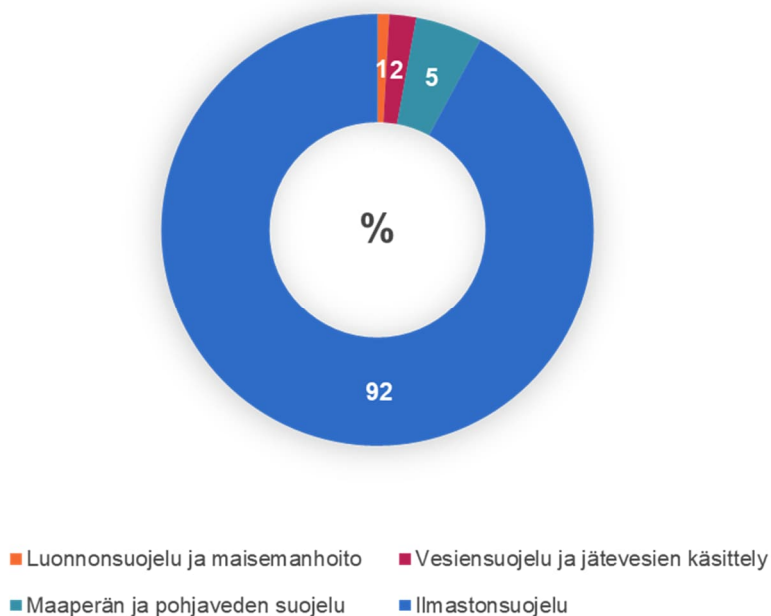

Ympäristöinvestoinnit

Ympäristöinvestoinnit ovat menoja, jotka syntyvät hyödykkeiden tuottamiseksi, ympäristöhaittojen ennaltaehkäisemiseksi, vähentämiseksi ja korjaamiseksi, tulevan ympäristönsuojelutason parantamiseksi ja luonnonvarojen kestävä käytön edistämiseksi hankitusta hyödykkeestä. Lisäksi investoinnin odotetaan tuottavan tuloa tai se on tarkoitettu käytettäväksi tuotannontekijänä kunnan hyödyke- ja palvelutuotannossa jatkuvasti usean tilikauden ajan ja hankintameno ylittää poistosuunnitelman mukaisen pienhankintarajan. Ympäristöinvestointien hankintamenosta vähennetään investoinnin tekemiseksi saadut rahoitusosuudet ja avustukset.

Vantaalla tehtiin ympäristöinvestointeja 8,1 miljoonalla eurolla. Eniten investoitiin ilmastonsuojeluun liittyviin toimenpiteisiin sekä maaperän ja pohjaveden suojeluun. Ympäristöinvestoinnit olivat 5,8 prosenttia kaupungin kaikista investoinneista. Ympäristöinvestointeja tehtiin 33,4 euroa asukasta kohden.

Kuvio: Ympäristöinvestointien jakauma

Ulkoilman suojelu

Kuntatekniikan keskus sai tuloja pölynsidontatöistä yksityistiekuntien teillä 13 995 euroa. Muita tuottoja ulkoilman suojelusta vuonna 2022 ei ollut.

Vuoden 2022 ulkoilman suojelun kulut, 1,9 miljoonaa euroa, tulivat lähes kaikki kadut ja puistot palveluksikon katujen kevätharjauksen ja pölynsidonnan henkilöstökuluista, palveluiden ostoista sekä aineista ja tarvikkeista.

Investointeja ulkoilman suojeluun ei vuonna 2022 ollut.

Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely

Vuonna 2022 ei ollut tuloja vesiensuojelusta ja jätevesien käsittelystä.

Valtaosa vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn 1 miljoonan euron kuluista koostui jätevesimaksuista toimitilajohtamisen palveluyksikössä vuonna 2022.

Investointeja vesiensuojeluun ei vuonna 2022 ollut.

Jätehuolto ja roskaantuminen

Jätehuollosta ja roskaantumisesta ei saatu tuloja vuonna 2022.

Jätehuollon kuluja oli vuonna 2022 yhteensä 6,1 miljoonaa euroa. Kulut koostuivat suurelta osin HSY:n kuntaosuudesta, kierrätyskeskuksen maksuista ja jätteenkäsittelymaksuista.

Investointeja jätehuoltoon ja roskaantumiseen ei vuonna 2022 ollut.

Maaperän ja pohjaveden suojelu

Vuonna 2022 maaperän ja pohjaveden suojelusta ei ollut tuottoja.

Kuluja kirjattiin henkilöstökuluihin ja imeytysaineisiin noin 290 000 euroa.

Vuonna 2022 geoteknisiin maaperän kunnostuksen konsulttitöihin ja konetöihin investoitiin 406 000 euroa.

Melun ja tärinän torjunta

Melun ja tärinän torjunta ei tuonut tuottoja vuonna 2022.

Melun ja tärinän torjunnasta aiheutuneet kulut, 98 000 euroa, muodostuivat vuonna 2022 konsultti- ja meluselvityksistä ja henkilöstökustannuksista.

Melun ja tärinän torjuntaan investoitiin 34 000 euroa vuonna 2022.

Luonnonsuojelu ja maisemansuojelu

Kaupunki sai tuloja vuonna 2022 luonnonsuojelusta ja maisemansuojelusta 39 900 euroa ELY-keskuksen avustuksina Isosuon kunnostukseen.

Luonnonsuojelun ja maisemansuojelun kulut, runsaat 176 600 euroa, muodostuivat vuonna 2022 pääasiassa henkilökustannuksista ja luontoon liittyvistä konsulttiselvityksistä.

Vantaan kaupungin investoinnit luonnonsuojeluun ja maisemansuojeluun olivat 70 900 euroa, joista lähes kaikki käytettiin Isosuon reittien ja rakenteiden toteuttamiseen.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävät

Tähän ryhmään kuuluvia tuloja kertyi lähinnä ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin liittyvistä lupamaksuista. Tulot olivat yhteensä lähes 35 800 euroa.

Ympäristönsuojelun viranomaistehtävien kulut olivat vuonna 2022 noin 3,9 miljoonaa euroa.

Investointeja ympäristönsuojelun viranomaistehtäviin ei ollut vuonna 2022.

Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet

Muista ympäristönsuojelutoimista ei saatu tuloja vuonna 2022.

Ryhmän Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet kulut koostuvat pääasiassa henkilöstökuluista sekä ympäristökoulutuksen, -kasvatuksen ja -neuvonnan sekä ympäristöjohtamisen ympäristökuluista. Muut ympäristönsuojelutoimenpiteet -ryhmään lasketuista 14,2 miljoonan euron kuluista suurin osa on kasvatuksen ja oppimisen toimialan henkilöstömenoja.

Investointeja muihin ympäristönsuojelun toimenpiteisiin vuonna 2022 oli yhteensä 33 000 euroa.

Ilmaston suojele

Ilmastonsuojelun tulot olivat vuonna 2022 vajaat 2,8 miljoonaa euroa. Vantaa sai vuonna 2022 hankeavustuksia sekä investointiavustusta ratikkaan yhteensä 1,6 miljoonaa euroa. Suuren tuloerän muodosti myös tilakeskuksen ESCO-hankkeiden energiansäästötoimien tuomat tulot.

Ilmastonsuojelun kulut, runsaat 3,7 miljoonaa euroa, muodostuivat vuonna 2022 muun muassa konsulttiselvityksistä ratikkaa varten. Lisäksi kuluja aiheuttivat myös ilmastotyöhön ja hankkeisiin kuuluneiden henkilöiden palkkakustannukset ja sekä palvelumaksut. Myös uusiutuvasta dieselin ja biokaasun hankinnasta aiheutui lisäkustannuksia.

Ratikkaan investoitiin vuonna 2022 yhteensä 6 miljoonaa euroa. Toinen suuri investointi koski LED-valojen ja lämmitysjärjestelmien muutosta useissa kaupungin kiinteistöissä.

Ympäristöverot ja ympäristövastuut

Vuonna 2022 maksettiin ympäristöperusteisia polttoaine- ja sähköveroja yhteensä 2,4 miljoonaa euroa.

4.6 Henkilöstöä, tilintarkastajan palkkioita ja intressitapahtumia koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.	Vakinaiset		Määräaikaiset		Yhteensä		Muutos 2022 vs. 2021	
	2022	2021	2022	2021	2022	2021	Määrä	%
Kaupunkistrategia ja johto	382	411	150	172	532	582	-50	-9 %
Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitos	455	432	81	82	536	514	22	4 %
Kaupunkikulttuuri	552	543	180	301	732	845	-113	-13 %
Kasvatus ja oppiminen	4 117	4 312	1 578	1 343	5 695	5 655	40	1 %
Sosiaali- ja terveystoimi	2 497	2 460	785	629	3 282	3 089	193	6 %
Suun terveydenhuollon liikelaitos	256	247	50	36	306	283	23	8 %
Kaupunkiympäristö	574	570	46	53	620	623	-3	-1 %
Yhteensä	8 833	8 975	2 870	2 616	11 703	11 591	112	1 %

Henkilöstön lukumäärään on laskettu vakituiset, määräaikaiset sekä työllistetyt. Osa-aikainen henkilöstö on muutettu kokoaikaisiksi yleisohjeen mukaisesti.

Henkilöstökulut		
1 000 €	2022	2021
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	575 796	558 353
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 799	2 456
Henkilöstökulut yhteensä	578 595	560 809

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
1 000 €	2022	2021
Kansallinen kokoomus Vantaa	83	69
Kansallinen Kokoomus Uusimaa	1	1
Suomen Keskusta Vantaa	13	13
Perussuomalaiset	40	20
Perussuomalaiset Uusimaa	0	1
Suomen Kristillisdemokraatit	10	13
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Uusimaa	2	2
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue Vantaa	111	106
Suomen ruotsalainen kansanpuolue Vantaa	14	12
Vihreä liitto Vantaa	54	58
Vihreä Uusimaa ry	1	1
Vasemmistoliiton Vantaan Kunnallisjärjestö Ry	28	30
Liike Nyt	4	1
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	362	328

Tilintarkastajan palkkiot		
1 000 €	2022	2021
Tarkastusyhteisö KPMG Oy Ab		
Tilintarkastuspalkkiot	134	191
Muut palkkiot	40	18
Palkkiot yhteensä	174	209

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet

Liitetietona on esitetty tiedot kaupungin ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista, jos ne ovat olennaisia eikä niitä ole toteutettu tavanomaisin kaupallisin ehdoin. Liitetietona on esitetty myös tavanomaisin ehdoin intressitahojen kanssa toteutetuista toimista niiden osapuolet ja toimien arvot, jos ne ovat tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi. Tietoja yksittäisistä liiketoimista on yhdistelty, ellei tietojen erillinen esittäminen ole välttämätöntä arvioitaessa liiketoimen vaikutusta kunnan taloudelliseen asemaan.

Taulukossa kuvataan Vantaan kaupungin liiketoimia konserniyhtiöidensä kanssa.

Kunnan ja intressitahojen väliset liiketoimet		
1 000 €	2022	2021
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden myynti intressitahoille		
Myyntituotot	1 718	2 236
Palvelumaksutuotot	642	150
Vuokratuotot	2 760	3 355
Muut toimintatuotot	204	243
Kaupungin tavaroiden ja palveluiden ostot intressitahoilta		
Palvelujen ostot	59 012	68 559
Muut ostot	15 108	14 349
Maksetut vuokrat	39 017	35 670
Kaupungin korot ja osingot intressitahoilta		
Korkotuotot	1 609	1 457
Osinkotuotot	10 830	10 194
Muut rahoitustuotot	1 137	1 061
Kaupungin antamat lainat intressitahoille		
Lainoja yhteensä	65 968	69 099
Kaupunkikonsernissa on käytössä konsernitili		
Konsernitilisaamiset	0	1 328
Konsernitilivelat	30 086	41 331

VAV Yhtymä -konserni

Kaupunki omistaa VAV Yhtymä Oy:n koko osakekannan. VAV Yhtymä -konserniin kuuluu VAV Yhtymä Oy:n lisäksi sen tytäryhtiöt VAV Palvelukodit Oy, VAV Asunnot Oy ja VAV Hoiva-asunnot Oy.

Tilivuoden 2022 aikana kaupunki on maksanut VAV-konserniin kuuluville yhtiöille vuokria yhteensä noin 12,5 milj. euroa (ALV 0 %). Aikaisemmillä tilikausilla kaupungin asuntolainarahastosta VAV-konsernille sen harjoittamaa sosiaalista asuntotuotantoa varten myönnettyjen lainojen pääoma oli 31.12.2022 yhteensä noin 31,8 milj. euroa. Varoilla on toteutettu ARA:n tukemaa luovutus- ja käyttö-rajoitusten alaista asuntorakentamista. VAV Hoiva-asunnot Oy:lle vuonna 2021 myönnetyn lainan pääoma per 31.12.2022 oli 32,1 milj. euroa.

Keskeiset VAV-konserniin liittyvät kaupungin päätökset tilikaudella 2022:

- Rahoitusjohtaja päätti 28.4.2022 myöntää VAV Palvelukodit Oy:lle lyhytaikaista vakuudetonta lainaa 1 miljoonaa euroa. Laina erääntyi 15.8.2022, lainan viitekorko Euribor 3 kk (kuitenkin vähintään 0 %) ja korkomarginaali 0,4 %.

VTK Kiinteistöt -konserni

Kaupunki omistaa VTK Kiinteistöt Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa toimitilapalveluja kaupunkikonsernin käyttöön. Se on voimassa oleviin sopimuksiin liittyen laskuttanut kaupungilta tilivuoden 2022 aikana kaikkiaan 23,0 milj. euroa (alv 0 %) pääasiassa vuokrina.

Kaupungin asuntolainarahastosta aikaisemmillä tilikausilla VTK Kiinteistöt Oy:lle myönnetyn lainan pääoma oli 31.12.2022 1,4 milj. euroa. Lainasta peritään korkoa euribor 6 kk + 0,50 % sekä sen lisäksi vuotuista luottoprovisiota 0,50 % kulloisenkin kalenterivuoden 1. päivänä auki olevasta lainapääomasta.

Kaunialan Sairaala Oy

Kaupunki omisti Kaunialan Sairaala Oy:n koko osakekannan 1.6.2022 asti, jolloin yhtiön koko osakekanta sekä sairaalakiinteistö myytiin osana julkista hankintaa Attendo Oy:n ja Kiinteistö Oy Kaunialan Sairaalan muodostamalle ryhmittymälle.

Kaupunki osti Kaunialan Sairaala Oy:ltä terveys- ja sosiaalipalveluita 1.1.-31.5.2022 aikana yhteensä 5,8 milj. euron arvosta. Ostot perustuivat Sotainvalidien Veljesliitto ry:n ja Vantaan kaupungin väliseen 15.12.2006 allekirjoitettuun sopimukseen.

Yhtiö maksoi kiinteistöstä vuokraa 15.12.2006 allekirjoitetun sopimuksen ja myöhempien tarkistusten perusteella tilivuoden 2022 aikana kaikkiaan noin 0,3 milj. euroa.

Vantaan Energia Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Energia Oy:n osakekannasta 60 %. Yhtiön toimialana on sähkö-, lämpö- ja maakaasuliiketoiminta sekä muu energianhuolto ja niihin liittyvä tuotteiden valmistus ja kauppa, energiapalvelut sekä alan muu liiketoiminta. Yhtiö on myynyt vuonna 2022 kaupungille sähköä ja kaukolämpöä 8,6 milj. euron arvosta. Vantaan Energia Oy:n kokonaan omistama tytäryhtiö Vantaan Energia Sähköverkot Oy on vuonna 2022 veloittanut kaupungilta sähkön verollista siirtomaksua 3,7 milj. euroa.

Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy

Kaupunki omistaa Vantaan Tilapalvelut Vantti Oy:n koko osakekannan. Yhtiö tarjoaa kaupunkikonsernille toimialansa mukaisia kiinteistönhoito-, puhtaus- ja ateriapalveluita.

Kaupunki on ostanut yhtiöltä palveluita tilivuoden 2022 aikana yhteensä 53,4 milj. euron arvosta, joka jakautuu ateriapalveluihin 23,3 milj. euroa, puhtauspalveluihin 14,9 milj. euroa ja kiinteistöpalveluihin (sisältäen vartiointipalvelut) 15,2 milj. euroa.

Oy Apotti Ab

Vantaan kaupunki omisti 31.12.2022 saakka Oy Apotti Ab:n osakekannasta 12,2 %. Yhtiön toimialana on tietojärjestelmäalan palvelutoiminta, ohjelmistojen ja laitteistojen hankinta, suunnittelu ja kehittäminen. Lisäksi yhtiö voi tarjota tietojärjestelmiin liittyvää konsultointia, koulutusta sekä tuki- ja käyttöpalveluita. Yhtiön toiminnan tarkoituksena on tuottaa omistajilleen sosiaali- ja terveydenhuollon asiakas- ja potilastietojärjestelmiin liittyviä palveluja omakustannushintaan. Yhtiön tarkoituksena ei ole tuottaa voittoa osakkeenomistajille eikä se jaa osakkeenomistajille osinkoa. Mahdollinen voitto on käytettävä yhtiön oman toiminnan tukemiseen ja kehittämiseen.

Yhtiö on veloittanut kaupungilta vuoden 2022 aikana 17,9 milj. euroa, jotka perustuvat osakassopimukseen. Summasta 1,1 milj. euroa on Vantaan osuus yhtiön toimintakuluista ja 5,0 milj. euroa yhtiön poistoista. Asiakas- ja potilastietojärjestelmän tuotannonaikaisia kustannuksia on laskutettu 10,6 milj. euroa ja muuta erillislaskutusta 0,2 milj. euroa. Lisäksi hyvinvointialueen valmisteluun liittyviä kustannuksia on laskutettu 1,0 milj. euroa.

Oy Apotti Ab:n osakkeet ja kaupungin yhtiölle myöntämät takaukset siirtyivät Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle 1.1.2023.

Vantaan Työterveys Oy

Kaupunki omisti 1.2.2022 asti Vantaan Työterveys Oy:n koko osakekannan. Yhtiö laskutti Vantaan kaupunkia työterveyspalveluiden tuottamisesta 1.1.-31.1.2022 yhteensä 0,2 milj. euroa. Yhtiön koko osakekanta myytiin Terveystalo Healthcare Oy:lle 1.2.2022.

5 Eriytetyt tilinpäätökset

5.1 Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen tilinpäätös

5.1.1 Toimintakertomus

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos ehkäisee onnettomuuksia laatimalla riskinarvioita, toteuttamalla turvallisuusviestintää, antamalla asiantuntijapalveluita, tekemällä tarkastuksia ja valvontaa, laatimalla suunnitelmia sekä varautumalla. Pelastuslaitos tuottaa turvallisuutta ylläpitämällä toimintavalmiutta ja suorittamalla pelastus- ja ensihoitotehtäviä sekä varoittamalla, rajoittamalla, suojaamalla, evakuoimalla ja varautumalla. Turvallisuutta tuotetaan ja ylläpidetään yhteistyössä muiden viranomaisten ja laitosten, alueen kuntien, järjestöjen, yritysten sekä kuntalaisten kanssa.

Pelastustoimen alue muodostuu Hyvinkään, Järvenpään, Keravan ja Vantaan kaupungeista sekä Mäntsälän, Nurmijärven, Pornaisten ja Tuusulan kunnista. Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen liikelaitoksen hallinto järjestetään Vantaan kaupungin hallintosäännön määräyksen. Kaupungin organisaatiossa Keski-Uudenmaan pelastuslaitos kuului kaupunkistrategian ja johdon toimialaan. Liikelaitoksella on johtokunta, johon kuuluu 15 henkeä.

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos on kyennyt saavuttamaan seurantajaksolla toiminnan minimimitavoitteet. Organisaation työmäärä on säilynyt edelleen suurena koronapandemian ja Ukrainan kriisin vaatimien suunnitelmien päivitysten ja muiden käynnissä olevien muutosten takia. Hyvinvointialuevalmistelu on jatkunut kiivaana ja uusia tietojärjestelmiä on otettu käyttöön loppuvuodesta 2022. Keväällä käytönotetussa palkkajärjestelmässä on ollut haasteita. Lisäksi organisaatiossa tapahtuneiden muutosten ja avainhenkilöiden pois siirtymisen takia on tehtäviä jouduttu jakamaan uudelleen. Tämän takia osa tunnistetuista kehittämiskohteista on edennyt hitaasti.

Tärkeä saavutus oli kahden hyvinvointialueen yhteistoimintasopimus, jolla turvataan Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen jatkaminen yhtenä laitoksena. Yhteistoimintasopimus hyväksyttiin molempien hyvinvointialueiden valtuustoissa ja allekirjoitettiin kesäkuussa. Myös uuden pelastuslautakunnan jäsenet on valittu ja ensimmäinen kokous pidettiin elokuussa ja syksyn aikana päätettiin hyvinvointialueen ensimmäinen talousarvioesitys sekä investointisuunnitelmaesitys aluehallitukselle.

Pelastuslaitoksen johtokunnan viimeinen kokous pidettiin joulukuussa ja siinä merkittiin tiedoksi Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen lakkauttaminen 31.12.2022. Vantaan kaupunki huolehtii yhdessä muiden kuntien kanssa tarvittavat toimet kuntien yhteistoimintasopimuksen lopettamiseksi vuoden 2023 aikana.

Koronapandemian helpottaessa olemme siirtyneet normaaliin toimintaan. Seurantajakson alkupuolella pelastuslaitos on kuitenkin edelleen jatkanut asiakirjavalvonnan sekä etäkoulutusten toteuttamista. Pelastustoiminnassa henkilöstöresurssihaasteet ovat kerryttäneet ylitöitä ja heijastuneet myös ensihoidon puolelle, jota kuormittaa erityisesti kiireettömien tehtävien kasvu.

Pelastuslaitos on kehittänyt työhyvinvointia ja yhdenvertaisuutta laitoksen toiminnassa esimerkiksi ottamalla vahvasti kantaa häirinnän ja syrjinnän nollatoleranssiin. Ratkaisuksi Mäntsälän paloaseman sisäilmaongelmiin otettiin elokuussa käyttöön väistötila, jota laajennetaan yhdellä uudella

Hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Keski-Uudenmaan pelastuslaitosta johtaa pelastusjohtaja johtoryhmän avustuksella. Liikelaitoksen johtoryhmään kuuluu pelastusjohtaja, kaksi pelastuspäällikköä, riskienhallintapäällikkö, ensihoitopäällikkö ja viestintäpäällikkö sekä talouspäällikkö, jonka palvelut ostetaan Vantaan kaupungilta. Johtoryhmässä toimii myös työsuojeluvaltuutettu henkilöstön edustajana. Toimistossa työskentelee kaksi palvelusih-teeriä ja talousassistentti.

Liikelaitoksen talous ja talousarvion toteutuminen

Pelastuslaitoksen johtokunnan hyväksymä talousarvio on tehty kahdelle eri toiminnalle, pelastustoit-
melle ja ensihoidolle.

Tuloslaskelman talousarviovertailu

Talousarviossa oli alun perin Vantaan valtuuston asettamana talousarvion sitovana tavoitteena oli lii-
keylijäämä 0 euroa. Vuonna 2022 pelastuslaitoksen liikealijäämä oli yhteensä -496 589,95 euroa. Lo-
pulliseksi tilikauden alijäämäksi muodostui rahoitustuottojen ja poistoerokirjausten jälkeen -193 131,19
euroa. Liikealijäämään vaikutti muun muassa inflaatio, polttoaineiden hinnan nousu ja varautuminen
Ukrainan tilanteen takia.

Vantaan valtuustossa 10.10.2022 § 6 hyväksyttiin lisäys talousarvioon henkilöstökuluihin TES-palkan-
korotusten vaikutuksena 332 900 euroa, tuottotavoitetta ei lisätty. Palkankorotusten takia muutetussa
talousarviossa tavoiteliikeylijäämäksi muodostuu -332 900 euroa. Huomioiden muutokset, pelastuslai-
toksen liikealijäämä toteutui kokonaisuudessaan -163 689,88 euroa muutettua talousarviota huonom-
pana.

Pelastustoimen liikevaihto oli 30,1 milj. euroa (30,4 milj. euroa vuonna 2021). Liike-vaihto ylitti talous-
arvion 0,1 milj. euroa. Toimintakulut olivat 29,3 milj. euroa (28,1 milj. euroa vuonna 2021). Pelastustoi-
men liikealijäämä oli -506 035,76 euroa.

Ensihoidon osalta liikevaihto oli 11,5 milj. euroa (11,3 milj. euroa vuonna 2021). Ensihoidossa kuljetus-
tuloja kertyi tilikaudella 3,6 milj. euroa (3,7 milj. euroa vuonna 2021). Hyvinkään sairaanhoitoalueen
osalta tulokertymä oli 1,8 milj. euroa (1,9 milj. euroa vuonna 2021). HYKS-Peijaksen sairaanhoitoalu-
een osalta tulokertymä oli 1,7 milj. euroa (1,8 milj. euroa vuonna 2021). Ensihoidon toimintakulut olivat
11,8 milj. euroa (11,3 milj. euroa vuonna 2021). Ensihoidon toimintakulut ylittivät talousarvion 0,1 milj.
euroa. Ensihoidon tuloksen henkilöstökuluissa näkyy koronan takia ensihoitajille maksettava kertakor-
vaus.

Rahoitusosan talousarviovertailu

Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta oli 661 392,04 euroa. Tilikauden rahavarojen muutos
416 584,35 euroa nostaa rahavarojen määrän 950 732,19 euroon.

Investointiosan talousarviovertailu

Vantaan valtuuston asettama sitova tavoite pelastuslaitoksen investoinneille vuodelle 2022 oli 2,5 milj.
euroa. Kaupunginjohtajan ja pelastusjohtajan 8.4.2022 käymien neuvotteluiden perusteella vuoden
2022 investoinneista toteutetaan investointirahoituksella vain kesken olleet ajoneuvohankkeet ja muut
hankkeet toteutetaan leasingrahoituksella. Investointirahoituksella toteutettavat hankkeisiin käytettiin
547 000 euroa (23 %). Leasingrahoituksella toteutettiin pelastustoimen ajoneuvohankkeita 1 593 000
eurolla.

Henkilöstö

Henkilöstön määrä vuoden 2022 lopussa oli 534, joista määräaikaista 97. Henkilöstön määrä kasvoi
22 henkilöllä vuoteen 2021 verrattuna. Henkilöstökulut olivat vuonna 2022 yhteensä 28 164 150,42
euroa.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Pelastuslaitoksen tavoitteiden toteutumista, varojen käyttöä ja tuloksellisuutta valvotaan säännöllisellä raportoinnilla. Vantaan kaupungille ja muille kunnille raportoidaan osavuosikatsauksien yhteydessä. Palveluyksiköiden ja toimistojen tuloksia seurataan osavuosikatsauksien yhteydessä. Henkilökohtaisten tavoitteiden ja tuloksellisuudenvalvontaa suoritetaan pääosin kehityskeskusteluissa.

Pelastuslaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2022 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne, muu vaatimus tai oikeusseuramus.

Ensihoitopalvelua tehtiin Hyvinkään sairaanhoitoalueen ja HYKS-Peijas alueen kanssa solmittujen yhteistoimintasopimusten mukaisesti.

Pelastuslaitos on vuokralla kuntien, yksityisten tai kiinteistöosaakeyhtiöiden omistamissa kiinteistöissä.

Pelastuslaitoksen sisäisten riskien tunnistaminen on tehty pelastuslaitoksen oman valmiussuunnitelman yhteydessä, riskienhallinnan kartoituksessa sekä Vantaan kaupungin ohjeistuksen mukaisesti. Niissä on otettu huomioon sekä ulkoiset että sisäiset pelastuslaitoksen palvelukykyä uhkaavat riskit.

Riskien hallintaa ja sisäistä valvontaa on ohjeistettu pelastuslaitoksen toimintasäännössä. Palveluihin liittyvää riskienhallintaa kehitetään osana valtakunnallista pelastustoimen riskienhallintaa. Toimintasääntöä täsmennetään pelastusjohtajan päätöksillä hankinta- ja tilausoikeuksista sekä tarvittavalla ohjeistuksella.

Työturvallisuuteen liittyvä riskienhallinta on toteutettu työturvallisuuslain edellyttämällä tavalla käyttämällä pelastuslaitosten yhteistä PERA-ohjelmaa ja ensihoidossa lisäksi sairaanhoitopiirin ylläpitämää ohjelmaa.

Tietoturvassa ja tietosuojassa noudatetaan Vantaan kaupungin ohjeistusta sekä sisäministeriön turvallisuusverkon vaatimuksia.

Arvio tulevasta kehityksestä

Liikelaitos lakkautettiin 31.12.2022. Pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueelle 1.1.2023 alkaen.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Keski-Uudenmaan pelastustoimen liikelaitoksen liikealijäämä oli yhteensä -496 589,95 euroa. Tilikaudelle poistoeron vähennykseksi kirjataan investointivaraukselle hankittuihin pysyviin vastaaviin kohdistuneet poistot 302 804,45 euroa.

Kaupunginjohtajan esitys tilikauden 2022 tuloksen käsittelystä kaupunginhallitukselle on seuraava:

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden alijäämä -193 131,19 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

5.1.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Pelastus			Ensihoito Hyvinkää			Ensihoito HYKS Peijas		
	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	30 229	30 113	- 117	4 770	4 706	- 64	6 893	6 784	- 109
Liiketoiminnan muut tuotot	0	241	241	0	155	155	0	196	196
Materiaalit ja palvelut	- 4 557	- 5 707	- 1 150	- 534	- 543	- 10	- 652	- 712	- 60
Henkilöstökulut	- 19 068	- 18 629	439	- 3 775	- 3 821	- 46	- 5 654	- 5 715	- 61
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 675	- 1 595	80	- 15	- 21	5	- 15	- 18	3
Liiketoiminnan muut kulut	- 5 232	- 4 929	303	- 462	- 466	4	- 588	- 536	51
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 303	- 506	203	- 15	10	25	- 15	1	14
Rahoitustuotot ja -kulut	0	1	1	0	0	0	0	0	0
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	- 303	- 505	203	- 15	10	25	- 15	1	14
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	303	303	0	0	0	0	0	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 303	- 203	100	- 15	10	25	- 15	1	14

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	41 893	41 603	- 289
Liiketoiminnan muut tuotot	0	592	592
Materiaalit ja palvelut	- 5 743	- 6 963	- 1 220
Henkilöstökulut	- 28 496	- 28 164	332
Poistot ja arvonalentumiset	- 1 705	- 1 633	72
Liiketoiminnan muut kulut	- 6 281	- 5 932	349
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 333	- 497	164
Rahoitustuotot ja -kulut	0	1	1
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	- 333	- 496	163
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	0	303	303
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 333	- 193	140

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
Varsinaisen toiminnan rahavirta	1 372	1 012	- 360
Investointien rahavirta	- 2 500	- 350	- 2 150
Muiden maksuvalmiuden muutosten rahavirta	0	- 245	- 245
Rahavarojen muutos	- 1 128	417	1 544

Investoinnit

Investointien lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
Pelastus- ja sammuksyksiköt, muu ajoneuvokalusto	- 2 090	- 547	- 1 543
Muu pelastus- ja huoltokalusto	- 100	0	100
Asemakalusto	- 120	0	120
Johtokeskukset	- 100	0	100
Väestönsuojelujärjestelmät	- 40	0	40
Tietojärjestelmät	- 50	0	50
Investoinnit yhteensä	- 2 500	- 547	1 953
Valtionosuudet ja luovutustulot	0	71	71
Investoinnit netto	- 2 500	- 475	2 025

5.1.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Liikevaihto	41 603 315,84	41 602 494,55
Liiketoiminnan muut tuotot	592 304,83	751 682,42
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 3 196 389,99	- 2 209 150,59
Palvelujen ostot	- 3 766 838,22	- 3 413 653,43
	- 6 963 228,21	- 5 622 804,02
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 22 423 783,87	- 22 285 525,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 4 642 930,08	- 4 513 956,81
Muut henkilösivukulut	- 1 097 436,47	- 1 039 236,38
	- 28 164 150,42	- 27 838 718,27
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 1 632 816,28	- 1 495 906,84
Liiketoiminnan muut kulut	- 5 932 015,71	- 5 910 699,66
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 496 589,95	1 486 048,18
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoitustuotot	3 378,86	3 838,75
Muut rahoituskulut	- 2 724,55	- 725,50
	654,31	3 113,25
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	- 495 935,64	1 489 161,43
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	302 804,45	302 804,45
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 193 131,19	1 791 965,88

Tuloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-4,9	15,6
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-4,9	15,6
Voitto, %	-1,2	3,6

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen rahoituslaskelma		1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta			
Liikeliiketoiminta (-alijäämä)	-	496 589,95	1 486 048,18
Poistot ja arvonalentumiset		1 632 816,28	1 495 906,84
Rahoitustuotot ja -kulut		654,31	3 113,25
Tulorahoituksen korjauserät	-	125 174,22	243 145,16
		1 011 706,42	2 741 923,11
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-	546 814,38	2 300 504,50
Rahoitusosuudet investointimenoihin		64 000,00	120 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot		132 500,00	243 145,16
	-	350 314,38	1 937 359,34
Toiminnan ja investointien rahavirta		661 392,04	804 563,77
Rahoituksen rahavirta			
Muut maksuvalmiuden muutokset			
Saamisten muutos kunnalta		974 943,94	2 271 443,27
Saamisten muutos muilta		454 556,91	1 107 806,57
Korottomien velkojen muutos kunnalta		6 310,75	7 141,86
Korottomien velkojen muutos muilta	-	1 680 619,29	715 403,93
Rahoituksen rahavirta		- 244 807,69	- 2 670 987,77
Rahavarojen muutos		416 584,35	- 1 866 424,00
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 31.12.		950 732,19	534 147,84
Rahavarat 1.1.		534 147,84	2 400 571,84
		416 584,35	- 1 866 424,00
Rahoituslaskelman tunnusluvut		2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €		1 316 024	1 650 258
Investointien tulorahoitus, %		235,5	136,9
Kassan riittävyys, pv		8,3	4,7
Quick ratio		1,4	1,2
Current ratio		1,4	1,2

Keski-Uudenmaan Pelastuslaitoksen tase	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	7 331 315,35	8 488 643,03
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	82 728,86	178 211,28
Muut pitkävaikutteiset menot	0,00	9 807,50
	82 728,86	188 018,78
Aineelliset hyödykkeet		
Koneet ja kalusto	7 248 586,49	6 445 160,85
Ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	0,00	1 855 463,40
	7 248 586,49	8 300 624,25
Vaihtuvat vastaavat	9 179 624,48	10 192 540,98
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	783 758,86	1 658 292,17
Saamiset kunnalta	6 850 752,25	7 825 696,19
Siirtosaamiset	594 381,18	174 404,78
	8 228 892,29	9 658 393,14
Rahat ja pankkisaamiset	950 732,19	534 147,84
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 510 939,83	18 681 184,01
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	8 804 954,35	8 998 085,54
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	8 998 085,54	7 206 119,66
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 193 131,19	1 791 965,88
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset	975 744,72	1 278 549,17
Poistoero	975 744,72	1 278 549,17
Vieras pääoma	6 730 240,76	8 404 549,30
Lyhytaikainen		
Ostovelat	1 462 612,19	2 547 353,76
Korottomat velat kunnalta	11 038,20	4 727,45
Muut velat	1 170 824,21	1 048 159,34
Siirtovelat	4 085 766,16	4 804 308,75
	6 730 240,76	8 404 549,30
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 510 939,83	18 681 184,01
Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuus, %	59,2	55,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	16,0	19,8
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	8 805,0	8 998,1
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	45 001,1	44 676,9

5.1.4 Keski-Uudenmaan pelastuslaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja –menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
1 000 €	2022	2021
Jäsenkuntien toimintaosuudet		
Pelastustoimi	29 413	29 337
Ensihoito	7 883	7 589
Myynti- ja maksutulot		
Ensihoitopalvelut	3 608	3 706
Yhteistoimintakorvaukset	116	421
Turvallisuuspalvelut (tarkastus- ja valvonta)	530	549
Liiketoiminnan muut tuotot (sis. valtionosuudet)	592	752
Toimintatuotot yhteensä	42 142	42 354

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineettomat hyödykkeet			
ATK-ohjelmistot	tasapoisto	3 vuotta	2 vuotta
Aineelliset hyödykkeet			
Muut kuljetusvälineet	tasapoisto	5 vuotta	4 vuotta
Muut raskaat koneet	tasapoisto	10 vuotta	10 vuotta
Muut kevyet koneet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
ATK-laitteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa	-	-
Pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, on kunnassa kirjattu vuosikuluksi			

Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot		
1 000 €	2022	2021
Muut toimintatuotot		
Irtaimen omaisuuden myyntivoitot	125	243
Myyntivoitot ja -tappiot yhteensä	125	243

Erittely poistoeron muutoksista		
1 000 €	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	303	303
Poistoeron muutokset yhteensä	303	303

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat				
Aineettomat hyödykkeet				
1 000 €	Muut pitkävaikutteiset menot			Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.			188	188
Lisäykset tilikauden aikana			0	0
Rahoitusosuudet tilikaudella			0	0
Vähennykset tilikauden aikana			0	0
Siirrot erien välillä			-10	-10
Tilikauden poisto			-95	-95
Poistamaton hankintameno 31.12.			83	83
Aineelliset hyödykkeet				
1 000 €	Kuljetus- välineet	Muut koneet ja kalusto	Ennakkomaksut ja kesk.er. hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	6 247	199	1 975	8 420
Lisäykset tilikauden aikana	-125	0	0	-125
Rahoitusosuudet tilikaudella	-184	0	0	-184
Vähennykset tilikauden aikana	-235	0	0	-235
Siirrot erien välillä	1 975	0	-1 975	0
Tilikauden poisto	-547	-83	0	-630
Poistamaton hankintameno 31.12.	7 131	116	0	7 247

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	2022	2021
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	8 998	7 206
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	8 998	7 206
Tilikauden ylijäämä/ alijäämä	-193	1 792
Oma pääoma yhteensä	8 805	8 998

Erittely poistoerosta		
1 000 €	2022	2021
Investointivaraukseen liittyvä poistoero	976	1 279
Poistoero yhteensä	976	1 279

Vieras pääoma		
1 000 €	2022 Lyhytaikainen	2021 Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	7	6
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	6	7
Vieras pääoma yhteensä	13	13

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset	4 001	4 700
Muut tilinpäätösjaksotukset	84	104
Siirtovelat yhteensä	4 086	4 804

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vuokravastuut		
1 000 €	2022	2021
Vuokravastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettava osuus	2 325	2 502
Myöhemmin maksettavat	39 953	39 953
Vuokravastuut yhteensä	42 278	42 454
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	821	744
Myöhemmin maksettavat	1 902	1 479
Leasingvastuut yhteensä	2 723	2 223
Yhteensä	45 001	44 677

Vuokravastuut ilmoitettuu ilman arvonlisäveroa.

Muut taseen ulkopuoliset järjestelyt		
1 000 €	2022	2021
Muut sopimukset		
Seuraavan tilikauden sopimuspalokuntasopimukset	544	622
Sopimusvastuut yhteensä	544	622

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2022	2021
Virka- ja työsuhteis	437	430
Määräaikaisia	97	82
Yhteensä	534	512

Luottamushenkilömaksut		
1 000 €	2022	2021
Keskustapuolue Uusimaa	0,2	0,2
Kokoomus Uusimaa	1,1	1,2
Perussuomalaiset Uusimaa	0,3	0,3
Suomen Sos.Dem. puolue Uusimaa	1,2	1,8
Vasemmistoliitto Uusimaa	0,3	0,1
Vihreä Uusimaa ry	0,5	0,9
Yhteensä	3,6	4,4

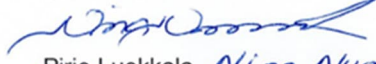
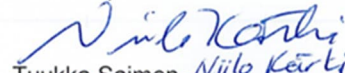
5.1.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

KESKI-UUDENMAAN PELASTUSTOIMEN LIIKELAITOS

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 27.3.2023

Vantaan kaupunginhallitus

Sari Multala
Mika Niikko
Ville Karinen
Ulla Kaukola
~~Pirjo Luukkala~~ Nina Nummela
Anitta Orpana
~~Tuukka Saimen~~ Niilo Kärki
Hanna Valtanen
Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja
Sade Tahvanainen
Faysal Abdi
Mika Kasonen
Kai-Ari Lundell
Vaula Norrena
~~Sakari Rokkanen~~ Susanna Kaiju
Visa Tammi

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Helsinki 3 5 2023KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö
Juhana Huuskonen
KHT, JHT

5.2 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätös

5.2.1 Toimintakertomus

Suun terveydenhuollon liikelaitos on kunnallinen liikelaitos, jonka toiminnallisena tavoitteena on tuottaa suun terveydenhuollon palveluja Vantaan väestölle. Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tehtävänä on vastata kansanterveyslaissa ja muussa lainsäädännössä tarkoitetusta kaupungin järjestämisvastuulle kuuluvista suun terveydenhuollon palveluista palvelusopimuksen mukaisesti. Suun terveydenhuollon liikelaitos toimii asiantuntijana suun terveydenhuoltoon liittyvissä asioissa yhteistyössä eri viranomaisten ja asiantuntijaorganisaatioiden kanssa.

Suun terveydenhuollon palvelujen tehtävänä on edistää kuntalaisten suun terveyttä ja hyvinvointia ennalta ehkäisemällä ja sairauksia hoitamalla sekä toimintakykyä parantavilla kuntoutustoimenpiteillä. Työnjako on oleellinen osa kustannustehokasta suun terveydenhuollon toimintaa. Toiminnan järjestämisessä tukeudumme tutkittuun tietoon ja keskitymme asiakaslähtöiseen vaikuttavaan ja laadukkaaseen toimintaan.

Toimitusjohtajan katsaus

Suun terveydenhuollon palvelujen tarpeeseen vastaaminen asiakaslähtöisesti, taloudellisesti tasapaisella tavalla sekä henkilöstön hyvinvoinnista huolehtien olivat keskeiset tavoitteet toimintakaudella.

Vuoden aikana annettiin palveluja 72 491 asiakkaalle. Asiakkaiden määrä pysyi samana edelliseen vuoteen verrattuna. Vantaalaisten hammaslääkäriissä käyvien osuus väestöstä nousi hieman edellisestä vuodesta. Vuonna 2022 kävijöitä oli 19,24 % väestöstä ja 2021 18,4 %. Potilaskohtaisten käyntien määrä laski edellisestä vuodesta. Vuonna 2022 määrä oli 2,59 käyntiä/potilas (vuonna 2021 2,86 käyntiä/potilas).

Suun terveydenhuollossa toteutui 119 076 hammaslääkärikäyntiä (vuonna 2021 käyntejä oli 124 869), laskua edelliseen vuoteen oli 4,9 %. Suuhygienistikäyntejä oli 44 938 (vuonna 2021 käyntejä oli 47 787), laskua edelliseen vuoteen 6,0 %. Hammashoitajakäyntejä oli 6 380 (vuonna 2021 käyntejä oli 7 579), laskua edelliseen vuoteen oli 15,8 %.

Suun terveydenhuollon kiireelliseen ensiapuun pääsi saman päivän aikana. Ensiapukäyntejä oli vähemmän kuin edellisenä vuonna. Vuonna 2022 käyntejä oli 15 995 ja vuonna 2021 käyntejä oli 18 536.

Peruuttamattomien poisjääntien käyntimäärä kasvoi hieman (5,0 %) edelliseen vuoteen verrattuna. Vuonna 2022 käyntien määrä oli 10 375 ja vuonna 2021 määrä oli 9 881. Peruuttamattomien poisjääntien klinisten tuntien määrä kasvoi 0,9 % edelliseen vuoteen (vuonna 2022 5 873 ja vuonna 2021 5 822 tuntia).

Terveysteen liittyviä tunnuslukuja ei ole tällä hetkellä vielä saatavilla, sillä Apotti-järjestelmä ei mahdollista väestön terveyttä mittaavien indeksien seuraamista. Jatkuvaa asiakastytyväisyysmittaria ei ollut liikelaitoksessa käytössä vuonna 2022. Henkilöstön hyvinvointia seurattiin Työterveyslaitoksen järjestelmällä Kunta10-tutkimuksella syksyllä 2022. Tutkimuksen mukaan liikelaitoksen henkilökunnan työhyvinvointi oli parantunut edelliseen vuonna 2020 tehtyyn tutkimukseen verrattuna sekä myös suhteessa muihin tutkimuksessa mukana olleisiin organisaatioihin.

Toimintaan heijastui edelleen koronan aiheuttaman toiminnan keskeyttämisen ja toimintavolyymien vähenemisen vuoksi muodostunut hoitotakuujono. Lisäksi pandemiatilanteen vaihdellessa vuoden aikana henkilökunnan lyhyitä poissaoloja oli paljon ja asiakkaat peruivat runsaasti aikojaan. Tammi-helmikuussa 2022 oli hoitajahenkilökuntaa siirretty vanhus- ja vammaispalveluiden hoivakoteihin auttamaan kriisiytyneessä tilanteessa. Keväällä 2022 terveydenhoitoalan lakot vaikuttivat myös liikelaitoksen toimintaan.

Vuonna 2020 kiireettömän hoidon keskeytyksen vuoksi muodostuneessa hoitotakuujonossa olevien asiakkaiden määrä vaihteli siten, että elokuussa 2022 jonossa oli suurimmillaan n. 1 700 henkilöä. Vuoden 2022 loppuun mennessä hoitotakuujono saatiin lähes kokonaan purettua. Hoitoaikojen siirtämisen vuoksi 6 kk:n hoitotakuu ylittyi 1 045 asiakkaalla. Tästä annettiin selvitys AVI:lle elokuussa 2022. Kiireettömään hoitoon pääsi 5 kk:n sisällä. Kesäkuussa 2022 otettiin käyttöön palveluseteli. Palveluseteli voidaan antaa kiireellisen hoidon jatkohoitoon, tutkimuskäynnillä todettuun hoidontarpeeseen perustuvaan hoitoon sekä lohjenneitten hampaiden korjaamiseen. Syyskuun alusta yksityinen toimija aloitti 1 000 potilaan jononpurun Vantaan toimitiloissa. Vuokratyövoiman käyttö oli vähäistä ja painottui Luona oy:n Vantaan suun terveydenhuollolta hankkiman turvapaikan hakijoiden kiireellisen hoidon järjestämiseen.

Erikoishammashoito tuotettiin omana toimintana erikoishammashoidon yksikössä. Erikoishammashoidon palveluita myytiin Porvoon, Loviisan, Sipoon ja Siuntion kunnille.

Liikelaitos teki yhteistyötä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä muiden toimialojen ja kolmannen sektorin kanssa. Suusairauksien hoidon lisäksi panostettiin ennaltaehkäiseviin palveluihin ja palveluiden integrointiin yhdessä muiden toimijoiden kanssa kuntalaisten elämänkaaren eri vaiheissa.

Vuoden 2022 aikana jatkettiin kaiken ikäisten kuntalaisten yksilöllistä suun hoitoa sovittujen toimintamallien mukaisesti. Palveluja tarjottiin monimuotoisesti myös etävastaanottoina kohdennetuille asiakasryhmille.

Neuvola, kouluja- ja opiskeluterveydenhuollon asetuksen mukaiset määräaikaisten terveystarkastukset toteutuivat suunnitellusti. Yhteistyötä lasten suun terveyden edistämiseksi tehtiin sosiaali- ja terveystoimen toimialan sisällä säännöllisissä yhteistyötapaamisissa äitiys- ja lastenneuvolan kanssa. Varhaiskasvatuksen kanssa jatkettiin yhteistyötä ja toimitettiin materiaalia Hymyhammas-terveystuokioiden pitämiseen esiopetuksessa. Kasvatuksen ja oppimisen toimialan kanssa jatkettiin yhteistyötä koululaisten hyvinvointiyhteistyön merkeissä. Koululaisten määräaikaistarkastukset toteutuivat suunnitellusti.

Ikääntyneiden suun terveyttä tuettiin jatkamalla aiempia toimintamalleja. Lisäksi OTE-hankeella kohdistettiin erityistoimia huonon suuhygienian aiheuttaman sairastumisriskin pienentämiseen korkean riskin potilailla. Hankkeen puitteissa järjestettiin lisätukea ja suun terveystarkastuksia ikääntyneiden palveluasumisen ja kotihoidon piirissä oleville. Suuhygienistin tarkastusten ohella lisättiin tietoa autettavan henkilön suun hoidosta hoivalle henkilökunnalle ja hyödynnettiin digitaalisia välineitä, mm. etäkonsultaatiota hoidon tarpeen arvioinnin tukena.

Integroiduttiin MEK-hankeessa edelleen avoimiin kohtaamispaikkoihin ja muihin matalan kynnyksen toimintapaikkoihin. Jatkettiin sekä kehitettiin edelleen hyväksi koettuja toimintamalleja. Tavoitettiin lukuisia määriä eri ikäisiä kuntalaisia ryhmä- ja yksilötilaisuuksissa. Toteutettiin vaihtoehtoisia kohtaamistapoja, Teams ja Zoom, sekä verkostoiduttiin eri toimijoiden ja sidostyhmiä kanssa.

Osallistuttiin vakiintuneilla toimintamalleilla muihin erilaisiin jalkautuviin, matalan kynnyksen, yhteisöliisiin tapahtumiin suun terveysaiheisilla teemoilla: puolustusvoimien kutsunnat, kesäruokailu-, terkkari ja -olkkari, Varian hyvinvointiviikot, Asunnottomien yö, Yhteinen pöytä. Jatkettiin yhteistyökäytäntöjä päihdekuntoutujien asumisyksikkö Koisonrannan kanssa. Lisäksi jatkettiin yhteistyötä terveystarveluuden asiakasvastaavahoitajien kanssa (asva), paljon palveluita käyttävien ja tarvitsevien hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Lastensuojelun ja suun terveydenhuollon yhteistyökäytäntöjä jatkettiin sovitusti. Lähisuhdeväkivallan ehkäisytyötä jatkettiin palvelualueen nimettyjen avainhenkilöiden tuella.

Jatkettiin yhteistyötä toimialan osallisuusverkostossa ja edistettiin palvelualueena kuntalaisten osallistumis-, -vuorovaikutus- ja vaikuttamismahdollisuuksia: vahvistettiin viestinnällisillä toimilla tieto-osallisuutta jakamalla suun terveys -aiheisia infoja some-kanavien kautta, Facebook ja Instagram. Tuotettiin monikielisiä videoita ja muuta materiaalia kuntalaisten käyttöön verkkosivuille sekä some-kanaville. Tuettiin kuntalaisten mahdollisuutta kysyä matalalla kynnyksellä suun terveyteen liittyvistä asioista

jalkautumalla avoimiin kohtaamispaikkoihin yhteisötiloille ja kirjastoihin. Hyödynnettiin Oma-Vantaa kanavaa asiakaspalautekanavana. Tehtiin yhteistyötä kokemusasiantuntijoiden kanssa. Vahvistettiin potilaan osallistumista ja vastuunottoa oman terveyden ylläpitämisessä ja hyvien valintojen tekemisessä jatkamalla suun terveysvalmennus-osiota osana Vantaan Hyvinvointimentorointi-ohjelmaa.

Jatkettiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle siirtymiseen valmistautumista ja tulevaisuuden palveluiden kehittämiseen osallistumista asiakkaan näkökulmasta. Osallistuttiin monialaisen tiimimallin pilotointiin, osatyökykyisten työllistymistä tukeviin suunterveystarkastuksiin (TEOT-hanke) sekä jatkettiin diabetespotilaiden palvelupolun kehittämistä terveysasemalla. Aloitettiin Lean-valmennuskokonaisuus osana palveluiden ja toiminnan kehittämistä.

Tunnusluvut

Terveystieteiden palvelut Suun terveydenhuolto

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
suun terveydenhuollon asiakkaat	74 987	77 159	74 375	60 348	72 354	72 491
tutkitut	36 871	36 021	34 209	26 516	28 282	29 898
käynnit yhteensä	203 435	204 152	193 802	136 442	180 235	170 394
kliiniset tunnit (kaikki suorittajat)	122 617	124 480	121 720	93 532	123 112	104 288
käynnit hammaslääkärillä	149 550	137 227	130 412	93 842	124 869	119 076
käynnit suuhygienistilla	48 514	51 092	52 280	35 122	47 787	44 938
käynnit hammashoitajalla	11 212	11 276	8 103	3 923	7 579	6 380
peruuttamattomat poisjäännit	9 245	9 261	10 548	10 172	9 881	10 375
peruuttamattomien poisjääntien kliiniset tunnit	5 420	5 401	6 266	6 065	5 822	5 873
kiireettömän hoidon jonossa	0	0	0	3 389	710	214
kiireetön hoitopaikka, T3	0	0	0	120	120	120
hammaslääkärissäkävijöiden osuus väestöstä (peittävyys)	26,76	27,57	24,21	18,25	18,40	19,24
hammaslääkärissäkäynti/ potilas (toistuvuus)	2,55	2,23	2,36	2,20	2,86	2,59
Suun terveydenhuollon kustannukset						
kokonaiskustannukset (1000 €)	23 235	23 468	24 192	23 456	24 208	25 373
euroa/ tutkittu	630	652	707	885	856	849
Asiakasmaksutulot (1 000 €)	6 045	6 198	5 876	4 388	5 286	5 265

Sosiaali- ja terveydenhuoltoa ja pelastustoimea koskevan uudistuksen toimeenpanosta ja sitä koskevan lainsäädännön mukaan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestäminen sekä pelastustoimen järjestämisen vastuu siirtyy kunnilta ja kuntayhtymiltä hyvinvointialueille 1. päivänä tammikuuta 2023 (sote-uudistus). Terveystieteiden järjestämisvastuun siirtyessä kaupungilta Vantaan ja Keravan hyvinvointialueelle, ei Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitokselle ole enää perustamisensa mukaista tarkoitusta. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen lakkauttamisesta 31.12.2022 tehtiin päätös Kaupunginvaltuuston kokouksessa 19.12.2022 (§ 9). Kunnan liikelaitoksen lakkauttamisesta päätettiin perustamista vastaavalla tavalla.

Suun terveydenhuollon liikelaitoksen talous, investoinnit ja rahoitus

Liikelaitosta sitova taloudellinen tavoite on pääoman tuottovaatimus. Laitos täytti sille asetetun vaatimuksen ja tuloutti kaupungille korvausta peruspääomasta 68 210,04 euroa ja korkoa kaupungin lainasta 159 158,04 euroa.

Liikevaihto oli 25 253 428,04 euroa (vuonna 2021 24 019 826,90 euroa), muutos edelliseen vuoteen oli +4,9 %. Liiketoiminnan muut tuotot olivat 650 938,96 euroa (vuonna 2021 660 849,84 euroa).

Asiakasmaksuasetuksen mukaiset tuotot jäivät hieman edellisestä vuodesta. Vuonna 2022 tuotot olivat 5 264 744,55 euroa ja vuonna 2021 5 285 760,37 euroa. Palvelutuotot palvelusopimukseen perustuen olivat 19 498 375 euroa (vuonna 2021 18 225 000 euroa). Palvelusopimusta korotettiin vuoden aikana miljoonalla eurolla. Korotuksella katettiin ostopalveluna hankittu palveluseteli (300 000 euroa), yksityiseltä palveluntuottajalta hankittu hammashoito (400 000 euroa) sekä alkuvuoden alhaisempi painotettujen toimenpiteiden määrän ja asiakaskäyntien negatiivinen vaikutus ulkoisiin asiakasmaksutuottoihin (300 000 euroa). Asiakasmaksujen kertymiseen vaikutti myös se, että suun terveydenhuollon asiakasmaksut lasketaan vuoden 2022 alusta mukaan terveydenhuollon maksukattoon.

Painotettujen toimenpiteiden määrä oli 355 539 kappaletta (vuonna 2021 määrä oli 379 105), mikä alitti palvelusopimuksen tavoitteen 456 750 painotettua toimenpidettä. Pandemia-avustusta liikelaitokselle suoritettiin 625 000,00 euroa (liiketoiminnan muut tuotot) erityisesti menetettyjen asiakasmaksutuottojen korvaamiseksi.

Operatiiviset kulut (kokonaiskulut ilman rahoituksen eriä) olivat yhteensä 25 432 100,31 euroa. Nousua edelliseen vuoteen oli 5,9 % (vuonna 2021 24 009 935,65 euroa). Materiaali- ja palveluostoja oli 7 503 009,09 euroa (vuonna 2021 6 225 468,94 euroa). Aine- ja tarvikehankinnoissa jäätiin alle viime vuoden toteuman (muutos -126 764,60 euroa). Palvelujen ostot nousivat edellisestä vuodesta 35,9 % (1 404 304,75 euroa). Palvelujen ostoja nosti palvelusetelihankinta (199 084,68 euroa), palvelujen ostot yksityiseltä (301 451,15 euroa), välinehuollon palveluiden siirtyminen vuonna 2021 ja ekstraoraaliröntgenkuvauksen siirtyminen toukokuussa 2022 omasta toiminnasta HUS:n tuottamaksi (ero vuoteen 2021 oli 248 868,01 euroa), laboratoriopalveluiden ostot muilta (ero vuoteen 2021 oli 370 280,75 euroa) sekä yleiset hinnan korotukset.

Henkilöstökulut olivat 16 039 870,42 euroa (vuonna 2021 oli 15 824 792,20 euroa). Vuodelle 2022 budjetoitu kahden hammaslääkärin ja kahden hammashoitajan rekrytointi mahdollistui vasta elokuussa 2022 rekrytointihaasteiden vuoksi. Maaliskuusta 2022 HR-järjestelmänä oli käytössä HUS Asvia. Järjestelmässä oli runsaasti haasteita, jotka heijastuivat toimintaan siihen, että uusien vakanssien perustaminen ja työsopimusten tekeminen hidastui merkittävästi. Tämä puolestaan vaikeutti ja hidastutti uusien työntekijöiden töiden aloittamista.

Liiketoiminnan muut kulut olivat 1 889 220,80 euroa (vuonna 2021 oli 1 948 270,55 euroa). Operatiiviset kulut olivat yhtä painotettua toimenpidettä kohden 71,53 euroa (vastaava luku vuonna 2021 oli 63,33 euroa).

Liikelaitoksella ei ollut vuonna 2022 suunnitelman mukaisia poistoja (vuonna 2021 poistot olivat 11 403,96 euroa).

Rahoituserät olivat asetettujen raamien mukaiset. Korkokulut kunnalle olivat 159 158,04 euroa (korko 7,00 %) ja korvaus peruspääomasta 68 210,04 euroa.

Liikelaitoksen ylijäämä oli 271 120,30 euroa (vuonna 2021 ylijäämä oli 470 068,11 euroa).

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen investoinnit rahoitettiin leasingsopimusjärjestelyllä eikä investointeja kirjattu taseeseen, sama peruste on ollut voimassa myös edellisinä vuosina.

Liikelaitoksen pysyvät vastaavat (koneet ja kalusto) olivat vuoden 2022 lopussa nolla euroa (vuonna 2021 0,00 euroa). Vaihtuvat vastaavat vuoden 2022 lopussa olivat 7 544 620,22 euroa (vuonna 2021 7 086 298,83 euroa). Yhdystileillä olevat rahat (=saamiset kunnalta) olivat vuoden 2022 lopussa 6 640 908,97 euroa (vuonna 2021 oli 6 296 402,06 euroa). Liikelaitoksen pankkisaamiset vuoden 2022 lopulla 21 703,80 euroa (vuonna 2021 83 157,63 euroa).

Liikelaitoksen oma pääoma vuoden 2022 lopussa oli 1 263 732,49 euroa (vuoden 2021 lopussa 992 612,19 euroa). Liikelaitoksen peruspääoman ylijäämä on 289 297,49 euroa.

Toiminta vuonna 2022

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos on kuntalain 10 a luvun mukaisesti 1.6.2010 perustettu kuntallinen liikelaitos, jonka hallinto järjestetään liikelaitoksen johtosäännön sekä Vantaan kaupungin johtosääntöjen ja hallintosäännön määräyksiin. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunta huolehtii kaupunginvaltuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden mukaisesti tehtävälleen toiminnan tuloksellisuudesta. Johtokunta kokoontui vuoden 2022 aikana yhdeksän kertaa.

Liikelaitoksen johtokunta kaudella 2021–2022:

Varsinaiset jäsenet:

Matti Lepistö, puheenjohtaja

Eeva Pitkänen

Anneli Karhunen

Minna Heikkinen

Heikki Hölttä

Varajäsenet:

Henna-Maria Vihavainen

Sanna Huuskonen

Vesa Männistö

Kati Paajanen

Tuukka Rämö

Kaupungin organisaatiossa Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitos kuului sosiaali- ja terveydenhuollon toimialaan. Liikelaitosta johti suun terveydenhuollon johtaja, joka toimi liikelaitoksen toimitusjohtajana.

Vuoden 2022 alusta liikelaitos oli järjestäytynyt uuden linjaorganisaatorakenteen mukaisesti. Liikelaitoksessa muodostui viidestä operatiiviseen toimintaan keskittyvästä palveluyksiköstä: Itä-Vantaan ja Länsi-Vantaan palveluyksikkö, hoitotyön palveluyksikkö, erikoishoidon palveluyksikkö sekä palveluohjauksen ja kiireellisen hoidon palveluyksikkö. Näiden lisäksi oli hallinnon palveluyksikkö. Organisaatio-uudistuksen tavoitteena oli palveluiden tuotannon ja sen johtamisen selkeyttämiseksi, palveluiden kehittämisen ja talouden seurannan kehittämiseksi. Toimipisteitä on 24 sekä yksi liikkuva yksikkö.

Henkilöstö

Henkilökuntaa oli vuoden 2022 lopussa yhteensä 319 henkilöä (vuonna 2021 oli 300 henkilöä), joista määräaikaista oli 58 (vuonna 2021 38).

Selonteko sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Toiminnassa noudatetaan hyvän johtamis- ja hallintotavan periaatteita. Toimintaohjeistusta on kehitetty ohjaamaan sisäistä valvontaa tulossyksiköissä esimiestyön kautta. Säännöllisesti pidettävillä yhteisillä kokouksilla taataan yhteinen käytäntö. Suun terveydenhuollon ammattilaisten ja asiantuntijoiden sekä esimiesten järjestelmällisellä koulutuksella taataan yhteinen näkemys.

Liikelaitoksen varojen käyttöä valvoo toimitusjohtaja. Tavoitteiden toteutumisesta ja taloudesta raportoidaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen johtokunnalle säännöllisesti pidettävien kokousten yhteydessä. Vantaan kaupungille raportointi tapahtuu kolmannes vuosittain.

Rahoitus- ja korkoriskien hallinta Vantaan kaupunkikonsernissa on keskitetty rahoituksen tulosalueelle. Vahinko- ja vastuuriskit on rajattu vakuuttamalla. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen vakuutukset on hoidettu osana kaupungin vakuutuksia. Tämä varmistaa kattavan vakuutusturvan ja ajantasaisuuden.

Suun terveydenhuollon toimintaan on kohdistunut normaaleina pidettäviä potilasvalituksia. Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksella ei ole tiedossa tilikaudella 2022 lakien ja säännösten sekä hyvän hallinto- ja johtamistavan vastaisia toimia, joista seuraisi merkittävä korvaus, kanne tai muu vaatimus tai oikeusseuraamus.

Tilikauden aikana ekstaroraali (ptg- ja KKTT-rtg-kuvat) kuvantaminen siirtyi kokonaan HUS:n tuottamaksi. Tässä yhteydessä liikelaitoksen hallussa ollut ekstraoraalikuvantamislaitte myytiin HUS:lle. Kyseinen laite oli leasing-sopimuksella eikä sillä ole jäännösarvoa taseessa. Näin ollen tilikauden aikana ei ole todettu omaisuuden hankinnassa, luovutuksessa tai käyttöarvossa menetyksiä tai arvonalennuksia.

Hankintasopimuksissa käytetään kaupungin yleisiä sopimusehtoja. Erityissopimusten laadinnassa ja tulkinnassa käytetään mm. kaupungin sosiaali- ja terveystoimen hankintayksikön erityisasiantuntija- ja lakimiespalveluja.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilikauden ylijäämä on 271 120,30 euroa, mikä siirretään taseen oman pääoman eräksi. Liikelaitoksen oma pääoma on ylijäämäinen.

Liikelaitos jää Vantaan kaupungille kirjanpidolliseksi merkinnäksi, kunnes erillistilinpäätös on hyväksytty kuntalain mukaisessa järjestyksessä. Liikelaitoksen ylijäämä yhdistetään kaupungin taseeseen eräkohtaisesti niin, että sisäiset erät eliminoituvat.

Kaupunginjohtajan esitys tilikauden 2022 tuloksen käsittelystä kaupunginhallitukselle on seuraava:

Kaupunginhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä 271 120,30 euroa siirretään taseen oman pääoman edellisten tilikausien ylijäämään.

5.2.2 Johtokunnan hyväksymä talousarvion toteutumisvertailu

Tuloslaskelma

Tuloslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
Liikevaihto	24 968	25 253	285
Liiketoiminnan muut tuotot	625	651	26
Materiaalit ja palvelut	- 6 092	- 7 503	- 1 411
Henkilöstökulut	- 16 770	- 16 040	730
Liiketoiminnan muut kulut	- 2 250	- 1 889	361
Liikelylijäämä (-alijäämä)	481	472	- 9
Muut rahoitustuotot ja -kulut	17	26	9
Kunnalle maksetut korkokulut	- 159	- 159	0
Korvaus peruspääomasta	- 68	- 68	0
Rahoitustuotot ja -kulut	- 210	- 201	9
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	271	271	0

Rahoituslaskelma

Rahoituslaskelman lyhennelmä 1000 €	Talousarvio 2022	Toteuma	Poikkeama
Toiminnan ja investointien rahavirta	84	271	187
Rahoituksen rahavirta	0	- 333	- 333
Rahavarojen muutos	84	- 62	- 146

5.2.3 Tilinpäätöslaskelmat ja tunnusluvut

Vantaan Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Liikevaihto	25 253 428,04	24 019 826,90
Liiketoiminnan muut tuotot	650 938,96	660 849,84
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 2 185 777,55	- 2 312 542,15
Palveluiden ostot	- 5 317 231,54	- 3 912 926,79
	- 7 503 009,09	- 6 225 468,94
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 12 876 081,39	- 12 741 202,75
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 2 655 365,74	- 2 599 452,25
Muut henkilösivukulut	- 508 423,29	- 484 137,20
	- 16 039 870,42	- 15 824 792,20
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	0,00	- 11 403,96
Liiketoiminnan muut kulut	- 1 889 220,80	- 1 948 270,55
Liikeliikelyjä (alijäämä)	472 266,69	670 741,09
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	27 586,06	28 154,13
Kunnalle maksetut korkokulut	- 159 158,04	- 159 158,04
Korvaus peruspääomasta	- 68 210,04	- 68 210,04
Muut rahoituskulut	- 1 364,37	- 1 459,03
	- 201 146,39	- 200 672,98
Tilikauden ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	271 120,30	470 068,11
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	0,00	0,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	271 120,30	470 068,11
Tuloslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Sijoitetun pääoman tuotto, %	14,1	21,4
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	14,1	21,4
Voitto, %	1,1	2,0

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyläämä (-alijäämä)	472 266,69	670 741,09
Poistot ja arvonalentumiset	0,00	11 403,96
Rahoitustuotot ja -kulut	- 201 146,39	- 200 672,98
Tulorahoituksen korjauserät	0,00	918,60
	271 120,30	480 553,47
Investointien rahavirta		
Pysyvien vastaavien hyödykk. luovutustulot	0,00	0,04
Toiminnan ja investointien rahavirta	271 120,30	480 553,51
Rahoituksen rahavirta		
Oman pääoman muutokset	0,00	139 456,30
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutos	- 61 571,76	64 487,94
Saamisten muutos kunnalta	- 344 506,91	- 340 705,89
Saamisten muutos muilta	- 175 268,31	- 49 760,64
Korottomien velkojen muutos kunnalta	- 420,00	420,00
Korottomien velkojen muutos muilta	249 192,85	309 100,90
Rahoituksen rahavirta	- 332 574,13	- 495 203,19
Rahavarojen muutos	- 61 453,83	- 14 649,68
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	21 703,80	83 157,63
Rahavarat 1.1.	83 157,63	97 807,31
	- 61 453,83	- 14 649,68
Rahoituslaskelman tunnusluvut	2022	2021
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v., €	1 397 958	1 126 838
Investointien tulorahoitus, %	-	-
Lainanhoitokate	2,7	4,0
Laskennallinen lainanhoitokate	1,4	1,9
Kassan riittävyys, pv	0,3	1,3
Quick ratio	1,9	1,9
Current ratio	1,9	1,9

Vantaan suun terveydenhuollon liikelaitoksen tase	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	7 544 620,22	7 086 298,83
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	876 662,11	706 739,14
Saamiset kunnalta	6 640 908,97	6 296 402,06
Siirtosaamiset	5 345,34	0,00
	7 522 916,42	7 003 141,20
Rahat ja pankkisaamiset	21 703,80	83 157,63
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 544 620,22	7 086 298,83
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 263 732,49	992 612,19
Peruspääoma	974 435,00	974 435,00
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	18 177,19	- 451 890,92
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	271 120,30	470 068,11
Toimeksiantojen pääomat	2 916,18	64 487,94
Lahjoitusrahastojen pääomat	2 916,18	64 487,94
Vieras pääoma	6 277 971,55	6 029 198,70
Pitkäaikainen		
Lainat kunnalta	2 273 680,16	2 273 680,16
Lyhytaikainen		
Ostovelat	718 068,50	571 317,01
Korottomat velat kunnalta	0,00	420,00
Muut velat	850 961,69	721 751,66
Siirtovelat	2 435 261,20	2 462 029,87
	4 004 291,39	3 755 518,54
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 544 620,22	7 086 298,83
Taseen tunnusluvut	2022	2021
Omavaraisuus, %	16,8	14,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	24,2	24,4
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	289,3	18,2
Lainakanta 31.12., 1000 €	2 273,7	2 273,7
Lainat ja vuokravastuut, 31.12., 1000 €	1 748,1	1 746,3
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	7,2	7,3
Asukasmäärä	242 819	239 206

5.2.4 Suun terveydenhuollon liikelaitoksen tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet sekä -menetelmät

Pysyvät vastaavat on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Pysyviin vastaaviin ei ole kirjattu pieniä hankintoja, joiden hankintameno on alle 10 000 euroa, vaan ne on kirjattu tilikauden kuluksi. Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain		
1 000 €	2022	2021
Liikelaitoksen tuotot alueittain		
Korvaukset valtiolta	66	63
Myyntituotot kunnilta ja kuntayhtymiltä	319	222
Myyntituotot muilta	5 324	5 399
Palvelusopimukseen perustuvat tuotot	19 544	18 335
Liiketoiminnan muut tuotot	651	661
Toimintatuotot yhteensä	25 904	24 680

Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet			
	Poistomenetelmä	Poistoaika ennen 1.1.2013 hankitut	Poistoaika 1.1.2013 alkaen hankitut
Aineelliset hyödykkeet			
Sairaala- ja terveydenhuoltolaitteet	tasapoisto	5 vuotta	5 vuotta
Muut laitteet ja kalusteet	tasapoisto	3 vuotta	3 vuotta

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet	Koneet ja kalusto	
1 000 €	2022	2021
Poistamaton hankintameno 1.1.	0	11
Tilikauden poisto	0	-11
Poistamaton hankintameno 31.12.	0	0

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely		
1 000 €	2022	2021
Peruspääoma 1.1.	974	974
Peruspääoma 31.12.	974	974
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	18	-591
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	18	-452
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	271	470
Oma pääoma yhteensä	1 263	992

Toimeksiantojen pääomat		
1 000 €	2022	2021
Lahjoitusrahastojen pääomat	3	64
Toimeksiantojen pääomat yhteensä	3	64

Vieras pääoma		
1 000 €	2022 Lyhytaikainen	2021 Lyhytaikainen
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	44	33
Yhteensä	44	33
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	162	203
Yhteensä	162	203
Vieras pääoma yhteensä	206	236

Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät		
1 000 €	2022	2021
Lyhytaikaiset siirtovelat		
Palkkojen ja henkilökulujen jaksotukset	2 435	2 460
Muut tilinpäätösjaksotukset	0	2
Siirtovelat yhteensä	2 435	2 462

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vuokravastuut		
1 000 €	2022	2021
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	148	185
Myöhemmin maksettavat	377	342
Vuokravastuut yhteensä	525	527

Vuokravastuut ilmoitettuu ilman arvonlisäveroa.

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12.		
	2022	2021
Virka- ja työsuhteisia	261	260
Määräaikaista	58	38
Työllistetyt	0	2
Yhteensä	319	300

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetyt luottamushenkilömaksut		
	2022	2021
Kansallinen kokoomus Vantaa	1 180	1 700
Suomen Kristillisdemokraatit	0	180
Perussuomalaiset	270	180
Suomen Sosialidemokraattinen puolue Vantaa	648	486
Vihreä liitto Vantaa	300	600
Tilitetyt luottamushenkilömaksut yhteensä	2 398	3 146

5.2.5 Tilinpäätöksen allekirjoitukset

SUUN TERVEYDENHUOLLON LIIKELAITOS

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 27.3.2023

Vantaan kaupunginhallitus

Sari Multala

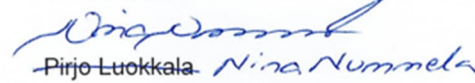
Mika Niikko

Ville Karinen

Ulla Kaukula

Pirjo Luukkainen

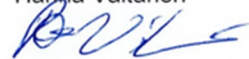
Anitta Orpana

Tuukka Saimen

Hanna Valtanen

Ritva Viljanen

Kaupunginjohtaja

Säde Tahvanainen

Faysal Abdi

Mika Kasonen

Kai-Ari Lundell

Vaula Norrena

Sakari Rokkanen

Visa Tammi

Susanna Kaija

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Helsinki 3 5 2023

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Julia Huuskonen
KHT, JHT

5.3 Liikelaitosten vaikutus kaupungin talouteen

	Tuloslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Tuloslaskelma yhteensä
Toimintatuotot							
Myyntituotot, ulkoiset	49,84	26,39	0,00				76,23
Myyntituotot, sisäiset	5,75	31,00	0,00	-5,75	-31,00	0,00	0,00
Maksutuotot, ulkoiset	65,78	6,43	0,00				72,20
Maksutuotot, sisäiset	0,40	0,03	0,03	-0,40	-0,03	-0,03	0,00
Tuet ja avustukset, ulkoiset	57,69	3,07	0,00				60,76
Tuet ja avustukset, sisäiset	0,02	0,63	0,00	-0,02	-0,63	0,00	0,00
Muut toimintatuotot, ulkoiset	76,05	0,55	0,00				76,60
Muut toimintatuotot, sisäiset	187,14	0,00	0,48	-187,14	0,00	-0,48	0,00
Toimintakulut							
Henkilöstökulut	-531,59	-44,20	0,00				-575,80
Palvelujen ostot, ulkoiset	-880,59	-7,27	-0,86				-888,72
Palvelujen ostot, sisäiset	-36,02	-1,81	0,00	36,02	1,81	0,00	0,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, ulk.	-57,93	-5,38	-0,01				-63,33
Aineet, tarvikkeet ja tavarat, sis.	-0,02	0,00	0,00	0,02	0,00	0,00	0,00
Avustukset, ulkoiset	-73,36	-0,02	-0,02				-73,39
Avustukset, sisäiset	-0,65	0,00	0,00	0,65			0,00
Muut toimintakulut, ulkoiset	-74,61	-3,98	0,00				-78,59
Muut toimintakulut, sisäiset	-183,16	-3,82	0,00	183,16	3,82	0,00	0,00
Toimintakate	-1 395,26	1,61	-0,38	26,53	-26,02	-0,51	-1 394,03
Verotulot	1 203,66						1 203,66
Valtionosuudet	287,60						287,60
Rahoitustuotot ja -kulut							
Korkotuotot, ulkoiset	12,24	0,03	1,57				13,84
Korkotuotot, sisäiset	0,16	0,00	0,00	-0,16			0,00
Muut rahoitustuotot, ulkoiset	15,13	0,00	0,04				15,17
Muut rahoitustuotot, sisäiset	0,07	0,00	0,00	-0,07			0,00
Korkokulut, ulkoiset	-2,53	0,00	0,00				-2,53
Korkokulut, sisäiset	0,00	-0,16	0,00	0,00	0,16		0,00
Muut rahoituskulut, ulkoiset	-0,10	0,00	-0,02				-0,12
Muut rahoituskulut, sisäiset	0,00	-0,07	0,00	0,00	0,07		0,00
Vuosikate	120,96	1,41	1,21	26,31	-25,79	-0,51	123,58
Poistot ja arvonalentumiset							
Suunnitelman mukaiset poistot	-105,75	-1,63	0,00				-107,38
Kertaluonteiset poistot	-1,36	0,00	0,00				-1,36
Arvonalentumiset	-1,88	0,00	0,00				-1,88
Satunnaiset tuotot							
Satunnaiset tuotot	0,05	0,00	0,00				0,05
Tilikauden tulos	12,02	-0,22	1,21	26,31	-25,79	-0,51	13,00
Varausten ja rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)		0,30	-1,21				-0,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	12,02	0,08	0,00	26,31	-25,79	-0,51	12,09

	Rahoituslaskelman toteumat milj. €			Sisäisten erien eliminoinnit milj. €			Kokonais- tarkastelu milj. €
	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Kaupunki	Liike- laitokset	Rahastot	Rahoitus- laskelma yhteensä
Toiminnan rahavirta							
Vuosikate	120,96	1,41	1,21	26,31	-25,79	-0,51	123,58
Satunnaiset erät	0,05						0,05
Tulorahoituksen korjauserät	-46,23	-0,13					-46,35
Investointien rahavirta							
Investointimenot	-139,78	-0,55	0,33				-140,00
Rahoitusosuudet investointeihin	8,63	0,06					8,70
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	62,04	0,13					62,17
Toiminnan ja investointien rahavirta	5,69	0,93	1,54	26,31	-25,79	-0,51	8,15
Rahoituksen rahavirta							
Antolainauksen muutokset							
Antolainasaamisten lisäykset	-0,12		0,00				-0,12
Antolainasaamisten vähennykset	2,98		3,27				6,25
Lainakannan muutokset							
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-71,71						-71,71
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-11,24						-11,24
Oman pääoman muutokset	18,92		-18,94				-0,03
Muut maksuvalmiuden muutokset							
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-1,18	-0,06					-1,24
Vaihto-omaisuuden muutos	0,07						0,07
Saamisten muutos	19,36	0,90	-4,44	-0,21	-0,62	4,84	19,83
Korottomien velkojen muutos	45,91	-1,43	-0,12	-4,01	-0,01		40,35
Rahoituksen rahavirta	2,97	-0,59	-20,24	-4,22	-0,63	4,84	-17,85
Rahavarojen muutos	8,66	0,35	-18,70	22,09	-26,42	4,33	-9,70

5.4 Muiden eriytettyjen yksiköiden tilinpäätökset

5.4.1 Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tilinpäätöslaskelmat

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Liikevaihto	506,00	556,00
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 69,23	- 49,45
Liiketoiminnan muut kulut	- 18 830,00	0,00
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 18 393,23	506,55
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	1 555 880,85	1 475 074,86
Muut rahoitustuotot	16 784,11	18 434,79
	1 572 664,96	1 493 509,65
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	1 554 271,73	1 494 016,20
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 1 554 271,73	- 1 494 016,20
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelylijäämä (-alijäämä)	- 18 393,23	506,55
Rahoitustuotot ja -kulut	1 572 664,96	1 493 509,65
Toiminnan rahavirta	1 554 271,73	1 494 016,20
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys muilta	0,00	- 34 165 758,64
Antolainasaamisten vähennys muilta	3 267 428,82	5 284 308,37
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 4 844 347,22	27 558 422,96
Saamisten muutos muilta	3 816,67	20 988,89
Korottomien velkojen muutos muilta	18 830,00	150 000,00
Rahoituksen rahavirta	- 1 554 271,73	- 1 494 016,20
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00

Vantaan kaupungin asuntolaina-, kiinteistö- ja rakentamisrahaston tase	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat	68 852 182,86	72 119 611,68
Sijoitukset		
Muut lainasaamiset	68 852 182,86	72 119 611,68
Vaihtuvat vastaavat	31 371 110,75	26 530 580,20
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	31 243 900,98	26 399 553,76
Lyhytaikaiset saamiset		
Siirtosaamiset	127 209,77	131 026,44
VASTAAVAA YHTEENSÄ	100 223 293,61	98 650 191,88
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	100 204 463,61	98 650 191,88
Muut omat rahastot	100 204 463,61	98 650 191,88
Vieras pääoma	18 830,00	0,00
Lyhytaikainen		
Siirtovelat	18 830,00	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100 223 293,61	98 650 191,88

5.4.2 Sosiaalisen luototuksen rahaston tilinpäätöslaskelmat

Sosiaalisen luototuksen rahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Liiketoiminnan muut tuotot	749,93	496,15
Materiaalit ja palvelut		
Palvelujen ostot	- 2 905,95	- 1 993,90
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	14 144,59	10 414,49
Muut rahoitustuotot	18 391,82	15 874,39
Muut rahoituskulut	- 19 090,08	- 4 973,64
Ylijäämä (alijäämä) ennen rahastosiirtoja	11 290,31	19 817,49
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	- 11 290,31	- 19 817,49
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Sosiaalisen luototuksen rahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyliäämä (-alijäämä)	- 2 156,02	- 1 497,75
Rahoitustuotot ja -kulut	13 446,33	21 315,24
Toiminnan rahavirta	11 290,31	19 817,49
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	745,85	964,47
Saamisten muutos muilta	- 6 526,43	- 26 207,58
Rahoituksen rahavirta	- 5 780,58	- 27 172,05
Rahavarojen muutos	5 509,73	- 7 354,56
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	413 090,04	407 580,31
Rahavarat 1.1.	407 580,31	414 934,87
	5 509,73	- 7 354,56
Sosiaalisen luototuksen rahaston tase	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	1 836 598,05	1 825 307,74
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	263 242,62	226 764,74
Saamiset kunnalta	893 820,83	894 566,68
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	67 178,50	90 291,02
Lainasaamiset	199 266,06	206 104,99
Rahat ja pankkisaamiset	413 090,04	407 580,31
VASTAAVAA YHTEENSÄ	1 836 598,05	1 825 307,74
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	1 836 598,05	1 825 307,74
Muut omat rahastot	1 836 598,05	1 825 307,74
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	1 836 598,05	1 825 307,74

5.4.3 Vahinkorahaston tilinpäätöslaskelmat

Vahinkorahaston tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Liikevaihto	30 000,00	30 000,00
Liiketoiminnan muut tuotot	483 595,82	462 025,39
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 10 120,60	- 1 318,35
Palvelujen ostot	- 858 887,02	- 604 045,33
	- 869 007,62	- 605 363,68
Liikelyliäämä (-alijäämä)	- 355 411,80	- 113 338,29
Rahaston lisäys (-) tai vähennys (+)	355 411,80	113 338,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	0,00	0,00

Vahinkorahaston rahoituslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Toiminnan rahavirta		
Liikelyljäämä (-alijäämä)	- 355 411,80	- 113 338,29
Toiminnan rahavirta	- 355 411,80	- 113 338,29
Rahoituksen rahavirta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta	- 56 648,94	149 511,05
Saamisten muutos muilta	407 588,00	- 407 588,00
Korottomien velkojen muutos muilta	4 472,74	371 415,24
Rahoituksen rahavirta	355 411,80	113 338,29
Rahavarojen muutos	0,00	0,00
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.	0,00	0,00
Rahavarat 1.1.	0,00	0,00
	0,00	0,00
Vahinkorahaston tase	31.12.2022	31.12.2021
VASTAAVAA		
Vaihtuvat vastaavat	7 953 056,17	8 303 995,23
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset kunnalta	7 953 056,17	7 896 407,23
Lyhytaikaiset saamiset		
Muut siirtosaamiset	0,00	407 588,00
VASTAAVAA YHTEENSÄ	7 953 056,17	8 303 995,23
VASTATTAVAA		
Oma pääoma	7 948 583,43	8 303 995,23
Muut omat rahastot	7 948 583,43	8 303 995,23
Vieras pääoma	4 472,74	0,00
Lyhytaikainen		
Ostovelat	4 472,74	0,00
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	7 953 056,17	8 303 995,23

5.5 Muut eriytetyt laskelmat

Tilinpäätöksessä esitetään kilpailulain 30 d §:n mukaiset eriyttämislaskelmat kilpailullisesta toiminnasta. Eriytettävät tuloslaskelmat esitetään Kaupunkistrategian ja johdon toimialan sekä Kaupunkiympäristön toimialan osalta.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialalla on eriytetty tukipalvelujen myynti kaupungin tytäryhteisöille. Myytävät tukipalvelut koostuvat hankinnan, talouspalvelujen sekä tietohallinnon palvelujen myynnistä. Vertailuvuoden 2021 luvut sisältävät myös henkilöstöpalveluiden myyntiä. Tukipalvelujen myynti perustuu kaupungin ja tytäryhtiön välisiin palvelusopimuksiin ja palveluista veloitetaan voimassa olevan hinnaston mukaisesti.

Eriyttäminen on tehty yksiköiden kirjanpidossa erillisillä tulosityksiköillä, joille kohdistuvat tukipalvelujen myynnistä saatavat tuotot sekä toiminnan suorat kustannukset. Suoria kustannuksia ovat palvelua tuottavien henkilöiden henkilöstökulut sekä suoraan palvelun tuottamiseen kohdistuvat palvelujen ja materiaalien ostot. Tietohallinnon osalta eriytetyille tulosityksiköille kohdentuvat myös tietojärjestelmien poistot. Eriytettävän toiminnan tuloslaskelmalle on kohdistettu lisäksi kyseiseen toimintaan kuuluva osuus yksikön yhteisistä kustannuksista, kuten vuokratuluista sekä muista henkilösidoonnoista yhteisistä kustannuksista, kuten tietoliikenteen, palkanlaskennan ja työterveyshuollon kustannuksista. Esi- miestyötä on allokoitu eriytettävään toimintaan henkilömäärän suhteessa.

Kaupunkiympäristön toimialalla on eriytetty ulkoinen tilavuokraus. Ulkoinen tilavuokraus käsittää toimii- tilojen vuokrauksen muille kuin Vantaan kaupungin sisäisille yksiköille sekä palvelussuhdeasuntojen vuokrauksen. Erityisryhmille vuokrattavat asunnot (esimerkiksi palveluasunnot) ovat osa kunnan laki- sääteistä toimintaa ja ne on jätetty eriyttämisen ulkopuolelle. Vuokrat laskutetaan vuokrasopimukseen perustuen.

Asuntojen vuokrauksen tuotot sekä asuntoihin liittyvät suorat kustannukset kirjataan omille kustannus- paikoilleen. Lisäksi asuntovuokraukseen kohdistuu kunnan omistamien kiinteistöjen osalta poistot. Ul- koisen toimitilavuokrauksen osalta kiinteistöjen suorat tuotot ja kulut kirjataan kiinteistöittäin kirjanpi- toon. Sekä rakennusten ylläpitokustannukset että poistot on eriytetty kunkin rakennuksen osalta erik- seen ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa. Kiinteistönhoidon osalta ne kustannukset, joita ei kirjanpi- dossa kohdisteta suoraan rakennuksille, on eriytetty ulosvuokrattujen neliöiden suhteessa kaupungin omistamien kiinteistöjen kokonaisneliömäärästä. Samassa suhteessa on kohdistettu myös yksikön henkilöstökulut ja muut yhteiset kustannukset sekä toimialahallinnon ja kaupungin sisäisten tukipalve- lujen vyörytettävät kustannukset.

Kaupunkistrategian ja johdon toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Liikevaihto	1 654 773,07	1 780 556,31
Liiketoiminnan muut tuotot	41 614,00	65 970,52
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 316,45	- 4 263,93
Palvelujen ostot	- 1 180 440,78	- 1 061 812,79
	- 1 180 757,23	- 1 066 076,72
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 377 469,93	- 503 191,63
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 53 944,61	- 100 593,04
Muut henkilösivukulut	- 9 984,68	- 20 484,76
	- 441 399,22	- 624 269,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 146,81	- 76 073,97
Liiketoiminnan muut kulut	- 186 641,61	- 139 242,85
Liikeylijäämä (-alijäämä)	- 112 557,80	- 59 136,14
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	- 0,79	- 64,59
	- 0,79	- 64,59
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	- 112 558,59	- 59 200,73

Kaupunkiympäristön toimialan eriytetty tuloslaskelma	1.1. - 31.12.2022	1.1. - 31.12.2021
Liikevaihto	7 454 374,43	7 953 900,98
Liiketoiminnan muut tuotot	34 947,90	405 222,02
Materiaalit ja palvelut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 218 042,51	- 434 068,20
Palvelujen ostot	- 1 581 567,88	- 2 228 329,94
	- 1 799 610,39	- 2 662 398,14
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	- 114 217,07	- 112 706,08
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	- 23 665,75	- 22 609,60
Muut henkilösivukulut	- 4 510,81	- 4 648,90
	- 142 393,63	- 139 964,58
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	- 932 461,67	- 950 195,07
Liiketoiminnan muut kulut	- 3 823 262,54	- 3 733 182,87
Liikeylijäämä (-alijäämä)	791 594,10	873 382,34
Rahoitustuotot ja -kulut		
Muut rahoituskulut	- 445,37	- 778,50
	- 445,37	- 778,50
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	791 148,73	872 603,84

6 Luettelot ja selvitykset

6.1 Käytetyt kirjanpitoakirjat ja selvitys kirjanpidon säilytyksestä

Tasekirja on Arkistolaitoksen päätöksen 3.9.2001 KA 158/43/2001 mukaan säilytettävä pysyvästi.

Kirjanpitolain 2:10 §:n mukaan tilikauden tositteet, liiketapahtumia koskeva kirjeenvaihto sekä muukin mahdollinen liiketapahtumia varmentava kirjanpitoaineisto on säilytettävä vähintään 6 vuotta sen vuoden lopusta lukien, jonka aikana tilikausi on päättynyt. Poikkeuksina kirjanpitolain 2:10 §:ään ovat muun muassa EU-hankkeiden kirjanpitoasiakirjat (10 vuotta) sekä kiinteistöinvestointiin liittyvät laskut, tositteet ja selvitykset (13 vuotta). Arkistoinnista vastaa tositteita käyttänyt toimiala.

Tilinpäätösasiakirjojen arkistointi

Tase- ja tuloslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Rahoituslaskelmat	SAP -järjestelmässä
Tilikauden tapahtumat seurantakohteittain	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien kohdeluettelo	SAP -järjestelmässä
Pysyvien vastaavien koontiluettelot	SAP -järjestelmässä
Päiväkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Pääkirja	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172000 Myyntisaamiset tytäryhteisöiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 172500 Myyntisaamiset jäsenkuntayhtymiltä	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173000 Myyntisaamiset, omistusyhteisöiltä, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 173500 Myyntisaamiset, kunnan sisäiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 174000 Myyntisaamiset muilta	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254500 Ostovelat tytäryhteisöille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254600 Ostovelat jäsenkuntayhtymille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254700 Ostovelat osakkuusyhteisöille, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254800 Ostovelat sisäiset, lyhytaikaiset	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tilin 254900 Ostovelat muille	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tositelajit ja numerosarjat 2022	Asta-arkistointijärjestelmässä
Tililuettelo vuodelta 2022	Asta-arkistointijärjestelmässä
Varastokirjanpidot	
Varikko	usb
Hoitotarvikevarasto	usb
Tasekirja	erikseen sidottuna
Tase-erittelyt	usb

Muilla osin kirjanpitoaineisto arkistoidaan paperille tulostetussa muodossa.

6.2 Luettelo tositelajeista

SAP -tositelajiluettelo 2022

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
02	A1	13803001 - 13803999	Verkkomaksu	Verkkomaksujen tositelaji
14	B3	13818001 - 13818999	Verkkokauppa	Verkkokaupan yhteinen tositelaji
15	B4	13819001 - 13819999	Palvelukassa	Palvelukassojen yhteinen tositelaji
AA	01	10000000 - 12999999	Käyttöom.kirjaus	Talouspalvelut
AB	99	99000000 - 99999999	Kirjanpitosite	Talouspalvelut
AF	03	30000000 - 38999999	Poistokirjaukset	Talouspalvelut
AZ	02	20000000 - 23999999	Investointien purku	Talouspalvelut
BA	06	60000000 - 60999999	Konekielinen tiliote	Talouspalvelut
BM	24	24000000 - 24999999	Ostomaksu, autom.	Rahoitustoimi
D5	54	54000000 - 54999999	Saku/Merlot Medi	KuPeLa /1211
DA	15	15000000 - 15999999	Asiakastosite	Talouspalvelut
DG	16	16000000 - 16999999	Asiakkaat-hyvitys	Talouspalvelut
DL	31	31000000 - 31999999	Luottotappio	Talouspalvelut
DP	08	80000000 - 89999999	Perintätoim.rahatil.	Talouspalvelut
DT	19	19000000 - 19999999	Asiakkaat - tasaus	Talouspalvelut
DV	14	14000000 - 14999999	Myyntisuor. autom.	Talouspalvelut
DZ	14	14000000 - 14999999	Myyntisuor. manuaal.	Talouspalvelut
K1	25	25000000 - 25999999	Konekeskus Kuljetus	Kuntatekniikan keskus
K2	26	26000000 - 26999999	Varikko Polttoaineet	Kuntatekniikan keskus
K6	34	34000000 - 34999999	Apotti-maksut	Sosiaali- ja terveystoimi
K7	36	36000000 - 36999999	Apotti-maksusitoumus	Sosiaali- ja terveystoimi
KH	20	20000000 - 20999999	Toimittajat-vel.	Talouspalvelut
KM	27	27000000 - 27999999	Toimittajat-matkust.	Talouspalvelut
KR	21	21000000 - 21999999	Toimittajat - lasku	Talouspalvelut
KS	23	23000000 - 23999999	Sisäiset maksut	Talouspalvelut
KT	24	24000000 - 24999999	Toimittajat - tasaus	Talouspalvelut
KX	28	28000000 - 28999999	Sisäiset ostolaskut	Talouspalvelut
L1	L1	66400001 - 66499999	Konekeskus, uusi	Kuntatekniikan keskus
L2	L2	66500001 - 66599999	Varikko, uusi	Kuntatekniikan keskus
LJ	LJ	42300001 - 42399999	Sisäiset vuokrat/koki	Tilakeskus
LR	LR	52000000 - 52999999	Apollo rahoitusvienti	Rahoitustoimi
PA	PA	17110001 - 17119999	Tuntipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PC	PC	18110001 - 18119999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PD	PD	18140001 - 18149999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PF	PF	18150001 - 18159999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PG	PG	18160001 - 18169999	Kuukausipalkat	Hus Asvia, palkanlask.
PH	PH	18170001 - 18179999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PK	PK	18190001 - 18199999	Kuukausipalkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PL	PL	19110001 - 19119999	Palkkiot	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PM	PM	19120001 - 19129999	Palkkiot	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PP	PP	19140001 - 19149999	Palkkiot	Hus Asvia, palkanlask.
PQ	PQ	39100001 - 39199999	Palkat	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
PR	42	42000000 - 42999999	Hinnanmuutos	Keskusvarasto
PY	PY	18200001 - 18299999	Ennak.kirjaus lomapalk	Henkilöstöpalvelut, palkanlask.
RE	44	44000000 - 44999999	Lasku - brutto(MM)	Keskusvarasto
RV	00	100000000 - 989999999	Myyntilasku(SD)	Talouspalvelut
RX	93	93000000 - 93999999	Sisäinen laskutus	Talouspalvelut

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
SA	11	110000000 - 118999999	Pääkirjatiliosite	Talouspalvelut
SB	12	120000000 - 129999999	Rondo FI tosite	Talouspalvelut
ST	39	390000000 - 399999999	Pk-tilit - tasaus	Talouspalvelut
SU	SU	119000000 - 119999999	Alv-jälkikirjaustos.	Talouspalvelut
UO	57	570000000 - 579999999	Ulosottotilitykset	Talouspalvelut
WA	45	450000000 - 459999999	Tavaranluovutus	Keskusvarasto
WE	46	460000000 - 469999999	Tavaranvastaanotto	Keskusvarasto
WI	47	470000000 - 479999999	Inventointitosite	Keskusvarasto
X2	D6	148000001 - 148999999	Kaupunkikortti	Ateriapalvelut

Liitetietojen tositelajiluettelo 2022

Tositelaji	Numerosarja	Tositenumerot		Toimiala/tulosalue
LT		1 - 999	Liitetiedot	Talouspalvelut

6.3 Tunnuslukujen laskentakaavat

Tuloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

$$= 100 * \text{Toimintatuotot} / (\text{Toimintakulut} - \text{Valmistus omaan käyttöön})$$

Vuosikate prosenttia poistoista

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Poistot ja arvonalentumiset}$$

Vuosikate euroa/ asukas

$$= \text{Vuosikate} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$$

Rahoituslaskelman tunnusluvut

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, euroa

$$= \text{Toiminnan ja investointien rahavirta -välituloksen tilinpäätösvouden ja neljän edellisen vuoden kertymä}$$

(Kunta ja konserni) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Liikelaitos) Investointien tulorahoitus, %

$$= 100 * (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} - \text{Tuloverot}) / \text{Investointien omahankintameno}$$

(Kunta ja konserni) Lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Jos lainakannasta enemmän kuin 20 % on kertalyhenteisiä lainoja, otetaan lyhennyksen määräksi tunnuslukua laskettaessa laskennallinen vuosilyhennys, joka saadaan jakamalla lainakanta 31.12. kahdeksalla.

(Liikelaitos) Lainanhoitokate

$$= (\text{Yli-/ alijäämä ennen satunnaisia eriä} + \text{Poistot ja arvonalentumiset} + \text{Korkokulut} - \text{Tuloverot}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$$

Laskennallinen lainanhoitokate

$$= (\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Laskennalliset lainanlyhennykset})$$

Kassan riittävyys (pv)

$$= 365 \text{ pv} * \text{Rahavarat 31.12.} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$$

Taseen tunnusluvut

(Kunta ja liikelaitos) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

(Konserni) Omavaraisuusaste, %

$$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$$

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

= $100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

= Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä) + Tilikauden ylijäämä (alijäämä)

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) euroa/ asukas

= $[\text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}] / \text{Asukasmäärä 31.12.}$

(Kunta ja konserni) Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

(Liikelaitos) Lainakanta 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat} + \text{Korottomat velat kun-
nalta/kuntayhtymältä})$

Lainakanta euroa/ asukas

= $\text{Lainakanta} / \text{Asukasmäärä 31.12.}$

Lainat ja vuokravastuut 31.12.

= $\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}$

Lainat ja vuokravastuut, euroa/ asukas

= $[\text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat}) + \text{Vuokravastuut}] / \text{Asu-
kasmäärä 31.12.}$

Lainasaamiset 31.12.

= Sijoituksiin merkityt jvk -lainasaamiset ja muut lainasaamiset

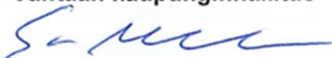
7 Allekirjoitukset ja tilinpäätösmerkintä

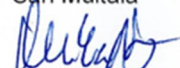
VANTAAN KAUPUNKI

Tilinpäätöksen allekirjoitukset

Vantaalla 27.3.2023

Vantaan kaupunginhallitus

Sari Multala

Mika Niikko

Ville Karinen

Ulla Kaukola

Pirjo Luukkainen

Anitta Orpana

Tuukka Saimen

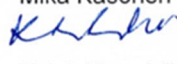

Hanna Valtanen

Ritva Viljanen
Kaupunginjohtaja

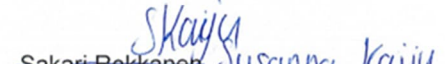

Säde Tahvanainen

Faysal Abdi

Mika Kasonen

Kai-Ari Lundell

Vaula Norrena

Sakari Rokkanen

Visa Tammi

Tilinpäätösmerkintä

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Helsinki 3 5 2023

KPMG Oy Ab
tilintarkastusyhteisö

Juhana Huuskonen
KHT, JHT

Vantaan kaupunki
p. 839 11 (vaihde)
Asematie 7, 01300 Vantaa